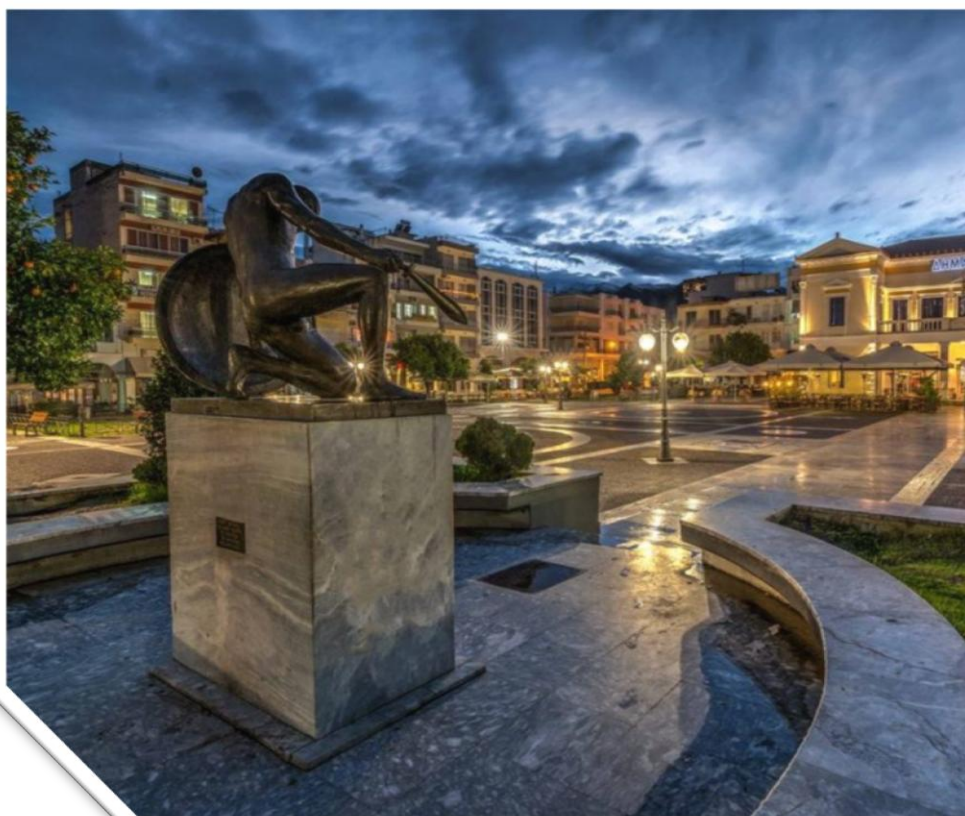

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

**ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΒΑΑ) ΔΗΜΟΥ
ΣΠΑΡΤΗΣ**
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Αρκτικόλεξο

ΑΕΚΚ: Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών Κατεδαφίσεων

ΑΕΠ: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΑΗΗΕ: Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού

ΑμεΑ: Άτομα με Αναπηρία

ΑΠ: Άξονας Προτεραιότητας

ΑΠΑ: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία

ΑΠΕ: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

ΑΣ: Άξονας Στρατηγικής

ΒΙΠΕ: Βιομηχανική Περιοχή

ΒΙΟΠΑ: Βιοτεχνικό Πάρκο

ΓΕΑ: Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας

ΓΠΣ: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

ΔΔ: Δημοτικό Διαμέρισμα

ΔΕ: Δημοτική Ενότητα

ΔΕΥΑΣ: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Σπάρτης

ΔΙΕΚ: Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΔΚ: Δημοτική Κοινότητα

ΔΥΠΑ: Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης

ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΕ: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

ΕΕΕΕΚ: Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

ΕΕΛ: Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων

ΕΚΤ+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΣΤΑΤ: Ελληνική Στατιστική Αρχή

ΕΠ: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

ΕΠΑΛ: Επαγγελματικό Λύκειο

ΕΠΑΣ: Επαγγελματική Σχολή

ΕΠΧΣΑΑ: Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΕΣΕΕ: Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
ΕΣΕΚ: Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα
ΕΣΣΜ: Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών
ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΣΣΑ: Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης
ΚΑΖ: Καταφύγια Άγριας Ζωής
ΚΑΠΗ: Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων
ΚΔΑΠ: Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
ΚΔΗΦ: Κέντρο Δημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας
ΚΕΑ: Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος
ΚΕΚ: Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΚΕΣΥ: Κέντρο Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού
ΚΗΦΗ: Κέντρο Ημερήσιας Φύλαξης Ηλικιωμένων
ΚοινΣΕπ: Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
ΜΑΕΔΥ: Μοίρας Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών
ΝΠΔΔ: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΤΚΖ: Οχήματα στο τέλος του Κύκλου Ζωής τους
ΟΦΥΠΕΚΑ: Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής
ΟΧΕ: Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
ΠΑΘΕ: Πάτρα- Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνες
ΠΑΠ: Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας
ΠΓΕ: Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη
ΠΔΑΜ: Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
ΠΔΕ: Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων
ΠεΠ: Περιφερειακό Πρόγραμμα
ΠΕΔ: Περιφερειακή Ένωση Δήμων
ΠΕ: Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕ: Πολεοδομική Ενότητα
ΠΕΚΑ: Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»

ΠΕΣΔΑ: Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων

ΠΕΧΠ: Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων

ΠΟΠ: Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης

ΠΠ: Προγραμματική Περίοδος

ΠΠΑ: Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης

ΠΠΧΣΑΑ: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΠΣΕΕ: Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

ΠΧΠ: Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο

ΣΒΑΑ: Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

ΣΔΚ: Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας

ΣΕΚ: Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο

ΣΠ: Στόχος Πολιτικής

ΣΣ: Στρατηγικός Στόχος

ΣΤΟ: Συντονιστικό Τοπικό Όργανο

ΣΥΔ: Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης

ΣΧΟΟΑΠ: Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης

ΤΕΒΑ: Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους

ΤΕΙ: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

ΤΚ: Τοπική Κοινότητα

ΤΠΣ: Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο

ΥΠΑ: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας

ΥΠΕΝ: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΥΠΕΧΩΔΕ: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων της Ελλάδας

ΥΠΟΧ: Υπουργό Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος

ΥΠΠΟ: Υπουργείο Πολιτισμού

ΥΠΠΟΑ: Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΧΑΠ: Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια

Πίνακας Περιεχομένων

Ευρετήριο Πινάκων.....	8
Ευρετήριο Διαγραμμάτων.....	10
Ευρετήριο Εικόνων.....	11
Ευρετήριο Χαρτών.....	12
1. ΑΙΤΗΣΗ	13
1.1 Τίτλος Πρότασης.....	13
1.2 Χωρικός Φορέας.....	13
1.3 Περιοχή Παρέμβασης.....	13
1.4 Νομικός Εκπρόσωπος Αστικής Αρχής.....	13
1.5 Υπεύθυνος Συντονισμού Εφαρμογής της ΣΒΑΑ.....	13
1.6 Δήλωση Αίτησης και Βεβαίωση Ακρίβειας Στοιχείων.....	13
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	15
2.1 Οριοθέτηση και Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα Περιοχής Παρέμβασης.....	15
2.1.1. Ακριβή Όρια της Περιοχής Παρέμβασης.....	15
2.1.2. Χαρτογραφική Απεικόνιση της Περιοχής Παρέμβασης.....	20
2.1.3. Υφιστάμενη Κατάσταση Περιοχής Παρέμβασης.....	21
2.2 Ανάλυση Χαρακτηριστικών της Περιοχής Παρέμβασης βάσει Σχεδίων, Προγραμμάτων και Μελετών.....	107
2.2.1. Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.....	107
2.2.2. Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Πελοποννήσου.....	109
2.2.3. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Δήμου Σπάρτης.....	110
2.2.4. Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Σπάρτης.....	112
2.2.5. Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.....	116
2.2.6. Άλλο Κείμενο Πολιτικής/ Μελέτη.....	124
3.ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	134
3.1 Ανάγκες και Προκλήσεις Περιοχής Παρέμβασης.....	134
3.1.1.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Οικονομικές Ανάγκες και Προκλήσεις.....	134

3.1.1.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Οικονομικές Προκλήσεις	136
3.1.2.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Κοινωνικές Ανάγκες και Προκλήσεις	139
3.1.2.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Κοινωνικές Προκλήσεις	139
3.1.3.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Περιβαλλοντικές Ανάγκες και Προκλήσεις & τις Προκλήσεις της Κλιματικής Αλλαγής	141
3.1.3.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Περιβαλλοντικές Προκλήσεις & τις Προκλήσεις της Κλιματικής Αλλαγής	142
3.1.4.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος	144
3.1.4.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος	146
3.1.5.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών	147
3.1.5.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών	147
3.1.6.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης	148
3.1.6.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης	149
3.1.7.Συνολική Σκοπιμότητα	150
4. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	152
4.1 Όραμα και Στρατηγικοί Στόχοι	152
4.1.1.Διατύπωση Οράματος και Στρατηγικών Στόχων	152
4.1.2.Αποτύπωση και Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων	153
4.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	155
4.2.1 Αξονες Στρατηγικής	155
4.2.2 Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής και των Ειδικών Στόχων του Σχεδίου Δράσης	156
4.2.3 Αντιστοίχιση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων με το Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και τα λοιπά Προγράμματα – Πηγές Χρηματοδότησης	157
4.3.Συνέργειες με Ειδικές Στρατηγικές, Άλλα Προγράμματα και Πολιτικές στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	159
4.3.1.Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027	159
4.3.2.Στρατηγικές και Πολιτικές	163

4.3.3.Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας	177
5. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	181
5.1.Ανάλυση – Εξειδίκευση των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων της ΣΒΑΑ	181
5.1.1. Άξονας Στρατηγικής 1	185
5.1.2 Άξονας Στρατηγικής 2	206
5.1.3. Άξονας Στρατηγικής 3	221
5.1.4.Άξονας Στρατηγικής 4	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
5.2.Ωριμότητα Σχεδίου Δράσης	230
5.3.Ρεαλιστικότητα Προϋπολογισμού του Σχεδίου Δράσης.....	232
5.4.Χρονοπρογραμματισμός Δράσεων και Πράξεων	234
6. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	236
7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	238
7.1.Περιγραφή Διοικητικής Οργάνωσης Αστικής Αρχής	238
7.2.Πρόταση Λειτουργιών Διακυβέρνησης	245
7.2.1.Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης σε Επίπεδο Αστικής Αρχής	245
7.2.2.Εκοπώνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης.....	247
7.2.3.Παρακολούθηση Υλοποίησης Πράξεων.....	249
7.2.4.Διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής	249
7.3.Ανάλυση και Διαχείριση Κινδύνων	251
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ – ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ	256
9. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	314

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σπάρτης	17
Πίνακας 2: Βασικά Χαρακτηριστικά Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Σπάρτης	19
Πίνακας 3: Μεταβολή και εκτίμηση μόνιμου πληθυσμού για τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας.	24
Πίνακας 4: Ο μόνιμος πληθυσμός των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2011, 2021 και 2031.	24
Πίνακας 5: Δημογραφικά Χαρακτηριστικά και πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Σπάρτης (2011 – 2021).	26
Πίνακας 6: Η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Σπάρτης, της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας και του Δήμου Σπάρτης για το έτος 2021.	27
Πίνακας 7: Αριθμός κατοικιών, νοικοκυριών και μέσο μέγεθος νοικοκυριού στο Δήμο Σπάρτης (2011).	27
Πίνακας 8: Απασχολούμενοι ανά τομέα παραγωγής στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011).	30
Πίνακας 9: Η διάρθρωση του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	32
Πίνακας 10: Τα κύρια τουριστικά καταλύματα του Δήμου Σπάρτης.	36
Πίνακας 11: Απασχόληση και ανεργία στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011).	39
Πίνακας 12: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σπάρτης κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2011).	41
Πίνακας 13: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σπάρτης κατά ομάδες υπηκοότητας (2011). Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	
Πίνακας 14: Οι Προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.	54
Πίνακας 15: Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους στο Δήμο Σπάρτης.	55
Πίνακας 16: Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) του Δήμου Σπάρτης.	55
Πίνακας 17: Αρχαία Μνημεία στην πόλη της Σπάρτης και την ευρύτερη περιοχή της.	67
Πίνακας 18: Χρήσεις Γης στο Δήμο Σπάρτης.	100
Πίνακας 19: Η ποσοστιαία αποτύπωση της έκτασης κάθε χρήσης γης του ΓΠΣ Σπάρτης.	101
Πίνακας 20: Οι Άξονες, τα Μέτρα και οι Γενικοί Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2011-2014 του Δήμου Σπάρτης.	114
Πίνακας 21: Οι προτεραιότητες του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης.	118
Πίνακας 22: Οι προτεραιότητες και οι Στόχοι του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης.	118

Πίνακας 23:Τα Πακέτα Μέτρων, οι Ειδικές Ομάδες Μέτρων και τα Μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης. ..	120
Πίνακας 24:Οι υποδομές φόρτισης Η/Ο ανά είδος που προτείνεται να τοποθετηθούν ανά έτος στο Δήμο Σπάρτης.	125
Πίνακας 25:Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις του Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας Δήμου Σπάρτης....	130
Πίνακας 26:Οι Στόχοι που θέτει το Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον Τουρισμό του Δήμου Σπάρτης και η ιεράρχησή τους.....	131
Πίνακας 27: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις οικονομικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.....	136
Πίνακας 28: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.....	139
Πίνακας 29: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.....	142
Πίνακας 30: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις πολιτισμικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.....	146
Πίνακας 31: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις προκλήσεις του δομημένου περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών του Δήμου Σπάρτης.....	147
Πίνακας 32: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις πολεοδομικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.....	149
Πίνακας 33: Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι - Απιολόγηση Και Συνέργειες.....	156
Πίνακας 34: Ένταξη Στρατηγικής στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και σε Λοιπά Προγράμματα.....	157
Πίνακας 35:Η εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων σε Παρεμβάσεις – Δράσεις και Πράξεις (Έργα).....	181
Πίνακας 36: Πίνακας Ωριμότητας Προτεινόμενων Πράξεων/Εργων Δημοσίων Επενδύσεων/ ΕΠΤΑ στο Σχέδιο Δράσης	230
Πίνακας 37: Πίνακας Ωριμότητας Προτεινόμενων Ομαδοποιημένων Πράξεων/Εργων Δημοσίων Επενδύσεων / ΕΤΠΑ.....	231
Πίνακας 38: Πίνακας Τεκμηρίωσης της Κοστολόγησης των μη συμβασιολογημένων και χωρίς οριστική Μελέτη Πράξεων / Έργων / Δημοσίων Επενδύσεων ΕΤΠΑ (Στάδιο / Φάση Ωριμότητας 5 και 6).....	232
Πίνακας 39: Πίνακας Τεκμηρίωσης της Κοστολόγησης των Έργων Κατηγοριών Δράσεων ΕΚΤ+ & Κατηγοριών Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΠΑ	233
Πίνακας 40:Ο χρονοπρογραμματισμός των Δράσεων & Πράξεων της Στρατηγικής.....	234
Πίνακας 41:Ο χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής.	236

Πίνακας 42: Η αναγνώριση και ιεράρχηση κινδύνων	251
Πίνακας 43: Διαχείριση κινδύνων	254

Ευρετήριο Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Η ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.	21
Διάγραμμα 2: Η ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 σε επίπεδο Δήμων για την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας.	22
Διάγραμμα 3: Η ποσοστιαία κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά φύλο 2021 στο Δήμο Σπάρτης και τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται βάσει της απογραφής του 2021.	22
Διάγραμμα 4: Η ποσοστιαία μεταβολή ανά φύλο του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 στο Δήμο Σπάρτης και τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται.	23
Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία αποτύπωση του εκτιμώμενου μόνιμου πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2021.	24
Διάγραμμα 6: Ποσοστιαία αποτύπωση του εκτιμώμενου μόνιμου πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2031.	25
Διάγραμμα 7: Η εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης και η εκτίμησή του για το έτος 2031.	25
Διάγραμμα 8: Πληθυσμιακή πυκνότητα (κατ./τ.χλμ.) Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων (2021).	26
Διάγραμμα 9: Κατανομή Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων (2021).	27
Διάγραμμα 10: Κατανομή Απασχόλησης ανά Τομέα Παραγωγής στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011 & 2021).	30
Διάγραμμα 11: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	33
Διάγραμμα 12: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	33
Διάγραμμα 13: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	34

Διάγραμμα 14: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	34
Διάγραμμα 15: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης των απασχολούμενων ανά παραγωγικό τομέα στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	35
Διάγραμμα 16: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης των απασχολούμενων ανά παραγωγικό τομέα στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	35
Διάγραμμα 15: Μέσο δηλωθέν εισόδημα (€) για το Δήμο Σπάρτης (2013-2016)	39
Διάγραμμα 18: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης (2021).	40
Διάγραμμα 19: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης κατά φύλο (2021).	41
Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία απεικόνιση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης βάσει ιθαγένειας, σύμφωνα με την απογραφή του 2021.	43
Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία απεικόνιση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης που δε διαθέτει ελληνική ιθαγένεια ανά ομάδες χωρών ιθαγένειας, σύμφωνα με την απογραφή του 2021.	43
Διάγραμμα 22: Η ποσοστιαία αποτύπωση της έκτασης κάθε χρήσης γης του ΓΠΣ Σπάρτης.	103
Διάγραμμα 23: Η δομή της επιχειρησιακής εξειδίκευσης του οράματος του Δήμου Σπάρτης για το διάστημα 2011-2014.	114
Διάγραμμα 24: Η δομή της επιχειρησιακής εξειδίκευσης του οράματος του Δήμου Σπάρτης για το διάστημα 2011-2014.	117
Διάγραμμα 25: Η δομή του δείγματος που έχει λάβει μέρος, μέχρι στιγμής, στην ηλεκτρονική Διαβούλευση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης.	293

Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1: Ο μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο στο Δήμο Σπάρτης βάσει της απογραφής του 2021.	28
Εικόνα 2: Τα καταλύματα τύπου Airbnb στο Δήμο Σπάρτης.	38
Εικόνα 3: Στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.	57
Εικόνα 4: Η χωρική αρμοδιότητα της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου.	58
Εικόνα 5: Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μονοπατιών.	59
Εικόνα 6: Μεταβολή του μέσου δείκτη κινδύνου δασικής πυρκαγιάς (FWI) αντιπυρικής περιόδου (Μάιος-Οκτώβριος) στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στο Δήμο Σπάρτης.	61

Εικόνα 7: Μεταβολή του αριθμού των ημερών με ακραίο κίνδυνο εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (FWI>50) ανά έτος στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στο Δήμο Σπάρτης.....	62
Εικόνα 8:Αρχαιότητες και ευρήματα σωστικών ανασκαφών της Ελληνιστικής, Ρωμαϊκής και Πρωτοβυζαντινής περιόδου στη Σπάρτη.	66
Εικόνα 9:Ζώνες Α΄(νότια) και Β΄(βόρεια) Προστασίας Αρχαιολογικού Χώρου Ακρόπολης Αρχαίας Σπάρτης (ΦΕΚ 754/Β΄/1996).	70
Εικόνα 10: Ζώνες Α΄ και Β΄ Προστασίας Μυστρά.	72
Εικόνα 11:Υφιστάμενη ιεράρχηση υπεραστικού οδικού δικτύου στο Δήμο Σπάρτης.	91
Εικόνα 12:Θεσμοθετημένη ιεράρχηση αστικού οδικού δικτύου με βάση ΓΠΣ Σπάρτης (ΦΕΚ 471Δ/1985).	92
Εικόνα 13:Υφιστάμενη ιεράρχηση οδικού δικτύου της Σπάρτης.	93
Εικόνα 14:Ζώνη επιρροής του ΚΤΕΛ Λακωνίας.	94
Εικόνα 15:Οι θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης Σύμφωνα με το ΓΠΣ Σπάρτης.	101
Εικόνα 16:Προτάσεις Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Σπάρτης.	111
Εικόνα 17:Απόσπασμα χάρτη από το ισχύον ΓΠΣ Σπάρτης.	112
Εικόνα 18:Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03).	176

Ευρετήριο Χαρτών

Χάρτης 1:Ο Δήμος Σπάρτης, οι όμοροι και γειτονικοί Καλλικρατικοί Δήμοι.	16
Χάρτης 2:Η περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης	20
Χάρτης 3:Το υδρογραφικό δίκτυο και οι ενταγμένες περιοχές στο δίκτυο «Natura 2000» του Δήμου Σπάρτης.	56

1. ΑΙΤΗΣΗ

1.1 Τίτλος Πρότασης

«Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης 2021-2027»

1.2 Χωρικός Φορέας

Δήμος Σπάρτης

1.3 Περιοχή Παρέμβασης

Η Περιοχή Παρέμβασης της επικαιροποιημένης ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης περιλαμβάνει το σύνολο του Δήμου Σπάρτης.

1.4 Νομικός Εκπρόσωπος Αστικής Αρχής

Όνοματεπώνυμο	
Τίτλος/θέση στο Χωρικό Φορέα	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Email Επικοινωνίας	

1.5 Υπεύθυνος Συντονισμού Εφαρμογής της ΣΒΑΑ

Όνοματεπώνυμο	
Τίτλος/θέση στο Χωρικό Φορέα	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Email Επικοινωνίας	

1.6 Δήλωση Αίτησης και Βεβαίωση Ακρίβειας Στοιχείων

Σας υποβάλλουμε τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) με τίτλο: «Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης 2021-2027» για την περιοχή του Δήμου Σπάρτης του Χωρικού Φορέα «Δήμος Σπάρτης» στο πλαίσιο της πρόσκλησης υπ' αριθμ. πρωτ.261164/03-09-2024(ΑΔΑ: 61117Λ1-ΧΑΔ) και των δύο τροποποιήσεων της πρόσκλησης, της Α' τροποποίησης υπ'

αριθμ. 320570/22-10-2024 (ΑΔΑ: ΡΤ617Λ1-ΑΔΣ) και της Β' τροποποίησης υπ' αριθμ. 346010/14-11-2024 (ΑΔΑ: Ψ2197Λ1-ΤΕΕ) της ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 και βεβαιώνουμε για την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στην παρούσα.

Ημερομηνία ../../....

Για το Χωρικό Φορέα

Ονοματεπώνυμο

Υπογραφή

Σφραγίδα

2.ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 Οριοθέτηση και Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα Περιοχής Παρέμβασης

1.1.1. Ακριβή Όρια της Περιοχής Παρέμβασης

Ο Δήμος Σπάρτης υπάγεται διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Ο μόνιμος πληθυσμός¹ του, βάσει της απογραφής του 2021, ανέρχεται σε 32.786 κατοίκους, η έκτασή του σε 1.181,78 τ.χλμ. και η πυκνότητα πληθυσμού σε 27,74κατ./τ.χλμ. Ο χαρακτήρας του Δήμου Σπάρτης είναι, κυρίως, αγροτικός και τουριστικός. Θεωρείται ως μεσαίος προς μεγάλος, σε έκταση, ηπειρωτικός Δήμος και καταλαμβάνει το 32,5% της συνολικής έκτασης της ΠΕ Λακωνίας.

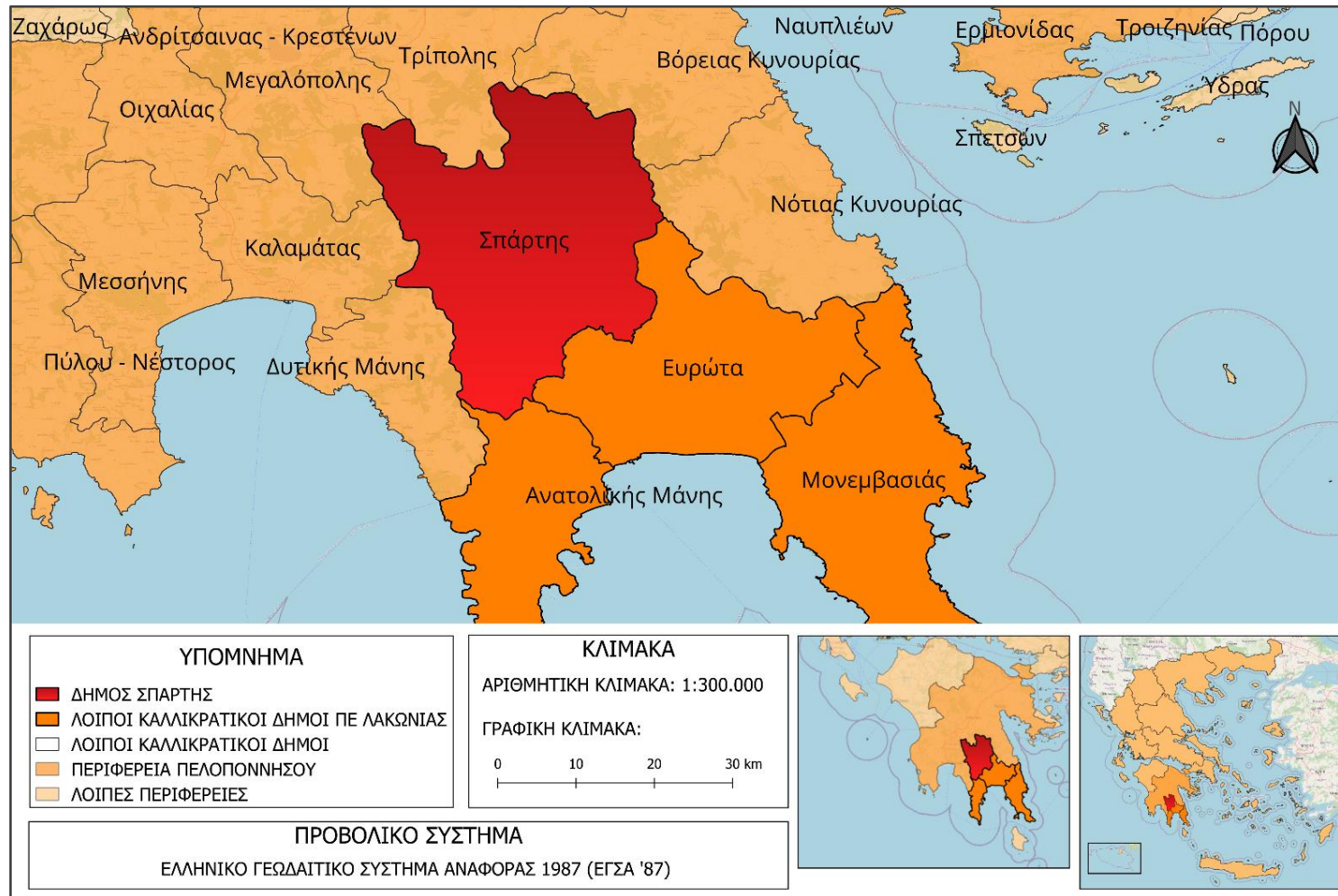
Ο Δήμος Σπάρτης εντάσσεται χωρικά στο νότιο τμήμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου και συγκεκριμένα στο βορειοδυτικό τμήμα της ΠΕ Λακωνίας. Η έδρα του και ομώνυμη πόλη, Σπάρτη, απέχει 213 χλμ. από την Αθήνα και 58,2 χλμ. από την Τρίπολη.Ως ιστορική έδρα του Δήμου έχει οριστεί ο Μυστράς.Ο Δήμος Σπάρτης είναι όμορος με το Δήμο Τρίπολης (ΠΕ Αρκαδίας) στα βόρεια, Δήμο Βόρειας Κυνουρίας (ΠΕ Αρκαδίας) βορειοανατολικά, Δήμο Ευρώτα (ΠΕ Λακωνίας) και Δήμο Νότιας Κυνουρίας (ΠΕ Αρκαδίας) στα ανατολικά, Δήμο Ανατολικής Μάνης (ΠΕ Λακωνίας) νότια, Δήμο Καλαμάτας και Δήμο Δυτικής Μάνης (ΠΕ Μεσσηνίας) δυτικά και Δήμο Μεγαλόπολης (ΠΕ Αρκαδίας) βορειοδυτικά.

Η παρούσα σύσταση του Δήμου Σπάρτης προέκυψε με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης²». Ο Δήμος σχηματίστηκε με τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Σπάρτης, Θεραπνών, Μυστρά, Οινούντος, Πελλάνας, Φάριδος και της Κοινότητας Καρυών, που σήμερα αποτελούν τις Δημοτικές Ενότητες (ΔΕ) του Καλλικρατικού Δήμου Σπάρτης. Η μεγαλύτερη σε έκταση είναι η ΔΕ Οινούντος και η μικρότερη η ΔΕ Καρυάς.

¹ Ως μόνιμος πληθυσμός ορίζεται ο συνολικός πληθυσμός που δήλωσε ως μόνιμη κατοικία του κατά την απογραφή του τον συγκεκριμένο τόπο, ανεξάρτητα από το πού βρέθηκε και απογράφηκε στην επικράτεια της χώρας.

²Πρόκειται για το νόμο 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης». Με τον συγκεκριμένο νόμο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2011 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μάιο του 2010 και η πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου του 2011. Η δομή της Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, βάσει του Προγράμματος Καλλικράτη είναι: Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Δήμος, Δημοτική Ενότητα, Δημοτική Κοινότητα, Τοπική Κοινότητα (www.ypes.gr).

Χάρτης 1: Ο Δήμος Σπάρτης, οι όμοροι και γειτονικοί Καλλικρατικοί Δήμοι.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Ο Δήμος Σπάρτης περιλαμβάνει τη Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ) Σπαρτιατών και ακόμη 52 Κοινότητες, από τις οποίες οι Κοινότητες Μαγούλας, Ξηροκαμπίου, Αμυκλών και Μυστρά παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα πληθυσμιακά μεγέθη, βάσει της Απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021³. Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται η διοικητική διαίρεση του Δήμου Σπάρτης.

Πίνακας 1: Διοικητική διαίρεση Δήμου Σπάρτης

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (ΔΕ)	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ΔΚ) & ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ
ΔΕ Θεραπνών	Κοινότητα Αγίων Αναργύρων Λακωνίας	Άγιοι Ανάργυροι
	Κοινότητα Αγριάνων	Αγριάνοι
	Κοινότητα Γκοριτσάς Λακωνίας	Γκοριτσά, Πολύδροσο
	Κοινότητα Καλλονής Λακωνίας	Καλλονή
	Κοινότητα Κεφαλάς Λακωνίας	Κεφαλάς
	Κοινότητα Πλατάνας Λακωνίας	Ζαγόνο, Πλατάνα
	Κοινότητα Σκούρας	Σκούρα
	Κοινότητα Χρυσάφων Λακωνίας	Χρύσαφα, Μονή Αγίων Τεσσαράκοντα
ΔΕ Καρυών	Κοινότητα Καρυών Λακωνίας	Καρυές
ΔΕ Μυστρά	Κοινότητα Αγίας Ειρήνης Λακωνίας	Αγία Ειρήνη, Λιαπίνα
	Κοινότητα Αγίου Ιωάννου Λακεδαίμονος	Άγιος Ιωάννης
	Κοινότητα Αναβρυτής Λακωνίας	Αναβρυτή, Μονή Φανερωμένης
	Κοινότητα Λογγάστρας Λακωνίας	Καραβάς, Λογγάστρα
	Κοινότητα Μαγούλας Λακωνίας	Μαγούλα, Σανατόριο
	Κοινότητα Μυστρά Λακωνίας	Βλαχοχώρι, Μυστράς, Παλαιολόγιο, Πικουλιάνικα, Ταυγέτη
	Κοινότητα Παρορίου Λακωνίας	Παρόρειο
	Κοινότητα Σουσιάνων Λακωνίας	Καραβάς, Σουσιάνοι
	Κοινότητα Τρύπης Λακωνίας	Καραβάς, Σταυρός, Τρύπη
ΔΕ Οινούντος	Κοινότητα Βαμβακούς Λακωνίας	Βαμβακού, Μεγάλη Βρύση
	Κοινότητα Βαρβίτσας	Βαρβίτσας
	Κοινότητα Βασαράς Λακωνίας	Βασαράς, Βέρια, Μονή Αγίων Αναργύρων
	Κοινότητα Βουτιάνων	Βουτιάνοι
	Κοινότητα Βρεσθέων	Βρέσθενα
	Κοινότητα Θεολόγου Λακωνίας	Άγιος Ιωάννης Θεολόγος, Καλύβια Θεολόγου
	Κοινότητα Κονιδίτσας Λακωνίας	Κονιδίτσα, Κοπελιά, Κουρεμένος
	Κοινότητα Σελλασίας	Σελλασία
ΔΕ Πελλάνας	Κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου Λακωνίας	Άγιος Κωνσταντίνος, Φουνταίικα
	Κοινότητα Αγόριανης	Αγόριανη

³Ο όρος «Δημοτική Κοινότητα» και «Τοπική Κοινότητα» δημιουργήθηκαν με το νόμο 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης». Καταργήθηκαν την 1^η Σεπτεμβρίου 2019, που τέθηκε σε πλήρης ισχύ ο Νόμος 4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. - Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι» και αντικαταστάθηκαν με τον όρο «Κοινότητα». Με τον Νόμο 4804/2021, ο όρος «Δημοτική Κοινότητα» επανήλθε με λιγότερη αυτονομία.

	Κοινότητα Αλευρούς	Αλευρού
	Κοινότητα Βορδονίας Λακωνίας	Βορδονία, Επάνω Χώρα, Κάμπος, Λόππεσι, Παππαδιάνικα, Σουλήνα
	Κοινότητα Γεωργιτσίου	Γεωργίτσι
	Κοινότητα Καστορείου	Καστόρειο, Καστρί, Κάστωρ
	Κοινότητα Λογκανίκου Λακωνίας	Βεργαδαίικα, Γιακουμαίικα, Κοτίτσα, Κυπαρίσσι, Λογκανίκος
	Κοινότητα Πελλάνας Λακωνίας	Παρδάλι, Πελλάνα
	Κοινότητα Περιβολίων Λακωνίας	Περιβόλια
ΔΕ Σπαρτιατών	ΔΚ Σπαρτιατών Λακωνίας	Αγία Κυριακή, Γούναρης, Καλάμι, Κοκκινόραχη, Ριβιώτισσα, Σπάρτη
	Κοινότητα Αμυκλών Λακωνίας	Αμύκλες, Βαφειό, Κατσαρός, Περιστέρι, Ρίζα
	Κοινότητα Αφισίου	Αφίσιο
	Κοινότητα Καλυβιών Σοχάς Λακωνίας	Καλύβια Σοχάς, Σοχά
	Κοινότητα Κλαδά	Κλαδάς
ΔΕ Φάριδος	Κοινότητα Ανωγείων Λακωνίας	Ανώγεια, Διπτόταμα, Λεύκη, Σωτήρα
	Κοινότητα Άρνης	Άρνα
	Κοινότητα Βασιλικής Λακωνίας	Βασιλική
	Κοινότητα Γοράνων Λακωνίας	Γόλα, Γοράνοι
	Κοινότητα Καμινίων Λακωνίας	Καμίνια, Μονή Ζερμπίτσης, Παλαιοχώρι
	Κοινότητα Λευκοχώματος Λακωνίας	Καβουράκι, Κυδωνέα, Λευκόχωμα
	Κοινότητα Ξηροκαμπίου Λακωνίας	Άγιος Χριστόφορος, Ανθοχώρι, Κυδωνίτσα, Ξηροκάμπι, Πενταυλοί
	Κοινότητα Παλαιοπαναγίας Λακωνίας	Κρυονέρι, Παλαιοπαναγία, Τόριζα
	Κοινότητα Πολοβίτσης Λακωνίας	Λιαντίνα, Πολοβίτσα
	Κοινότητα Ποταμιάς Λακωνίας	Ποταμιά
	Κοινότητα Σπαρτιάς Λακωνίας	Σπαρτιά
	Κοινότητα Τραπεζαντής Λακωνίας	Τραπεζοντή

Πηγή: <https://www.kallikratis.org/> & *ιδία επεξεργασία.*

Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης ανέρχεται σε 32.786 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021, ενώ κατά τη θερινή περίοδο ο πραγματικός πληθυσμός⁴ αυξάνεται λόγω της τουριστικής κίνησης. Οι ΔΕ του Δήμου Σπάρτης υπήρξαν Δήμοι που συστάθηκαν με το «Πρόγραμμα Καποδίστριας»⁵ από τη συνένωση παλαιότερων Κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα Δημοτικά Διαμερίσματα (ΔΔ) του Δήμου. Λειτούργησαν την περίοδο 1999 – 2010, οπότε και

⁴Ως defacto πληθυσμός ή (σύμφωνα με την ορολογία μέχρι την απογραφή του 2001) πραγματικός πληθυσμός ενός τόπου ορίζουν οι στατιστικές υπηρεσίες τον συνολικό πληθυσμό που βρέθηκε και απογράφηκε κατά την απογραφή στο συγκεκριμένο αυτό τόπο, ανεξάρτητα από το αν διαμένει μόνιμα στον τόπο αυτό, ή αν είναι προσωρινός ή περαστικός.

⁵Με τον υπ. αριθμ. 2539/97 νόμο έγινε συνένωση των κοινοτήτων σε μεγαλύτερους Δήμους, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο εν λόγω νόμος εισήγαγε το νέο όρο των «Δημοτικών Διαμερισμάτων», ο οποίος αντικατέστησε τις Κοινότητες. Η κοινή ονομασία του υπ. αριθμ. 2539/97 νόμου είναι πρόγραμμα «Καποδίστριας», Σχέδιο «Καποδίστριας» ή Νόμος Καποδίστρια. Η διοικητική διαίρεση που προέκυψε με το νόμο αυτό ίσχυσε μέχρι το τέλος του 2010, οπότε και αντικαταστάθηκε από τη νέα διοικητική διαίρεση που προβλέπει το σχέδιο «Καλλικράτης» (Νόμος 2539/97).

καταργήθηκαν με την εφαρμογή του «Προγράμματος Καλλικράτης» και εντάχθηκαν στο νέο Δήμο Σπάρτης. Στον επόμενο Πίνακα γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση της θέσης, της έκτασης και του πληθυσμού κάθε ΔΕ του Δήμου Σπάρτης με βάση την απογραφή του μόνιμου πληθυσμού από την ΕΛΣΤΑΤ για το 2021.

Πίνακας 2: Βασικά Χαρακτηριστικά Δημοτικών Ενοτήτων Δήμου Σπάρτης

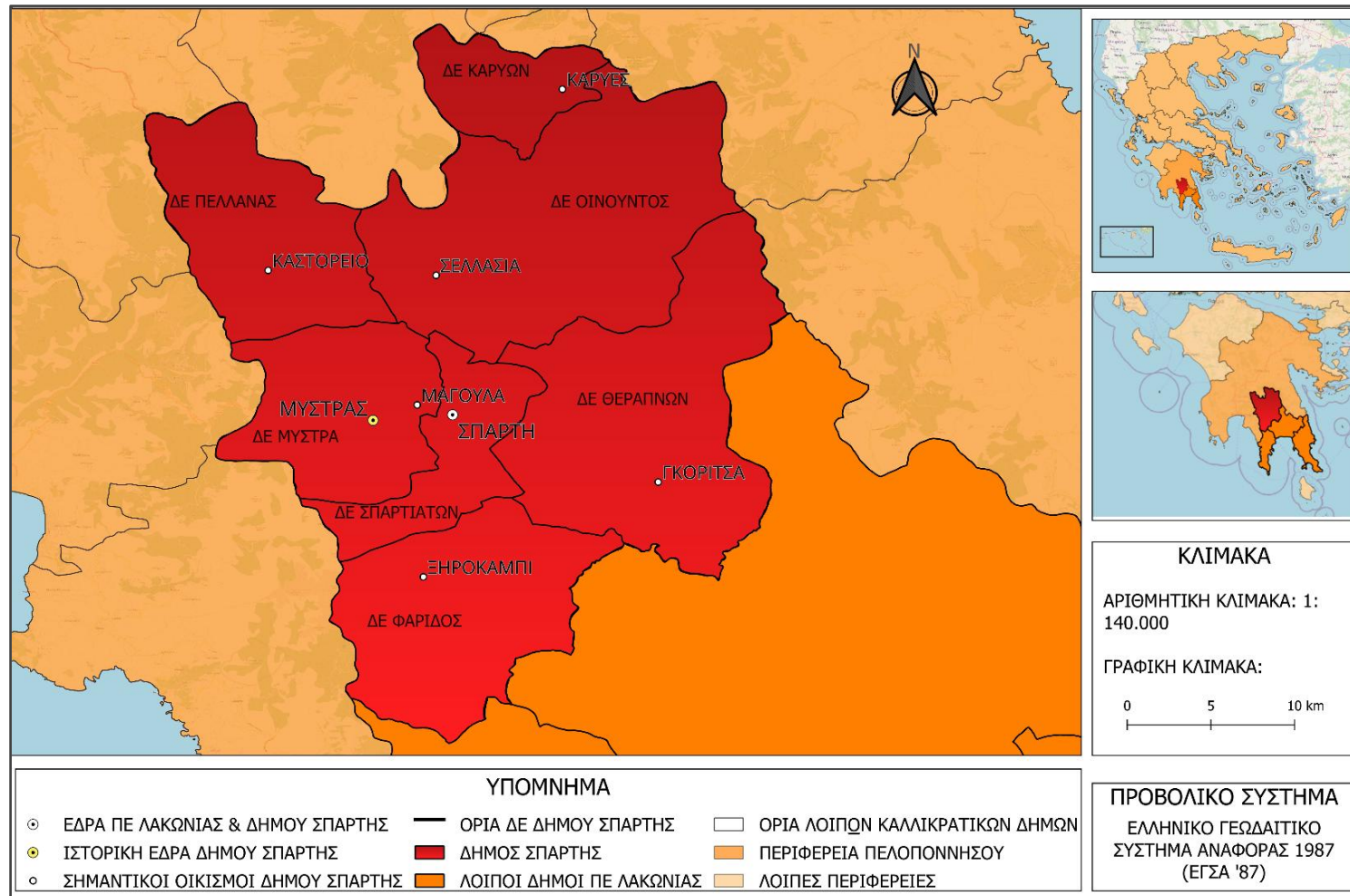
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΗ	ΕΔΡΑ	ΕΚΤΑΣΗ (τ.χλμ.)	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021
ΔΕ Θεραπνών	Κεντρικό τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Γκοριτσά	261,7	2.025
ΔΕ Καρυών	Βόρειο τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Καρυές	64,43	352
ΔΕ Μυστρά	Δυτικό τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Μαγούλα	131,9	4.238
ΔΕ Οινούντος	Βόρειο τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Σελλασία	301,8	1.477
ΔΕ Πελλάνας	Βορειοδυτικό τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Καστόρειο	153,7	1.931
ΔΕ Σπαρτιατών	Βορειοδυτικό τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Σπάρτη	84,4	19.865
ΔΕ Φάριδος	Δυτικό τμήμα ΠΕ Λακωνίας	Ξηροκάμπι	183,7	2.898
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	ΠΕ Λακωνίας	ΣΠΑΡΤΗ	1.181,78	32.786

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021

Από τα στοιχεία του Πίνακα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού του Δήμου συγκεντρώνεται στις ΔΕ Σπαρτιατών, Μυστρά και Φάριδος. Η ΔΕ Σπαρτιατών, στην οποία συγκεντρώνονται οι σημαντικότερες οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου βρίσκεται σε απόσταση 213 χλμ. από την Αθήνα και 60 περίπου χλμ. από την Τρίπολη. Το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού της είναι συγκεντρωμένο στο πεδινό της τμήμα, που καταλαμβάνει το 64,70% της συνολικής της έκτασης. Το υπόλοιπο τμήμα της χαρακτηρίζεται ως ορεινό. Η ΔΕ Μυστρά, μεταξύ Ταυγέτου και πεδινών οικισμών, προσφέρει στους επισκέπτες της ολόκληρο το χρόνο τη δυνατότητα ανάπαυσης και αναψυχής. Η ΔΕ Φάριδος είναι κυρίως ημιορεινή (59,39%), ενώ τα ορεινά τμήματά της καλύπτουν το 30,16% της συνολικής της έκτασης. Το 10,45% της έκτασής έχει πεδινό χαρακτήρα.

1.1.2. Χαρτογραφική Απεικόνιση της Περιοχής Παρέμβασης

Χάρτης 2: Η περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

1.1.3. Υφιστάμενη Κατάσταση Περιοχής Παρέμβασης

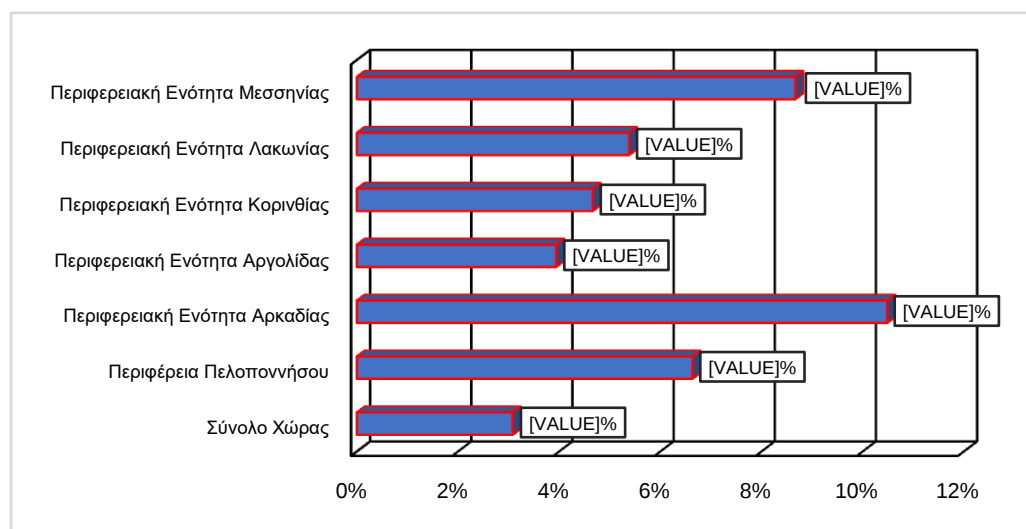
Η εν λόγω ενότητα παρουσιάζει την υφιστάμενη κατάσταση της Περιοχής Παρέμβασης. Ειδικότερα, παρατίθενται ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο Δήμος Σπάρτης. Η ενότητα διακρίνεται σε επιμέρους ενότητες, που σχετίζονται με τα δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά και χωροταξικά/πολεοδομικά χαρακτηριστικά του υπό μελέτη Δήμου.

Α.Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Στην παρούσα υποενότητα παρουσιάζονται τα δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Σπάρτης. Η συγκεκριμένη ανάλυση πραγματοποιήθηκε βάσει του μόνιμου πληθυσμού. Ως μόνιμος πληθυσμός κάποιας χωρικής ενότητας ορίζεται το σύνολο των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε αυτήν. Στα κατωτέρω διαγράμματα η αρνητική μεταβολή του πληθυσμού καταδεικνύεται με κόκκινο περίγραμμα και η θετική με πράσινο.

Το Διάγραμμα 1 απεικονίζει τη μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού των ΠΕ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για το διάστημα 2011-2021. Η ΠΕ Λακωνίας κατέχει την Τρίτη μικρότερη αρνητική μεταβολή πληθυσμού (5,39%) εντός της Περιφέρειας. Η παρούσα πληθυσμιακή μείωση είναι μεγαλύτερη από τις αντίστοιχες σε επίπεδο Περιφέρειας (6,64%) και Επικράτειας (3,09%).

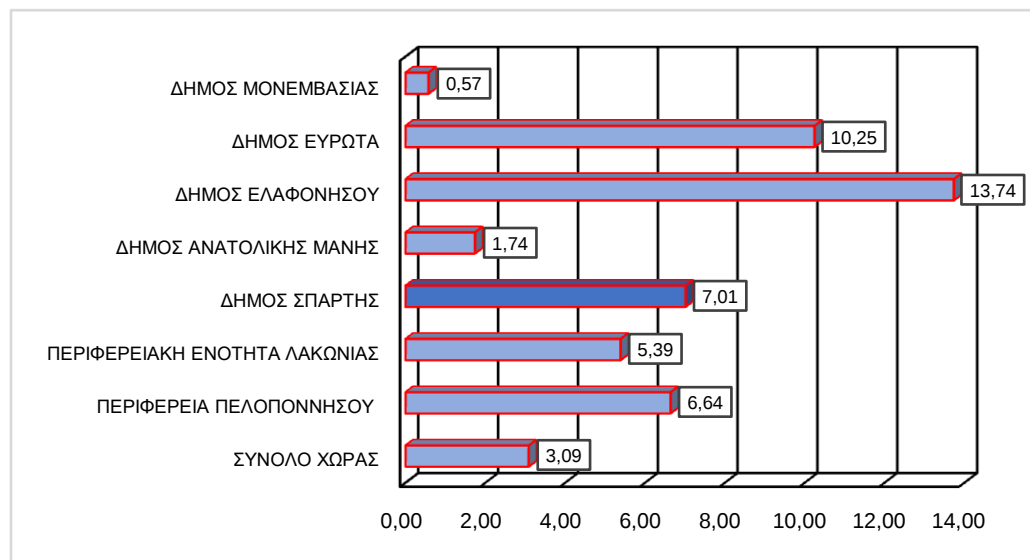
Διάγραμμα 1: Η ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία & ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, 2021.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ 2011-2021 σε επίπεδο Δήμων για την ΠΕ Λακωνίας (Διάγραμμα 2). Ο Δήμος Σπάρτης παρουσιάζει την τρίτη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση εντός της ΠΕ (7,01%).

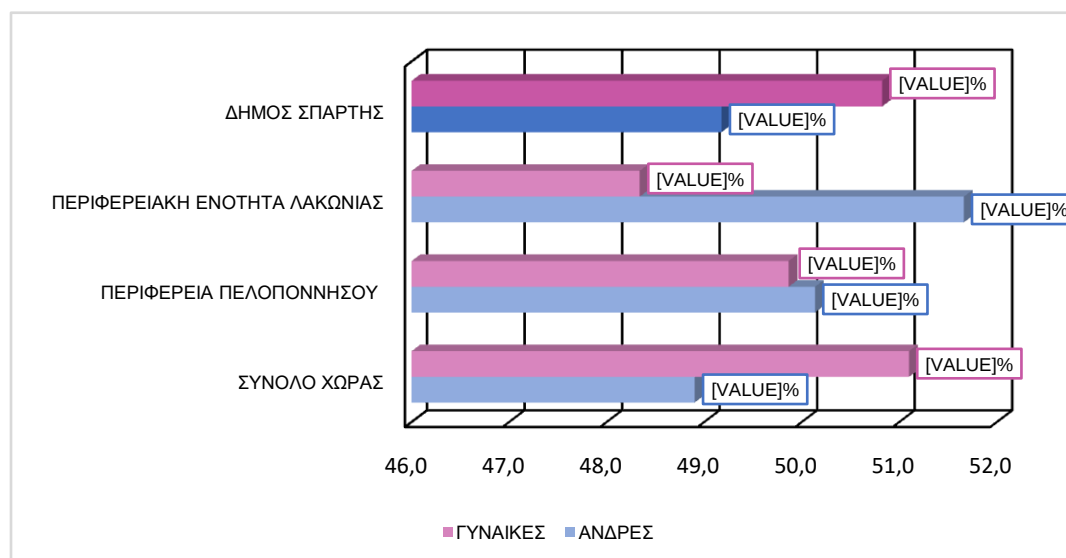
Διάγραμμα 2: Η ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 σε επίπεδο Δήμων για την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία & ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, 2021.

Στο Διαγράμματα 3 απεικονίζεται η κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά φύλο στο Δήμο Σπάρτης συγκριτικά με τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται. Ο πληθυσμός των γυναικών (50,8%) είναι μεγαλύτερος σε σχέση με των ανδρών (49,2%) στον υπό μελέτη Δήμο, όπως και σε επίπεδο Επικράτειας (48,9% ο ανδρικός πληθυσμός και 51,1% ο γυναικείος). Ο Δήμος Σπάρτης δεν ακολουθεί την τάση που καταγράφεται στην ΠΕ Λακωνίας (48,3% ο πληθυσμός των γυναικών έναντι 51,7% των ανδρών) και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (50,1% ο πληθυσμός των ανδρών και 49,9% ο πληθυσμός των γυναικών).

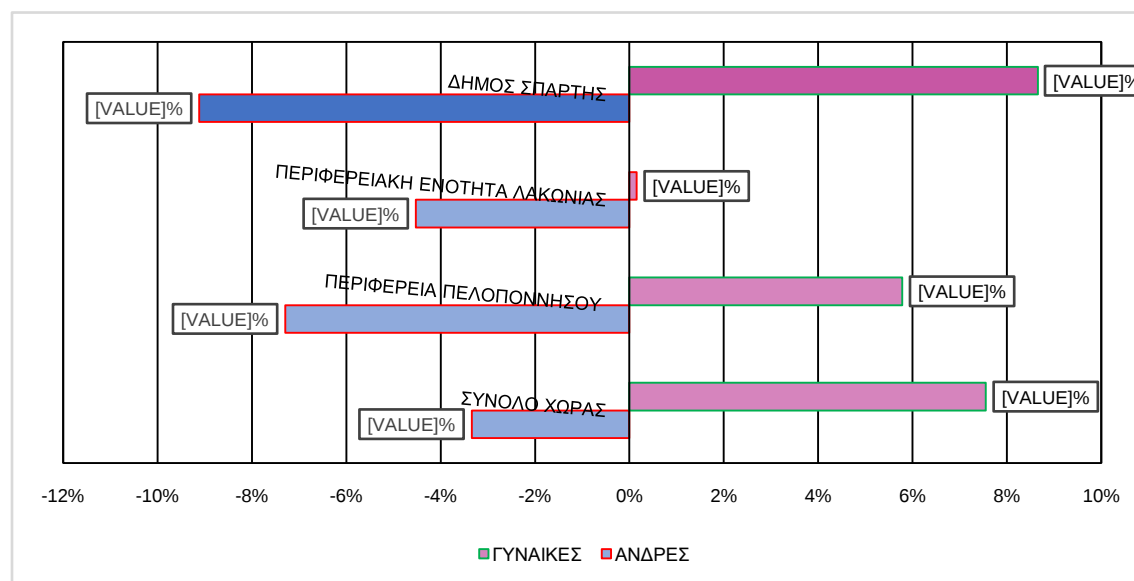
Διάγραμμα 3: Η ποσοστιαία κατανομή του μόνιμου πληθυσμού ανά φύλο 2021 στο Δήμο Σπάρτης και τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται βάσει της απογραφής του 2021.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία & ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2021.

Στο Διάγραμμα 4 παρουσιάζεται ο πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης βάσει φύλου σε σύγκριση με τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται. Από την κατά φύλο ποσοστιαία μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού, μεταξύ των ετών 2011-2021, για το Δήμο Σπάρτης διαπιστώνεται πως ο πληθυσμός των γυναικών έναντι των ανδρών εμφανίζεται αυξημένος. Το ίδιο ισχύει σε επίπεδο ΠΕ, Περιφέρειας και Επικράτειας.

Διάγραμμα 4: Η ποσοστιαία μεταβολή ανά φύλο του μόνιμου πληθυσμού μεταξύ των ετών 2011-2021 στο Δήμο Σπάρτης και τις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες εντάσσεται.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία & ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011, 2021.

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει τη μεταβολή του πληθυσμού μεταξύ 2011-2021 και την εκτίμησή του για το έτος 2031 «ceterisparibus⁶», σε επίπεδο Δήμων για την ΠΕ Λακωνίας. Τα ανωτέρω έχουν υπολογιστεί βάσει των απογραφών μόνιμου πληθυσμού της ΕΛ.ΣΤΑΤ και του Μέσου Ετήσιου Ρυθμού Μεταβολής (ΜΕΡΜ⁷) του πληθυσμού κατά την περίοδο 2011-2021. Βάσει των δεδομένων που διατίθενται στον πίνακα, παρατηρείται πως ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης κατά την περίοδο 2011-2021 ακολουθεί την πτωτική πληθυσμιακή τάση που υφίσταται στις ευρύτερες χωρικές ενότητες στις οποίες υπάγεται. Αναφορικά με την πρόβλεψη του μόνιμου πληθυσμού το 2031 ανέρχεται σε 30.486 άτομα και το ΜΕΡΜ του Δήμου (ανά 100 κατοίκους) σε -0,72%. Το συγκεκριμένο ποσοστό αποτελεί μεγαλύτερο από αυτά του Συνόλου της Χώρας (-0,31%) και της Περιφέρειας Πελοποννήσου (-0,68%) και της ΠΕ Λακωνίας (-0,55%).

⁶Πρόκειται για τη λατινική έκφραση που στα ελληνικά θα μπορούσε να αποδοθεί με «υπό την προϋπόθεση ότι οι λοιποί όροι θα παραμείνουν αμετάβλητοι». Μία δήλωση σχετικά με μία αιτιώδη, εμπειρική ή λογική σχέση μεταξύ δύο υποθέσεων είναι «ceterisparibus» αν αναγνωρίζεται ότι είναι συνήθως ακριβής σε αναμενόμενες συνθήκες, όμως μπορεί να μεταβληθεί από παρεμβαίνοντες παράγοντες. Υφίστανται ορισμένοι περιορισμοί για την παρούσα συνθήκη, διότι στην πραγματικότητα δεν είναι εφικτό να διατηρούν σταθεροί όλοι οι παράγοντες που δύναται να συμβάλλουν στη διαμόρφωση υποθέσεων (Schlicht, 1985 & Vaidya, x, x).

⁷Πρόκειται για τη Μέση Ετήσια Μεταβολή του πληθυσμού μιας χωρικής ενότητας κατά τη διάρκεια μιας περιόδου (θετική ή και αρνητική). Υπολογίζεται βάσει του τύπου του ανατοκισμού. Εάν P_x ο πληθυσμός στο έτος εκκίνησης και P_y ο πληθυσμός στο έτος κατάληξης, η μέση ετήσια μεταβολή του πληθυσμού μας μεταξύ των ετών x και y υπολογίζεται βάσει του τύπου $P_y = P_x * (1+r)^{x-y}$ (www.demography-lab.prd.uth.gr).

Πίνακας 3:Μεταβολή και εκτίμηση μόνιμου πληθυσμού για τους Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας.

Χωρική Ενότητα	Μόνιμος Πληθυσμός			Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πληθυσμού, (ΜΕΡΜ) r (%)	Ποσοστό Μεταβολής Μόνιμου Πληθυσμού (%)
	Απογραφή		Εκτίμηση	Χρονικό Διάστημα	Χρονικό Διάστημα
	2011	2021	2031	2011-2021	2011-2021
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	10.482.487	10.158.989	-0,31	-3,09
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	577.903	539.535	503.714	-0,68	-6,64
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	89.138	84.337	79.795	-0,55	-5,39
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	35.259	32.786	30.486	-0,72	-7,01
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	13.005	12.779	12.557	-0,18	-1,74
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	1.041	898	775	-1,47	-13,74
ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑ	17.891	16.058	14.413	-1,08	-10,25
ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	21.942	21.816	21.691	-0,06	-0,57

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2011, 2021 & ίδια επεξεργασία.

Στον Πίνακα 4 αποτυπώνεται ο μόνιμος πληθυσμός των Δήμων της ΠΕ Λακωνίας για τα έτη 2011 και 2021 και την εκτίμηση για το έτος 2031. Βάσει των δεδομένων του, παρατηρείται πως ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης κατά την περίοδο 2011-2021 ακολουθεί τάση μείωσης, όπως παρουσιάζεται ανωτέρω. Το Διάγραμμα 5 αποτυπώνει ποσοστιαία το μόνιμο πληθυσμό των Δήμων για το έτος 2021 και το Διάγραμμα 6 απεικονίζει τον εκτιμώμενο πληθυσμό υπό τη μορφή ποσοστού για το 2031. Από αυτά καταδεικνύεται πως περίπου ο μισός πληθυσμός της ΠΕ Λακωνίας συγκεντρώνεται στον υπό μελέτη Δήμο. Επιπλέον, στο Διάγραμμα 7 απεικονίζεται η πτωτική τάση που εκτιμάται πως θα ακολουθήσει ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης για το έτος 2031 «ceterisparibus».

Πίνακας 4:Ο μόνιμος πληθυσμός των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2011, 2021 και 2031.

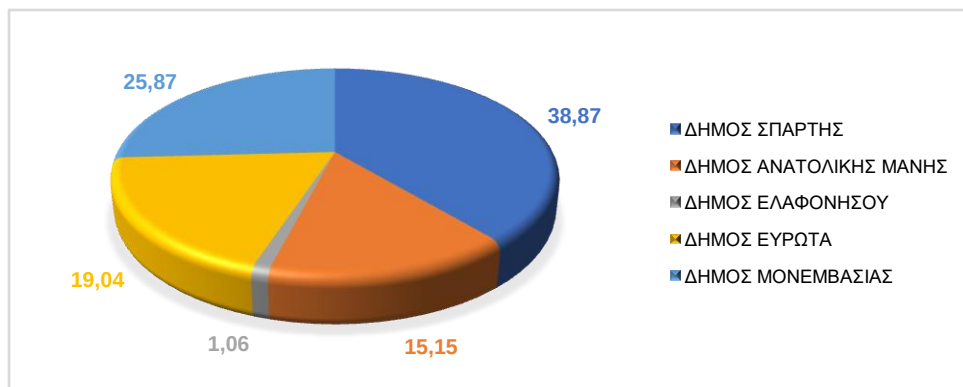
ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ			ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (%)		
	ΑΠΟΓΡΑΦΗ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΑΠΟΓΡΑΦΗ		ΕΚΤΙΜΗΣΗ
	2011	2021	2031	2011	2021	2031
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	89.138	84.337	79.795			
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	35.259	32.786	30.486	39,56	38,87	38,21
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	13.005	12.779	12.557	14,59	15,15	15,74
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΥ	1.041	898	775	1,17	1,06	0,97
ΔΗΜΟΣ ΕΥΡΩΤΑ	17.891	16.058	14.413	20,07	19,04	18,06
ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	21.942	21.816	21.691	24,62	25,87	27,18

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2011, 2021 & ίδια επεξεργασία.

Διάγραμμα 5:Ποσοστιαία αποτύπωση του εκτιμώμενου μόνιμου πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2021.

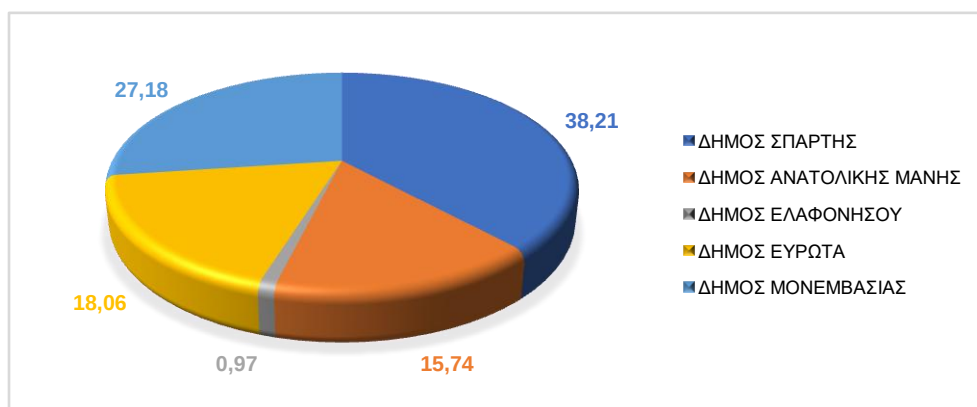
Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

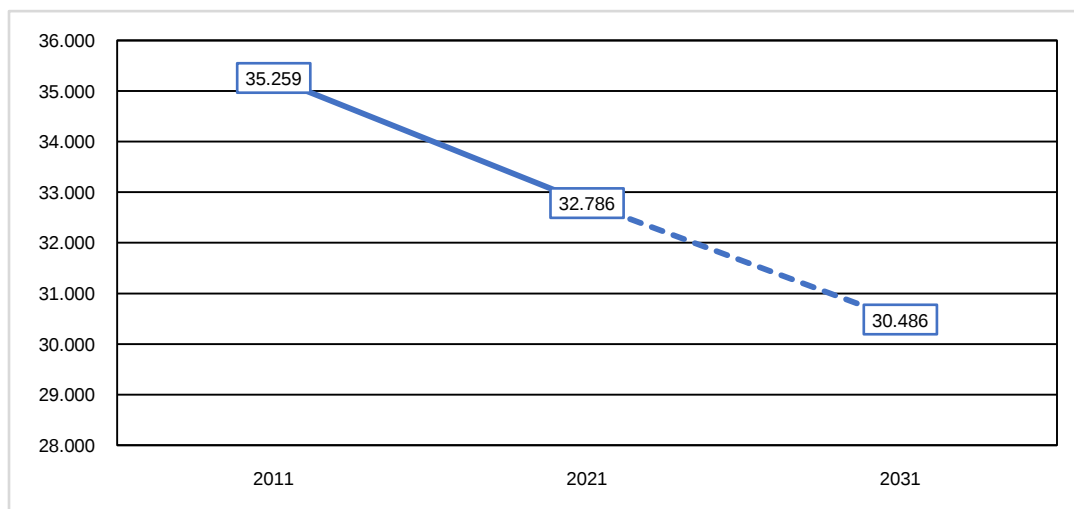
Πηγή: Ιδία επεξεργασία & ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2021.

Διάγραμμα 6: Ποσοστιαία αποτύπωση του εκτιμώμενου μόνιμου πληθυσμού της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για το έτος 2031.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 7: Η εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης και η εκτίμησή του για το έτος 2031.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στον Πίνακα 5 συγκεντρώνονται κάποια δημογραφικά χαρακτηριστικά του Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο ΔΕ. Κατά την δεκαετία 2011-2021 πληθυσμιακή αύξηση σημειώθηκε μόνο στη ΔΕ Σπαρτιατών, ενώ η

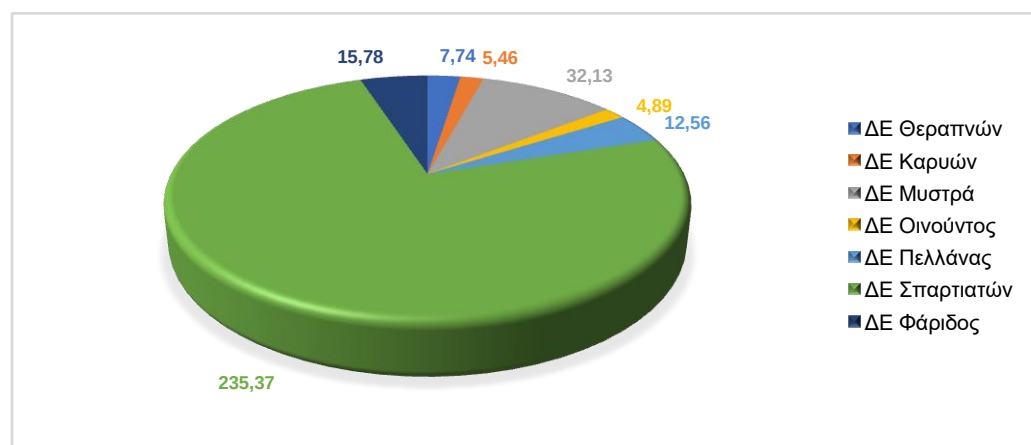
υψηλότερη πληθυσμιακή μείωση καταγράφηκε στη ΔΕ Καρυών (-51,71%). Η ΔΕ Οινούντος αποτελεί τη μεγαλύτερη σε έκταση Δημοτική Ενότητα του υπό μελέτη Δήμου και η ΔΕ Καρυών τη μικρότερη (έκταση 301,8 τ.χλμ και 64,43 τ.χλμ αντίστοιχα). Η ΔΕ Σπαρτιατών παρουσιάζει τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή πυκνότητα (235,37 κατ./τ.χλμ) και η ΔΕ Οινούντος τη μικρότερη (4,89 κατ./τ.χλμ). Η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο ΔΕ για το έτος 2021 απεικονίζεται και στο Διάγραμμα 8.

Πίνακας 5: Δημογραφικά Χαρακτηριστικά και πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Σπάρτης (2011 – 2021).

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	(%) ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2011-2021	ΕΚΤΑΣΗ (τ.χλμ.)	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2021(κάτ./τ.χλμ.)
ΔΕ Θεραπνών	2.304	2.025	-12,11%	261,7	7,74
ΔΕ Καρυών	729	352	-51,71%	64,43	5,46
ΔΕ Μυστρά	4.265	4.238	-0,63%	131,9	32,13
ΔΕ Οινούντος	1.839	1.477	-19,68%	301,8	4,89
ΔΕ Πελλάνας	2.422	1.931	-20,27%	153,7	12,56
ΔΕ Σπαρτιατών	19.854	19.865	0,06%	84,4	235,37
ΔΕ Φάριδος	3.846	2.898	-24,65%	183,7	15,78
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	35.259	32.786	-7.01%	1.181,78	27,74

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές 2011, 2021 & ίδια επεξεργασία.

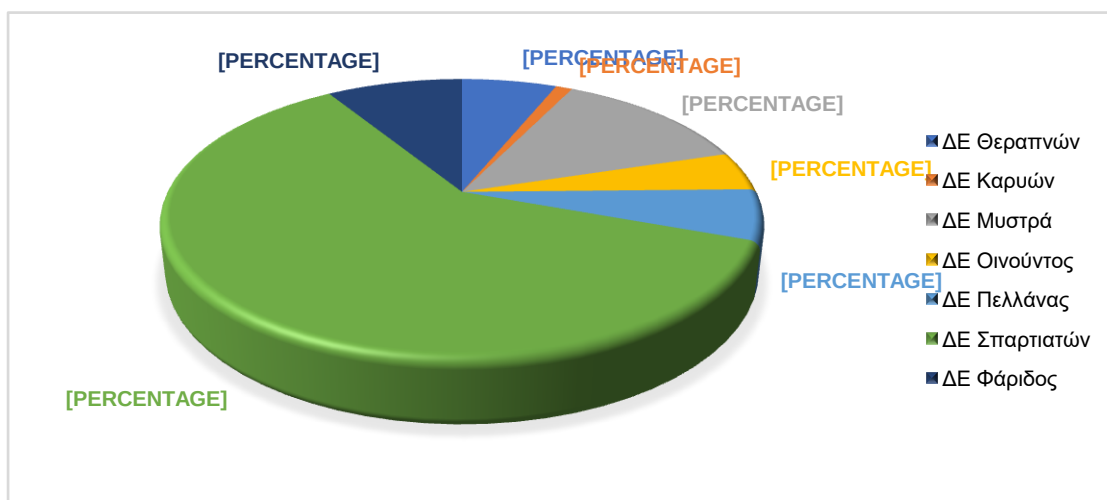
Διάγραμμα 8: Πληθυσμιακή πυκνότητα (κατ./τ.χλμ.) Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων (2021).

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Το Διάγραμμα 9 απεικονίζει την κατανομή του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο ΔΕ. Η ΔΕ Σπαρτιατών αποτελεί την πολυπληθέστερη ΔΕ, με ποσοστό της τάξης του 61%. Στη ΔΕ Καρυών συγκεντρώνεται το 1% του μόνιμου πληθυσμού του υπό μελέτη Δήμου, γεγονός που την καθιστά τη Δημοτική Ενότητα με το μικρότερο πληθυσμό.

Διάγραμμα 9: Κατανομή Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων (2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021

Ο Πίνακας 6 παρουσιάζει την πληθυσμιακή πυκνότητα για το έτος 2021 σε επίπεδο Δήμου Σπάρτης, ΠΕ Λακωνίας και Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου. Η πληθυσμιακή πυκνότητα στον υπό μελέτη Δήμο εμφανίζεται υψηλότερη από αυτή της ΠΕ Λακωνίας (27,74 κατ./τ.χλμ. έναντι 23,21κατ./τ.χλμ.). Παρουσιάζεται χαμηλότερη από την αντίστοιχη σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Περιφέρειας, η οποία υπολογίζεται σε 34,83κατ./τ.χλμ.

Πίνακας 6: Η πληθυσμιακή πυκνότητα του Δήμου Σπάρτης, της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας και του Δήμου Σπάρτης για το έτος 2021.

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ 2021 (κάτ./τ.χλμ.)
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου	34,83
Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας	23,21
Δήμος Σπάρτης	27,74

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Στον επόμενο Πίνακα δίνονται στοιχεία σχετικά με τον αριθμό κατοικιών και νοικοκυριών, καθώς και το μέσο μέγεθος νοικοκυριού στο Δήμο Σπάρτης βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων από την Απογραφή του 2021.

Πίνακας 7: Αριθμός νοικοκυριών, αριθμός μελών και μέσο μέγεθος νοικοκυριού στο Δήμο Σπάρτης (2021).

Αριθμός κατοικιών	32.227
Αριθμός νοικοκυριών	13.624
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,37

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021

Η Εικόνα 1 παρουσιάζει τον μόνιμο πληθυσμό κατά φύλο στο Δήμο Σπάρτης βάσει της απογραφής του 2021. Απεικονίζεται ο αριθμός των γυναικών που αντιστοιχούν σε 100 άνδρες (Αριθμός Γυναικών /

Αριθμός Ανδρών * 100). Ο Δήμος Σπάρτης υπάγεται στην κλάση «100-105» γυναίκες ανά 100 άνδρες, επομένως ο γυναικείος πληθυσμός είναι ελαφρώς υψηλότερος.

Εικόνα 1:Ο μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο στο Δήμο Σπάρτης βάσει της απογραφής του 2021.

Πηγή:<https://mapsportal.yopen.gr/maps/?limit=20&offset=0>

Β.Οικονομικά Χαρακτηριστικά και Οικονομικές Δραστηριότητες

Η συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζει τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τις οικονομικές δραστηριότητες του Δήμου Σπάρτης. Πιο ειδικά αποτελεί συνοπτική περιγραφή της οικονομικής διάρθρωσης και των οικονομικών δραστηριοτήτων του. Παράλληλα πραγματοποιεί σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία σε ευρύτερες χωρικές ενότητες (π.χ. Περιφέρεια Πελοποννήσου). Ακόμη, αναφέρει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις οικονομικές δραστηριότητες της, τις οικονομικές προκλήσεις και τις χωρικές ιδιαιτερότητες και περιορισμούς της περιοχής αναφοράς.

Η Σπάρτη αποτελεί το εμπορικό, βιομηχανικό και διοικητικό κέντρο της ΠΕ Λακωνίας. Σε επίπεδο ΠΕ, τον τριτογενή τομέα ακολουθεί ο πρωτογενής τομέας, με κύρια αγροτικά προϊόντα το ελαιόλαδο, τις ελιές και τα πορτοκάλια.

Στο Δήμο Σπάρτης και γενικότερα σε όλη τη ΠΕ Λακωνίας υφίσταται μια συγκεντρωτική τάση στην παραγωγή συγκεκριμένων αγροτικών προϊόντων (ελιές, λάδι, πορτοκάλια), τα οποία έχουν αυξημένη ζήτηση και οργανωμένο κύκλωμα διανομής. Οι γεωργικές καλλιέργειες και τα αγροτεμάχια άλλωστε κυριαρχούν ως χρήση γης, γεγονός που επηρεάζει τη φυσιογνωμία ολόκληρης της Περιοχής Παρέμβασης. Το ελαιόλαδο αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά προϊόντα του Δήμου (αν όχι το πιο σημαντικό), καθώς είναι προϊόν υψηλής ποιότητας και προϊόν Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης

(ΠΟΠ). Οι ιδιαίτερες εδαφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες του Δήμου Σπάρτης (εδάφη ασβεστολιθικά, επικλινή και με οριακή γονιμότητα) επικρατεί η δενδροκαλλιέργεια και η καλλιέργεια ελιάς (λαδολιάς, καλαμών). Επίσης καλλιεργούνται καρυδιές, καστανιές, πατάτα, σιτηρά, αμπέλια και συκιές. Αξιόλογη είναι η παραγωγή βιομηχανικής ξυλείας καθώς και η παραγωγή καυσόξυλων.

Η κτηνοτροφία δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη, ωστόσο κυριαρχεί η αιγοπροβατοτροφία. Η μελισσοκομία και η χοιροτροφία έχουν μικρή παρουσία. Η ορνιθοτροφία είναι, κυρίως, οικιακού τύπου. Στην υπό μελέτη περιοχή υφίστανται υποδομές δευτερογενούς επεξεργασίας (σφαγεία, τυροκομεία κ.α.), ωστόσο δεν παρουσιάζουν σημαντική συγκέντρωση.

Οι κλάδοι του δευτερογενούς τομέα που αναπτύσσουν τη μεγαλύτερη δραστηριότητα είναι η βιοτεχνία και η μεταποίηση. Στον κλάδο της βιοτεχνίας – βιομηχανίας υφίστανται ελαιοτριβεία, αλλαντοποιεία, μονάδες παραγωγής χυμών, μονάδες έτοιμου σκυροδέματος, σιδηρουργεία και βιοτεχνίες οικιακών ειδών. Η μεταποίηση σχετίζεται, κυρίως, με τα παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα και τους φυσικούς πόρους. Δυναμική παρουσιάζεται στην επεξεργασία της ελιάς, με έμφαση στην τυποποίηση βρώσιμης ελιάς, η εκμετάλλευση του πυρηνόξυλου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και συμπληρωματικές επενδύσεις σχετικά με την παραγωγή λαδιού.

Ο τριτογενής τομέας παραγωγής κυριαρχεί στο Δήμο Σπάρτης, με τους κλάδους της παροχής υπηρεσιών, του τουρισμού και του εμπορίου να παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη δραστηριότητα. Οι εργαζόμενοι στον τριτογενή τομέα απασχολούνται, κατά κύριο λόγο, στον τομέα της παροχής υπηρεσιών. Ειδικότερα οι υπηρεσίες αφορούν στο μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενου εργατικού δυναμικού της περιοχής σε σχέση με τους άλλους τομείς.

Στη ΔΕ Σπαρτιατών, στην οποία υπάγεται η πόλη της Σπάρτης, είναι χωροθετημένες όλες οι αποκεντρωμένες Κρατικές Υπηρεσίες, οι Οργανισμοί, τα Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα (Υπηρεσίες Υγείας, Πρόνοιας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Δημόσιας Τάξης, Δικαιοσύνης, Δημοσίων Έργων, Γεωργίας κ.λπ.). Οι ΜμΕ που είναι χωροθετημένες στην ευρύτερη περιοχή της συγκεκριμένης ΔΕ δραστηριοποιούνται στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής.

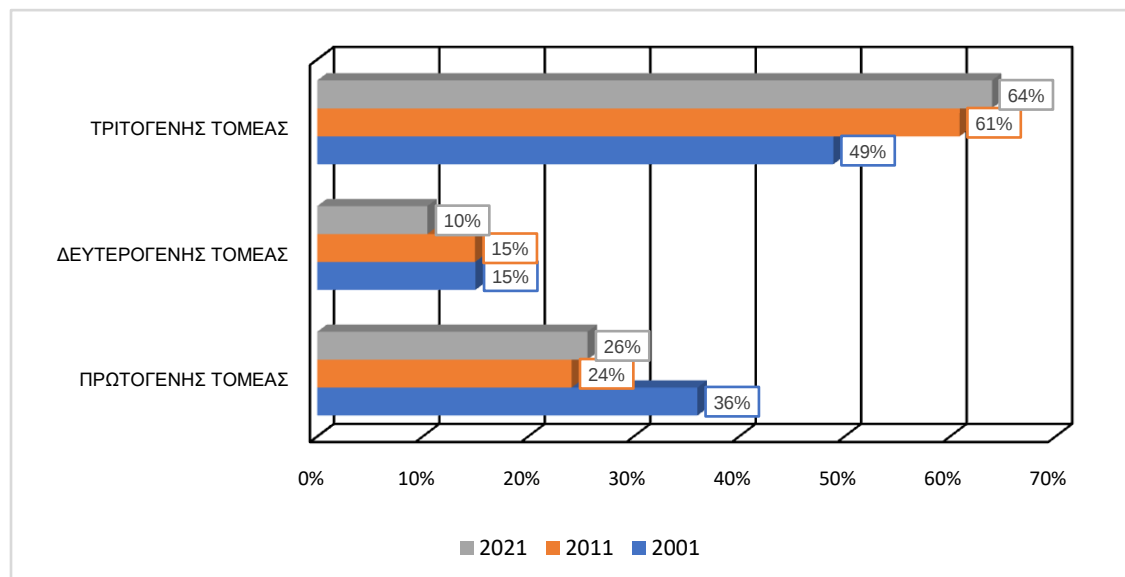
Ο Πίνακας 8 και το Διάγραμμα 10 απεικονίζουν την κατανομή των απασχολούμενων του Δήμου Σπάρτης, ανά παραγωγικό τομέα, κατά τα έτη 2001, 2011 και 2021. Το μεγαλύτερο ποσοστό των απασχολούμενων στην περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα (64% το 2021, 61% το 2011 και 49% το 2001). Το σύνολο των απασχολούμενων παρουσιάζει μείωση μεταξύ των ετών απογραφής 2001 - 2011 (11.879 το 2011 έναντι 13.516 που ήταν το 2001) και αύξηση μεταξύ του διαστήματος 2011 – 2021 (12.582 το 2021 έναντι 11.879 το 2011).

Πίνακας 8: Απασχολούμενοι ανά τομέα παραγωγής στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011 & 2021).

ΕΤΟΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	(%)	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	(%)	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	(%)	ΣΥΝΟΛΟ
2001	4.872	36%	2.028	15%	6.616	49%	13.516
2011	2.865	24%	1.777	15%	7.237	61%	11.879
2021	3.225	26%	1.313	10%	8.050	64%	12.582

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές 2001, 2011 & 2021.

Διάγραμμα 10: Κατανομή Απασχόλησης ανά Τομέα Παραγωγής στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011 & 2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές 2001, 2011 & 2021.

Ο Πίνακας 9 και τα Διαγράμματα 11, 13 και 15 παρουσιάζουν τη διάρθρωση του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την ΠΕ Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011. Το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού⁸ είναι μικρότερο από εκείνο του μη οικονομικά ενεργού⁹ στον υπό μελέτη Δήμο (39,42% και 60,58% αντίστοιχα) και στις υπόλοιπες χωρικές ενότητες. Οι απασχολούμενοι κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό (85,46%) του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης έναντι των ανέργων (14,54%), το οποίο ισχύει για όλες τις γεωγραφικές περιοχές του Πίνακα 9 και του Διαγράμματος 12. Επίσης το 60,92% των απασχολούμενων δραστηριοποιείται στον τριτογενή τομέα, το 24,12% στον πρωτογενή και στο 14,96% στον δευτερογενή παραγωγικό τομέα. Η διάρθρωση των εργαζομένων ανά τομέα παραγωγής είναι ανάλογη στην ΠΕ Λακωνίας και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σε επίπεδο Επικράτειας, ωστόσο, το 72,46% των απασχολούμενων δραστηριοποιείται στον τριτογενή τομέα, το 17,55% στο δευτερογενή και το 9,99% στον πρωτογενή.

⁸ Ως οικονομικά ενεργός πληθυσμός ορίζεται το εργατικό δυναμικό μίας χωρικής ενότητας και περιλαμβάνει τα άτομα εκείνα τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν, δηλ. τους απασχολούμενους και τους ανέργους (ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2020).

⁹ Ως μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός ορίζεται η μερίδα του πληθυσμού που δε μπορεί να εργαστεί (π.χ. μικρά παιδιά, ηλικιωμένοι, ασθενείς) ή δεν το επιθυμεί για διάφορους λόγους (ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2020).

Στον Πίνακα 10 και στα Διαγράμματα 12, 14 και 16 απεικονίζεται η διάρθρωση του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την ΠΕ Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2021. Το ποσοστό που του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης εξακολουθεί να είναι το υψηλότερο (56,75%), ωστόσο παρουσιάζεται αύξηση στο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (43,24% το 2021 έναντι 39,42% το 2011). Οι απασχολούμενοι (88,75%) εξακολουθούν να αποτελούν πλειοψηφία έναντι των ανέργων (11,28%) στο Δήμο Σπάρτης, αλλά και σε όλες τις χωρικές ενότητες που παρουσιάζονται. Το ποσοστό του άνεργου πληθυσμού έχει μειωθεί κατά 3,26% μεταξύ των δύο απογραφικών δεκαετιών. Το 63,98% των εργαζομένων απασχολείται στον τριτογενή τομέα παραγωγής, το 25,63% στον πρωτογενή και το 10,44% στον δευτερογενή. Η διάρθρωση των απασχολούμενων ανά τομέα παραγωγής εξακολουθεί να είναι ανάλογη στην ΠΕ Λακωνίας και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σε επίπεδο Επικράτειας, ωστόσο, το 75,95% των απασχολούμενων δραστηριοποιείται στον τριτογενή τομέα, το 14,92% στο δευτερογενή και το 9,13% στον πρωτογενή.

Πίνακας 9: Η διάρθρωση του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΙ						ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ
		ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ				ΑΝΕΡΓΟΙ	
			ΣΥΝΟΛΟ	ΤΟΜΕΑΣ				
				ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ		
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	4.586.636	3.727.633	372.209	654.377	2.701.047	859.003	6.229.650
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	577.903	233.986	196.761	50.439	33.740	112.582	37.225	343.917
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	89.138	35.723	31.014	12.090	3.951	14.973	4.709	53.415
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	35.259	13.900	11.879	2.865	1.777	7.237	2.021	21.359

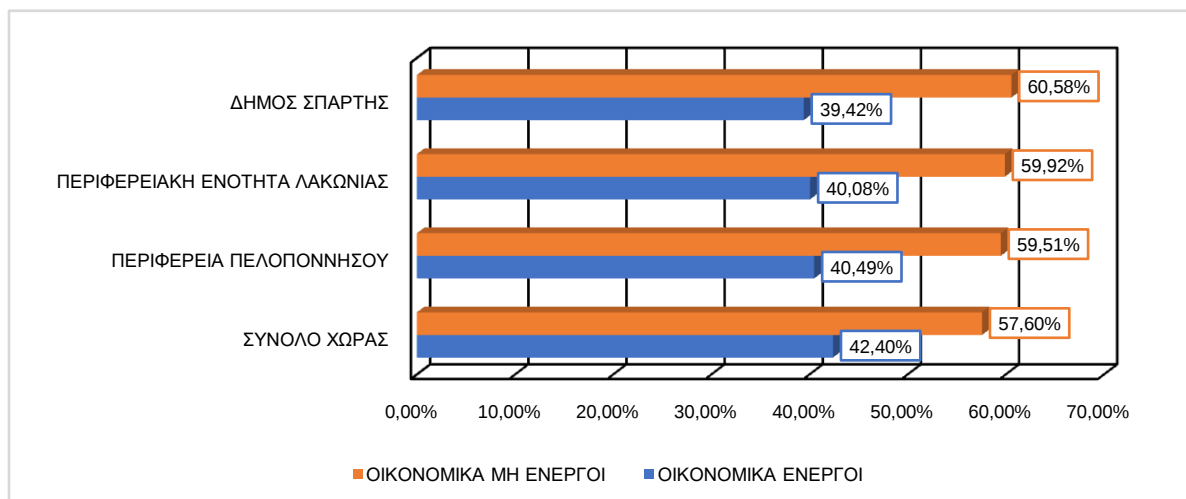
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2011

Πίνακας 10: Η διάρθρωση του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΙ					ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ	
		ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ			ΑΝΕΡΓΟΙ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΤΟΜΕΑΣ				
				ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ			ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.487	4.645.760	3.986.515	364.124	594.601	3.027.790	659.248	5.836.726
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	539.533	230.193	199.826	47.355	28.201	124.270	30.369	309.344
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	84.337	37.751	33.828	13.607	3.184	17.037	3.925	46.584
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	32.786	14.177	12.582	3.225	1.313	8.050	1.599	18.606

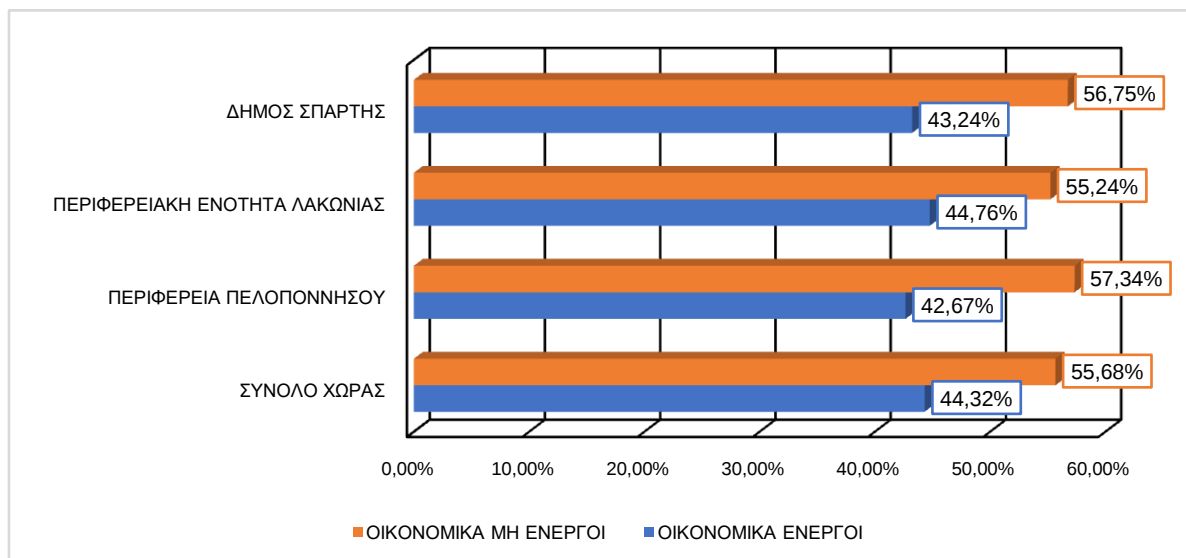
Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, 2021

Διάγραμμα 11: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

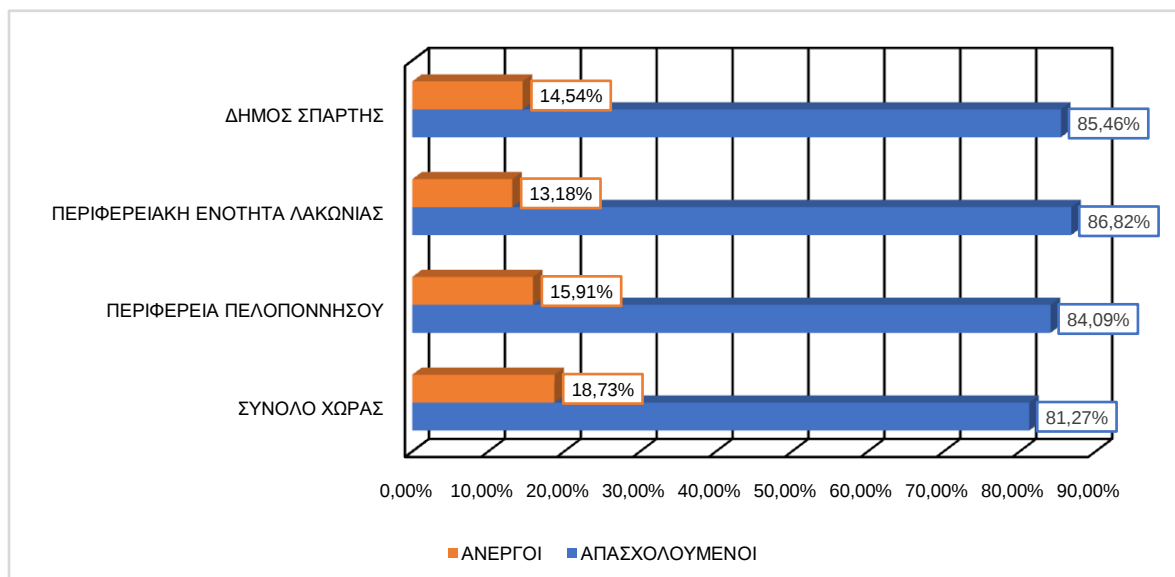
Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 12: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του μόνιμου πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

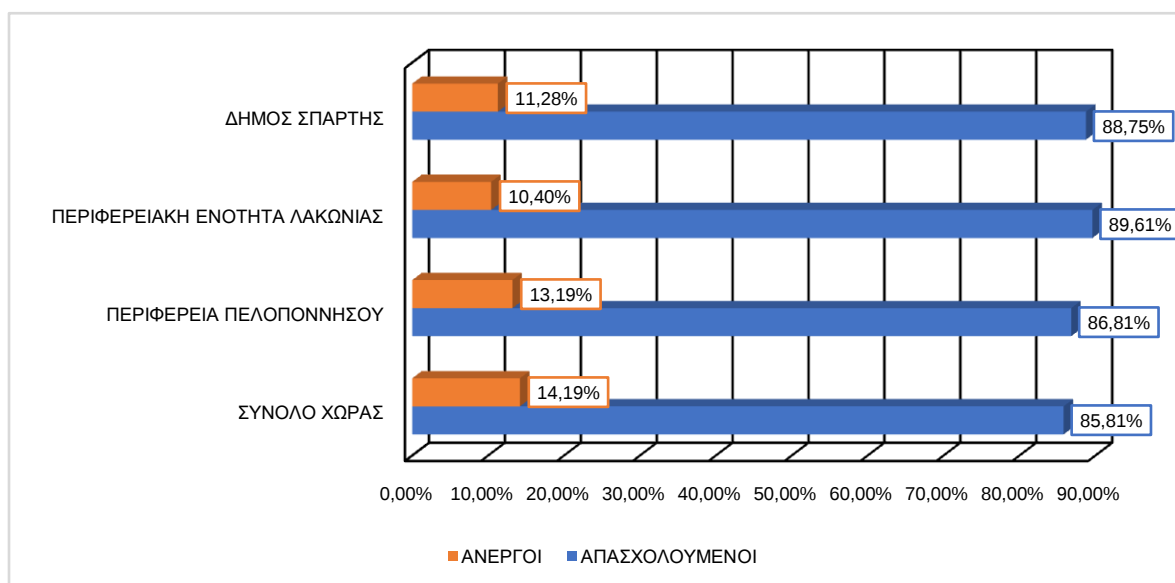
Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 13: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

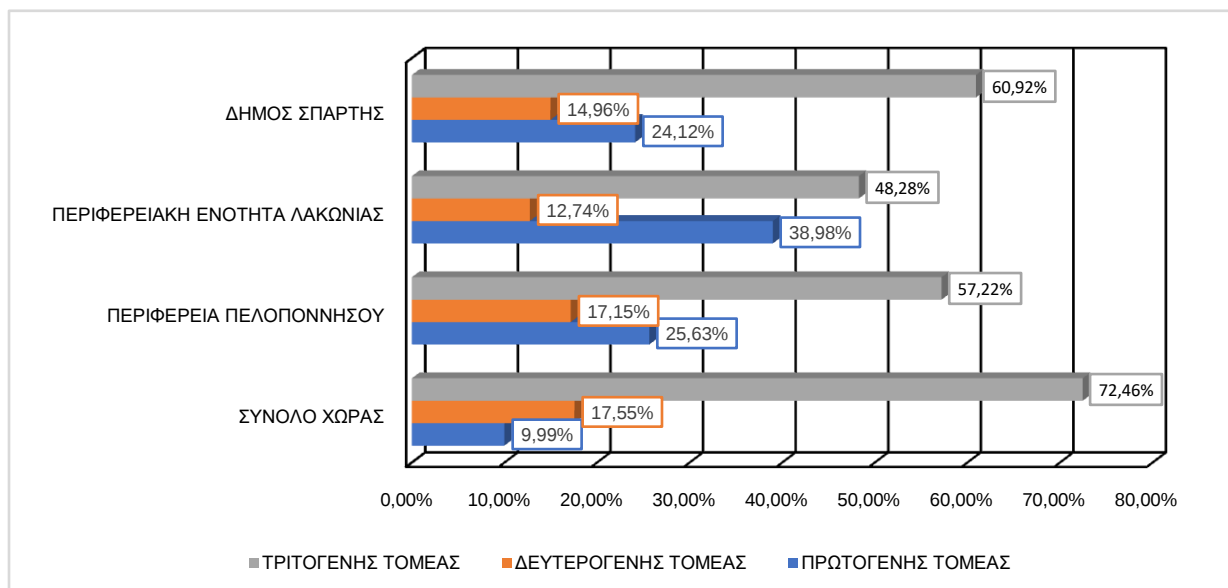
Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 14: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

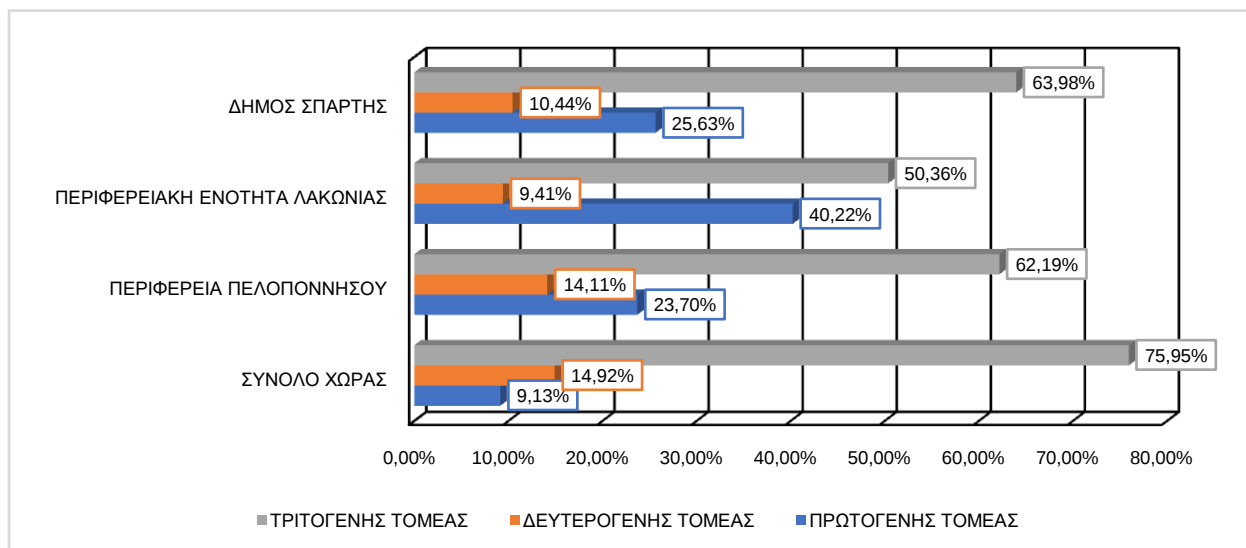

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 15: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης των απασχολούμενων ανά παραγωγικό τομέα στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 16: Η ποσοστιαία αποτύπωση της διάρθρωσης των απασχολούμενων ανά παραγωγικό τομέα στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Σύνολο Χώρας σύμφωνα με την απογραφή του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Η τουριστική δραστηριότητα στο Δήμο Σπάρτης παρουσιάζει μία μακροχρόνια μικρή ανοδική τάση με ελάχιστες περιόδους στασιμότητας, για διαφορετικούς λόγους κάθε φορά. Τμήματα της περιοχής του Δήμου λόγω της ποικιλίας των τουριστικών πόρων που διαθέτουν (φυσικό περιβάλλον, αρχαιολογικοί, ιστορικοί, αρχιτεκτονικοί, πολιτιστικοί κλπ.), αλλά και της γειννιάσής τους με άλλους σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς, αποτελούν δημοφιλή τουριστική επιλογή με καλή σχετικά υποδομή (ξενοδοχειακές κλίνες). Από αυτούς όμως, ένα σημαντικό μέρος αποτελεί «διερχόμενο τουρισμό» με μικρό διάστημα παραμονής από λίγες ώρες ημερήσιας επίσκεψης ως λίγες διανυκτερεύσεις. ΗΔΕ

Μυστρά αποτελεί ένα σημαντικό τουριστικό προορισμό, καθώς αποτελεί και Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO με αποτέλεσμα να αποτελεί πόλο έλξης για τους τουρίστες.

Στο Δήμο Σπάρτης δεν υπάρχει μεγάλος αριθμός ξενοδοχειακών καταλυμάτων και ο αριθμός διαθέσιμων κλινών είναι περιορισμένος. Στον παρακάτω Πίνακα καταγράφονται τα κύρια τουριστικά καταλύματα του Δήμου Σπάρτης. Η συνολική δυναμικότητα κλινών στον υπό μελέτη Δήμο είναι ιδιαίτερα χαμηλή, καθώς το οι κλίνες των τουριστικών καταλυμάτων ανέρχονται σε 1.476. Τα περισσότερα καταλύματα και τα 3 μοναδικά ξενοδοχεία 5* του Δήμου βρίσκονται στη ΔΕ Μυστρά. Η ΔΕ Σπάρτης βρίσκεται δεύτερη στον αριθμό καταλυμάτων, με ξενοδοχειακές μονάδες μεσαίας δυναμικότητας και τάξης, που ανήκουν στην κατηγορία των ξενοδοχείων πόλης κυρίως. Με καταλύματα μικρής δυναμικότητας που βρίσκονται στα χωριά του Πάρνωννα, στην τρίτη θέση βρίσκονται οι ΔΕ Οινούντα και Καρυών. Έπεται η ΔΕ Φάριδος με καταλύματα μικρής δυναμικότητας που βρίσκονται στα χωριά του Ταυγέτου. Η ΔΕ Πελλάνας βρίσκεται στην τελευταία θέση με δύο μόνο καταλύματα στο χωριό Γεωργίτσι, ενώ η ΔΕ Θεραπνών δεν διαθέτει κανένα τουριστικό κατάλυμα¹⁰.

Πίνακας 11: Τα κύρια τουριστικά καταλύματα του Δήμου Σπάρτης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΑΞΗ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ
Ξενοδοχείο	Α΄	ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΜΥΣΤΡΑ	ΜΥΣΤΡΑΣ	18
	Α΄	ΤΑΛΕΤΟΝ	ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ	30
	Β΄	ΒΟΛΙΑΝΙΤΗ	ΑΡΝΑ	12
	*	ΣΕΣΙΛ	ΣΠΑΡΤΗ	27
	**	ΑΠΟΛΛΩΝ	ΣΠΑΡΤΗ	88
	**	ΛΑΚΩΝΙΑ	ΣΠΑΡΤΗ	45
	**	ΣΠΑΡΤΑ INN	ΣΠΑΡΤΗ	281
	**	Τ' ΑΓΝΑΝΤΙΟ	ΚΑΡΥΕΣ	08
	***	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ	ΚΑΡΥΕΣ	19
	***	ΑΡΑΧΩΒΙΤΙΚΑ ΚΑΛΥΒΙΑ	ΚΑΡΥΕΣ	22
	***	ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ	ΜΥΣΤΡΑΣ	40
	***	ΔΕΣΠΟΤΑΤΟ ΤΟΥ ΜΥΣΤΡΑ	ΜΥΣΤΡΑΣ	23
	***	ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΙ	ΣΠΑΡΤΗ	60
	***	ΜΑΝΙΑΤΗΣ	ΣΠΑΡΤΗ	150
	***	ΜΕΝΕΛΑΪΟΝ	ΣΠΑΡΤΗ	80

¹⁰ Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης, 2021.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΑΞΗ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ
	***	ΦΑΡΙΣ	ΓΟΡΑΝΟΙ	23
	***	ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ	ΚΑΡΥΕΣ	16
	***	ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΤΟΥ ΤΑΪΓΕΤΟΥ	ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ	15
	***	ΠΡΥΤΑΝΕΙΟ	ΤΣΙΝΤΖΙΝΑ	38
	****	ΜΕΛΙΕΣ	ΚΟΚΚΙΝΟΡΑΧΗ	36
	****	ΙΛΑΕΙΡΑ ΟΡΕΙΝΟ ΘΕΡΕΤΡΟ	ΤΟΡΙΖΑ	31
	*****	ΜΥΣΤΡΑΣ GRAND RESORT	ΜΥΣΤΡΑΣ	68
	*****	ΚΥΝΙΣΚΑ PALACE	ΠΑΡΟΡΙ	98
	*****	EUPHORIA RETREAT	ΜΥΣΤΡΑΣ	91
Ενοικιαζόμενα δωμάτια	1 ΚΛΕΙΔΙ	KIRILLOVA ELENA	ΜΥΣΤΡΑΣ	09
	2 ΚΛΕΙΔΙΩΝ	ΜΥΘΟΞΕΝΙΑ	ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ	10
	2 ΚΛΕΙΔΙΩΝ	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ	ΑΝΑΒΡΥΤΗ	05
	2 ΚΛΕΙΔΙΩΝ	ΜΠΟΥΡΛΟΚΑΣ Β.	ΜΥΣΤΡΑΣ	06
Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες		Η ΡΟΥΓΑ ΤΗΣ ΒΑΜΒΑΚΟΥΣ	ΒΑΜΒΑΚΟΥ	09
		ΚΝΑΚΙΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ	ΤΡΥΠΗ	10
		ΜΑΖΑΡΑΚΗ	ΠΙΚΟΥΛΙΑΝΙΚΑ	18
		ΠΙΚΟΥΛΙΑΝΙΚΑ	ΠΙΚΟΥΛΙΑΝΙΚΑ	12
		ΤΟ ΣΕΛΑΣ	ΣΕΛΑΣΙΑ	10
		ΙΡΙΣ	ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ	08
		ΣΤΡΑΤΗΓΗ	ΜΑΓΟΥΛΑ	12
		ΝΥΜΦΕΣ	ΚΑΡΥΕΣ	05
		ΜΕΤΕΡΙΖΙ	ΒΑΡΒΙΤΣΑ	27
Τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις		ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ Μ.	ΣΕΛΑΣΙΑ	10
		ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ι.	ΠΙΚΟΥΛΙΑΝΙΚΑ	06
Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (Cam ping)		CASTLE VIEW	ΜΥΣΤΡΑΣ	

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

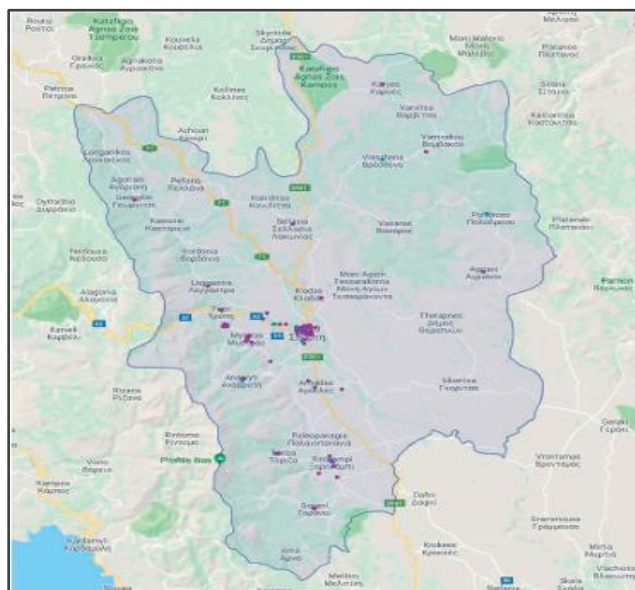

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΑΞΗ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΛΙΝΩΝ
		ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΟ ΜΥΣΤΡΑΣ	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΟ	
ΣΥΝΟΛΟ				1.746

Πηγή: Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης, 2021.

Στο Δήμο Σπάρτης υπάρχουν και καταλύματα τύπου Airbnb, τα οποία βρίσκονται κυρίως στην πόλη της Σπάρτης. Η ακόλουθη εικόνα παρουσιάζει τα καταλύματα τύπου Airbnb στον υπό μελέτη Δήμο.

Εικόνα 2: Τα καταλύματα τύπου Airbnb στον Δήμο Σπάρτης.

Πηγή: Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης, 2021.

Στο Δήμο Σπάρτης είχαν καταγραφεί, πριν την υγειονομική κρίση του covid-19, 114 ενεργά καταλύματα Airbnb με ετήσια πληρότητα 25%, η οποία ανερχόταν στο 44% το μήνα Αύγουστο. Ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης των καταλυμάτων την περίοδο 2011-2018 είναι 110%. Η μέση τιμή των καταλυμάτων ισούται με 39€, με εκείνη της υψηλής περιόδου να είναι 62€. Η χαμηλότερη τιμή καταγράφεται τον Μάρτιο¹¹.

Γ. Κοινωνικά Χαρακτηριστικά και Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες

Η εν λόγω υποενότητα διακρίνεται σε δύο τμήματα, το πρώτο αναλύει τα κοινωνικά χαρακτηριστικά και το δεύτερο τον κοινωνικό εξοπλισμό του Δήμου Σπάρτης. Αναφορικά με το πρώτο, το μορφωτικό επίπεδο, η διαχρονική εξέλιξη της απασχόλησης και της ανεργίας, καθώς και οι ευπαθείς ομάδες του μόνιμου

¹¹ Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης, 2021

πληθυσμού της περιοχής αναφοράς. Στο δεύτερο τμήμα περιγράφονται συνοπτικά οι κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες που υφίστανται εντός του υπό μελέτη Δήμου.

Κοινωνικά Χαρακτηριστικά

Ο Πίνακας 12 παρουσιάζει στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία στο Δήμο Σπάρτης μεταξύ των τριών απογραφικών δεκαετιών της Ελλάδας (2001, 2011 και 2021). Διακρίνεται μεγάλη αύξηση του ποσοστού ανεργίας (παραπάνω από διπλάσια) κατά την απογραφή του 2011 (14,5% σε σχέση με το 6,1% κατά την απογραφή του 2001), μείωση του ποσοστού απασχολούμενων (33,69% το 2011 έναντι 36,99% το 2001) και μικρή μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (39,52% κατά την απογραφή του 2001 και 39,42% κατά την απογραφή του 2011). Αναφορικά με το έτος 2021, παρατηρείται μείωση του ποσοστού ανεργίας (14,5% το 2011 και 11,28% το 2021), αύξηση του ποσοστού των απασχολούμενων (38,39% σε σχέση με το 33,69% το 2011) και αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε 43,24% (έναντι του 39,42% του 2011).

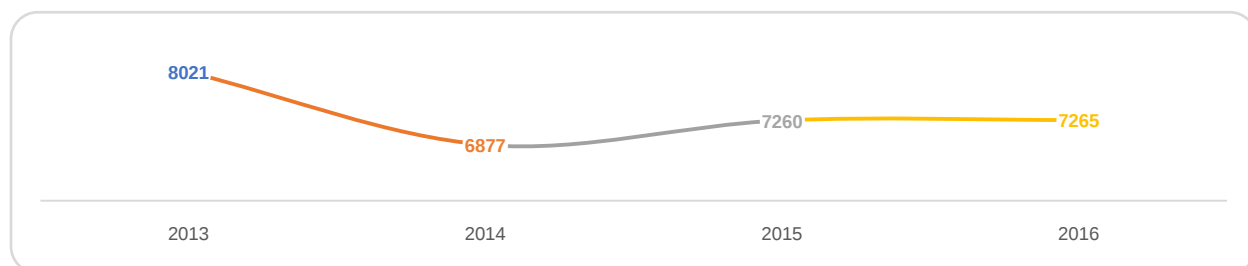
Πίνακας 12: Απασχόληση και ανεργία στο Δήμο Σπάρτης (2001, 2011 & 2021).

ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	2001	2011	2021
Μόνιμος Πληθυσμός	36.540	35.259	32.786
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	14.442	13.900	14.177
Απασχολούμενοι	13.516	11.879	12.585
Άνεργοι	926	2.021	1.599
Ποσοστό ανεργίας	6,1%	14,5%	11,28%
Ποσοστό Απασχολούμενων	36,99%	33,69%	38,39%
Ποσοστό Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού	39,52%	39,42%	43,24%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφές 2001, 2011 & 2021

Σύμφωνα με στοιχεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), το Δεκέμβριο του 2023 οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο Δήμο Σπάρτης ήταν 2.162, με την ανεργία να πλήττει κυρίως τις γυναίκες (801 άνδρες και 1.361 γυναίκες)¹². Στο επόμενο Διάγραμμα παρουσιάζεται η εξέλιξη του μέσου δηλωθέντος εισοδήματος στο Δήμο Σπάρτης από το 2013 έως το 2016. Το διάστημα 2013 -2014 το μέσο δηλωθέν εισόδημα μειώθηκε, ενώ το 2014 – 2015 παρουσίασε αύξηση. Μεταξύ 2015 – 2016 παρέμεινε σταθερό.

Διάγραμμα 17: Μέσο δηλωθέν εισόδημα (€) για το Δήμο Σπάρτης (2013-2016)

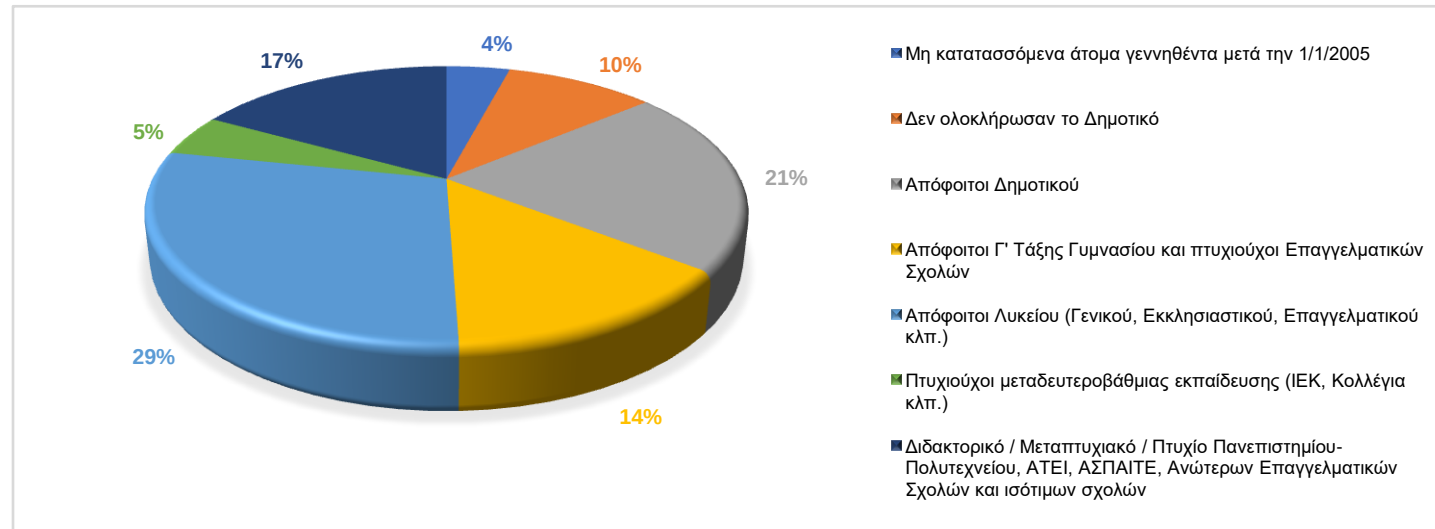
Πηγή:

ΕΛΣΤΑΤ

¹²<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-dimo/>

Το Διάγραμμα 18 απεικονίζει το επίπεδο εκπαίδευσης του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης, βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ του 2021. Τα τρία μεγαλύτερα ποσοστά αποτελούν οι απόφοιτοι Λυκείου (29%), οι απόφοιτοι Δημοτικού (21%) και οι κάτοχοι Διδακτορικού/ Μεταπτυχιακού/ Πτυχίου Πανεπιστημίου – Πολυτεχνείου (17%). Τα δύο μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνονται στα μη κατατασσόμενα άτομα που είναι γεννημένα μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2005 (4%) και οι πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (5%).

Διάγραμμα 18: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης (2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021 & ιδία επεξεργασία

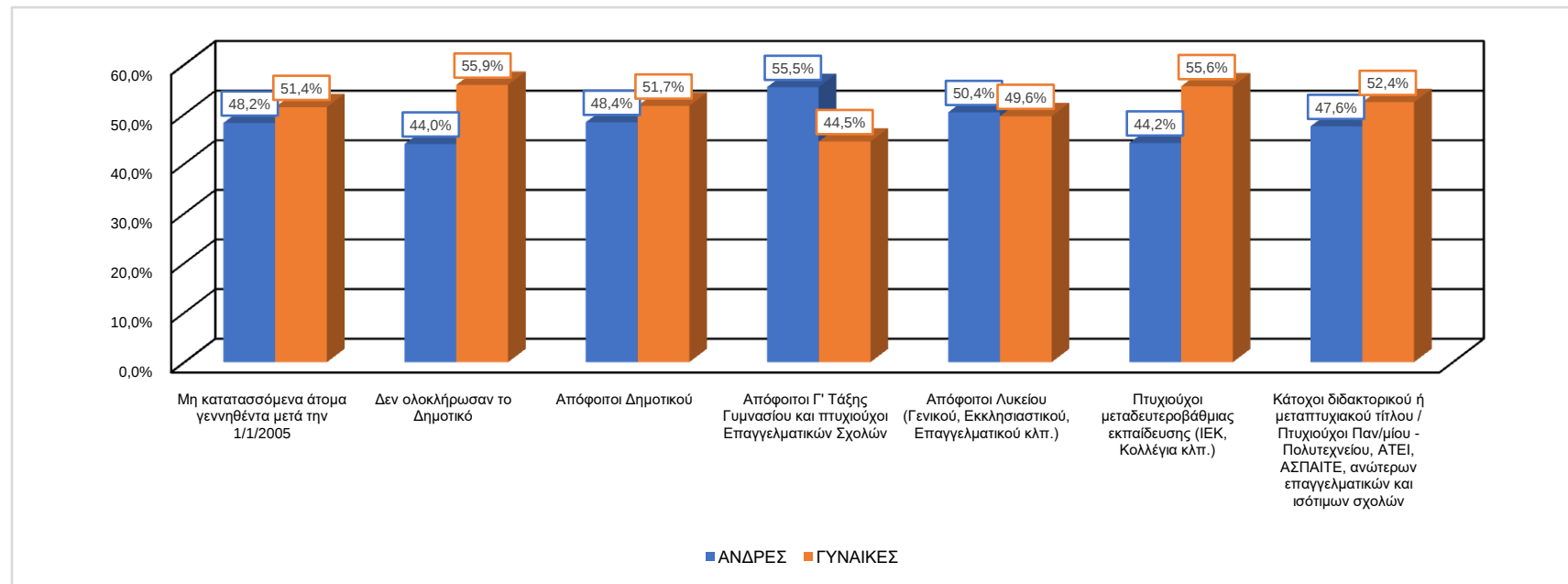
Ο Πίνακας 13 και το Διάγραμμα 19 απεικονίζουν το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Σπάρτης κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης για το έτος 2021. Σημαντικές διαφοροποιήσεις παρατηρούνται στις κατηγορίες: i) «Δεν ολοκλήρωσαν το Δημοτικό» με τις γυναίκες να συγκεντρώνουν το 55,9% έναντι του 44,0% των ανδρών, ii) «Απόφοιτοι Γ' τάξης Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών» με το 55,5% να συγκεντρώνουν οι άνδρες και το 44,5% οι γυναίκες και iii) «Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)» που το ποσοστό των γυναικών αγγίζει το 55,6% και των ανδρών το 44,2%. Η μικρότερη ποσοστιαία διαφορά (0,8%) μεταξύ των δύο φύλων βρίσκεται στην κατηγορία «Απόφοιτοι Λυκείου», με το ποσοστό των ανδρών να είναι ελαφρώς υψηλότερο (50,4% έναντι 49,6% των γυναικών).

Πίνακας 13: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σπάρτης κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021).

Φύλο	Μη κατατασσόμενα άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005	Δεν ολοκλήρωσαν το Δημοτικό	Απόφοιτοι Δημοτικού	Απόφοιτοι Γ' Τάξης Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Διδακτορικό / Μεταπτυχιακό / Πτυχίο Πανεπιστημίου-Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, Ανώτερων Επαγγελματικών Σχολών και ισότιμων σχολών
ΑΝΔΡΕΣ	652	1.410	3.431	2.532	4.759	697	2.640
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	695	1.792	3.665	2.031	4.685	877	2.910
ΣΥΝΟΛΟ	1.352	3.205	7.093	4.566	9.448	1.577	5.552

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021 & ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 19: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σπάρτης κατά φύλο (2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021&ιδία επεξεργασία

Ο Πίνακας 14 παρουσιάζει το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Σπάρτης και των ευρύτερων χωρικών ενοτήτων στις οποίες υπάγεται, βάσει της απογραφής του 2021 της ΕΛ.ΣΤΑΤ, ανά ομάδες χωρών ιθαγένειας. Η πλειοψηφία του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης διαθέτει ελληνική ιθαγένεια, γεγονός που παρατηρείται σε όλες τις χωρικές ενότητες που παρουσιάζονται στον Πίνακα.

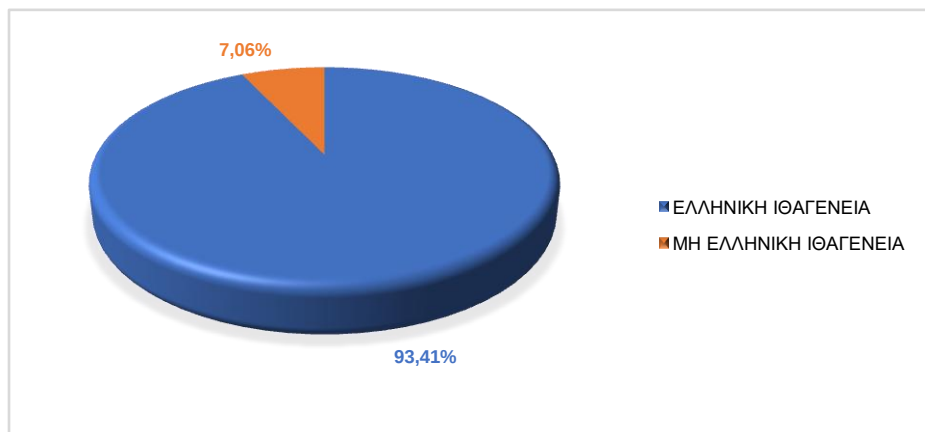
Πίνακας 14: Μόνιμος πληθυσμός στο Δήμο Σπάρτης, την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο Σύνολο Χώρας ανά ομάδες χωρών ιθαγένειας.

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ									
			ΣΥΝΟΛΟ	Χώρες ΕΕ εκτός Ελλάδας	Χώρες Ευρώπης εκτός ΕΕ	Χώρες Αφρικής	Χώρες Καραϊβικής, Νότιας ή Κεντρικής Αμερικής	Χώρες Βόρειας Αμερικής	Χώρες Ασίας	Χώρες Ωκεανίας	Χωρίς δηλωθείσα χώρα	Χωρίς ιθαγένεια ή Αδιευκρίνιστη ιθαγένεια
Δήμος Σπάρτης	32.786	30.625	2.163	839	1.091	9	3	63	139	4	3	7
Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας	84.337	74.532	9.808	3.178	3.590	138	31	252	2.490	68	3	60
Περιφέρεια Πελοποννήσου	539.533	493.455	46.081	10.288	26.684	989	188	616	6.804	183	83	245
Σύνολο Χώρας	10.482.487	9.716.893	765.599	116.670	439.255	33.470	3.563	5.609	158.531	1.494	3.264	3.743

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021 & ιδία επεξεργασία.

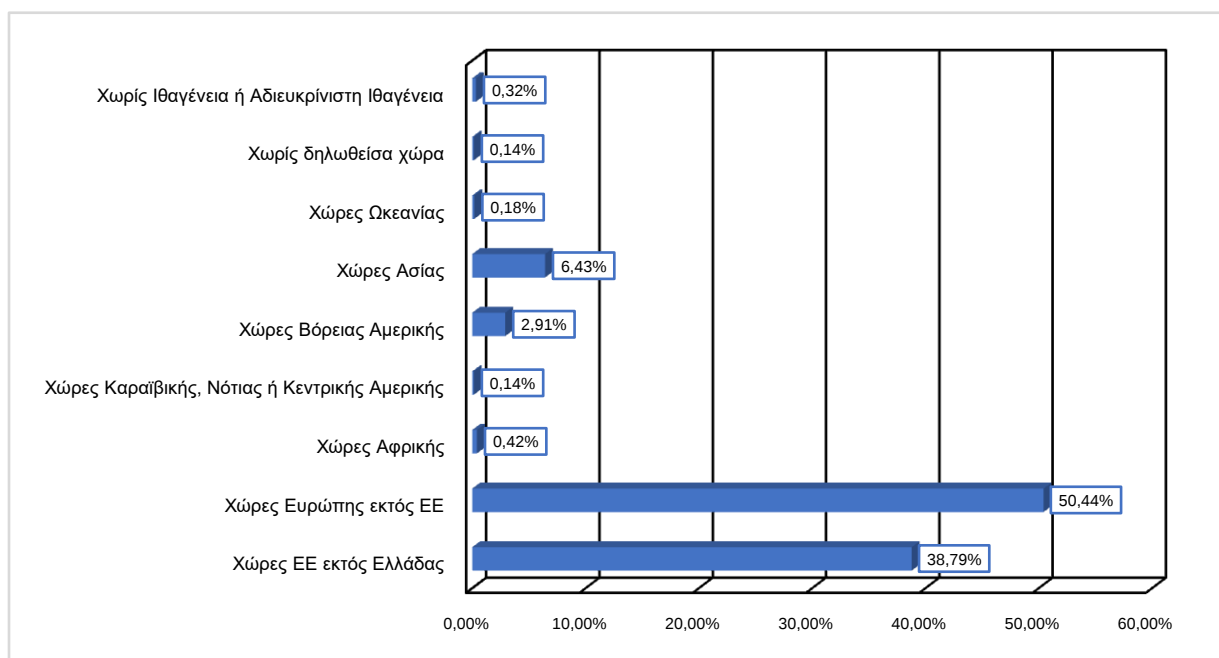
Η πλειοψηφία (93,41%) του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης διαθέτει ελληνική ιθαγένεια (Διάγραμμα 20). Το μεγαλύτερο ποσοστό (50,44%) των ατόμων που διαθέτουν μη ελληνική ιθαγένεια προέρχονται από Ευρωπαϊκές χώρες εκτός της ΕΕ, ενώ αρκετά μεγάλο είναι και το ποσοστό (38,79%) των ατόμων που προέρχονται από άλλα Κράτη – Μέλη της ΕΕ (Διάγραμμα 21).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία απεικόνιση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης βάσει ιθαγένειας, σύμφωνα με την απογραφή του 2021.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021 & ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία απεικόνιση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Σπάρτης που δε διαθέτει ελληνική ιθαγένεια ανά ομάδες χωρών ιθαγένειας, σύμφωνα με την απογραφή του 2021.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021 & ιδία επεξεργασία

Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες:

Εκπαιδευτικές Υποδομές:

-Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:

Στο Δήμο Σπάρτης λειτουργούν 29νηπιαγωγεία (25 δημόσια και 4 ιδιωτικά), τα οποία είναι τα εξής:

- ο Σπάρτης 1^ο,
- ο Σπάρτης 3^ο,
- ο Σπάρτης 4^ο,
- ο Σπάρτης 5^ο,
- ο Σπάρτης 6^ο,
- ο Σπάρτης 7^ο,
- ο Σπάρτης 8^ο,
- ο Σπάρτης 9^ο,
- ο Σπάρτης 10^ο,
- ο Σπάρτης 11^ο,
- ο Σπάρτης 12^ο,
- ο Ειδικό Νηπιαγωγείο Σπάρτης,
- ο Νηπιαγωγείο Μυστρά - Αγίου Ιωάννη,
- ο Νηπιαγωγείο Αμυκλών,
- ο Νηπιαγωγείο Ανωγείων-Παλαιοπαναγιάς,
- ο Νηπιαγωγείο Αφυσσού - Κοκκινόραχης,
- ο Νηπιαγωγείο Γκοριτσάς,
- ο Νηπιαγωγείο Καρυών,
- ο Νηπιαγωγείο Καστορείου,
- ο Νηπιαγωγείο Λογκανίκου,
- ο Νηπιαγωγείο Μαγούλας,
- ο Νηπιαγωγείο Ξηροκαμπίου,
- ο Νηπιαγωγείο Σελλασίας,
- ο Νηπιαγωγείο Σκούρας,
- ο Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο «Δροσοσταλίτσες»,
- ο Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο «Παιδικό Εργαστήρι»,
- ο Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια «Πολυχρονάκου Ιωάννα & Σία Ε.Ε.»
- ο Και Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο «Παιδόραμα»

Τα Δημοτικά Σχολεία που είναι χωροθετημένα στο Δήμο Σπάρτης είναι 18 (17 δημόσια και 1 ιδιωτικό) και παρουσιάζονται παρακάτω:

- ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη - Μυστρά,
- ο Δημοτικό Σχολείο Αμυκλών,
- ο Δημοτικό Σχολείο Γκοριτσάς – Σκούρας,
- ο Δημοτικό Σχολείο Ξηροκαμπίου,

- ο Δημοτικό Σχολείο Καρυών,
- ο Δημοτικό Σχολείο Καστορείου,
- ο Δημοτικό Σχολείο Μαγούλας,
- ο Δημοτικό Σχολείο Λογκανίκου,
- ο Δημοτικό Σχολείο Σελλασίας - Θεολόγου –Βουτιάνων,
- ο 1^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 2^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 3^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 4^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 5^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 7^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο 9^ο Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης,
- ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Σπάρτης
- ο Και Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια «Πολυχρονάκου Ιωάννα & Σία Ε.Ε.»

-Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:

Στο Δήμο Σπάρτης είναι χωροθετημένα 7 Γυμνάσια, τα οποία είναι τα εξής:

- ο Γυμνάσιο Ξηροκαμπίου,
- ο Γυμνάσιο Καστορείου,
- ο 1^ο Γυμνάσιο Σπάρτης,
- ο 2^ο Γυμνάσιο Σπάρτης,
- ο 3^ο Γυμνάσιο Σπάρτης,
- ο Πειραματικό Γυμνάσιο Σπάρτης
- ο Εσπερινό Γυμνάσιο Σπάρτης
- ο Και Μουσικό Γυμνάσιο Σπάρτης

Τα Λύκεια του Δήμου Σπάρτης είναι και αναγράφονται στη συνέχεια:

1. Γενικό Λύκειο Ξηροκαμπίου,
2. Γενικό Λύκειο Καστορείου,
3. 1^ο Γενικό Λύκειο Σπάρτης,
4. 2^ο Γενικό Λύκειο Σπάρτης,
5. 3^ο Γενικό Λύκειο Σπάρτης,
6. Εσπερινό Γενικό Λύκειο Σπάρτης
7. Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) Σπάρτης,
8. Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑΣ) Σπάρτης
9. Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΕΕΕΚ) Μυστρά
10. Και Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) Σπάρτης

Επίσης, στο Δήμο Σπάρτης σε επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υφίστανται το 1^ο Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο (ΣΕΚ) και το Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) Σπάρτης.

-Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:

Στην πόλη της Σπάρτης είναι χωροθετημένη η Σχολή «Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στο οποίο υπάγονται τα ακόλουθα τμήματα:

- 1)Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού,
- 2)Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων και
- 3)Τμήμα Φυσικοθεραπείας

Στο Δήμο Σπάρτης η κοινωνική πολιτική ασκείται μέσω της λειτουργίας των προγραμμάτων Δομών της «Κοινωνικής Υπηρεσίας» και της Υπηρεσίας «Υγείας & Πρόνοιας». Οι Δομές «Κοινωνικής Μέριμνας και Αλληλεγγύης» αφορούν στην ανάπτυξη προγραμμάτων για την άμεση και ουσιαστική υποστήριξη πολιτών που έχουν ανάγκη. Στόχος των κοινωνικών δομών του Δήμου είναι η επανένταξη των ωφελούμενων ατόμων στην αγορά εργασίας και την ενεργό κοινωνική δράση. Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες του Δήμου Σπάρτης είναι οι ακόλουθες:

- ο *Κοινωνικό Ιατρείο – Φαρμακείο*:Ο Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας, ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Λακωνίας και ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Παράρτημα Σπάρτης) ξεκίνησαν τη λειτουργία του εθελοντικού «Κοινωνικού Ιατρείου - Φαρμακείου» στη Σπάρτη. Σκοπό του αποτελεί η ενίσχυση και η στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων και ανασφάλιστων πολιτών. Η συγκεκριμένη κοινωνική δομή στεγάζεται σε χώρο που παραχώρησε και εξόπλισε εξ ολοκλήρου ο Δήμος Σπάρτης.
- ο *Κοινωνικό Παντοπωλείο*
- ο *Κοινωνικό Φροντιστήριο*:Η δράση υλοποιείται σε συνεργασία με εθελοντές καθηγητές – εν ενεργεία, συνταξιούχους και αδιόριστους – και το Σύλλογο Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων.
- ο *ΚΑΠΗ Σπάρτης* (μέσω του ΝΠΔΔ «Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας Δήμου Σπάρτης»).
- ο *Παιδικοί Σταθμοί Σπάρτης*: Στο Δήμο Σπάρτης λειτουργούν παιδικοί σταθμοί στη ΔΕ Σπάρτης (Α΄ και Β΄ παράρτημα) και στη ΔΕ Φάριδος).

Δομές υγείας – πρόνοιας:

Στο Δήμο Σπάρτης δραστηριοποιείται το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία «Νομικό Πρόσωπο Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας Δήμου Σπάρτης». Το εν λόγω συστάθηκε από τη συγχώνευση των ακόλουθων δομών υγείας και πρόνοιας που λειτουργούσαν υπό την εποπτεία ή μη του Δήμου Σπάρτης:

- ο 1^ο Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) ΔΕ Σπαρτιατών
- ο Παιδικοί Σταθμοί Δήμου Σπαρτιατών
- ο Παιδικοί Σταθμοί Δήμου Φάριδος
- ο 1^ο Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) ΔΕ Οινούντος

- ο Δημοτική Βιβλιοθήκη Καρυών Λακεδαίμονος
- ο Δημοτική Βιβλιοθήκη Καστορείου

Σκοπός του «Νομικού Προσώπου Κοινωνικής Προστασίας, Αλληλεγγύης και Παιδείας Δήμου Σπάρτης» είναι η δράση στους τομείς της παιδείας, μέριμνας και φροντίδας βρεφών, παιδιών και ενηλίκων (κυρίως που ανήκουν στην τρίτη ηλικία, σε ευπαθείς και ειδικές ομάδες πληθυσμού). Πιο συγκεκριμένα στοχεύει στα ακόλουθα:

1. ίδρυση και λειτουργία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κ.λπ.
2. δημιουργία δημοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας γενικότερα.
3. σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας,
4. προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου.

Το συγκεκριμένο ΝΠΔΔ υλοποιεί το πρόγραμμα Μονάδα «Βοήθεια στο Σπίτι», που αφορά ένα ολοκληρωμένο σύστημα που απευθύνεται σε μοναχικά ηλικιωμένα άτομα, σε ηλικιωμένους με αδυναμία αυτοεξυπηρέτησης λόγω προσωρινών ή μονίμων προβλημάτων υγείας και σε ηλικιωμένα άτομα που δεν έχουν επαρκείς πόρους για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι οι εξής:

- ο Διερεύνηση, καταγραφή των αναγκών των ηλικιωμένων
- ο Κοινωνική εργασία
- ο Συμβουλευτική οικογένειας
- ο Συναισθηματική στήριξη
- ο Ενημέρωση για τα προνοιακά δικαιώματα των εξυπηρετούμενων
- ο Συνεργασία με κοινωνικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας - πρόνοιας και άλλες που καλύπτουν τις ανάγκες των ηλικιωμένων (ασφαλιστικοί οργανισμοί κλπ.)
- ο Νοσηλευτική φροντίδα (έλεγχος αρτηριακής πίεσης, έλεγχος ζαχάρου)
- ο Αγωγή υγείας
- ο Συνοδεία – μεταφορά σε υπηρεσίες υγείας (Νοσοκομεία, Εθνικό Σύστημα Υγείας, Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

- ο Υπηρεσίες οικογενειακής βοηθητικής φροντίδας, πρακτικές εξυπηρετήσεις, ψώνια – εξόφληση λογαριασμών – οικιακή καθαριότητα – συντροφιά.

Στόχοι του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων, με το να παραμείνουν αυτοεξυπηρετούμενοι και ενεργοί στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, όπως και η υποστήριξη της οικογένειας ώστε να κρατήσει κοντά της τα ηλικιωμένα μέλη της. Το ΝΠΔΔ έχει επίσης υπό την αρμοδιότητά του και τη λειτουργία των Παιδικών Σταθμών του Δήμου Σπάρτης, οι οποίοι λειτουργούν στις ΔΕ Σπαρτιατών και Φάριδος.

Στην πόλη της Σπάρτης λειτουργεί το Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης, το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης αποτελεί σημαντικό μοχλό κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής του τόσο σε επίπεδο εξωτερικού περιβάλλοντος, στηρίζοντας τις οικονομικές δραστηριότητες της Περιφερειακής Ενότητας (προμηθευτές κ.τ.λ.), όσο και σε επίπεδο εσωτερικού περιβάλλοντος, καθώς αποτελεί το χώρο απασχόλησης – εκπαίδευσης εκατοντάδων υπαλλήλων της ιατρικής, νοσηλευτικής και διοικητικής υπηρεσίας.

Παράλληλα, λειτουργεί Κέντρο Υγείας στο Καστόρειο, ενώ αγροτικά ιατρεία λειτουργούν στις Καρυές, Ξηροκάμπι, Σελλασία, Βρέσθena, Γεωργίτσι, Καμίνια, Λογγάστρα, Γκοριτσά, Λογγανίκο και Σκούρα. Επιπλέον στη ΔΕ Οινούντος, έχει ιδρυθεί από το 2000 Δημοτική Τράπεζα Αίματος με σκοπό την κάλυψη αναγκών των δημοτών και διοργανώνονται εθελοντικές αιμοδοσίες με σημαντικά αποτελέσματα.

Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σπάρτης¹³:

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σπάρτης λειτουργεί από τον Δεκέμβριο 2018. Εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2014-2020» με την αρ. πρωτ. 1378/13-6-2017 Απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου (ΑΔΑ: 7ΦΧΙ7Λ1-ΗΧΦ), με τίτλο Πράξης: «Συγκρότηση και λειτουργία Κέντρου Κοινότητας και Κινητής Μονάδας στο Δήμο Σπάρτης με περιοχή ευθύνης την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας» (κωδικός ΟΠΣ: MIS 5007755) και αρχικό προϋπολογισμό 306.720 €.

Με την υπ. αριθμ. 434345/24-12-2021 Απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου (ΑΔΑ: 6Π3Π7Λ1-ΛΩΨ) έγινε η τροποποίηση της πράξης με ενίσχυση του προσωπικού, δημιουργία Παραρτήματος Ρομά και παράταση λειτουργίας έως 30/09/2023, με συνολικό προϋπολογισμό 698.880,00 €. Η πράξη συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Το διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Σπάρτης με κινητή μονάδα και παράρτημα Ρομά συνεχίζει τη λειτουργία του μέχρι 31/12/2025, με ένταξη στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027», με την αρ. πρωτ. 371223/27-10-2023 (ΑΔΑ: 6ΥΣΗ7Λ1-Λ5Ζ) Απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου με θέμα: «Ένταξη της Πράξης «Συνέχιση λειτουργίας Κέντρου Κοινότητας και Κινητής Μονάδας στο Δήμο Σπάρτης με περιοχή ευθύνης την Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας» με κωδικό ΟΠΣ 6002990 και ένταξη στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027»».

¹³<https://www.sparti.gov.gr/index.php/kentro-koinotitas>

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, έχει διάρκεια λειτουργίας μέχρι 31/12/2025 και προϋπολογισμό 626.940,00 €.

Το διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας Δήμου Σπάρτης εστιάζει αφενός στην υποδοχή και στην ενημέρωση των πολιτών, ειδικότερα όσων ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, και αφετέρου στην υποστήριξη τους με σκοπό τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου παράλληλα με τη συνεργασία που αναπτύσσει με τις λοιπές κοινωνικές δομές και υπηρεσίες του δήμου.

Το Κέντρο Κοινότητας λειτουργεί με έδρα το Δήμο Σπάρτης και Κινητή Μονάδα για την κάλυψη των αναγκών των λοιπών Δήμων της ΠΕ Λακωνίας που συμμετέχουν μέσω Προγραμματικής Σύμβασης.

Παράρτημα Ρομά:

Στο Δήμο Σπάρτης λειτουργεί παράρτημα Ρομά που μπορεί ο αντίστοιχος πληθυσμός να απευθύνεται για πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες, οι οποίες έχουν σχέση με τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν με στόχο την αναβάθμιση του βιοτικού τους επιπέδου και την πλήρη κοινωνική τους ένταξη.

Κοινωνικές επιχειρήσεις:

Μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές επιχειρήσεις του Δήμου Σπάρτης είναι η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση «Μέριμνα», που αποτελεί την πρώτη Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (ΚοινΣΕπ.) Κοινωνικής Φροντίδας στο Δήμο Σπάρτης. Σκοπός της είναι η παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών κοινωνικού – προνοιακού χαρακτήρα που απευθύνονται σε ομάδες πληθυσμού όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, ΑμεΑ, άτομα με χρόνιες παθήσεις.

Αθλητισμός¹⁴:

Οι σημαντικότερες αθλητικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης είναι οι εξής:

- Δημοτικό Στάδιο Σπάρτης
- Δημοτικό Κλειστό Γυμναστήριο
- Ματάλειο Δημοτικό Γυμναστήριο

Ο «Αθλητικός Οργανισμός Δήμου Σπάρτης» είναι ΝΠΔΔ που δημιουργήθηκε το 2007, με τη συγχώνευση τριών Νομικών Προσώπων του Δημοτικού Σταδίου, του Ματαλείου Κολυμβητηρίου και του ΟΝΑ Δήμου Σπάρτης. Δραστηριοποιείται στους χώρους των Αθλητικών, Πολιτιστικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών. Στα πλαίσια της λειτουργίας του, διαχειρίζεται αθλητικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται εντός των ορίων του Δήμου Σπαρτιατών, (Δημοτικό Στάδιο Σπάρτης, Δημοτικό Κλειστό Γυμναστήριο, Ματάλειο Κολυμβητήριο, γήπεδο Αμυκλών, γήπεδο Κλαδά, ανοικτά γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ, γήπεδα τένις, κ.ά.).

Οι κύριες κατευθύνσεις του Οργανισμού και οι αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχονται στους δημότες είναι: Αθλητικές δράσεις, Διοργανώσεις και Συνδιοργανώσεις, Πολιτιστικά Προγράμματα και Εκδηλώσεις, Κοινωνικές Υπηρεσίες για τα παιδιά, τους νέους και ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες. Ο Οργανισμός

¹⁴<https://www.sparti.gov.gr/index.php/2018-01-04-11-18-45/item/36-2018-01-04-22-55-10>

συνεργάζεται με Δημόσιους Φορείς, με Αθλητικές Ομοσπονδίες, Αθλητικούς Συλλόγους και Σωματεία, ενώ στηρίζει τον σωματειακό αθλητισμό και καλλιεργεί κύτταρα πολιτιστικής δημιουργίας στην πόλη.

Ο Αθλητικός Οργανισμός διοργανώνει δράσεις μεγάλης κλίμακας, όπως το GRAND PRIX Στίβου «ΛΕΩΝΙΔΕΙΑ», το Γύρο της Σπάρτης, το Ποδηλατικό Γύρο, την Σπαρτακιάδα(ποδηλατικός αγώνας), την ετήσια Γιορτή του Αθλητισμού, που προσελκύουν κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων και αποτελούν προπομπό Μεγάλων Πανελληνίων και Διεθνών Οργανώσεων. Ιδιαίτερη σημασία ανάμεσα στις μεγάλης κλίμακας εκδηλώσεις κατέχει το «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ», ο διεθνής ιστορικός αγώνας δρόμου υπερασποστάσεων «Αθήνα – Σπάρτη» 246 χλμ., στα βήματα του Ημεροδρόμου Φειδιππίδη, που λαμβάνει χώρα κάθε τελευταίο Σαββατοκύριακο κάθε Σεπτέμβρη.

Επίσης ο Αθλητικός Οργανισμός συμμετέχει κάθε χρόνο στους Διεθνείς Παιδικούς Αγώνες (ηλικίες αθλητών – αθλητριών: 12 – 15 ετών), που αποτελούν προσομοίωση των Ολυμπιακών Αγώνων σε επίπεδο πόλεων. Έχει καταφέρει να κάνει πιο γνωστή την πόλη της Σπάρτης σε παγκόσμιο επίπεδο και να αποσπώσει σημαντικές διακρίσεις και βραβεύσεις.

Ο Αθλητικός Οργανισμός στην μικρής διάρκειας παρουσίας του, έχει κάνει σημαντικά βήματα και κυρίως με την στήριξη του Δήμου Σπαρτιατών, έχει κατορθώσει να αναδειχθεί ως ο μοναδικός φορέας Αθλητικών Υποδομών στην περιοχή. Έχει καταρτίσει ένα μακρόπνοο και μεγαλεπήβολο πρόγραμμα για τα δεδομένα του Δήμου, την συντήρηση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των υλικοτεχνικών υποδομών, δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων, καθιέρωση προγραμμάτων αθλητισμού, πραγματοποίηση αθλητικών και Πολιτιστικών Εκδηλώσεων κ.ά.

Ακόμη στο παρελθόν, έχουν πραγματοποιηθεί στο Δήμο Σπάρτης Πανελλήνια Πρωταθλήματα αθλοπαιδιών, όπως το 2001, η τελική φάση Παίδων στην Καλαθοσφαίριση.

Δ.Φυσικό Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή

Η συγκεκριμένη υποενότητα περιγράφει το φυσικό περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης. Ειδικότερα αποτελεί μία συνοπτική αποτύπωση των περιβαλλοντικών και κλιματολογικών χαρακτηριστικών του. Ακόμη αναλύει τα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε αυτόν.

Φυσικό Περιβάλλον

Η έκταση του Δήμου Σπάρτης διακρίνεται σε τρεις ενότητες με φορά από βορρά προς νότο, την ορεινή διακοπτόμενη από φαράγγια, την ημιορεινή ζώνη και την πεδινή με το μεγάλο κάμπο της Σπάρτης. Συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι η περιορισμένη σχετικά έκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Μεγάλο μέρος της περιοχής καλύπτουν οι δύο μεγάλοι ορεινοί όγκοι του Ταΰγετου και του Πάρνωννα. Ο Ταΰγετος, καταπράσινο ορεινό συγκρότημα σπάνιας βιοποικιλότητας και αισθητικής αξίας οικοσύστημα, διαθέτει όλες τις ζώνες βλάστησης, με εξαιρετικά πλούσια χλωρίδα, όπου συναντώνται το 1/10 των ενδημικών φυτών της Ελλάδας, ενώ 30 είδη συναντώνται μόνο στον Ταΰγετο και πουθενά αλλού στον κόσμο. Φυσιογραφικά η κοιλάδα της Σπάρτης αποτελεί μια μακρόστενη κοιλάδα με ΒΔ-ΝΑ διεύθυνση εύρους 5 χλμ. και μήκους περίπου 12 χλμ., με υψόμετρα από 160 μ. ως και 300 μ. και κλίσεις εδάφους, που κυμαίνονται από 2%- 8% με γενική διεύθυνση από τον Ταΰγετο προς τον Πάρνωννα. Στο

κέντρο περίπου της κοιλάδας παρατηρούνται λοφώδεις εξάρσεις, οι οποίες κατανέμονται γραμμικά, παράλληλα με τη γενική διεύθυνση της κοιλάδας. Η κοιλάδα διατρέχεται κατά πλάτος και στο ανατολικό της άκρο από τον ποταμό Ευρώτα και κατά μήκος από μια σειρά δευτερευόντων υδρορεμάτων παροδικής ροής με γενική διεύθυνση κάθετη προς τον Ευρώτα, στον οποίο κι εκβάλλουν. Εκτείνεται προς τα βόρεια μέχρι τη Σπάρτη, ενώ νότια οριοθετείται από το υδατόρευμα «Ρασίνα». Ανατολικά και δυτικά η περιοχή οριοθετείται από τους ορεινούς όγκους του Πάρνωνα και του Ταϋγέτου αντίστοιχα.

Χλωρίδα

Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον όσον αφορά τη χλωρίδα και τους επί μέρους τύπους οικοτόπους. Όσον αφορά στη χλωρίδα, χαρακτηρίζεται από μεγάλη οικολογική αξία. Μερικά από τα είδη και υποείδη της περιοχής είναι μοναδικά στον Ευρωπαϊκό χώρο, όπως τα τοπικά ενδημικά και ορισμένα σπάνια ασιατικά είδη (*Juniperus drupacea*, *thalictrum orientale* κ.λπ.).

Στην ημιορεινή ζώνη κυριαρχούν τα μικτά δάση και στην ορεινή ζώνη (600-800-1500 μ.) τα δάση κωνοφόρων (ο Πάρνωνας είναι η μοναδική περιοχή της Ευρώπης, που φυτρώνει το δενδρόκεδρο. Τα δάση του δενδρόκεδρου, έχουν μεγάλη οικολογική- επιστημονική αξία και προστατεύονται από την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία).

Συνολικά στην περιοχή έχουν καταγραφεί 276 είδη και υποείδη (χωρίς να υπάρχει ακόμα πλήρης καταγραφή) από τα οποία τα τοπικά ενδημικά του Πάρνωνα ανέρχονται σε 14 είδη και υποείδη, τα ενδημικά της Πελοποννήσου σε 24, τα ελληνικά ενδημικά σε 36 και τα σπάνια για την Ελλάδα και την Ευρώπη σε 10. Όσον αφορά τους τύπους οικοτόπων, υπάρχουν τρεις τύποι οικοτόπων προτεραιότητας (Δάση Μαύρης Πεύκης, Δάση Μηλόκεδρου και Δάση Δενδρόκεδρου) από τους οποίους τα Δάση του Δενδρόκεδρου είναι μοναδικά στην Ευρώπη. Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι οικοτόποι των Δασών Καστανιάς, των απότομων πλαγιών, των Μεσογειακών ασβεστολιθικών γκρεμών, των νοτιοελληνικών γκρεμών, των αμμοθινών και των αλοφυτικών πεδίων.

Περισσότερο γνωστά είναι τα σπάνια φυτά του Ταϋγέτου που είναι τα τοπικά ενδημικά (32), τα ενδημικά που υπάρχουν μόνο στο Ταϋγετο, τα ενδημικά της Ελλάδας που φυτρώνουν εκτός των άλλων βουνών και στο Ταϋγετο και τα σπάνια για την Ελλάδα και την Ευρώπη είδη. Η βλάστηση στον Ταϋγετο διαφέρει στις διάφορες υψομετρικές ζώνες. Κυριαρχούν τα έλατα, τα πλατάνια και τα μαύρα πεύκα. Από τα σπάνια φυτά, (πάνω από 100 φυτρώνουν αποκλειστικά στον Ταϋγετο) αξιοπρόσεκτο είναι το κυκλάμινο της Πελοποννήσου, που φύεται μόνο εκεί.

Πανίδα

Η πανίδα, λόγω της μακροχρόνιας παρουσίας του ανθρώπου και της εύκολης σχετικά πρόσβασης, ουσιαστικά δεν περιλαμβάνει ιδιαίτερα σπάνια ή απειλούμενα είδη σε σημαντικό αριθμό και χωρική συγκέντρωση. Ωστόσο αξιόλογη είναι η παρουσία 53 ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος I της Κοινοτικής Οδηγίας 79/409 (οδηγία για τη διατήρηση των άγριων πτηνών, συμπεριλαμβανομένων των αυγών, των φωλιών και των οικοτόπων), ενώ από την υπόλοιπη πανίδα, 6 είδη περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43 (οδηγία για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας), 24 είδη προστατεύονται με βάση την εθνική νομοθεσία, τις διεθνείς

συμβάσεις ή περιλαμβάνονται στον Εθνικό Κόκκινο Κατάλογο και 18 είναι ενδημικά. Γενικά, τα ενδημικά, απειλούμενα, σπάνια και προστατευόμενα είδη πανίδας κατανέμονται ως εξής: 12 είδη θηλαστικών, 2 είδη ιχθυοπανίδας, 19 είδη ερπετών, 5 είδη αμφιβίων και 22 είδη ασπόνδυλων.

Από ορνιθολογική σκοπιά υπάρχουν λίγα είδη, η περιοχή παρουσιάζει όμως ενδιαφέρον εξαιτίας των ειδικά προσαρμοσθέντων ειδών. Έχουν καταγραφεί δυο είδη που περιλαμβάνονται στην Κοινοτική Οδηγία 79/409 Η πανίδα παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον και περιλαμβάνει (εκτός της ορνιθοπανίδας):

- ο 5 είδη του παραρτήματος II της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43
- ο 2 είδη θηλαστικών του Εθνικού Κόκκινου Καταλόγου
- ο 17 ενδημικά είδη
- ο 21 είδη που προστατεύονται βάσει διεθνών συμβάσεων

Στον Ταύγετο η πανίδα θεωρείται αξιόλογη, με τους λαγούς και τα κουνάβια να κυριαρχούν. Σύμφωνα με γραπτές μμαρτυρίες, παλιότερα ζούσαν και μεγαλύτερα θηλαστικά, όπως ελάφια και αρκούδες, τα οποία όμως έχουν εξαφανιστεί. Πιο συγκεκριμένα, στον Ταύγετο, έχει γίνει η εξής καταγραφή όσον αφορά στην πανίδα:

α) έντομα – πεταλούδες: Έχουν καταγραφεί περισσότερα από 110 είδη πεταλούδων με πιο σημαντικό το ενδημικό είδος *Polyommatusmenelaos* που υπάρχει μόνο στο Ταύγετο, καθώς και τα είδη *Plebejuseurypiluspelopides* και *Turananaendymiontaygetica*, που υπάρχουν σε βουνά της Μικράς Ασίας και της Πελοποννήσου. Το βουνό θεωρείται μία από τις δύο πιο σημαντικές περιοχές της Πελοποννήσου, όσον αφορά τις πεταλούδες και τα έντομα γενικότερα.

β) ερπετά – αμφίβια: Από τα 33 ερπετά και αμφίβια ξεχωρίζουν τα δύο είδη σαύρας που είναι ενδημικά της Πελοποννήσου (*Lacertagraeca* και *Podarcispeloponnesiaca*) και η κρασπεδωτή χελώνα (*Testudomarginata*), που είναι το μόνο ενδημικό είδος της χερσαίας χελώνας στην Ελλάδα. Άλλα είδη είναι ο αλπικός τρίτωνας (*Triturusalpestris*), η Οχιά (*Viperaammodytes*), το σπιτόφιδο, ο Λαφιάτης ή Λαφίτης ο τετράχρωμος, η δεντρογαλιά κ.ά.

γ) Θηλαστικά: Κατά το παρελθόν υπήρχαν μεγάλα θηλαστικά που σήμερα έχουν εξαφανιστεί όπως αρκούδες, ελάφια, ζαρκάδια, αγριογούρουνα λύκοι ακόμα και ο λύγκας. Σήμερα στη πανίδα του βουνού έχουν παρατηρηθεί 19 θηλαστικά, στα οποία περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά είδη της ημιορεινής και ορεινής ηπειρωτικής Ελλάδας, όπως η αλεπού (*Vulpesvulpes*), ο ασβός (*Melesmeles*), το κουνάβι (*Martesfoina*), ο λαγός (*Lepuscapensis*), ο σκαντζόχοιρος (*Erinaceusconcolor*) κ.ά. Έχουν επίσης αναφερθεί ο αγριόγατος (*Felissylvestris*) και το τσακάλι (*Canisaureus*), αν και η κατάσταση για τους πληθυσμούς αυτών των ειδών δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

δ)ορνιθοπανίδα: Η Ορνιθοπανίδα είναι πλούσια με 85 περίπου είδη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ορισμένα απειλούμενα και προστατευόμενα είδη αρπακτικών πουλιών όπως ο Χρυσαιτός (*Aquilachrysaetos*), ο Σπιζαιτός (*Hieraetusfasciatus*), ο Φιδαιτός (*Circaetusgallicus*), ο Πετρίτης (*Falco peregrinus*), το διπλοσάϊνο (*Accipitergentilis*), ο Σφηκιάρης (*Pernisapivorus*) και ορισμένα

αρπακτικά περισσότερο κοινά όπως το βραχοκίρκινο (Falcotinuunculus) και ο μαυροπετρίτης που εμφανίζεται το καλοκαίρι.

Έχουν καταγραφεί 6 νυκτόβια αρπακτικά είδη: η πεπλογλαύκα (Tytoalba), ο Μπούφος (Bubobubo), ο Γκιώνης (Otusscors), ο νανόμπουφος (Asiootus), η κουκουβάγια (Athenenoctua) και ο χουχουριστής (Strixaluco).

Η περιοχή του Ταυγέτου φιλοξενεί: πετροχελιδώνα (Ptyonoprognepupestis), κοτσύφια (Turdusmerula), σπουργίτια (Petroniapetronia), κοράκια (Corvuscorax), γερακότσιχλες, κίσσες (Garrulusglandarius), ελατοπαπαδίτσες (Parusater), σπίνιοι (Fringillaceolebs), δρυοκολάπτες (Picusviridis, Dendrocoposleucotos) που εντυπωσιάζουν με τα δυνατά κτυπήματα στους κορμούς των δένδρων, πετροπέρδικες (Alectorisgraeca) που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, φάσσες (Columbapalumbus), γερακότσιχλες (Turdusviscivorus), κ.ά.

Υδάτινο δυναμικό

Ο Ευρώτας είναι ο κύριος ποταμός της ΠΕ Λακωνίας,πηγάζει από το αρκαδικό οροπέδιο, νότια της Μαντινείας, κοντά στη Μεγαλόπολη και διέρχόμενος μεταξύ των οροσειρών Ταυγέτου και Πάρνωννα εισέρχεται στη Λακωνία. Στη συνέχεια διέρχεται δίπλα από τη Σπάρτη διασχίζοντας την ΠΕ με προσανατολισμό βορρά - νότου, χωρίζοντάς τη στα δύο. Οι εκβολές του βρίσκονται στο μυχό του Λακωνικού Κόλπου. Από τα νερά του υδρεύονται οικισμοί και ένα μεγάλο μέρος της καλλιεργήσιμης έκτασης στη ΠΕ Λακωνία.Ο Ευρώτας έχει μήκος περίπου 82 χλμ., ενώ η λεκάνη απορροής του καλύπτει μια έκταση 1.605 τ.χλμ., το ύψος της μέσης ετήσιας βροχόπτωσης είναι 900 χιλιοστά, ο μέσος ετήσιος όγκος νερού ανέρχεται σε 1.444×10^6 κυβικά μέτρα, το δε μέσο συνολικό ετήσιο δυναμικό των υδάτων του ποταμού εκτιμάται σε 360×10^6 κυβικά μέτρα.

Υπάρχει πλήθος από παραπόταμους οι οποίοι συμβάλουν στην κύρια κοίτη του ποταμού. Ο πιο σημαντικός είναι ο «Οινούντας» ή η «Κελεφίνα» που βρίσκεται βόρεια ανατολικά της Σπάρτης και πηγάζει από το όρος Πάρνωννα.Παλαιότερα είχε συνεχόμενη ροή κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου ενώ, με το πέρασμα των ετών αποτελεί ποτάμι διαλείπουσας ροής και αυτό είναι αποτέλεσμα των αντλήσεων για άρδευση. Ένας άλλος επίσης σημαντικός παραπόταμος που συμβάλει κατά πολύ είναι ο «Κνακίων». Αποτελεί ένα ποτάμι μικρού μήκους αλλά είναι μεγάλης παροχής, βρίσκεται βόρειο – δυτικά της Σπάρτης από την πλευρά του Ταυγέτου και ρέει παράλληλα με την εθνική οδό «Καλαμάτας – Σπάρτης». Κατά την καλοκαιρινή περίοδο το ποτάμι αυτό στερεύει και αυτό οφείλεται στην άντληση του ποταμού και των πηγών με σκοπό την άρδευση και ύδρευση της Σπάρτης. Σημαντικά επίσης ρέματα, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή της Σπάρτης είναι ο «Γερακάρης», η «Κάκαρη» και η «Ρασίνα» τα οποία διατηρούν ροή στα υψηλότερα τμήματά τους, το νερό όμως αυτό δε φτάνει στον Ευρώτα κατά τους ξηρούς μήνες εξαιτίας των αντλήσεων.

Φυσικοί πόροι – Βιοποικιλότητα

Στην ευρύτερη περιοχή, οι περιοχές που υπάγονται σε θεσμικές ρυθμίσεις, δηλαδή προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι Natura κ.τ.λ., φαίνονται στους παρακάτω Πίνακες. Έχει δοθεί έμφαση σε ορισμένα χερσαία οικοσυστήματα (ορεινά δάση) και ορισμένα ημι-χερσαία συστήματα (δελταϊκή πεδιάδα)

στον καθορισμό προστατευόμενων ζωνών στην περιοχή. Αυτό στηρίζεται στην έμφαση που είχε δοθεί βάσει των Κοινοτικών Οδηγιών (79/409/ΕΟΚ για τα Πουλιά, και 92/43/ΕΕ για τους Οικότοπους), ενώ δεν υπήρξε ποτέ ολοκληρωμένη καταγραφή «μικρών περιοχών» που μπορεί να έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την προστασία της φύσης (π.χ. ποταμοί διαρκούς ροής, πηγές, παρόχθια δάση, παρόχθιες ζώνες).

Προστατευόμενες περιοχές δικτύου «Natura» 2000

Οι Προστατευόμενες περιοχές του Δήμου Σπάρτης που εντάσσονται στο Δίκτυο «Natura» 2000 παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 15: Οι Προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΚΤΥΟΥ «NATURA» 2000	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (ΕΚΤΑΡΙΑ)
ΟΡΟΣ ΤΑΥΓΕΤΟΣ - ΛΑΓΚΑΔΑ ΤΡΥΠΗΣ	GR2550009	1.8424
ΟΡΟΣ ΠΑΡΝΩΝΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΛΕΒΗΣ	GR2520006	2.0542,5
ΛΑΓΚΑΔΑ ΤΡΥΠΗΣ	GR2540005	1.105,96
ΟΡΟΣ ΤΑΥΓΕΤΟΣ	GR2550006	1.6483
ΕΚΒΟΛΕΣ ΕΥΡΩΤΑ	GR2540003	52,60

Πηγή: <https://filotis.itia.ntua.gr/biotopes/?category=1> & *ιδία επεξεργασία*

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Τα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους του Δήμου Σπάρτης παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 16: Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους στο Δήμο Σπάρτης.

ΤΟΠΙΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ
Κεντρικός Ταύγετος	ΑΤ1010011
Λαγκάδα Ταυγέτου	ΑΤ1080121
Περιοχή Μυστρά-Παρορίου- Αγίου Ιωάννου	ΑΤ1080120

Πηγή: <https://filotis.itia.ntua.gr/biotopes/?category=1&> & *ιδία επεξεργασία*

Καταφύγια Άγριας Ζωής

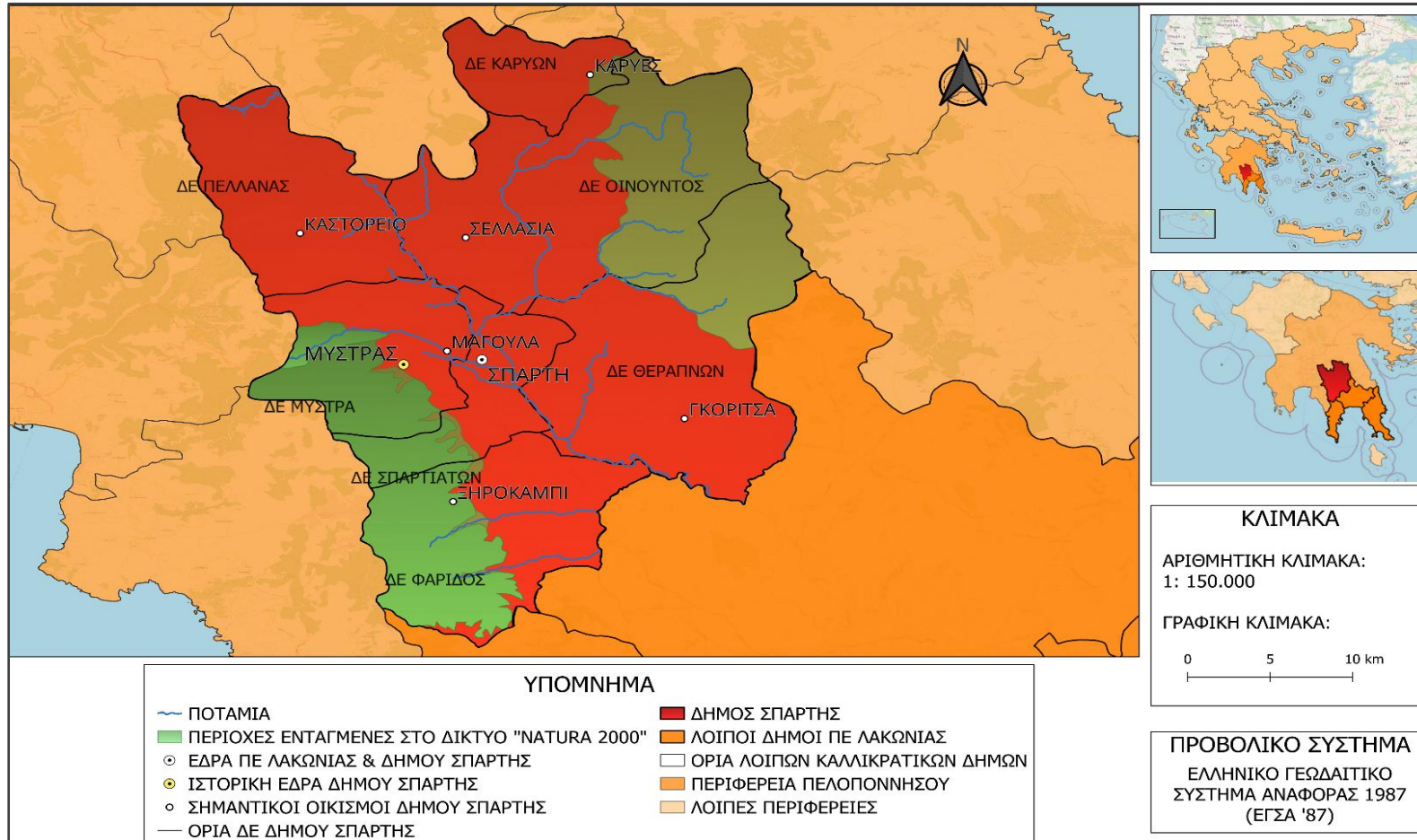
Ο Δήμος Σπάρτης περιλαμβάνει Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ), τα οποία προστατεύουν την πανίδα της περιοχής, βοηθώντας μάλιστα στην ήπια και ομαλή ανάπτυξη των διάφορων ειδών. Τα καταφύγια που συναντώνται στην περιοχή είναι τα εξής.

Πίνακας 17: Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) του Δήμου Σπάρτης.

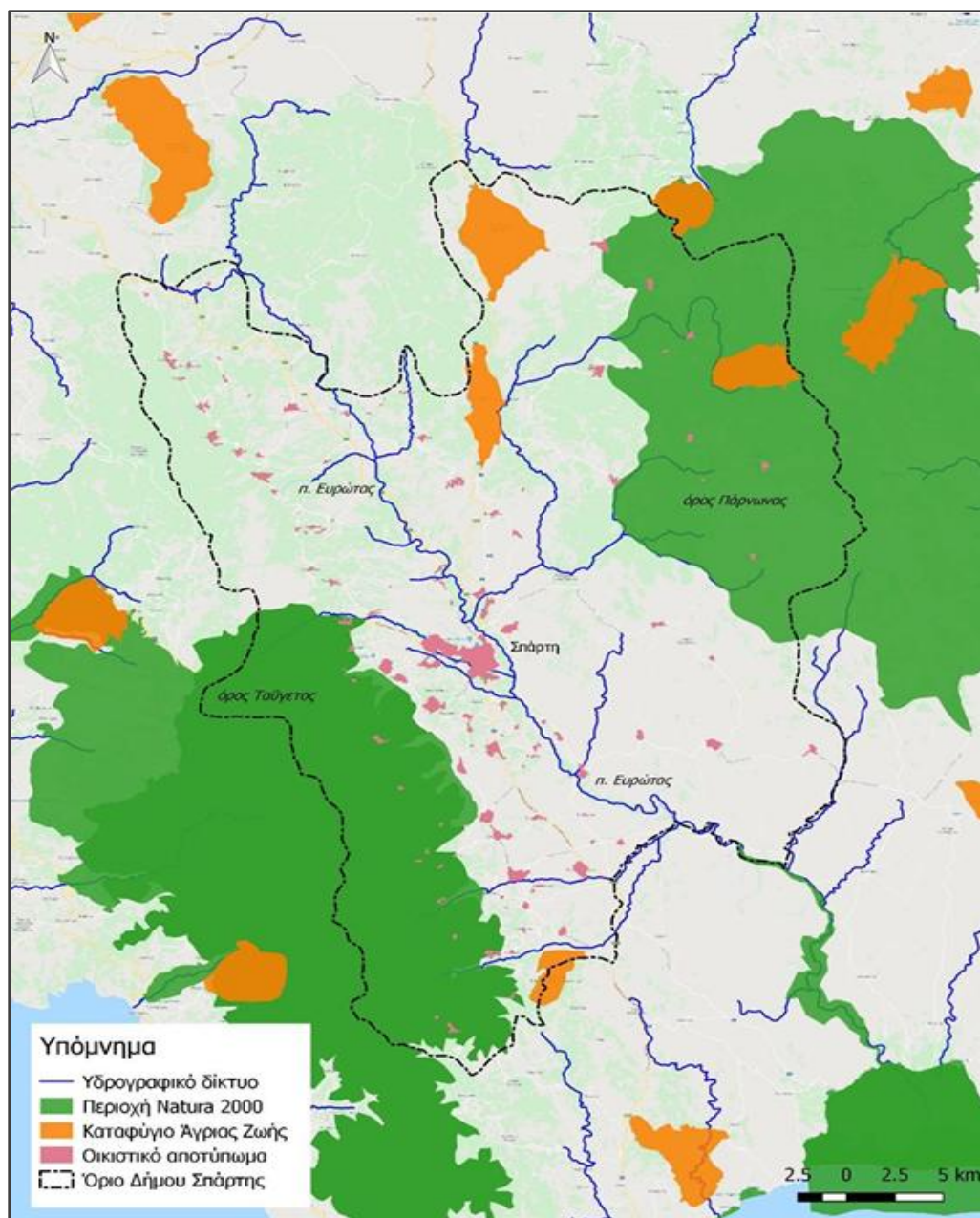
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Έκταση (Εκτάρια)	ΑΠΟΦΑΣΗ	ΦΕΚ	ΠΑΝΙΔΑ
Κάμπος	1.544,7	219443/3377/9 7-77	797B/23-8-77	Αγριογούρουνο, Λαγός, Ασβός, Αλεπού, Πέρδικα, Κίσσα
Αναδασώσεις Δ. Φαρίδος Δ.Δ. Ποταμιάς Βασιλικής	255,6	175651/2999/5 7-80	668B/18-7-80	Αγριογούρουνο, Λαγός, Τρυγόνια, Αλεπού, Κουνάβι
Κοφοβούνι Τσικουλιό	850,2	32027/1630/19 4-76	599B/30-4-76	Αγριογούρουνο, Λαγός, Ζαρκάδι, Ασβός, Αλεπού, Κουνάβι, Κότσυφας
Αναδασώσεις Δ. Οινούντος Δ.Δ. Σελλασίας Βρεσθένω	837,6	80880/3260/6 7-88	503B/19-7-88	Αγριογούρουνο, Λαγός, Ζαρκάδι, Ασβός, Αλεπού, Τσακάλι, Πέρδικα, Κίσσα

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

Χάρτης 3: Το υδρογραφικό δίκτυο και οι ενταγμένες περιοχές στο δίκτυο «Natura2000» του Δήμου Σπάρτης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

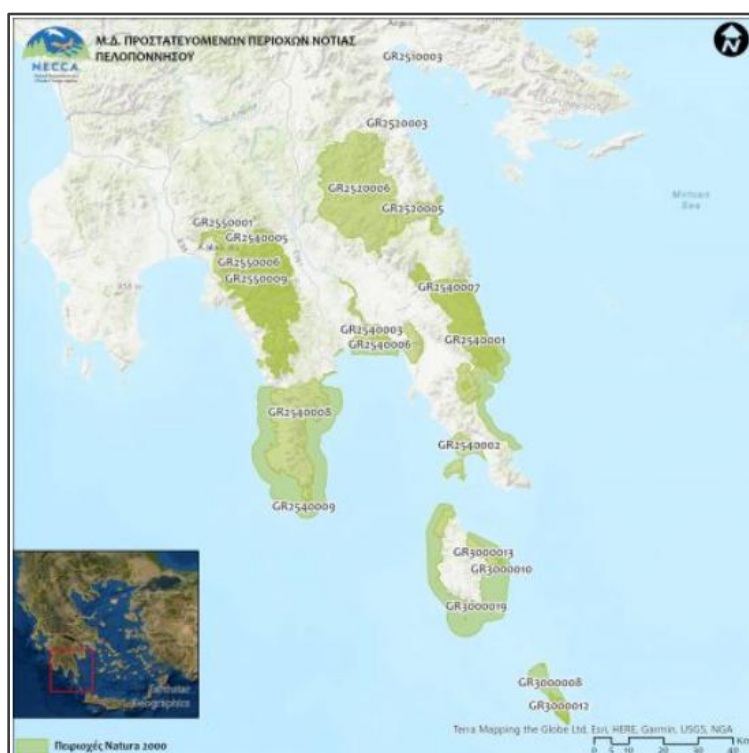
Εικόνα 3:Στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.

Πηγή: Πηγή:Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου

Στα όρια του Δήμου Σπάρτης υπήρχαν δύο Φορείς Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Ο Φορέας Διαχείρισης «Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου – Κυθήρων», ο οποίος ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2019, και ο Φορέας Διαχείρισης «Πάρνωννα, Μουστού, Μαϊνάλου & Μονεμβάσιος» που ιδρύθηκε το 2002 και συστάθηκε το 2003.

Με την ενσωμάτωση του Φορέα Διαχείρισης «Όρους Πάρνωννα, Μουστού, Μαϊνάλου και Μονεμβασίας» και του Φορέα Διαχείρισης «Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου – Κυθήρων» στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), ξεκίνησε η λειτουργία της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου, που εδρεύει στο Άστρος Κυνουρίας και έχει παράρτημα τη Σπάρτη. Η συγκεκριμένη Μονάδα Διαχείρισης υπάγεται στην Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Τομέας Β) της Γενικής Διεύθυνσης του ΟΦΥΠΕΚΑ.

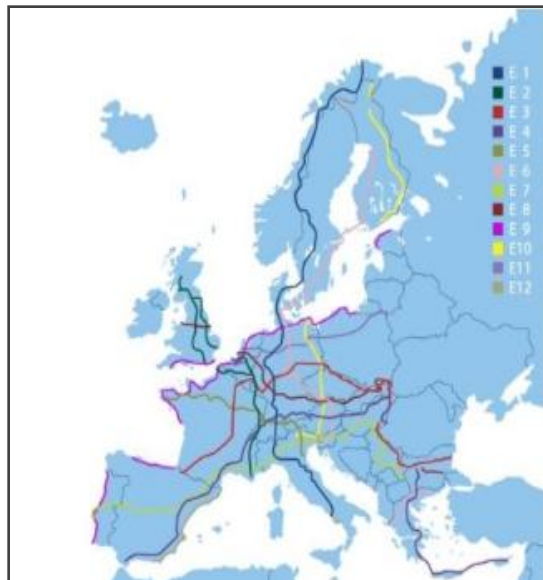

Εικόνα4:Χωρική αρμοδιότητα της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου.

Πηγή:<https://necca.gov.gr/mdpp/m-d-prostatevomenon-periochon-notias-peloponnissou/>

Σπήλαια & Μονοπάτια

Στην περιοχή εντοπίζεται μεγάλος αριθμός σπηλαίων, με τον Καιάδα (σπηλαιοβάραθρο με βάθος 30 μ.) να αποτελεί το πιο γνωστό. Την περιοχή διασχίζει το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι Μεγάλων Διαδρομών E4, το οποίο ξεκινάει από τα Πυρηναία Όρη (αφετηρία: Γιβραλτάρ), διασχίζει τη(ν) Ισπανία, Γαλλία, Ελβετία, Γερμανία, Αυστρία, Ουγγαρία, Βουλγαρία, Ελλάδα και καταλήγει στην Κύπρο. Πρόκειται για ένα πεζοπορικό δίκτυο βατών διαδρομών που επιτρέπει τη γνωριμία με τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σημαντικούς βιότοπους και αρχαιολογικούς – παραδοσιακούς οικισμούς.

Εικόνα 4:Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μονοπατιών.

Πηγή: <https://menalontrail.eu>

Ύδρευση

Στη ΔΕ Σπαρτιατών, λειτουργεί η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Σπάρτης (ΔΕΥΑΣ), η οποία εξυπηρετεί 14.000 υδρόμετρα (μειωμένο τιμολόγιο σε πολυτέκνους, βιομηχανικό τιμολόγιο για επιχειρήσεις) και 9.800 συνδέσεις αποχέτευσης. Οι υπόλοιπες ΔΕ εξυπηρετούνται με δίκτυα ύδρευσης.

Η ΔΕΥΑΣ είναι υπεύθυνη για την υδροδότηση, τη διαχείριση των δικτύων διανομής, τη διαχείριση του αποχετευτικού δικτύου και του δικτύου όμβριων, τη διαχείριση του βιολογικού καθαρισμού, καθώς και για τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και την αποκατάσταση των βλαβών σε όλα τα δίκτυα της Δημοτικής Ενότητας Σπαρτιατών. Όλοι οι οικισμοί που βρίσκονται στους πρόποδες του Ταυγέτου, καθώς και η Αναβρυτή υδρεύονται επαρκώς, ενώ οι υπόλοιποι υδρεύονται με υποτυπώδες δίκτυο ύδρευσης ή στερούνται παντελώς δικτύου ύδρευσης.

Διαχείριση Απορριμμάτων

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων στο Δήμο Σπάρτης γίνεται σε συνεργασία με την ΤΕΡΝΑ και το ΦΟΔΣΑ. Η μεταφορά γίνεται σε Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) στη Σκάλα Λακωνίας, που βρίσκεται σε πλήρης λειτουργία¹⁵. Στη ΔΕ Σπαρτιατών λειτουργεί Εργοστάσιο Βιολογικού Καθαρισμού, στις εγκαταστάσεις του οποίου καταλήγουν περίπου 4.100,00 μ³/ημέρα λύματα από τις περίπου 3.660 συνδέσεις του δικτύου αποχέτευσης, οι οποίες αντιστοιχούν σε 9.798 διαμερίσματα-οικίες. Στις εγκαταστάσεις γίνεται τριτοβάθμια επεξεργασία για αφαίρεση αιωρούμενων στερεών και φωσφόρου. Η λειτουργία των εγκαταστάσεων διενεργείται χωρίς προβλήματα και το εξερχόμενο προϊόν τηρεί την κοινοτική οδηγία 91/271, καθώς επίσης και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους.

Υποδομές Ενέργειας

Το δίκτυο ηλεκτρισμού έχει αντικατασταθεί με πιο σύγχρονο και επεκταθεί, προκειμένου να καλύπτει την πλειονότητα των αναγκών του Δήμου Σπάρτης. Έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων από ιδιώτες σε αρκετές περιοχές του Δήμου Σπάρτης. Επίσης έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις στον τομέα των ΑΠΕ.

Περιβαλλοντικά Προβλήματα & Κλιματική Αλλαγή

Υποβάθμιση των υδάτων

Ο Δήμος Σπάρτης αντιμετωπίζει το πρόβλημα υποβάθμισης των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων του. Οι κύριοι παράγοντες ρύπανσης των υδατινών πόρων του είναι η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων σε μεγάλες ποσότητες, η μη ύπαρξη ολοκληρωμένου δικτύου άρδευσης και οι πολυάριθμες ιδιωτικές γεωτρήσεις. Επίσης υφίσταται έλλειψη αποχετευτικού δικτύου και δικτύου όμβριων υδάτων σε ορισμένους ορεινούς οικισμούς συμβάλλει στη ρύπανση των υδάτων.

Αστικά λύματα

Στον τομέα των υγρών αποβλήτων, η πλειονότητα των κατοικιών εξυπηρετείται από απορροφητικούς βόθρους με πολύ σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η παρατηρούμενη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα, αλλά και το ρυπαντικό φορτίο του Ευρώτα έχει άμεση σχέση και με το έλλειμμα που καταγράφεται στις υποδομές διαχείρισης υγρών αποβλήτων.

Έργα αποχέτευσης και όμβριων υδάτων

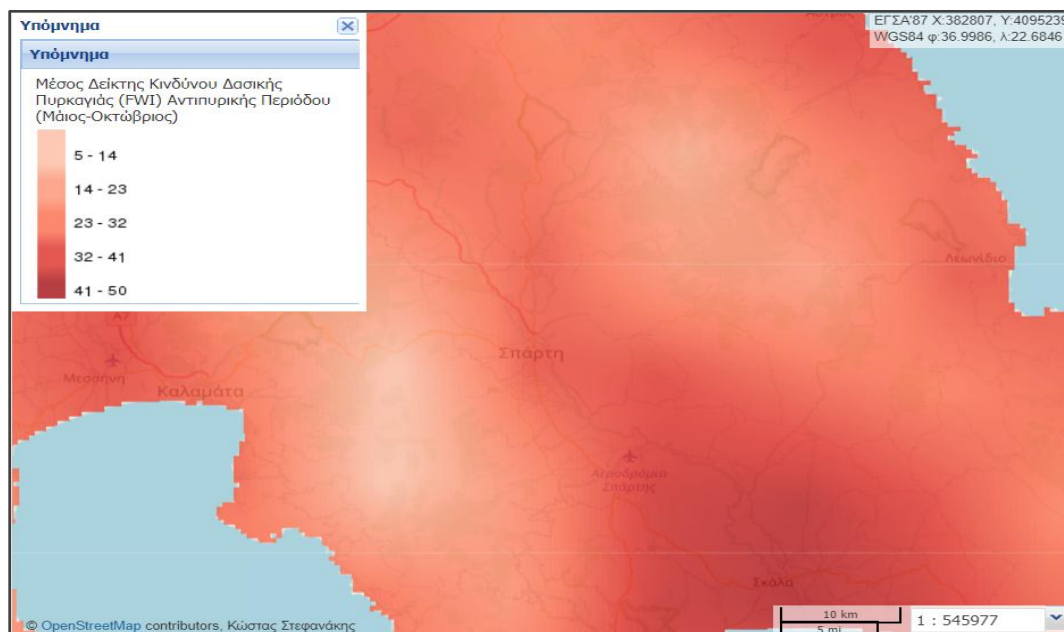
Το δίκτυο αποχέτευσης είναι κατασκευασμένο από PVC με μήκος 60.000,00 μ. και το δίκτυο όμβριων χρονολογείται από το 1950 και δεν υπάρχει πλήρης χαρτογράφηση του ακριβούς μήκους του. Τα δύο προαναφερθέντα δίκτυα είναι ελλιπή. Υφίστανται οικισμοί (κυρίως οι ορεινοί) που δε διαθέτουν αποχέτευσης και όμβριων υδάτων, ενώ σε μικρό ποσοστό εξυπηρετούνται οι οικισμοί που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από την πόλη της Σπάρτης. Ένα αυτοτελές τμήμα δικτύου μήκους περίπου 2 χλμ. στην περιοχή «Λάκκας» βρίσκεται σε εξέλιξη.

¹⁵ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ: Ξεκίνησε η Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων στη Λακωνία (Διαθέσιμο στο: <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3796440/xekinise-i-olokliromeni-diaxeirisi-aporrimmaton-sti-lakonia/>)

Πυρκαγιές

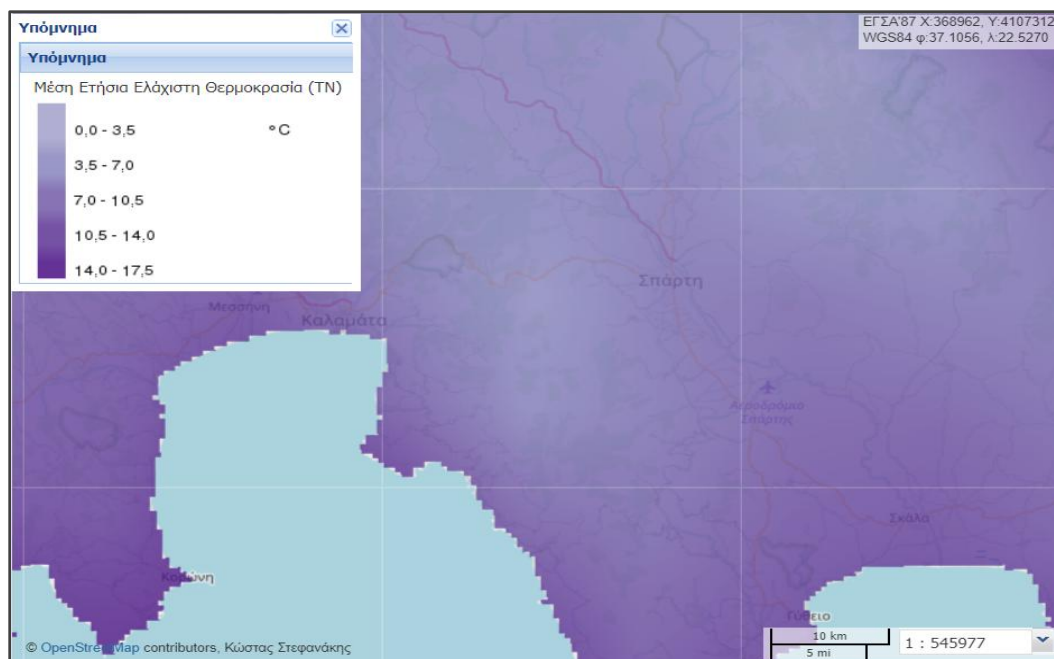
Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν έναν από τους μεγαλύτερους εχθρούς της διατήρησης και της παραγωγικότητας των δασών, καθώς προκαλούν εκτεταμένα, ριζική και ταχεία καταστροφή στο εκάστοτε φυσικό οικοσύστημα. Τα μεσογειακά δάση είναι ιδιαίτερα επιρρεπή στις πυρκαγιές, ενώ ιδιαίτερα η Ελλάδα εμφανίζει τις πιο καταστροφικές δασικές πυρκαγιές από όλες τις χώρες της ΕΕ. Παρά το γεγονός πως η εν λόγω κατηγορία πυρκαγιών αποτελεί φυσικό φαινόμενο, σύμφωνα με πολυάριθμες μελέτες έχει αποδειχθεί ότι αρκετές φορές δασικές πυρκαγιές έχουν προκληθεί από ανθρωπογενή παράγοντα (εμπρησμό, αμέλεια ή ατύχημα).

Στην Εικόνα 2 παρουσιάζεται η μεταβολή του μέσου δείκτη κινδύνου δασικής πυρκαγιάς (FWI) αντιπυρικής περιόδου (Μάιος-Οκτώβριος) στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στο Δήμο Σπάρτης και η Εικόνα 3 δείχνει τη μεταβολή του αριθμού των ημερών με ακραίο κίνδυνο εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (FWI>50) ανά έτος στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στην ίδια χωρική ενότητα. Όπως παρουσιάζεται ο κίνδυνος δασικών πυρκαγιών εντός της περιοχής παρέμβασης είναι υψηλός. Αιτία αυτού αποτελεί το γεγονός πως διαθέτει αμιγώς δασικές εκτάσεις και ποικιλία ευαίσθητων οικοσυστημάτων. Η ύπαρξη αυτών σε συνδυασμό με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν κατά τους θερινούς μήνες δημιουργεί ένα άκρως πυριγενές περιβάλλον.

Εικόνα 5: Μεταβολή του μέσου δείκτη κινδύνου δασικής πυρκαγιάς (FWI) αντιπυρικής περιόδου (Μάιος-Οκτώβριος) στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στο Δήμο Σπάρτης.

Πηγή: www.mapsportal.yopen.gr/maps/1053

Εικόνα 6: Μεταβολή του αριθμού των ημερών με ακραίο κίνδυνο εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (FWI>50) ανά έτος στο εγγύς και το απώτερο μέλλον στο Δήμο Σπάρτης.

Πηγή: www.mapsportal.yopen.gr/maps/1053

Ηχορύπανση

Στο Δήμο Σπάρτης παρατηρούνται φαινόμενα ηχορύπανσης κυρίως από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος¹⁶. Στους οικισμούς έχει καταγραφεί αύξηση των επιπέδων θορύβου επί της Εθνικής οδού «Ορθίας-Αρτέμιδος», λόγω των φορτηγών – ημιφορτηγών που διέρχονται από την εν λόγω οδό. και επί της κεντρικής οδού Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, εξαιτίας των υψηλών κυκλοφοριακών φόρτων.¹⁷

Πολιτική Προστασία

Το έργο της Πολιτικής Προστασίας εντός των ορίων του Δήμου Σπάρτης για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών συντονίζεται και επιβλέπεται από το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο με τις σχετικές αρμοδιότητες. Το έργο του Δημάρχου (ή του ορισμένου Αντιδημάρχου) υποστηρίζεται, σύμφωνα με το Ν.3013/02, από το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Σπάρτης. Το ΣΤΟ υποβοηθά το έργο του Δημάρχου για τη διάθεση και τον συντονισμό της δράσης του απαραίτητου ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων, για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση καταστροφών εντός των ορίων του Δήμου, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκεται ο Δήμος. Οι διοικητικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με την πολιτική προστασία εντάσσονται στην οργανική διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου Σπάρτης και

¹⁶ Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι εκείνα, στα οποία γίνεται παρασκευή ή/και διάθεση σε πελάτες (καθισμένους, όρθιους, περαστικούς) ή διανομή φαγητών ή γλυκισμάτων ή οποιοδήποτε άλλου παρασκευάσματος τροφίμων ή ποτών ή αποθήκευση ή συντήρηση ή εμπορία κάθε είδους τροφίμων ή ποτών, καθώς και τα καταστήματα προσφοράς υπηρεσιών, εξαιτίας των οποίων μπορεί να προκληθεί βλάβη στη δημόσια υγεία, όπως αναλυτικά αναφέρονται στις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις (άρθρο 80 του νόμου 3463/2006).

¹⁷ Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

συγκεκριμένα, στις αρμοδιότητες του Τμήματος ΠΕΠΠ της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, Χωροταξίας, Υπηρεσιών Δόμησης και Περιβάλλοντος¹⁸.

Ε.Πολιτιστικό Περιβάλλον

Στη Λακεδαίμονα και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή που από την κοιλάδα του Ευρώτα αναδύεται ο ορεινός όγκος του Ταυγέτου (και βρίσκεται εκτός περιοχής μελέτης, σε επαφή με το ανατολικό όριο αυτής), απλώνεται σχεδόν σε ακολουθία μια ομάδα οικιστικών συνόλων (Σπάρτη, Αμύκλες, Ξηροκάμπι, κ.ά.). Οι σύγχρονοι οικισμοί καταλαμβάνουν θέσεις αρχαίων και εμπεριέχουν μερικά από τα σημαντικότερα μνημεία της Λακωνίας, αδιαμφισβήτητους μάρτυρες όλων των ιστορικών περιόδων και των φυλών που φιλοξένησε ο τόπος.

Στην περιοχή απαντάται ένα πυκνό δίκτυο αρχαίων δρόμων και μονοπατιών, που χρησιμοποιούνται μέχρι και σήμερα, και αποτελούν το ιδιαίτερο στοιχείο της, καθώς και ένα σύνολο, μικρών ή και λίγο μεγαλύτερων οικισμών σε προστατευμένα και μη ορατά από την κοιλάδα σημεία (π.χ. οικισμός Αναβρυτής), πύργους τοποθετημένους σε οχυρές θέσεις (πύργοι Βαρδουνιωτών) και διάσπαρτα αρχαία ιερά και χριστιανικούς ναούς. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι όλα τα κτίσματα και ευρήματα που ανήκουν στην προ του 1453 περίοδο σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία θεωρούνται αυτοδίκαια ως αρχαία μνημεία και προστατεύονται από τις διατάξεις του Αρχαιολογικού Νόμου (Ν. 4858/2021, ΦΕΚ 220/Α΄/19.11.2021), χωρίς να απαιτείται για αυτά ιδιαίτερη κήρυξη.

Λόγω της δημιουργίας της νέας πόλης της Σπάρτης πάνω στην παλιά τα απομεινάρια των ιστορικών της χρόνων είναι περιορισμένα. Τα περισσότερα εναπομείναντα μνημεία βρίσκονται στο χαμηλό λόφο της Ακρόπολης, που βρίσκεται σε ύψος 30μ. στα βόρεια της πόλης. Βασική πηγή πληροφοριών για την Αρχαία Σπάρτη είναι ο περιηγητής Πausanias, ο οποίος στο κεφάλαιο «Λακωνικά» του βιβλίου του «Ελλάδος Περιήγησις» περιγράφει την ακμάζουσα Σπάρτη του 2ου μ.Χ. αιώνα. Ωστόσο, από τις περιοδικές ανασκαφές της περιόδου 1906-2006 πολλά μνημεία παραμένουν αταύτιστα. Η διατριβή της κ. Ελένης Κουρίνου Συμβολή στην Μνημειακή Τοπογραφία της Αρχαίας Σπάρτης αποτελεί την τελευταία εξέλιξη στην ταύτιση των υπάρχοντων μνημείων με τις περιγραφές του Pausanias, καθώς και των θέσεων των βασικών δημόσιων λειτουργιών¹⁹.

Η Αρχαία Σπάρτη

Σύμφωνα με μύθους της Μυκηναϊκής περιόδου, η προϊστορική Σπάρτη ιδρύθηκε από το Λακεδαίμονα, γιο του Δία και της νύμφης Ταυγέτης, που παντρεύτηκε την Σπάρτη, κόρη του μυθικού βασιλιά Ευρώτα και έδωσε στην πόλη το όνομά της. Ο Όμηρος στα έπη του αναφέρει πως ήταν το ξακουστό βασίλειο του Μενέλαου, συζύγου της ωραίας Ελένης, η αρπαγή της οποίας από τον πρίγκηπα της Τροίας Πάρι, έγινε

¹⁸<http://www.sparti.gov.gr/index.php/politiki-prostasia>

¹⁹Κοροπούλη, Ε., Μελά, Μ. (2016) 'Επεμβαίνοντας λακωνικά. Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης. Μια πρόταση για το όριο αρχαίας και νέας πόλης.', Διπλωματική Εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (<https://drive.google.com/file/d/1hk-6fqzb9UKfpJqjxjilii92A8bh8jGR/view>)

η αφορμή για τον Τρωικό πόλεμο. Τα ευρήματα της εποχής αυτής σε διάφορες θέσεις γύρω από τη Σπάρτη, όπως στην Πελλάνα, στις Αμύκλες, στο Βαφειό και αλλού, πιστοποιούν τον πλούτο αυτού του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στην περιοχή. Η ιστορική περίοδος της Σπάρτης αρχίζει με την κάθοδο των Δωριέων γύρω στο 1.100 π.Χ. Οι Δωριείς εκτόπισαν του Μυκηναίους – Αχαιούς της περιοχής και εγκαταστάθηκαν στην κοιλάδα του Ευρώτα. Αντίθετα με άλλες αρχαίες πόλεις, η Σπάρτη της ιστορικής περιόδου δεν οργανώθηκε σε ένα ενιαίο σύνολο αλλά σε «κώμες», οικιστικά σύνολα δηλαδή στη δυτική όχθη του Ευρώτα, με αποτέλεσμα να μην περιβάλλεται από τείχη. Οι αρχαίοι Σπαρτιάτες συνήθιζαν να λένε πως ως τείχη της πόλης παρέτασαν τα ίδια τους τα κορμιά. Οι τέσσερις γνωστές κώμες της πόλης ήταν η Πιτάνη, η Μεσόα, οι Λίμνες και η Κυνόσουρα. Μία πέμπτη κώμη αυτή των Αμυκλών προστέθηκε αργότερα.

Την πόλη της Σπάρτης φωτίζει τον 7ο αι. η προσωπικότητα του νομοθέτη Λυκούργου. Ο Πλούταρχος και ο Πausanίας αναφέρουν πως ο Λυκούργος στη Σπάρτη λατρευόταν σαν θεός και όχι σαν απλός ήρωας, οδηγώντας πολλούς ιστορικούς να τον θεωρήσουν μυθικό πρόσωπο. Στο Λυκούργο αποδίδεται η διαμόρφωση των κύριων στοιχείων του πολιτεύματος της Σπάρτης, που έμεινε γνωστή ως «Μεγάλη Ρήτρα». Σε δική του πρωτοβουλία αποδίδεται το μοίρασμα στους ελεύθερους πολίτες της Σπάρτης ίσων κληρών, η εισαγωγή βαριών σιδερένιων νομισμάτων για την αποτροπή δημιουργίας μεγάλης περιουσίας, η ανατροφή των παιδιών από την πολιτεία και αρκετά ακόμη. Οι νόμοι του Λυκούργου που με την ευρύτερη έννοια της λέξης συμπεριλάμβαναν τα ήθη και έθιμα, έφεραν την ευνομία ανάμεσα στους Σπαρτιάτες πολίτες. Η «Μεγάλη Ρήτρα» του Λυκούργου προέβλεπε μεταξύ άλλων και τη διακυβέρνηση από τη Γερουσία, τους πέντε Εφόρους και την Απέλλα. Στη Σπάρτη υπήρχε και ο πρωτότυπος θεσμός της βασιλείας από δύο βασιλείς προερχόμενους από τα γένη των Αγιδών και των Ευρυποντιδών.

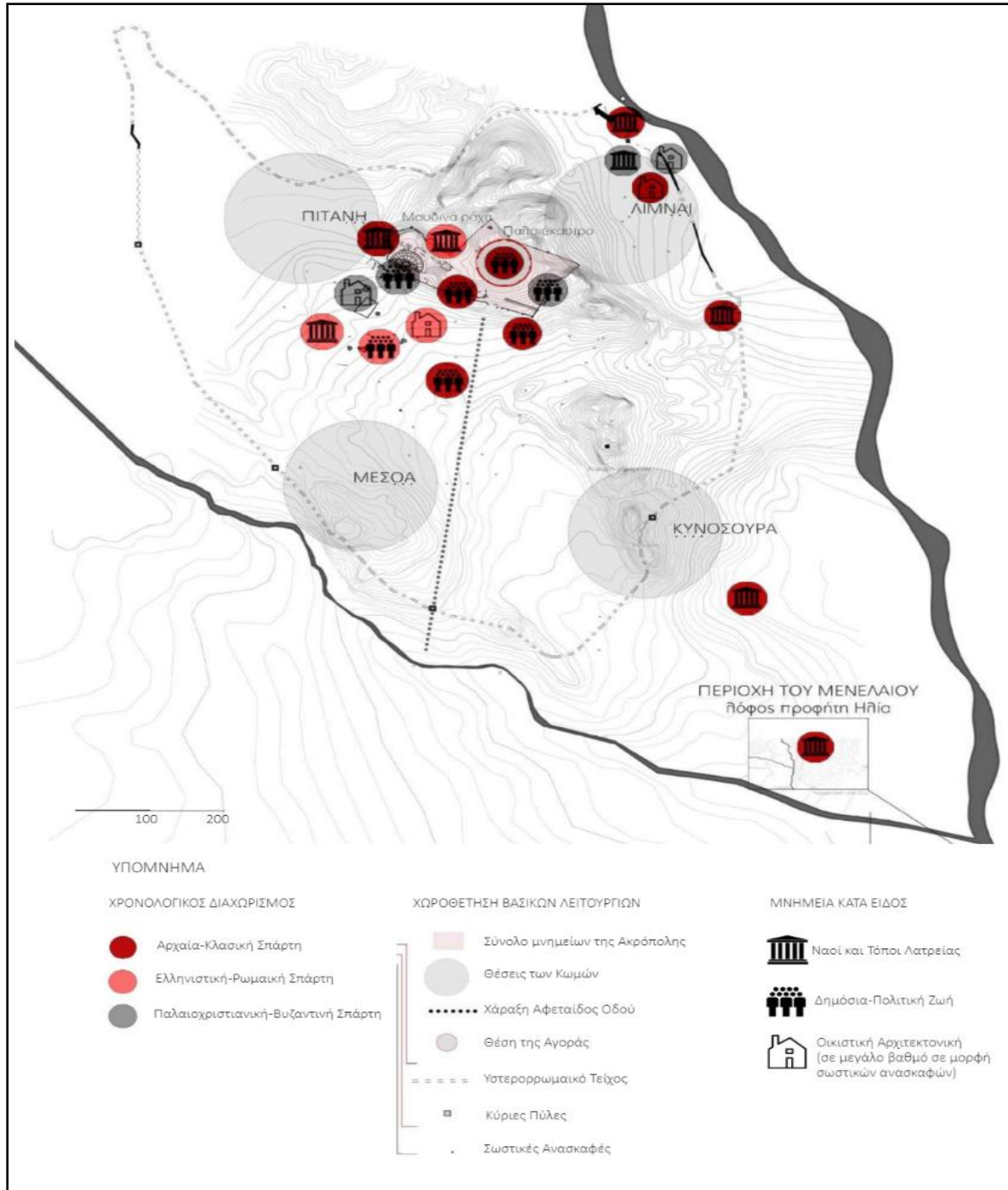
Σε αντίθεση με τις άλλες πόλεις της εποχής, ιδιαίτερο ρόλο στην Σπαρτιατική κοινωνία έπαιζαν οι γυναίκες. Η Σπαρτιάτισσα προετοιμάζε τα παιδιά της κατάλληλα για να γίνουν μέλη της «αγέλης» σε τρυφερή ακόμα ηλικία. Η ίδια θα καλωσόριζε τα παιδιά της οπλίτες αν είχαν επιδείξει ανδρεία και αυταπάρνηση στη μάχη και αυτή θα τα λοιδορούσε και απαξίωνε αν επέστρεφαν ατιμωμένα. Στη Σπαρτιάτισσα μητέρα αποδίδεται άλλωστε η φράση «Ἡ τάν ἢ ἐπὶ τάς» με την οποία προέτρεπε τον γιο της να επιστρέψει είτε με την ασπίδα του, ζωντανός, είτε πάνω σε αυτή, νεκρός και τιμημένος. Η Σπάρτη ήταν μία στρατιωτική μηχανή και οι πολίτες της εκπαιδεύονταν πνευματικά και σωματικά για τις πολεμικές επιχειρήσεις της πόλης. Τα μέλη αυτής της κοινωνίας εμφορούνταν από το Λακωνικό φρόνημα, το λεγόμενο ήθος των Σπαρτιατών. Ήταν άτομα σοβαρά και μετρημένα και δεν μιλούσαν περισσότερο απ' όσο έπρεπε. Γι' αυτό και τους αποδόθηκε η έκφραση: «το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν». Η διατροφή τους ήταν λιτή, όπως και ο γενικότερος τρόπος ζωής τους και τρέφονταν με το «μέλανα ζωμό».

Στους Περσικούς πολέμους, η Σπάρτη υπήρξε η ηγέτιδα δύναμη που με το θρυλικό βασιλιά της Λεωνίδα και τους 300 πολεμιστές του, θα αντιμετώπιζε τα χιλιάδες περσικά ξίφη στα στενά των Θερμοπυλών το 480 π. Χ. Η φράση «Μολών/Λαβέ» που δόθηκε ως απάντηση από το Σπαρτιάτη βασιλιά στους κήρυκες του βασιλιά των Περσών Ξέρξη, όταν αυτός ζήτησε την παράδοση των όπλων των αμυνομένων Ελλήνων έμεινε αθάνατη στην παγκόσμια ιστορία, χαρίζοντας στο Λεωνίδα υστεροφημία ως πρότυπο γενναιότητας, θεματοφύλακα πάτριων αρχών, νόμων και καθήκοντος. Τον επόμενο χρόνο Αθήνα και Σπάρτη επικεφαλής του στρατού των ελληνικών πόλεων θα νικήσουν τους Πέρσες στη μάχη των

Πλαταιών και θα τερματίσουν την περσική απειλή. Στη συνέχεια, όμως, οι δύο πόλεις θα εμπλέκονταν σε έναν εξοντωτικό πόλεμο που έμεινε στην ιστορία ως «Πελοποννησιακός Πόλεμος», ο οποίος ξεκίνησε το 431 π.Χ., με την εισβολή των Σπαρτιατών και των συμμάχων τους στην Αττική και έληξε το 404 π.Χ. με τη νίκη των Σπαρτιατών και την ήττα των Αθηναίων. Μετά το τέλος του πολέμου, η Σπάρτη ήταν πλέον η ισχυρότερη δύναμη στην Ελλάδα (Σπαρτιατική ηγεμονία), ωστόσο είχε αποδυναμωθεί από το διαρκή πόλεμο με τους Αθηναίους, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να εδραιώσει την κυριαρχία της στον Ελλαδικό χώρο. Η ηγεμονία της Σπάρτης έληξε με την ήττα της από τους Θηβαίους το 371 π.Χ. στα Λεύκτρα της Βοιωτίας.

Στην επόμενη Εικόνα παρουσιάζεται μια καταγραφή των αρχαιοτήτων και των σωστικών ανασκαφών που σχετίζονται με επόμενες φάσεις της ζωής της πόλης (Ελληνιστική, Ρωμαϊκή και Πρωτοβυζαντινή Περίοδος)²⁰.

²⁰Κοροπούλη, Ε., Μελά, Μ. (2016) 'Επεμβαίνοντας λακωνικά. Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης. Μια πρόταση για το όριο αρχαίας και νέας πόλης.', Διπλωματική Εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (<https://drive.google.com/file/d/1hk-6fqzb9UKfpJqxniliI92A8bh8jGR/view>)

Εικόνα 7: Αρχαιότητες και ευρήματα σωστικών ανασκαφών της Ελληνιστικής, Ρωμαϊκής και Πρωτοβυζαντινής περιόδου στη Σπάρτη.

Πηγή: Κοροπούλη, Ε., Μελά, Μ. (2016)

Στον επόμενο Πίνακα παρατίθενται πληροφορίες για τα σημαντικότερα αρχαία μνημεία της πόλης της Σπάρτης και της ευρύτερης περιοχής της²¹.

Πίνακας 18: Αρχαία Μνημεία στην πόλη της Σπάρτης και την ευρύτερη περιοχή της.

α/α	ΜΝΗΜΕΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
<i>Μνημεία της Ακρόπολης</i>			
1	Ναός Αθηνάς Χαλκίοικου	ΑΡΧΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 6 ^{ος} αιώνας Χρήση μέχρι: 2ος αι. μ.Χ. Ανασκαφές: 1906-1908, 1924-1925	Ήταν το σημαντικότερο ιερό της αρχαίας Σπάρτης. Βρίσκεται στην κορυφή του λόφου της ακρόπολης, πάνω από το θέατρο. Σήμερα καθορίζεται περισσότερο από τα ίχνη των ανασκαφών, παρά από την αρχιτεκτονική του μορφή. Στο ναό υπήρχε επένδυση από χάλκινα ελάσματα με ανάγλυφες παραστάσεις, από τα οποία πήρε το όνομα του. Στο χώρο του γίνονταν δημόσιες συγκεντρώσεις, παρελάσεις και ιππικοί αγώνες για τοαπαρβίαστού του.
2	Κυκλικό Οικοδόμημα	ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Χρήση μέχρι: 2ος αι. μ.Χ. Ανασκαφή: 1892, 1964	Καταλαμβάνει τη ΝΔ γωνία της Αγοράς. Κυκλικό κτήριο κτισμένο με πελεκητούς δόμους, αλλά και μικρότερες πέτρες. Στη μορφή που σώζεται, αποτελεί ίσως επισκευή των ρωμαϊκών χρόνων. Σύμφωνα με την δρ. Ελένη Κουρίνου, πρόκειται για τον Χορό, είδος εξέδρας, όπου κατά την εορτή των Γυμνοπαιδιών οι έφηβοι χόρευαν γύρω από τα αγάλματα του Απόλλωνος, της Αρτέμιδος και της Λητούς.
3	Περσική Στοά	ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: κλασικά χρόνια Χρήση μέχρι: 3ος αι. μ.Χ. Ανασκαφή: 1964-1965	Οριοθετούσε την Αγορά από τα Δυτικά. Ιδρύθηκε από τα λάφυρα των Μηδικών Πολέμων [κατά τον Πausanias (III, 11, 3) και τον Βιτρούβιο (De Arch. I, 1, 6)]. Σε αυτή υπήρχαν αγάλματα αιχμαλώτων με βαρβαρική ενδυμασία (Περσών) πάνω σε κιονόσχημα βάθρα, που στήριζαν την οροφή του κτηρίου.
4	Ρωμαϊκό Θέατρο	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 30-20 μ.Χ. Χρήση μέχρι: 4ος αι. Ανασκαφή: 1926-1930, 1992-1996	Βρίσκεται στη νότια κλιτύ του λόφου της Ακρόπολης. Θα πρέπει να εντυπωσίαζε τους επισκέπτες της αρχαιότητας, αφού ο Πausanias το χαρακτηρίζει: «... τὸ θέατρον, λίθου λευκοῦ, θεᾶς ἄξιον». Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του θεάτρου είναι ότι διέθετε κινητή σκηνή, γιατί συνήθως το χρησιμοποιούσαν για πολιτικές, κοινωνικές και εορταστικές συγκεντρώσεις. Είναι από τα μεγαλύτερα της αρχαιότητας, με διάμετρο άνω κοίλου 114μ., και χωρητικότητα 17000 θεατών. Το 2013 έγινε μελέτη αποκατάστασης του θεάτρου, χρηματοδοτούμενη από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.
5	Ρωμαϊκή Στοά	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 125 – 150 μ.Χ	Επιβλητικό οικοδόμημα στη νότια πλευρά του λόφου του Παλαιοκάστρου. Το οικοδόμημα ήταν διώροφο στη νότια πλευρά και μονώροφο στη βόρεια, λόγω της κλίσεως του εδάφους. Δωρικές κιονοστοιχίες πλαισίωναν τις δύο προσόψεις του κτηρίου εκ των οποίων η νότια ήταν δίτονη. Στο εσωτερικό του κτηρίου σειρά κορινθιακών κιόνων στήριζαν τη στέγη του β' ορόφου.
6	Υστερορωμαϊκό τείχος	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 4ος αι. μ.Χ. Ανασκαφή: 1905-1906, 1988-1991	Το υστερορωμαϊκό τείχος περικλείει το λόφο της Ακρόπολης, μικρό τμήμα της επίπεδης κορυφής του λόφου στα δυτικά, το μεγάλο πλάτωμα του λόφου του Παλαιοκάστρου και τις νότιες και νοτιοδυτικές υπώρειες των παραπάνω λόφων.
7	Βασιλική, λεγόμενη του Οσίου Νίκωνος	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 7ος μ.Χ. αιώνας	Πρόκειται για τρίκλιτη βασιλική με τριμερές ιερό βήμα και νάρθηκα διαστάσεων περίπου 19x35 μ. Στη μεσαία αψίδα υπάρχει ημικυκλικό σύνθρονο και κύκλιο. Οι τοίχοι που χωρίζουν το ιερό από τα παραβήματα σχηματίζουν ημικυκλική αψίδα, όπου ανοίγεται δίοδος για την επικοινωνία με τα παραβήματα, που αποτελούνται από δύο χώρους. Παλιότερα είχε ταυτιστεί με τον Ναό που Ίδρυσε ο Όσιος Νίκων στην Αγορά της Σπάρτης.
8	Ναός στο κυκλικό οικοδόμημα	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 7ος αι. μ.Χ. Ανασκαφή: 1964	Βρίσκεται σε επαφή με την δυτική απόληξη του κυκλοτερούς, κι έχει διαστάσεις περίπου 8,6x7,5 μ. Σύμφωνα με την Δρ. Ελένη Κουρίνου, πρόκειται για το ναό που Ίδρυσε ο Όσιος Νίκων ο Μετανοείτε, ο οποίος συχνά ταυτίζεται με την Βασιλική στα Ανατολικά του Θεάτρου.

²¹Κοροπούλη, Ε., Μελά, Μ. (2016) 'Επεμβαίνοντας λακωνικά. Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης. Μια πρόταση για το όριο αρχαίας και νέας πόλης', Διπλωματική Εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (<https://drive.google.com/file/d/1hk-6fqzb9UKfpJqxjnilii92A8bh8jGR/view>)

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

α/α	ΜΝΗΜΕΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
9	Πύργος της Βασιλοπούλας	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Χωρίς ανασκαφή και τεκμηρίωση	Οικοδομικά κατάλοιπα στην Αδόμητη Ζώνη Α' Προστασίας, νοτιοδυτικά της Ακρόπολης και μέσα σε ελαιώνα. Πρόκειται για οικοδόμημα με τετράγωνη κάτοψη εξωτερικά και κυκλική εσωτερικά, το οποίο θεωρείται ότι καλυπτόταν με πλινθόκτιστο τρούλο. Σώζεται σε ύψος 5,5 μ, και σύμφωνα με τον R. Traquair ήταν οχυρωμένη αγροικία.
<i>Μνημεία του Ευρώτα</i>			
10	Ναός Ορθίας Αρτέμιδος	ΑΡΧΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 10ος π.Χ. αι. Χρήση μέχρι: Ρωμαϊκά χρόνια	Ιδρύθηκε από τους Δωριείς ως υπαίθριο τέμενος με μικρό βωμό. Ο πρώτος ναός χτίστηκε τον 8ο π.Χ. αι, και στα Ρωμαϊκά χρόνια προστέθηκε αμφιθέατρο διαμέτρου 55μ. Από τις επιγραφές, που βρέθηκαν χρησιμοποιημένες ως οικοδομικό υλικό, μαθαίνουμε ότι στο ιερό της Ορθίας, που ήταν θεά της αυξήσεως και της γονιμότητας, ένα είδος κουροτρόφου, προστάτριας της παιδικής και της πρώτης εφηβικής ηλικίας, διαδραματιζόταν ένα μέρος της αγωγής των παιδιών με αγωνίσματα, για τα οποία έπαθλο ήταν ένα σιδερένιο δρεπάνι.
11	Ηρώο του Ασπραβάκου	ΑΡΧΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	Βρέθηκαν αρχιτεκτονικά λείψανα που υποδηλώνουν ιερό ή ηρώο, και πληθώρα ευρημάτων. Αβέβαια ταύτιση, σύμφωνα με Πausανία.
12	Αρχαϊκό ιερό, πρώην ιδιοκτησία Σταυροπούλου	ΑΡΧΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	Επίμηκες ναϊκό οικοδόμημα, του οποίου η ταύτιση δεν είναι ακόμη δυνατή, πάντως η μακρόχρονη και συνεχής χρήση του υποδηλώνουν σπουδαίο χώρο λατρείας της Αρχαίας Σπάρτης.
13	Βωμός του Ψυχικού	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία 350 π.Χ. Ανασκαφή 1962, 2006-2008 Χρήση μέχρι: Υστερορωμαϊκά χρόνια	Οικοδόμημα διαστάσεων κάτοψης 17,6x14,10 χωρίς επιβεβαιωμένη χρήση. Μερικοί το ταυτίζουν με το Φοιβαίο, ιερό στο οποίο οι έφηβοι θυσίαζαν σκύλο προς τιμήν του Ευνάλιου. Βρέθηκαν Ρωμαϊκοί τάφοι στο εσωτερικό του.
14	Βωμός του Ευρώτα	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 2ος αι. π.Χ. Ανασκαφές: 1906, 2006	Μνημειακό Οικοδόμημα 23,6x6,6μ, που ταυτίστηκε με επιφύλαξη με τον Βωμό του Λυκούργου. Έχει υποστεί πολλές προσθήκες, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων χωρισμάτων, και μιας κλίμακας στην δυτική πλευρά.
15	Ποδαρικό γέφυρας Ευρώτα	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 1ος αι. π.Χ.	Έχει διαστάσεις περίπου 3x6 μ. Εντοπίζεται μέσα στην κοίτη ποταμού, σε μικρή απόσταση βορειοδυτικά της σύγχρονης τσιμεντένια γέφυρα. Πρόκειται για την γέφυρα που κατασκεύασε ο Γάιος Ιούλιος Ευρυκλής τον 1ο αι. π.Χ. κα επισκέυασε ο Ιούλιος Παυλίνος τον 3ο αι. μ.Χ. και από τον μοναχό Νικόδημο το 1027.
16	Τμήμα Ρωμαϊκής οικίας	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Χρήση μέχρι: 3ος μ.Χ. αι.	Τετράγωνο οικοδόμημα επιμελούς κατασκευής, χτισμένο κατά τον ισοδομικό τρόπο από πώρινες λιθοπλίνθους. Στο νότιο τμήμα του οικοπέδου, και σε λίγο υψηλότερο επίπεδο, αποκαλύφθηκαν επίσης τμήματα οικοδομήματος του 3ου αιώνα μ.Χ., με ψηφιδωτό δάπεδο διακοσμημένο με γεωμετρικά και θαλάσσια μοτίβα. Πιθανότατα όλα αποτελούσαν τμήμα εκτεταμένου λουτρικού συγκροτήματος.
<i>Μνημεία στα όρια Αρχαίας και Σύγχρονης Πόλης</i>			
17	Τάφος του Λεωνίδα	ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 5ος αιώνας π.Χ. Ανασκαφή: 1892	Το μνημείο έχει διαστάσεις 12,5x8,3 μ. Η χρήση του δεν έχει εξακριβωθεί. Η λαϊκή συνείδηση καθώς και ο Pausanias, εκφράζουν την άποψη πως αποτελεί το κενοτάφιο του Λεωνίδα, ωστόσο υπάρχουν ενδείξεις ότι πρόκειται για το ναό του Απόλλωνος Καρνείου.
18	Ο.Τ. 127 – Υστερορωμαϊκόβαλάνειο Λουτρό βυζαντινών χρόνων	ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία βαλανείου: 3ος αιώνας μ.Χ. Χρήση μέχρι: 4ος αιώνας μ.Χ. Δημιουργία λουτρού: 1100 Χρήση μέχρι: 1260 Ανασκαφές: 1964-1965, 1982, 1996-1998	Δημόσιο λουτρό των μεσοβυζαντινών χρόνων, χτισμένο πάνω στα ερείπια υστερορωμαϊκούβαλανείου. Τα δύο μνημεία κτίστηκαν τελείως ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Το βαλάνειο αποτελούταν από 16 διαμερίσματα και είχε πλούσια διακόσμηση. Σήμερα διατηρούνται τα τείχη αρκετών διαμερισμάτων και διαδρόμων σε ύψη από 0,5 μ έως και 1,5 μ. Το δημόσιο λουτρό, διαστάσεων 5,8x10,5 μ, είναι από τα λίγα γνωστά δημόσια λουτρά της μέσης βυζαντινής περιόδου. Λόγω της έντεχνης κατασκευής, διασώζεται όλη η τοιχοποιία σε ύψος 1,5 μ.
19	Ο.Τ. 126 – Τρίκογχος ναός	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 5ος αιώνας Χρήση μέχρι: 12ος αιώνας	Ο ναός αποτελείται από 2 διαμερίσματα, ένα ορθογώνιο διαστάσεων 8x3 μ για νάρθηκα και το τρίκογχο διαστάσεων 7,5x5 μ. Σήμερα διασώζεται ένα τμήμα του περιγράμματος των τοίχων σε ύψος 0,6 μ.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

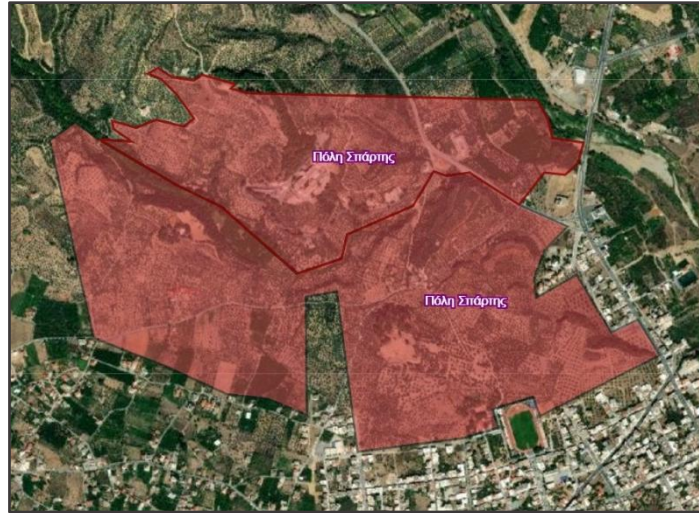
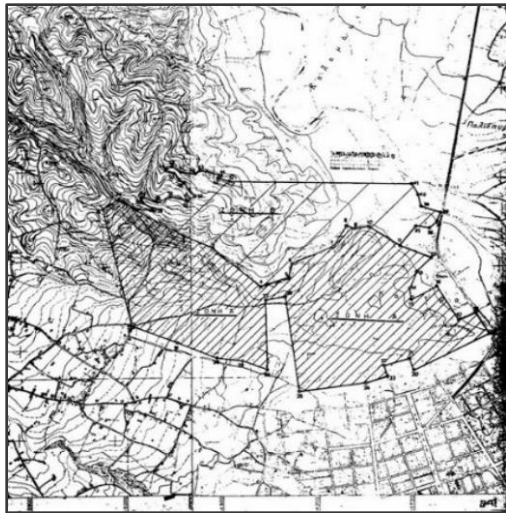
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

α/α	ΜΝΗΜΕΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
		μ.Χ. Χωρίς ανασκαφή	Κάτω και γύρω από τον ναό βρέθηκαν 25 κτιστοί τάφοι, οι οποίοι χρονολογούνται από τα πρωτοχριστιανικά χρόνια έως τα μεσοβυζαντινά χρόνια.
20	Ο.Τ. 127 – Ναός βυζαντινών χρόνων	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Δημιουργία: 10ος αιώνας Χρήση μέχρι: 12ος αιώνας Ανασκαφές: 1984, 2000-2001	Ναός της μεσοβυζαντινής περιόδου διαστάσεων 11x10 μ. Στον χώρο ανασκαφής βρέθηκαν χτιστοί τάφοι. Σήμερα σώζονται σε καλή κατάσταση τα τείχη, σε μέσο ύψος 0,8 μ.
<i>Εξωαστικά Ιερά</i>			
21	Μενελαίον	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Ανασκαφές 1899, 1909-1910. Δημιουργία: 15ος αιώνας π.Χ. Χρήση μέχρι 2ος αιώνας π.Χ.	Η παράδοση αναφέρει ότι στην κορυφή του λόφου βρίσκονται οι τάφοι του Μενέλαου και της Ελένης, οι οποίοι εποπτεύουν την κοιλάδα της Σπάρτης. Ο χώρος χρησιμοποιήθηκε για την λατρεία των 2 αυτών μυθικών ηρώων της πόλης, και σταδιακά κτίστηκε ένας ναός αντάξιους των.
22	Ναός Απόλλωνα Αμυκλαίου	ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ Ανασκαφές: 1890, 1904, 1907, 1925. Πρώτος οικισμός: 2000 π.Χ. Λατρευτικός χώρος από: 950 π.Χ. Χρήση μέχρι: 4ος αιώνας μ.Χ.	Ο ναός του Αμυκλαίου Απόλλωνα, κτισμένος πάνω από έναν προϊστορικό οικισμό, είναι ένα από τα πιο σημαντικά θρησκευτικά κέντρα της Σπάρτης, καθώς αποτελούσε τον προορισμό και το κέντρο των Υακινθίων, της μεγαλύτερης, ίσως, θρησκευτικής τελετής της Αρχαίας Σπάρτης. Το κύριο χαρακτηριστικό του ναού, και εκείνο που του απέφερε την φήμη του, ήταν ένα τεράστιο άγαλμα του Απόλλωνα ύψους 13 μέτρων, το οποίο δέσποζε πάνω από τον ναό. Λέγεται ότι φαινόταν από την Σπάρτη, σε απόσταση 4 χιλιομέτρων.

Πηγή: Κοροπούλη, Ε., Μελά, Μ. (2016)

Ο Δήμος Σπάρτης διαθέτει σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία που προστατεύονται από την αρχαιολογική νομοθεσία (Ν. 4858/2021, ΦΕΚ 220/Α΄/19.11.2021), αλλά και από την UNESCO. Η Ακρόπολη της αρχαίας πόλης-κράτους της Σπάρτης εκτείνεται στο λόφο στο βόρειο άκρο της νέας Σπάρτης, ενώ πλήθος χώρων και θέσεων αρχαιοτήτων ανασκάπτεται σε όλη την έκταση της σύγχρονης Σπάρτης. Συνοπτικά, όλη η περιοχή της σύγχρονης πόλης της Σπάρτης και τμήμα της πρώην Κοινότητας Μαγούλας είναι κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού (ΦΕΚ 351/Β΄/1995), ενώ τον επόμενο χρόνο συμπληρώθηκε με τον ειδικότερο καθορισμό Ζωνών Α΄ (απόλυτης προστασίας) και Β΄ (ειδικής προστασίας) της Ακρόπολης της αρχαίας πόλης (ΦΕΚ 754/Β΄/1996) προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη προστασία των αρχαιοτήτων λόγω της θέσης τους επί της θέσης της «αρχαίας και ρωμαϊκής Σπάρτης, καθώς και της Παλαιοχριστιανικής και βυζαντινής Λακεδαιμονίας». Οι σωστικές ανασκαφές των τελευταίων δεκαετιών έχουν φέρει στο φως πλήθος πολύτιμων ευρημάτων για τα νεκροταφεία, το ελληνιστικό τείχος που προσφέρουν στην επιστημονική γνώση για την αρχαία πόλη, από τους γεωμετρικούς χρόνους μέχρι τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους για όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας²².

²²Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Σπάρτης και της Αναπτυξιακής Πάρνωνας – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ, για την υποστήριξη του Δήμου Σπάρτης, ο οποίος θα εκπονήσει ΣΒΑΚ, και για την ωρίμανση των διαδικασιών σχεδιασμού του έργου «Ανάπλαση του Δήμου Σπάρτης», Α΄ Φάση, Η σημασία στο ευρύτερο δίκτυο οικιστικού/ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, Νοέμβριος 2019

Εικόνα 8: Ζώνες Α' (νότια) και Β' (βόρεια) Προστασίας Αρχαιολογικού Χώρου Ακρόπολης Αρχαίας Σπάρτης (ΦΕΚ 754/Β'/1996).

Πηγή: ΦΕΚ 754/Β'/1996, <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Συνοπτικά, με βάση το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο, το καθεστώς προστασίας για τις δύο Ζώνες Προστασίας της Αρχαίας Ακρόπολης της Σπάρτης είναι το εξής:

- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/19033/1053 (ΦΕΚ 965/Β'/22.11.1995)
- ΥΑ 19121 (ΦΕΚ 538/Β'/29.08.1969)
- ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/49608/2494 (ΦΕΚ 201/ΑΑΠ/14.06.2012)
- ΥΑ 18355/1037 (ΦΕΚ 83/Β'/20.02.1960)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/19033/1053 (ΦΕΚ 351/Β'/04.05.1995)
- ΥΑ 3833 (ΦΕΚ 445/Β'/29.06.1970)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ5/37652/2107 (ΦΕΚ 754/Β'/27.08.1996)
- ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/49608/2494 (ΦΕΚ 201/ΑΑΠ/14.06.2012)

Η Καστροπολιτεία του Μυστρά

Βρίσκεται 6 χλμ. βορειοδυτικά της Σπάρτης, σε ένα βραχώδη λόφο του Ταυγέτου, μεταφέροντας τους επισκέπτες σε ένα ονειρικό ταξίδι στο χρόνο και την ιστορία. Ο Μυστράς υπήρξε περίφημο πολιτικό και πνευματικό κέντρο της ύστερης Βυζαντινής περιόδου και αποτελεί πολύτιμη πηγή για τη γνώση της ιστορίας, της τέχνης και του πολιτισμού των δύο τελευταίων αιώνων του Βυζαντίου. Η ιστορία του Μυστρά αρχίζει από τα μέσα του 13ου αιώνα, όταν ολοκληρώθηκε η κατάκτηση της Πελοποννήσου από τους Φράγκους. Το 1249 ο Γουλιέλμος Β' Βιλεαρδουίνος έκτισε το κάστρο του στην ανατολική πλευρά του Ταυγέτου, στην κορυφή ενός υψώματος με απότομη και κωνοειδή μορφή, που λεγόταν Μυστράς ή Μυζυθράς.

Το 1349 ο Μυστράς γίνεται η πρωτεύουσα του ημιαυτόνομου Δεσποτάτου του Μορέως με πρώτο «Δεσπότη» τον Μανουήλ Καντακουζηνό (1349-1380), γιο του αυτοκράτορα Ιωάννη ΣΤ'. Το 1383 τη δυναστεία των Καντακουζηνών διαδέχεται στο Μυστρά η αυτοκρατορική οικογένεια των Παλαιολόγων με

πρώτο εκπρόσωπό της το Θεόδωρο Α΄ (1380/1-1407). Ξεχωριστή θέση ανάμεσα στους «Δεσπότες» του Μυστρά κατέχει ο Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος (1443-1448), προτελευταίος στη σειρά «Δεσπότης», ο οποίος, έχοντας διαδεχθεί στον αυτοκρατορικό θρόνο τον αδελφό του Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγο (1425-1448), θα σκοτωθεί στην πολιορκία και άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους το 1453. Ξεχωριστός ήταν ο ρόλος του Μυστρά στα χρόνια των Παλαιολόγων, προπαντός σε πολιτιστικά ζητήματα. Η μικρή πολιτεία γίνεται πόλος έλξης καλλιτεχνών, επιστημόνων, λογίων και φιλοσόφων. Είναι γνωστή η δράση του μεγάλου νεοπλατωνικού φιλοσόφου Γεωργίου Γεμιστού Πλήθωνος, ο οποίος ίδρυσε φιλοσοφική σχολή και επηρέασε με τη διδασκαλία του τη νεοελληνική σκέψη ακόμη και στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Για τη βυζαντινή τέχνη, αρχιτεκτονική και ζωγραφική, ο Μυστράς αποτελεί το «κύκνειο άσμα» της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Το κάστρο, το τριπλό τείχος, οι πύλες, τα παλάτια, τα αρχοντικά, οι δρόμοι και οι ναοί αποτελούν τα εξαιρετικά δείγματα της ύστατης πολιτιστικής αναλαμπής του Βυζαντίου έως τα μέσα του 15ου αιώνα.

Ο Μυστράς υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα θρησκευτικά, πολιτιστικά και διοικητικά κέντρα του Βυζαντίου. Το κάστρο του Μυστρά (1249) αποτελεί τον πυρήνα της μετέπειτα καστροπολιτείας του Μυστρά, μιας από τις σημαντικότερες υστεροβυζαντινές πόλεις. Η βυζαντινή φάση στην ιστορία του Μυστρά λήγει το 1460 με την παράδοσή του στους Τούρκους. Με την ίδρυση της σύγχρονης πόλης της Σπάρτης από το βασιλιά Όθωνα το 1834 αρχίζει η μετακίνηση των κατοίκων του Μυστρά προς τη νέα πόλη. Οι τελευταίοι κάτοικοι εγκατέλειψαν την καστροπολιτεία το 1953 μετά την απαλλοτρίωση του χώρου από το ελληνικό κράτος. Το 1921 με βασιλικό διάταγμα ο χώρος είχε κηρυχθεί ως προέχον βυζαντινό μνημείο. Το 1989, με απόφαση της αρμόδιας επιτροπής της UNESCO, ο Μυστράς εντάχθηκε ως πολιτιστικό αγαθό στον κατάλογο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς²³.

²³Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Σπάρτης και της Αναπτυξιακής Πάρνωννα – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ, για την υποστήριξη του Δήμου Σπάρτης, ο οποίος θα εκπονήσει ΣΒΑΚ, και για την ωρίμανση των διαδικασιών σχεδιασμού του έργου «Ανάπλαση του Δήμου Σπάρτης», Α΄ Φάση, Η σημασία στο ευρύτερο δίκτυο οικιστικού/ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, Νοέμβριος 2019

Εικόνα 9: Ζώνες Α' και Β' Προστασίας Μυστρά.

Πηγή: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Συνοπτικά, με βάση το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο, το καθεστώς προστασίας για τις δύο Ζώνες Προστασίας του Μυστρά ορίζεται από τις ακόλουθες αποφάσεις:

- ΒΔ 25-2-1922 (ΦΕΚ 28/Α'/26.06.1922)
- ΒΔ 19-4-1921 (ΦΕΚ 68/Α'/26.04.1921)
- ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/562/49 (ΦΕΚ 13/ΑΑΠ/22.01.2007)
- Αριθμ.ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/84681/2653 (ΦΕΚ 12/ΑΑΠ/30.01.2012)
- ΥΑ 9309 (ΦΕΚ 282/Β'/26.04.1969)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/33096/888 (ΦΕΚ 802/Β'/21.11.1986)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/46604/881 (ΦΕΚ 1060/Β'/31.12.1991)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/19536/561 (ΦΕΚ 775/Β'/26.10.1988)
- ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/24700/744 (ΦΕΚ 626/Β'/25.05.2001)
- Αριθμ. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/84681/2653 (ΦΕΚ 12/ΑΑΠ/30.01.2012)

Ναοί και Διατηρητέα Κτίρια του Μυστρά

Μητρόπολη - Άγιος Δημήτριος

Αποτελεί την πρώτη εκκλησία που χτίζεται νωρίς μετά το 1260, έξω από τα τείχη της Πάνω Χώρας. Ο αρχικός ναός, ο οποίος ήταν τρίκλιτη βασιλική, οφείλεται πιθανότατα στο μητροπολίτη Ευγένιο (1263-προ του 1272). Σε επόμενη φάση προστέθηκε ο νάρθηκας από το λόγιο μητροπολίτη Νικηφόρο Μοσχόπουλο (1286-1315). Το 15ο αι. ο μητροπολίτης Ματθαίος, θέλοντας να εφαρμόσει στη βασιλική τον τύπο του Αφεντικού και της Παντάνασσας, μετατρέπει το ναό σε πεντάτρουλο σταυρικό. Η διαμόρφωση της αυλής με τοξοστοιχίες στις τρεις πλευρές είναι της περιόδου της Τουρκοκρατίας. Επίσης, τα μεγάλα διώροφα κτίρια της δυτικής πλευράς της αυτής αποτελούν έργα του μητροπολίτη Ανανία Λάμπας (1754). Ο

αξιόλογος ζωγραφικός διάκοσμος του ναού, που ανάγεται στο τελευταίο τέταρτο του 13ου αι., παρουσιάζει πολυμορφία καλλιτεχνικών τάσεων και τεχνοτροπική ποικιλία (φάση Α': 1272-1288, φάση Β': 1291/2-1315).

Άγιοι Θεόδωροι

Η παλαιότερη από τις δύο εκκλησίες που αποτελούν τη Μονή Βροντοχίου, ιδρύθηκε μεταξύ των ετών 1290-1295 από το δραστήριο ηγούμενο Παχώμιο και κάποιον Δανιήλ (σύμφωνα με έμμετρη επιγραφή στο επιστύλιο του ναού). Ο ναός ανήκει στο σταυροειδή οκταγωνικό τύπο. Στην ανατολική και δυτική του πλευρά έχουν προσαρτηθεί δύο παρεκκλήσια νεκρικού -κατά κύριο λόγο- χαρακτήρα. Γενικότερα, εικάζεται ότι οι Άγιοι Θεόδωροι αποτέλεσαν τον κοιμητηριακό ναό της Μονής Βροντοχίου. Από τη ζωγραφική διακόσμηση του μνημείου σώζονται ελάχιστα τμήματα, τα οποία χρονολογούνται μεταξύ 13ου και 15ου αι.

Οδηγήτρια (Αφεντικό)

Η νεότερη χρονολογικά εκκλησία της Μονής Βροντοχίου κτίστηκε από τον ηγούμενο Παχώμιο γύρω στα 1310, στο όνομα της φημισμένης Μονής της Οδηγήτριας στην Κωνσταντινούπολη. Αποτελεί διώροφο πεντάτρουλο σταυροειδή ναό (στο ισόγειο διαμορφώνεται τρίκλιτη βασιλική, ενώ στον όροφο τετράστυλος σταυροειδής ναός). Στα δύο άκρα του νάρθηκα υψώνονται διώροφα παρεκκλήσια. Παρεκκλήσια επίσης διαμορφώνονται στην ανατολική και στη νότια πλευρά. Στη νότια άκρη της δυτικής στοάς, βρίσκεται τριώροφο καμπαναριό. Ο ζωγραφικός διάκοσμος της Οδηγήτριας αντικατοπτρίζει χαρακτηριστικά την ωριμότητα της Παλαιολόγειας ζωγραφικής του Δεσποτάτου. Χρονολογείται στο α' τέταρτο του 14ου αι. με εξαίρεση τις τοιχογραφίες του νοτιοανατολικού παρεκκλησίου και της νότιας στοάς που τοποθετούνται στο β' μισό του 14ου αιώνα.

Αγ. Σοφία

Ο ναός, αφιερωμένος στο Λόγο του Πατρός, έχει ταυτιστεί με το ναό του Χριστού Ζωοδότου που ίδρυσε ο Μανουήλ Καντακουζηνός, πρώτος Δεσπότης του Μορέως, ανάμεσα στα 1350-1365. Ανήκει στον απλό δίστηλο Ελλαδικό τύπο με στοές στη βόρεια και δυτική πλευρά. Το καμπαναριό -κομψό διώροφο κτίριο στο δυτικό άκρο της βόρειας στοάς - χρησιμοποιήθηκε στην Τουρκοκρατία για μιναρές, όταν η Αγία Σοφία είχε γίνει τζαμί. Οι τοιχογραφίες του ναού, οι οποίες παρουσιάζουν στενή συγγένεια με τη ζωγραφική της Περιβλέπτου, ανάγονται στο γ' τέταρτο του 14ου αι. Ο διάκοσμος του βορειοανατολικού παρεκκλησίου μπορεί να τοποθετηθεί στο 15ο αι.

Περιβλέπτος

Η απομακρυσμένη Μονή της Περιβλέπτου, κτισμένη δίπλα σε βράχο και κοντά στη νοτιοανατολική άκρη του εξωτερικού τείχους, μπορεί να χρονολογηθεί, σύμφωνα με αναγνωρίσιμα φράγματα μορφολογικά χαρακτηριστικά, γύρω στα μέσα του 14ου αι. Από τη Μονή σώζονται σήμερα δύο κτίρια: ο ναός -απλός δίστηλος σταυροειδής- με τα παρεκκλήσια του και το πυργόσχημο οικοδόμημα στα νότια, που έχει ταυτιστεί με το εστιατόριο της Μονής. Η τοξωτή πύλη εισόδου ανακαίνιστηκε -μαζί με τον περίβολο- από τον Παναγιώτη Θηβαίο στα 1714.

Ναός Αγίου Ιωάννου στους Βουβάλους και η παρακείμενη κρήνη

Κήρυξη του ναού ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/23599/687/17.7.96 και της κρήνης ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/41468/1117/12.7.96. Ναός μονόχωρος με δίρριχτη κεραμοσκεπή στέγη και δυο ημικυκλικές κόγχες ανατολικά. Διακρίνονται δύο τουλάχιστον οικοδομικές φάσεις και η παλαιότερη θα μπορούσε να χρονολογηθεί στα όψιμα υστεροβυζαντινά χρόνια. Ήδη εκτελούνται εργασίες στερέωσης στεγανοποίησης και ανάδειξης του ναού από συνεργεία της 5ης Ε.Β.Α. Η κρήνη, είναι μεταβυζαντινής εποχής και στο κατώτερο μέρος της είναι εντοιχισμένη σαρκοφάγος ρωμαϊκής εποχής, με ανάγλυφη παράσταση με γυμνές ανδρικές μορφές, γιρλάντες και ζώα σε συμμετρική διάταξη.

Κρήνη Κρεββατά στο ποτάμι του Μυστρά

Είναι χτισμένη με μεγάλους λαξευτούς δόμους και έχει τη μορφή τοξοστοιχίας, η οποία αποτελείται από πέντε τόξα που στηρίζονται σε πεσσούς. Υπάρχει εντοιχισμένη επιγραφή με τον κτήτορα και χρονολογία κατασκευής.

Ναός Αγ. Γεωργίου (κηρυγμένος ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο: Υ.Α. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/55205/1226/20.10.83, ΦΕΚ 639/τ.β/4.11.83)

Ο κυριότερος ενοριακός ναός του Ν. Μυστρά, στο βορειοδυτικό άκρο του οικισμού. Πρόκειται για τρίκλιτη, ξυλόστεγη, βασιλική με δίρριχτη εξωτερικά κεραμοσκεπή στέγη και οριζόντια οροφή εσωτερικά. Η ανατολική όψη είναι κτισμένη με ορθογωνισμένους μαρμαρόλιθους με πολλά ένθετα μαρμάρινα ανάγλυφα μέλη βυζαντινών κυρίως χρόνων. Απολήγει σε τρεις κόγχες, από τις οποίες η μεσαία είναι πεντάπλευρη και οι πλάγιες τρίπλευρες. Εμφανείς έχουν παραμείνει οι ακρογωνιαίοι λίθοι κτισμένοι κατά το ισόδομο ή ψευδισόδομο λαϊκό σύστημα. Στη νοτιοδυτική γωνία του ναού είναι ενσωματωμένο τετραώροφο κωδωνοστάσιο. Οι εικόνες στο ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού έχουν φιλοτεχνηθεί από το Δημήτριο Ζωγράφο από τη Βορδόνια.

Ναός Αγ. Θεοδώρων

Ο κοιμητηριακός ναός του χωριού, βρίσκεται στο ανατολικό άκρο του, είναι γνωστός και ως μετόχι του Παναγίου Τάφου. Στον περίβολο του ναού σώζονται λείψανα από κελιά και άλλα κτίρια τα οποία εξυπηρετούσαν τις λειτουργικές ανάγκες του Μετοχίου. Ο ναός είναι τρίκλιτη βασιλική με ξύλινη δίρριχτη κεραμοσκεπή στέγη. Στα ανατολικά απολήγει σε τρεις ημικυκλικές κόγχες. Τμήματα του ανατολικού τοίχου χρονολογούνται στη βυζαντινή εποχή. Η σημερινή μορφή του μνημείου οφείλεται στην περίοδο της Τουρκοκρατίας. Στη νότια πλευρά υπάρχει τριώροφο κωδωνοστάσιο, που παρουσιάζει στατικά προβλήματα, με εντοιχισμένα βυζαντινά γλυπτά στο τοξωτό υπέρθυρο της εισόδου του.

Ναός Αγίου Σπυρίδωνα, κηρυγμένο διατηρητέο μνημείο: Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/ 61181/1416 π. ε./24.10.95 με ζώνη προστασίας 20μ. γύρω του.

Μονόχωρος ναός με ξύλινη δίρριχτη στέγη και πεντάπλευρη κόγχη. Σε επαφή με το δυτικό τοίχο υπάρχει πολυώροφο κωδωνοστάσιο με εντοιχισμένα μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη σε δεύτερη χρήση. Ο ναός χρονολογείται στο 19ο αιώνα.

Σπηλαιώδης Ναός της Ζωοδόχου Πηγής, στο λόφο (Τρούπες) απέναντι από το Μυστρά, στην περιοχή Πικουλιανικών. Κήρυξη ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ. Α. 15904/ 24-11-62, ΦΕΚ 473/17-12-62.

Τοιχογραφίες του 14ου αιώνα και του 16ου –17ου, με επιζωγράφιση του 1916 στο τέμπλο. Έχουν γίνει, από την αρμόδια 5η Εφορεία Αρχαιοτήτων, εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών, καθώς και πλήρεις εργασίες στερέωσης και αποκατάστασης του κτίσματος και του περιβάλου.

Τούρκικο Λουτρό στο Μυστρά, κηρυγμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο Υ.Α. 15904/24.11.62, ΦΕΚ 473/Β/17.12.62, του οποίου σώζονται λείψανα κοντά στο Δημοτικό Σχολείο του Μυστρά.

Άγιος Ιωάννης (στο δρόμο προς τα Πικουλιάνικα)

Μονόχωρος ξυλόστεγος ναός με κτιστό τέμπλο. Πάνω από την τοξωτή θύρα εισόδου στη δυτική πλευρά υπάρχει κογχάριο διαμορφωμένο με εντοιχισμένα βυζαντινά γλυπτά. Μεταβυζαντινής εποχής, δεν διασώζει τοιχογραφίες.

Αρχοντικό Σαρσέντη στο Ν. Μυστρά, κηρυγμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, (Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/22117/510/8.7.88, ΦΕΚ 608/Β/24.8.88).

Λιθόκτιστο ξυλόστεγο κτίριο με κάτοψη σε σχήμα Π, διασώζει ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά στοιχεία. Διακρίνονται τρεις τουλάχιστον οικοδομικές φάσεις, η παλαιότερη μπορεί να χρονολογηθεί στα τέλη του 18ου αιώνα. Το κτίριο έχει αποκατασταθεί και πρόκειται να αποτελέσει τον πυρήνα μεγάλου συγκροτήματος ξενώνων που ήδη ολοκληρώνεται.

Ναός Αγίας Βαρβάρας, στον οικισμό Ν. Μυστρά δίπλα στον Άγιο Γεώργιο. Κηρυγμένος ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (Υ.Α. 15904/24.11.62, ΦΕΚ 473/Β/17.12.62.).

Μονόχωρος καμαροσκέπαστος ναός με ημικυκλική κόγχη. Ο ναός είναι επιχρισμένος και δεν διακρίνεται η τοιχοδομία του. Στο εσωτερικό διασώζονται μεταβυζαντινές τοιχογραφίες καλής τέχνης, αν και το μεγαλύτερο τμήμα των εσωτερικών επιφανειών είναι ασβεστωμένο.

Ναός Αγίων Θεοδώρων στα Πικουλιάνικα, κτίσμα του 18ου αιώνα περιλαμβάνεται στην κήρυξη του Αρχαιολογικού χώρου Μυστρά του 1969.

Λοιπά Μνημεία και Αρχαιολογικοί Χώροι

Ναός του Αγίου Νικολάου στο Βλαχοχώρι, κτίσμα επίσης του 18ου αι. Χωρίς ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας αλλά περιλαμβάνεται επίσης στη κήρυξη του Μυστρά.

Ναός Ζωοδόχου Πηγής, βόρεια του χωριού Μπαλσινίκο (Ταυγέτη) Καθολικό εγκαταλελειμμένης μονής, από το υπόλοιπο κτιριακό συγκρότημα σώζονται κάποια ερείπια. Φέρει τοιχογραφίες του 17ου αιώνα που έχουν συντηρηθεί από συνεργεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων. Κήρυξη ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο Υ.Α. 15904/24-11-62, ΦΕΚ 473/17-11-1962 άρθρα 50 και 52 του ΚΝ5351/1932 περί Αρχαιοτήτων

Σπήλαιο Καιάδας στην έξοδο του χωριού Τρύπη

Στο βάραθρο αυτό έριχναν τους εις θάνατον καταδικασθέντες κακούργους και τους αιχμαλώτους πολέμου. Στις ιστορικές πηγές αναφέρονται και οι Αποθέτες, τόπος βαρυσώδους όπου έριχναν Σπαρτιάτες τα νεογνά βρέφη, όσα εξατάζοντας οι πρεσβύτεροι έκριναν ασθενικά και άχρηστα στην πόλη. Το βάραθρο των Αποθετών δεν έχει ακόμα ταυτιστεί και εικάζεται ότι πρόκειται για σπήλαιο στην περιοχή του Ταυγέτου δυτικά του οικισμού Άγιου Ιωάννη.

Σπηλαιώδης ναός Παναγίας Λαγκαδιώτισσας νότια από το Παρόρι

Μονόχωρος με το ιερό στα νοτιοδυτικά. Στην αψίδα του ιερού υπάρχουν τοιχογραφίες που ανάγονται στο πρώτο ήμισυ του 14ου αιώνα, ενώ η βάση της Αγίας Τράπεζας, αποτελείται από αρχαίο αρχιτεκτονικό μέλος (παραστάδα) σε δεύτερη χρήση. Σώζονται σπαράγματα της κτητορικής επιγραφής.

Κρήνες στον Κέραμο και παραπλεύρως Ναός Κοίμησης της Θεοτόκου στο Παρόρι κηρυγμένα ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/ 53221/1180/16.1.95, ΦΕΚ 120/τ.β/24.2.95.

Αναβρυτή, Σπήλαιο Παναγίας Παντάνασσας: πιθανή θέση αρχαίου ιερού.

Σέλα Ταυγέτου, δυτικά - βορειοδυτικά του εγκαταλειμμένου οικισμού Περγανταίικα Αναβρυτής, (ΝΔ της Ξεροβούνας), θέση αρχαίου ιερού

Ξεροβούνα: αρχαίος αμαξιτός δρόμος από την Αγία Παρασκευή, Άγιο Νικήτα, Φτερούγι με πιθανή κατάληξη την Αγία Παρασκευή όπου τοποθετείται ιερό της Αρτέμιδος Λιμνάτιδος.

Σπηλαιώδης Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου (Ζωοδόχου Πηγής) στη Θέση «Ζαγούνα» που βρίσκεται βορειοανατολικά της Αναβρυτής. Πρόσβαση με χωματόδρομο σχεδόν μέχρι το ναό. Υπάρχουν τοιχογραφίες του 18ου αιώνα και πρόσφατα αποκαλύφθηκε από τα συνεργεία συντηρητών της 5ης Ε.Β.Α. τοιχογραφία της Παναγίας που μπορεί να χρονολογηθεί στον 14ο αιώνα.

Ναός Αγίου Νικολάου στην Αναβρυτή, σταυροειδής εγγεγραμμένος με τρούλο, με κτητορική επιγραφή του 1625 και τοιχογραφίες από το Δημήτρη Κακαβά. Έχουν γίνει εργασίες καθαρισμού και αισθητικής ανάδειξης των τοιχογραφιών από συνεργεία της 5ης Ε.Β.Α. Κηρυγμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο Υ.Α.15904/24-11-62, ΦΕΚ 473/τ.β'/17-12-62.

Ναός Αγίου Δημητρίου, εγκαταλελειμμένο μονύδριο έξω από τον οικισμό, όπου σώζονται και ερείπια κτισμάτων της Μονής. Υπάρχουν τοιχογραφίες καλής τέχνης του 17ου αιώνα, καθώς και εντοιχισμένα παλαιοχριστιανικά γλυπτά στη δυτική όψη και σε σκαλοπάτι που οδηγεί στο νάρθηκα. Στο κέντρο του ναού υπάρχει ενεπίγραφος επιτύμβιος κιονίσκος. Κηρυγμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο Υ.Α.15904/24-11-62, ΦΕΚ 473/τ.β'/17-12-62.

Αρχαιολογικός Χώρος περιοχής Αμυκλών Λακωνίας

Στα όρια του Αρχαιολογικού χώρου περιλαμβάνονται και τα Καλύβια Σοχάς. (Απόφαση Κήρυξης ΦΕΚ 578/Β/14-7-97). Περιλαμβάνει τα ερείπια του περίφημου θρόνου του Απόλλωνα και το μεγάλο βασιλικό θολωτό τάφο μυκηναϊκής περιόδου του Βαφειού. Οι Αμύκλες αποτελούσαν το σημαντικότερο ίσως οικισμό των Αχαιών στη Λακεδαίμονα και συνέχισε να υπάρχει ακόμη και μετά την κάθοδο των Ηρακλειδών και τη δημιουργία της Σπάρτης.

Καλύβια Σοχάς: πάνω από το χωριό μεσαιωνικό κάστρο επί αρχαίων θεμελίων. Αρχαίο Λατομείο.

Καλύβια Σοχάς: Νότια του χωριού τοποθετείται το ιερό της Ελευσίνιας Δήμητρας όπου έχουν διεξαχθεί αρχαιολογικές ανασκαφές τα έτη 1910 και 1948 από την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή. Το ιερό αυτό αναφέρεται και στον Πausanία και σύμφωνα με τη Μυθολογία, ο Ηρακλής κρύφτηκε εδώ, όταν ο Ασκληπιός θεράπευε το τραύμα του.

Πύργος - Παρατηρητήριο βυζαντινών χρόνων σε χαμηλό λόφο πάνω από τη θέση του Ιερού της Δήμητρας Ελευσίνιας. Ορθογώνιο παραλληλόγραμμο κτίσμα, στέγαση ισογείου με καμάρα. Στην ίδια θέση πάνω σε τμήμα του αρχαίου ιερού υπάρχουν δύο ναοί, της Αγίας Σοφίας και της Ζωοδόχου Πηγής με εντοιχισμένο αρχαίο οικοδομικό και αρχιτεκτονικό υλικό σε δεύτερη χρήση.

Κάστρο Βυζαντινής περιόδου επί τμήματος οχυρώσεων κλασικής εποχής, σε ύψωμα βόρεια του οικισμού των Καλυβίων Σοχάς. Διακρίνεται εξωτερικό περιτείχισμα, πύργος - παρατηρητήριο, δεξαμενές και ερείπια κτισμάτων, πιθανώς οικιών.

Νεώτερα Μνημεία και Διατηρητέα Κτίρια

Με το τέλος του 19^{ου} αι. και κατά την αρχή του 20^{ου}, η νέα πόλη της Σπάρτης αποκτά έντονο νεοκλασικό χαρακτήρα, ιδίως με πλούσια δείγματα από διάφορους ιστορικοστυλιζμένους ρυθμούς (νεοκλασικά, νεογεννησιακά, νεομεσαιωνικά, εκλεκτικιστικά) ακολουθώντας το ρεύμα της εποχής. Βέβαια, όπως και σε κάθε επαρχιακή πόλη, τα μεγέθη είναι περιορισμένα και σπάνια βρίσκεται κτίριο με περισσότερους από τρεις ορόφους (ΓΠΣ, 1984). Την περίοδο αυτή έχει πλέον διαμορφωθεί η αστική τάξη της πόλης, γεγονός που εκφράζεται και από την κατασκευή πολλών μεγάλων οικιών που είτε κτίζονται εξ αρχής είτε διαμορφώνονται με επεμβάσεις και προσθήκες σε υπάρχουσες μικρότερες κατοικίες. Κύριο χαρακτηριστικό τους αποτελεί η νεοκλασική ρυθμολογία τους. Τα περισσότερα νεοκλασικά κτίρια βρίσκονται στην περιοχή ανάμεσα στους δύο μεγάλους κοινόχρηστους χώρους της πόλης, την κεντρική πλατεία της Σπάρτης και το πάρκο της Ευαγγελίστριας. Τα πλέον αντιπροσωπευτικά κτίρια της περιόδου αυτής είναι τα εξής²⁴:

- ο Η οικία Βαλασάκη, όπου σήμερα στεγάζεται η Κουμαντάρειος Πινακοθήκη
- ο Η οικία Λιναρδάκη επί της οδού Ανανίου. Επιβλητικό κτίριο, που έχει ενδιαφέρουσα κάτοψη και πολλά κοινά χαρακτηριστικά με το Δημαρχείο της Σπάρτης
- ο Η οικία Λιναρδάκη στη διασταύρωση των οδών Παλαιολόγου και Όθωνος – Αμαλίας, από τα ελάχιστα τριώροφα κτίρια που σώζονται στη Σπάρτη
- ο Η οικία Λιούνη στη διασταύρωση των οδών Ευαγγελιστρίας και Αγησιλάου. Το κτίριο αυτό, τριώροφο σήμερα με ενδιαφέροντα νεοκλασικής έμπνευσης διακοσμητικά, διαμορφώθηκε ως έχει μετά από προσθήκες που έγιναν περί το 1900. Το αρχικό κτίριο ήταν ένα απλό διώροφο κτίσμα, με χαγιάτι προς βορράν.
- ο Η οικία Φικιώρη, επί της λεωφόρου Λυκούργου, που διαμορφώθηκε με προσθήκες και κατασκευές στο υπάρχον «ελληνικό» τρίχωρο σπίτι.
- ο Η οικία Ματάλα, στη διασταύρωση των οδών Λυκούργου και Λεωνίδου, όπου σήμερα στεγάζεται η Στρατιωτική Λέσχη. Στο κτίριο αυτό είναι χαρακτηριστική η διαμόρφωση του ισογείου, του οποίου η όψη έχει διαμορφωθεί με μαρμαρίνους δόμους με κυρίαρχο στοιχείο τα τοξωτά ανοίγματα.

²⁴Γιώργος Γιαξόγλου (<https://spartaarchitecture.blogspot.com/>)

- ο Η οικία Κυριαζόπουλου επί της λεωφόρου Κων. Παλαιολόγου, όπου σήμερα στεγάζεται η Αγροτική Τράπεζα. Είναι χαρακτηριστικά τα διακοσμητικά της όψης.

Φυσικά την περίοδο αυτή δεν έκτιζαν όλοι τέτοια κτίρια. Οι εργάτες στις βιομηχανίες και βιοτεχνίες της μετάξης, καθώς και οι υπάλληλοι στα μαγαζιά κατοικούν σε απλά ισόγεια ή χαμηλά διώροφα κτίρια κατοικιών, που τυπολογικά προσιδιάζουν περισσότερο με τα ελληνικά σπίτια της ευρύτερης περιοχής. Μετά το 1930 αρχίζει να επεκτείνεται και να καθιερώνεται η χρήση του οπλισμένου σκυροδέματος και φτάνουν και στη Σπάρτη τα μηνύματα της απλότητας που πρεσβεύει το γνωστό αρχιτεκτονικό κίνημα Bauhaus (Μπαουχάουζ). Χαρακτηριστικό δείγμα της αρχιτεκτονικής αυτής έκφρασης αποτελεί το κτίριο του «Γυμνασίου Αρρένων», που είναι έργο του αρχιτέκτονα Παναγιωτάκου. Παράλληλα, την περίοδο αυτή παρουσιάζονται και στη Σπάρτη μερικά δείγματα «μοντέρνου κλασικισμού» όπως είναι η οικία Γιατράκου και η οικία Λιούνη. Η τάση του μοντερνισμού αρχίζει σιγά – σιγά να απογυμνώνει τα νεοκλασικά κτίρια από τα διακοσμητικά στοιχεία τους (π.χ. ακροκέραμα, ζωφόρος, κυμάτιο). Ενώ η συμμετρία στις όψεις παραμένει, τα ανοίγματα διαμορφώνονται απλά, αντί για μαρκίζα κατασκευάζεται περιμετρικά στηθαίο και στο τέλος η στέγη αντικαθίσταται με πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Η μεγαλοαστική τάξη της Σπάρτης εκφράζεται πλέον με κτίρια τύπου Bauhaus (Μπαουχάουζ). Χαρακτηριστικά δείγματα της τάσης αυτής είναι η οικία Καρβούνη, η οικία Πατίστα, η οικία Λαδόπουλου, η οικία Παυλάκου κ.ά.

Τον Αύγουστο του 1984, στο πλαίσιο της προστασίας και ανάδειξης του υπάρχοντος ιστορικού κτιριακού αποθέματος διενεργήθηκε στη Σπάρτη αποτύπωση των αξιόλογων παραδοσιακών κτιρίων της με στόχο την ένταξή τους στο Αρχείο Προστασίας της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Κάθε κτίριο είχε τη δική του καρτέλα αποτύπωσης, η οποία περιλαμβάνει τη γενική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασής του κτιρίου, τη φωτογραφία του και τη θέση του στον πολεοδομικό ιστό της πόλης. Όλες οι καρτέλες ταξινομήθηκαν σε οκτώ κατηγορίες²⁵.

- ο Πρώτη κατηγορία είναι η Α, στην οποία ανήκουν εννέα (9) κτίρια των οποίων το σύνολο κηρύσσεται ως διατηρητέο λόγω μεγάλου αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος και ιδιοτυπίας, λόγω ρυθμού, αναλογιών, θέσεως και όγκου.
- ο Στην κατηγορία Β (δεύτερη) κατατάχθηκαν δύο (2) κτήρια των οποίων κηρύχθηκε ως διατηρητέο το κέλυφος λόγω ιδιοτυπίας, αναλογιών και θέσεως.
- ο Ακολουθεί η κατηγορία Γ, που περιλαμβάνει έξι (6) κτίσματα των οποίων κηρύσσεται ως διατηρητέα η πρόσοψη με δυνατότητα είτε κατεδαφίσεως του υπολοίπου και προσθήκης καθ' ύψος σε εσοχή ή ανακατασκευής του εσωτερικού και προσθήκης καθ' ύψος, που είναι επιτρεπτές υπό προϋποθέσεις.
- ο Στην κατηγορία Ε κατατάσσονται σαράντα οκτώ (48) κτίρια τα οποία δεν χαρακτηρίζονται από καμία κήρυξη. Επιθυμητή είναι η παρότρυνση των ιδιοκτητών, με παροχή κινήτρων να τα διατηρήσουν και να τα αποκαταστήσουν.

²⁵ Λάμπρου Μαρία (2007) 'Πολεοδομική και αρχιτεκτονική εξέλιξη της Σπάρτης από τον 19ο αιώνα έως σήμερα : παρεμβάσεις και προοπτικές', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης

- ο Στην επόμενη κατηγορία (Ζ) συμπεριλαμβάνονται σαράντα ένα (41) κτίρια που ανήκουν σε παραδοσιακό σύνολο. Υποχρεωτικοί είναι οι ειδικοί όροι δόμησης και η μορφολόγηση εντάξεως.
- ο Στην κατηγορία «Ε αλλιώς Ζ» εντάχθηκαν δέκα (10) κτίρια τα οποία είτε κατατάσσονται στην κατηγορία Ε ή στη Ζ, οπότε ισχύουν οι ρυθμίσεις που περιγράφηκαν παραπάνω.
- ο Επίσης, υπάρχει η κατηγορία Α-Ζ, στην οποία κατατάχθηκαν έξι (6) κτίρια των οποίων οι αυθεντικές τοξοστοιχίες εντάσσονται στην κατηγορία Α, ενώ παράλληλα τα κτίρια αυτά ανήκουν σε παραδοσιακό σύνολο.
- ο Τελευταία είναι η κατηγορία Α-Ε-Ζ, στην οποία υπάγονται δύο (2) κτίρια των οποίων η όψη στην Κ. Παλαιολόγου εντάσσεται στην κατηγορία Ε, ενώ στην όψη Γ. Πλήθωνος Γεμιστού η τοξοστοιχία ανήκει στην κατηγορία Α και το κτίσμα στην κατηγορία Ζ²⁶.

Όσον αφορά το ύψος όλων των παραπάνω κτιρίων, το 8,06% είναι μονώροφα (10 κτίρια), το 81,86% είναι διώροφα (101 κτίρια), ενώ το 10,08% (13 κτίρια) έχουν τρεις ορόφους.

Το 1991 η Διεύθυνση παραδοσιακών οικισμών του ΥΧΟΠ δημοσίευσε 58 καρτέλες διατηρητέων κτιρίων της Σπάρτης, οι οποίες είχαν την ίδια δομή με τις καρτέλες του 1984. Ειδικότερα, καταγράφεται η θέση, η χρονολόγηση και η χρήση του κάθε κτιρίου στο παρελθόν και τότε και γίνεται μια γενική περιγραφή κάθε κτιρίου και μια παράθεση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του. Επίσης, γίνεται αναφορά στον αριθμό των ορόφων, στην ύπαρξη ή όχι υπογείου, στην κάλυψη (στέγη ή δώμα), στην υφιστάμενη κατάσταση διατήρησης, στην κατάσταση του φέροντα οργανισμού και του κελύφους και στο χαρακτηρισμό (κτιρίου, τμήματος, κελύφους, όψεων κλπ.). Περιλαμβάνεται, ακόμη, φωτογραφία του κτιρίου και απόσπασμα χάρτη που δείχνει τη θέση του.

Η 2^η Εφορεία Νεώτερων Μνημείων, μέχρι το 1997, είχε χαρακτηρίσει στο Νομό Λακωνίας 47 κτίρια ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, 22 ως έργα τέχνης και 2 ως ιστορικά κτίρια. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται το Δικαστικό Μέγαρο της Σπάρτης (1837), το Δημαρχείο της Σπάρτης (1906) και το κτίριο που στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης (1875) μαζί με το Δημοτικό Κήπο. Επίσης, έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος (παραδοσιακό τμήμα πόλης) τμήμα της οδού Ευαγγελιστρίας στη Σπάρτη (Πιλοτική Μελέτη Ανάπτυξης του Νομού Λακωνίας, 1999).

Βάσει στοιχείων του Δήμου Σπάρτης, τα κτίρια που έχουν διακηρυχθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως διατηρητέα είναι τα παρακάτω:

- 1) Κτίριο Παλαιού υδροκίνητου ελαιοτριβείου στο ΟΤ 243
- 2) Παλαιά γέφυρα του ποταμού Ευρώτα
- 3) 41 κτίρια εντός σχεδίου
- 4) Δικαστικό Μέγαρο (Πρωτοδικείο)
- 5) Δημαρχείο
- 6) Ιδιοκτησία Θεοδοσίου Λαδόπουλου (Πλατανιστά 25 και Ανανίου)
- 7) Κτίριο Ιδιοκτησίας Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (Λυκούργου 164 και Λεωνίδου 61)
- 8) Κτίριο Ιδιοκτησίας ΠΙΚΠΑ στις οδούς Χαμαρέτου και Βρασίδου 82
- 9) Τμήμα Κτιρίου Ευαγγελιστρίας 66 (Ιδιοκτήτρια Παυλοπούλου Νέλα)

²⁶Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από το Τεχνικό Γραφείο του κύριου Γιαζόγλου. Η ομάδα καταγραφής αποτελείται από τον Κ. Μυλωνά και την ομάδα πολεοδομικών μελετών «Λακωνία Ι», που είναι και η ομάδα εκπόνησης του ΓΠΣ Σπάρτης.

- 10) Κτίριο Γεωργίου Κουμάνταρου (Παλαιολόγου 123 και Θερμοπυλών 95)
- 11) Κτίριο Μανδρώζου (Λυκούργου 90)
- 12) Κτίριο Ζάβρα (πρώην Ι. Αποστολάκου) στη Λυκούργου 71 και Χείλωνος
- 13) 3 Κτίρια ΟΤ 109 στην οδό Αθ. Ματάλα 4
- 14) 3 Κτίρια Ιδιοκτησίας Ανδρακάκου (ΟΤ 31Α) στην Αγησιλάου και Κλεομβρότου
- 15) 2 Κτίρια: το πρώτο στην οδό Κ. Παλαιολόγου 3 και Αικ. Γρηγορίου 18 και το δεύτερο στο ΟΤ 29 στην οδό Αγησιλάου (ιδιοκτησία Τραϊφόρου)
- 16) Κτίριο Ιδιοκτησίας Πέτρου Κανελλή (Κ. Παλαιολόγου 5)
- 17) Κτίριο Ιδιοκτησίας Γκορτσολόγου (Λυκούργου 208 και Πλατανιστά)
- 18) Κτίριο Ιδιοκτησίας Καβούρη (Λυκούργου 82 και Χαμαρέτου)
- 19) Κτίριο Ιδιοκτησίας Τριτάκη (Άγιδος 28)
- 20) Κτίριο Ιδιοκτησίας Σπύρου Κρομμύδα (Λυκούργου 84)
- 21) 2 Όμορα Κτίρια στη Μενελάου 95 (Ιδιοκτησία Αλέξη Μαυρομιχάλη) και στη Μενελάου 97 (Κων. Μαυρομιχάλη)
- 22) Κτίριο Ιδιοκτησίας Κανελάκου (πρώην Μυλωνάκου) στην Άγιδος 6
- 23) Ιδιοκτησία Φαίδρα συζ. Ιωάννη Βασιλάκη το γένος Βαρβιτσιώτη (Άγιδος 14 και Μενελάου)
- 24) Ιδιοκτησία Κληρ. Βαλασόπουλου (Ευαγγελιστριάς 53)
- 25) Κινηματογράφος «Άνεσις» ιδιοκτησίας Παπαγιαννάκου (Βρασίδου 104)
- 26) Κτίριο στην οδό Διοσκούρων 100 και Λυσάνδρου (Ιδιοκτησία Κ. Αργειτάκου)
- 27) Κτίριο Ιδιοκτησίας Γεωργίου και Σπύρου Βαβαρούτσου (Ατρείδων 10)
- 28) Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης
- 29) Κτίριο Ευαγγελιστριάς 22 και Χείλωνος 2
- 30) Κτίριο Ιδιοκτησίας Αικ. Τριτάκη και Αρτεμισίας Ρασιάτου (Ανανίου 18)
- 31) 4 Κτίρια: Κρεββατά (Άγιδος) 14 (ΟΤ 23)
Κρεββατά (Άγιδος) 16 (ΟΤ 23, Ιδιοκτησία Νίκωνα Δημόπουλου)
Κρεββατά (Άγιδος) 22-24 (ΟΤ 22)
Λυκούργου 58 και Αγησιλάου (ΟΤ 31, Ιδιοκτησία Παν. Αναστασάκου)
- 32) 34) Κτίριο Ιδιοκτησίας Παν/τας Λάσκαρη (Λεωνίδου 71)

Βάσει της ιστοσελίδας, όσον αφορά την πόλη της Σπάρτης τα διατηρητέα της κτίρια είναι 84. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται πολλά κτίρια από τις αρχικές καρτέλες καταγραφής (1984), από τις μεταγενέστερες (1991) και από τον κατάλογο των διατηρητέων κτιρίων του υπουργείου πολιτισμού. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινιστεί ότι 41 κτίρια εντός σχεδίου έχουν κηρυχθεί ως διατηρητέα τόσο από το ΥΠΠΟ, όσο και από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το Αρχείο Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων²⁷ στο Δήμο Πελλάνας και ειδικότερα στον οικισμό Σουλήνα έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο ένα κτίριο (ΦΕΚ 95/ΤΑΑ/31.03.2014), ενώ στο Δήμο Φάριδος έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα 2 κτίρια (Πύργος Πετροπουλάκη με την Απόφαση 10440/440α/ 26.01.1988 και κτίριο που βρίσκεται στον οικισμό Άρνα με το ΦΕΚ 680/Δ'/12.10.2000).

²⁷<http://estia.minenv.gr/EXEC>

Πολιτιστικές Υποδομές και Σημεία Ενδιαφέροντος

Τα σημαντικότερα Μουσεία και Σημεία Ενδιαφέροντος του Δήμου Σπάρτης είναι τα ακόλουθα:

- ο Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης
- ο Κουμαντάρειος Πινακοθήκη Σπάρτης
- ο Μουσείο Εκκλησιαστικής Τέχνης Σπάρτης
- ο Μουσείο Νεότερης Σπάρτης
- ο Μανουσάκειο Μουσείο (Σπάρτη)
- ο Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού (Σπάρτη)
- ο Πνευματική Εστία Σπάρτης
- ο Παλιό Μεταξουργείο (Σπάρτη)
- ο Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης
- ο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυστρά
- ο Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών - Τάκη Αϊβαλή στο Μυστρά
- ο Βοτανολογικό και Γεωλογικό Μουσείο Ταΰγετου στην Αναβρυτή
- ο Σαΐνοπούλειο Άλσος και Σαΐνοπούλειο Αμφιθέατρο
- ο Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου
- ο Άλσος «Αθανάσιος Π. Γουδές»

Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης ιδρύθηκε το 1875 και στεγάζεται σε νεοκλασικό κτήριο που χτίστηκε σε σχέδια του αρχιτέκτονα Γ. Κατσαρού και προοριζόταν για «Μουσειακό Κατάστημα». Σήμερα, μετά τις επεκτάσεις του, διαθέτει συνολικά επτά αίθουσες, όπου φιλοξενούνται ευρήματα της μυκηναϊκής (1600 π.Χ.-1100 π.Χ.), της γεωμετρικής (900 π.Χ.-700 π.Χ.), της αρχαϊκής (700 π.Χ.-480 π.Χ.) και της ρωμαϊκής περιόδου (30 π.Χ.-324) από τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής. Στον προθάλαμο, από τον οποίο αρχίζει η περιήγηση στο μουσείο, εκτίθενται ενεπίγραφες στήλες που προέρχονται από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος. Τις στήλες αυτές ανέθεταν στο ιερό έφηβοι νικητές σε διάφορα αγωνίσματα. Η παλαιότερη χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. και απεικονίζει πέντε δρεπάνια. Στη δεξιά πλευρά του μουσείου, στην πρώτη αίθουσα, εκτίθενται αρχαϊκές επιγραφές και στήλες. Στη δεύτερη αίθουσα εκτίθενται αναθηματικά ανάγλυφα που χρονολογούνται από τα αρχαϊκά έως και τα ρωμαϊκά χρόνια. Στην τρίτη αίθουσα εκτίθενται ευρήματα που προέρχονται από το ιερό της Χαλκιοίκου Αθηνάς, όπως μυκηναϊκά εργαλεία και σκεύη, χάλκινο ειδώλιο της Αθηνάς που χρονολογείται στο 450 π.Χ., καθώς και το περίφημο άγαλμα Σπαρτιάτη οπλίτη του β' μισού του 5ου αι. π.Χ., που θεωρείται ότι απεικονίζει το Λεωνίδα. Στην αριστερή πλευρά του μουσείου, στην πρώτη αίθουσα, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να δει μικρά αναθήματα των λακωνικών ιερών, όπως μολύβδινα, πήλινα και χάλκινα αντικείμενα από τα ιερά της Ορθίας Αρτέμιδος, της Χαλκιοίκου Αθηνάς, το Μενελάιο και το Αμύκλαιο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι πήλινες μάσκες από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος, οι οποίες αποτελούν σημαντικά δείγματα λακωνικής πλαστικής του 7ου και του 6ου αι. π.Χ. Πρόκειται για απομιμήσεις των ξύλινων ή δερμάτινων προσωπείων που φορούσαν όσοι συμμετείχαν σε λατρευτικούς χορούς στους ιερούς χώρους. Τέλος, στη δεύτερη αίθουσα εκτίθενται ευρήματα από τη ρωμαϊκή περίοδο και τους ελληνιστικούς χρόνους, καθώς και επιλογή ευρημάτων από το σπήλαιο Αλεπότρυπα στο Διρό.

Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι βραβευμένη μελέτη προβλέπει τη δημιουργία Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου με χρήση και επέκταση του κτιρίου του πρώην εργοστασίου του Αρχιτέκτονα Τάκη Ζενέτου «ΧΥΜΟΦΙΞ», αλλά και τη δημιουργία αρχαιολογικού πάρκου στην ανεσκαμμένη περιοχή που το περιβάλλει. Το παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης θα αποκατασταθεί, προκειμένου να αποτελέσει μαζί με τον Κήπο του ένα σημαντικό πολιτιστικό πόλο που θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο²⁸.

Κουμαντάρειος Πινακοθήκη Σπάρτης

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κτιρίου (πρώην οικία Βαλασάκη) συντέλεσαν στην ανακήρυξή του από το ΥΠΠΟ ως διατηρητέου κτιρίου. Η Κουμαντάρειος Πινακοθήκη επισκευάστηκε την περίοδο 1980-1982 και υποδέχθηκε το κοινό το 1982 λειτουργώντας ως παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης. Από το 2018 η Πινακοθήκη παρουσιάζει την ανανεωμένη μόνιμη έκθεση «Νεοελληνική Τέχνη – 19ος – 20ός αιώνας».

Η Κουμαντάρειος Πινακοθήκη Σπάρτης, αποτελεί το πρώτο παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης εκτός Αθηνών. Ιδρύθηκε το 1982 με δωρεά του νεοκλασικού κτιρίου και της συλλογής του Ιωάννη Κουμάνταρου από τα παιδιά του, Ντόλυ Γουλανδρή και Γεώργιο Κουμάνταρο.

Στο ισόγειο του κτιρίου παρουσιάζεται η συλλογή Ι. Κουμάνταρου, που αποτελείται από έργα ευρωπαϊών ζωγράφων με ποικίλα θέματα από τον 16ο ως τον 19ο αιώνα.

Ο πρώτος όροφος της Πινακοθήκης ανακαινίστηκε πλήρως το 2018 και δημιουργήθηκε μια νέα μόνιμη έκθεση από έργα της Εθνικής Πινακοθήκης. Σε αυτήν παρουσιάζεται ένα συνοπτικό διάγραμμα της ιστορίας της νεοελληνικής τέχνης, που σχεδιάστηκε με γνώμονα τις κυριότερες καλλιτεχνικές τάσεις και τα σημαντικότερα θέματα που αναπτύχθηκαν από τα πρώτα χρόνια της δημιουργίας του ελληνικού κράτους μέχρι τις μέρες μας.

Η μόνιμη έκθεση περιλαμβάνει εβδομήντα δύο έργα, ζωγραφικά (70) και γλυπτά (12), σημαντικών Ελλήνων καλλιτεχνών. Η θεματογραφία περιλαμβάνει ιστορική ζωγραφική, πορτρέτο, αρχαιότητα, ηθογραφία, συμβολισμό, υπαιθρισμό, προβληματισμούς γύρω από το ελληνικό φως και την ελληνικότητα, αφαιρετική και αφηρημένη τέχνη²⁹.

Μουσείο Εκκλησιαστικής Τέχνης Σπάρτης

Το Μουσείο Εκκλησιαστικής Τέχνης Σπάρτης ιδρύθηκε το 1992 με πρωτοβουλία του μητροπολίτη Ευστάθιου Σπηλιώτη και στεγάζεται στο δεύτερο όροφο του μητροπολιτικού μεγάρου της πόλης. Περιλαμβάνει αξιόλογες φορητές εικόνες, δείγματα χρυσοκεντητικής και αργυροχρυσοχοΐας, λειτουργικά σκεύη, ιερατικά άμφια και πλήθος χειρόγραφων εικονογραφημένων κωδίκων.

Μουσείο Νεότερης Σπάρτης³⁰

²⁸Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Σπάρτης και της Αναπτυξιακής Πάρνωνας – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ, για την υποστήριξη του Δήμου Σπάρτης, ο οποίος θα εκπονήσει ΣΒΑΚ, και για την ωρίμανση των διαδικασιών σχεδιασμού του έργου «Ανάπλαση του Δήμου Σπάρτης», Α΄ Φάση, Η σημασία στο ευρύτερο δίκτυο οικιστικού/ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, Νοέμβριος 2019

²⁹<https://www.nationalgallery.gr/ktiria/sparti-koumantareios-pinakothiki/>

³⁰<https://www.sparti.gov.gr/index.php/mouseio-neoteris-spartis>

Στο Μουσείο παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη του Δήμου Σπάρτης, σχέδια και πληροφορίες για τα κύρια Δημόσια κτίρια της πόλης, πληροφορίες και εικόνες για τα Σχολεία, τους Ναούς, τον Αθλητισμό και τα κτίρια Πολιτισμού. Επίσης, παρουσιάζονται έπιπλα από οικίες, τοπικά ενδύματα και άλλα εκθέματα.

Μανουσάκειο Μουσείο (Σπάρτη)³¹

Το Μανουσάκειο Μουσείο δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες, μέσα από αναπαραστάσεις εσωτερικών χώρων, εκθέσεις και προβολές πολυμέσων, να επισκεφθούν και να «γευτούν» όψεις της οικογενειακής και κοινωνικής ζωής μιας άλλης εποχής, των ανθρώπων που δημιούργησαν και κατοίκησαν τη νέα πόλη της Σπάρτης

Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού (Σπάρτη)

Το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού δημιουργήθηκε στη Σπάρτη από το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ. Άνοιξε τις πύλες του το Δεκέμβριο του 2002 και στεγάζεται στο παλιό πέτρινο διώροφο κτήριο της Ηλεκτρικής Εταιρείας της Σπάρτης (ορός Όθωνος-Αμαλίας 129). Το μουσείο οργανώνεται σε δύο επίπεδα. Στον επάνω όροφο παρουσιάζεται η μακραίωνη ιστορία της καλλιέργειας της ελιάς και της παραγωγής ελαιόλαδου στον ελλαδικό χώρο από την πρώιμη αρχαιότητα έως την προβιομηχανική περίοδο. Παράλληλα, αναδεικνύονται οι πολλαπλές χρήσεις του λαδιού, η διαχρονική και πολύπλευρη σημασία του για την οικονομία, τη διατροφή, την υγιεινή, την τέχνη και τη λατρεία, οι ιδιαιτερότητες της καλλιέργειάς του, καθώς και τα είδη της ελιάς στην Ελλάδα. Σε αυτό τον όροφο ξεχωρίζουν τα απολιθωμένα φύλλα (50.000 π.Χ.) από την ηφαιστειακή καλντέρα της Σαντορίνης, τις πρώτες γραπτές μαρτυρίες (ιδεογράμματα στη Γραμμική Β γραφή) για τα ελαιόδεντρα από την Κνωσό (14ος αι. π.Χ.) και την Πύλο (13ος αι. π.Χ.), τα σχέδια του Αλέκου Φασιανού με θέμα τη σχέση της ελιάς με την τέχνη, καθώς και ένα αντίγραφο μελανόμορφου παναθηναϊκού αμφορέα (530-520 π.Χ.), στο εσωτερικό του οποίου έμπαινε το λάδι από τις ιερές ελιές. Στο ισόγειο παρουσιάζεται η εξέλιξη της τεχνολογίας των ελαιολιτριβίων στην Ελλάδα από τους μεταβυζαντινούς χρόνους έως το α' μισό του 20ού αι. Η παρουσίαση αυτή συμπληρώνεται από μηχανοκίνητα, υδροκίνητα, ατμοκίνητα, πετρελαιοκίνητα και ηλεκτροκίνητα λιοτρίβια, που αναπαρίστανται σε μακέτες και παραπέμπουν σε εν λειτουργία ή ερειπωμένα εργαστήρια σε όλη την Ελλάδα, καθώς και σε μια σειρά από μικρότερα μουσεία ελιάς, που έχουν αρχίσει να διαμορφώνονται από άλλους φορείς σε παλιά ελαιολιτρίβια. Ξεχωριστό τμήμα αφιερώνεται στην οικιακή σαπωνοποιία. Στον ίδιο όροφο βρίσκεται και το πωλητήριο, με μπουκάλια εξαιρετικού ελαιόλαδου, σαπούνια και ενημερωτικά βιβλία. Το μουσείο, αν και καλύπτει τον ευρύτερο ελλαδικό χώρο, επικεντρώνεται (κυρίως για τα νεότερα χρόνια) στο χώρο της νότιας Πελοποννήσου, μιας από τις σημαντικότερες ελαιοπαραγωγικές περιοχές της Ελλάδας. Αυτό το πρωτότυπο τεχνολογικό μουσείο έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε όλοι οι μηχανισμοί παραγωγής ελαιόλαδου να τίθενται σε λειτουργία κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού ανήκει στο δίκτυο Μουσείων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς.

Πνευματική Εστία Σπάρτης³²

³¹<https://www.sparti.gov.gr/index.php/manousakeio-mouseio>

Η «Πνευματική Εστία Σπάρτης» κάθε χρόνο διοργανώνει σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων (εκθέσεις, ομιλίες, συναυλίες κ.ά.) με στόχο τη διατήρηση του πολιτισμού και της παράδοσης, όχι μονάχα στη Σπάρτη, αλλά και σε ολόκληρη τη Λακωνία. Έχει βραβευθεί για το πολύτιμο έργο της με το Αργυρό Μετάλλιο της Ακαδημίας Αθηνών.

Πνευματικό Κέντρο Σπάρτης³³

Το Πνευματικό Κέντρο της Σπάρτης δημιουργήθηκε το 1962 με βασιλικό διάταγμα με το όνομα «ΠνευματικόνΚέντρον Σπάρτης». Με σκοπό την πνευματική ανάπτυξη, την πολιτική εξύψωση και την ψυχαγωγία των κατοίκων του Δήμου με την οργάνωση πάσης φύσεως πνευματικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, η συντήρηση και λειτουργία της αίθουσας πολλαπλών χρήσεων της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Σπάρτης, που έχει παραχωρηθεί σε αυτό κατά χρήση καθώς και η διοίκηση και λειτουργία των υπό ίδρυση μουσείων

- ο Μουσείου αστικού και λαϊκού βίου στη νεοκλασική οικία Μανουσάκη
- ο Μουσείου της σύγχρονης Σπάρτης

Το πνευματικό κέντρο του δήμου Σπαρτιατών διοικείται από ενδεκαμελές διοικητικό συμβούλιο που μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο δήμου Σπαρτιατών.

Παλιό Μεταξουργείο (Σπάρτη)³⁴

Το παλιό μεταξουργείο είναι η τελευταία από τις φάμπρικες καλλιέργειας μεταξοσκώληκα στην πόλη της Σπάρτης. Από το Δεκέμβρη του 2014 το παλιό Μεταξουργείο έχει ξεκινήσει και πάλι την παραγωγή, καθώς εκκολάπτονται ταλέντα, δεξιότητες και τέχνες.

Η ομάδα «ActivateNow//Ενεργοποίηση Τώρα» στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας της αυτονομίας, της δια βίου μάθησης και απέναντι στις ολοένα αυξανόμενες κοινωνικοπολιτιστικές ανάγκες πραγματοποιεί στους χώρους του Μεταξουργείου σειρά δράσεων, εκθέσεων και εργαστηρίων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης³⁵

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης ιδρύθηκε το 1972 και λειτουργεί από το 1973 ως ΝΠΔΔ. Αποτελεί τη συνέχεια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Σπάρτης, η οποία ιδρύθηκε το 1933. Από το 1989 η Βιβλιοθήκη στεγάσθηκε σε ιδιόκτητο κτίριο, ωφέλιμης επιφάνειας 2.500 τ.μ. και έκτοτε οργάνωσε συστηματικά τα τμήματα και τις υπηρεσίες της. Οι πόροι της Βιβλιοθήκης προέρχονται από την τακτική επιχορήγηση του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και από μερίσματα των κληροδοτημάτων Γ. Πολίτη και Π. Γραμματικάκη.

Στη Βιβλιοθήκη λειτουργούν τα εξής τμήματα: Ενηλίκων, Παιδικό, Δημόσιο Κέντρο Πληροφόρησης, Οπτικοακουστικών Μέσων [δισκοθήκη και βιντεοθήκη], Περιοδικών και Εφημερίδων, ξενόγλωσσο (Αμερικάνικη, Γαλλική, Γερμανική Γωνιά), Κινητής Μονάδας, που από το 1982 εξυπηρετεί τα σχολεία του

³² <https://lakonia.mobi/el/article/upodomes/xoroi-politismou/pneumatiki-estia-spartis/5749>

³³ <https://www.sparti.gov.gr/index.php/2018-01-04-11-18-45/item/137-2018-01-04-22-55-10>

³⁴ <https://activateyourparticipation.wordpress.com/%CF%80%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%8C-%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%BF/>

³⁵ <https://nikiforos.edu.gr/%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%cf%81%ce%b9%ce%ba%ce%bf/>

νομού Λακωνίας, Λακωνικής Βιβλιογραφίας, Βιβλιοθήκη Δικαίου Βαγιακάκου, το Εργαστήριο Τεχνολογίας SpartiTechLab και το Αρχείο Νικηφόρου Βρεττάκου. Λειτουργούν επίσης τμήματα επεξεργασίας βιβλιακού και αρχειακού υλικού καθώς και γραφεία διοικητικής υποστήριξης.

Αρχαιολογικό Μουσείο Μυστρά³⁶

Το πρώτο άτυπο μουσείο στην ανατολική πτέρυγα του μητροπολιτικού συγκροτήματος ιδρύθηκε από τον Γάλλο βυζαντινολόγο Gabriel Millet στα τέλη του 19ου αιώνα. Εκεί τοποθετήθηκαν γλυπτά αρχιτεκτονικά μέλη από τους ναούς του Μυστρά, ενώ στις αρχές του 20ου αιώνα η συλλογή εμπλουτίστηκε, με τη συμβολή του μητροπολίτη Σπάρτης Θεόκλητου Μινόπουλου.

Το Μουσείο του Μυστρά ιδρύθηκε επίσημα το 1952, όταν επιμελητής αρχαιοτήτων ήταν ο Νικόλαος Δρανδάκης, οπότε η συλλογή μεταφέρθηκε στη δυτική πτέρυγα του μητροπολιτικού συγκροτήματος. Στην αίθουσα του ορόφου παρουσιάζονταν αντικείμενα μικροτεχνίας, προερχόμενα, στην πλειονότητά τους, από ανασκαφές στο χώρο, καθώς και φορητές εικόνες, ενώ στο ισόγειο η παλαιότερη έκθεση των γλυπτών εμπλουτίστηκε με τη μεταφορά αντικειμένων βυζαντινής εποχής, που μέχρι τότε βρίσκονταν στο Μουσείο της Σπάρτης. Τότε η έκθεση επεκτάθηκε και στον ημιυπαίθριο και στους αύλειους χώρους του μητροπολιτικού συγκροτήματος, συνεχίζοντας μία τάση που είχαν ήδη υιοθετήσει προσωπικότητες, όπως ο μητροπολίτης Ανανίας Λαμπάρδης, που φρόντισαν, ως λάτρεις της τέχνης του παρελθόντος, κατά την ανέγερση του μητροπολιτικού συγκροτήματος, να διακοσμήσουν τις όψεις του με γλυπτά, αναδεικνύοντάς τα παράλληλα.

Κατά το έτος 2001 η μόνιμη έκθεση αναδιοργανώθηκε, με νέα θεματική, μουσειολογική και μουσειογραφική προσέγγιση, που υπαγορεύτηκε και από την ανάγκη να παρουσιασθούν τα νεότερα πορίσματα της έρευνας.

Η επανέκθεση, με τίτλο "Βυζάντιο και Δύση: η εμπειρία του υστεροβυζαντινού αστικού κέντρου του Μυστρά", εστιάζει στις σχέσεις και επαφές του βυζαντινού κράτους με τη Δύση, σχέσεις που γίνονται αφορμή εκατέρωθεν επιδράσεων και διαμορφώνουν την ιδιαίτερη φυσιογνωμία της πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας, της πνευματικής ζωής και της τέχνης της εποχής των Παλαιολόγων. Ο Μυστράς, ακμαίο υστεροβυζαντινό αστικό κέντρο, αποτελεί εξαιρετικό πεδίο για την ανίχνευση της προσέγγισης Βυζαντίου και μεσαιωνικής Δύσης λίγο πριν την Αναγέννηση.

Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών - Τάκη Αϊβαλή στο Μυστρά³⁷

Το Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών - Τάκη Αϊβαλή εγκαινιάστηκε το Μάρτιο του 2013. Η συλλογή περιλαμβάνει κυρίως την εξέλιξη των φωτογραφικών μηχανών του 20ου αιώνα που απευθυνόταν κυρίως στον ερασιπέχνη χρήστη. Φιλοξενεί την προσωπική συλλογή του γνωστού φωτογράφου Τάκη Αϊβαλή που χαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη παγκοσμίως ιδιωτική συλλογή φωτογραφικών μηχανών, αφού αριθμεί περισσότερες από 1000 φωτογραφικές μηχανές.

Βοτανολογικό και Γεωλογικό Μουσείο Ταΰγετου στην Αναβρυτή³⁸

³⁶http://odysseus.culture.gr/h/1/gh152.jsp?obj_id=3433

³⁷<https://realsparta.gr/el-gr/What-to-do/Museums/Aivalis-museum>

Ο Δήμος Σπάρτης σε συνεργασία με την αναπτυξιακή εταιρεία Πάρνωννα–Ταϋγέτου δημιούργησαν το Βοτανολογικό και Γεωλογικό Μουσείο Ταϋγέτου στο χωριό Αναβρυτή, σε υψόμετρο 800μ. Το μικρό αυτό μουσείο στεγάζεται στις ψηλοτάβανες αίθουσες του Δημοτικού Σχολείου Αναβρυτής, κοντά στη Σπάρτη. Περιλαμβάνει φωτογραφίες σπανίων φυτών που απαντώνται στον Ταϋγετο, πίνακες με εποπτικό υλικό, καθώς και σκίτσα. Πρόκειται για ένα σημαντικό χώρο ενημέρωσης σχετικά με όλα τα είδη ενδημικών και σπανίων φυτών της περιοχής. Εκτίθεται, επίσης, μια αξιόλογη συλλογή τοπικών πετρωμάτων και απολιθωμάτων.

Σαΐνοπούλειο Άλσος και Σαΐνοπούλειο Αμφιθέατρο³⁹

Βρίσκονται στο 5ο χιλιόμετρο της Εθνικής οδού Σπάρτης – Καλαμάτας σε μια μοναδική θέση.

Για την υλοποίηση του οράματος του Γεωργίου Σαΐνόπουλου αγοράστηκαν στη Μαρούλα Σπάρτης 160 στρέμματα όπου και δημιουργήθηκε με προσωπική του επίβλεψη το Σαΐνοπούλειο Άλσος που περιλαμβάνει ποικιλία 5.000 δέντρων, Αμφιθέατρο, άρτια εξοπλισμένη παιδική χαρά και παραδοσιακό νερόμυλο σε γραφική ρεματιά. Μέσα στο Άλσος ο δρόμος που οδηγεί στο Θέατρο ονομάστηκε «Οδός των ποιητών», γιατί κατά μήκος του τοποθετήθηκαν οκτώ προτομές σημαντικών ποιητών. Πρόκειται για τις προτομές των Λακώνων ποιητών Νικηφόρου Βρεττάκου και Γιάννη Ρίτσου (δωρεά της Πνευματικής Εστίας Σπάρτης), των αρχαίων Σπαρτιατών ποιητών Αλκμάνος και Τυρταίου (δωρεά του «Συνδέσμου των εν Αττική Λακεδαιμονίων»), του Γεωργίου Σεφέρη (δωρεά της Σπαρτιάτισσας Χρυσήδης Βελίκα), του νομπελίστα ποιητή Οδυσσέα Ελύτη (δωρεά του Δήμου Σπάρτης) καθώς και των Εθνικών μας ποιητών Κωστή Παλαμά και Διονυσίου Σολωμού (δωρεά της «Παλλακωνικής Ομοσπονδίας ΗΠΑ και Καναδά»)

Το Σαΐνοπούλειο Αμφιθέατρο κατασκευάστηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου το 1988 εξ ιδίων πόρων. Περιλαμβάνει 1.500 θέσεις και έχει ως φυσική σκηνογραφία τον αγέρωχο Ταϋγετο και τη Βυζαντινή καστροπολιτεία του Μυστρά. Από τότε μέχρι σήμερα διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι φεστιβάλ με υψηλών προδιαγραφών θεατρικές, μουσικές και χορευτικές εκδηλώσεις.

Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου

Πρόκειται για ένα υπαίθριο αμφιθέατρο που φιλοξενεί θεατρικές παραστάσεις και μουσικά δρώμενα κατά τη θερινή περίοδο.

Άλσος «Αθανάσιος Π. Γουδές»

Σε μια έκταση 40 στρ. δημιουργήθηκε ένας χώρος ήπιων αθλητικών, εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην οικολογική διάσταση που χαρακτηρίζει το σύνολο των παρεμβάσεων. Οι κατασκευές που έχουν πραγματοποιηθεί, έχουν ενταχθεί ομαλά στο φυσικό τοπίο, αφήνοντας το πράσινο να κυριαρχεί. Το Άλσος περιλαμβάνει δίκτυο μονοπατιών για πεζούς και «ποδηλατοβόλτες», τεχνητή λίμνη με πίδακες που γεφυρώνεται με εξέδρα (στο χώρο αυτό θα φιλοξενοούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις), μικρό αμφιθέατρο, τραπέζια πινγκ-πονγκ, παιδικές χαρές για μικρά και μεγάλα παιδιά και

³⁸<https://peloponnisossearch.com/el/museum/botanical-geological-taygetos-museum>

³⁹<http://sainopouleio.gr/%cf%83%ce%ba%ce%bf%cf%80%ce%bf%ce%af-%ce%b4%cf%81%ce%ac%cf%83%ce%b5%ce%b9%cf%82/>

υπαίθριο γυμναστήριο για τους γονείς, πίστα skate για τους λάτρεις του αθλήματος, μαρμάρινες υποδομές για σκάκι, αλλά και εκτεταμένους χώρους πρασίνου.

Πολιτιστικές Ομάδες και Εκδηλώσεις

Στη Σπάρτη έχει αναπτυχθεί μια σειρά πολιτιστικών ομάδων και συλλόγων (δημοτικών και ιδιωτικών), που αναμφίβολα συνδέονται με τη διατήρηση των προηγούμενων χώρων ζωντανών. Οι πιο χαρακτηριστικές από αυτές είναι ο Μουσικός Όμιλος και η Δημοτική Φιλαρμονική Σπάρτης, η Ερασιτεχνική Θεατρική Ομάδα Λακωνίας (ΕΘΟΛ), η Λέσχη Φωτογραφίας Σπάρτης (ΛΕΦΩΣ) και η Φωτογραφική Ομάδα Λακωνίας (ΦΟΛ), ο Σύλλογος Φίλων της Μουσικής «Η Ταυγήτη» και τα πιο πρόσφατα «ACTIVATE NOW» (εργαστήρι δράσεων για την πόλη) και «A & B Creating» (ΑΜΚΕ - Καλλιτεχνικό εργαστήριο)⁴⁰.

Με την υπ' αριθ. 72/28-2-2011 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου αποφασίστηκε η συγχώνευση των παρακάτω νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου σε ένα νομικό πρόσωπο υπό την επωνυμία «Νομικό πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης» (ΦΕΚ 1646/τ. Β'/25-7-2011)⁴¹:

- ο Πνευματικό Κέντρο Σπαρτιατών
- ο Φιλαρμονική Δήμου Σπάρτης
- ο Πνευματικό & Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Οινούντος
- ο Οργανισμός Νεολαίας, Άθλησης και Πολιτισμού Δήμου Φάριδος
- ο Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης Δήμου Μυστρά

Το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος δραστηριοποιείται στους εξής τομείς:

Στον **Πολιτισμό** με βασικό έργο:

1. Την εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
2. Την προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
3. Τη διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή τη συμμετοχή τους σε αυτές.
4. Την προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

⁴⁰Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Σπουδαστήριο Πολεοδομικών Ερευνών, Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου, του Δήμου Σπάρτης και της Αναπτυξιακής Πάρωνα – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ, για την υποστήριξη του Δήμου Σπάρτης, ο οποίος θα εκπονήσει ΣΒΑΚ, και για την ωρίμανση των διαδικασιών σχεδιασμού του έργου «Ανάπλαση του Δήμου Σπάρτης», Α' Φάση, Η σημασία στο ευρύτερο δίκτυο οικιστικού/ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, Νοέμβριος 2019

⁴¹<https://www.sparti.gov.gr/index.php/2018-01-04-11-18-45/item/38-2018-01-04-22-55-10>

5. Την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

6. Την οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.

Στον Τομέα **Περιβάλλοντος** και συγκεκριμένα:

1. Στην εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

2. Στη διοργάνωση εκδηλώσεων με σκοπό την ευαισθητοποίηση των κατοίκων σε αντίστοιχα θέματα.

3. Στη συμμετοχή σε περιβαλλοντικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πολιτιστικές και Αθλητικές Εκδηλώσεις

Οι σημαντικότερες πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στο Δήμο Σπάρτης είναι οι εξής:

- ο **Σπάρταθλον**: είναι ένας ιστορικός υπερμαραθώνιος που λαμβάνει χώρα στο τέλος του Σεπτεμβρίου κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Είναι ένας από πλέον δύσκολους αγώνες υπεραποστάσεων παγκοσμίως και παράλληλα πολύ μεγάλου ενδιαφέροντος λόγω του ιστορικού του υπόβαθρου. Το Σπάρταθλον αναβιώνει τα βήματα του Φειδιππίδη, ενός αρχαίου Αθηναίου δρομέα μεγάλων αποστάσεων, ο οποίος το 490 π.Χ., πριν από τη μάχη του Μαραθώνα, εστάλη στη Σπάρτη να ζητήσει βοήθεια στον πόλεμο που διεξήγαγαν οι Έλληνες με τους Πέρσες. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, ο Φειδιππίδης έφτασε στη Σπάρτη μια μέρα μετά την αναχώρησή του από την Αθήνα. Το 1984 ιδρύθηκε ο Διεθνής Σύνδεσμος «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ», ο οποίος από τότε μέχρι σήμερα διοργανώνει ανελλιπώς τον αγώνα κάθε Σεπτεμβρίου⁴².
- ο **SpartanRace**: είναι μια σειρά αγώνων με εμπόδια ποικίλης δυσκολίας που κυμαίνονται από 3 μίλια έως αποστάσεις υπερμαραθωνίου 50k+⁴³
- ο **Παλαιολόγεια**: αποτελούν το μεγαλύτερο εορταστικό δρώμενο της καστροπολιτείας του Μυστρά και λαμβάνουν χώρα κάθε χρόνο τον Μάιο. Θρησκευτικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις πραγματοποιούνται εντός του αρχαιολογικού χώρου, τιμώντας με αυτόν τον τρόπο τον τελευταίο Βυζαντινό αυτοκράτορα Κωνσταντίνο Παλαιολόγο. Συνήθως, τα Παλαιολόγεια ολοκληρώνονται με μουσικές Βυζαντινές βραδιές και θεατρικά παιχνίδια, μια εμπειρία αξέχαστη για τον επισκέπτη⁴⁴.
- ο **Γιορτή Ελιάς και Λαδιού**: Η Γιορτή Ελιάς και Λαδιού διοργανώνεται στη Σελλασία της Δ.Ε. Οινούντος του Δήμου Σπάρτης, το πρώτο Σαββατοκύριακο του Αυγούστου από το 2004 μέχρι σήμερα. Στο πλαίσιο της Γιορτής Ελιάς και Λαδιού, λειτουργεί Έκθεση Λακωνικών προϊόντων και επιχειρήσεων, διεξάγονται ενημερωτικές συζητήσεις για την αγροτική παραγωγή και διοργανώνονται συναυλίες και άλλα δρώμενα. Διοργανωτής του θεσμού μέχρι το 2010 ήταν ο Δήμος Οινούντος. Από το 2011 τη διοργάνωση ανέλαβε ο διευρυμένος Δήμος Σπάρτης με τη

⁴²<https://www.spartathlon.gr/>

⁴³<https://www.spartan.com/>

⁴⁴<https://lakonia.mobi/el/article/mnimeia/buzantio/palaiologeia/1728>

συνεργασία της ΑΜΚ Εταιρείας «Γιορτή Ελιάς και Λαδιού», που πήρε το όνομα της από τη συγκεκριμένη εκδήλωση⁴⁵.

- ο **Πανηγύρι του Μυστρά**: Κάθε χρόνο, από τις 27 Αυγούστου έως τις 2 Σεπτεμβρίου, λειτουργεί στο Μυστρά η μεγάλη εμποροπανήγυρη, όπου έμποροι και μικροπωλητές από όλη την Ελλάδα συγκεντρώνονται και πωλούν τα εμπορεύματά τους. Πρόκειται για ένα σημείο αναφοράς γενεών, αλλά και σημείο αναφοράς της εμπορικής και πολιτιστικής ιστορίας του τόπου μας. Είναι ένα κομμάτι από τις ζωντανές παραδόσεις του τόπου, που εδώ και 400 χρόνια πραγματοποιείται στους πρόποδες του Ταυγέτου, κάτω από τη Βυζαντινή Καστροπολιτεία. Η σύγχρονη ιστορία της εμποροπανηγύρης ξεκινά στις αρχές της δεκαετίας του 1950, όπου λειτουργούσε ως ζωοπανήγυρη και πραγματοποιείται εις μνήμην του Αγ. Ιωάννη του Προδρόμου. Στη σημερινή του μορφή το Πανηγύρι είναι ένα απέραντο υπαίθριο παζάρι, με όμορφα λούναπαρκ και μια τεράστια έκθεση προϊόντων. Ο επισκέπτης εκτός από τις αγορές του μπορεί να δοκιμάσει και τη γευστική μπουζοπούλα (ολόκληρο γουρουνόπουλο ψημένο στον φούρνο), το κατ' εξοχήν λαϊκό έδεσμα του Λακωνικού καλοκαιριού⁴⁶.
- ο **Γιορτή Κάστανου στην Άρνα**: διοργανώνεται κάθε χρόνο στην Άρνα Λακωνίας, προσελκύοντας πλήθος κόσμου που έχει την ευκαιρία να απολαύσει στην πανέμορφη πλατεία του χωριού ψητά και βραστά κάστανα, ζεστό τσίπουρο και γλέντι με παραδοσιακούς χορούς, ενώ υπάρχει και υπαίθρια αγορά με πάγκους ντόπιων παραγωγών με όλα τα τοπικά φθινοπωρινά προϊόντα (ρόδια, καρύδια, κυδώνια, μήλα, κολοκύθες, μέλι, αρωματικά φυτά του Ταυγέτου)⁴⁷.

ΣΤ.Δομημένο Περιβάλλον και Βασικές Υποδομές

Οδικές Μεταφορές

Η οδική προσπελασιμότητα του Δήμου Σπάρτης εξασφαλίζεται με την Εθνική Οδό «Τρίπολης- Σπάρτης» και το επαρχιακό – δημοτικό οδικό δίκτυο. Επίσης ότι οι αποστάσεις των Κοινοτήτων με την έδρα του Δήμου και μεταξύ τους είναι πολύ μεγάλες (π.χ. Λογγανίκος – Σπάρτη 40 χλμ., Λογγανίκος – Αγριάνοι 80 χλμ.). Το αγροτικό οδικό δίκτυο είναι εκτεταμένο και απαιτεί αντίστοιχης έκτασης παρεμβάσεις συντήρησης και βελτιώσεων.

Τα δίκτυα τεχνικής υποδομής των οικισμών που βρίσκονται στους πρόποδες του Ταυγέτου καλύπτουν σε γενικές γραμμές τις ανάγκες της περιοχής. Αντίθετα στους ορεινούς οικισμούς (εκτός της Αναβρυτής) είναι υποτυπώδη. Η φυσική διαμόρφωση της περιοχής και η παλαιότητα του οδικού δικτύου δεν χαρακτηρίζεται από μεγάλους οδικούς άξονες, αλλά από δρόμους που συνδέουν την Σπάρτη με μερικούς οικισμούς και αυτούς μεταξύ τους.

Οι βασικοί ασφαλοστρωμένοι άξονες της περιοχής μελέτης είναι:

⁴⁵ <http://www.giortieliasladiou.gr/>

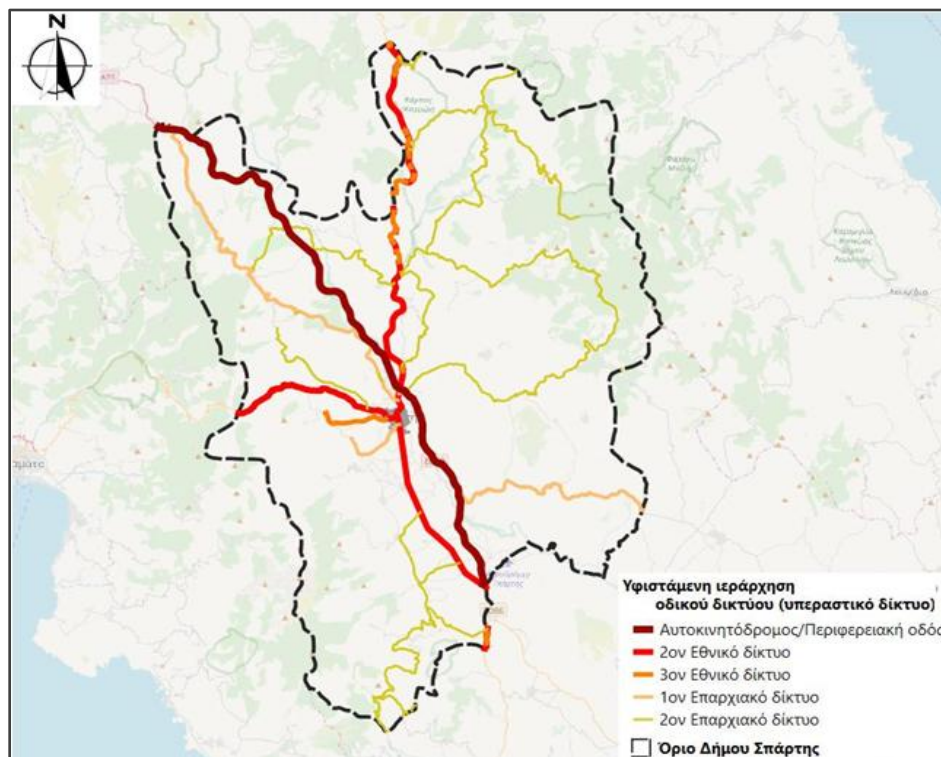
⁴⁶ <https://realsparta.gr/el-gr/What-to-do/Annual-Events/Mystras-Fair>

⁴⁷ <https://lakonia.mobi/el/article/dromena/giorti-kastanou-stin-arna/7741>

- ο Η οδός «Σπάρτη – Παρόρειο – Άγιος Ιωάννης – Μυστράς»: οδόστρωμα σε καλή κατάσταση, χάραξη με αρκετά ευθύγραμμα τμήματα και κάποιες απότομες στροφές, χωρίς ερείσματα, με μικρό αρδευτικό αυλάκι στο πλάι του σε αρκετά τμήματα, χωρίς σήμανση. Μετά από τον Άγιο Ιωάννη υπάρχουν βελτιώσεις μέχρι το Μυστρά.
- ο Η οδός «Άγιος Ιωάννης – Αναβρυτή»: χαρακτηριστικό το μικρό μήκος της (8 χλμ.) και τα τρία διαφορετικού υψομέτρου τμήματά της (πεδινό μέχρι τις αρχές του Ταυγέτου, ορεινό μέχρι το διάσελο στα 750 μ. υψόμετρο, και επίσης δεύτερο ορεινό μέχρι την Αναβρυτή. Χάραξη γενικά στενή και με στροφές, οδόστρωμα στο πρώτο τμήμα με λακκούβες και με κατά καιρούς προβλήματα κυκλοφορίας λόγω των φορτηγών που εξυπηρετούν την απομάκρυνση των αδρανών υλικών από το ανενεργό λατομείο της περιοχής. Το δεύτερο τμήμα έχει χάραξη ορεινού δρόμου με μεγάλες κλίσεις, κλειστές καμπύλες, κακό οδόστρωμα με λακκούβες. Η κατάσταση χαρακτηρίζεται προσωρινή λόγω αναμενόμενων έργων και αναμένεται βελτίωση.
- ο Η οδός «Σπάρτη - Παλαιολόγιο– Μυστράς»: τα εντός των οικισμών τμήματά της είναι πολύ στενά, ενώ η υπόλοιπη οδός είναι καλή και με καλή σήμανση.
- ο Η οδός «Τρύπη– Μυστράς»: χάραξη σχετικά καλή αλλά με μεγάλες κλίσεις κοντά στην Τρύπη, που βελτιώνονται μέχρι τα Πικουλιάνικα, και επαναλαμβάνονται μετά τον οικισμό αυτό.
- ο Η οδός από Ε.Ο. «Σπάρτης – Γυθείου» μέχρι Ανώγεια με μέτρια χάραξη.
- ο Η οδός από Ε.Ο. «Σπάρτης – Γυθείου» μέχρι Ξηροκάμπι με μέτρια χάραξη.
- ο Η οδός «Σπάρτη» (μέσω Τρύπης) – όρια ΠΕ Λακωνίας και Μεσσηνίας που βρίσκεται στα όρια της περιοχής μελέτης και είναι ο ένας από τους δύο άξονες που συνδέουν οδικά τις ΠΕ Λακωνίας και Μεσσηνίας.
- ο Η οδός «Αμύκλες – Καλύβια Σοχάς – Ανώγεια – Παλαιοπαναγία – Ξηροκάμπι»: με διάφορη χάραξη από μέτρια έως κακή αλλά μικρές κλίσεις, οδόστρωμα από καλό έως κατά τμήματα κακό και με λακκούβες, ύπαρξη σε τμήματα αρδευτικού χαντακιού στο πλάι του δρόμου. Το τμήμα Καλύβια Σοχάς – Ανώγεια – Παλαιοπαναγία – Ξηροκάμπι έχει έντονη κίνηση οχημάτων και παρουσιάζει καλύτερη χάραξη και οδόστρωμα, από ότι το τμήμα Αμύκλες – Καλύβια Σοχάς, και
- ο Η οδός «Μυστράς – Ταυγέτη – Ι. Μ. Ζωοδόχου Πηγής», δρόμος ασφαλτοστρωμένος με μικρή διάμετρο.
- ο Η οδός «Ξηροκάμπι – Κουμουστά», δρόμος με μέτρια χάραξη και κατά τμήματα έντονη κλίση.

Σύμφωνα με τους Χάρτες που έχουν αναρτηθεί από τη Διεύθυνση Μελετών Έργων Οδοποιίας (ΔΜΕΟ), το υπεραστικό δίκτυο του Δήμου Σπάρτης κατατάσσεται σε πέντε κατηγορίες ιεράρχησης. Στο πρώτο επίπεδο βρίσκεται ο νέος αυτοκινητόδρομος Α7 Σπάρτης Λεύκτρο καθώς και η συνέχεια αυτού, δηλαδή ο Περιφερειακός Σπάρτης. Στο Δευτερεύον Εθνικό Δίκτυο κατατάσσονται οι Εθνικές οδοί: Σπάρτης-Τρίπολης, Σπάρτης-Καλαμάτας και Σπάρτης-Γυθείου. Στο Τριτεύον Εθνικό Δίκτυο ανήκει ο άξονας που ενώνει τη Σπάρτη με τον Μυστρά και στο Πρωτεύον Επαρχιακό Δίκτυο ο αντίστοιχος που ενώνει τη

Σπάρτη με το Γεράκι. Οι υπόλοιπες Επαρχιακές Οδοί εντάσσονται στο Δευτερεύον Επαρχιακό Δίκτυο και εμφανίζονται στην παρακάτω εικόνα με κίτρινο χρώμα⁴⁸.

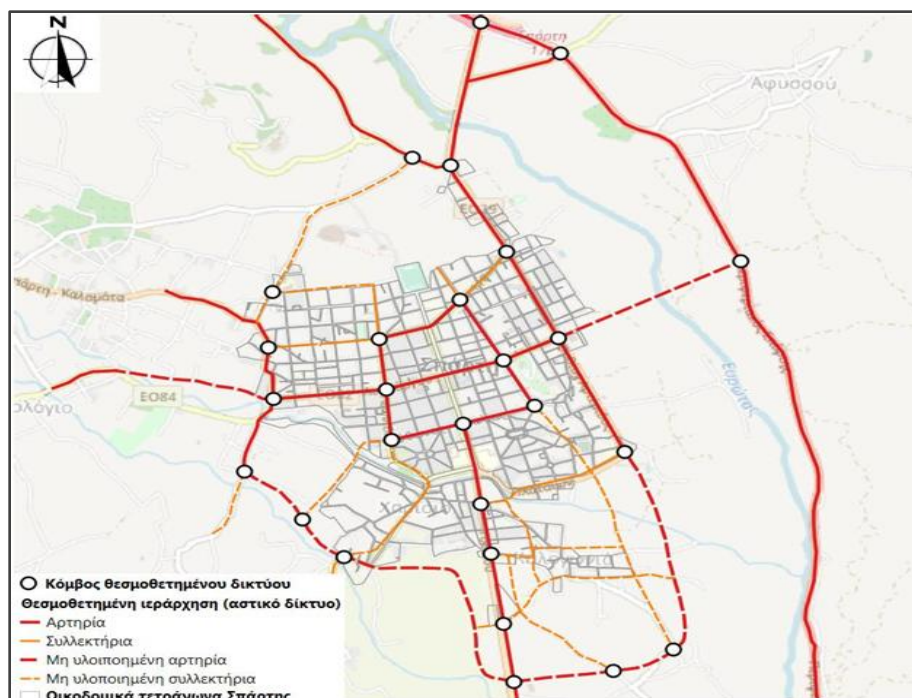
Εικόνα 10:Υφιστάμενη ιεράρχηση υπεραστικού οδικού δικτύου στο Δήμο Σπάρτης.

Πηγή:Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου έχει θεσμοθετηθεί με βάση το ισχύον ΓΠΣ της Σπάρτης (ΦΕΚ 471Δ/1985). Στο συγκεκριμένο κείμενο ορίζονται δύο μόνο κατηγορίες ιεράρχησης: α) αρτηρία και β) συλλεκτήρια. Η παρακάτω εικόνα παρουσιάζει τη θεσμοθετημένη ιεράρχηση του οδικού δικτύου. Το συνολικό μήκος των θεσμοθετημένων αρτηριών είναι ίσο με 26.681 m, ενώ των συλλεκτήριων οδών ίσο με 18.026 m. Γύρω από τον αστικό ιστό της Σπάρτης είχε προταθεί περιφερειακός δακτύλιος και άξονας παράκαμψης προκειμένου τα οχήματα με διαφορετικό προορισμό από τη Σπάρτη να μην διαπερνούν από το κέντρο της πόλης. Η οδόςΠαλαιολόγου και για την ακρίβεια το κεντρικό τμήμα της δεν κατατάσσεται σε κάποιο ανώτερο επίπεδο ιεράρχησης σύμφωνα με το θεσμοθετημένο ΓΠΣ της Σπάρτης. Αντίθετα δίνεται μεγαλύτερη σημασία στον εσωτερικό δακτύλιο που δημιουργείται γύρω από το κέντρο της πόλης από τις οδούς: Θερμοπυλών-Λεωνίδα-Θωνας-Αμαλίας-Αρχιμήδους. Το δίκτυο συλλεκτήριων σχηματίζεται στη νότια περιοχή της πόλης σύμφωνα με το ισχύον ΓΠΣ⁴⁹.

⁴⁸Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

⁴⁹Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

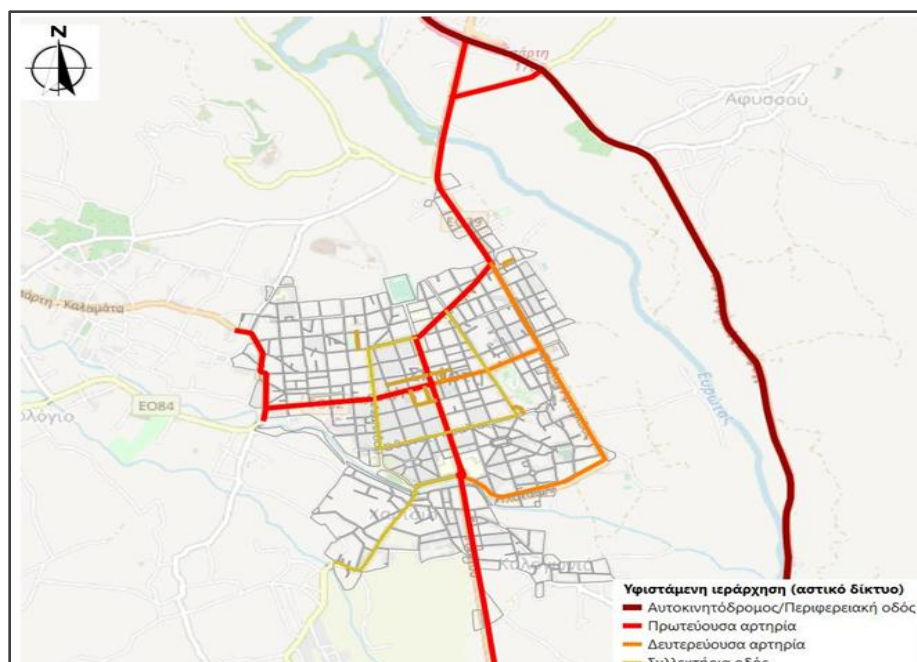

Εικόνα 11:Θεσμοθετημένη ιεράρχηση αστικού οδικού δικτύου με βάση ΓΠΣ Σπάρτης (ΦΕΚ 471Δ/1985).

Πηγή:Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου σήμερα διαφέρει κατά πολύ από τη θεσμοθετημένη, όπως αυτό φαίνεται από τη σύγκριση των εικόνων. Ειδικότερα, ο αυτοκινητόδρομος 7 και η συνέχεια του, η Περιφερειακή Οδός, κατατάσσονται στο ανώτερο επίπεδο ιεράρχησης. Η οδός Παλαιολόγου, η οδός Λυκούργου, η οδός των 118 Μαρτύρων και η οδός Αρτέμιδος μέχρι τον κόμβο με την προηγούμενη οδό βρίσκονται στο αμέσως επόμενο επίπεδο ιεράρχησης, δηλαδή είναι πρωτεύουσες αρτηρίες. Η συνέχεια της οδού Αρτέμιδος και η οδός Λυκούργου, από την Αρτέμιδος μέχρι τον κόμβο με την οδό Παλαιολόγου, έχουν δευτερεύουσα σημασία. Οι δρόμοι του εσωτερικού δακτυλίου γύρω από το κέντρο της Σπάρτης κατατάσσονται σε χαμηλότερο επίπεδο ιεράρχησης, αυτό δηλαδή των συλλεκτήριων. Το συνολικό μήκος του υφιστάμενου πρωτεύοντος οδικού δικτύου είναι ίσο με 8.116 m, του δευτερεύοντος οδικού δικτύου ίσο με 2.844 m και του δικτύου συλλεκτήριων οδών ίσο με 3.399 m⁵⁰.

⁵⁰Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

Εικόνα 12: Υφιστάμενη ιεράρχηση οδικού δικτύου της Σπάρτης.

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

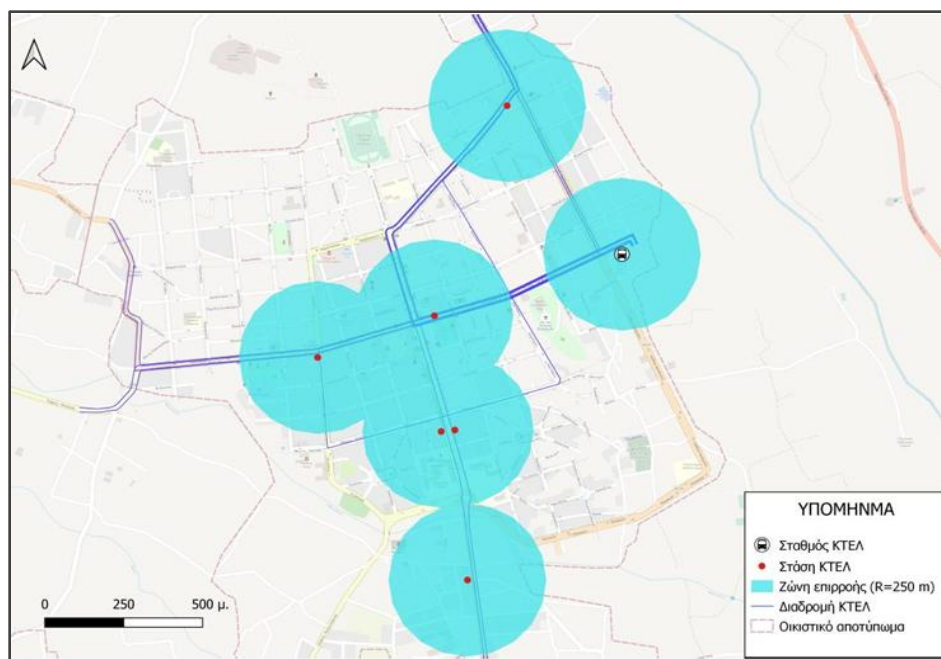
Δημόσια Συγκοινωνία⁵¹

Το ΚΤΕΛ Λακωνίας εκτελεί τόσο υπεραστικά δρομολόγια όσο και τοπικά. Ως προς τα υπεραστικά δρομολόγια που αφορούν τον Δήμο Σπάρτης, η πόλη συνδέεται με την Τρίπολη, την Πάτρα (μέσω μετεπιβίβασης στην Τρίπολη), την Αθήνα, την Καλαμάτα και την Μονεμβασία. Ως προς τις τοπικές συνδέσεις, εκτελούνται δρομολόγια από τη Σπάρτη προς τον Μυστρά, τη Νεάπολη, το Γύθειο, την Αερόπολη, τον Γερολιμένα και τους Μολάους. Επίσης υπάρχουν δρομολόγια που εξυπηρετούν τα τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και το Νοσοκομείο.

Ο Σταθμός του ΚΤΕΛ βρίσκεται επί της οδού Ορθίας Αρτέμιδος στο ύψος της οδού Ευαγγελιστριάς. Οι διαδρομές που ακολουθεί περιλαμβάνει τους βασικούς οδικούς άξονες της πόλης της Σπάρτης, όπως είναι τμήματα της Ορθίας Αρτέμιδος, η Λεωφ. Λυκούργου, η οδός Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, η των 118 Μαρτύρων, η οδός Όθωνος Αμαλίας και η οδός Αρχιδάμου ενώ εκτός του οικιστικού ιστού, ακολουθεί το επαρχιακό οδικό δίκτυο.

Οι στάσεις του ΚΤΕΛ εντός της πόλης της Σπάρτης είναι επί της Λεωφ. Λυκούργου, επί της Λεωνίδου, της Όθωνος Αμαλίας, της Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, των 118 Μαρτύρων και επί της Επαρχιακής Οδού Γυθείου Σπάρτης. Από τις στάσεις των ΚΤΕΛ δημιουργήθηκε ζώνη επιρροής ίση με 250 μέτρα, η οποία εκφράζει την απόσταση που είναι διατεθειμένος ο μετακινούμενος να περπατήσει για να φτάσει στη στάση. Η συνολική έκταση κάλυψης του δικτύου του ΚΤΕΛ καταλαμβάνει το 36,70% της συνολικής έκτασης της πόλης της Σπάρτης.

⁵¹ Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

Εικόνα 13: Ζώνη επιρροής του ΚΤΕΛ Λακωνίας.

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης.

Εμπορευματικές μεταφορές⁵²

Ως προς την κίνηση φορτηγών, τρακτέρ και εμπορευματικών μεταφορών, ο Δήμος Σπάρτης την έχει απαγορεύσει στην οδό Κων/νου Παλαιολόγου από τη συμβολή της με την οδό Λεωνίδου έως τη συμβολή της με την οδό Όθωνος-Αμαλίας. Με τον τρόπο αυτό προσπαθεί να θωρακίσει το κέντρο από βαρέα οχήματα τα οποία δημιουργούν ηχορύπανση και υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Είναι όμως απαραίτητο να εκπονηθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των εμπορευματικών μεταφορών έτσι ώστε να υπάρχουν κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη, τόσο από την πλευρά των κατοίκων όσο και από την πλευρά των επιχειρήσεων.

Δίκτυο πεζοδρόμων – ποδηλατοδρόμων

Στον Δήμο Σπάρτης δεν υπάρχουν δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας και κάποια υποδομή για το ποδήλατο. Πεζόδρομοι παρατηρούνται κυρίως στο κέντρο της πόλης της Σπάρτης όπως αυτό φαίνεται στην παρακάτω εικόνα. Το συνολικό μήκος τους είναι 1.051,502 m. Κυριότερος πεζόδρομος της πόλης είναι η οδός Κλεομβρότου που βρίσκεται στο κέντρο. Κατά μήκος της συγκεντρώνονται αρκετές εμπορικές χρήσεις γης και χώροι αναψυχής/εστίασης ενώ συνορεύει με το Πάρκο του ΟΤΕ. Ο πεζόδρομος διακόπτεται από τους κάθετους σε αυτόν κεντρικούς άξονες και δεν υπάρχει κάποια διαμόρφωση (π.χ. διάβαση με υπερύψωση) που να εξασφαλίζει την άνετη και ασφαλή διάσχιση των δρόμων από τους πεζούς. Το συνολικό μήκος του συγκεκριμένου πεζόδρομου είναι 347,484 m. Ένας άλλος πεζόδρομος

⁵² Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

υπάρχει στη οδό Διογένους δίπλα από το Κενοτάφιο του Λεωνίδα. Το μήκος του πεζοδρόμου αυτού είναι 104,771 m⁵³.

Αεροπορικές Μεταφορές

Ο Κρατικός Αερολιμένας Σπάρτης είναι στρατιωτικό αεροδρόμιο που βρίσκεται 17 χλμ. νότια από την πόλη της Σπάρτης, σε υψόμετρο 152 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας και έχει ένα διάδρομο με κατεύθυνση 06L/ 24R και ασφάλινη επιφάνεια. Το αεροδρόμιο παραμένει αδρανές αρκετά χρόνια, παρά τις κατά καιρούς προσπάθειες τοπικών φορέων για την αξιοποίησή του. Ανήκει κατά χρήση στην Πολεμική Αεροπορία και κατά κυριότητα στο Υπουργείο Οικονομικών, ενώ από το 1979 ως το 1987 είχε και πολιτική χρήση. Ως το 2008 υπήρχε κλιμάκιο της 359 Μοίρας Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών (ΜΑΕΔΥ). Από το 2009 έχει περάσει την ιδιοκτησία του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας (ΓΕΑ), το οποίο δεν έχει εγκαταστήσει αεροσκάφη, υλικά ή συσκευές.

Από το 2013 το ΓΕΑ το έχει παραχωρήσει στο Δήμο Σπάρτης, ο οποίος είχε υποβάλλει αίτηση στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), ώστε να το εκμεταλλευτεί. Η ΥΠΑ έχει εντάξει το εν λόγω αεροδρόμιο στην κατηγορία των «Κρατικών Αερολιμένων Εσωτερικών Συγκοινωνιών», στην οποία υπάγονται 26 αεροδρόμια και πιο συγκεκριμένα στην υποκατηγορία « Λειτουργία υπό αναστολή», που εντάσσονται συνολικά 5 αερολιμένες.

Τηλεπικοινωνιακές Υποδομές

Οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές είναι ικανοποιητικές και πραγματοποιούνται μέσω του ΟΤΕ. Παράλληλα, υλοποιείται το πρόγραμμα «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», ενώ η ΔΕ Σπαρτιατών κατασκευάζει ευρυζωνικό δίκτυο το οποίο χρηματοδοτείται από τη «Κοινωνία της Πληροφορίας» και συνεργάζεται με το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ». Το δίκτυο πρόκειται να διασυνδέσει όλα τα κτήρια δημοσίου ενδιαφέροντος της Σπάρτης (συμπεριλαμβάνονται τα τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου που είναι χωροθετημένα στην πόλη, το Νοσοκομείο και του Νέου Διοικητηρίου της ΠΕ Λακωνίας) και θα αποτελεί ένα δίκτυο κορμού ανοιχτό για μελλοντική επέκταση. Περιμετρικά του Δημαρχείου έχει εγκατασταθεί δίκτυο ελεύθερης πρόσβασης, το οποίο παρέχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ η διαδικτυακή Πύλη του Δήμου παρέχει υπηρεσίες ενημερωτικού χαρακτήρα όσο και παροχής δικαιολογητικών προς τους πολίτες. Στο πλαίσιο του προγράμματος ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης «Λάκκα – Ψυχικό» έχει παραδοθεί ένα γεωγραφικό πληροφοριακό σύστημα για την εν λόγω περιοχή. Επίσης λειτουργεί ένα σύστημα backoffice για το Πρωτόκολλο, το Δημοτολόγιο και τις Οικονομικές Υπηρεσίες.

Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Ο Δήμος Σπάρτης υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης με τίτλο «Δράσεις Ψηφιακού μετασχηματισμού Δήμου Τρίπολης», συνολικού 980.000,00 €, στην υπ' αρ. πρωτ. 2104 24-11-2022 Πρόσκληση, με Κωδικό Πρόσκλησης: 08 ΕΠΑΝΕΚ Α-Α, ΟΠΣ ΕΣΠΑ: 6039, Έκδοση: 3-0 και ΑΔΑ: Ψ28Ψ46ΜΠΥΓ-ΕΑΓ, της ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΣ «ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ». Η πράξη περιλαμβάνει τρία (3) Υποέργα:

⁵³ Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

- ο Υποέργο 1 (Οριζόντια δράση Συμβούλου): «Υπηρεσίες ανεξάρτητου Συμβούλου για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό στο Δήμο Σπάρτης».
- ο Υποέργο 2 (Κύριο Υποέργο): «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Δήμου Σπάρτης» προϋπολογισμού.
Το εν λόγω Υποέργο αφορά στις παρακάτω δράσεις:
 1. Έξυπνες διαβάσεις πεζών και φιλικές προς ΑμεΑ.
 2. Έξυπνος Οδηγός Πόλης/ Δήμου με καταγραφή τοπικών επιχειρήσεων.
 3. Πλατφόρμα διαχείρισης παιδικών σταθμών, ενημέρωσης γονέων με smart εφαρμογή.
 4. Ψηφιακή πλατφόρμα διαχείρισης ευπαθών ομάδων.
 5. Σύστημα διαχείρισης αστικού πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων.
 6. Σύστημα διαχείρισης δημοτικών κοιμητηρίων και ψηφιοποίηση φακέλων.
 7. Ηλεκτρονικό Σύστημα Διαβούλευσης Προϋπολογισμού, Τεχνικού Προγράμματος
 8. Ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης και οργάνωσης της Διοίκησης και της επιχειρηματικότητας των ΟΤΑ.
- ο Υποέργο 3 (Οριζόντια δράση δημοσιότητας): «Παροχή Υπηρεσιών Προβολής και Δημοσιότητας» προϋπολογισμού.

Ζ.Χωροταξική - Πολεοδομική Οργάνωση και Χρήσεις Γης

Χωροταξική & Πολεοδομική Οργάνωση

Η χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση του Δήμου Σπάρτης βασίζεται στο θεσμοθετημένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Σπάρτης και στις μετέπειτα τροποποιήσεις του. Το ΓΠΣ αφορά στην πόλη της Σπάρτης, καθώς ο διευρυμένος Δήμος Σπάρτης που προέκυψε από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010), δεν διαθέτει ΓΠΣ το οποίο να καλύπτει το σύνολο της έκτασής του. Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της Σπάρτης εγκρίθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου του 1985 με το ΦΕΚ 471Δ/1985 και υλοποιήθηκε στα πλαίσια της Επιχείρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης (ΕΠΑ 1982-1984) που αφορούσε σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας και προωθήθηκε από τον τότε Υπουργό Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, Αντώνη Τρίτση. Το συγκεκριμένο ΓΠΣ αναθεωρήθηκε, σε ορισμένα τμήματά του, το 2017 με την απόφαση υπ. αριθ. 39730 (ΦΕΚ 252/ΑΑΠ/2017), περιλαμβάνεται στο ΦΕΚ 471/Δ/1985 και ειδικότερα στην απόφαση υπ. αριθ. 58041/2358 με τίτλο «Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) Σπάρτης (Λακωνίας)».

Στις 19 Αυγούστου 1986 εγκρίθηκε η Πολεοδομική Μελέτη των περιοχών Καλογωνιά» και «Πλατανιστά - Αγία Ειρήνη», με την οποία αναθεωρήθηκε το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο Σπάρτης για τη μετατόπιση οικοδομικών γραμμών και τον καθορισμό κοινόχρηστων χώρων και πεζοδρόμων και εγκρίθηκαν τα πολεοδομικά σχέδια των περιοχών «Καλογωνιά» και «Πλατανιστά - Αγία Ειρήνη». Στις 10/02/1987 εγκρίνεται το ΦΕΚ61Δ7/1987 περί «Πολεοδομικής Μελέτης Αναθεώρησης του Σχεδίου Πόλεως της Σπάρτης» με την οποία αναθεωρείται το σχέδιο πόλεως της Σπάρτης (περιοχή Γ), επεκτείνεται η περιοχή «Φιξ - Ματαλείκα - Νέος Κόσμος» (Περιοχή Δ) και αποτυπώνονται οι Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ) Χαρισίου (Περιοχή Α) και Καλογωνιάς (Περιοχή Β) με τον καθορισμό όρων δόμησης για κάθε περιοχή. Στις 13 Αυγούστου 1987 εγκρίνονται με Πολεοδομικό Σχέδιο (ΦΕΚ753Δ/1987) οι Πολεοδομικές Ενότητες

του «Νέου Κόσμου» και των «Ματαλείκων» του Δήμου Σπάρτης, μέσω του οποίου έγινε καθορισμός οικοδομήσιμων χώρων, οδών, πεζοδρόμων, κοινόχρηστων χώρων, παιδικής χαράς, χώρουδημοτικής αγοράς, κοινόχρηστου χώρου αναψυχής, κολυμβητηρίου και αρχαιολογικού χώρου και ορίστηκαν τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου και οι λοιποί όροι δόμησης των οικοπέδων που εμπίπτουν στον τομέα Ε. Στις 11 Μαΐου 1989 εγκρίθηκε η Πολεοδομική Μελέτη Αναθεώρησης του Σχεδίου Πόλεως της Σπάρτης, συνολικής έκτασης 2.290 στρεμμάτων, που απεικονίζεται σε 17 σχέδια, και ο πολεοδομικός κανονισμός (χρήσεις γης, στοές, όροι δόμησης, Τομείς Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, Θ, Ι, καθορισμός παραδοσιακού τμήματος), (ΦΕΚ351/1989). Στις 15/02/1990 εγκρίθηκε η Πολεοδομική Μελέτη για την Πολεοδομική Ενότητα «Χαρισίου» του Δήμου Σπάρτης (ΦΕΚ88Δ/90), έτσι η περιοχή αυτή αποκτά πολεοδομικό σχέδιο και 5 έτη αργότερα (18 Μαΐου 1995) εκδίδεται η Απόφαση Οικ. Π. 1621/18.05.1995 από την Νομαρχία Λακωνίας με την οποία καταργείται η παράγραφος «Ν» του άρθρου 3 του ΦΕΚ351Δ/1989 (Π-1916/11-5-89). Τέλος, στις 25/11/1998 πραγματοποιείται Αναθεώρηση της Οικ. Π. 1916/11/5/1989 (ΦΕΚ351Δ/89) με Απόφαση του Νομάρχη Λακωνίας, ως προς τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης του ρυμοτομικού σχεδίου Σπάρτης.

Το ΓΠΣ της Σπάρτης του 1985 έχει ακόμη και σήμερα τον πιο καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της πόλης, καθώς έχει θέσει τα θεμέλια μιας ορθής πολεοδομικής οργάνωσης της πόλης. Το εγκεκριμένο ΓΠΣ του 1985, που αποτελεί ουσιώδες εργαλείο πολεοδομικής οργάνωσης της πόλης, κάνει αναφορά στα πολεοδομικά προβλήματα που είχε εκείνη την περίοδο η πόλη της Σπάρτης, τα οποία παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Στις κοινωνικές υποδομές διαπιστώθηκε έλλειψη Νηπιαγωγείων, ενώ λιγότερο έντονο ήταν το πρόβλημα των Δημοτικών Σχολείων. Επιπλέον, ο μοναδικός Παιδικός Σταθμός που υπήρχε δεν επαρκούσε για να καλύψει τις ανάγκες της περιοχής. Παράλληλα, σημειώνεται πως υπάρχει παντελής έλλειψη Βρεφονηπιακών Σταθμών. Οι αθλητικές εγκαταστάσεις ήταν διάσπαρτες μέσα στην πόλη, ενώ το Εθνικό Στάδιο Σπάρτης, λόγω της γεωγραφικής του θέσης μέσα στον αρχαιολογικό χώρο, είχε προβλήματα ανάπτυξης ακόμα και για την κάλυψη των άμεσων λειτουργικών του αναγκών. Η θέση του εκεί έτσι κι αλλιώς είναι πολύ κακή και υποτιμητική απέναντι στον αρχαιολογικό χώρο και πρέπει να απομακρυνθεί άμεσα. Επίσης, εντός της πόλης της Σπάρτης έπρεπε να βρεθεί κατάλληλος χώρος για μελλοντική ανέγερση του Κέντρου Υγείας, διότι δεν υπήρχαν δημόσιες ή δημοτικές εκτάσεις. Τέλος, υπήρχε και σημαντικό πρόβλημα χωροθέτησης των δημόσιων υπηρεσιών.

Οι υπάρχοντες χώροι που προορίζονταν για πολιτιστικές λειτουργίες ήταν ανεπαρκείς, ενώ δεν υπήρχαν χώροι αναψυχής πέραν της κεντρικής Πλατείας. Το νεκροταφείο της Σπάρτης και λόγω θέσης, αλλά και λόγω έκτασης έπρεπε να απομακρυνθεί και να δημιουργηθεί νέο.

Τα οικιστικά προβλήματα που εντοπίστηκαν από το ΓΠΣ αφορούσαν κυρίως στο κέντρο της πόλης, το οποίο, λόγω του κατακερματισμού της κατοικίας, τη μη αντιστοιχία των ορίων επιρροής των διαφόρων υπηρεσιών, καθώς και την έλλειψη συγκροτημένων κέντρων στην περιφέρεια, είχε έντονη συγκέντρωση λειτουργιών και αποτελούσε το μοναδικό σημείο αναφοράς των κατοίκων της περιοχής. Επίσης, στην έκταση που κάλυπτε το σχέδιο πόλης παρατηρούνταν προεκτάσεις ζωνών κατοικίας, αποκομμένες από τον υπόλοιπο αστικό ιστό. Στο νοτιοανατολικό τμήμα της πόλης η ύπαρξη του νεκροταφείου υποβάθμιζε

την περιοχή. Επίσης, στην περιοχή της Αρχαίας Σπάρτης υπήρξαν προβλήματα ανοικοδόμησης λόγω των παρεμβάσεων της αρχαιολογικής υπηρεσίας.

Τα προβλήματα τεχνικής υποδομής αφορούσαν στην αδυναμία διάνοιξης βασικών οδικών αρτηριών που προβλέπονταν από το σχέδιο πόλης (περιμετρική, Αρχιδάμου, κ.λπ.), με αποτέλεσμα να διοχετεύεται η κυκλοφορία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης. Το γεγονός αυτό δημιουργούσε έντονα προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης. Σχετικά με την ύδρευση, υπήρχαν προβλήματα με την ανεπάρκεια του εν λόγω συστήματος

Όσον αφορά στην ύδρευση υπήρχε πρόβλημα με την ανεπάρκεια του σχετικού συστήματος, ενώ παρατηρούνται και σημαντικά προβλήματα ως προς το σύστημα αποχέτευσης των λυμάτων, κυρίως στην περιοχή του σχεδίου πόλης μετά την ανέγερση πολυώροφων οικοδομών.

Αναφέρεται πως ο πρωτογενής τομέας διαθέτει πολλά περιθώρια ανάπτυξης από τη συστηματική καλλιέργεια και τη δυνατότητα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας με την παρέμβαση των συνεταιρισμών. Στον δευτερογενή τομέα προωθούνταν κυρίως οι βιομηχανίες συσκευασίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων. Η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα επηρεαζόταν από τη δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού, λόγω της ύπαρξης αξιόλογων πόλων έλξης. Το ΓΠΣ προέβλεπε τη δημιουργία Πολιτιστικού Κέντρου Πανελλήνιας και Παγκόσμιας Ακτινοβολίας στη Σπάρτη, που θα αποτελούσε βασικό παράγοντα ανάπτυξης.

Στο ΓΠΣ αναγράφονται προβλήματα παραγωγικής υποδομής εξαιτίας της διάσπαρτης χωροθέτησης των μονάδων χονδρικού εμπορίου εντός του αστικού ιστού. Το γεγονός αυτό δημιουργούσε προβλήματα ορθολογικής εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας. Επιπρόσθετα, η συσσώρευση βιοτεχνικών μονάδων μέσα στον πυρήνα του σχεδίου πόλης, υποβάθμιζε την περιοχή. Ως εκ τούτου, διαπιστώθηκε πως η έλλειψη διαμορφωμένης βιοτεχνικής ζώνης με κατάλληλη υποδομή εμποδίζει την ορθή ανάπτυξη και την παραγωγικότητα των βιοτεχνιών. Σύμφωνα με τα προβλήματα και τις δυνατότητες του πολεοδομικού συγκροτήματος παρουσιάστηκαν οι παρακάτω γενικές αρχές για την αναδιοργάνωση της δομής του:

- ο Αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης μέσω των προτάσεων χωροθέτησης σταθμού λεωφορείων, φορτηγών, ζώνης χονδρικού εμπορίου, βιοτεχνικής ζώνης, διοικητικού κέντρου.
- ο Αναδιάρθρωση της οικιστικής επέκτασης σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ν. 1337/83.
- ο Ανασυγκρότηση του αστικού ιστού, κυρίως μέσω της χωροθέτησης των εκπαιδευτικών κτιρίων και των χώρων αναψυχής κατά γειτονίες.
- ο Εξισορρόπηση των πληθυσμιακών σχέσεων μέσω προτάσεων νέων όρων δόμησης.
- ο Προστασία του αρχικού πυρήνα της πόλης μέσω ειδικών προτάσεων.
- ο Οργάνωση του οικιστικού ιστού και των πυκνοτήτων, μέσω της χωροθέτησης των λειτουργιών της πόλης και της εξισορρόπησης των θέσεων εργασίας και των θέσεων κατοικίας.

Οι κατευθύνσεις για τη μελέτη πολεοδομικής οργάνωσης του αστικού κέντρου της Σπάρτης, προκειμένου να ανταποκριθεί στο ρόλο του ως δυναμικό αστικό κέντρο της χώρας, που τέθηκαν είναι:

- ο Επέκταση του σχεδίου πόλης, σε εκτάσεις συνολικής επιφάνειας 2.000 στρεμμάτων και να δημιουργηθούν έξι (6) Πολεοδομικές Ενότητες.

- ο Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος:
 - Να επεκταθεί η ζώνη προστασίας που καλύπτει την Αρχαία Σπάρτη.
 - Να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον που έχει αναπτυχθεί στις παρόχθιες εκτάσεις του ποταμού Ευρώτα.
 - Να προστατευτούν τα ιστορικά σύνολα της ιστορικής και παραδοσιακής κληρονομιάς.
 - Να αναβαθμιστεί οικολογικά ο ποταμός Ευρώτας που παρουσιάζει έντονα προβλήματα ρύπανσης.
 - Να διεξαχθούν ειδικές μελέτες για την προστασία και ανάπτυξη των παρόχθιων εκτάσεων του ποταμού Ευρώτα, για την περιοχή δυτικά του πολεοδομικού συγκροτήματος Σπάρτης και για τη σύνδεση της περιοχής του πολεοδομικού συγκροτήματος Σπάρτης με τον Ταΰγετο, που έχει χαρακτηριστεί σαν χώρος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
 - Να μεταφερθούν οι οχλούσες βιοτεχνίες έξω από τον ιστό της πόλης, στη βιομηχανική περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας.
 - Να φυτευτεί η περιοχή του πάρκου Μαγουλίτσα, καθώς και η περιοχή κατά μήκος του πάρκου Μαγουλίτσα.
 - Να φυτευτούν οι κοινόχρηστοι χώροι.

- Προσδιορισμός χρήσεων γης και ειδικότερα οι τουριστικές εγκαταστάσεις σε ζώνη νότια του πάρκου Μαγουλίτσας.

Στην πράξη, ωστόσο, δεν εκτελέστηκε ένας ικανοποιητικός αριθμός μέτρων ή παρεμβάσεων από όσα προέβλεπε το ΓΠΣ. Ωστόσο χωροθετήθηκε νέος Παιδικός Σταθμός στην περιοχή του Νέου Κόσμου, χωροθετήθηκε Πνευματικό Κέντρο δυτικά του Πάρκου Ευαγγελίστριας, διατηρήθηκε ελεύθερος χώρος στην περιοχή του τάφου του Λεωνίδα και μάλιστα επεκτάθηκε σε ολόκληρο το Ο.Τ. βόρεια του μνημείου, χωροθετήθηκε κοινόχρηστος χώρος ανατολικά του ναού του Αγίου Σπυρίδωνα σε συνέχεια του αρχαιολογικού χώρου του Ιερού Ορθίας Αρτέμιδος και Κολυμβητηρίου, απομακρύνθηκε ο σταθμός του ΚΤΕΛ από την κεντρική περιοχή και χωροθετήθηκε στο Ο.Τ. που περιβάλλεται από τις οδούς Λυκούργου, Θύβρωνος, Ευρυβιάδου και Ορθίας Αρτέμιδος. Πρόσθετα, με στόχο την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας στο κέντρο της πόλης, πραγματοποιήθηκαν έργα αξιοποίησης της οδού Ορθίας Αρτέμιδος. Ακόμη, υλοποιήθηκε ανάπλαση στην πλατεία του Νέου Κόσμου. Ακόμη, ενισχύθηκε η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στις παρόχθιες εκτάσεις του ποταμού Ευρώτα, μέσω της ένταξής του στο πρόγραμμα LIFE - Περιβάλλον. Βελτιώθηκε το σύστημα ύδρευσης και ολοκληρώθηκε το σύστημα αποχέτευσης της πόλης Σπάρτης.

Χρήσεις γης

Το μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Σπάρτης είναι χαρακτηρισμένο ως ημιορεινό. Η έκτασή του, από βορρά προς νότο, χωρίζεται κατά την ίδια φορά σε τρεις ενότητες, την ορεινή διακοπτόμενη από φαράγγια, την ημιορεινή ζώνη και την πεδινή με το μεγάλο κάμπτο της Σπάρτης.

Μεγάλο μέρος της περιοχής καλύπτουν οι δύο μεγάλοι ορεινοί όγκοι του Ταΰγету και του Πάρνωνα. Η κοιλάδα της Σπάρτης παρουσιάζει κλίσεις με κατεύθυνση ΒΔ-ΝΑ εύρους 5 χλμ. και μήκους περίπου 12 χλμ., με υψόμετρα από 160 ως και 300 μ. και κλίσεις εδάφους, που κυμαίνονται από 2- 8%.

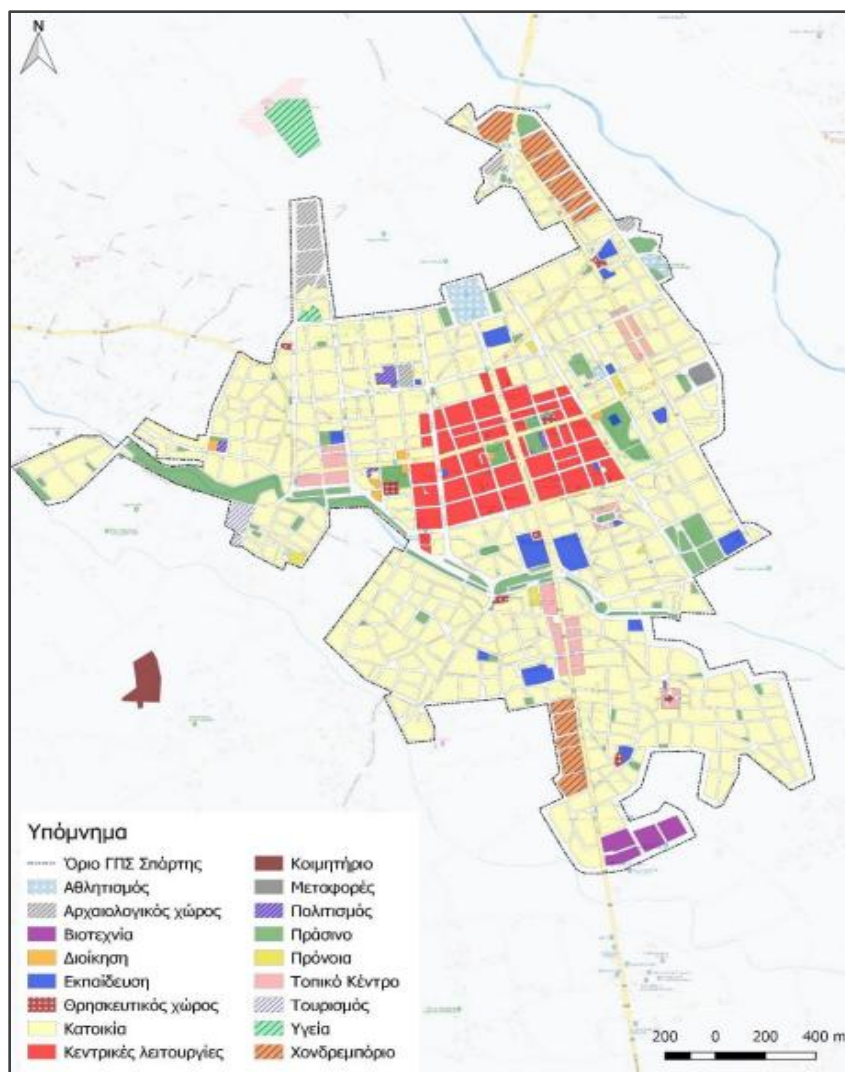
Όσον αφορά στις καλύψεις γης στο Δήμο Σπάρτης σύμφωνα με το «Corine landcover 2000», όπως φαίνεται και στον επόμενο Πίνακα, το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν οι δασικές εκτάσεις με ποσοστό 54,83% και ακολουθούν οι γεωργικές εκτάσεις με ποσοστό περίπου 35%.

Πίνακας 19: Χρήσεις Γης στο Δήμο Σπάρτης.

Είδος χρήσεως γης	Ποσοστό (%)
Αστικός ιστός & υφιστάμενες τεχνητές επιφάνειες	0,95
Γεωργική γη- καλλιέργειες	34,97
Δασικές εκτάσεις	54,83
Φυσικοί βοσκότοποι	7,94
Παραλίες, αμμόλοφοι, αμμουδιές	0,02
Εκτάσεις με αραιή βλάστηση	1,28

Πηγή: Corine Land Cover 2000&ιδία επεξεργασία.

Η πολεοδομική οργάνωση του υπό μελέτη Δήμου, βάσει του ΓΠΣ Σπάρτης, παρουσιάζεται στην Εικόνα 11. Όπως φαίνεται οι κεντρικές λειτουργίες βρίσκονται βόρεια του παραπόταμου του Ευρώτα που διέρχεται από τη Σπάρτη, ενώ η περιοχή που περιβάλλει ο συγκεκριμένος παραπόταμος είναι χαρακτηρισμένη ως «πράσινο». Σημαντικές εκτάσεις πρασίνου υφίστανται στον πυρήνα του κέντρου της πόλης και στα ανατολικά αυτής. Ωστόσο παρατηρούνται και μικρότερες εκτάσεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται από διάσπαρτο πρότυπο. Η χρήση «εκπαίδευση» είναι διάσπαρτα χωροθετημένη εντός της πόλης. Οι αρχαιολογικοί χώροι, οι δομές υγείας και η χρήση του αθλητισμού συναντώνται στο βόρειο τμήμα του θεσμοθετημένου ορίου. Το χονδρεμπόριο βρίσκεται τόσο στα βόρεια, όσο και στα νότια της πόλης, ενώ μία σημαντική πύκνωση βιοτεχνίας παρατηρείται στο νότιο τμήμα της περιοχής.

Εικόνα 14:Οι θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης Σύμφωνα με το ΓΠΣ Σπάρτης.

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

Ο Πίνακας 20 και το Διάγραμμα 22 παρουσιάζουν την ποσοστιαία αποτύπωση της έκτασης κάθε επιμέρους χρήσης που συναντάται στο ΓΠΣ της Σπάρτης. Η επικρατούσα χρήση με ποσοστό 46,72% είναι αυτή της «κατοικίας», η οποία καταλαμβάνει σχεδόν τη μισή έκταση της θεσμοθετημένης περιοχής της Σπάρτης. Έπειτα ακολουθούν οι «κεντρικές λειτουργίες πόλης» (6,29%) και το «πράσινο» (5,36%). Από την άλλη πλευρά, οι χρήσεις με τις μικρότερες τιμές ποσοστού είναι οι «μεταφορές», η «διοίκηση» η «πρόνοια» και ο «τουρισμός», οι οποίες δεν ξεπερνούν το 0,25% έκαστη. Σημαντική έκταση της πόλης καταλαμβάνει το οδικό περιβάλλον, χώρος που χρησιμοποιείται είτε για κυκλοφορία οχημάτων, είτε για πεζόδρομους και που ανέρχεται στο 30,21% του θεσμοθετημένου ορίου.

Πίνακας 20: Η ποσοστιαία αποτύπωση της έκτασης κάθε χρήσης γης του ΓΠΣ Σπάρτης.

Χρήση	Έκταση (m ²)	Ποσοστό (%)
Αθλητισμός	30.175,7	0,74%

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Χρήση	Έκταση (m ²)	Ποσοστό (%)
Αρχαιολογικός χώρος	45.425,4	1,11%
Βιοτεχνία	32.425,9	0,79%
Διοίκηση	8.522,9	0,21%
Εκπαίδευση	76.787,2	1,88%
Θρησκευτικός χώρος	13.738,8	0,34%
Κέντρο πόλης	257.282	6,29%
Κατοικία	1.910.920	46,72%
Κοιμητήριο	22.301,7	0,55%
Μεταφορές	7.295,86	0,18%
Πολιτισμός	10.864,3	0,27%
Πράσινο	219.424	5,36%
Πρόνοια	10.073,3	0,25%
Τοπικό κέντρο	64.944,8	1,59%
Τουρισμός	10.159,3	0,25%
Υγεία	38.667,9	0,95%
Χονδρεμπόριο	95.625,6	2,34%
Οδικό περιβάλλον	1.235.485,34	30,21%
Σύνολο	4.090.120	100%

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

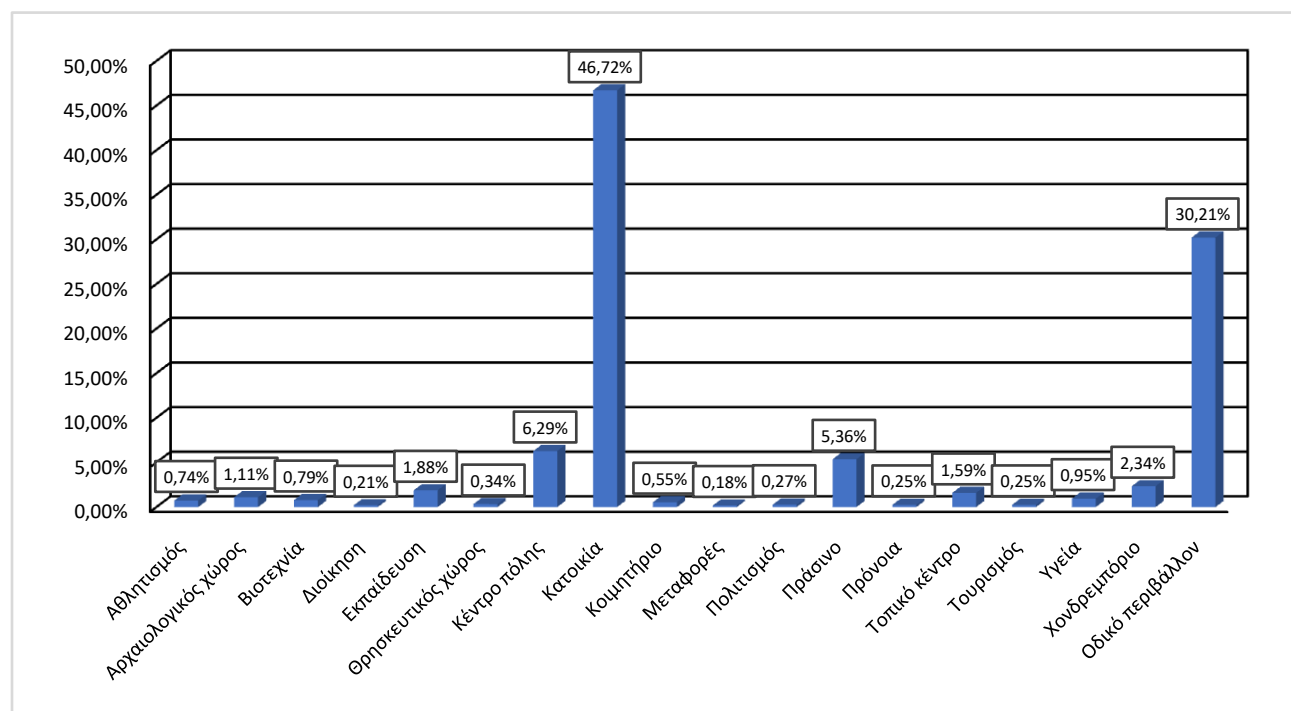

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Διάγραμμα 22: Η ποσοστιαία αποτύπωση της έκτασης κάθε χρήσης γης του ΓΠΣ Σπάρτης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Η.Παρεμβάσεις – Προγράμματα που υλοποιήθηκαν στην Περιοχή Παρέμβασης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι παρεμβάσεις και τα προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη στο Δήμο Σπάρτης και χρηματοδοτήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ο παρόν Δήμος αριθμεί 4 παρεμβάσεις/ προγράμματα το αντικείμενο και λοιπά στοιχεία των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω αναλυτικά:

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1	
Τίτλος	Ολοκλήρωση του Συστήματος Τηλεμετρίας Ψηφιακών Υδρομετρητών της ΔΕΥΑ Σπάρτης
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη
Θεματικοί Στόχοι	Προστασία Περιβάλλοντος
Περιγραφή	Η μελέτη αποτελεί προβλέπει την επέκταση του υπάρχοντος συστήματος ελέγχου διαρροών (τηλέλεγχος/ τηλεχειρισμός) και του συστήματος τηλεμετρίας ψηφιακών υδρομετρητών της ΔΕ Σπαρτιατών στις υπόλοιπες ΔΕ. Μέσω της ενσωμάτωσης στο υφιστάμενο σύστημα των νέων μετρητών θα επιτευχθεί η μέτρηση των οικιακών καταναλώσεων και των συναγερμών που αφορούν θραύσεις, διαρροών, κακόβουλες πράξεις κλπ στο υφιστάμενο δίκτυο των ΔΕ Θεραπνών, Μυστρά, Οινούντος, Πελλάνας, Φάρισου και Καρυών. Με αυτό τον τρόπο η ΔΕΥΑΣ αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης, τη μείωση του μη τιμολογούμενου νερού, τη μείωση των διαρροών, την εξασφάλιση της επάρκειας και της ποιότητας του πόσιμου νερού, οι οποίες παρουσιάζουν ελλειμματικό υδατικό ισοζύγιο, μη ορθολογικό

	τρόπο λειτουργίας ενώ απαιτείται και ιδιαίτερη μέριμνα για την διασφάλιση της ποιότητας του νερού. Μέσω της προτεινόμενης πράξης αναμένεται να καλυφθούν σε ποσοστό 100% οι ΔΕ Θεραπνών, Μυστρά, Οινούντος, Πελλάνας, Φάρισου και Καρυών δεδομένου ότι θα καλυφθούν στο σύνολό τους οι υδατοπαροχές της ΔΕΥΑΣ με νέα σύγχρονα ψηφιακά υδρόμετρα καθώς έχει ήδη υποβάλει προς χρηματοδότηση και αναμένει την απόφαση ένταξης αντίστοιχη πράξη που αφορά στα υδρόμετρα της ΔΕ Σπαρτιατών. Ο σκοπός της ΔΕΥΑΣ με την επέκταση του υφιστάμενου συστήματος τηλεέγχου/ τηλεχειρισμού και τηλεμετρίας ψηφιακών υδρομετρητών είναι η περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των δικτύων ύδρευσης των ΔΕ Θεραπνών, Μυστρά, Οινούντος, Πελλάνας, Φάρισου και Καρυών μέσω της παρακολούθησης των οικιακών καταναλώσεων και της δραστικής μείωσης των απωλειών που οφείλονται στην υποεγγραφή των υφιστάμενων μετρητών. Με την επέκταση του συστήματος βασικοί στόχοι της ΔΕΥΑ Σπάρτης είναι: - ο να μειώσει δραστικά το μη τιμολογούμενο νερό, - ο να εντοπίζει άμεσα τις θραύσεις και τις διαρροές εντός ή εκτός των οικιών, - ο να αποκτήσει ένα σύστημα απομακρυσμένης παρακολούθησης των καταναλώσεων και των συναγεμνών, - ο να εντοπίζει άμεσα τις μη εξουσιοδοτημένες παρεμβάσεις/ λαθροληψία νερού, - ο να αυξήσει την εισπραξιμότητα μέσω της μείωσης της υποεγγραφής των υφιστάμενων μετρητών, - ο να μειώσει δραστικά το κόστος των καταμετρητών και των συνεργείων, - ο να παρέχει την αδιάκοπη τροφοδοσία νερού, - ο να μειώσει δραστικά τα λειτουργικά της έξοδα μέσω της ορθολογικότερης διαχείρισης του δικτύου και εξοπλισμού, - ο να εξυπηρετεί τους καταναλωτές άμεσα και αποτελεσματικά, - ο να ελαχιστοποιήσει την ποσότητα του κατασπαταλούμενου νερού που διαρρέει καθώς στις περιοχές που εστιάζει η παρούσα μελέτη παρατηρείται μεγάλο ποσοστό διαρροών και μη τιμολογούμενου νερού, - ο να μειώσει την άσκοπα καταναλισκόμενη ενέργεια που απαιτεί η σημερινή λειτουργία του δικτύου, - ο να μπορέσει να υιοθετήσει μια δικαιότερη τιμολογιακή πολιτική βασισμένη σε πραγματικά στοιχεία και - ο να σχεδιάζει τη μελλοντική ανάπτυξη του συστήματος.
Ταμείο	Ταμείο Συνοχής
Προϋπολογισμός	6.134.367€
Έναρξη	01/05/2023
Λήξη	31/12/2023

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2

Τίτλος	Βιοκλιματική Αναβάθμιση ΞΕΝΙΑ Σπάρτης και Μετατροπή σε Κέντρο Πολιτιστικών, Τουριστικών και Διοικητικών Δραστηριοτήτων
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη
Θεματικοί Στόχοι	Προστασία Περιβάλλοντος
Περιγραφή	Το έργο αφορά σε παρεμβάσεις στο Κτίριο του πρώην ξενοδοχείου ΞΕΝΙΑ του Δήμου Σπάρτης, με αντικείμενο την αποκατάσταση, τη βιοκλιματική αναβάθμιση και την αναδιαρρύθμιση του κτιρίου, ώστε να στεγάσει με

	ασφάλεια και άνεση το «Κέντρο πολιτιστικών, τουριστικών και διοικητικών δραστηριοτήτων» του Δήμου Σπάρτης. Πρόκειται για κτίριο κατασκευής του 1959, που βρίσκεται σε λόφο στο ανατολικό τμήμα της πόλης, σε μικρή απόσταση από το κέντρο της, έχοντας πανοραμική θέα προς την πόλη και τον Ταΰγετο. Λειτουργήσε για αρκετά χρόνια ως πρότυπη ξενοδοχειακή μονάδα υπό την ευθύνη του ΕΟΤ και έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 328/18-11-2016). Από το έτος 2012 αποτελεί ιδιοκτησία του Δήμου. Το κτιριολογικό πρόγραμμα της νέας χρήσης του κτιρίου περιλαμβάνει αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αμφιθέατρο περίπου 240 θέσεων για μουσικές, θεατρικές, λογοτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις, γραφείο εξυπηρέτησης κοινού, εκθεσιακό χώρο με ψηφιακές διαδραστικές εφαρμογές και γραφεία για διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου.
Ταμείο	ΤαμείοΣυνοχής
Προϋπολογισμός	2.800.000€
Έναρξη	08/11/2016
Λήξη	31/12/2023

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3

Τίτλος	Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου (OpenMall) Σπάρτης
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
Θεματικοί Στόχοι	Ανταγωνιστικότητα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ)
Περιγραφή	Το έργο αφορά στην δημιουργία Ανοικτού Κέντρου Εμπορίου (ΑΚΕ) από τον Δήμο Σπάρτης, σε συνεργασία με τον Εμπορικό Σύλλογο Σπάρτης και την συμμετοχή τοπικών επιχειρήσεων, σε συγκεκριμένη περιοχή εντός του ιστορικού-εμπορικού κέντρου της πόλης της Σπάρτης, με στοχευμένες και επιλεγμένες παρεμβάσεις που περιλαμβάνουν δράσεις αναβάθμισης του δημόσιου αστικού χώρου, εκσυγχρονισμού υποδομών, βελτίωσης της κινητικότητας, βελτίωσης του μικροκλίματος και βελτίωσης της προσβασιμότητας. Το έργο περιλαμβάνει επίσης την προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων «έξυπνης» πόλης και «έξυπνης» βιώσιμης κινητικότητας, την ανάδειξη της ταυτότητας της εμπορικής περιοχής, καθώς και δράσεις για την προβολή και προώθηση του ΑΚΕ και του έργου. Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση του έργου αφορούν: - Στην ενίσχυση και τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής παρέμβασης. - Στην αξιοποίηση και ανάδειξη των πολιτιστικών και φυσικών πόρων της περιοχής. - Στην αξιοποίηση της τουριστικής δυναμικής της περιοχής παρέμβασης, μέσω της προσέλκυση τουριστών-επισκεπτών. - Στην αστική αναζωογόνηση και αισθητική αναβάθμιση της περιοχής παρέμβασης. - Στην αύξηση της «ελκυστικότητας» της περιοχής. - Στην οργάνωση, ενίσχυση και τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας μέσα από την περαιτέρω ανάδειξη της περιοχής παρέμβασης και των οικονομικών πηγών της και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από την αναβάθμιση και λειτουργία της εμπορικής περιοχής.

	Το κύριο στοχοθετούμενο κοινό (target-group) των παρεμβάσεων και των επιμέρους των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του έργου περιλαμβάνει μια ευρύτατη ομάδα άμεσων αποδεκτών, όπως: - Οι τουρίστες και επισκέπτες της πόλης, με σκοπό της ενεργοποίησης της καταναλωτικής τους διάθεσης και την ενημέρωσή τους για τις δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά του ΑΚΕ. - Οι κάτοικοι της περιοχής, οι οποίοι αναμένεται να εντάξουν το ΑΚΕ ως μέρος της καθημερινότητάς τους. - Οι ωφελούμενες τοπικές επιχειρήσεις, οι οποίες θα αναλάβουν ενεργό ρόλο ώστε να εφαρμόσουν τα αισθητικά πρότυπα του ΑΚΕ, με σκοπό την αισθητική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής και την συνολική υποστήριξη της ιδέας του ΑΚΕ. Παράλληλα, έμμεσα ωφελούμενοι είναι και φορείς όλου του φάσματος (σύλλογοι, τουριστικοί φορείς, ο Δήμος Σπάρτης κλπ.) που μπορούν να συμβάλλουν ενεργά στην αξιοποίηση στρατηγικών συνεργειών και στην εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας ενεργειών πληροφόρησης και δημοσιότητας, ενώ συγχρόνως επηρεάζουν το περιεχόμενο και τον τρόπο εφαρμογής των πολιτικών, στις οποίες θα επιδιωχθεί να έχουν αυξημένο αντίκτυπο τα αποτελέσματα του έργου. Σημαντικός στόχος για την αποτελεσματικότερη επιτυχία των επικοινωνιακών μηνυμάτων είναι και οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης (opinion leaders), όπως είναι οι εκπρόσωποι του Τύπου και των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (ΜΜΕ), που λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές των μηνυμάτων και των ωφελημάτων που προκύπτουν από την προώθηση των δράσεων του έργου.
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
Προϋπολογισμός	1.810.095€
Έναρξη	01/11/2018
Λήξη	31/12/2024

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 4

Τίτλος	Επέκταση υπαρχόντων συστημάτων παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου διαρροών και υδραυλικών λειτουργικών παραμέτρων σε υφιστάμενα δίκτυα μεταφορών και διανομής νερού στη Δημοτική Ενότητα Σπαρτιατών – Αντικατάσταση, Επέκταση Δικτύου Ύδρευσης Αγ. Ειρήνης
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη
Θεματικοί Στόχοι	Προστασία Περιβάλλοντος
Περιγραφή	Το έργο αφορά στην αναβάθμιση και επέκταση των μηχανισμών παρακολούθησης και ελέγχου του υδροδοτικού συστήματος του Δήμου Σπαρτιατών και την βελτίωση του δικτύου ύδρευσης του οικισμού Αγίας Ειρήνης. Με την υφιστάμενη κατάσταση, το υδρευτικό σύστημα λειτουργεί χωρίς ενιαίο σχεδιασμό, μεθοδολογική επάρκεια και τεχνογνωσία. Φυσική απόρροια είναι οι υδάτινοι πόροι να μην διαχειρίζονται ορθολογικά και να κατασπαταλούνται λόγω υπερχειλίσεων και θραύσεων που οφείλονται σε υπερπιέσεις και απουσία συστήματος παρακολούθησης του δικτύου. Το γεγονός αυτό κάνει επιτακτική την επέκταση του υφιστάμενου συστήματος και στις υπόλοιπες βασικές υποδομές υδροδότησης, έτσι ώστε το δίκτυο να παρακολουθείται και να διαχειρίζεται σε ενιαία βάση τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά. Σκοπός του παρόντος έργου είναι η επίλυση των ακόλουθων

	προβλημάτων και δυσλειτουργιών που έχουν σαν αποτέλεσμα τη μη αποδοτική χρήση του νερού και την μη εξασφαλισμένη επάρκεια: ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα καθώς μέρη του δικτύου είναι παλιά, μη λειτουργικά πολλές φορές, με χαρακτηριστικά που υπολείπονται αυτών που είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία του δικτύου. ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στην παρακολούθηση του δικτύου καθώς το εγκατεστημένο σύστημα αυτοματισμού δεν καλύπτει το σύνολο του δικτύου και των υποδομών με αποτέλεσμα να μη μπορεί να δώσει πραγματικά δεδομένα για τη λειτουργική κατάσταση των υποδομών όπως πιέσεις, παροχές, στάθμες, λειτουργία αντλιών κλπ για το πλήρες δίκτυο. ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στην εξασφάλιση της επάρκειας του νερού, καθώς η απουσία συστήματος εποπτικού ελέγχου στο σύνολο των υποδομών οδηγεί στην άσκοπη χρήση των γεωτρήσεων και των προωθητικών συγκροτημάτων με άμεσο αποτέλεσμα την υπερχρέιψη των δεξαμενών και την κατασπατάληση του νερού. ○ Παρουσιάζεται σημαντική διαφορά μεταξύ του παρεχόμενου και του τιμολογούμενου νερού, γεγονός που οφείλεται σε αφανείς διαρροές, θραύσεις λόγω υπερπιέσεων, υποεγγραφή των υφιστάμενων μετρητών και λαθροληψία νερού, ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στην παρακολούθηση και την εξασφάλιση της ποιοτικής επάρκειας του νερού, καθώς δεν υπάρχουν επαρκή σημεία παρακολούθησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών ή/ και απολύμανσης αυτού. ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στη διαχείριση της πίεσης στο εσωτερικό δίκτυο καθώς με την υφιστάμενη λειτουργία του δικτύου δεν γίνεται ενεργή διαχείριση της πίεσης στα κατάλληλα σημεία, με αποτέλεσμα κυρίως τις νυχτερινές ώρες να παρατηρούνται φαινόμενα υπερπιέσεων και θραύσεων. ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στην ανίχνευση και τον εντοπισμό των διαρροών στο εσωτερικό δίκτυο καθώς δεν υπάρχει εγκατεστημένος εξοπλισμός παρακολούθησης σε αυτό, ενώ η Υπηρεσία δε διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό για τον σημειακό εντοπισμό τους. ○ Παρουσιάζεται σημαντικό πρόβλημα στην επάρκεια υδροδότησης του οικισμού της Αγίας Ειρήνης λόγω της παλαιότητας του δικτύου και κατ' επέκταση στην πόλη της Σπάρτης μιας και η πηγή υδροδότησης του οικισμού είναι ίδια με μία από τις πηγές υδροδότησης της πόλης της Σπάρτης.
Ταμείο	ΤαμείοΣυνοχής
Προϋπολογισμός	1.231.129€
Έναρξη	19/05/2019
Λήξη	31/12/2023

2.2 Ανάλυση Χαρακτηριστικών της Περιοχής Παρέμβασης βάσει Σχεδίων, Προγραμμάτων και Μελετών

2.2.1. Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Η χωροταξική πολιτική επιχειρεί την επίτευξη της χωρικής συνοχής και το συντονισμό της εθνικής και περιφερειακής οικονομίας, εξασφαλίζοντας δεσμούς αλληλεξάρτησης και εξισορρόπησης εθνικών και τοπικών αναπτυξιακών στόχων. Στην Εθνική Χωροταξική Πολιτική εντάσσονται τέσσερα θεσμοθετημένα

Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ)⁵⁴. Τα ΕΠΧΣΑΑ που αναγράφουν κατευθύνσεις για το Δήμο Σπάρτης ή/και την ΠΕ Λακωνίας είναι τα εξής:

1. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ:

Το ΕΠΧΣΑΑ των ΑΠΕ έχει τρεις σημαντικούς σκοπούς. Αρχικά επιδιώκει τη διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου. Επιπλέον στοχεύει στη καθιέρωση κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός την δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο περιβάλλον (φυσικό και ανθρωπογενές). Ακόμη η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών αξιολογείται ως ιδιαίτερως σημαντική.

Προκειμένου να επιτευχθούν τα ανωτέρω το ΕΠΧΣΑΑ διακρίνει την επικράτεια σε κατηγορίες, βάσει του το εν δυνάμει εκμεταλλεύσιμου αιολικού δυναμικού και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της. Οι καθορισμένες κατηγορίες είναι οι Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (ΠΑΠ) και οι Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ). Το ανατολικό τμήμα της ΠΕ Λακωνίας (Πάρνωνας και νότια) περιλαμβάνεται σε μία από τις τρεις προσδιοριζόμενες «ΠΑΠ». Ωστόσο ο Δήμος Σπάρτης εντάσσεται στην κατηγορία «ΠΑΚ» και δεν του αποδίδεται κάποιος άλλος ιδιαίτερος ρόλος.

2. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία:

Το παρόν ΕΠΧΣΑΑ αποσκοπεί στο μετασχηματισμό της χωρικής διάρθρωση του τομέα της βιομηχανίας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΠΕ Λακωνίας στη γενική προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση κατατάσσεται σε: Χαμηλή (0,5).

Οι κατευθύνσεις πολιτικής για τις περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλή παρουσία βιομηχανίας. Όπως η ΠΕ Λακωνίας περιλαμβάνουν:

- Ήπια πολιτική, για τη διατήρηση ενός βασικού βιομηχανικού ιστού για την κάλυψη τοπικών αναγκών και για την αποφυγή των κινδύνων της υπερβολικής εξάρτησης από λίγους ή έναν τομέα. Όμως, δεν πρέπει να υπάρξει έντονη τεχνητή στήριξη της βιομηχανίας, που μπορεί να οδηγήσει σε μη βιώσιμες μονάδες, στο βαθμό που υπάρχουν εναλλακτικοί τομείς ανάπτυξης των περιοχών.
- Ήπια πολιτική στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα ανάπτυξης σε τομείς εκτός μεταποίησης.

Επίσης αναφέρεται πως στην ΠΕ Λακωνίας, με εξαίρεση τον προσανατολισμό στην τυποποίηση των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων (ελαιοπαραγωγή και εσπεριδοειδή), δεν υπάρχει σαφής κλαδική φυσιογνωμία, συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη μεταποίηση και έδαφος για τη διατύπωση κλαδικών προτεραιοτήτων. Ωστόσο υποστηρίζεται η διασύνδεση πρωτογενή – δευτερογενή, κυρίως μέσω της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και ιδιαίτερα των επώνυμων ποιοτικών αγροδιατροφικών.

⁵⁴Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505/Β/04.11.2011), Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΦΕΚ 2464/Β/03.12.2008), Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009) & Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τα Καταστήματα Κράτησης (ΦΕΚ 1575/Β/28.11.2001)

Η μεταποίηση που εστιάζεται στη Σπάρτη είναι περισσότερο τοπικής σημασίας και δεν υπάρχουν προοπτικές διαφοροποίησης αυτού του χωρικού σχήματος. Προκειμένου να προστατευθεί η γεωργική γη από τη διασπορά βιομηχανικών μονάδων θα πρέπει να προβλεφθούν από τον πολεοδομικό σχεδιασμό κατάλληλες θέσεις για ΒΕΠΕ (Βιομηχανικά και Επιχειρηματικά Πάρκα) μέσης και χαμηλής όχλησης.

2.2.2. Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Πελοποννήσου

Το ΠΠΧΣΑΑ για την Περιφέρεια Πελοποννήσου⁵⁵ είναι θεσμοθετημένο από το 2003 και σε αυτό προσδιορίζονται οι αρχές και οι στόχοι που τίθενται για τη χωρική ανάπτυξη της Περιφέρειας, καθώς και οι στρατηγικές κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Οι γενικοί στόχοι του Πλαισίου αναφέρονται στα εξής:

- > Ισχυροποίηση του περιφερειακού ρόλου της Περιφέρειας Πελοποννήσου και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- > Ενίσχυση εξωστρέφειας.
- > Δημιουργία προϋποθέσεων για μελλοντική ανάδειξη της σε ισχυρό εναλλακτικό συγκοινωνιακό κόμβο στο Μεσογειακό χώρο.
- > Εξορθολογισμός των σχέσεων αλληλεξάρτησης από το οικονομικό σύμπλεγμα Αθήνας - Πειραιά και ενίσχυση της διασύνδεσής της με τις Περιφέρειες Δυτ. Ελλάδας και Κρήτης.
- > Ενίσχυση διαπεριφερειακής συνοχής.

Το ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης και επικαιροποίησης από το 2011. Βάσει της μελέτης αξιολόγησης, της σύνοψης και των στοιχείων που έχουν δημοσιοποιηθεί από το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ) προκύπτουν τα κατωτέρω για το Δήμο Σπάρτης και την ΠΕ Λακωνίας:

- > Συμπεράσματα για την περίοδο 2001-2011:
 1. Η χαμηλότερη πληθυσμιακή μείωση παρουσιάζεται στις ΠΕ της Λακωνίας (μείωση 3,46%) και της Μεσσηνίας (μείωση 2,07%), οι οποίες είναι σχετικά πιο απομακρυσμένες και απομονωμένες από τα μεγάλα εθνικά οδικά δίκτυα αλλά και αιπτότην πρωτεύουσας.
 2. Η ΠΕ Λακωνίας διαθέτει το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- > Παραγωγικοί Τομείς:
 1. Πρωτογενής Τομέας: Σε επίπεδο ΠΕ, η Μεσσηνία συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος των γεωργικών – κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου με ποσοστό 29,2% και ακολουθεί αυτή της Λακωνίας με ποσοστό 22,3%.

⁵⁵ ΦΕΚ 1485/Β'/10.10.2003

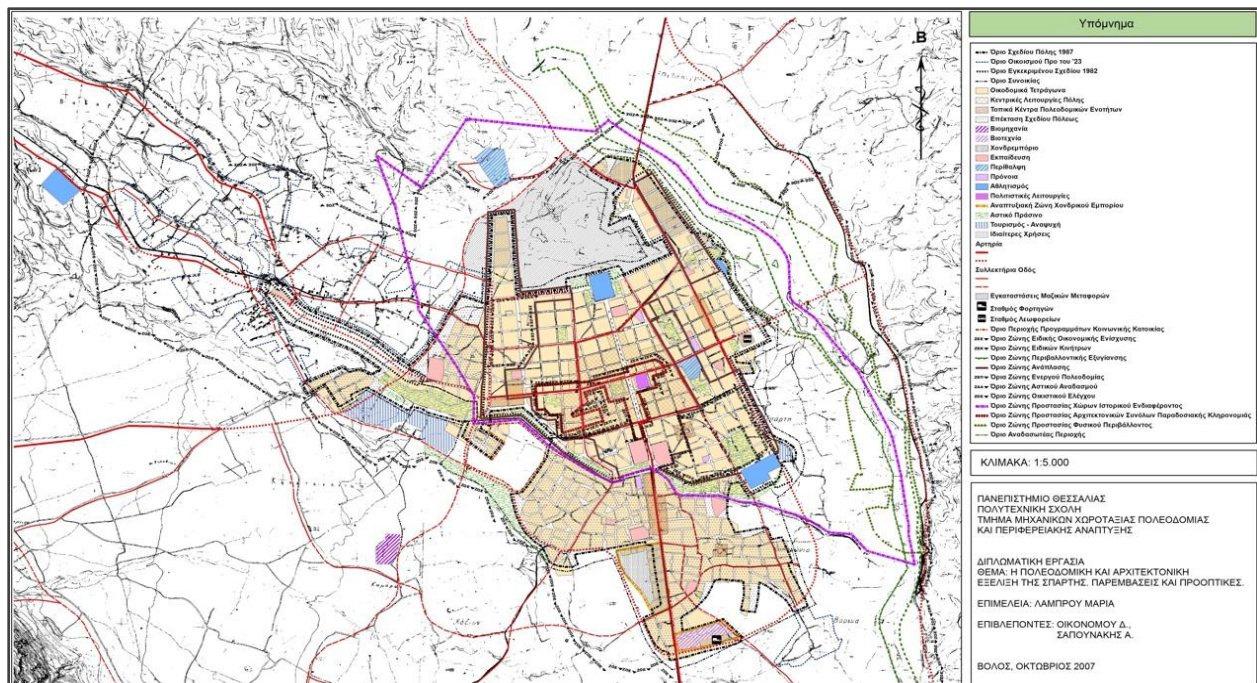
2. Δευτερογενής Τομέας: Το 84% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος πρόκειται για εγκαταστάσεις αιολικής ενέργειας και η μεγαλύτερη συγκέντρωση παρατηρείται στην ΠΕ Λακωνίας με ποσοστό της τάξης του 44,2% της συνολικής ισχύος.
 3. Τριτογενής Τομέας: Το χαρακτηριστικό του τουρισμού στην Περιφέρεια δεν είναι ο μαζικός τουρισμός θερρινών διακοπών, καθώς δεν υπάρχει το αντίστοιχο ξενοδοχειακό δυναμικό και δεν υπάρχει εξυπηρέτηση μέσω παγιομένων πτήσεων charter, αλλά ο εισερχόμενος τουρισμός προέρχεται από αφίξεις οδικών προελεύσεων (μέσω Αδριατικής και Πατρών), που διαχέεται κυρίως προς την ΠΕ Αργολίδα και στην ΠΕ Λακωνία.
- > Οικιστικό Δίκτυο:
1. Τη μεγαλύτερη συγκέντρωση λειτουργιών και εξυπηρετήσεων κοινωνικής και διοικητικής υποδομής, έχουν, όπως είναι αναμενόμενο, οι έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων (όπως είναι και η Σπάρτη).
- > Τοπίο – Φυσικό Περιβάλλον – Πολιτιστικό Κεφάλαιο:
1. Έχει ήδη εκπονηθεί σημαντικός αριθμός περιβαλλοντικών μελετών, από τις οποίες έχουν θεσμοθετηθεί ζώνες προστασίας για τον οικότοπο Πάρνωννα.
 2. Ο Μυστράς δυτικά της Σπάρτης, υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα θρησκευτικά, πολιτιστικά και διοικητικά κέντρα του Βυζαντίου.
- > Οδικές Μεταφορές και Οδικό Δίκτυο:
1. Ο κυριότερος οδικός άξονας της Περιφέρειας είναι ο αυτοκινητόδρομος «Κόρινθος – Τρίπολη–Καλαμάτα» που περιλαμβάνει και τον κλάδο «Λεύκτρο-Σπάρτη», σήμερα σε επροχωρημένο στάδιο υλοποίησης (ήδη παραδόθηκε σε κυκλοφορία).
 2. Εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις και ανάγκη αναβάθμισης και βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του εσωτερικού οδικού δικτύου της Περιφέρειας στους στους λοιπούς άξονες του οδικού δικτύου.
- > Φυσικό Αέριο:
1. Βρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη σκοπιμότητας διανομής φυσικού αερίου για τη Σπάρτη.
- > Υδρευση:
1. Στις τουριστικές περιοχές της Περιφέρειας (Μεσσηνία, Λακωνία) εμφανίζονται προβλήματα επάρκειας νερού τους καλοκαιρινούς μήνες, λόγω αυξημένης ζήτησης και μη επαρκούς δικτύου.
- > Στερεά Απόβλητα:
1. Μέχρι την λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των απορριμμάτων στην περιφέρεια, έχει διαμορφωθεί ένα προσωρινό στάδιο διαχείρισης των απορριμμάτων. Στην ΠΕ Λακωνίας έχει χωροθετηθεί στους Μολάους.

2.2.3. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Δήμου Σπάρτης

Η Σπάρτη απέκτησε εγκεκριμένο ΓΠΣ το 1985 (ΦΕΚ 471/Δ/1985), στο πλαίσιο του ν.1337/1983 (ΦΕΚ 33Α'). Το ισχύον ΓΠΣ οργανώνει την πόλη της Σπάρτης σε έξι Πολεοδομικές Ενότητες (ΠΕ). Στο

Κέντρο της πόλης χωροθετήθηκαν χρήσεις κεντρικών λειτουργιών πόλης καιπροβλέφθηκε ηεπέκτασή τους, προκειμένου να ενοποιηθεί το εμπορικό και το διοικητικό κέντρο της Σπάρτης. Το ΓΠΣ λαμβάνει τις εξής κατευθύνσεις για την οργάνωσητωνχρήσεων,τηνανάδειξητουπολιτιστικούκεφαλαίου, την οργάνωση της κυκλοφορίας (οχημάτων και πεζών) και κοινόχρηστων χώρων:

- Ηδημιουργίαπλέγματοςδρόμωνπουδίνειδυνατότητεςπολλαπλώνεπιλογώνπροορισμούγιατην αποσυμφόρησηαπότηνκυκλοφορίαδιέλευσηςτηςκεντρικήςπεριοχής
- Η δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων που συνδέει τους κύριους κοινόχρηστους χώρουςκαιτουςαρχαιολογικούςχώρους
- Ηαντιμετώπισητουπροβλήματοςτηςστάθμευσηςστηνκεντρικήπεριοχή.
- ΗαπομάκρυνσητωνσταθμώνΚΤΕΛκαιτωνφορτηγώναπότηνκεντρικήπεριοχή.
- ΗπροστασίατωνΑρχιτεκτονικώνσυνόλωνιστορικήςκαιπαραδοσιακήςκληρονομιάςπουενοπίζονταιστοναρχικόκώρυήνατηςπόλης.

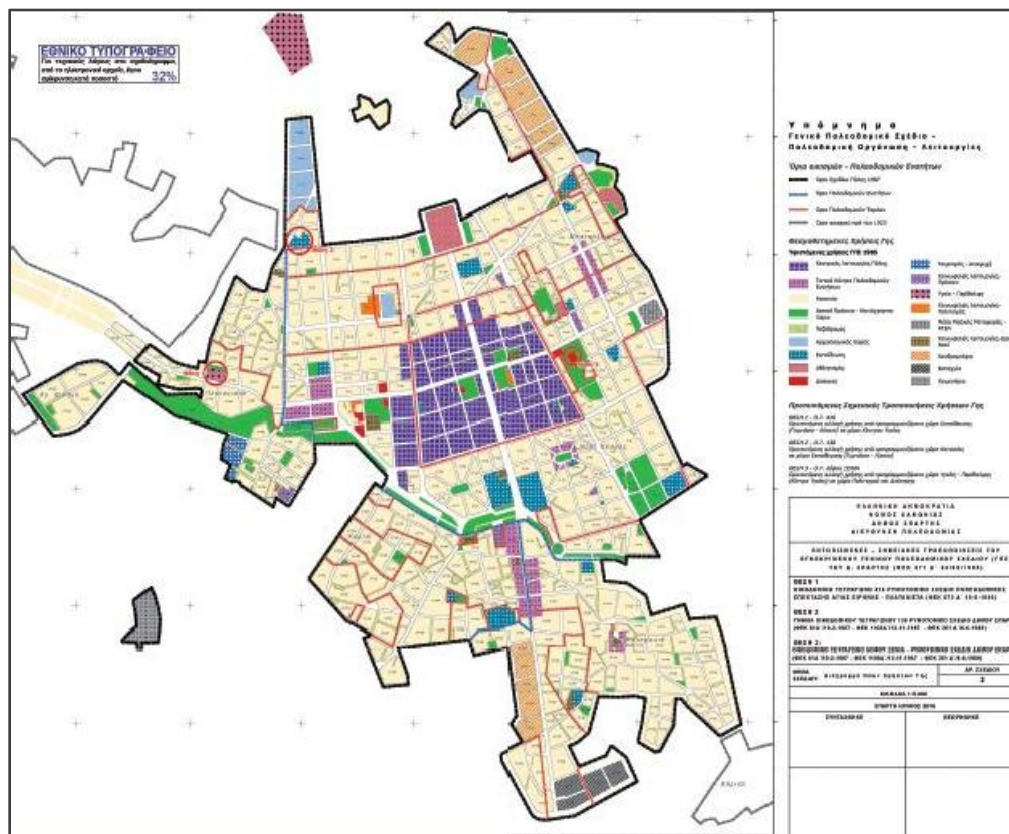

Εικόνα 15:Προτάσεις Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Σπάρτης.

Πηγή: Λάμπρου Μ. (2007) «Πολεοδομική και Αρχιτεκτονική εξέλιξη της πόλης της Σπάρτης από το 19^ο αι. μέχρι σήμερα. Παρεμβάσεις και Προοπτικές», Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η τελευταία τροποποίηση του εν λόγω πραγματοποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 39730/04.08.2017ΑπόφασητουΣυντονιστήτηςΑποκεντρωμένηςΔιοίκησηςΠελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, προκειμένου να εγκριθούν (σημειακές – εντοπισμένες)παρεμβάσεις. Οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις σχετίζονταιμετονκαθορισμόχώρωνΔιοίκησηςκαιΠολιτισμούστηνπεριοχήτουλόφου Ξενία, Κέντρου Υγείας στην περιοχή «Πλατανιστά» και Εκπαίδευσης (4^οΓυμνάσιο και το 3^οΛύκειο Σπάρτης) στο νοτιοδυτικότμήμα του ΟΤ 130 του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Σπάρτης (ΦΕΚ

252/ΑΑΠ/2017). Μέχρι να εκπονηθεί νέο ΤΧΣ, ο χωρικός σχεδιασμός της πόλης και η λειτουργία των χρήσεων ρυθμίζονται από το ισχύον ΓΠΣ του 1985, όπως τροποποιήθηκε το 2017.

Εικόνα 16: Απόσπασμα χάρτη από το ισχύον ΓΠΣ Σπάρτης.

Πηγή: ΦΕΚ252ΑΑΠ/2017

2.2.4. Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Σπάρτης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Σπάρτης αποτελεί το βασικό εργαλείο σχεδιασμού και υλοποίησης της αναπτυξιακής στρατηγικής του. Στις προτεραιότητες που θέτει αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής για τη χρονική περίοδο 2011-2014. Όραμα του Δήμου Σπάρτης αποτελεί το εξής:

Διαμόρφωση κοινωνικής, παραγωγικής, οικιστικής ταυτότητας ικανής να συγκρατήσει τον τοπικό πληθυσμό ενισχύοντας παράλληλα την εξωστρέφεια, με στόχο την ολοκληρωμένη ανάδειξη της περιοχής και των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων. Πυρήνα της προσπάθειας διαμόρφωσης της ταυτότητας αποτελεί ένα ισχυρό χωροταξικό και πολεοδομικό πρότυπο που υποστηρίζει την ανάπτυξη επενδύσεων στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, με την παράλληλη ενίσχυση του τουρισμού στη βάση της φέρουσας ικανότητας των περιοχών υποδοχής, την ενίσχυση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα με έμφαση στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων προσανατολισμένων στην αγορά με ικανότητα

τροφοδότησης της μεταποίησης τοπικά, στο πλαίσιο μιας λογικής αειφορικής διαχείρισης των περιορισμένων πόρων.

Ως βασικές κατευθυντήριες αρχές που διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του Δήμου και επίτευξης του οράματος, αποτελούν:

- Η κινητοποίηση τοπικών πόρων και δυνατοτήτων
- Η υιοθέτηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων
- Η προώθηση της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών
- Ο σεβασμός των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης
- Η κοινωνική δικαιοσύνη και αλληλεγγύη
- Η πολιτιστική ποικιλομορφία
- Η ανταπόκριση στις ανάγκες και στα αιτήματα των πολιτών
- Η διαφάνεια και χρηστή διαχείριση
- Η ισόρροπη ανάπτυξη των δημοτικών ενοτήτων
- Η ισότιμη εξυπηρέτηση όλων των κατοίκων χωρίς διακρίσεις

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Σπάρτης 2011-2014 αναλύεται σε τέσσερις βασικούς άξονες προτεραιότητας:

1. Περιβάλλον και ποιότητα ζωής
2. Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός
3. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση
4. Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου

Κάθε Άξονας αναλύεται σε Μέτρα (δηλ. Τομείς Παρέμβασης) και κάθε Μέτρο αντιστοιχεί σε έναν ή περισσότερους Γενικούς Στόχους. Οι Γενικοί Στόχοι ανάπτυξης αποτελούν την επιχειρησιακή εξειδίκευση του οράματος. Ουσιαστικά η δομή που ακολουθείται παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 23.

Διάγραμμα 23: Η δομή της επιχειρησιακής εξειδίκευσης του οράματος του Δήμου Σπάρτης για το διάστημα 2011-2014.

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σπάρτης Α' Φάση – Στρατηγικός Σχεδιασμός 2011-2014 & ιδία επεξεργασία

Οι Άξονες, τα Μέτρα και οι Γενικοί Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2011-2014 παρουσιάζονται συνοπτικά στον Πίνακα 21.

Πίνακας 21: Οι Άξονες, τα Μέτρα και οι Γενικοί Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2011-2014 του Δήμου Σπάρτης.

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
1. Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής	1.1. Οικιστικό Περιβάλλον	1.1.1. Οργάνωση και Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος
	1.2. Μεταφορική Υποδομή/ Κυκλοφορία/ Στάθμευση/ Συγκοινωνία	1.2.1. Αναβάθμιση των μεταφορών υποδομών και η βελτίωση της κυκλοφοριακής εξυπηρέτησης
	1.3. Ύδρευση/ Αποχέτευση/ Βιολογικοί Καθαρισμοί	1.3.1. Ολοκλήρωση αναβάθμιση και επέκταση των δικτύων ύδρευσης. Αναβάθμιση, επέκταση και κατασκευή νέων δικτύων αποχέτευσης και βιολογικών καθαρισμών
	1.4. Καθαριότητα και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	1.4.1. Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων & Αναβάθμιση των υπηρεσιών καθαριότητας
	1.5. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού	1.5.1. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού

	περιβάλλοντος	περιβάλλοντος
	1.6.Πολιτική Προστασία	1.6.1.Λήψη μέτρων αντιμετώπισης καταστάσεων εκτάκτων αναγκών
2.Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός	2.1.Ανάπτυξη Υπηρεσιών Κοινωνικής Υποστήριξης	2.1.1.Αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και υποδομών υγείας 2.1.2.Ποιοτική και Ποσοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς την Τρίτη Ηλικία 2.1.3.Ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τα παιδιά και τις οικογένειες τους 2.1.4.Παροχή υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων
	2.2.Παιδεία	2.2.1.Βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, των υποδομών και εν γένει της σχολικής ζωής
	2.3.Αθλητισμός	2.3.1.Βελτίωση και ανάπτυξη των αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών
	2.4.Πολιτισμός	2.4.1.Προστασία και ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και ανάπτυξη νέων πολιτιστικών δραστηριοτήτων και υποδομών
3.Τοπική Οικονομία και Απασχόληση	3.1.Τουρισμός	3.1.1.Ανάπτυξη τουριστικών υποδομών και βελτίωση των υφιστάμενων υπηρεσιών
	3.2.Αγροτική παραγωγή	3.2.1.Στήριξη της αγροτικής οικονομίας της περιοχής και βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της
	3.3.Οικονομική ανάπτυξη – Απασχόληση	3.3.1 Τόνωση της τοπικής οικονομίας, μέσω της στήριξης και ενδυνάμωσης της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης της περιοχής
4.Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου	4.1.Συγκρότηση οργανωτικού μοντέλου	4.1.1.Εισαγωγή και εφαρμογή του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης
	4.2.Ανθρώπινο δυναμικό – Διαδικασίες	4.2.1.Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών υπηρεσιακών στελεχών 4.2.2.Σχεδιασμός και εφαρμογή συστήματος

		τοποθεσίας 4.2.3.Μείωση διοικητικών βαρών 4.2.4.Ψηφιακός Δήμος
	4.3.Κτιριακή και Υλικοτεχνική Υποδομή	4.3.1.Δημιουργία νέου Δημαρχείου - Βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος 4.3.2.Ενίσχυση ψηφιακού περιβάλλοντος 4.3.3 Σταδιακή αντικατάσταση και εκσυγχρονισμός εξοπλισμού υπηρεσιών περιβάλλοντος
	4.4.Οικονομικά	4.4.1.Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας του Δήμου 4.4.2.Εφαρμογή του costcutting 4.4.3.Μείωση ενεργειακών αναγκών δημοτικών κτιρίων 4.4.4.Λοιπά μέτρα περιορισμού δαπανών 4.4.5.Βελτίωσης του συστήματος βεβαίωσης και είσπραξης των ιδίων εσόδων του Δήμου 4.4.6.ΑξιοποίησηΕυρωπαϊκώνΠρογραμμάτων
	4.5.Διαφάνεια – Ηλεκτρονική Δημοκρατία	4.5.1.Αξιοποίηση της ιστοσελίδας του Δήμου για την ενίσχυση της ηλεκτρονικής Δημοκρατίας

Πηγή:Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σπάρτης Α' Φάση – Στρατηγικός Σχεδιασμός 2011-2014& ίδια επεξεργασία

2.2.5. Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης

Το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης παρουσιάζει ή συνδέεται με μία υπάρχουσα, μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη μελλοντική ανάπτυξη μίας αστικής περιοχής και ειδικότερα της υποδομής και των υπηρεσιών μεταφορών και κινητικότητας(ELTIS, 2014).

Το όραμα του ΣΒΑΚ του Δήμου Σπάρτης, όπως αυτό διαμορφώθηκε μέσα από τις κατάλληλες διαδικασίες (ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης, γενικοί στόχοι του ΣΒΑΚ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, διαβούλευση με φορείς και πολίτες κ.α.) συνθέτει ορισμένες κρίσιμες προτεραιότητες για την υπό μελέτη περιοχή.

Οι εν λόγω προτεραιότητες αποτελούν τον κορμό του σχεδίου, καθώς οργανώνουν και εξειδικεύουν τη μελλοντική εικόνα για το Δήμο και οδηγούν στον προσδιορισμό διακριτών και εφικτών στόχων. Οι συγκεκριμένοι στόχοι εξειδικεύονται σε μέτρα, η χρήση των οποίων επιφέρει την επίτευξη των προσδιορισμένων στόχων.

Συνεπώς, το ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης απαρτίζεται από μία αλυσιδωτή διαδικασία, η οποία παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 24. Η κατωτέρω διαδικασία εξασφαλίζει την αποδοτικότητα, την άρτια οργάνωση και την λειτουργικότητα του σχεδίου.

Διάγραμμα 24: Η δομή της επιχειρησιακής εξειδίκευσης του οράματος του Δήμου Σπάρτης για το διάστημα 2011-2014.

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης & ίδια επεξεργασία

Το κεντρικό όραμα του Δήμου Σπάρτης για το ΣΒΑΚ είναι το ακόλουθο:

«Δήμος Σπάρτης: Στροφή προς τη βιώσιμη κινητικότητα... συνθέτοντας μια στρατηγική για ποιοτικές, αποδοτικές και φιλικές προς το περιβάλλον μετακινήσεις!»

Αποσκοπώντας στη διαμόρφωση ενός Δήμου ο οποίος θα:

- Υιοθετήσει μία ενιαία και συνδυασμένη προσέγγιση πολεοδομικού, κυκλοφοριακού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού.
- Παρέχει αισθητή προτεραιότητα στο περπάτημα, στο ποδήλατο, στη δημόσια συγκοινωνία αλλά και στους καινοτόμους τρόπους μετακίνησης.
- Περιορίσει δραστικά την εξάρτηση από το ιδιωτικό αυτοκίνητο.
- Έχει ως κύριο μέλημα τη βελτίωση της δημόσιας υγείας των κατοίκων μέσα από τη μείωση της ρύπανσης και την προώθηση της ενεργούς μετακίνησης.
- Αναδιοργανώσει το οδικό περιβάλλον της περιοχής με σκοπό να καταστεί όχι μόνο ανοικτό και προσβάσιμο για όλους και όλες αλλά και ασφαλές.
- Αναδείξει τους ιδιαίτερους πόλους ανάπτυξης μέσα από ένα λειτουργικό σχέδιο τουριστικής διαχείρισης που θα στηρίζεται στους βιώσιμους τρόπους μετακίνησης, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την ελκυστικότητα της περιοχής.

- Ενισχύσει την ιστορική ταυτότητα της πόλης και θα τη συνδέσει με την πορεία της πόλης προς το μέλλον.
- Καλλιεργήσει στους πολίτες μία υπεύθυνη και συνεπή στάση απέναντι στην κλιματική αλλαγή.
- Αποκτήσει ένα σύστημα μετακινήσεων έξυπνο, λειτουργικό, οικονομικά αποδοτικό και κυρίως φιλικό στο περιβάλλον μέσα από την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.
- Διαμορφώσει ένα σύγχρονο σύστημα εμπορευματικών μετακινήσεων.

Όλοι οι παραπάνω άξονες συγκροτούν το όραμα του ΣΒΑΚ Σπάρτης, το οποίο έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει τις απαραίτητες συνθήκες για ριζική αύξηση της λειτουργικότητας του συστήματος μεταφορών της περιοχής, για ασφαλείς μετακινήσεις, για προσιτό δημόσιο χώρο καθώς και για άρτια ποιότητα ζωής.

Οι βασικές προτεραιότητες στη βάση των οποίων αναπτύχθηκε το Σύνολο του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Σπάρτης παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Πίνακας 22: Οι προτεραιότητες του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ
Περιβαλλοντικές	1.Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας που αφορά στις μετακινήσεις
	2.Προστασία φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος
Κοινωνικές	3.Βελτίωση δημόσιας υγείας
	4.Βελτίωση προσβασιμότητας για τους ευάλωτους χρήστες και άρση κοινωνικών αποκλεισμών στην μετακίνηση
	5.Πρώθηση της χρήσης βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης έναντι του ιδιωτικού αυτοκινήτου
	6.Ενσωμάτωση νέων και έξυπνων τεχνολογιών στο μεταφορικό σύστημα
	7.Βελτίωση του επιπέδου οδικής ασφάλειας
	8.Ενθάρρυνση συμμετοχικότητας στο σχεδιασμό των μετακινήσεων
Οικονομικές	9.Διαχείριση εποχικότητας στις μετακινήσεις – Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού
	10.Εξασφάλιση λειτουργικότητας συστήματος μεταφορών
	11.Ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας και βελτίωση εμπορευματικών μεταφορών

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης & ίδια επεξεργασία

Οι Προτεραιότητες και οι Στόχοι του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης παρουσιάζονται στον Πίνακα 23.

Πίνακας 23: Οι προτεραιότητες και οι Στόχοι του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ
1.Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας που αφορά στις μετακινήσεις	1.1.Μεταβολή της σύνθεσης των κυκλοφορούντων μέσων με μείωση της χρήσης των συμβατικών αυτοκινήτων και παράλληλη αύξηση του περπατήματος, του ποδηλάτου και των συλλογικών μετακινήσεων.
	1.2.Ενσωμάτωση εναλλακτικών μορφών καυσίμων και ιδιαίτερα της ηλεκτροκίνησης στα

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

	οχήματα δημοτικού στόλου, σε στόλους κοινοχρήστων μέσων αλλά και στην ιδιωτική μετακίνηση.
2. Προστασία φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος	2.1. Μείωση του θορύβου που παράγεται από την μηχανοκίνητη κυκλοφορία.
	2.2. Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
	2.3. Επίτευξη βιώσιμης διασύνδεσης σημαντικών οικισμών και πόλων έλξης της περιοχής με ενεργούς τρόπους μετακίνησης (πχ πράσινες διαδρομές, περιπατητικές διαδρομές κτλ.).
	2.4. Βελτίωση της περπατησιμότητας/ βαδισιμότητας εντός των οικισμών.
	2.5. Μείωση των διαμπερών ροών στους οικισμούς της περιοχής και στις κεντρικές περιοχές των μεγάλων οικισμών (Σπάρτη, Μαγούλα, Μυστράς κλπ.).
	2.6. Δημιουργία συνθηκών ήπιας κυκλοφορίας γύρω από σχολεία και άλλες σημαντικές δραστηριότητες στους οικισμούς.
	2.7. Αύξηση της ελκυστικότητας των οικισμών της περιοχής και ικανοποίησης της κοινότητας σχετικά με το οικιστικό περιβάλλον (προστασία παραδοσιακών οικισμών).
3. Βελτίωση δημόσιας υγείας	3.1. Μείωση των αέριων ρύπων από την μηχανοκίνητη κυκλοφορία.
	3.2. Μείωση του θορύβου που παράγεται από την μηχανοκίνητη κυκλοφορία.
	3.3. Αύξηση της χρήσης της ενεργούς μετακίνησης (περπάτημα και ποδήλατο) ως βασικά μέσα για τις καθημερινές μετακινήσεις.
4. Βελτίωση προσβασιμότητας για τους ευάλωτους χρήστες και άρση κοινωνικών αποκλεισμών στην μετακίνηση	4.1. Βελτίωση των υποδομών για τα εμποδιζόμενα άτομα (ράμπες ΑμεΑ, απομάκρυνση εμποδίων, όδευση τυφλών κτλ.).
	4.2. Αύξηση του διαθέσιμου χώρου των πεζών (πεζοδρομήσεις, διαπλατύνσεις πεζοδρομίων, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, δρόμοι κοινής χρήσης).
	4.3. Δημιουργία δικτύου δημόσιας/δημοτικής συγκοινωνίας και συλλογικών μορφών μετακινήσεων με καλή προσβασιμότητα.
	4.4. Εισαγωγή εναλλακτικών και κοινόχρηστων μέσων μετακίνησης (πχ ανάπτυξη συστήματος κοινόχρηστων ποδηλάτων, ηλεκτρικά πατίνια).
5. Προώθηση της χρήσης βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης έναντι του ιδιωτικού αυτοκινήτου	5.1. Αύξηση περπατήματος.
	5.2. Αύξηση χρήσης ποδηλάτου.
	5.3. Αύξηση χρήσης δημόσιας συγκοινωνίας.
6. Ενσωμάτωση νέων και έξυπνων τεχνολογιών στο μεταφορικό σύστημα	6.1. Ανάπτυξη ευφών συστημάτων τεχνολογιών (ITS) για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μετακινήσεων στο Δήμο.
	6.2. Εισαγωγή καινοτόμων μέσων μετακίνησης (docklessbicyclessharingsystem, e-scooters κλπ.).
7. Βελτίωση του επιπέδου οδικής ασφάλειας	7.1. Μείωση αριθμού τροχαίων συμβάντων στους οικισμούς και στο επαρχιακό οδικό δίκτυο.
	7.2. Βελτίωση των υποδομών σε όλο το μήκος του οδικού δικτύου (επαρχιακό, τοπικό)
	7.3. Μείωση των ταχυτήτων στο αστικό και επαρχιακό δίκτυο.
	7.4. Αύξηση του επιπέδου αντιληπτής οδικής ασφάλειας σε κρίσιμες περιοχές

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

8.Ενίσχυση συμμετοχικότητας στο σχεδιασμό των μετακινήσεων	8.1.Εφαρμογή παραδοσιακών και καινοτόμων τρόπων συμμετοχής των κατοίκων καθώς και των επισκεπτών στον κυκλοφοριακό, πολεοδομικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό της περιοχής.
9.Διαχείριση εποχικότητας στις μετακινήσεις - Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού	9.1.Ανάδειξη σημαντικών πόλων έλξης επισκεπτών με παράλληλη βελτίωση της προσβασιμότητας και προσπελασιμότητάς τους.
	9.2.Ανάπτυξη ειδικών διαδρομών ενδιαφέροντος (διαδρομές ποδηλατικές, περπατητικές, δημόσιας συγκοινωνίας).
	9.3.Ενίσχυση του περπατητικού και ποδηλατικού τουρισμού.
10.Εξασφάλιση λειτουργικότητας συστήματος μεταφορών	10.1.Ανάπτυξη ενός ενιαίου συστήματος μεταφορών με συνδυασμένες μετακινήσεις.
	10.2.Μείωση του κόστους μεταφορών για τους ιδιώτες μετακινούμενους με εναλλακτικά μέσα μετακίνησης.
	10.3.Επίτευξη ορθολογικής οικονομικής διαχείρισης του συστήματος.
	10.4.Αύξηση επιπέδου ικανοποίησης των μετακινούμενων από τη λειτουργία του συστήματος.
11.Ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας και βελτίωση εμπορευματικών μεταφορών	11.1.Αύξηση/διατήρηση του αριθμού των τοπικών επιχειρήσεων/ΜΜΕ (Μικρομεσαίες επιχειρήσεις) και βελτίωση της προσπελασιμότητάς τους με βιώσιμα μέσα
	11.2.Εγκατάσταση και λειτουργία ενός έξυπνου και συνεργατικού συστήματος τροφοδοσίας

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης & ίδια επεξεργασία

Παρακάτω παρουσιάζονται τα Πακέτα Μέτρων (δηλαδή οι βασικές κατηγορίες που οργανώνονται τα μέτρα) που προβλέπονται στο πλαίσιο του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης. Σε κάθε πακέτο μέτρων δημιουργούνται ειδικές ομάδες μέτρων, στις οποίες εντάσσονται τα επιμέρους μέτρα και αφορούν είτε διαχείριση κινητικότητας, βελτίωση υποδομών, κίνητρα ή διάφορες πολιτικές προώθησης. Επισημαίνεται πως στα επιμέρους πακέτα μέτρων είναι δυνατόν να παρατηρηθούν μέτρα που επαναλαμβάνονται, καθώς ανήκουν σε παραπάνω από ένα πακέτο μέτρων. Ωστόσο συμβάλλουν με διαφορετικό τρόπο στη θεματική του κάθε πακέτου.

Πίνακας 24: Τα Πακέτα Μέτρων, οι Ειδικές Ομάδες Μέτρων και τα Μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης.

ΠΑΚΕΤΟ ΜΕΤΡΩΝ	ΕΙΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΜΕΤΡΑ
1.Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας και της οδικής ασφάλειας	1.1.Διαχείριση κινητικότητας	1.1.1.Αλλαγή/μείωση ορίων ταχύτητας
		1.1.2.Αναδιοργάνωση ιεράρχησης οδικού δικτύου
		1.1.3.Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος ελεγχόμενης στάθμευσης (e-parking)
		1.1.4.Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης κινητικότητας και μεταφορών (ITS)
		1.1.5.Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 2.1.4, 3.1.2)
		1.1.6.Μονοδρόμηση οδών για αποτροπή διαμπερών ροών κυκλοφορίας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

		1.1.7.Ανάπτυξη συστήματος συνεπιβατισμού (carpooling)
		1.1.8.Οργανωμένες πρωτοβουλίες τροχονομικής επιτήρησης
	1.2.Βελτίωση υποδομών	1.2.1.Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον για ενίσχυση της οδικής ασφάλειας
		1.2.2.Αναβάθμιση-Διαμόρφωση κόμβων εισόδου στους οικισμούς
		1.2.3.Σημειακές βελτιώσεις κόμβων με χαμηλού κόστους παρεμβάσεις
		1.2.4.Ενίσχυση οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης
		1.2.5.Δημιουργία περιφερειακών οδών περιμετρικά των οικισμών για την αποφυγή διαμπερών ροών
		1.2.6.Κατασκευή περιφερειακών χώρων στάθμευσης (parknride/ bike/ walk) και οργάνωση στάθμευσης σε κέντρο και γειτονίες (ειδικές προβλέψεις για όλα τα μέσα)
		1.2.7.Χωροθέτηση σταθμών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων
		1.2.8.Παρεμβάσεις ανάπλασης και κυκλοφοριακών ρυθμίσεων (συμπ. πεζοδρομήσεων παροδικών ή μόνιμων) σε περιοχές πέριξ σχολικών συγκροτημάτων και άλλων χρήσεων που συγκεντρώνουν ευάλωτους χρήστες (κοινό με 3.2.7)
2.Πρώθηση των βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης	2.1.Διαχείριση κινητικότητας	2.1.1.Δημιουργία διαδρομών Δημόσιας Συγκοινωνίας εντός της πόλης με υψηλές συχνότητες
		2.1.2.Δημιουργία λεωφορειακών γραμμών δημοτικής συγκοινωνίας (on-demand) για οικισμούς δορυφόρους (κοινό με 5.1.5)
		2.1.3.Αξιοποίηση συστήματος ταξί ή άλλων μέσων (πχ minibus) για συλλογικές μετακινήσεις με δρομολόγια ανταποκρινόμενα στη ζήτηση και προσδιορισμός των απαραίτητων χώρων στάθμευσης για τα οχήματα ταξί
		2.1.4.Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονίες, στο κέντρο και σε ευαίσθητες περιοχές (κοινό με 1.1.5, 3.1.2)
	2.2.Βελτίωση υποδομών	2.2.1.Αγορά και κυκλοφορία ηλεκτροκίνητων μικρών οχημάτων δημοτικής συγκοινωνίας και εξηλεκτρισμός δημοτικού στόλου οχημάτων
		2.2.2.Εγκατάσταση συστήματος τηλεματικής σε όλες τις στάσεις της δημόσιας συγκοινωνίας (παλιές και νέες) και ανάπτυξη σχετικής εφαρμογής για εύκολη πληροφόρηση των χρηστών
		2.2.3.Δημιουργία νέων ποδηλατικών διαδρομών και σχετικών εγκαταστάσεων (πχ θέσεις στάθμευσης)
		2.2.4.Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων κοινόχρηστων μέσων μετακίνησης (dockless bicycles sharing system, car-

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

		sharing, scootersκτλ)
		2.2.5.Πεζοδρόμηση της κεντρικής περιοχής της Σπάρτης
		2.2.6.Πεζοδρόμηση στα κέντρα οικισμών του Δήμου (μόνιμη/εποχιακή) – (κοινό με 5.1.1)
		2.2.7.Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης πχ αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α. (κοινό με 5.2.1)
		2.2.8.Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων , ράμπες ΑμεΑ κ.α.) και Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την προσβασιμότητα των πεζών – (κοινό μέτρο 3.2.5)
		2.2.9.Πύκνωση διαβάσεων-ανάπτυξη υπερυψωμένων διαβάσεων-ανάπτυξη έξυπνων διαβάσεων (κοινό μέτρο 3.2.6)
	2.3.Πολιτικέςπροώθησης	2.3.1.Χρήση εργαλείων crowdsensing για την καταγραφή των αναγκών σε μετακινήσεις
		2.3.2.Διοργάνωση εργαστηρίων (workshop) συμμετοχικού σχεδιασμού για προώθηση μέτρων που αναβαθμίζουν το δημόσιο (οδικό ή μη χώρο)
		2.3.3.Διοργάνωση εκδηλώσεων σε σχολεία για την ευαισθητοποίηση των μαθητών και σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (π.χ. επαγγελματίες οδηγοί, τροφοδιανομείς)
		2.3.4.Κίνητρα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού για χρήση βιώσιμων μέσων
3.Αναβάθμιση της ποιότητας και της λειτουργίας αστικού περιβάλλοντος	3.1.Διαχείρισηκινητικότητας	3.1.1.Δημιουργία ζωνών χαμηλών εκπομπών αέριων ρύπων και θορύβου με προτεραιότητα στην χρήση ηλεκτροκίνητων οχημάτων
		3.1.2.Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 2.1.4)
		3.1.3.Επικαιροποίηση σχεδιασμού χρήσεων γης με γνώμονα τις μετακινήσεις και την ανάδειξη δημοσίου χώρου.
	3.2.Βελτίωση υποδομών	3.2.1.Διαπλάτυνση πεζοδρομίων με κατάργηση ή οριοθέτηση θέσεων στάθμευσης
		3.2.2.Δημιουργία μικρών χώρων αστικού πρασίνου - Parklets και ανάπτυξη κοινοχρήστων χώρων
		3.2.3.Αντικατάσταση υλικών ασφαλτόστρωσης σε επιλεγμένες οδούς του Δήμου
		3.2.4.Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών κέντρων εντός της πόλης
		3.2.5.Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων , ράμπες ΑμεΑ κ.α.) και

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

		Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την προσβασιμότητα των πεζών – (κοινό μέτρο 2.2.7)
		3.2.6.Πύκνωση διαβάσεων-ανάπτυξη υπερυψωμένων διαβάσεων-ανάπτυξη έξυπνων διαβάσεων (κοινό μέτρο 2.2.9)
		3.2.7.Παρεμβάσεις ανάπλασης και κυκλοφοριακών ρυθμίσεων (συμπ. πεζοδρομήσεων παροδικών ή μόνιμων) σε περιοχές πέριξ σχολικών συγκροτημάτων και άλλων χρήσεων που συγκεντρώνουν ευάλωτους χρήστες (κοινό με 1.2.8)
4.Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και ορθολογική διαχείριση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών	4.1.Διαχείριση κινητικότητας	4.1.1.Ανάπτυξη έξυπνου συστήματος τροφοδοσίας (διαχείρισης και ελέγχου) (ενδ. θέσπιση ωραρίων φορτοεκφορτώσεων, βέλτιστες διαδρομές, απαγόρευση κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων από το κέντρο κτλ)
	4.2.Βελτίωση υποδομών	4.2.1.Δημιουργία μικρών κέντρων αστικής εφοδιαστικής αλυσίδας
	4.3.Πολιτικές προωθήσεις (Κίνητρα)	4.3.1.Οικονομικά και άλλα κίνητρα σε επιχειρήσεις φιλικές στις ενεργές μετακινήσεις (ενδ. διανομές με ποδήλατα και ηλεκτροκίνητα οχήματα, ανταποδοτικές υπηρεσίες για πελάτες που κινούνται με οχήματα φιλικά προς το περιβάλλον)
5.Συμβολή της βιώσιμης κινητικότητας στην τουριστική δραστηριότητα	5.1.Διαχείρισηκινητικότητας	5.1.1.Πεζοδρόμηση στα κέντρα οικισμών του Δήμου (μόνιμη/εποχιακή) – (κοινο με 2.2.6)
		5.1.2.Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων κοινόχρηστων μέσων μετακίνησης (docklessbicyclesharingsystem, car-sharing, scootersκτλ)
		5.1.3.Ανάπτυξη δράσεων ενίσχυσης ποδηλατικού τουρισμού
		5.1.4.Εποχιακή αύξηση της συχνότητας των λεωφορειακών γραμμών του ΚΤΕΛ σε σημαντικές διαδρομές (ενδοδημοτικές ή υπεραστικές)
		5.1.5.Δημιουργία λεωφορειακών γραμμών δημοτικής συγκοινωνίας (on-demand) για οικισμούς δορυφόρους (κοινό με 2.1.2)
	5.2.Βελτίωση υποδομών	5.2.1.Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης πχ αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α. (κοινό με 2.2.7)
		5.2.2.Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Σπάρτης με παράλληλη βελτίωση της προσπελασιμότητας του με βιώσιμα μέσα
		5.2.3.Ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος (Ταΰγετος, Ευρώτας) με περιπατητικές και ποδηλατικές διαδρομές
		5.2.4.Δημιουργία διαδραστικών χαρτών για την ενημέρωση κατοίκων και επισκεπτών για τις μετακινήσεις στην περιοχή, με πληροφορίες για τις αποστάσεις και τους χρόνους μεταξύ σημαντικών πόλων έλξης, τα διαθέσιμα μέσα μεταφοράς, κ.α. με χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS)

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Πηγή: ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης & ίδια επεξεργασία

2.2.6. Άλλο Κείμενο Πολιτικής/ Μελέτη

Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων (ΣΦΗΟ) Δήμου Σπάρτης

Τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ) του Δήμου Σπάρτης στοχεύει στη χωροθέτηση δημόσιων προσβάσιμων φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων. Σκοπός είναι παρέχονται οι απαραίτητες υποδομές για την ενθάρρυνση αγοράς περισσότερων ηλεκτρικών οχημάτων, τα οποία θα συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα εντός του Δήμου.

Το ΣΦΗΟ Δήμου Σπάρτης εκπονήθηκε σε 4Παραδοτέα, τα οποία είναι τα παρακάτω:

Παραδοτέο 1.α. «Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης και Χαρτογράφηση της Περιοχής Παρέμβασης».

Παραδοτέο 1.β. «Διαδικασία Επιλογής Χωροθέτησης Σημείων Επαναφόρτισης Η/Ο - Σενάρια Ανάπτυξης Δικτύου Σημείων Επαναφόρτισης Η/Ο - Παρακολούθηση Κάλυψης Αναγκών Επαναφόρτισης Η/Ο». Τα δύο πιθανά σενάρια για τη Χωροθέτηση των σημείων επαναφόρτισης, καθώς και των θέσεων στάθμευσης Η/Ο:

-Σενάριο Α «Ισοκατανομή των Σταθμών Φόρτισης»: Εστιάζει στην ισοκατανομή των σταθμών φόρτισης εντός των ορίων του Δήμου Σπάρτης με κριτήριο την ισότιμη εξυπηρέτηση με βάση γεωγραφικά και πληθυσμιακά κριτήρια.

-Σενάριο Β «Έμφαση στους Πόλους Έλξης και τον Τουρισμό»: Εστιάζει στους πόλους έλξης του Δήμου Σπάρτης. Οι χώροι αυτοί περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις δημόσιες υπηρεσίες, τα εμπορικά καταστήματα, τους χώρους άθλησης και αναψυχής, εγκαταστάσεις υγείας, τουριστικές εγκαταστάσεις, αρχαιολογικούς χώρους κλπ.

Παραδοτέο 2: «Έκθεση Διαβούλευσης». Μεταξύ των δύο σεναρίων επιλέχθηκε το «Σενάριο Α», λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του Δήμου, ο οποίος διαθέτει οικισμούς σε όλη την έκτασή του. Το συγκεκριμένο σενάριο πρόκειται για ένα χωρικά αποκεντρωμένο πρότυπο, καλύπτει την ανάγκη των περισσότερων οικισμών για φόρτιση και επιπλέον αποδίδει την ευκαιρία για την ανάπτυξή τους. Οι αρχές στις οποίες βασίζεται το «Σενάριο Α» είναι:

1. Προτεραιότητα σε συνθήκες προορισμούς κατοίκων και επισκεπτών
2. Συμβολή στην μέγιστη πληθυσμιακή και γεωγραφική κάλυψη
3. Χωρικά αποκεντρωμένο πρότυπο

Παραδοτέο 3: «Ολοκλήρωση Φακέλου – Εφαρμογή Σχεδίου». Πραγματοποιήθηκε ανάλυση κόστους – οφέλους και χρηματοοικονομική ανάλυση του σχεδίου.

Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει το πλήθος των υποδομών φόρτισης Η/Ο που προτείνονται να τοποθετηθούν ανά έτος στο Δήμο Σπάρτης.

Πίνακας 25: Οι υποδομές φόρτισης Η/Ο ανά είδος που προτείνεται να τοποθετηθούν ανά έτος στο Δήμο Σπάρτης.

ΕΤΟΣ	AC 22Kw	DC 50KW	DC 150KW	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑ ΕΤΟΣ
1	29	2	1	32
2	11	1	1	13
3	1	1	0	2
Σύνολο ανά είδος	41	4	2	47

Πηγή: Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων (ΣΦΗΟ) Δήμου Σπάρτης

Δημοτικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Σπάρτης

Η εναρμόνιση με την Κοινοτική Οδηγία 2008/98 βάσει του ν. 4042/2012 σε συνδυασμό με τη σημερινή κατάσταση της διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διαμορφώνουν την επιτακτική ανάγκη για την κατάστρωση και υλοποίηση ολοκληρωμένου δημοτικού σχεδίου ανακύκλωσης και διαχείρισης στερεών αποβλήτων στο Δήμο Σπάρτης που θα στοχεύει στην αύξηση των ανακυκλώσιμων, στη μείωση του κόστους διαχείρισης και την προετοιμασία νέων υποδομών, με βάση τις αρχές της κυκλικής οικονομίας όπως αναπτύχθηκαν παραπάνω.

Η αναγκαιότητα εκπόνησης και υλοποίησης τοπικού διαχειριστικού σχεδίου γίνεται πιο ξεκάθαρη αν συνυπολογιστούν οι εξής παράμετροι. Πρώτον, το γεγονός ότι βρισκόμαστε σε φάση προετοιμασίας έργων για τη νέα προγραμματική περίοδο, επομένως υπάρχει η δυνατότητα προετοιμασίας νέων υποδομών και χρηματοδότησης των απαιτούμενων επενδύσεων. Και δεύτερον, με βάση το ότι μια σημαντική στροφή προς την ανακύκλωση, πέραν των περιβαλλοντικών οφελών, μπορεί να επιφέρει και οικονομικά οφέλη.

Συνεπώς, η ελαχιστοποίηση των σύμμεικτων απορριμμάτων που οδηγούνται για ταφή ή/και επεξεργασία, μέσω δράσεων ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης και πρόληψης, καθώς και η εξοικονόμηση πόρων, από τη συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων καθίσταται όρος για τη δημιουργία ενός βιώσιμου μοντέλου διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

-Στρατηγική Προσέγγιση του Δήμου Σπάρτης:

Ο Δήμος Σπάρτης προτάσσει ένα φιλόδοξο σενάριο. Πρόκειται για ένα σενάριο που δίνει έμφαση στη διαρκή βελτίωση της εκτροπής απορριμμάτων από την ταφή, με ουσιαστικές βελτιώσεις χρόνο το χρόνο, υλικό το υλικό, με ρεαλιστική χρηματοδότηση για τα πρώτα χρόνια. Πρόκειται για ένα σενάριο που βασίζεται πολύ περισσότερο (αλλά όχι αποκλειστικά) στη δυνατότητα των αρμοδίων υπηρεσιών να βελτιστοποιούν την αποκομιδή και την ανακύκλωση, στη σταδιακή αλλαγή της συμπεριφοράς των πολιτών αλλά και στην αποφυγή αβέβαιων καταστάσεων και δαπανών που δεν θα έχουν άμεσο αντίκρισμα.

Ο Δήμος Σπάρτης με το παρόν σχέδιο, θα προχωρήσει στην υλοποίηση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών και μέτρων με σκοπό:

- να περιορίσει δραστικά τις ποσότητες που μεταφέρονται στο ΧΑΔΑ, εξοικονομώντας σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη και διασφαλίζοντας την υγεία των δημοτών από τις δυσμενείς συνέπειες της ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.
- να μεγιστοποιήσει την καθαρότητα και τις ποσότητες των ανακυκλώσιμων, με σημαντικά περιβαλλοντικά αλλά και οικονομικά οφέλη
- να υιοθετήσει δράσεις πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης
- να διαχειριστεί ορθά ογκώδη αντικείμενα, πράσινα απόβλητα και αδρανή υλικά (μπάζα)

Τόσο από τις επιτόπιες επισκέψεις όσο και από τη συλλογή και μελέτη των στοιχείων το επίπεδο καθαριότητας και αποκομιδής απορριμμάτων, σε σχέση με τα διαθέσιμα μέσα, κρίνεται ικανοποιητικό. Η υφιστάμενη ωστόσο διαχείριση των ΑΣΑ δημιουργεί τόσο οικονομικές όσο και περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Για το λόγο αυτό ο Δήμος Σπάρτης χρειάζεται άμεσα να σχεδιάσει την υλοποίηση περιβαλλοντικά αποδεκτών προγραμμάτων για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή, την αύξηση της ανακύκλωσης, καθώς και οικονομικά βιώσιμων λύσεων επεξεργασίας και διάθεσης του υπολείμματος. Οι εν λόγω δράσεις κρίνονται κρίσιμες τόσο, για να επιτευχθούν οι στόχοι ανακύκλωσης και εκτροπής που θέτει η νομοθεσία όσο και για την οριστική παύση διάθεσης των παραγόμενων ΑΣΑ στο ΧΑΔΑ Αφυσσού.

-Παραγωγή ΑΣΑ:

Η ισοδύναμη ΜΗΠΑ του μόνιμου πληθυσμού (δηλαδή η συνολική παραγόμενη ποσότητα διαιρούμενη μόνο με το μόνιμο πληθυσμό) ισούται με 0,9 κιλά (328 kg/έτος/κάτοικο).

Η ετήσια παραγωγή ΑΣΑ ανά κάτοικο στο Δήμο Σπάρτης (338 kg/έτος/κάτοικο) είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη του ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου (464 kg/κατ-2010). Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι ο προσδιορισμός της ετήσιας παραγωγής ΑΣΑ στον ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου στηρίζεται σε φιλόδοξες υποθέσεις που αφορούν στην εξέλιξη του πληθυσμού και του ΑΕΠ και οι οποίες είχαν βάσει πριν το 2010 έτος αναφορά της εκδήλωσης των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Επιπλέον, ο προσδιορισμός της ΜΗΠΑ στο Δήμο Σπάρτης στηρίχθηκε σε πραγματικές ζυγίσεις που πραγματοποίησε ο Δήμος για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης.

Η ποσότητα που συλλέγεται στον μπλε κάδο (ανακύκλωση) ανέρχεται μόλις στο 12% (δείκτης εκτροπής 13) της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ, ενώ η ποσότητα που ανακτάται ανέρχεται μόλις στο 8,5% της παραγόμενης (δείκτης ανάκτησης 14).

Από τα νούμερα αυτά φαίνεται ότι η ανακύκλωση στο Δήμο Σπάρτης είναι προβληματική τόσο σε σχέση με τα ΥΣ όσο και σε σχέση με άλλα ρεύματα που περιέχουν ανακυκλώσιμα υλικά ή/και επαναχρησιμοποιούμενα αντικείμενα.

Αν και ο Δήμος Σπάρτης έχει αναπτύξει ένα ικανοποιητικό δίκτυο μπλε κάδων στο σύνολο των ΔΕ η εκτρεπόμενη ποσότητα είναι μικρή και χαμηλής ποιότητας (31% προσμίξεις). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει τη σημαντικά χαμηλή συμμετοχή των πολιτών που φαίνεται να οφείλεται στην απουσία συστηματικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Το υπόλειμμα της ανακύκλωσης είναι της τάξης του 31%. Συγκριτικά με άλλους Δήμους της Ελλάδας και κυρίως της Αττικής που είναι περίπου 55% είναι αρκετά χαμηλότερο, ωστόσο δεν είναι ικανοποιητικό. Το εν λόγω ποσοστό μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά με συνεχή ενημέρωση των δημοτών σε σχέση με το τι ανακυκλώνεται και τι όχι και με την εφαρμογή προγράμματος Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ).

Το 91,5% (11,129 tn) των παραγόμενων ΑΣΑ του Δήμου Σπάρτης οδηγούνται για εδαφική διάθεση

• Εξέλιξη Παραγωγής ΑΣΑ: Η συνολική παραγωγή ΑΣΑ στο Δήμο Σπάρτης αναμένεται να ανέλθει στους 12.644 τόνους έως το 2020.

-Εθνικοί και ευρωπαϊκοί στόχοι

Οι ποσότητες ΑΣΑ που οδηγούνται για ταφή είναι πολύ μεγάλες εφόσον τα ποσοστά ανακύκλωσης είναι χαμηλά (το ποσοστό εκτροπής ανέρχεται σε 9% περίπου της παραγόμενης ποσότητας ΑΣΑ). Δεν εφαρμόζονται καλές πρακτικές για τα μη οικιακά απόβλητα, ενώ δεν υπάρχουν προγράμματα δημοτικής ή οικιακής κομποστοποίησης. Η σημερινή διαχείριση δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν τεθεί από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία ειδικότερα σε ότι αφορά το βιοαποδομήσιμο κλάσμα των ΑΣΑ όπου όλη η παραγόμενη ποσότητα οδηγείται προς ταφή, χωρίς κανενός είδους προεπεξεργασία. Ειδικότερα, ο Δήμος πρέπει άμεσα να προχωρήσει σε δράσεις εναρμόνισης με την υφιστάμενη νομοθεσία που επιβάλλει διακριτή συλλογή σε επιμέρους ρεύματα από 1/1/2015.

Η σημερινή διαχείριση, με τη χαμηλή εκτροπή και ανάκτηση υλικών, επιφέρει και δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στο Δήμο. Το κόστος διαχείρισης των ΑΣΑ (109 ευρώ ανά τόνο) οφείλεται κυρίως στο κόστος προσωπικού (65%).

-Προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης ΑΣΑ:

Το προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης του Δήμου Σπάρτης που περιλαμβάνει τις απαιτούμενες ενέργειες/δράσεις που χρειάζεται να υιοθετήσει και να υλοποιήσει το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα ο Δήμος πρώτον για να εναρμονιστεί με τους στόχους της ΕΕ και δεύτερον για να μετατραπεί ως το 2020 σε Δήμος Μηδενικών Αποβλήτων εκτρέποντας από την ταφή το 85% της συνολικής παραγωγής ΑΣΑ.

Για το σκοπό αυτό ο Δήμος Σπάρτης θέτει μέσω του εν λόγω τοπικού σχεδίου φιλόδοξους στόχους τους οποίους, κατά το μελετητή, για να τους επιτύχει θα απαιτηθεί συστηματική προσπάθεια τόσο από τη μεριά του Δήμου όσο και από τη μεριά των πολιτών.

Το προτεινόμενο Σχέδιο Διαχείρισης χωρίζεται σε δύο χρονικές περιόδους:

- Η πρώτη μέχρι το τέλος του 2016 περιλαμβάνει την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και υποδομών του πρώτου επιπέδου (ενημέρωση, νέος κανονισμός καθαριότητας και εφαρμογή των προγραμμάτων ΔσΠ)
- Η δεύτερη φάση θέτει ως χρονικό ορίζοντα το 2020 και περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες έτσι ώστε να επιτευχθούν οι τιθέμενοι στόχοι και βελτιστοποίηση του υφιστάμενου συστήματος διαχείρισης αποβλήτων.

Ο Δήμος μηδενικών αποβλήτων είναι ένας Δήμος που δεσμεύεται να υιοθετεί δράσεις πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης με σκοπό τη σταδιακή μείωση της ποσότητας των αποβλήτων που οδηγούνται για ταφή.

Η υλοποίηση της ιδέας των μηδενικών αποβλήτων βασίζεται αφενός στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα διαχείρισης αποβλήτων και αφετέρου στην ανάπτυξη από το Δήμο όλων εκείνων των υποδομών που σαν στόχο θα έχουν τη διαρκή μείωση των προς διάθεση αποβλήτων με σταδιακή αύξηση της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών (ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών, βιοαποβλήτων, πράσινα σημεία, κέντρα επαναχρησιμοποίησης).

Αυτή η σημαντική στροφή προς την ανακύκλωση συνδυάζεται και με σημαντικές μειώσεις στο κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων. Βελτιστοποιώντας την αποκομιδή των απορριμμάτων και ανακτώντας πόρους και έσοδα μπορούν να επιτευχθούν υψηλότερα επίπεδα ανακύκλωσης με πραγματικά χαμηλότερο κόστος.

Για να μπορέσει να υλοποιηθεί το όραμα των μηδενικών αποβλήτων πρέπει να υλοποιηθούν τα ακόλουθα:

- Πρόγραμμα Διαλογής στην Πηγή με πολλαπλά ρεύματα.
- Πρόγραμμα Διαλογής στην Πηγή του οργανικού κλάσματος και κομποστοποίηση.
- Πράσινα Σημεία.
- Καμπάνιες συστηματικής ενημέρωσης.
- Υιοθέτηση δράσεων επαναχρησιμοποίησης υλικών ή/και δημιουργία κέντρου επαναχρησιμοποίησης υλικών σε συνεργασία με άλλους Δήμους.
- Εφαρμογή προγραμμάτων πόρτα- πόρτα.
- Πιλοτική εφαρμογή προγραμμάτων «πληρώνω όσο πετάω».
- Υιοθέτηση οικονομικών κινήτρων συμμετοχής στην ανακύκλωση.

Επιπλέον, η εμπειρία δείχνει ότι ένα σχέδιο μηδενικών αποβλήτων θέλει τουλάχιστον 5-10 έτη συστηματικής προσπάθειας για να πετύχει. Οι καλές πρακτικές από Δήμους Μηδενικών Αποβλήτων που παρουσιάζονται στο Παράρτημα II του παρόντος σχέδιο αποδεικνύουν το εφικτό του στόχου, αλλά και αναδεικνύουν τις πρακτικές δυσκολίες που πρέπει να υπερνικηθούν για την επίτευξή του.

Τέλος, η παρούσα πρόταση είναι πλήρως συμβατή με το Νόμο υπ' αρ. 4042/2012, ο οποίος εναρμονίζει την κοινοτική οδηγία 98/2008 και περιλαμβάνει τους στόχους συλλογής και την ιεραρχία διαχείρισης των ΑΣΑ, καθώς και με τους στόχους και κατευθύνσεις του αναθεωρημένου ΕΣΔΑ.

Στόχοι

Ο Δήμος Σπάρτης έχει ως βασικό στόχο την ενίσχυση της διαλογής στην πηγή και την ανακύκλωση σε όλα τα είδη των αποβλήτων που παράγονται στα όρια του, καθώς και την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, σταθεροποιώντας την παραγωγή αποβλήτων στα σημερινά επίπεδα.

Οι στόχοι του εν λόγω ΤΣΔΑ είναι σε απόλυτη συμμόρφωση με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και με τους στόχους που δίνονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και που παρουσιάστηκαν σε προηγούμενη ενότητα.

Σύμφωνα με τους στόχους της νομοθεσίας, για το 2020 απαιτείται να γίνεται 50% κβ προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση & ανακύκλωση τουλάχιστον για χαρτί, μέταλλα, πλαστικό και γυαλί και 10% ξεχωριστή συλλογή για το ρεύμα των βιοαποβλήτων. Επίσης βάσει των στόχων του νέου ΕΣΔΑ για το 2020 απαιτείται να γίνεται 65% κβ προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση τουλάχιστον για χαρτί, μέταλλα, πλαστικό και γυαλί και 40% ξεχωριστή συλλογή για το ρεύμα των βιοαποβλήτων.

Με δεδομένο ότι όπως προαναφέρθηκε ο Δήμος Σπάρτης εμφανίζει ήδη χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης, οι τιθέμενοι στόχοι του ΕΣΔΑ είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθούν. Ωστόσο ο Δήμος προτίθεται να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πολιτών, καθώς και να εφαρμόσει όλα τα απαιτούμενα τεχνικά και θεσμικά μέτρα που απαιτούνται για τη βελτίωση της ανακύκλωσης στα όρια του Δήμου.

Ειδικότερα, ο Δήμος Σπάρτης θέτει τους ακόλουθους στόχους όσον αφορά στη διαχείριση των απορριμμάτων του μέχρι το 2020:

- Ανάκτηση του 85% των παραγόμενων ΑΣΑ στο Δήμο Σπάρτης. Δηλαδή μόνο το 15% των ΑΣΑ να οδηγείται για διάθεση ή επεξεργασία σε κεντρική μονάδα.
- Ανάκτηση με προδιαλογή του 85% των παραγόμενων βιοαποβλήτων.
- Ανάκτηση με προδιαλογή του 95% των ανακυκλώσιμων Υ.Σ

Προκειμένου για τον έλεγχο και το βέλτιστο σχεδιασμό του νέου συστήματος διαχείρισης απορριμμάτων στο Δήμο Σπάρτης είναι σημασίας να καθοριστούν και ενδιάμεσοι στόχοι για το έτος 2016 που αποτελεί και το έτος που θα κρίνει τις δυνατότητες του Δήμου να μεταβεί ως το 2020 σε ένα ολοκληρωμένο πρότυπο Δήμου Μηδενικών Αποβλήτων.

Ανάπτυξη Δράσεων

Για την επίτευξη των στόχων του Δήμου Σπάρτης χρειάζεται να αναπτυχθεί ένα σύνολο μέτρων και δράσεων μέχρι το 2020. Το προτεινόμενο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Σπάρτης περιλαμβάνει τους ακόλουθους άξονες, οι οποίοι αναλύονται στη συνέχεια:

1. Δράσεις Ανακύκλωσης
 - Διαλογή στην πηγή με 6 ρεύματα (βιοαπόβλητα, γυαλί, πλαστικό, χαρτί, μέταλλα, και υπόλειμμα συμμεικτων) Αλλαγή του συστήματος συλλογής των οικιακών στερεών αποβλήτων με εφαρμογή συστήματος πόρτα- πόρτα για τα ρεύματα χαρτί- χαρτόνι, πλαστικό, οργανικά και σύμμεικτα και τοποθέτηση καμπανών για το γυαλί και τα μέταλλα
 - Στοχευμένο πρόγραμμα διαλογής στην πηγή βιοαποβλήτων
 - Κατασκευή και λειτουργία μεγάλου Πράσινου Σημείου και δορυφορικών συστάδων
 - Ανταποδοτική κάρτα του πολίτη/ κάρτα ανακυκλωτή
2. Δράσεις πρόληψης
 - Υιοθέτηση δράσεων πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης
 - Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος «Πληρώνω όσο Πετάω»
3. Δράσεις Ευαισθητοποίησης & Ενημέρωσης των Πολιτών

- Εντατικές καμπάνιες ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης με στόχο την αύξηση της εκτροπής και τη βελτίωση της καθαρότητας των ανακυκλώσιμων αλλά και την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων.

Δείκτες Παρακολούθησης Υλοποίησης

Η αξιολόγηση των συστημάτων αποκομιδής αστικών στερεών αποβλήτων και η αποδοτικότητα και παραγωγικότητα των υπηρεσιών καθαριότητας των δήμων και συγκεκριμένα του Δήμου Σαρωνικού, μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη σύγκριση συμφωνημένων δεικτών αξιολόγησης, οι οποίοι περιγράφουν συγκεκριμένους τομείς του ολικού συστήματος αποκομιδής, από διοικητικό έως λειτουργικό επίπεδο.

Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου Σπάρτης:

Το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) του Δήμου Σπάρτης στοχεύει στον προσδιορισμό των σημείων που χρήζουν διαμόρφωσης, επέμβασης και κατασκευής και των προσβάσιμων γραμμικών διαδρομών μεταξύ αυτών, προκειμένου να δημιουργηθεί σε επίπεδο Δήμου ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας», προς νασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις. Οι κατηγορίες των παρεμβάσεων που προτείνονται στο πλαίσιο του ΣΑΠ παρουσιάζονται στον κατωτέρω Πίνακα.

Πίνακας 26: Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις του Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας Δήμου Σπάρτης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
1. Σημειακές και γραμμικές παρεμβάσεις σε συνήθεις διαδρομές πεζή μετακίνησης	1.1. Κατασκευή νέων πεζοδρομίων
	1.2. Ανακατασκευή υφιστάμενων πεζοδρομίων
	1.3. Κατασκευή ραμπών κίνησης πεζών
	1.4. Κατασκευή διαβάσεων
	1.5. Δημιουργία οδών ήπιας κυκλοφορίας με συνύπαρξη πεζών και οχημάτων
	1.6. Βελτίωση βατότητας
	1.7. Πεζοδρόμηση
2. Χώροι Καταφυγής – Χώροι περίθαλψης – Χώροι εκτόνωσης – Είσοδοι/έξοδοι δημόσιων κτιρίων	2.1. Χώροι καταφυγής
	2.2. Κοινόχρηστοι χώροι – Χώροι περίθαλψης
	2.3. Κοινόχρηστοι χώροι – Χώροι εκτόνωσης
	2.4. Είσοδοι/έξοδοι δημόσιων κτιρίων
	2.5. Υπαίθριοι Κοινόχρηστοι Χώροι
3. Χώροι στάθμευσης – στάθμευση ΑμεΑ	3.1. Χώροι στάθμευσης – στάθμευση ΑμεΑ
4. Δημόσια Συγκοινωνία - TAXI	4.1. ΚΤΕΛ

	4.2. TAXI
--	-----------

Πηγή: Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου Σπάρτης.

Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον Τουρισμό του Δήμου Σπάρτης:

Το Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης αποσκοπεί στη διασύνδεση της Σπάρτης με τις πλέον σύγχρονες τάσεις αλλά και εργαλεία αιχμής στον τομέα της ψηφιακής προβολής. Όραμα του εν λόγω Δήμου αποτελεί το εξής: «Να καθιερωθεί ο Δήμος Σπάρτη ως ένας σύγχρονος προορισμός με έμφαση στην καλή ζωή και την ευφορία, όπου ο υπεύθυνος επισκέπτης θα επαναπροσδιορίζει τον εαυτό του και τον τρόπο ζωής του μέσα από το ταξίδι στη Σπάρτη». Αποστολή του νέου σχεδιασμού είναι να θέσει τον άνθρωπο και την καλή διαβίωσή του στο επίκεντρο του νέου οράματος και το μέλλον αυτό να συν-δημιουργείται από τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους επισκέπτες. Οι στόχοι που θέτει ο Δήμος Σπάρτης και η ιεράρχησή τους παρουσιάζεται στον Πίνακα 27.

Πίνακας 27: Οι Στόχοι που θέτει το Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον Τουρισμό του Δήμου Σπάρτης και η ιεράρχησή τους.

ΣΤΟΧΟΣ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ
Αύξηση των αναζητήσεων για την Σπάρτη με επίκεντρο τον τουρισμό, και όχι μόνο την ιστορία	1
Αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή της Σπάρτης	2
Αύξηση των διανυκτερεύσεων στην περιοχή της Σπάρτης	3
Αύξηση του brandawareness για τον προορισμό Σπάρτη	4
Αξιοποίηση και επικοινωνία προς τους χρήστες της επίσημης πληροφορίας σε όλα τα στάδια του ταξιδιού τους	5
Μετρήσιμα αποτελέσματα και ανατροφοδότηση σε κάθε ενέργεια προβολής και επικοινωνίας	6
Αύξηση της MarketingReturnofInvestement (MROI) όσον αφορά την ασκούμενη πολιτική μάρκετινγκ	7

Πηγή: Στρατηγικό Σχέδιο Μάρκετινγκ για τον τουρισμό του Δήμου Σπάρτης & ίδια επεξεργασία

Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) ΔΕ Μυστρά:

Η εκπόνηση του ΣΧΟΟΑΠ της ΔΕ Μυστρά ξεκίνησε το 2009 και την ίδια χρονιά υπεβλήθησαν οι Τοπογραφικές Εργασίες της Μελέτης. Ένα χρόνο αργότερα ολοκληρώθηκε και υπεβλήθη η Α' Φάση της Μελέτης. Το Ιανουάριο του 2015 υπεβλήθη η επικαιροποίηση της Α' Φάσης, ενώ λίγους μήνες αργότερα ολοκληρώθηκε και υπεβλήθη η Β1 Φάση της Μελέτης, καθώς και η αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ). Το Μάιο του 2020 υπεβλήθη η επικαιροποίηση της Β1 Φάσης της Μελέτης και της ΣΜΠΕ, σε συνέχεια τροποποίησης του βασικού θεσμικού πλαισίου εκπόνησης της Μελέτης (Νέο Π.Δ. Χρήσεων Γης 59/2018). Το Δεκέμβριο του 2020 εγκρίθηκαν οι επικαιροποιημένες Β1 Φάση και ΣΜΠΕ με Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου και στο τέλος του ίδιου μήνα υπεβλήθη η Β2 Φάση της Μελέτης, με βάση τις παρατηρήσεις του Δήμου.

Η Πρόταση του ΣΧΟΟΑΠ της ΔΕ Μυστρά έχει ως επίκεντρο τη χωρικά ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της Ενότητας δίνοντας έμφαση στα εξής σημεία:

- Την ανάπτυξη ενός δικτυακού χαρακτήρα τουριστικής ανάπτυξης με ήπια και εναλλακτική μορφή στους κόμβους (θεωρούμενοι ως τόποι – περιορισμοί) αυτού του δικτύου.
- Τη δημιουργία χωρικού δικτύου με ζώνες ήπιας αγροτικής ανάπτυξης, συνδυάζοντας παραγωγικές δραστηριότητες συμβατές με την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος (π.χ. αγροτουρισμός, οικότουρισμός).
- Τη δημιουργία δικτύου πολιτιστικών διαδρομών, με κέντρο τη Καστροπολιτεία του Μυστρά (Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO), και εναλλακτικές μορφές διαχείρισης του πολιτιστικού αποθέματος με στόχο την προστασία – ανάδειξη – αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της ΔΕ.
- Την προστασία και ανάδειξη του πλούσιου και ιδιαίτερης ομορφιάς φυσικού αποθέματος της ΔΕ Μυστρά, με έμφαση στο ορεινό τοπίο, στις παραρεμάτιες περιοχές και στα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά που προσδίδει στη ΔΕ ο Ταΰγετος.
- Την αναβάθμιση του αγροτικού χώρου με κύριους μοχλούς την αναβάθμιση της γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας, τη διαφύλαξη της γεωργικής γης και την καθιέρωση σύγχρονων μορφών παραγωγής φιλικότερων στο περιβάλλον.
- Την ολοκληρωμένη ανάπτυξη ορεινών περιοχών (δασική, κτηνοτροφική, τουριστική, πολιτιστική και περιβαλλοντική ανάπτυξη) με βελτίωση των αντίστοιχων υποδομών.
- Την υιοθέτηση του προτύπου της «συμπαγούς πόλης», όπως προβλέπεται από το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, η οποία συνίσταται στην αποφυγή ανατιολόγητων επεκτάσεων που μετατρέπουν την ύπαιθρο σε αστική γη, καταναλώνουν τους πόρους, καταστρέφουν το τοπίο, αυξάνουν το κόστος των υποδομών, την κυκλοφορία και επομένως την ρύπανση και την κατανάλωση.
- Την αξιοποίηση – ενσωμάτωση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος και ιδιαίτερα των κτιρίων και ειδικών μορφολογικών στοιχείων που είναι συνδεδεμένα με την ιστορία των οικισμών και τον παραδοσιακό τρόπο κατασκευής και λειτουργίας τους κατά τη διαχρονική τους πορεία.
- Τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικισμών, με παράλληλη διατήρηση της ιστορικής – λαογραφικής φυσιογνωμίας τους και απώτερο σκοπό την, κατά το δυνατόν, προστασία του κοινωνικού τους ιστού και (κατ' επέκταση) τη συγκράτηση του πληθυσμού τους.
- Τη βελτίωση της εικόνας και της λειτουργίας του οικισμού του Μυστρά στο πλαίσιο του αναβαθμισμένου του ρόλου ώστε να λειτουργήσει ως κέντρο ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο.
- Τη συγκράτηση του πληθυσμού στους φθίνοντες ορεινούς οικισμούς της ΔΕ με την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας με καινοτόμες εναλλακτικές μορφές τουρισμού και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων όλων των οικισμών σε συνδυασμό με την εξασφάλιση της απαιτούμενης κοινωνικής υποδομής.

- Την ένταξη όλων των οικισμών γενικότερα σε προγράμματα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (ξενώνες, τοπικές συλλογές, βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα, κτλ.).
- Τη θεσμοθέτηση ειδικών όρων δόμησης ή / και τροποποίηση των γενικών όρων δόμησης κατά περίπτωση στους οικισμούς.
- Τη διατύπωση κατευθύνσεων για την εκπόνηση μελετών ανάπλασης οικισμών ή τμημάτων τους, στο πλαίσιο της αξιοποίησης των ιδιαιτεροτήτων των οικισμών σε συνδυασμό με τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα.

Τα σημεία στόχοι της Πρότασης του Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) που αποτυπώνονται στην Α' Φάση είναι ο εκσυγχρονισμός των υποδομών των κεντρικών οικισμών (Μυστράς, Μαγούλα), η αναβάθμιση της επικοινωνίας τους με τους υπόλοιπους οικισμούς της Δημοτικής Ενότητας και η δραστική μείωση (και κατά τόπους κατάργηση) της εκτός σχεδίου δόμησης και αντίστοιχη διοχέτευση της οικιστικής πίεσης σε οργανωμένους οικιστικούς υποδοχείς.

Το ΣΧΟΟΑΠ της ΔΕ Μυστρά μαζί με το ΓΠΣ Δήμου Σπάρτης είναι τα μοναδικά εγκεκριμένα πολεοδομικά σχέδια στην Περιοχή Παρέμβασης.

3.ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

3.1 Ανάγκες και Προκλήσεις Περιοχής Παρέμβασης

Οι ανάγκες που υφίστανται και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή παρέμβασης προκύπτουν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τη μελέτη του Επιχειρησιακού Προγράμματος στην ανάλυση των περιφερειακών και τοπικών αναπτυξιακών και χωρικών στρατηγικών του Δήμου Σπάρτης. Παράλληλα οι προτεραιότητες του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Πελοποννήσου 2021-2025, του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2027 λαμβάνονται υπόψιν.

Ως περιοχή παρέμβασης υιοθετείται όλη η περιοχή του Δήμου, στην κατεύθυνση ενίσχυσης της διασύνδεσης αστικού πυρήνα και περιαστικών περιοχών, σύμφωνα και με τις προτροπές της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 και του Εγχειριδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JRC, EU, 2020).

Ο Δήμος Σπάρτης με πληθυσμό 32.918 κατοίκων (απογραφή 2021) και ως πόλη που αποτελεί έδρα ΠΕ Λακωνίας, έχει σημαίνοντα λειτουργικό ρόλο ως αστικό κέντρο για το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας, αποτελεί κατάλληλη χωρική ενότητα για την εφαρμογή του χωρικού εργαλείου ΒΑΑ.

Αναλυτικότερα τα κριτήρια τα οποία πληρούνται, βάσει της Εγκυκλίου Χωρικών Εργαλείων 124143/21.12.2022 της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΑΣ) του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων - «Κατευθύνσεις για την Επιλογή και σχεδιασμό των Στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», στο Δήμο Σπάρτης είναι:

1. **Αστικό κέντρο που αποτελεί έδρα Περιφερειακής Ενότητας**
2. **Σημαντικό εύρος της ζώνης επιρροής και διασυνδέσεις με άλλα οικιστικά σύνολα ως προς την λειτουργία της πόλης και τον ρόλο της στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς,**
3. **Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, που παραμένουν αναξιοποίητα ή και μη ενταγμένα στη λειτουργία της πόλης,**
4. **Ύπαρξη ελεύθερων ή αναξιοποίητων ή και εγκαταλελειμμένων χώρων**

3.1.1.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Οικονομικές Ανάγκες και Προκλήσεις

Η τοπική οικονομική αναδιάρθρωση αποτελεί επιτακτική ανάγκη του Δήμου Σπάρτης. Εντός της υπό μελέτη περιοχής η διασύνδεση των κλάδων της οικονομίας και η καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρηματικών φορέων πρέπει να προωθηθούν και να ενισχυθούν. Ο υψηλής παραγωγικότητας αγροδιατροφικός τομέας μέσω του εκσυγχρονισμού του, δύναται να αναπτυχθεί με όρους αειφορίας και να ανταποκριθεί στις σύγχρονες μορφές ζήτησης που έχουν προκύψει. Η ενδυνάμωση της παραδοσιακής γεωργίας κυρίως αλλά και της κτηνοτροφίας, η προώθηση της δασικής γεωργίας, η ώθηση πιστοποίησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και η διαμόρφωση συνθηκών παραγωγής βιολογικών προϊόντων θα προκύψουν ως αποτελέσματα της συνέργειας του πρωτογενούς με τους

υπόλοιπους τομείς. Επιπλέον η ενσωμάτωση Ε&Κ στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα πρόκειται να ευνοήσει την παραγωγή εμπορεύσιμων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.

Ως προτεραιότητες τίθενται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας και αποτελούν επιτακτικές ανάγκες του Δήμου Σπάρτης. Η ενθάρρυνση νέων επιχειρηματικών εγχειρημάτων και η ενδυνάμωση των υφιστάμενων πρόκειται να στηρίξει την επιχειρηματικότητα. Παράλληλα η προσαρμογή της επιχειρηματικότητας στις σύγχρονες απαιτήσεις και στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της παγκόσμιας οικονομίας μπορεί να ενδυναμώσει την εξωστρέφεια του Δήμου. Η ενίσχυση της ανάπτυξης των διαθέσιμων πόρων Ε&Κ και η αξιοποίηση τους δύναται να συμβάλλει στην παραγωγή νέων ανταγωνιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η αύξηση του ποσοστού του οικονομικά ενεργού πληθυσμού αποτελεί προτεραιότητα για το Δήμο Σπάρτης. Η ενδυνάμωση του τοπικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος συνδέεται άμεσα με την ποιότητα, την ικανότητα και τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον απόρροια της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών, αποτελούν τα δείγματα επιστροφής ανθρώπινου δυναμικού στις περιοχές καταγωγής του. Η εν λόγω μερίδα πληθυσμού πρέπει να ενταχθεί περαιτέρω στην τοπική οικονομία και να αξιοποιηθεί προς όφελος του Δήμου.

Ακόμη προτεραιότητα αποτελεί η ενεργητική διασύνδεση και συνέργεια «πολιτισμού – τουρισμού - οικονομίας». Η ροές επισκεψιμότητας στο Δήμο Σπάρτης μεταφράζονται σε ενεργή ζήτηση για τοπικά προϊόντα από τους ταξιδιώτες όταν έχουν πλέον επιστρέψει στον τόπο προέλευσής τους. Ο σχεδιασμός πρέπει να υλοποιηθεί βάσει δράσεων προσανατολισμένων κυρίως στην ενίσχυση νέων μορφών ζήτησης στους τομείς της γεωργίας και την προώθηση εγχώριων εμπορικών σημάτων στα σημεία κατανάλωσης, με περιορισμό της διάθεσης μη συσκευασμένων προϊόντων.

Επιτακτικές ανάγκες του Δήμου Σπάρτης είναι ο εκσυγχρονισμός και η ενδυνάμωση του τουριστικού προϊόντος. Η ύπαρξη πολυάριθμων φυσικών και πολιτιστικών πόρων διεθνής, εθνικής και περιφερειακής αξίας προσφέρουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (π.χ. οικο-τουρισμού, θρησκευτικού, περιβαλλοντικά φιλικού, περιηγητικού, ιστορικού / αρχαιολογικού, εθνο-τουρισμού και πολιτισμικού). Οι αξιοποίηση των προαναφερθέντων σε συνδυασμό με την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση των τουριστικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών με βάση και τις σύγχρονες τεχνολογίες δύναται να εννοήσουν τη δημιουργία ενός πολύπλευρου και διαφοροποιημένου τουριστικού προϊόντος, που θα συμβάλλει στη διάχυση της ανάπτυξης σε ολόκληρο τον υπό μελέτη Δήμο. Επίσης πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ τοπικών, εθνικών και διεθνών τουριστικών φορέων, προκειμένου το «τουριστικό προϊόν» της περιοχής αναφοράς να διασυνδεθεί με αυτό άλλων χωρικών ενότητων δημιουργώντας ένα «τουριστικό δίκτυο».

Επίσης ανάγκη αποτελεί η ενδυνάμωση της ταυτότητας και των υπηρεσιών του Δήμου Σπάρτης προς μία πιο «ανθεκτική», «έξυπνη» και «ψηφιακή» πόλη. Η υλοποίηση δράσεων προκειμένου ο Δήμος να απορροφήσει μελλοντικούς κραδασμούς, να διατηρήσει την ταυτότητά του και να εξασφαλίσει την εύρυθμη λειτουργία των συστημάτων και των δομών του θα συμβάλλει στη μετατροπή του σε πιο ανθεκτικό. Παράλληλα η υιοθέτηση και εφαρμογή ψηφιακά ενεργοποιημένων υπηρεσιών θα βελτιώσουν

την ποιότητα ζωής των κατοίκων και θα αναπτύξουν τις συνθήκες για επιχειρήσεις, επισκέπτες και οργανισμούς, μέσω της ενίσχυσης της ταυτότητάς της ως πιο «έξυπνης και ψηφιακής πόλης».

3.1.1.β. Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Οικονομικές Προκλήσεις

Πίνακας 28: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις οικονομικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Οικονομικές				
1	Η πόλη της Σπάρτης αποτελεί το σημαντικό αστικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου και το μεγαλύτερο της ΠΕ Λακωνίας.	Παρουσία μεταποιητικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας.	Αυξανόμενη ζήτηση για βιολογικά και ΠΟΠ προϊόντα του Δήμου, καθώς αναγνωρίζεται η διατροφική τους αξία.	Εφαρμογή πρόσθετων δράσεων για τον εκσυγχρονισμό του αγροδιατροφικού τομέα (π.χ. βιολογική κτηνοτροφία, παραγωγή αγροτικής και δασικής βιομάζας, έμφαση στην ποιότητα, ασφάλεια και πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων).
2	Υπαρξη υψηλής παραγωγικότητας αγροδιατροφικού τομέα.	Ανισόρροπη διάρθρωση μεταξύ των παραγωγικών τομέων.	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών πόρων από τα νέα πλαίσια (Ταμείο Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ 2021-2027, ΕΠΑ 2021-2025, Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες κτλ.)	Περαιτέρω ενίσχυση νέων μορφών ζήτησης στους τομείς της γεωργίας (λ.χ. πιστοποιημένα ποιοτικά αγροτικά και παραδοσιακά προϊόντα).
3	Ποιοτική αγροτική παραγωγή.	Ανάγκη προώθησης και ενίσχυσης της συνέργειας των παραγωγικών τομέων.	Στροφή των διεθνών διατροφικών προτύπων προς τοπικά ποιοτικά προϊόντα.	Περαιτέρω διασύνδεση του τομέα του τουρισμού με το φυσικό περιβάλλον, την αγροτική παραγωγή και τις τοπικές παραδόσεις, μέσω της ανάπτυξης διαφορετικών μορφών εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού (αγροτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός κ.ά.).
4	Παραγωγή δημοφιλών ΠΟΠ προϊόντων.	Ανάγκη για τοπική οικονομική αναδιάρθρωση.	Διεθνής τάση ανάπτυξης εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων στις ορεινές περιοχές.	Περαιτέρω προώθηση του Δήμου ως προορισμού «τουρισμού αναψυχής» (εστιάτορια, μαρίνες).
5	Το ποιοτικά αναβαθμισμένο ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί υψηλό ποσοστό του μόνιμου πληθυσμού.	Ανάγκη διασύνδεσης επιχειρηματικότητας, έρευνας και καινοτομίας.	Ένταξη του Δήμου σε ολοκληρωμένα προγράμματα παραγωγής και προώθησης των τοπικών επώνυμων προϊόντων.	Περαιτέρω αξιοποίηση και ενίσχυση των πρώτων δειγμάτων επιστροφής ανθρώπινου δυναμικού στις περιοχές καταγωγής του λόγω της οικονομικής κρίσης.
6	Γεινίαση της περιοχής παρέμβασης σε σημεία τουριστικού, περιβαλλοντικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.	Ανάγκη ενδυνάμωσης του τοπικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος.	Αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών προώθησης των εναλλακτικών μορφών γεωργίας και παραγωγής διαφοροποιημένων και πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων.	Περαιτέρω ενίσχυση του πρωτογενή τομέα για αύξηση της παραγωγικότητάς του.
7	Υπαρξη βιολογικά πιστοποιημένων αγροτικών προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας, προϊόντων ΠΟΠ, γαστρονομικού πλούτου και	Ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.	Δημιουργία δομών για την προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, για την ενίσχυση του τοπικού κεφαλαίου για την ισχυροποίηση των σχέσεων έρευνας και	Περαιτέρω ανάπτυξη αγροτικών δραστηριοτήτων και δασικής γεωργίας (forestagiculture).

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Οικονομικές				
	αγροτουριστικών υπηρεσιών.		παραγωγής, κ.ά.	
8		Ανάγκη ενσωμάτωσης προσεγγίσεων στην κατεύθυνση των αρχών της «ανθεκτικής», «έξυπνης» και «ψηφιακής» πόλης.	Ιδιαίτερη έμφαση των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας.	Περαιτέρω ενίσχυση των δράσεων που στοχεύουν στην ενδυνάμωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
9		Ανάγκη αύξησης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.	Επενδυτικές ευκαιρίες από την ΕΕ που σχετίζονται με τη χρήση ΑΠΕ (κάλυψη των Δημόσιων Κτιρίων με φωτοβολταϊκά, του δημόσιου φωτισμού και των αθλητικών εγκαταστάσεων).	Περαιτέρω εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού στην εφαρμογή ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την ενημέρωση των επισκεπτών / τουριστών.
10		Ανάγκη εκσυγχρονισμού και περαιτέρω ενδυνάμωσης του τουρισμού.	Αξιοποίηση των παρεχόμενων αναπτυξιακών ευκαιριών περιφερειακού επιπέδου.	Λήψη πρόσθετων μέτρων για την ψηφιακή μετάβαση των επιχειρήσεων και στήριξή τους κατά την υλοποίηση της διαδικασίας.
11		Ανάγκη ενδυνάμωσης της τοπικής οικονομικής ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας.	Συμμετοχή του Δήμου σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα πόλεων.	Περαιτέρω ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος και διασύνδεση έρευνας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας (λ.χ. υλοποίηση δράσεων μεταφοράς τεχνολογίας και καλών πρακτικών).
12		Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού.	Αναπτυξιακή σύνδεση αστικών και ημι-αστικών περιοχών.	Σύνθεσης και προβολής ενός πολύπλευρου «τουριστικού προϊόντος».
13		Ανάγκη προώθησης συνεργατικής επιχειρηματικής κουλτούρας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων.	Εφαρμογή των προτάσεων και δράσεων του Προγράμματος Τουριστικής Προβολής του Δήμου Σπάρτης.	Περαιτέρω στήριξη των μηχανισμών της πόλης για τη διεκδίκηση χρηματοδοτικών πόρων.
14		Οικονομικά προβλήματα που αποτελούν απόρροια της οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών και του πολέμου μεταξύ Ρωσίας - Ουκρανίας και Ισραήλ – Παλαιστίνης.		Περαιτέρω προώθηση της συνεργασίας του Δήμου με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, άλλους ερευνητικούς φορείς, επαγγελματικούς φορείς και τοπικές επιχειρήσεις για την ενσωμάτωση της καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογίας στην επιχειρηματικότητα.
15		Οικονομική εσωστρέφεια, περιφερειακότητα και δυσκολίες προσβασιμότητας κυρίως στις ορεινές περιοχές του Δήμου.		Περαιτέρω αξιοποίηση αναπτυξιακών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την πολυδιάστατη ανάπτυξη των ορεινών περιοχών και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.
16		Περιορισμένη δυνατότητα ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας λόγω της έντονης χωρικής διασποράς των οικισμών.		Περαιτέρω ενσωμάτωση του έμπειρου και ποιοτικά αναβαθμισμένου ανθρώπινου δυναμικού μέσω της υλοποίησης δράσεων συνεχούς εκπαίδευσης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Οικονομικές				
				και της εισαγωγής σύγχρονων υποστηρικτικών εφαρμογών.
17		Ο πρωτογενής τομέας της τοπικής οικονομίας είναι ιδιαίτερα ευάλωτος (καιρικές συνθήκες, αγροτική πολιτική, ανταγωνισμός, κ.λπ.).		Λήψη πρόσθετων μέτρων σχετικά με την προώθηση της πράσινης επιχειρηματικότητας και της μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των επιχειρήσεων.
18		Ανάγκη δημιουργίας υποδομών υποστήριξης του τουρισμού (υποδομές φιλοξενίας καταλυμάτων και ξενοδοχείων, προσβασιμότητα, οργάνωση λειτουργίας, περιβαλλοντικές υποδομές).		Ενίσχυση των παρεχόμενων κινήτρων σε νέους επιχειρηματίες και νέους επιστήμονες, προκειμένου να ενισχυθεί η νεοφυής επιχειρηματικότητα.
19		Ανάγκη εφαρμογής πρόσθετων δράσεων σχετικά με τη στήριξη της επιχειρηματικότητας.		Ενίσχυση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας σε τομείς που ο Δήμος εμφανίζει "δυναμική" (λ.χ. «βιομηχανία πολιτισμού και τουρισμού»).
20				Περαιτέρω ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας μηχανισμών και κέντρων θερμοκοίτισης που προάγουν την καινοτομία.
21				Αξιοποίηση της τριτογενεποίησης για την προσέλκυση δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας και εξωστρέφειας (πόλοι πολιτισμού και δημιουργικής οικονομίας, ψηφιακής καινοτομίας και πράσινων δραστηριοτήτων).
22				Περαιτέρω διεύρυνση των οικονομικών δυνατοτήτων του πολιτισμού μέσα από την καθιέρωση σχέσεων συνεργασίας με τοπικές επιχειρήσεις και προώθηση επιχειρηματικών δράσεων κυρίως στον τομέα της Πολιτιστικής Βιομηχανίας (Cultural Industry).
23				Ενίσχυση της διασύνδεσης και συνέργειας μεταξύ «πολιτισμού – τουρισμού - οικονομίας».
24				Σύναψη δικτύωσης (σε ποικίλες κλίμακες) μεταξύ τουριστικών δραστηριοτήτων.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

3.1.2.α. Σκοπιμότητα ως προς τις Κοινωνικές Ανάγκες και Προκλήσεις

Η περαιτέρω κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση των ειδικών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού αποτελεί επιτακτική ανάγκη για το Δήμο Σπάρτης. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της απομόνωσης και του κοινωνικού διαχωρισμού δύναται να πραγματοποιηθεί με συνεκτικές αλλά στοχευμένες παρεμβάσεις σχετικές με την κοινωνική αλληλεγγύη, κοινωνική επιχειρηματικότητα, κοινωνικοποίηση, ισότιμη και δίκαιη πρόσβαση σε ολοκληρωμένες κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, κοινωνική καινοτομία, πολιτισμό, εκπαίδευση και ενίσχυση δεξιοτήτων αποτελεί εξέχουσας σημασίας. Ταυτόχρονα η ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με την ύπαρξη ευπαθών ομάδων πληθυσμού μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού.

Επιπρόσθετα, η προώθηση πρόσθετων πολιτικών για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής κρίνεται αναγκαία εντός της περιοχής παρέμβασης. Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής δύναται να συμβάλει στην ενεργητική ένταξη, στην κοινωνική και εργασιακή συμπληρωματικότητα, στην προώθηση ίσων ευκαιριών και στην ενεργή συμμετοχή στην κοινωνική ζωή στο σύνολο του Δήμου Σπάρτης.

Ως προτεραιότητα του υπό μελέτη Δήμου αξιολογείται μείωση της ανεργίας και η καταπολέμηση του φαινομένου της φτώχειας. Προωθείται η διευκόλυνση της πρόσβασης στα βασικά κοινόχρηστα αγαθά και τις κοινωνικές υπηρεσίες, η αντιμετώπιση της κοινωνικής αποδυνάμωσης των ευπαθών ομάδων και η συντονισμένη ενίσχυση της πρόσβασης του τοπικού πληθυσμού που ανήκει στις ευπαθείς ομάδες σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης.

Οι κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες εντός του Δήμου Σπάρτης χρήζουν περαιτέρω ποιοτικής αναβάθμισης και επέκτασης. Το στεγαστικό πρόβλημα μονάδων εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας δύναται να αντιμετωπιστεί με την αξιοποίηση διατηρητέων κτιρίων για τη στέγασή τους, συμβάλλοντας στην χωρική κάλυψη ολόκληρου του Δήμου από κοινωνικές υποδομές. Ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της οργάνωσης, της αποτελεσματικότητας, της προσβασιμότητας, της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητάς τους, διαμορφώνοντας ένα διευρυμένο και αναβαθμισμένο δίκτυο στήριξης της δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης και πρόληψης. Απαραίτητη θεωρείται επίσης και η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών της ψηφιακής μετάβασης στην αναβάθμιση της οργάνωσης και διαχείρισης των κοινωνικών υπηρεσιών, στην κατεύθυνση της βελτίωσης της πρόσβασης και της εξυπηρέτησης των πολιτών.

3.1.2.β. Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Κοινωνικές Προκλήσεις

Πίνακας 29: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Κοινωνικές				
1	Ύπαρξη δραστήριων τοπικών Κοινωνικών Φορέων, εθελοντικών δικτύων κ.α.	Ανάγκη καταπολέμησης των κοινωνικών ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού.	Συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων που δρουν υπέρ της κοινωνικής ένταξης και συνοχής (λ.χ. το «Δίκτυο Πόλεων για την Ένταξη» της Ελλάδας, η «Ευρωπαϊκή	Υλοποίηση πιο συστηματικής συντήρησης των κοινωνικών υποδομών.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Κοινωνικές				
			Πρωτοβουλία Ένταξης Μεταναστών για πόλεις και περιφέρειες» και ο «Διεθνής Συνασπισμός των Πόλεων κατά του Ρατσισμού» της UNESCO).	
2	Ικανοποιητικές υποδομές υγείας και πρόνοιας.	Ανάγκη ενίσχυσης της κοινωνικής ένταξης.	Ενημέρωση και αξιοποίηση γενικότερων πληροφοριών σχετικών με την κοινωνική ένταξη (λ.χ. ευκαιρίες χρηματοδότησης, εκδηλώσεις, θετικές εμπειρίες και πρακτικές).	Μεγαλύτερη συμμετοχή του τοπικού κοινωνικού κεφαλαίου στις πολιτιστικές δράσεις και τα αντίστοιχα προγράμματα.
3	Επάρκεια υποδομών εκπαίδευσης και αθλητικών εγκαταστάσεων.	Υψηλό ποσοστό ανεργίας, ιδιαίτερα στις γυναίκες και στις νεότερες πληθυσμιακές ομάδες.	Δημιουργία θερμοκοιτίδας κοινωνικής ένταξης, με έμφαση στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην επιχειρηματικότητα.	Υλοποίηση περαιτέρω προγραμμάτων για εξοικείωση με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες απόμων που εντάσσονται σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες πληθυσμού, για την προώθηση τους στην απασχόληση.
4	Λειτουργία τριτοβάθμιων μονάδων εκπαίδευσης στην περιοχή (Τμήματα Πανεπιστημίου Πελοποννήσου).	Ανάγκη εκπόνησης ολοκληρωμένων προγραμμάτων απόκτησης δεξιοτήτων για άτομα που εντάσσονται σε ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.	Αναθεώρηση και διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης, συνδεδεμένων με την αγορά εργασίας.	Αξιοποίηση διατηρητέων κτιρίων για τη στέγαση κοινωνικών δομών και σχολικών μονάδων.
5	Ικανοποιητική λειτουργία δομών και απόκτηση εμπειρίας στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών μέσα από κοινωνικά παντοπωλεία, κέντρα κοινότητας, κέντρα κοινωνικής στήριξης κ.α.	Ανάγκες συντήρησης και εκσυγχρονισμού εκπαιδευτικών υποδομών.	Διασύνδεση επιχειρήσεων με το σύστημα Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας.	Υλοποίηση περισσότερων δράσεων που εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα, ανθεκτικότητα και προσβασιμότητα σε υποδομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.
6	Ικανοποιητική εφαρμογή προγραμμάτων παιδικών σταθμών.	Ανάγκη ανέγερσης νέων σχολικών μονάδων.	Βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος υγείας, ιδιαίτερα σε περιοχές με επιβαρυνμένα χαρακτηριστικά (π.χ. υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού που ανήκει στις ευπαθείς ή/και ευάλωτες ομάδες).	Περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και οργάνωσης των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών.
7	Ύπαρξη εμπειρίας στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.	Ανάγκες συντήρησης, αναβάθμισης και επέκτασης αθλητικών εγκαταστάσεων.	Ανάπτυξη, διεύρυνση και στόχευση των κοινωνικών δομών, με διαδημοτική προοπτική και συνεργασία.	Πραγματοποίηση περισσότερων δράσεων που στοχεύουν στην καταπολέμηση της ανεργίας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Κοινωνικές				
8	Ικανοποιητική δραστηριοποίηση του Δήμου στην άσκηση τοπικών πολιτικών κοινωνικής φροντίδας, στήριξης φτωχών νοικοκυριών, γυναικών αλλά και δημιουργίας κοινωνικών δικτύων, αξιοποίησης εθελοντών κ.α.	Ανάγκη ενίσχυσης των υποδομών και υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και πρόνοιας.		Πραγματοποίηση περισσότερων δράσεων που στοχεύουν στην καταπολέμηση του φαινομένου της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
9		Ανάγκη αναβάθμισης και επέκτασης των κοινωνικών δομών.		Περαιτέρω ενσωμάτωση προσεγγίσεων προς την κατεύθυνση των αρχών της «δίκαιης και συμπεριληπτικής» πόλης.
10		Ανάγκη καταπολέμησης της ανεργίας.		Περαιτέρω προώθηση της συνεργασίας μεταξύ εθελοντικών πρωτοβουλιών με τις δράσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης.
11		Ανάγκη καταπολέμησης του φαινομένου της φτώχειας.		Περαιτέρω εφαρμογή συστημάτων και λειτουργιών στο πλαίσιο της κοινωνικής ένταξης που αξιοποιούν ΤΠΕ για εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών.
12		Διαρροή πληθυσμού προς τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα.		Περαιτέρω προαγωγή της δημόσιας υγείας και πρόληψης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

3.1.3.α. Σκοπιμότητα ως προς τις Περιβαλλοντικές Ανάγκες και Προκλήσεις & τις Προκλήσεις της Κλιματικής Αλλαγής

Η διαφύλαξη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων μέσω της δημιουργίας, αναβάθμισης και επέκτασης του δικτύου ύδρευσης, αποχέτευσης και όμβριων υδάτων σε περιοχές επέκτασης του σχεδίου πόλης και στους περιφερειακούς οικισμούς χαρακτηρίζεται ως προτεραιότητα για το Δήμο Σπάρτης. Η υλοποίηση των προαναφερθέντων δικτύων θα επιτύχει την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε βασικές περιβαλλοντικές υποδομές και δίκτυα. Επίσης μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση του υδάτινου ισοζυγίου και στην αντιμετώπιση του φαινομένου της υποβάθμισης των υδάτων.

Η αποτελεσματικότερη διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί ανάγκη του υπό μελέτη Δήμου, παράλληλα με την προώθηση τοπικών μονάδων για την κυκλική οικονομία. Η βέλτιστη διαχείριση υγρών αποβλήτων απαιτεί τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος συλλογής και επεξεργασίας, που θα απαρτίζεται από έργα αποχετευτικού δικτύου, μονάδας επεξεργασίας λυμάτων και διαχείρισης της λυματολάσπης που προκύπτει. Τα κατάλληλα επεξεργασμένα ύδατα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άρδευση στη

γεωργία, αστική, περι-αστική και βιομηχανική χρήση, τροφοδότηση υπόγειων υδροφορέων και διάθεση σε υδατικό αποδέκτη. Η βέλτιστη διαχείριση στερεών αποβλήτων προωθείται μέσω της περαιτέρω ενσωμάτωσης της κυκλικής οικονομίας και της αντιμετώπισης των στερεών αποβλήτων ως υλικών/πόρων.

Η ενίσχυση των μέτρων και δράσεων διατήρησης, προστασίας, προώθησης και ανάπτυξης των περιβαλλοντικών πόρων και των οικοσυστημάτων (λ.χ. Ταύγετος, Πάρνωνας, Ευρώτας και παραπόταμοί του) καταδεικνύεται ως ανάγκη για το Δήμο Σπάρτης. Η παρουσία συγκρουσιακών σχέσεων σε χρήσεις γης και δραστηριότητες επιβαρύνει σημαντικά τους φυσικούς πόρους της τοπικής κλίμακας και ενισχύει τον ενδεχόμενο κίνδυνο υποβάθμισης των περιβαλλοντικών πόρων και οικοσυστημάτων του Δήμου. Η ύπαρξη φαινομένων ρύπανσης (αέρα, εδάφους και υδάτων), όχλησης και αισθητικής υποβάθμισης εντείνονται από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες.

Αναφορικά με την πόλη της Σπάρτης το φαινόμενο της ηχορύπανσης χρήζει περαιτέρω αντιμετώπισης. Η εφαρμογή περαιτέρω δράσεων και μέτρων σχετικά με την αποσυμφόρηση υποδομών βασικών δικτύων πρόκειται να ευνοήσουν το αστικό περιβάλλον. Επίσης η αναβάθμιση των αστικών κοινόχρηστων χώρων συμβάλουν στη διατήρηση του μικροκλίματος, βελτιώνουν την ποιότητα του αέρα, περιορίζουν τα ύδατα των πλημμυρών, μειώνουν την ηχορύπανση και υποστηρίζουν την αστική βιοποικιλότητα.

Αναγκαία είναι η υλοποίηση περισσότερων έργων πολιτικής προστασίας στο Δήμο Σπάρτης. Έργα όπως έλεγχοι υδραυλικής επάρκειας στις διατομές των ρεμάτων, εργασίες άρσης κατολισθητικής επικινδυνότητας, προγράμματα προσεισμικού ελέγχου υποδομών και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη θωράκιση του Δήμου από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Επίσης τα έργα πολιτικής προστασίας δύναται να ελαχιστοποιήσουν τις επιπτώσεις από την εμφάνιση φυσικού φαινομένου μεγάλης έντασης.

3.1.3.β. Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Περιβαλλοντικές Προκλήσεις & τις Προκλήσεις της Κλιματικής Αλλαγής

Πίνακας 30: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Περιβαλλοντικές/ Κλιματικής Αλλαγής				
1	Αξιόλογο φυσικό περιβάλλον ευρύτερης περιοχής.	Ανάγκη αντιμετώπισης του επιβαρυνμένου φυσικού περιβάλλοντος από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.	Αναπτυξιακές προοπτικές των υδάτινων εκτάσεων λόγω του ιδιαίτερου γεωμορφολογικού και περιβαλλοντικού ρόλου.	Περαιτέρω προώθηση των υποδομών και λειτουργίας της πόλης στη λογική της κλιματικά ουδέτερης πόλης.
2	Πλούσιοι φυσικοί πόροι (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, σπήλαια κ.λπ.).	Περιορισμένη αξιοποίησης ΑΠΕ λόγω της παρουσίας αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών πόρων (π.χ. περιοχές NATURA, παραδοσιακοί οικισμοί).	Ένταξη των Δημόσιων Υποδομών και κτιρίων στη Στρατηγική Αστικής Αναζωογόνησης μέσω της αξιοποίησης της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας.	Περαιτέρω χρήση ΑΠΕ.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Περιβαλλοντικές/ Κλιματικής Αλλαγής				
3	Πολυσύνθετο φυσικό τοπίο με ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά στο ανάγλυφο.	Εξάρτηση περιοχής από συμβατικές πηγές ενέργειας.	Δυνατότητα ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας.	Λήψη περαιτέρω μέτρων και εφαρμογή δράσεων σχετικά με τη βέλτιστη διαχείριση αποβλήτων.
4	Ορεινές διαδρομές, ορειβατικά μονοπάτια με σχετικά καλή σηματοδότηση.	Ανάγκη ενίσχυσης του συστήματος διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων.	Δυνατότητα ανάπτυξης και αξιοποίησης ΑΠΕ.	Υλοποίηση περισσότερων βασικών περιβαλλοντικών υποδομών (λ.χ. ΜΕΑ, ΧΥΤΥ, ΕΕΛ).
5	Ύπαρξη σημαντικών υδάτινων πόρων και εκτάσεων.	Ανάγκη λήψης και εφαρμογής πρόσθετων μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (λ.χ. δασικές πυρκαγιές, πλημμυρικά φαινόμενα, λειψυδρία).	Δυνατότητα υλοποίησης προγραμμάτων και δράσεων ευαισθητοποίησης πολιτών σχετικών με περιβαλλοντικά ζητήματα και κλιματική αλλαγή.	Περαιτέρω αναβάθμιση και επέκταση του υφιστάμενου δικτύου υδρευσης, αποχέτευσης και όμβριων υδάτων.
6	Ύπαρξη οικοσυστημάτων ιδιαίτερης αξίας προστατευόμενων από την Εθνική και τη Διεθνή Νομοθεσία.	Ανάγκη υλοποίησης περισσότερων έργων πολιτικής προστασίας (π.χ. έλεγχοι υδραυλικής επάρκειας στις διατομές των ρεμάτων, εργασίες άρσης κατολισθητικής επικινδυνότητας, προγράμματα προσεισμικού ελέγχου υποδομών, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας).	Αξιοποίηση των πολλαπλών χρηματοδοτικών εργαλείων σε εθνική, περιφερειακή και ευρωπαϊκή κλίμακα για έργα σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.	Περαιτέρω ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας και διευθετήσεων που συμβάλλουν στην Αστική Αναζωογόνηση της Πόλης της Σπάρτης.
7	Διαφύλαξη και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος μέσα από περιβαλλοντικές πολιτικές προστασίας των πολιτιστικών πόρων.	Ανάγκη διαφύλαξης και βέλτιστης διαχείρισης των υδάτινων πόρων.		Περαιτέρω ενδυνάμωση των δυνατοτήτων της πολιτικής προστασίας του Δήμου.
8	Ύπαρξη σημαντικής χλωρίδας και πανίδας.	Ανάγκη επέκτασης και αναβάθμισης υποδομών ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης απορριμμάτων.		Πρωώθηση μορφών τουρισμού φιλικών προς το φυσικό περιβάλλον (λ.χ. αγροτουρισμός, φυσιολατρικός, περιηγητικός, περιπέτειας)
9	Αυξανόμενη ευαισθητοποίηση πολιτών και πολιτικών φορέων σε θέματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής.	Ανάγκη ενίσχυσης των μέτρων και δράσεων διατήρησης, προστασίας, προώθησης και ανάπτυξης των περιβαλλοντικών πόρων και των οικοσυστημάτων.		Περαιτέρω προώθηση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
Περιβαλλοντικές/ Κλιματικής Αλλαγής				
10		Ανάγκη υιοθέτησης προσεγγίσεων την κατεύθυνση των αρχών της «πράσινης» και «κλιματικά ουδέτερης» πόλης.		Πραγματοποίηση περαιτέρω έργων πολιτικής προστασίας και αντοχής στην κλιματική αλλαγή.
11		Ανάγκη αντιμετώπισης του φαινομένου της ηχορύπανσης στην πόλη της Σπάρτης.		Λήψη μέτρων αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης που παρατάθηκε και επεκτάθηκε από τον πόλεμο μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

3.1.4.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος

Το πολιτιστικό περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης αποτελείται από ένα σύνολο σημαντικών αρχαιολογικών χώρων της περιοχής σε συνδυασμό με τοπικές δράσεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Βασική ανάγκη για την αξιοποίηση των παραπάνω χώρων αποτελεί η ανάδειξη των σημαντικών αρχαιολογικών χώρων της περιοχής και η προώθηση των πολιτιστικών της εκδηλώσεων. Σημαντικό πρόβλημα είναι η έλλειψη προσωπικού σε αρχαιολογικές εγκαταστάσεις, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη σποραδική λειτουργία των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων. Επίσης, είναι αναγκαία η προβολή και αξιοποίηση των εκκλησιών και των μοναστηριών της περιοχής για την ανάδειξή της σε προορισμό θρησκευτικού τουρισμού.

Ως βασικές ανάγκες του Δήμου Σπάρτης αξιολογούνται τα ακόλουθα. Η αναβάθμιση της «Γιορτής Ελιάς & Λαδιού», των πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του «ΣΠΑΡΤΑΘΛΟΝ» και της εμποροπανηγύρης του Μυστρά. Επίσης, η λειτουργία του μουσείου «Φωτογραφικών Μηχανών» (Μυστράς – Αϊβαλής) και του μουσείου «Αστικού Βίου» (Σπάρτη - Μανουσάκης). Η ανάπτυξη δικτύωσης - αδελφοποίησης με πόλεις με την επωνυμία «Σπάρτη» και η θεσμοθέτηση νέων πολιτιστικών δραστηριοτήτων (αναβίωση ζωής 20^{ου} αιώνα, βιωματικά παιχνίδια, κ.ά.) και συγκεκριμένα της εκδήλωσης «Λυκούργεια». Ακόμη, η διοργάνωση εκδηλώσεων Πανελλήνιας Εμβέλειας (κινηματογραφικό φεστιβάλ κωμωδίας, φεστιβάλ θεάτρου, φεστιβάλ με θέμα το Βυζάντιο, έκθεση γλυπτικής) και Συνεδρίου - Τηλεδιάσκεψης με το Τμήμα Σπαρτιατικών και Πελοποννησιακών Σπουδών και λοιπούς επιστημονικούς φορείς. Επιπλέον, η αποκατάσταση και ανάδειξη της Ακρόπολης της Αρχαίας Σπάρτης και του Αρχαίου Θεάτρου, καθώς και των νεότερων μνημείων της περιοχής. Τέλος, η αξιοποίηση όλων των τοπωνυμίων του Καλλικρατικού Δήμου Σπάρτης και του τοπωνυμίου του Δήμου (citybranding), με προώθηση των ενεργειών προβολής και παράλληλη ανάδειξη της ιστορικότητας της περιοχής.

Η πόλη της Σπάρτης σήμερα αποτελεί μια από τις σημαντικότερες ιστορικές πόλεις της Ελλάδας, με διεθνή απήχηση για το μοντέλο ζωής που εισήγαγε και ανέδειξε. Τόσο ο Δήμος, όσο και οι πολιτιστικοί και λοιποί φορείς της περιοχής επιδιώκουν την απόδοση στην πόλη της θέσης που της αξίζει ως ιστορική οντότητα στην αξιολογική κλίμακα των ιστορικών πόλεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η ύπαρξη μιας διακριτής ιστορικής ταυτότητας που ευνοεί τη διενέργεια δράσεων προβολής και ανάδειξης των ιστορικών της στοιχείων.

Ο Δήμος Σπάρτης αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις στον τομέα του πολιτιστικού περιβάλλοντος, με στόχο την ανάδειξη της πλούσιας ιστορίας και του πολιτισμού της περιοχής. Μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών, ο Δήμος προσπαθεί να διατηρήσει και να αναδείξει τους σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους που υπάρχουν στην περιοχή. Η ανάδειξη αυτών των αρχαιολογικών χώρων αποτελεί προτεραιότητα, καθώς αποτελούν μοναδικά μνημεία που συνδέονται με την ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά της Σπάρτης. Μέσω της διοργάνωσης εκδηλώσεων, εκθέσεων, και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ο Δήμος προωθεί την επίγνωση και την απολαυστική εμπειρία του πολιτισμού και της ιστορίας της περιοχής.

Η ανάγκη αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος και η διασύνδεσή του με τον πολιτισμό καταδεικνύεται εντός του Δήμου Σπάρτης. Η ύπαρξη ιστορικών μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, παραδοσιακών τόπων προσκυνήματος, μοναστηριών, διατηρητέων κτιρίων και γενικότερων υποδομών που συνθέτουν το υλικό πολιτιστικό απόθεμα ευνοούν την ανάπτυξη ιστορικού / αρχαιολογικού, θρησκευτικού τουρισμού και εθνοτουρισμού. Η διοργάνωση εκθέσεων, εκδηλώσεων (μουσικά, αθλητικά, πολιτιστικά γεγονότα) και εορτασμών μπορούν να συμβάλλουν στην προώθηση του επαγγελματικού και πολιτισμικού / πολιτιστικού τουρισμού. Η δυνατότητα διασύνδεσης εμβληματικών πολιτιστικών υποδομών και η δημιουργία πολιτιστικών διαδρομών (λ.χ πολιτιστική διαδρομή ΜΟΡΕΑΣ) μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του περιηγητικού τουρισμού στην περιοχή. Η διοργάνωση εκδηλώσεων και δράσεων μεγάλης κλίμακας από τον Αθλητικό Οργανισμό Δήμου Σπάρτης δύναται να ευνοήσουν τον αθλητικό τουρισμό, την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας, της αθλητικής κουλτούρας, την προσφορά ευκαιριών για την υγιή ζωή και την ανάπτυξη των νέων. Ουσιαστικά η περιοχή παρέμβασης διαθέτει μία ευρεία ποικιλομορφία πολιτιστικών προϊόντων, γεγονός που καθιστά εφικτή την προώθηση του πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, τη διασύνδεση του πολιτιστικού περιβάλλοντος με την επιχειρηματικότητα και την προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Η περαιτέρω ενδυνάμωση, οργάνωση και προβολή της ταυτότητας της περιοχής παρέμβασης καταδεικνύεται ως ανάγκη. Η επίσκεψη και συμμετοχή του Δήμου Σπάρτης σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις πρόκειται να προσφέρει την ευκαιρία συνομιλίας και διερεύνησης των επισκεπτών της, οι οποίοι αποτελούν δυνητικούς τουρίστες. Μέσω της επίσκεψης του θα πληροφορηθεί σχετικά με τον ανταγωνισμό, τις νέες τάσεις και εξελίξεις. Η συμμετοχή του πρόκειται να του εξασφαλίσει διερεύνηση των τουριστικών αναγκών, προσαρμογή στο τουριστικό προϊόν και τις υπηρεσίες, παρουσίαση των πλεονεκτημάτων και ιδιαιτεροτήτων που τον καθιστούν μοναδικό και επαφή με πιθανούς συνεργάτες. Τα ανωτέρω ευνοούν την τόνωση της εξωστρέφειας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και γενικότερα την ισχυροποίηση της ταυτότητας του Δήμου σε πολλαπλές κλίμακες. Η αναβάθμιση της προσέγγισης στην προβολή του πολιτιστικού προϊόντος, ταυτόχρονα με την προβολή και εμπλουτισμό

του τουριστικού προϊόντος δύναται να επιτευχθεί μέσω της εισαγωγής στο Δήμο συστημάτων και εργαλείων της ψηφιακής μετάβασης.

3.1.4.β. Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος

Πίνακας 31: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις πολιτισμικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ				
1	Υπαρξη σημαντικού πολιτιστικού πλούτου διεθνής, εθνικής, περιφερειακής και τοπικής αξίας.	Ανάγκη ενίσχυσης των μέτρων προστασίας και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.	Διασύνδεση Εμβληματικών Πολιτιστικών Υποδομών	Περαιτέρω αντιμετώπιση των πιέσεων που προκαλούνται στο πολιτιστικό απόθεμα από συγκρουσιακές σχέσεις μεταξύ δραστηριοτήτων και χρήσεων γης (λ.χ. λατομική και βιοτεχνική - βιομηχανική δραστηριότητα, εντατική καλλιέργεια).
2	Σημαντική δραστηριότητα πολιτιστικών δομών του Δήμου και ικανοποιητικός αριθμός πολιτιστικών συλλόγων.	Ανάγκη αναβάθμισης και προώθησης του τουριστικού προϊόντος.	Σχεδιασμός Πολιτιστικής Διαδρομής «ΜΟΡΕΑΣ».	Πρωώθηση της προβολής της Σπάρτης ως «weekend» και «citybreak» τουριστικός προορισμός.
3	Πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα (αρχαιολογικοί χώροι, χώροι πολιτισμού, φυσικού κάλλους κτλ.)	Ανάγκη ενδυνάμωσης της ταυτότητας και της εξωστρέφειας του Δήμου, βάσει της πολιτιστικής κληρονομιάς.	Ανάπτυξη δικτύου διασύνδεσης των πολιτιστικών τοπόσημων του Δήμου.	Πρωώθηση μορφών τουρισμού που σχετίζεται με την πολιτιστική κληρονομιά (λ.χ. θρησκευτικός, περιγητικός, πολιτισμικός, ιστορικός / αρχαιολογικός, εθνο-τουρισμός, αθλητικός, εκθεσιακός).
4	Υπαρξη μεγάλων επενδύσεων στον Πολιτισμό με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα (λ.χ. Μουσεία)	Ανάγκη διασύνδεσης πολιτισμού και τουρισμού.	Πρωώθηση του βιώσιμου τουρισμού.	Εφαρμογή οργανωμένης και συστηματικής στρατηγικής προσέλευσης τουριστικών επενδύσεων σχετικών με τον πολιτισμό.
5		Ανάγκη εκσυγχρονισμού των αστικών υποδομών που συνδέονται με το τουριστικό προϊόν.	Δημιουργία συνεργειών του πολιτιστικού αποθέματος με την οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα της πόλης.	Εισαγωγή νέων θεματικών γεγονότων για την ανάπτυξη της τουριστικής επιχειρηματικότητας
6		Ανάγκη αναβάθμισης των πολιτιστικών υποδομών.	Επίσκεψη και συμμετοχή του Δήμου σε τουριστικές εκθέσεις.	Σχεδιασμός και υιοθέτηση μιας καινοτόμας προσέγγισης για τον τουρισμό.
7			Συμμετοχή του Δήμου σε ευρωπαϊκά και διεθνή πολιτιστικά δίκτυα (λ.χ. «Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων» της UNESCO).	Περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας με πολιτιστικούς φορείς διαφορετικών χωρικών ενότητων.
8				Περαιτέρω ανάδειξη πολιτιστικών διαδρομών.
9				Περαιτέρω προώθηση και ανάδειξη της μοναδικής και αναγνωρισμένης ταυτότητας του Δήμου Σπάρτης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

3.1.5.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών

Η προώθηση ενεργειών διασφάλισης ενός βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος και η υλοποίηση βιοκλιματικού σχεδιασμού αποτελεί προτεραιότητα για το Δήμο Σπάρτης. Η δημιουργία περισσότερων χώρων κοινόχρηστων και πρασίνου, καθώς και η περαιτέρω αναβάθμιση των υφιστάμενων πρόκειται να συμβάλει στη δημιουργία νέων χώρων για υπαίθριες δραστηριότητες ανθρώπων όλων των ηλικιών και ζώων συντροφιάς, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και στον εξωραϊσμό του αστικού ιστού. Η ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, η δημιουργική επανάχρηση της Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας, η αναβάθμιση και περαιτέρω ανάδειξη της φυσιογνωμίας των οικισμών και του αρχιτεκτονικού πλούτου δύναται να ευνοήσουν την βιωσιμότητα του Δήμου.

Ανάγκη αποτελεί η αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης της Σπάρτης, ενθαρρύνοντας τις βιώσιμες μετακινήσεις. Η συγκρότηση της κυκλοφορίας οχημάτων και της στάθμευσης περιμετρικά της πόλης μπορεί να επιτευχθεί μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ήπιας αστικής κινητικότητας. Η ύπαρξη δικτύου πεζοδιαδρομών και ποδηλατοδρόμων, καθώς και η δημοτική συγκοινωνία δύναται να ενισχύσουν τη βιώσιμη κινητικότητα με μέσα φιλικά προς το περιβάλλον.

Επίσης η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας αποτελεί κύρια προτεραιότητα για το Δήμο Σπάρτης. Η εκπόνηση πρόσφατων στρατηγικών σχεδίων αναφορικά με τη βιώσιμη αστική κινητικότητα, την αστική προσβασιμότητα και την αστική ενεργειακή εξοικονόμηση, όπως το ΣΒΑΚ, το ΣΑΠ και το ΣΦΗΟ, αποσκοπούν στον εξωραϊσμό και την ολοκληρωμένη ποιοτική αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος. Ακόμη δημιουργούν ένα πλαίσιο αναφοράς για την προώθηση σχετικών δράσεων.

Η συντήρηση και αναβάθμιση του δημοτικού οδικού δικτύου αποτελεί ανάγκη της περιοχής αναφοράς, που θα συμβάλει στην προώθηση της κινητικότητας, προσβασιμότητας και προσπελασιμότητας ενδοδημοτικά και εκτός των ορίων του Δήμου. Οι εργασίες συντήρησης του οδικού δικτύου πρόκειται να εφαρμοστούν σε όλο το μήκος του δικτύου, δίνοντας έμφαση σε σημεία που χρήζουν περαιτέρω βελτιστοποίησης. Η εξυγίανση του οδοστρώματος αποκατάσταση ηλεκτροφωτισμού, ανοικοδόμηση στηθαίων ασφαλείας, εισαγωγή οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και τοποθέτηση καλυμμάτων φρεατίων κρίνονται απαραίτητα.

3.1.5.β.Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών

Πίνακας 32: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις προκλήσεις του δομημένου περιβάλλοντος και των βασικών υποδομών του Δήμου Σπάρτης.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ / ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ				
1	Ικανοποιητική διασύνδεση των οικισμών του Δήμου.	Ανάγκη συντήρηση δημοτικού οδικού δικτύου.	Ολοκλήρωση του οδικών αξόνων και διασυνδετήριων οδών.	Ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων.
2	Ικανοποιητική ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακού δικτύου.	Ανάγκη εφαρμογής καινοτομιών στο δομημένο περιβάλλον.	Ολοκλήρωση των έργων βασικών υποδομών εντός του δευτερογενούς οδικού δικτύου.	Δημιουργική επανάχρηση Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ / ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ				
3	Επέκταση και διαρκής αναβάθμιση των υποδομών επικοινωνίας.	Ανάγκη ενίσχυσης της ενδοδημοτικής κινητικότητας.(π.χ ελλείψεις στις υποδομές ΑμεΑ, έλλειψη ποδηλατόδρομων και ανάγκη αναβάθμισης και βελτίωσης πεζοδρομίων)	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών ευκαιριών ΕΣΠΑ 2021-2027 για τη δημιουργία και ενίσχυση των αστικών υποδομών.	Αναβάθμιση και περαιτέρω ανάδειξη της φυσιογνωμίας των οικισμών και του αρχιτεκτονικού πλούτου.
4	Υπαρξη αξιόλογου αρχιτεκτονικού πλούτου.	Ανάγκη αποσυμφόρησης του κέντρου της Σπάρτης.		Περαιτέρω αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων και πράσινων υποδομών.
5	Επέκταση και διαρκής αναβάθμιση των υποδομών φυσικού αερίου.	Ανάγκη ενσωμάτωσης βιοκλιματικών αρχών στο δομημένο περιβάλλον.		Δημιουργία περισσότερων χώρων πρασίνου στον αστικό ιστό.
6	Αξιοποίηση του δικτύου οπτικών ινών που βρίσκεται εντός του αστικού κέντρου.	Υπαρξη παλαιωμένου και ενεργοβόρου δημοτικού κτιριακού αποθέματος.		Περαιτέρω ενίσχυση και προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
7	Σημαντικός αριθμός ενταγμένων έργων που αφορούν υποδομές (σε εξέλιξη ή ολοκληρωμένων).	Κυριαρχία του ΙΧ στις ενδοδημοτικές μετακινήσεις των πολιτών.		Περαιτέρω ενίσχυση και προώθηση της ήπιας αστικής κινητικότητας.
8	Εκπόνηση σχεδίων σχετικών με τη βιώσιμη αστική κινητικότητα, αστική προσβασιμότητα και αστική ενεργειακή εξοικονόμηση, όπως το ΣΒΑΚ, το ΣΑΠ και το ΣΦΗΟ.	Υψηλό κόστος συντήρησης των δημόσιων χώρων και των χώρων πρασίνου.		Ενεργειακή αναβάθμιση της Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας.
9				Δημιουργία περισσότερων ανοιχτών χώρων, πράσινων διαδρομών και δικτύων πρασίνου.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

3.1.6.α.Σκοπιμότητα ως προς τις Ανάγκες και Προκλήσεις της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης

Η ανάγκη επικαιροποίησης των υφιστάμενων πολεοδομικών σχεδίων και εκπόνησης στους οικισμούς που δε διαθέτουν είναι επιτακτική. Η ύπαρξη πολεοδομικού σχεδιασμού προσανατολισμένου στην ανάγκες, τάσεις και εξελίξεις του Δήμου Σπάρτης. Θα μπορέσει να επιλύσει τις συγκρουσιακές σχέσεις δραστηριοτήτων και χρήσεων γης, να εξασφαλίσει περισσότερους κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου, να συμβάλλει στη χωρική κάλυψη ολόκληρου του Δήμου από κοινωφελείς χώρους, να αποσυμφορήσει τον κυκλοφοριακό φόρτο από οδικές αρτηρίες και να ενισχύσει τη βιωσιμότητα ολόκληρης της περιοχής. Για την υλοποίηση των προαναφερθέντων, αλλά και για την εκπόνηση ολοκληρωμένων στρατηγικών μελετών και υλοποίηση έργων πολεοδομικής αναβάθμισης είναι εφικτή η χρήση πολυάριθμων εργαλείων χρηματοδότησης.

Στο κέντρο της Σπάρτης παρατηρείται πυκνή δόμηση και υψηλός συντελεστής δόμησης. Στην παρούσα περιοχή κατά κύριο λόγο υφίστανται οικοδομικά τετράγωνα με πυκνή δόμηση, υψηλή κάλυψη και δόμηση και λιγοστοί αναλογικά χώροι πρασίνου. Επομένως η δημιουργία δημόσιων χώρων, χώρων πρασίνου και πράσινων διαδρομών αξιολογείται ως επιτακτική.

Η βιώσιμη κινητικότητα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω εντός της περιοχής παρέμβασης. Ο όρος «βιώσιμη κινητικότητα» εμπεριέχει το βασικό τρίπτυχο «μεταφορά-μετακίνηση-προσβασιμότητα» με βιώσιμους τρόπους μετακίνησης όπως το περπάτημα, το ποδήλατο και η δημόσια συγκοινωνία. Ο σχεδιασμός και η προώθησή της αποτελούν στρατηγικούς τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που σχετίζονται με τις μετακινήσεις και τις μεταφορές. Με την εφαρμογή των παρεμβάσεων που προβλέπει το ΣΒΑΚ και το ΣΑΠ στο Δήμο Σπάρτης πρόκειται να προαχθεί η χρήση της δημόσιας συγκοινωνίας, του ποδηλάτου και το περπάτημα.

Επιπλέον η υλοποίηση των κατευθύνσεων του ΣΦΗΟ μπορεί να ευνοήσει τη χρήση «πράσινων» οχημάτων εντός της περιοχής παρέμβασης. Μέσω αυτών είναι εφικτή η αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού φόρτου του κέντρου της πόλης και κεντρικών οδικών αρτηριών, η διευκόλυνση της προσβασιμότητας, η παροχή υψηλής ποιότητας ολοκληρωμένων και συνδυασμένων λύσεων και υπηρεσιών μετακίνησης προσώπων και αγαθών και γενικότερη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

3.1.6.β. Δυνατότητες, Αδυναμίες και Προοπτικές ως προς τις Προκλήσεις της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης

Πίνακας 33: Ανάλυση προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών ως προς τις πολεοδομικές προκλήσεις του Δήμου Σπάρτης.

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ				
1	Κεντροβαρής θέση του Δήμου στον εθνικό γεωγραφικό χώρο και στο σύστημα διεθνών εθνικών μεταφορών.	Ανάγκη εκπόνησης επικαιροποίησης ρυμοτικού σχεδίου και σύνταξη πράξεων αναλογισμού	Ολοκλήρωση εκπόνησης ΓΠΣ.	Επίλυση και αντιμετώπιση των συγκρουσιακών σχέσεων μεταξύ δραστηριοτήτων και χρήσεων γης, στο πλαίσιο μίας συνολικής βελτίωσης της πολεοδομικής οργάνωσης του Δήμου Σπάρτης.
2	Γειτνίαση με υπερτοπικούς άξονες που μπορεί να συμβάλλουν στην γενικότερη αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιοχής.	Ανάγκη εκπόνησης πολεοδομικών σχεδίων.	Ολοκλήρωση της επικαιροποίησης του ΠΧΠ Πελοποννήσου	Δημιουργία περισσότερων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου.
3	Κυρίαρχη θεσμοθετημένη χρήση γης αποτελεί η «γενική κατοικία».	Ανάγκη εφαρμογής των παρεμβάσεων που προβλέπει το ΣΒΑΚ, το ΣΑΠ και το ΣΦΗΟ.	Εφαρμογή των κατευθύνσεων του επικαιροποιημένου ΠΧΠ για το Δήμο Σπάρτης.	Χωρική κάλυψη ολόκληρου του Δήμου από κοινωφελείς χώρους.
4	Πολυκεντρική	Πυκνή δόμηση και υψηλός συντελεστής	Πολεοδόμηση νέων	Αποσυμφόρησης του

A/A	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ				
	οργάνωση του Οικιστικού Δικτύου.	δόμησης στο κέντρο της Σπάρτης.	περιοχών με όρους βιοκλιματικού σχεδιασμού.	κυκλοφοριακού φόρτου από κεντρικές οδικές αρτηρίες.
5	Υπαρξη παλαιού ιστού εντός της πόλης της Σπάρτης.	Ανάγκη αναβάθμισης του σχεδιασμού του δημοτικού δημόσιου χώρου.	Υλοποίηση των αναπλάσεων μπορεί να ενισχύσει τη δυναμική του Δήμου Σπάρτης σε περιφερειακή και εθνική κλίμακα.	Βελτίωση της ποιότητας ζωής και των κυκλοφοριακών ροών στο αστικό περιβάλλον μέσω εισαγωγής και εφαρμογής συνδυασμένων δράσεων αστικής κινητικότητας.
6		Ανάγκη δημιουργίας περισσότερων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου.		Αποκατάσταση, αναβάθμιση και αύξηση του δημόσιου χώρου του Δήμου Σπάρτης
7				Αξιοποίηση των πολλαπλών εργαλείων χρηματοδότησης για την εκπόνηση ολοκληρωμένων στρατηγικών μελετών και υλοποίηση έργων πολεοδομικής αναβάθμισης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία.

3.1.7.Συνολική Σκοπιμότητα

Η συνολική σκοπιμότητα της ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης συνδέεται με την ανάδειξή του σε έναν εκσυγχρονισμένο Δήμο που συμβαδίζει με τις ανάγκες των κατοίκων του, τις ιδιαιτερότητες και τις συνθήκες της εποχής σε ένα πλαίσιο βιωσιμότητας και χαρακτηρίζεται από μια διακριτή και αναγνωρισμένη πολιτιστική και τουριστική ταυτότητα. Έχει παρατηρηθεί πως στην υπό μελέτη περιοχή υφίστανται πολύπλευρες προκλήσεις.

Σε οικονομικό επίπεδο ο Δήμος Σπάρτης πρέπει να ενδυναμώσει την ταυτότητα και τις υπηρεσίες του προς μία πιο «ανθεκτική», «έξυπνη» και «ψηφιακή» πόλη, προκειμένου να μπορέσει να αντιμετωπίσει σύγχρονες και μελλοντικές κρίσεις. Στην αύξηση του ποσοστού του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και στην οικονομική αναδιάρθρωση πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Ακόμη οι κλάδοι του τουρισμού και την παραγωγής αγροδιατροφικών προϊόντων χρήζουν περαιτέρω ενδυνάμωσης, καθώς δύναται να λειτουργήσουν ως κινητήριος δύναμη της οικονομίας της υπό μελέτης περιοχής. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, εξωστρέφειας, ανταγωνιστικότητας και η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων Ε&Κ αποτελούν επιτακτικές ανάγκες.

Αναφορικά με το κοινωνικό περιβάλλον της Περιοχής Παρέμβασης καταδεικνύεται η ανάγκη τόνωσης της κοινωνικής, αλληλέγγυας και συμπεριληπτικής ταυτότητας. Η περαιτέρω ένταξη και ενσωμάτωση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και οι σχετικές με την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής πολιτικές πρέπει να προωθηθούν περαιτέρω. Πρόσθετα θα πρέπει να προωθηθούν περαιτέρω πολιτικές σχετικές με την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής. Ως βασική προτεραιότητα χαρακτηρίζεται η μείωση της ανεργίας

και η καταπολέμηση του φαινομένου της φτώχειας εντός του υπό μελέτη Δήμου. Ακόμη, παρατηρείται πως οι κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες χρήζουν ποιοτικής αναβάθμισης και επέκτασης, ώστε να επέλθει η βέλτιστη δυνατή χωρική κάλυψη ολόκληρου του Δήμου Σπάρτης.

Σχετικά με το φυσικό περιβάλλον προτεραιότητα για το Δήμο Σπάρτης είναι η διαφύλαξη και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων μέσω της πρόληψης και της προστασίας τους από φυσικές ή άλλες καταστροφές κυρίως στους περιαστικούς οικισμούς. Επίσης επιτακτική ανάγκη είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση των αποβλήτων. Η ενίσχυση των μέτρων και δράσεων διατήρησης, προστασίας, προώθησης και ανάπτυξης των περιβαλλοντικών πόρων και των οικοσυστημάτων καταδεικνύεται ως ανάγκη στον παρόν Δήμο. Ειδικότερα στην πόλη της Σπάρτης χρήζει περαιτέρω αντιμετώπισης τα φαινόμενα της ηχορύπανσης. Ακόμη προωθείται η προσαρμογή του Δήμου στην κλιματική αλλαγή, μέσω της υιοθέτησης δράσεων στην κατεύθυνση των αρχών της «έξυπνης, πράσινης και κλιματική ουδέτερης» πόλης, που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων και μελλοντικών επιπτώσεων. Ως ανάγκη μείζονος σημασίας χαρακτηρίζεται η δημιουργία περισσότερων έργων πολιτικής προστασίας στο Δήμο, προκειμένου να υλοποιηθεί η ολοκληρωμένη θωράκισή του.

Στον υπό μελέτη Δήμο παρατηρείται ανάγκη ενίσχυσης των μέτρων διαφύλαξης, διατήρησης, διαχείρισης, ανάπτυξης και προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ακόμη, η ενδυνάμωση της ταυτότητας του Δήμου Σπάρτης ως προσορισμού «τουρισμού αναψυχής» αποτελεί προτεραιότητά του. Αναγκαία κρίνεται η αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και η προώθηση εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού σχετικών με τον πολιτισμό. Παράλληλα, προτεραιότητα δίνεται στην περαιτέρω ενδυνάμωση της ταυτότητας της πόλης.

Στο δομημένο περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης απαιτείται η προώθηση ενεργειών διασφάλισης ενός βιώσιμου δομημένου περιβάλλοντος και η υλοποίηση βιοκλιματικού σχεδιασμού. Ακόμη η συντήρηση του οδικού δικτύου πρέπει να υλοποιηθεί, διότι θα ευνοήσει την κινητικότητα και συνδεσιμότητα της περιοχής. Η αποσυμφόρηση του κέντρου της πόλης της Σπάρτης, ενθαρρύνοντας τις βιώσιμες μετακινήσεις, θεωρείται επιτακτική ανάγκη. Πρόσθετα προωθείται η βιώσιμη αστική κινητικότητα.

Η επικαιροποίηση των υφιστάμενων πολεοδομικών σχεδίων και εκπόνησης στους οικισμούς που δε διαθέτουν είναι επιτακτική ανάγκη. Πρόσθετα η βιώσιμη κινητικότητα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω εντός της Περιοχής Παρέμβασης. Η δημιουργία περισσότερων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων πρόκειται να ευνοήσει τη χωρική κάλυψη ολόκληρου του Δήμου. Η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και αποσυμφόρηση οδικών αρτηριών μέσω της υλοποίησης των παρεμβάσεων που προτείνονται στο ΣΒΑΚ, το ΣΑΠ και το ΣΦΗΟ, θα ενισχύσει την «πράσινη» αστική μετακίνηση στο Δήμο Σπάρτης.

4.ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

4.1 Όραμα και Στρατηγικοί Στόχοι

4.1.1.Διατύπωση Οράματος και Στρατηγικών Στόχων

Η αναγκαιότητα και η καταλληλότητα της εφαρμογής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ), καθώς και η χρήση του εργαλείου της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) στο Δήμο Σπάρτης τεκμηριώνονται βάσει των κατωτέρω:

- ο Σημαντικό εύρος της ζώνης επιρροής και διασυνδέσεις με άλλα οικιστικά σύνολα ως προς την λειτουργία της πόλης και τον ρόλο της στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς,
- ο Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, που παραμένουν αναξιοποίητα ή και μη ενταγμένα στη λειτουργία της πόλης,
- ο Ύπαρξη ελεύθερων ή αναξιοποίητων ή και εγκαταλελειμμένων χώρων

Η πρόταση εφαρμογής ΟΧΕ-ΒΑΑ στο Δήμο Σπάρτης για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο εντάσσεται στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027». Η στρατηγική έχει διαμορφωθεί βάσει των αναγκών που εντοπίστηκαν και της ανάλυσης των προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών στην υπό μελέτη χωρική ενότητα. Επίσης είναι στοχευμένη προκειμένου να ανταποκρίνεται σε ένα δυναμικά μεταβαλλόμενο τοπίο, γεμάτο προοπτικές και προκλήσεις.

Όραμα της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 αποτελεί το εξής:

«Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη η οποία θα έχει κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές διαστάσεις».

Η περιοχή παρέμβασης της Στρατηγικής είναι ολόκληρος ο Δήμος Σπάρτης, βάσει της κατεύθυνσης ενίσχυσης της διασύνδεσης αστικού πυρήνα και περι-αστικών περιοχών, σύμφωνα και με τις προτροπές της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 και του Εγχειριδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JRC, EU, 2020)⁵⁶.

Ως **Στρατηγικοί Στόχοι (Σ.Σ.)** της ΣΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Σπάρτης τίθενται οι κατωτέρω:

Σ.Σ.1.:Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της **βιώσιμης κινητικότητας**, των **έξυπνων προσεγγίσεων** και της **διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών**.

⁵⁶https://urban.jrc.ec.europa.eu/urbanstrategies/static/data/pdf/EL_%CE%95%CE%93%CE%A7%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%94%CE%99%CE%9F%20%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D%20%CE%92%CE%99%CE%A9%CE%A3%CE%99%CE%9C%CE%97%CE%A3%20%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3%20%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%A0%CE%A4%CE%A5%CE%9E%CE%97%CE%A3.pdf

Σ.Σ.2.: Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας.

Σ.Σ.3.: Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού.

4.1.2. Αποτύπωση και Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Σ.Σ.1.: Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών:

Ο Σ.Σ.1. εξειδικεύεται στη βελτίωση της εικόνας του Δήμου και της ποιοτικής αναβάθμισης της ζωής των κατοίκων του, εστιάζοντας στον εκσυγχρονισμό των αστικών υποδομών και λειτουργιών του. Στον πυρήνα του βρίσκεται η αρχή της βιωσιμότητας, η υιοθέτηση έξυπνων προσεγγίσεων και η βέλτιστη διασύνδεση υποδομών, αστικών και πολιτιστικών.

Ο Δήμος Σπάρτης προωθεί ενέργειες για τη διασφάλιση ενός πιο βιώσιμου και ανθεκτικού δομημένου περιβάλλοντος. Υλοποιούνται έργα για την περαιτέρω αναβάθμιση και επέκταση του «κοινοτικού χώρου», όπως είναι οι αναπλάσεις οδών, οι αναδιαμόρφωση πλατειών και η προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Η ανάπτυξη των δημόσιων κοινόχρηστων χώρων ενθαρρύνει την ύπαρξη «κοινωνίας των πολιτών», το μοίρασμα κοινών εμπειριών, τη χαλάρωση και αναψυχή, την ανταλλαγή απόψεων και την ουσιαστική επικοινωνία εντός του αστικού ιστού. Επομένως το δημόσιο, αστικό περιβάλλον εκσυγχρονίζεται, μέσω της μετατροπής του σε θεμέλιο λίθο της κοινωνικής ζωής και της ενίσχυσης της εξωστρέφειάς του. Επίσης προωθείται η ολοκληρωμένη θωράκιση του Δήμου από τα ακραία φαινόμενα και τις υφιστάμενες απειλές λόγω της κλιματικής αλλαγής. Συνεπώς η υλοποίηση έργων Πολιτικής Προστασίας θεωρείται προτεραιότητα, ενώ ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική θωράκιση των παραποτάμιων περιοχών του Δήμου Σπάρτης.

Η εκπόνηση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, του Σχεδίου Φόρτισης Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων και του Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας και η προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας προσανατολίζει το Δήμο Σπάρτης προς ένα πιο αποδοτικό και κλιματικά ουδέτερο μέλλον. Πολύτιμο για την κυκλοφορία πεζών και ποδηλατών αξιολογείται το δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, ενώ βασική επιλογή αποτελεί η επέκτασή του. Σε όλες τις δράσεις ενσωματώνεται η αρχή του «καθολικού σχεδιασμού», εφαρμόζοντας έμπρακτα τη διασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με κινητικές δυσκολίες και την ελεύθερη πρόσβαση.

Για την περαιτέρω βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη, ο Δήμος Σπάρτης προωθεί την επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων. Αναφορικά με τις δημόσιες υποδομές και τα κτίρια ενδεικτικά αναφέρεται η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, η έξυπνη διαχείριση της ενέργειας και η προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ακόμη σε όλη την έκταση του Δήμου ενθαρρύνεται η δημιουργία πράσινων υποδομών και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων, προκειμένου να διαφυλαχθεί, αναδειχθεί και αναπτυχθεί το

περιβάλλον. Η χρήση των ανωτέρω σύγχρονων τεχνολογιών βελτιώνει το μικρο-κλίμα του Δήμου, ενισχύει την ανθεκτικότητα του αστικού οικοσυστήματος και εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, μέσω της μειωμένης ενεργειακής κατανάλωσης και της ελαχιστοποίησης του ενεργειακού αποτυπώματός του.

Σ.Σ.2.: Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας:

Ο Σ.Σ.2 εξειδικεύει το όραμα του Δήμου Σπάρτης στην προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματός του. Παράλληλα επικεντρώνεται στη δημιουργία και ενίσχυση της ταυτότητας της πόλης της Σπάρτης.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ταυτότητας τόσο της πόλης της Σπάρτης, όσο και ολόκληρου του Δήμου Σπάρτης αποτελεί η πολιτιστική του κληρονομιά. Πλήθος αξιόλογων μνημείων, πολιτιστικών υποδομών, αρχαιολογικών χώρων, αρχιτεκτονικού αποθέματος, χώρων πολιτισμού, καθώς και πολλών θρησκευτικών μνημείων και μοναστηριών που στέκουν ανά τους αιώνες αποτελούν πόλο έλξης και πύλη εισόδου στο Δήμο Σπάρτης. Παράλληλα συμβάλλουν στη νοητή διασύνδεση των επισκεπτών με τον περιβάλλοντα χώρο. Το σπουδαίο πολιτιστικό απόθεμα και ο σημαντικός ιστορικός πλούτος συνυπάρχουν με το ξεχωριστό φυσικό περιβάλλον, που διαμορφώνει ο ορεινός όγκος του Ταυγέτου, το υδρογραφικό δίκτυο, οι ελαιώνες και πολλά άλλα στοιχεία του

Ο Δήμος Σπάρτης προωθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο πολιτιστικής προστασίας, ανάδειξης και ολοκληρωμένης διαχείρισης στα πλαίσια της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα ο Δήμος Σπάρτης αναβαθμίζεται σε Δήμο με ανοιχτούς ορίζοντες και σημαντική πολιτιστική δημιουργία, καθώς προωθείται ο εκσυγχρονισμός των πολιτιστικών υποδομών και δραστηριοτήτων. Η ποιοτικής αναβάθμιση περιοχών ιστορικού ενδιαφέροντος, η αποκατάσταση τουριστικών πόρων και η κατάλληλη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου πέριξ πολιτιστικών χώρων προωθούνται.

Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην ενίσχυση του δίπολου «τουρισμός - πολιτισμός», προκειμένου να δρουν συνδυαστικά και παράλληλα. Ο τουρισμός δύναται να λειτουργήσει ως βασικός μοχλός ανάπτυξης για το Δήμο Σπάρτης, λόγω του αξιόλογου πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματός του. Η περαιτέρω ανάδειξη της πόλης της Σπάρτης και της υπόλοιπης ενδοχώρας του Δήμου, ως προορισμού πολλαπλών δυνατοτήτων μέσω μίας στρατηγικής βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης τουρισμού, μπορεί να επιδράσει ως κινητήρια δύναμη στην τοπική οικονομία του τουρισμού. Η προαναφερθείσα τουριστική στρατηγική στοχεύει στην ομαλή συνύπαρξη και συνέργεια του τουρισμού με τις υπόλοιπες οικονομικές, παραγωγικές και κοινωνικές τοπικές δραστηριότητες και με την καθημερινότητα εντός του Δήμου Σπάρτης. Δράσεις τουριστικής προβολής, βιώσιμης διαχείρισης τουρισμού, διασύνδεσης των παρεχόμενων δραστηριοτήτων και υπηρεσιών με αυτές του πολιτισμού και προσέλκυσης ροών επισκεψιμότητας σχετίζονται με τον συγκεκριμένο στόχο στρατηγικής.

Ως βασική προϋπόθεση για την επιτυχημένη ενίσχυση της ταυτότητας της Σπάρτης αξιολογείται ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός και η εφαρμογή του. Μέσω αυτών εξασφαλίζεται η δυνατότητα στην πόλη να μεταβάλλεται βάσει του σύγχρονου περιβάλλοντος, δίχως να χάσει την μοναδική και ιδιαίτερη ταυτότητάς της. Επίσης ο στοχευμένος σχεδιασμός συμβάλλει στην επίτευξη της ισορροπίας μεταξύ «πολιτισμού –

φυσικού περιβάλλοντος - τουρισμού» και στην ανάδειξη της διαφορετικότητας της πόλης, συγκριτικά με ανταγωνιστικά προϊόντα.

Σ.Σ.3.:Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού:

Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο ο Δήμος Σπάρτης βρέθηκε αντιμέτωπος με σοβαρές κοινωνικές προκλήσεις που ήταν απόρροια της οικονομικής, ενεργειακής και υγειονομικής κρίσης των περασμένων ετών. Είναι γεγονός πως ο Δήμος Σπάρτης έχει υλοποιήσει πολυάριθμες ενέργειες για την αντιμετώπισή τους, ωστόσο οι κοινωνικές προκλήσεις παραμένουν επίκαιρες στο εσωτερικό του. Συνεπώς ως βασική αναγκαιότητα καθίσταται η συνέχεια της αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων εργαλείων πολιτικής και πόρων για την αντιμετώπισή τους. Ο Σ.Σ.3 σχετίζεται με την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου.

Ο Δήμος Σπάρτης επιδιώκει τη στήριξη της υγειονομικής περιήαλψης, που συμβάλλει ουσιαστικά στην προαγωγή της δημόσιας υγείας, μειώνοντας την επιβάρυνση των δομών και μονάδων. Εστιάζει, κυρίως, σε περιοχές με επιβαρυμένα χαρακτηριστικά και υψηλή συγκέντρωση ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων πληθυσμού.

Επιπλέον, η στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού χαρακτηρίζεται ως βασική προτεραιότητα του Δήμου Σπάρτης. Η υλοποίηση δράσεων κοινωνικής συνοχής υποστηρίζει έμπρακτα το ανθρώπινο δυναμικό και συμβάλλει στην καλλιέργεια του αισθήματος συμπερίληψης στο εσωτερικό του Δήμου. Επίσης η εκπόνηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ανέργων, η διερεύνηση των τοπικών επιχειρήσεων για τις ανάγκες δεξιοτήτων και κατάρτισης προσωπικού και η διοργάνωση σχετικών ενημερωτικών εκδηλώσεων συμβάλλουν στην ενεργητική ένταξη και προωθούν ίσες ευκαιρίες ενεργής συμμετοχής στην κοινωνική ζωή όλων των πολιτών. Τα ανωτέρω σχετίζονται άμεσα με την άμβλυνση των φαινομένου κοινωνικού αποκλεισμού, την καταπολέμηση των ανισοτήτων και την εξάλειψη των διακρίσεων.

4.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Σε συνέχεια των ανωτέρω, ακολουθεί η διαμόρφωση των Αξόνων Στρατηγικής, οι οποίοι εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους. Η Στρατηγική ΣΒΑΑ εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, οπότε κάθε Ειδικός Στόχος της πρέπει να αντιστοιχίζεται στα Πεδία Παρέμβασης του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, ενώ σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να προσδιορίζεται το Πρόγραμμα από το οποίο προβλέπεται η χρηματοδότηση του Ειδικού Στόχου.

4.2.1 Αξονες Στρατηγικής

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Αξονες Στρατηγικής (ΑΣ). Η ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Αξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (ΕΣ):

ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης

- ΕΣ 1.1: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης

ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης

- ΕΣ 2.1: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης

ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης

- ΕΣ 3.1: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.

4.2.2 Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής και των Ειδικών Στόχων του Σχεδίου Δράσης

Σε συνέχεια των ανωτέρω, ακολουθεί η διαμόρφωση των Αξόνων Στρατηγικής, οι οποίοι στη συνέχεια εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους. Καθότι μιλάμε για ολοκληρωμένη στρατηγική, κάθε Ειδικός Στόχος πρέπει να τεκμηριώνει τις συνέργειες με άλλους Ειδικούς Στόχους της Στρατηγικής.

Η Στρατηγική εντάσσεται κυρίως στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, οπότε κάθε Ειδικός Στόχος της Στρατηγικής πρέπει να αντιστοιχίζεται στα Πεδία Παρέμβασης του Προγράμματος, ενώ σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να προσδιορίζεται το Πρόγραμμα από το οποίο προβλέπεται η χρηματοδότηση του Ειδικού Στόχου της Στρατηγικής.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Άξονες Στρατηγικής (ΑΣ). Η ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής και μαζί με τους ειδικούς του Ειδικούς Στόχους, όπως φαίνεται στον επόμενο Πίνακα.

Πίνακας 34: Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι - Αιτιολόγηση Και Συνέργειες

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης	ΕΣ 1.1: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης	Υφίσταται η αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού αστικών υποδομών και λειτουργιών στο Δήμο Σπάρτης, στα πλαίσια βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας. Στα πλαίσια του ΕΣ 1.1 προωθούνται παρεμβάσεις σχετικές με τη βιώσιμη απόδοση των δημοτικών υποδομών, την κυκλική οικονομία, τη, προώθηση βιώσιμη αστική κινητικότητα και τη βελτίωση της προσβασιμότητας.	ΕΣ 2.1 ΕΣ 3.1
ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης	ΕΣ 2.1: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης	Υφίσταται αναγκαιότητας για την περαιτέρω προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και ιστορικών πόρων του Δήμου Σπάρτης. Μέσω του ΕΣ 2.2 προωθούνται παρεμβάσεις σχετικές με την αναβάθμιση και ανάδειξη πολιτιστικών και τουριστικών πόρων.	ΕΣ 1.1
ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης.	ΕΣ 3.1: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.	Ο Ειδικός Στόχος Ε.Σ.3.1. επικεντρώνεται στην ενίσχυση της πρόσβασης του πληθυσμού σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας, αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις που σχετίζονται με τις κοινωνικές ανισότητες και την απομόνωση ευάλωτων ομάδων. Η στρατηγική αυτή στοχεύει στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος που διασφαλίζει την έγκαιρη, ισότιμη και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών υγείας και	ΕΣ 1.1

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
		φροντίδας, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των κατοίκων και προάγοντας την κοινωνική συνοχή. Παράλληλα, εστιάζει στην πρόληψη και την προαγωγή της δημόσιας υγείας, συμβάλλοντας στη μείωση των επιπτώσεων των κοινωνικών και γεωγραφικών ανισοτήτων.	

Από την αξιολόγηση των ενδεχόμενων συνεργειών μεταξύ των ΕΣ προκύπτουν τα ακόλουθα:

1.Ο ΕΣ 1.1 «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» δύναται να αλληλοεπιδράσει με όλους τους ΕΣ. Οι συγκεκριμένες συνέργειες θα διαμορφώσουν αναγνωρίσιμη φυσιογνωμία της Περιοχής Παρέμβασης ως κοινωνική και σύγχρονη ταυτότητα των κατοίκων της με στόχο την τόνωση των πραγματοποιούμενων στην περιοχή δραστηριοτήτων και την προσέλκυση επισκεπτών. Έτσι, θα ενισχυθούν οι προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών του Δήμου Σπάρτης. Παράλληλα θα ενισχυθεί η έννοια της ανθεκτικότητας, βελτιώνοντας το μικρο-κλίμα της Περιοχής Παρέμβασης.

2.Ο ΕΣ 2.1 «Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης» θα παρουσιάσει συνέργειες με τον ΕΣ 1.1 «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης». Η περαιτέρω ενσωμάτωση λειτουργιών «Έξυπνης πόλης» στον τομέα του πολιτισμού και του τουρισμού μπορεί να συμβάλει ενεργά στην ανάδειξη του Δήμου Σπάρτης σε σημαντικό τουριστικό και πολιτιστικό προορισμό, θα βελτιώσει την εικόνα του ως τόπου προσέλκυσης δραστηριοτήτων αναψυχής, τουρισμού και πολιτισμού, θα προσδιορίσει και θα εφαρμόσει μέσα διασφάλισης των προϋποθέσεων για τη βελτίωση της ελκυστικότητας και της επισκεψιμότητας της περιοχής.

3.Ο ΕΣ 3.1 «Ε.Σ.3.1.: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περιθάλψης και κοινωνικής προστασίας» δύναται να αλληλεπιδράσει με τον ΕΣ 1.1 «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης». Επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε υπηρεσίες υγειονομικής περιθάλψης, κοινωνικής ένταξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής, η αντιμετώπιση της απειλής του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, η πρόσβαση στα βασικά κοινόχρηστα αγαθά και η ενίσχυση της απασχόλησης. Ακόμη προωθείται η ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε αναβαθμισμένες και καινοτόμες υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και προστασίας, μέσα από την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας και παροχής κοινωνικής κατοικίας.

4.2.3 Αντιστοίχιση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων με το Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και τα λοιπά Προγράμματα – Πηγές Χρηματοδότησης

Στον επόμενο Πίνακα παρακάτω παρατηρείται ο συσχετισμός των Αξόνων Στρατηγικής και των Ειδικών Στόχων με τα Πεδία Παρέμβασης του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Πίνακας 35: Ένταξη Στρατηγικής στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και σε Λοιπά Προγράμματα

ΑΞΙΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης	ΕΣ 1.1: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης	ΕΣ 2.7.: Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης. ΕΣ 5.1.: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.	168: Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων. 45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης. 79: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές.	
ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης	ΕΣ 2.1: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης	ΕΣ 5.1.: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.	169: Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών	
ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης	ΕΣ3.1.: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.	ΕΣΟ4.11.: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσεγμένες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.	159: Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων. 160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	

4.3.Συνέργειες με Ειδικές Στρατηγικές, Άλλα Προγράμματα και Πολιτικές στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Σε σχέση με τη δυνατότητα μόχλευσης επιπρόσθετων δημόσιων πόρων για την εφαρμογή των Στρατηγικών ΒΑΑ στη συνέχεια γίνεται αναφορά σε δυνητικές πηγές χρηματοδότησης.

4.3.1.Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027

Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) 2021-2027

Το ΠΕΚΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, σχεδιάστηκε στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027, αξιοποιώντας πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής). Διαθέτει ως βασική επιδίωξη την ανάπτυξη βιώσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών υποδομών και έξυπνων συστημάτων, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, στην κυκλική οικονομία και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, που θα υπηρετούν τον πολίτη, ενώ θα συμβάλλουν στην επίτευξη μετρήσιμων στόχων σε επίπεδο Επικράτειας, Περιφερειών και ΕΕ. Οι βασικές προτεραιότητες του ΠΕΚΑ 2021-2027είναι οι ακόλουθες:

1. Ενεργειακή απόδοση, προώθηση ΑΠΕ και ενεργειακή υποδομή: Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νοικοκυριών, δημόσιων κτιρίων και ΜΜΕ, δράσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, έργα ΑΠΕ κυρίως σε νησιά GR-eco, διασύνδεση νησιών με την ηπειρωτική χώρα, αγωγό φυσικού αερίου στη Δυτική Μακεδονία προς αντικατάσταση λιγνίτη και έργα αποθήκευσης ενέργειας.
2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Μέσω του προγράμματος θα προωθηθούν επενδύσεις σε αντιπλημμυρικά έργα, έργα προστασίας από κατολισθήσεις, εφαρμογή σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης δασικών κινδύνων και επενδύσεις σε πράσινες υποδομές και προσεγγίσεις με βάση το οικοσύστημα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ερημοποίησης και διάβρωσης ακτών και εδαφών λόγω της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, θα υποστηρίξει την ανάπτυξη του Μητροπολιτικού Πάρκου στο Φαληρικό όρμο στην Αθήνα, το οποίο θα σέβεται τις αρχές του νέου ευρωπαϊκού Bauhaus. Επιπλέον, θα υποστηριχθούν πράσινες και μπλε υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της απορρύπανσης και αποκατάστασης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών, καθώς και δράσεις παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα σε μεγάλες αστικές περιοχές και χαρτογράφηση θορύβου.
3. Αστική αναζωογόνηση: Το πρόγραμμα προωθεί δράσεις απορρύπανσης και αποκατάστασης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του δημοσίου και δεν μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούν σε περιβαλλοντική αποκατάσταση δημόσιου χώρου ή και υποδομών (πχ κτίρια, εγκαταστάσεις) που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου ή των ΟΤΑ. Τα έργα θα ιεραρχηθούν και προτεραιοποιηθούν στη βάση σχετικής μελέτης επικινδυνότητας που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΝ και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν καταγγελίες πολιτών και φορέων ή σχετικές εκθέσεις – αυτοψίες που έχουν διενεργηθεί από το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος

του ΥΠΕΝ. Παράλληλα θα γίνει αποκατάσταση σημαντικών ρυπασμένων χώρων, χαρακτηριστικό παράδειγμα των οποίων αποτελεί το δημόσιο ανενεργό μεταλλείο της Κίρκης στην Αλεξανδρούπολη και η απορρύπανση του Ασωπού ποταμού.

4. Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων – Μετάβαση στην κυκλική οικονομία: Το πρόγραμμα θα συμβάλλει στην ενίσχυση την ανάπτυξη Μονάδων Ανακύκλωσης και Ανάκτησης (RRF), που υποδέχονται κυρίως χωριστά συλλεγμένα απόβλητα και δευτερευόντως σύμμεικτα απόβλητα, εξοπλισμό διαλογής στην πηγή και υποστηρικτικές διαδημοτικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Οι δράσεις κυκλικής οικονομίας θα υποστηριχθούν στα GR-eco νησιά και έχει προγραμματιστεί 4% του προϋπολογισμού του άξονα προτεραιότητας να διατεθεί σε μέτρα υποστήριξης των δικαιούχων στον τομέα των αποβλήτων.
5. Διαχείριση αστικών λυμάτων και υδάτινων πόρων: Μέσα από το πρόγραμμα θα υποστηριχθεί η ολοκλήρωση υποδομών διαχείρισης αστικών λυμάτων προς συμμόρφωση με την Οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός χρηματοδοτικού μέσου για τη διασφάλιση των ιδιωτικών συνδέσεων, τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης με συστήματα ΑΠΕ, ενώ δράσεις διαχείρισης υδατικών πόρων θα υποστηριχθούν σε GR-eco νησιά. Το 4% του προϋπολογισμού του άξονα προτεραιότητας θα διατεθεί σε μέτρα υποστήριξης των δικαιούχων στον τομέα των υδάτων.
6. Προστασία της βιοποικιλότητας: Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει τη θέσπιση στόχων διατήρησης για τις υπόλοιπες περιοχές κοινωτικού ενδιαφέροντος και ένα εθνικό σύστημα παρακολούθησης οικοτόπων/ειδών, την ολοκλήρωση των Σχεδίων Δράσης για τα είδη και τους οικοτόπους και τα σχέδια διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Επίσης, θα παρέχει υποστήριξη της νέας δομής διοίκησης και διαχείρισης περιοχών Natura και της δημιουργίας πράσινων υποδομών (π.χ. «Greenway»).

Ο Στρατηγικός Προσανατολισμός του Προγράμματος εξυπηρετεί τους επιμέρους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών που συνδέονται με αυτή (όπως Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος, Νέα Στρατηγική της ΕΕ για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία).

Ο ΕΣ1.1. «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 ενσωματώνει τις αρχές και τις βασικές προτεραιότητες του ΠΕΚΑ 2021-2027.

Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία» 2021-2027

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ένα ευρύ φάσμα φυσικών, περιβαλλοντικών και ανθρωπογενών κινδύνων και καταστροφών, ενώ υπάρχουν πρόσθετες επικίνδυνες καταστάσεις που έχουν σημαντικό αντίκτυπο, παρόλο που δεν επηρεάζουν άμεσα ή βραχυπρόθεσμα την ανθρώπινη ασφάλεια και προστασία. Οι επικίνδυνες αυτές

καταστάσεις, δημιουργούν την αναγκαιότητα αναβάθμισης των μηχανισμών διαχείρισης κρίσεων και τη δημιουργία ενός σύγχρονου μηχανισμού πολιτικής προστασίας υπό το πρίσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Ο ΕΣ1.1. «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 ενσωματώνει το βασικό πυρήνα του προγράμματος «Πολιτική Προστασία» 2021-2027.

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027

Το πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης, αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Χώρας και σε εναρμονίζεται με τις νέες προτεραιότητες της Επιτροπής. Το Πρόγραμμα εναρμονίζεται, επίσης, με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, προωθώντας παρεμβάσεις και επενδύσεις που συνεισφέρουν στους στόχους που έχουν τεθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021 - 2027 θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών των επιχειρήσεων σε επίπεδο πληροφόρησης, ενίσχυσης συνεργασιών, ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών προτύπων και εύρεσης τεχνολογικών, ανθρώπινων και επενδυτικών πόρων. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στόχος του Προγράμματος είναι η αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων και η ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού τους, ώστε να αποτελέσουν βασικό μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Η στρατηγική του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 οργανώνεται σε τέσσερις βασικούς άξονες επενδύσεων στο πλαίσιο των αντίστοιχων Ταμείων:

1. Ενίσχυση Έρευνας και Καινοτομίας
2. Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας και Ανταγωνιστικότητας
3. Βελτίωση Πρόσβασης Επιχειρήσεων σε Χρηματοδότηση
4. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Κεφαλαίου στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Μετασχηματισμού

Ο ΕΣ3.1. «Ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 ενσωματώνει το βασικό πυρήνα του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.

Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα στοχεύει σε μία πιο κοινωνική και δίχως αποκλεισμούς Ελλάδα και ΕΕ, μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ). Σύμφωνα με το

Στόχο Πολιτικής 4 της ΠΠ 2021-2027 και τους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους που οριοθετούν τη θεματολογία του, καλύπτει το σύνολο των Περιφερειών της Χώρας. Επίσης, εξυπηρετεί τις εθνικές πολιτικές για την απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική ένταξη και την επισιτιστική βοήθεια σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία. Το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027 θέτει τους παρακάτω στόχους:

1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)
2. Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης και ενίσχυση της ίσης πρόσβασης, χωρίς αποκλεισμούς, στην εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση
3. Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης
4. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας
5. Προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας

Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» 2021-2027

Σημαντική διάσταση της Στρατηγικής αποτελεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, με στόχο την προσφορά εύχρηστων ψηφιακών υπηρεσιών προσανατολισμένων στις ανάγκες των χρηστών. Για να επιτευχθεί αυτό, η Δημόσια Διοίκηση εφαρμόζει ευέλικτα μοντέλα για σχεδιασμό και υλοποίηση νέων ψηφιακών λύσεων, ενσωματώνοντας καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες αιχμής σε όλους τους τομείς.

Το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» συμβάλλει στο όραμα για την Ψηφιακή Ελλάδα και στην προαγωγή του οικονομικού μετασχηματισμού της χώρας στοχεύοντας κυρίως:

- Στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς επιχειρήσεις και πολίτες
- Στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών
- Στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών υποστήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας
- Στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες
- Στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής

Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Οικονομίας και της Κοινωνίας

Αναμένεται να υλοποιηθούν εστιασμένες οριζόντιες δράσεις δημόσιων υπηρεσιών για υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, αλλά και υποστήριξης τομέων με ειδικό ενδιαφέρον για τη χώρα, όπως ο Τουρισμός, ο Πολιτισμός και η Ναυτιλία, συμβάλλοντας στην προώθηση της γαλάζιας ανάπτυξης που αποτελεί

πυλώνα προτεραιότητας για την Ελλάδα, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για το μετασχηματισμό της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον.

Στον Ε.Σ.3.1. «Ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης» ενσωματώνεται ο βασικός πυρήνας του προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» 2021-2027.

4.3.2. Στρατηγικές και Πολιτικές

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)⁵⁷

Με το ΕΣΕΚ, η χώρα υιοθέτησε φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους για το 2030, που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2050, καθώς και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Οι στόχοι και προτεραιότητες του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις πολιτικές που περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ και οι παρεμβάσεις / δράσεις του ενισχύουν την υλοποίηση των πολιτικών και των παρεμβάσεων που προτείνει το ΕΣΕΚ σε περιφερειακό επίπεδο.

Ο ΕΣ1.1. «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 παρουσιάζει συνέργεια με το ΕΣΕΚ.

Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 – 2025⁵⁸

Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 περιλαμβάνει τις αρχές, τους μηχανισμούς και τα έργα που θα υλοποιήσουν τους στόχους του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. Σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, οι στόχοι, είναι επτά:

1. Η εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών άμεσα και αποτελεσματικά μέσω ενός ψηφιακού κράτους
2. Η προαγωγή και η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους τους πολίτες
3. Ο μετασχηματισμός της χώρας ως το πιο πρόσφορο έδαφος ευδοκίμησης ψηφιακών επιχειρήσεων
4. Η παροχή βοήθειας σε κάθε επιχείρηση, ώστε να καταστεί ψηφιακή
5. Η απελευθέρωση της παραγωγικής αξίας των δεδομένων του Δημοσίου
6. Η ικανότητα του Έλληνα πολίτη να εργαστεί αξιόπιστα μέσω Διαδικτύου
7. Η ένταξη σύγχρονων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας

Το σχέδιο που έχει καταρτίσει το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στηρίζεται σε 18 βασικές αρχές, ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνονται και στο eGovernmentActionPlan 2016-2020 της Ευρωπαϊκής

⁵⁷<https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/%CE%A6%CE%95%CE%9A-%CE%92-4893.2019.pdf>

⁵⁸<https://digitalstrategy.gov.gr/>

Επιτροπής. Πρόκειται για αρχές που διαφοροποιούν το μέχρι σήμερα σχεδιασμό στα έργα τεχνολογίας του δημοσίου, δεκάδες από τα οποία ολοκληρώθηκαν χωρίς να προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες στους πολίτες. Ειδικότερα, οι 18 αρχές είναι οι ακόλουθες:

1. Ψηφιακή παροχή υπηρεσιών ως προεπιλογή (digitalbydefault)
2. Διασυνοριακές υπηρεσίες ως προεπιλογή (cross-borderbydefault)
3. Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών (inclusivebydefault)
4. Αρχή μόνο μίας φορές (once-onlyprinciple) για την παροχή δεδομένων πολιτών και επιχειρήσεων προς το Δημόσιο
- 5.Ιδιωτικότητα και προστασία δεδομένων, με ενσωμάτωσή τους από τη φάση του σχεδιασμού (PersonalDataProtectionbydesignandbydefault)
- 6.Διαλειτουργικότητα ως προεπιλογή (interoperabilitybydefault), με πρόβλεψη κατά το σχεδιασμό δημοσίων υπηρεσιών για την απρόσκοπτη λειτουργία σε όλη την Ενιαία Αγορά και σε οργανωσιακά σιλό, στη βάση της ελεύθερης μετακίνησης δεδομένων και ψηφιακών υπηρεσιών στην ΕΕ
- 7.Ανοιχτότητα και διαφάνεια (openness/transparencybydefault), με το σχεδιασμό των έργων με ανοιχτά πρότυπα και ανοιχτό λογισμικό και το διαμοιρασμό δεδομένων ανάμεσα σε δημόσιους φορείς, την παροχή δυνατότητας σε πολίτες και επιχειρήσεις για έλεγχο πρόσβασης των δεδομένων τους και διόρθωσή τους, παρακολούθηση διοικητικών διαδικασιών που τους αφορούν και εμπλοκή ενδιαφερομένων μερών στη σχεδίαση και την παροχή υπηρεσιών
8. Έμφαση στην εξυπηρέτηση του πολίτη: σχεδιασμός των υπηρεσιών, συστημάτων και των διεπαφών τους με βάση τις ανάγκες του πολίτη (πολιτο-κεντρική προσέγγιση).
9. Έμφαση στην ευχρηστία των υπηρεσιών, διαθεσιμότητά τους σε βάση 24/7.
10. Θεσμοθέτηση και υλοποίηση δίγλωσσης πρόσβασης στις εξωστρεφείς διεπαφές πληροφοριακών συστημάτων (πιθανώς με τη χρήση συστημάτων και υποδομών αυτόματης μετάφρασης)
11. Συλλογή στοιχείων από τη βάση ή την πηγή, αντί για εκ των υστέρων καταχώρησή τους
12. Μια μοναδική πηγή για κάθε στοιχείο (αρχή DRY—Don'tRepeatYourself)
13. Συλλογή μόνο κωδικοποιημένων δεδομένων
14. Μοναδικό σημείο εισόδου και πολυκαναλικές υπηρεσίες
15. Υιοθέτηση ανοιχτών προτύπων
16. Υλοποίηση πληροφοριακών συστημάτων αποκλειστικά πάνω σε νεφοϋπολογιστικές υποδομές υπηρεσίες
17. Υιοθέτηση οριζόντιου σχεδίου αποτύπωσης, διαχείρισης, αξιοποίησης και διασύνδεσης των βασικών και άλλων μητρώων των φορέων του δημοσίου

18. Συνεχής αξιολόγηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, από αρμόδια υπηρεσία του κάθε φορέα, όπως και από τους χρήστες των υπηρεσιών (πολίτες ή/ και άλλους φορείς)

Η επίτευξη των στόχων θα βασιστεί, τόσο στα υφιστάμενα συνθετικά στοιχεία του ψηφιακού μετασχηματισμού, όπως είναι η πύλη e.gov, τα ΚΕΠ, τα μητρώα δεδομένων, το κέντρο διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ), τα μεγάλα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, ΟΠΣ ΕΦΚΑ, κτηματολόγιο κ.λπ.), όσο και σε μια σειρά νέων στοιχείων που θα προστεθούν. Τέτοια θα είναι τα κέντρα ειδοποιήσεων και ταυτοποιήσεων, ο νέος ψηφιακός χάρτης της χώρας, τα αποθετήρια δεδομένων, ο Atlas/eΕΦΚΑ κ.ά.

Ο ΕΣ3.1. «Ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζεται με τις αρχές της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025.

Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027

Το Πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027 σχεδιάζεται ως μια ολοκληρωμένη παρέμβαση, λαμβάνοντας υπόψη το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία 2020, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0»), το ΕΣΠΑ 2021- 2027, τη Μελέτη για την Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας που εκπόνησε ο ΟΟΣΑ, τις Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές στους τομείς αναφοράς του Προγράμματος, τις ειδικές συστάσεις (CSRs) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τις προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς και τα σχετικά Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της Περιφέρειας κατά την ΠΠ 2021 - 2027, θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών.

Βάσει του εγκεκριμένου Προγράμματος Πελοποννήσου 2021-2027, ο στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2027, προσδιορίζεται ως εξής: «Αειφόρος ενδογενής και εξωστρεφής ανάπτυξη, με βάση την καινοτομία και τη διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής».

Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική του Περιφερειακού Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 καλείται να δώσει απαντήσεις στις προκλήσεις και ανάγκες που αναλύθηκαν παραπάνω υιοθετώντας τους παρακάτω Στρατηγικούς Στόχους:

- 1.** Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού.
- 2.** Αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας.
- 3.** Βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυση της κινητικότητας.
- 4.** Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τόνωση της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας.
- 5.** Ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής και άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων της Περιφέρειας.

Ανά ΣΠ οι κύριες στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών της, την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και του αναπτυξιακού δυναμικού της και την επίτευξη των παραπάνω Στρατηγικών Στόχων είναι οι ακόλουθες:

Στο **ΣΠ 1** αφορούν στη διεύρυνση των ερευνητικών υποδομών στην Περιφέρεια, με κατεύθυνση τη σύνδεση της έρευνας με τις παραγωγικές/οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στην προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, στην αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας, στη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος και διεύρυνση, ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμό του επιχειρηματικού και εν γένει παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 2** αφορούν στη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και των ενεργειακών καταναλώσεων στον οικιστικό τομέα, στην εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας ύδατος και στη διασφάλιση της διατηρησιμότητας των φυσικών πόρων, καθώς και στη διασφάλιση της προστασίας του πληθυσμού και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, προκειμένου να αναδειχθούν ως πόλοι έλξης για επίσκεψη, διαμονή και κατοίκηση και για ανάπτυξη παραγωγικών/οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Στο **ΣΠ 3** αφορούν στη άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων εσωτερικών ορεινών και ημιορεινών ζωνών της Περιφέρειας, στη μείωση του κόστους και του χρόνου μετακίνησης ανθρώπων και μεταφοράς αγαθών/ εμπορευμάτων, μείωση των οδικών ατυχημάτων με την αύξηση της ασφάλειας των μετακινήσεων και στην αύξηση του επιπέδου ποιότητας των μεταφορικών υπηρεσιών και κατ' επέκταση αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 4** αφορούν στη βελτίωση των δεικτών της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο, στην αύξηση της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού και στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Παράλληλα, θα επιδιωχθεί ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, μείωση της φτώχειας και εξάλειψη της περιθωριοποίησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, αύξηση της εξωστρέφειας του κοινωνικοοικονομικού ιστού της Περιφέρειας και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 5** αφορούν στη ενδυνάμωση της Χωρικής Συνοχής, ως βασικού παράγοντα της κοινωνικής συνοχής και της προώθησης της ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων Στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ.

Όλοι οι ΕΣ της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζονται με το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027.

Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Πελοποννήσου 2021-2027

Με το Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167/Α') θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Για πρώτη φορά εισάγονται η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Το όραμα της στρατηγικής του ΠΠΑ Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2025 συνδέεται ισχυρά με τη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσω αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων στους αναπτυξιακούς τομείς αιχμής και την αποδοτική κάθετη διασύνδεση τους, στη βάση της ενίσχυσης της βιωσιμότητας των πόρων, της εξωστρέφειας και της ενσωμάτωσης καινοτομίας, με οριζόντιο γνώμονα την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, όπως και την άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ περιοχών και κοινωνικών ομάδων.

Η στρατηγική της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2025 περιλαμβάνει τους ακόλουθους επιμέρους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΠΠΑ:

Έξυπνη Ανάπτυξη

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Έξυπνης Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

- I. Προώθηση δεσμών έρευνας και καινοτομίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών

Αφορά σε δράσεις και έργα ενίσχυσης της ώσμωσης, της συνεργασίας και της μεταφοράς καινοτομικής τεχνογνωσίας, μεταξύ των επιχειρήσεων και των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων, επιδιώκοντας τη διευκόλυνση της καθετοποίησης της σύνδεσης των αναπτυξιακών τομέων της αγροδιατροφής, της μεταποίησης, του τουρισμού του πολιτισμού και πράσινης επιχειρηματικότητας. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό το Στόχο αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στη στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης.

- II. Στήριξη των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας

Αφορά σε δράσεις στήριξης των υφιστάμενων επιχειρήσεων και ενθάρρυνσης δημιουργίας νέων, πάνω στους αναπτυξιακούς τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος της Περιφέρειας, της αγροδιατροφής, της μεταποίησης, του τουρισμού, του πολιτισμού και της πράσινης επιχειρηματικότητας.

- III. Αξιοποίηση ΤΠΕ για τη βελτίωση της ποιότητας και την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, των παρεχόμενων υπηρεσιών των επιχειρήσεων, της πρόσβασης των πολιτών σε υπηρεσίες και την ενίσχυση των λειτουργιών της υγείας και της εκπαίδευσης

Αφορά σε δράσεις με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων με έμφαση στην εφαρμογή ΤΠΕ στην παραγωγή, στον τουρισμό και στον πολιτισμό και στις συναλλαγές στα αγαθά, στις υπηρεσίες και στις εξαγωγές. Επίσης, επιδιώκει την ολοκλήρωση της ψηφιακής διασύνδεσης των μονάδων της δημόσιας διοίκησης, τη δημιουργία ψηφιακών καναλιών αλληλεπίδρασης των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση, καθώς και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων χρήσης καινοτόμων εργαλείων για την παροχή τηλε-υπηρεσιών.

Πράσινη Ανάπτυξη

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Πράσινης Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας

Αφορά σε δράσεις και έργα για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, τόσο στις ανθρωπογενείς δραστηριότητες, όσο και για το ενεργοβόρο κτιριακό απόθεμα. Επίσης, στόχος είναι η ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών για τη βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης και αποδοτικότητας στην παραγωγή προϊόντων και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε συνδυασμό με μικρής κλίμακας δράσεις αξιοποίησης των ΑΠΕ, προωθώντας παράλληλα τις τεχνολογίες μείωσης της εκπομπής επιβλαβών αερίων.

II. Ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων

Αφορά σε έργα που συνδέονται με τους στόχους του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Πελοποννήσου για τη διαχείριση των αποβλήτων, για την επίτευξη των οποίων απαιτείται η ολοκλήρωση σειράς έργων χαρακτηριζόμενων ως έργα α' και β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας. Η ολοκλήρωση των έργων α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας αποτελεί βασικό πυλώνα του σχεδιασμού της Περιφέρειας.

III. Βιώσιμη διαχείριση υδατικών πόρων για ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης

Αφορά σε δράσεις και έργα για την αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Επίσης, περιλαμβάνει υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, ενώ έμφαση θα δοθεί και στη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του αρδευτικού δικτύου.

IV. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

Αφορά σε δράσεις και έργα επιδίωξης της αποτελεσματικής προστασίας, ορθολογικής διαχείρισης και διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας του φυσικού τοπίου και της εν γένει φυσικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ώστε να διατηρηθεί η ποιότητα ζωής για τους κατοίκους, αλλά και να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της περιοχής για τουριστική επισκεψιμότητα και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

V. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη κινδύνων

Αφορά σε δράσεις και μηχανισμούς αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προετοιμασίας και διαχείρισης των κινδύνων, στην κατεύθυνση της προστασίας των ακτών από τη διάβρωση, της αξιοποίησης ΤΠΕ για έγκαιρη ειδοποίηση για πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές.

VI. Κυκλική οικονομία

Η Περιφέρεια υστερεί σημαντικά στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και απαιτείται περαιτέρω μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκαίων βημάτων για την προώθησή της. Η εξασφάλιση της κυκλικής διαχείρισης των πόρων στις περιοχές βιομηχανικής και μεταποιητικής συγκέντρωσης και η περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί πρωτοβουλίες οι οποίες θα περιορίσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της παραγωγικής δραστηριότητας με διεργασίες φιλικότερες προς το περιβάλλον.

Κοινωνική Ανάπτυξη

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Κοινωνικής Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

Αφορά σε δράσεις για την ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας, με τη διατήρηση ή/και αύξηση των θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις, με άμεση και διαρκή προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντός τους. Ακόμα, θα δοθεί έμφαση στην ενδυνάμωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων/ προσόντων των εργαζομένων και επιχειρηματιών των πολύ μικρών/ μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Περιφέρειας σε εξειδικευμένα αντικείμενα προκειμένου να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των παραγωγικών τομέων αιχμής της Περιφέρειας.

II. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Αφορά σε στοχευμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της οικονομικής κρίσης, αλλά και της υγειονομικής κρίσης με τις διαφαινόμενες συνδεόμενες αρνητικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Έχει ήδη καταγραφεί άλλωστε η χαμηλή επίδοση της Πελοποννήσου στο μέσο εισόδημα. Επιπρόσθετα, στην καταπολέμηση των ανισοτήτων, της αστικής και αγροτικής φτώχειας και του αποκλεισμού και στην αντιστροφή της πολύπλευρης υποβάθμισης των περιοχών, μέσα από τη στοχευμένη αποκατάσταση του οικονομικού ιστού και την άμβλυνση των χωρικών και πληθυσμιακών θυλάκων φτώχειας που εντοπίζονται στην Περιφέρεια. Έμφαση θα δοθεί παράλληλα, σε κοινωνικές ομάδες που πλήττονται διαχρονικά από τη φτώχεια, όπως οι μετανάστες/στρίες και οι Ρομά, αλλά και στις υπόλοιπες ομάδες στόχου όπως οι άνεργοι/ες και τα νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας.

III. Αναβάθμιση των υποδομών και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης, δια βίου μάθησης και αθλητισμού

Τα δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά σημαντικού μέρους του πληθυσμού της Περιφέρειας, ιδιαίτερα στις περιοχές της υπαίθρου και κυρίως στις εσωτερικές ορεινές και ημιορεινές περιοχές, σε συνδυασμό με τη δημοσιονομική δυσπραγία και τις επιπτώσεις της στο σύστημα περίθαλψης, δημιουργούν συνθήκες εμφάνισης προβλημάτων στο επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης και διατήρησης του επιπέδου υγείας σε χαμηλά επίπεδα. Η συνιστώσα αυτή συνδυάζεται και με το χαμηλό επίπεδο των υποδομών εκπαίδευσης, τα περιορισμένα προγράμματα δια βίου μάθησης, όπως και με έλλειψη ποιοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων. Προκύπτουν, λοιπόν, ανάγκες για την προώθηση δράσεων και έργων ενίσχυσης των υποδομών υγείας και πρόνοιας, κυρίως για τις περιοχές με έντονη περιφερειακότητα, αλλά και για την υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ηλικιωμένοι, παιδιά, άτομα με αναπηρία, μακροχρόνια άνεργους, τοξικομανείς), αξιοποιώντας και τις δυνατότητες των ΤΠΕ. Στο ίδιο πλαίσιο, σχεδιάζονται δράσεις για την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υποδομών, ιδίως σε ορεινές απομονωμένες περιοχές, παράλληλα με τη μέριμνα απόδοσης ικανών αθλητικών εγκαταστάσεων για την ικανοποίηση των αναγκών άθλησης των τοπικών κοινωνιών.

Ανάπτυξη υποδομών

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Ανάπτυξης Υποδομών, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Ευρυζωνικότητα δικτύων

Αφορά σε έργα επέκτασης και αναβάθμισης των ευρυζωνικών δικτύων. Η εν λόγω υποδομή διαπερνά οριζόντια, ως βασική προϋπόθεση, τη διευκόλυνση της προσέγγισης των στόχων και υλοποίησης δράσεων των επιμέρους Αναπτυξιακών στόχων της στρατηγικής του ΠΠΑ Πελοποννήσου.

II. Μεταφορές

Αφορά σε έργα συμπλήρωσης και αναβάθμισης των μεταφορικών υποδομών. Έμφαση θα δοθεί, στην ολοκλήρωση της διασύνδεσης των κεντρικών οδικών αξόνων με τα τοπικά οδικά δίκτυα για την εξυπηρέτηση των οικισμών, αλλά και των πολιτιστικών τόπων, για την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και τη διευκόλυνση της διάχυσης των αναπτυξιακών οφελών.

III. Βιώσιμη αστική κινητικότητα

Αφορά σε δράσεις και έργα προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, λαμβάνοντας υπόψη κατά προτεραιότητα τις κατευθύνσεις των ΣΒΑΚ των Δήμων. Οι παρεμβάσεις θα εστιάζουν στην αναβάθμιση του δικτύου μέσων μεταφοράς, στη βελτίωση της προσβασιμότητας στα αστικά κέντρα, στη διεύρυνση των χώρων στάθμευσης και σε σημειακές αναπλάσεις στις πόλεις, στη βάση της ενίσχυσης της αστικής καθημερινής λειτουργίας στην Περιφέρεια. Η λογική της προώθησης της έννοιας 'έξυπνη πόλη' αποτελεί κρίσιμη παράμετρο, αξιοποιώντας εργαλεία και εφαρμογές που παρέχουν οι ΤΠΕ.

Ενίσχυση εξωστρέφειας

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Ενίσχυσης Εξωστρέφειας, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Προστασία, συντήρηση και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος

Αφορά σε δράσεις και έργα ανάδειξης, διατήρησης της ταυτότητας και της αναγνωρισιμότητας μνημείων και τόπων ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, στην κατεύθυνση οργάνωσης και ενοποίησης του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος, της λειτουργικής σύνδεσης των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς με τον περιβάλλοντα χώρο, της θεματικής σύνδεσης και προώθησης μέσα από προγράμματα branding και marketing, ώστε να αυξηθεί και να διευκολυνθεί η επισκεψιμότητα.

II. Προστασία, συντήρηση και ανάδειξη μουσείων, πολιτιστικών κέντρων

Αφορά σε δράσεις και έργα ανάδειξης, συντήρησης αναβάθμισης μουσείων και πολιτιστικών κέντρων, για την προστασία και προώθηση της ευρείας πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για τη διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας και της επισκεψιμότητας στο σύνολο των χωρικών ενοτήτων, συμβάλλοντας παράλληλα και στο περιεχόμενο των υπόλοιπων αναπτυξιακών στόχων του ΠΠΑ.

III. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς

Το ανωτέρω πλαίσιο έργων για τη συντήρηση, αναβάθμιση και ανάδειξη των μουσείων, μνημείων και πολιτιστικών τόπων, οφείλει να συνδυαστεί και με την προώθηση δράσεων που εστιάζουν στην προστασία, ανάπτυξη και προβολή της σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς, επιβεβαιώνοντας τη συνέχεια στο πολιτιστικό προϊόν της Περιφέρειας.

IV. Ενίσχυση θεματικών μορφών τουρισμού και δράσεις επιμήκυνσης τουριστικής περιόδου

Η Περιφέρεια καλείται να διαφύγει του διαχρονικού κλασικού μοντέλου του σύντομου καλοκαιρινού παραθερισμού των επισκεπτών μέσω της αξιοποίησης των ποικίλων δυνατοτήτων που προσδίδει το ανάγλυφο και φυσικό πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, περιπατητικός τουρισμός, θρησκευτικός, ορειβατικός, συνεδριακός τουρισμός, περιήγηση σε παραδοσιακούς οικισμούς, φυσιολατρικός, γαστρονομικός τουρισμός κ.τ.λ.), δημιουργώντας ολοκληρωμένα θεματικά τουριστικά προϊόντα, με το κατάλληλο marketing, ώστε να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος και να πολλαπλασιαστούν τα αναπτυξιακά οφέλη, κυρίως για τις χωρικές ενότητες που βρίσκονται σε υστέρηση.

V. Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και συμμετοχή σε εκθέσεις

Αφορά σε δράσεις ενίσχυσης της φήμης της μεγάλης ποικιλίας προϊόντων που παράγονται στην Περιφέρεια, εστιάζοντας κυρίως στην ποιότητά τους και τον παραδοσιακό τρόπο που παράγονται, με την υποστήριξη της διεύρυνσης της δικτύωσης των παραγωγών και επιχειρηματιών και τη συμμετοχή σε στοχευμένες διεθνείς εκδηλώσεις.

Σημειώνεται ότι το χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ και τα πλεονεκτήματα που το συνοδεύουν σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με την προσαύξηση της δυνατότητας της Περιφέρειας να υλοποιήσει μια σειρά από απαραίτητες, αλλά και εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για την υλοποίηση έργων και δράσεων και από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των περιφερειακών πρωτοβουλιών, καλύπτοντας με αυτή την προσέγγιση το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών και προκλήσεων. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στην προώθηση έργων και δράσεων συμπληρωματικά και χωρίς επικαλύψεις, με παράλληλα χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΠΕΠ και τα Τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης και το Ταμείο Ανάκαμψης. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι στη Στρατηγική του ΠΠΑ της Πελοποννήσου προστίθεται έκτος Άξονας Προτεραιότητας, που αφορά στην υλοποίηση έργων Τεχνικής Βοήθειας.

Όλοι οι ΕΣ της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζονται με το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027.

Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Πελοποννήσου (ΠΕΣΚΕ)

Η αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί στρατηγική πολιτική επιλογή για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης οξύνθηκαν τα φαινόμενα αυτά.

Στρατηγικός Στόχος της πολιτικής είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για μία αλληλέγγυα κοινωνία πολιτών με ίσα δικαιώματα, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις, με ένα αξιοπρεπές κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο διαβίωσης για όλους/ες, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και στοχεύοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι ειδικοί στόχοι της ΠΕΣΚΕ⁵⁹ βρίσκονται σε άμεση διασύνδεση με την κοινωνική φροντίδα, την υγεία, την απασχόληση, τη δια βίου μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και αφορούν:

- Την καταπολέμηση των συνεπειών της κρίσης
- Την ενδυνάμωση των δημοσίων πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
- Την προώθηση της κοινωνικής ένταξης αναπτύσσοντας παρεμβάσεις σε όλο το φάσμα των τομέων πολιτικής
- Την υποστήριξη των παραδοσιακών ομάδων - στόχων των προνοιακών πολιτικών, αλλά και άλλων ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται με αποκλεισμό από βασικά δικαιώματα, αγαθά και υπηρεσίες
- Τη διαχείριση του φαινομένου της μετανάστευσης προς όφελος της περιφερειακής ανάπτυξης
- Την προώθηση στοχευμένων παρεμβάσεων για την υποστήριξη της ομάδας των Ρομά
- Την εξασφάλιση ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, γεγονός που αποτελεί κεντρικό πολιτικό ζήτημα για την αντιμετώπιση της φτώχειας στην Ελλάδα
- Τη σύνδεση με την Κοινωνία των Πολιτών
- Την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής εντός της Περιφέρειας
- Την παρουσίαση τεκμηριωμένων στοιχείων με σκοπό την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας καινοτόμων κοινωνικών πολιτικών και το διαρκή επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής και τον καλύτερο συντονισμό ανάμεσα σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Ο ΕΣ 4.1. «Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζεται πλήρως με τις αρχές και τους στόχους της ΠΕΣΚΕ.

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Πελοποννήσου (ΠΣΕΕ) – RIS₃

Από την Επιχειρηματική Ανακάλυψη για την ΠΠ 2014-2020 και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου οι επιμέρους στόχοι της RIS₃ ήταν:

⁵⁹https://www.evdpelop.gr/2014-2020/wp-content/uploads/2017/10/b_11_Perifereia-Peloponnhsou_Perifereikh-stratigikh-gia-thn-koinwnikh-enta3h.pdf

- Η ανανέωση παραδοσιακών κλάδων με τον προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και νέες αγορές (nichemarkets)
- Ο εκσυγχρονισμός με την υιοθέτηση και τη διάδοση νέων τεχνολογιών
- Η διαφοροποίηση από υφιστάμενες εξειδικεύσεις με συναφή πεδία

Παράλληλα, είχαν αναγνωριστεί οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας:

1. Αγροδιατροφικός Τομέας (πρωτογενής τομέας, μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, αγροδιατροφή και γαστρονομία)
2. Τουρισμός – Πολιτισμός & Δημιουργική Βιομηχανία
3. Μεταποιητική Βιομηχανία και Λοιποί Δυναμικοί Τομείς (παραγωγή προϊόντων ξύλου, μετάλλου, προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, παραγωγή ειδών από πλαστικό, ειδών συσκευασίας, μηχανημάτων, οργάνων και δομικών υλικών, μαρμάρου)
4. Οριζόντιοι Υποστηρικτικοί Τομείς (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Ενέργεια, Περιβάλλον, Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα)

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου προχώρησε στο σχεδιασμό δράσεων προκειμένου να επιτύχει τους στόχους που είχαν τεθεί στη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εστιάζοντας στους τομείς προτεραιότητας που αναδείχθηκαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.

Στο πλαίσιο του ΣΠ1: «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού» ο βασικός Στρατηγικός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2014-2020 «Καινοτόμος και αειφόρος αυτοτροφοδοτούμενη εξωστρεφής ανάπτυξη, με διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής» εξακολουθεί να παραμένει επίκαιρος, όπως και οι επιμέρους στόχοι της RIS₃ για:

- Ανανέωση παραδοσιακών κλάδων με τον προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και νέες αγορές (nichemarkets)
- Εκσυγχρονισμό με την υιοθέτηση και τη διάδοση νέων τεχνολογιών
- Διαφοροποίηση από υφιστάμενες εξειδικεύσεις με συναφή πεδία

Η αντιστοίχιση με βάση τους οχτώ τομείς προτεραιότητας της ΠΠ 2021-2027 είναι οι κάτωθι:

- Αγροδιατροφική Αλυσίδα
- Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες
- Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία
- με τους υπόλοιπους τομείς προτεραιότητας να κατατάσσονται αντίστοιχα στις οριζόντιες ανάγκες στόχευσης της Περιφερειακής RIS₃.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ (RIS₃) Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027, προτεραιότητα αποτελεί η βελτίωση / αναβάθμιση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε διαδικασίες και συμμετοχές

μεγαλύτερου αριθμού συντελεστών του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας (τετραπλή έλικα), με αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργίας νέων υποδομών. Απώτερος στόχος αποτελεί η εξειδίκευση της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευση (ΕΣΕΕ) αλλά και η τροφοδότηση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης που πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο με νέες καινοτόμες ιδέες.

Κατά την προηγούμενη ΠΠ έχει διαγνωσθεί το μικρό ενδιαφέρον των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου στη συμμετοχή τους στις διαδικασίες επιχειρηματικής ανακάλυψης και στις δράσεις (προσκλήσεις) ενίσχυσης επιχειρήσεων για έρευνα και καινοτομία.

Βασικός στόχος της Προγράμματος είναι η δημιουργία μίας κουλτούρας προς την έρευνα και την καινοτομία μέσα από τη βελτίωση / αναβάθμιση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε διαδικασίες και συμμετοχές μεγαλύτερου αριθμού συντελεστών του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας, με αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών.

Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία αυτή αναμένεται να διαδραματίσει το 'InnovationOffice', το οποίο θα ενισχυθεί από το ΠΕΠ Πελοποννήσου και θα υποστηριχθεί στη λειτουργία και το έργο του όχι μόνο από την Περιφέρεια και την ΕΥΔ Πελοποννήσου αλλά και από Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και τα Επιμελητήρια της Περιφέρειας. Απώτερος σκοπός είναι η συνεχής τροφοδότηση της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης μέσω της καταγραφής των αναγκών των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, της παρουσίασης καινοτόμων λύσεων και δράσεων έρευνας που μπορούν να υποστηριχθούν από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και λοιπούς φορείς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων και την παρουσίαση καλών πρακτικών. Στις επιχειρήσεις μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων θα προσφέρονται τα απαραίτητα χρηματοδοτικά εργαλεία προκειμένου να λαμβάνουν σημαντικό κίνητρο προς τις επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία.

Στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) περιλαμβάνεται η περιοχή της Μεγαλόπολης (Δήμος Μεγαλόπολης) καθώς και οι όμοροι Δήμοι (Γορτυνίας, Οιχαλίας και Τρίπολης που ανήκουν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στο σχεδιασμό του ΠΔΑΜ και τη συνέργειά του με τα λοιπά Προγράμματα, έχουν ληφθεί υπόψη οι τομείς προτεραιότητας της νέας ΕΣΕΕ, καθώς και της αντίστοιχης Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Τομείς αιχμής και στρατηγικής στόχευσης παραμένουν οι τομείς της αγροδιατροφής και του τουρισμού – πολιτισμού, όπως αναδείχθηκαν από την ΠΣΕΕ της ΠΠ 2014-2020 και επικαιροποιήθηκαν για την ΠΠ 2021-2027, ενώ σημαντική κρίνεται η συμβολή των οριζόντιων τομέων.

Ο ΕΣ 2.2. «Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης» και ΕΣ3.1. «Ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης» παρουσιάζουν συνέργεια με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Περιφέρειας Πελοποννήσου

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα

που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. Περιλαμβάνεται, επίσης, σχέδιο Πρόληψης για τη Δημιουργία Αποβλήτων.

Οι στόχοι που θέτει, καθώς και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησής τους αποβλέπουν στη διαμόρφωση Οργανωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων, οι οποίες θα καλύπτουν το σύνολο της Περιφέρειας. Το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου διαρθρώνεται στους ακόλουθους Άξονες Δράσης:

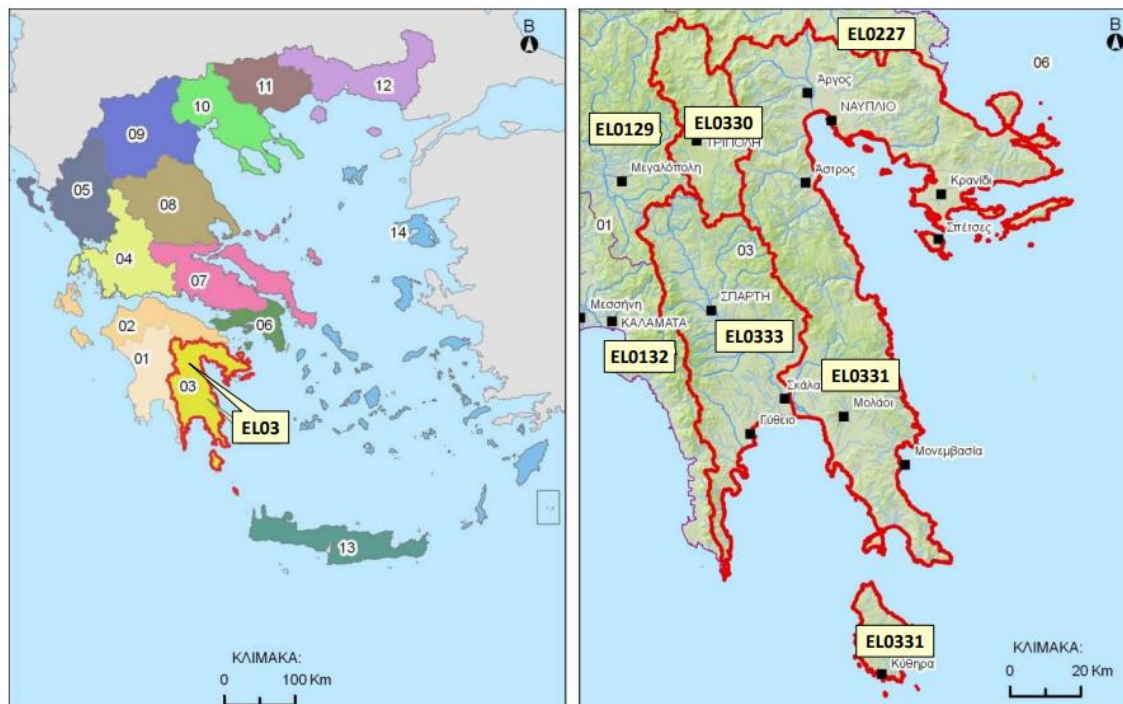
- Βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στο σύνολο της Περιφέρειας
- Πρόληψη ή μείωση της παραγωγής αποβλήτων (ποσοτική μείωση), καθώς και μείωση της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνες ουσίες (ποιοτική βελτίωση)
- Επαναχρησιμοποίηση υλικών από τα απόβλητα
- Αξιοποίηση των αποβλήτων (ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας)
- Εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»
- Εφαρμογή της αρχής της εγγύτητας
- Χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την τεχνολογική εφαρμοσιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα.
- Προώθηση της οργάνωσης, με την ευθύνη του παραγωγού, ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης των άλλων ρευμάτων αποβλήτων, πλην των αστικών: μη επικίνδυνα βιομηχανικά, ελαστικά Αυτοκινήτων, Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), Οχήματα στο τέλος του Κύκλου Ζωής τους (ΟΤΚΖ), Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), ιλύες Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), επικίνδυνα αστικά στερεά απόβλητα, κ.λπ.
- Ουσιαστική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στους τομείς που παρουσιάζουν επιχειρηματικό ενδιαφέρον
- Αποκατάσταση όλων των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.
- Ασφαλής τελική διάθεση των αποβλήτων
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, έτσι ώστε να υπάρχει ενεργή συμμετοχή και ευθύνη των πολιτών στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων

Ο Ε.Σ.1.1. «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζεται πλήρως με το ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03)⁶⁰

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ)⁶¹ καταρτίζεται σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος για τις περιοχές που υπάρχουν δυνητικοί σοβαροί κίνδυνοι πλημμύρας ή είναι πιθανόν να σημειωθεί πλημμύρα οι οποίες ονομάζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας.

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03) αποτελεί ένα από τα 14 υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Ν. 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α΄/20.11.1987). Εκτείνεται γεωγραφικά στην ανατολική και νοτιοανατολική Πελοπόννησο. Εντός των ορίων του βρίσκονται, επίσης, τα νησιά Πόρος, Ύδρα, Σπέτσες, Σπετσοπούλα, Δοκός, Κύθηρα και Αντικύθηρα, καθώς και η χερσόνησος των Μεθάνων. Στα δυτικά, συνορεύει με το Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (EL01), ενώ στα βόρεια με το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02). Η συνολική έκταση του Διαμερίσματος είναι 8.442 τ.χλμ. Από διοικητικής άποψης, σε αυτή την έκταση περιλαμβάνονται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας και Νήσων.

Εικόνα 17: Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03).

Πηγή: <http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL03 SDLAP APPROVED.pdf>

Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02.09.2010 & ΦΕΚ 1572/Β΄/28.09.2010) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής

⁶⁰ <http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL03 SDLAP APPROVED.pdf>

⁶¹ <https://www.eydpeop.gr/2014-2020/e-p-peloponnisos-2014-2020/periferiak-es-stratigikes/eresimotites-pesda-ydata/>

Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι 46 Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε 14 Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007). Ως «Λεκάνη Απορροής Ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση, από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρεμάτων, χειμάρρων, ποταμών και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Οι Λεκάνες Απορροής Οροπεδίου Τρίπολης (ΕΛ0330) με έκταση 907τ.χλμ., Ρεμάτων Αργολικού Κόλπου (ΕΛ0331) με έκταση 5.296 τ.χλμ. και Ευρώτα (ΕΛ0333) με έκταση 2.239 τ.χλμ. συγκροτούν το εν λόγω Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (ΕΛ03), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β'02.09.2010) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου εκτείνεται γεωγραφικά στην ανατολική και νοτιοανατολική Πελοπόννησο. Όσον αφορά στα φυσικά-γεωμορφολογικά όρια του Διαμερίσματος, αυτά είναι προς τα δυτικά ο Ταΰγετος και το Μαίναλο, προς τα βόρεια ο ορειογραφικός άξονας Ολύγιρτου-Λυρκείων-Ονείων, προς τα ανατολικά ο Πάρνωνας, ο Αργολικός Κόλπος και ο Κόλπος της Επιδαύρου και προς τα νότια ο Λακωνικός Κόλπος.

Ο Ε.Σ.1.1. «Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης» της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027 εναρμονίζεται πλήρως με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου (ΕΛ03).

4.3.3.Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει ως στόχο να δημιουργήσει μια αλλαγή υποδείγματος στην ελληνική οικονομία και τους θεσμούς, προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο οικονομικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα, ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους. Δεν πρόκειται απλώς για μια οικονομική μετάβαση. Στόχος είναι να γίνουν θεμελιώδεις οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, που θα επηρεάσουν όχι μόνο την οικονομική δραστηριότητα, αλλά και τις τεχνολογίες, τις νοοτροπίες και τους θεσμούς. Μία μετάβαση που συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα με την καινοτομία και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και τη δικαιοσύνη.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σκοπεύει να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τους στόχους της ΕΕ για ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα ψηφιοποιημένο και πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ευρωπαϊκές συστάσεις για τη χώρα μας, σε ό,τι αφορά τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και τις αναγκαίες για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους επενδύσεις, και να προσθέσει ακόμη πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της στρατηγικής

ατζέντας της Ελληνικής Κυβέρνησης, πολλές από τις οποίες περιλαμβάνονται και στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελείται από τέσσερις πυλώνες: (1) Πράσινο, (2) Ψηφιακό, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός.

Με οικονομικούς όρους, ο πρωταρχικός στόχος του Σχεδίου είναι να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, εθνικό προϊόν και απασχόληση, κενό ενδημικό των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την τελευταία δεκαετία που επιδεινώθηκε λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποσκοπεί στο να κινητοποιήσει σημαντικές δυνάμεις από τον ιδιωτικό τομέα χρησιμοποιώντας: (α) σε σημαντικό βαθμό Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων, (β) Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών για την πραγματοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο τομέα και (γ) συγχρηματοδοτήσεις μέσω ποικίλων χρηματοδοτικών εργαλείων ώστε να συγκεντρώσει σημαντικότερα επιπρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια για τις επιλέξιμες ιδιωτικές επενδύσεις.

1. Ως προς την πράσινη μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: διασύνδεση των ελληνικών νησιών, η οποία θα μειώσει σημαντικά το ενεργειακό κόστος νοικοκυριών και επιχειρήσεων και θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της χώρας σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Εγκατάσταση εκατομμυρίων έξυπνων τηλεμετρητών ενέργειας με στόχο την ενεργειακή εξοικονόμηση. Εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, κτιριακών υποδομών επιχειρήσεων και δημοσίων κτιρίων και υποδομών. Ανάπτυξη προσβάσιμων σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Μεταρρύθμιση του πολεοδομικού σχεδιασμού με την εισαγωγή πολεοδομικών σχεδίων που θα πληροφορούν έγκυρα και αμέσως για τις δυνατότητες χρήσης γης για σχεδόν τα 4/5 της χώρας. Προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων υψηλής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας. Μεγάλες επενδύσεις σε αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα μέσω ΣΔΙΤ συνοδευόμενα από αλλαγές στη χρήση των δικτύων άρδευσης και εγκατάσταση τηλεμετρητών για τον εντοπισμό διαρροών και την έξυπνη διαχείριση του νερού. Νέο Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης σε συνδυασμό με αναμόρφωση των δασικών χαρτών. Πρωτοβουλίες για προστασία της βιοποικιλότητας, οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση Εθνικού Συστήματος Μόνιμης Παρακολούθησης ειδών και βιοτόπων και επιτήρησης των προστατευόμενων περιοχών. Δημιουργία Περιφερειακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας μέσω ΣΔΙΤ κ.ο.κ.

2. Για την ψηφιακή μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτίρια για τη διευκόλυνση της μετάβασης στη χρήση δικτύων οπτικών ινών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, με απόκτηση εξοπλισμού, υπηρεσιών cloud και διαδικτυακών υπηρεσιών. Ευρείες επενδύσεις σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν τα υπουργεία, το ψηφιακό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ψηφιοποίηση πολεοδομιών δήμων, της δικαιοσύνης (e-justice) , τις “έξυπνες” πόλεις (smartcities) κ.ο.κ.

3. Ως προς τον πυλώνα απασχόλησης, δεξιοτήτων και συνοχής, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, που ενισχύει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη διατήρησή τους σε περιόδους κρίσης. Προώθηση σύγχρονων Ενεργητικών και μη Ενεργητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας (ActiveandPassiveLabourMarketPolicies), αποσκοπώντας σε ενεργοποίηση της αγοράς εργασίας, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δικτύου προστασίας κατά της ανεργίας. Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού μέσω ενός ανταποδοτικού συστήματος επικουρικών συντάξεων. Τα πλέον σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης για την αύξηση της απασχόλησης που δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων, τις επιδόσεις τους στην έρευνα και την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης και της σύνδεσής της με την αγορά εργασίας.

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας, προκειμένου να παρέχει υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας. Στις μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται: ένα ολοκληρωμένο σύστημα πρόληψης, η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, η εισαγωγή θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, καθώς και η δημιουργία ατομικού ηλεκτρονικού φακέλου υγείας για κάθε ασθενή. Τέλος, μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενδυναμώνουν την κοινωνική δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας, μέσω προγραμμάτων ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων, που προωθούν τις ίσες ευκαιρίες και στηρίζουν τη διαφορετικότητα, ενώ θωρακίζουν το σύστημα κοινωνικών παροχών.

4. Σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις και τον θεσμικό μετασχηματισμό, το Σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, που περιλαμβάνουν περαιτέρω ψηφιοποίηση των φορολογικών υπηρεσιών, κωδικοποίηση και εκσυγχρονισμό της φορολογικής νομοθεσίας, δράσεις κατά του λαθρεμπορίου, ηλεκτρονική διασύνδεση των ταμειακών μηχανών και των POS με τις φορολογικές αρχές και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση των φορολογικών ελέγχων. Ενέργειες προς εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων επενδύσεων με δράσεις υπέρ της ενίσχυσης της διαφάνειας. Μια φιλόδοξη ατζέντα για τη βελτίωση της ταχύτητας και αποτελεσματικότητας στην απονομή της δικαιοσύνης, με μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και ψηφιοποίηση. Δέσμευση για περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, και νέες δράσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους.

Τομεακές πολιτικές για ενίσχυση του πολιτισμού, του τουρισμού, της έξυπνης βιομηχανικής παραγωγής, και της αγροτοδιατροφής. Τέλος, ανάπτυξη πολυμορφικών, προσαρμοσμένων στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών, με βελτίωση της συνδεσιμότητας και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου.

Με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας εναρμονίζονται πλήρως όλοι οι ΕΣ της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027.

5.ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1.Ανάλυση – Εξειδίκευση των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων της ΣΒΑΑ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα εξειδικεύονται οι Άξονες της Στρατηγικής σε προβλεπόμενες Παρεμβάσεις – Δράσεις, που αντιστοιχούν στους Ε.Σ. Ειδικότερα περιγράφονται οι προτεινόμενες Δράσεις και Πράξεις του Σχεδίου.

Πίνακας 36: Η εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων σε Παρεμβάσεις – Δράσεις και Πράξεις (Έργα).

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Β.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021- 2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκρών και αποτελεσμάτων)
Α.Σ.1.: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης.	Ε.Σ.1.1.: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης.	5.i	168: Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	Δράση 1.1.1.: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου.	Πράξη 1.1.1.1.: Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης (Μεταφερόμενο)	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη
		5.i	168: Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων		Πράξη 1.1.1.2.: Επέκταση ανάπλασης Παλαιολόγου από Όθωνος Αμαλίας έως Εθνικής Αντιστάσεως	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη
		5.i	45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	Δράση 1.1.2.: Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης.	Πράξη 1.1.2.1: Ενεργειακή αναβάθμιση Κλειστού Γυμναστηρίου Σπάρτης	RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση
		5.i	45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης		Πράξη 1.1.2.2: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου	RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Β.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021- 2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκρικών και αποτελεσμάτων)
		5.i	45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης		Πράξη 1.1.2.3: Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς	RCO19 - Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση
		-	-		Πράξη 1.1.2.4: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση, κτιρίου Α΄ Παιδικού Σταθμού Σπάρτης	-
		-	-		Πράξη 1.1.2.5: Ενεργειακή αναβάθμιση, νεοκλασσικού κτιρίου (πρώην οικία Τριτάκη) επί της οδού Αγίδος 28 στο Δήμο Σπάρτης	-
		5.i	168: Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων		Πράξη 1.1.2.6: Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη
		2.vii	79: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	Δράση 1.1.3: Παρεμβάσεις αναβάθμισης του αστικού και του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης βάσει των αρχών βιωσιμότητας.	Πράξη 1.1.3.1: Πράσινη ανάπτυξη της περιοχής Ευρώτα από παλιά γέφυρα ως παραπόταμο Κνακίωνα	RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται
		-	-		Πράξη 1.1.3.2: Αγορά Ηλεκτροκίνητων λεωφορείων και τροχαίου υλικού για τις ανάγκες πολιτών και Υπηρεσιών του Δήμου	-
		-	-		Πράξη 1.1.3.3: Προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων για το Δήμο Σπάρτης	-
		-	-		Πράξη 1.1.3.4: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του δημοτικού Άλσους Γουδέ	-

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Β.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021- 2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		-	-		Πράξη 1.1.3.5: Ανάπλαση τμημάτων του αστικού ιστού του Δήμου Σπάρτης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης κινητικότητας	-
Α.Σ.2.: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης.	Ε.Σ.2.1.: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.	-	-	Δράση 2.1.1.: Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας του Δήμου Σπάρτης.	Πράξη 2.1.1.1: Ψηφιοποίηση Δημοτικών Μουσείων του Δήμου Σπάρτης	-
		5.i	169: Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών		Πράξη 2.1.1.2: Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)	RC074 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη RC075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
Α.Σ.3.: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης.	Ε.Σ.3.1.: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.	4.ia	160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	Δράση 3.1.1: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας	Πράξη 3.1.1.1.: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ).	RC075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Β.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021- 2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκκρών και αποτελεσμάτων)
		4.1α	159: Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων. 160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών).		Πράξη 3.1.1.2.: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης στο Δήμο Σπάρτης	RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται
		-	-		Πράξη 3.1.1.3.: Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	-

Πηγή: Ιδία

επεξεργασία.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

5.1.1.Αξονας Στρατηγικής 1

Ε.Σ.1.1.: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης

Δράση 1.1.1.: Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου:

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.1.1.:Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης (Μεταφερόμενο).
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Πράξη «Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης» συνολικής δημόσιας δαπάνης 2.611.200,00 € εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2014-2020 με Κωδικό ΟΠΣ 5073663, σύμφωνα με την αρ. πρωτ. 91111/5-4-2021 (ΑΔΑ: ΨΒ1Ρ7Λ1-ΤΦΩ) Απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Στο πλαίσιο της αρ. πρωτ. 412585/27-11-2023 (ΑΔΑ: 94ΒΩ7ΛΙ-ΨΣΥ) Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ», με τίτλο: «Αστικές Αναπλάσεις πόλεων Σπάρτης και Λουτρακίου» (Κωδικός Πρόσκλησης ΠΕΛ43, ΑΑ ΟΠΣ: 5554), η Πράξη: «Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης» εντάχθηκε με συνολική δημόσια δαπάνη 2.034.723€ και Κωδικό ΟΠΣ 6005556 στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027», στην Προτεραιότητα «Ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών της Περιφέρειας», σύμφωνα με την αρ. πρωτ. 89626/21-03-2024 (ΑΔΑ: ΨΦ657Λ1-Φ0Ψ) Απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου. Επιπλέον, με την υπ' αρ.2/2024 Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Σπάρτης (ΑΔΑ: 9ΕΕΒΩ1Ν-ΓΞ3) εγκρίθηκε η συμπερίληψη της πράξης «Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης» στην τότε υπό κατάρτιση Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Σπάρτης, υπό την αίρεση της απένταξής της από το Πρόγραμμα, εφόσον η Πράξη δεν αποτελεί μέρος (διακριτή πράξη) της Στρατηγικής. Η Πράξη βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης και δεν έχει ολοκληρωθεί. Στο κέντρο της πόλης της Σπάρτης έχουν αναπτυχθεί εμπορικές λειτουργίες που η ακτίνα εξυπηρέτησής τους καλύπτει όλη τη πόλη και τους οικισμούς της ευρύτερης περιοχής. Ακόμα, η κοινωνική και πολιτιστική ζωή της πόλης συγκεντρώνεται στις κεντρικές πλατείες και στους δρόμους πέριξ του Δημαρχείου, τα γύρω οικοδομικά τετράγωνα, καθώς και από τους άξονες που τα ενώνουν. Η οργάνωση της κυκλοφορίας (ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη περιοχή) κεντρικών /εμπορικών χρήσεων και χρήσεων διοίκησης και αναψυχής, αποτελεί βασικό ζήτημα για την ποιότητα ζωής των κατοίκων, αλλά και για την αισθητική εικόνα της Σπάρτης. Με την προτεινόμενη Πράξη και με την πρόταση ανασχεδιασμού των λωρίδων κυκλοφορίας, των πεζοδρομίων, του ποδηλατοδρόμου και της φύτευσης στις οδούς «Κ. Παλαιολόγου» και «Λυκούργου»(στο κεντρικό τμήμα τους εκατέρωθεν του κόμβου συμβολής τους) αντιμετωπίζονται μια σειρά από ζητήματα, όπως τα κατωτέρω: • Πολύ υψηλοί φόρτοι κυκλοφορίας οχημάτων στο οδικό δίκτυο που κατά κανόνα είναι αμφίδρομοι. • Πολύ αυξημένη επικινδυνότητα στους κόμβους, καθώς λόγω της διατομής των οδών, αναπτύσσονται εξαιρετικά υψηλές ταχύτητες όταν η πυκνότητα της κυκλοφορίας είναι μικρή. • Μεγάλη ζήτηση σε στάθμευση, λόγω των εμπορικών χρήσεων και των χρήσεων αναψυχής και διοίκησης, που σε συνδυασμό με την έλλειψη κυκλοφοριακής οργάνωσης και την απουσία ελέγχου της στάθμευσης δημιουργεί φαινόμενα κορεσμού. Επίσης, επιτυγχάνεται λειτουργική ενοποίηση σημαντικών ελεύθερων χώρων- χώρων πρασίνου της πόλης και αναδεικνύονται σημαντικά ιστορικά και διατηρητέα κτίρια (Μουσείο, Δημαρχείο κ.ά.). Μεταξύ των κατευθύνσεων για την οργάνωση των χρήσεων, την ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου, την οργάνωση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών και κοινόχρηστων χώρων, όπως περιγράφεται παραπάνω περιλαμβάνονται τα εξής: • Η δημιουργία πλέγματος δρόμων που δίνει δυνατότητες πολλαπλών επιλογών

	προορισμού για την αποσυμφόρηση από την κυκλοφορία διέλευσης της κεντρικής περιοχής. • Η δημιουργία δικτύου πεζοδρόμων που συνδέει τους κύριους κοινόχρηστους χώρους και τους αρχαιολογικούς χώρους • Η αντιμετώπιση του προβλήματος της στάθμευσης στην κεντρική περιοχή. • Η απομάκρυνση των σταθμών ΚΤΕΛ και των φορτηγών από την κεντρική περιοχή. Η ανάπλαση πραγματοποιείται στο κεντρικό τμήμα της οδού «Παλαιολόγου». Μέσω αυτής θα προκύψει μια νέα ιεράρχηση του οδικού δικτύου, με τη διαμόρφωση ενός δακτυλίου και την εγκαθίδρυση συνθηκών ήπιας κυκλοφορίας στο κέντρο. Η οδός «Παλαιολόγου» στο τμήμα από «Ευαγγελιστριάς» μέχρι «Βρασιδίου» διαμορφώνεται ως αμφίδρομος με μια λωρίδα ανά κατεύθυνση πλάτους 3,5μ. Ο άξονας της οδού μετατοπίζεται αρμονικά προς το εσωτερικό της οδού με την κατάργηση της κεντρικής νησίδας και τον περιορισμό του πλάτους κυκλοφορίας και στάθμευσης. Παράλληλα, χωροθετούνται θέσεις φορτοεκφόρτωσης για την τροφοδοσία των καταστημάτων με ωράριο που θα αποφασίσει με κανονιστική απόφαση το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Σπάρτης, αλλά και βραχυπρόθεσμης (5λεπτης) στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των καταστημάτων. Στο υπόλοιπο τμήμα της οδού διαπλατώνονται τα πεζοδρόμια, χωροθετείται μονόδρομος ποδηλατόδρομος πλάτους 1,5 μ. ένθεν και ένθεν της οδού και δημιουργούνται παρτέρια πρασίνου και υψηλής φύτευσης. Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται αναδιαμόρφωση του κόμβου με προτεραιότητα στους ευάλωτους χρήστες, τους πεζούς, τους ποδηλάτες και δευτερευόντως στη μηχανοκίνητη κυκλοφορία. Πρόκειται για μια ενιαία με τα πεζοδρόμια επιφάνεια με χαρακτηριστικά κοινόχρηστου χώρου (sharedspace).
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.034.723 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η προτεινόμενη Πράξη ανάπλασης του κέντρου της Σπάρτης αποτελεί μία ολοκληρωμένη παρέμβαση λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας του πολιτιστικού αποθέματος του Ιστορικού Κέντρου της Σπάρτης. Με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης Πράξης αναμένεται περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής, αύξηση των περιοχών κίνησης των ευάλωτων χρηστών, αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου περιφερειακά της πλατείας, αισθητική αναβάθμιση της περιοχής και βελτίωση της άνεσης της κυκλοφορίας των πεζών. Μέσω της συγκεκριμένης Πράξης θα αναδειχθεί το Κέντρο και τα πολιτιστικά του στοιχεία, θα συνδεθεί με το εμπορικό τμήμα της πόλης, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργηθεί ένα περιβάλλον φιλικό προς τους κατοίκους. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης • Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου Σπάρτης • Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου Σπάρτης • Αστική Αναζωογόνηση της πόλης της Σπάρτης (Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης) • Πρόγραμμα «ΔΙΑΤΗΡΩ» κτιρίων Δημοσίου Τομέα (Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης) • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027. Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.1.1. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 1.1.1. Αλλαγή/μείωση ορίων ταχύτητας • 1.1.2. Αναδιοργάνωση ιεράρχησης οδικού δικτύου • 1.1.5. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες • περιοχές (κοινό μέτρο 2.1.4, 3.1.2) • 1.2.1. Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον για ενίσχυση της οδικής • Ασφάλειας • 2.1.4. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, στο κέντρο και σε • ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 3.1.2)

	• 2.2.3. Δημιουργία νέων ποδηλατικών διαδρομών και σχετικών εγκαταστάσεων (πχ θέσεις στάθμευσης) • 2.2.8. Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων, ράμπες ΑμεΑ κ.α.) • 3.1.2. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες • περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 2.1.4) • 3.2.5. Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων, ράμπες ΑμεΑ κ.α.) και Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την • προσβασιμότητα των πεζών – (κοινό μέτρο 2.2.7) • 3.2.3. Αντικατάσταση υλικών ασφαλτόστρωσης σε επιλεγμένες οδούς του Δήμου • 3.2.4. Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών κέντρων εντός της πόλης • 3.2.1. Διαπλάτυνση πεζοδρομίων με κατάργηση ή οριοθέτηση θέσεων στάθμευσης
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συντελεί μία παρέμβαση ολοκληρωμένη, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.1.1. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	168: Φυσική ανάπτυξη και ασφάλεια δημόσιων χώρων
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RC074- Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη Τιμή στόχου 2029: 32.786 άτομα
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες

	επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 1^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.1.2.:Επέκταση ανάπλασης «Παλαιολόγου» από «Όθωνος Αμαλίας» έως «Εθνικής Αντιστάσεως».
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη αφορά στην ανάπλαση της οδού «Κ.Παλαιολόγου» από «Όθωνος Αμαλίας» έως «Εθνικής Αντιστάσεως», στο νότιο άκρο του κύριου πυρήνα του Ιστορικού Κέντρου της πόλης. Σε αυτήν απαντώνται αρκετά διατηρητέα κτίρια, καταστήματα και μεγάλες σχολικές μονάδες, που συνολικά μαζί με την ευρισκόμενη στο τέλος της οδού παραποτάμια περιοχή του «Κνακίωνα» και τον κυκλικό Κόμβο αποτελούν την κύρια είσοδο προς το κέντρο της Πόλης. Πρόκειται για το υπόλοιπο τμήμα της ολοκληρωμένης παρέμβασης «Αστική Αναζωογόνηση του Κέντρου Σπάρτης» το οποίο χρήζει αφενός λειτουργικής αναβάθμισης, λόγω της υποδοχής μεγάλου αριθμού χρηστών (οδηγοί, μαθητές, σχολική κοινότητα κτλ) και αφετέρου ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας του πολιτιστικού αποθέματος του Ιστορικού Κέντρου και εναρμόνισης της εικόνας της οδού με τα ήδη σχεδιαζόμενα έργα επί αυτής. Προς την κατεύθυνση αυτή δίνεται προτεραιότητα στην κίνηση των πεζών και ποδηλατών με την αύξηση της επιφάνειας των πεζοδρομίων της οδού, εναρμονίζεται η εικόνα του κέντρου με τα σχεδιασμένα έργα επί της ίδιας οδού και κυρίως, δίνεται έμφαση στην ασφάλεια των χρηστών ειδικά πέριξ των σχολικών μονάδων. Επίσης, θα δημιουργηθεί ένα φιλικό περιβάλλον για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης στην περιοχή. Ουσιαστικά, η προτεινόμενη παρέμβαση εστιάζει στην αρχιτεκτονική ιδέα που συνάδει με την περιοχή του ιστορικού Κέντρου, την υδραυλική αντιμετώπιση της απορροής των

	ομβρίων υδάτων, τη μελέτη ηλεκτροφωτισμού για ένα σύγχρονο, οικονομικό και φιλικό στο περιβάλλον σύστημα οδοφωτισμού, τις κυκλοφοριακές συνδέσεις με τις οδούς που διασταυρώνονται στην οδό «Παλαιολόγου», τη φύτευση που ταιριάζει στην περιοχή και τα υλικά κατασκευής που θα δίνουν την εικόνα και την ποιότητα για μια ανάπλαση που ταιριάζει στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της πόλης της Σπάρτης. Τα κύρια στοιχεία που επιγραμματικά και όχι περιοριστικά θα χαρακτηρίζουν την προτεινόμενη παρέμβαση είναι: • Διευρυμένο μέτωπο μπροστά από τα καταστήματα, ώστε να διευκολύνονται οι κινήσεις πεζών και ΑμεΑ και να ενισχυθεί η εμπορικότητα. • Ποδηλατοδρόμοι που συνδέονται με ένα ευρύτερο δίκτυο ποδηλατοδρόμων. • Σύνδεση με σημεία αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. • Διατήρηση και αναδιαμόρφωση των κεντρικών νησίδων κρατώντας την εικόνα και μνήμη της πόλης ζωντανή. • Δημιουργία καθιστικών γύρω από τα υφιστάμενα δέντρα για στάση. • Τοποθέτηση υδάτινων στοιχείων ανά διαστήματα που συμβάλλουν στην δημιουργία μικροκλίματος και αποτελούν σημεία διάδρασης με τους πολίτες. • Δημιουργία εσοχών για εξυπηρέτηση της ανάγκης για στάθμευση, ενώ μελλοντικά θα αποτελούν χώρους πρασίνου. • Εξασφάλιση σωστής σήμανσης για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων και των πεζών. Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.500.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η προτεινόμενη Πράξη ανάπλασης του υπόλοιπου τμήματος του κέντρου της Σπάρτης αποτελεί μία ολοκληρωμένη παρέμβαση λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας του πολιτιστικού αποθέματος του Ιστορικού Κέντρου της Σπάρτης. Με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης Πράξης αναμένεται περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής, αύξηση των περιοχών κίνησης των ευάλωτων χρηστών, αποσυμφόρηση του οδικού δικτύου περιφερειακά της πλατείας, αισθητική αναβάθμιση της περιοχής και βελτίωση της άνεσης της κυκλοφορίας των πεζών. Μέσω της συγκεκριμένης Πράξης θα αναδειχθεί το Κέντρο και τα πολιτιστικά του στοιχεία, θα συνδεθεί με το εμπορικό τμήμα της πόλης, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργηθεί ένα περιβάλλον φιλικό προς τους κατοίκους. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης. • Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου Σπάρτης. • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.1.2. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 1.1.5. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές • 1.2.1. Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον για ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. • 2.2.3. Δημιουργία νέων ποδηλατικών διαδρομών και σχετικών εγκαταστάσεων (πχ θέσεις στάθμευσης • 2.2.7. Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης πχ αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α.
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη είναι μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.1.2. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	168: Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων

«ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027				
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RCO74 -Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη Τιμή στόχου 2029: 32.786 άτομα			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».			
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία θα ακολουθήσει τη μέθοδο μελέτης-κατασκευής, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση από τον σχεδιασμό έως την παράδοση. Όλες οι φάσεις του έργου θα υλοποιηθούν με διαφάνεια και σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, διασφαλίζοντας				

	τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα τεχνικά και κανονιστικά πρότυπα.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.

Δράση 1.1.2.:Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης:

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.1.:Ενεργειακή αναβάθμιση Κλειστού Γυμναστηρίου Σπάρτης.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η προτεινόμενη πράξη αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση του κλειστού δημοτικού γυμναστηρίου Σπάρτης με σκοπό τη μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Το Δημοτικό Γυμναστήριο Σπάρτης βρίσκεται στην συμβολή των οδών «Επισκόπου Βρεσθένης» και «Βρασιίδου», στον Τομέα Δ' Δήμου Σπάρτης, ΠΕ Λακωνίας, εντός οικοπέδου εμβαδού $E=2.126,58m^2$. Το κτίριο αποτελείται από το κυρίως κτίσμα - Χώρο Αθλησης με τις Κερκίδες, χωρητικότητας 246 θέσεων και ένα χαμηλότερο βοηθητικό κτίσμα που στεγάζει τα αποδυτήρια, γραφείο, αποθήκη, λεβητοστάσιο κλπ. υποστηρικτικούς χώρους, είναι συνολικού εμβαδού 888,90m². Κατασκευάστηκε το 1992 από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και αποτελεί Κλειστή Αθλητική Εγκατάσταση έως 1000 θεατών. Λειτουργεί έως σήμερα, προσφέροντας στέγη σε διάφορους αθλητικούς συλλόγους για προπονήσεις και τοπικούς και εθνικούς αγώνες καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης καθώς και για προπονήσεις άλλων αθλημάτων. Με τις κατάλληλες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης στο κτίριο, θα επιτευχθεί η μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας. Ενδεικτικά οι παρεμβάσεις αφορούν: • Αντικατάσταση των μεταλλικών πάνελ πλαγιοκάλυψης με πάνελ που θα φέρουν μόνωση ορυκτοβάμβακα. • Αντικατάσταση των μεταλλικών πάνελ οροφής με νέα θερμομονωτικά επαρκή. • Τοποθέτηση εξωτερικής θερμοπρόσοψης στο κέλυφος του κτιρίου, • Αντικατάσταση όλων των εξωτερικών κουφωμάτων με κουφώματα αλουμινίου με διπλό υαλοπίνακα με μεμβράνη χαμηλής εκπομπής. • Αντικατάσταση λαμπτήρων με νέους χαμηλής ενεργειακής στάθμης και συστήματα αυτοματισμού. • Αντικατάσταση του συστήματος θέρμανσης-κλιματισμού-αερισμού-ζεστού νερού χρήσης. • Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ. • Εργασίες για την εξυπηρέτηση αθλητών με κινητικά προβλήματα –ΑμεΑ. • Αναδιάταξη των κερκίδων των θεατών για την ασφαλή διαφυγή τους σε περίπτωση κινδύνου. Άμεσα οφέλη από την υλοποίηση της Πράξης είναι η μείωση του κόστους λειτουργίας του κτιρίου, η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, καθώς και η βελτίωση του εσωτερικού του κλίματος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής. Επιπλέον, θα βελτιωθούν οι συνθήκες άνεσης, ασφάλειας και υγιεινής για τους χρήστες και τους θεατές, με παράλληλη ανάπτυξη της ενεργειακής κουλτούρας. Η εξοικονόμηση ενέργειας θα προσφέρει βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα (οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά) οφέλη, καθώς θα συμβάλλει μεταξύ των άλλων και στη προστασία του περιβάλλοντος & της κλιματικής αλλαγής. Ωφελοόμενοι από το προτεινόμενο έργο είναι

	τόσο οι κάτοικοι της πόλης της Σπάρτης (16.239 κάτοικοι), όσο και ολόκληρου του Δήμου Σπάρτης (35.259 κάτοικοι).
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.300.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Οι παρεμβάσεις που προτείνονται στο πλαίσιο της Πράξης ανταποκρίνονται στην αναγκαιότητα ενεργειακής αναβάθμισης των δημόσιων υποδομών και κτιρίων, που καταναλώνουν σημαντικές ποσότητες ενέργειας. Με την ολοκλήρωση της Πράξης θα επιτευχθεί σημαντική βελτίωση των συνθηκών άνεσης, ασφάλειας και υγιεινής στο κτίριο, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ορθολογικής χρήσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, καθώς θα περιοριστούν οι θερμικές απώλειες και θα μεγιστοποιηθούν τα θερμικά κέρδη. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συντελεί μία παρέμβαση ολοκληρωμένη, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.1. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	45:Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης.
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RCO19-Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση Τιμή στόχου 2029: 888,90 τ.μ.
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-

	2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.2.: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση «Ματαλείου» Δημοτικού Κολυμβητηρίου.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το Δημοτικό Κολυμβητήριο Σπάρτης αποτελεί το μοναδικό κολυμβητήριο στο Δήμο Σπάρτης και βρίσκεται στην περιοχή «Ματαλείκα», στο ανατολικό άκρο του οικιστικού ιστού της πόλης. Η αναβάθμιση της λειτουργίας του κρίνεται αναγκαία, έτσι ώστε να εξυπηρετούνται τόσο οι κολυμβητικοί σύλλογοι όσο και οι δημότες που επιλέγουν αυτόν τον τρόπο άθλησης και κυρίως τα παιδιά. Η εφαρμογή ενός επιδεικτικού ενεργειακά έργου κρίνεται επίσης αναγκαία εφόσον θα προσφέρει τεχνογνωσία για την περαιτέρω διάδοση των καινοτόμων πρακτικών. Με τις ακόλουθες παρεμβάσεις θα αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της σπατάλης ενεργειακών πόρων, θα εξοικονομηθεί ενέργεια (συμβάλλοντας στην επίτευξη εθνικών και περιφερειακών στόχων, αλλά και των στόχων εξοικονόμησης που έχουν τεθεί από το εγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας) και θα αυξηθεί η περίοδος χρήσης της αθλητικής υποδομής, που έως και σήμερα παραμένει εποχική (θερινοί μήνες). Το κολυμβητήριο Σπάρτης βρίσκεται στην περιοχή «Ματαλείκα» στο ανατολικό άκρο του οικιστικού ιστού της πόλης της Σπάρτης. Οι εγκαταστάσεις του Κολυμβητηρίου χωροθετούνται σε οικοπεδική έκταση ιδιοκτησίας του Δήμου Σπάρτης, εμβαδού 8.113,25 m², ανατολικά των ΟΤ 106, 107 που έχει πρόσωπο στην δημοτική οδού «Αθανασίου Ματάλα». Στην ΦΑΣΗ 1, προβλέπεται η εγκατάσταση μονάδας Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) η οποία θα παρέχει θερμότητα μέσω της οποίας θα επιτυγχάνεται έκχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο, στο κολυμβητήριο θα εγκατασταθούν φωτοβολταϊκά – ηλιακοί συλλέκτες και ηλιακοί θερμοσίφωνες για τα ντους καθώς και αντλίες θερμότητας. Θα ακολουθήσει αλλαγή κουφωμάτων, ενίσχυση και εκσυγχρονισμός των μονώσεων προκειμένου η ολοκλήρωση των εργασιών να βρει το κολυμβητήριο αισθητά λιγότερο ενεργοβόρο και κοστοβόρο. Επιπλέον, αυτών θα γίνουν σημαντικές ενισχύσεις στατικής επάρκειας των υφιστάμενων κερκίδων, εργασίες

	μόνωσης των πισινών, κερκίδων και λοιπές οικοδομικές εργασίες. Στην ΦΑΣΗ 2 προβλέπεται η προμήθεια, τοποθέτηση και παράδοση σε λειτουργία θολωτού κινητού στεγάστρου αλουμινίου και για τις δύο πισίνες του «Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου Σπάρτης». Η κατασκευή του στεγάστρου θα υλοποιηθεί με σκελετό αλουμινίου του οποίου το κράμα διέλασης έχει πιστοποίηση ποιότητας. Οι σύνδεσμοι θα είναι από ανοξείδωτο χάλυβα. Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.300.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Οι ωφελοούμενοι από την υλοποίηση της συγκεκριμένης πράξης είναι: 1.οι αθλητές, δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι έμπρακτα αποδεικνύουν κάθε μέρα την επιλογή τους για βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους, 2.τα παιδιά κάθε ηλικίας και 3.οι δημότες που θα συμμετέχουν σε προγράμματα αθλητισμού του Δήμου. Σε γενικότερο επίπεδο θα επιτευχθεί η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των δημοτών μέσα από την ορθολογική διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος που αποτελεί βασικό εθνικό στρατηγικό στόχο για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων ενισχύει την ικανότητα του Δήμου στην επίλυση των τυχόν περιβαλλοντικών προβλημάτων, μέσω της αναβάθμισης της παρεχόμενης περιβαλλοντικής πληροφορίας. Παράλληλα, ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τους δημότες για περιβαλλοντικά ζητήματα (ΑΠΕ κλπ.), καθώς και βελτιώνει την ποιότητα της δημόσιας διαβούλευσης στα περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα της τοπικής κοινωνίας. Υπογραμμίζεται πως η υλοποίηση του έργου συνεπάγεται μειωμένο κόστος ενέργειας για το Δήμο και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που προστατεύουν περιβάλλον και αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Με την ολοκλήρωση της Πράξης πρόκειται να επιτευχθεί: 1.σημαντική βελτίωση των συνθηκών άνεσης, ασφάλειας και υγιεινής στο κτίριο, 2.διασφάλιση της ορθολογικής χρήσης και της εξοικονόμησης ενέργειας, 3.περιορισμός θερμικών απωλειών και 4.μεγιστοποίηση των θερμικών κερδών. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η περιβαλλοντική επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών στο εσωτερικό του Δήμου Σπάρτης, με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.2. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης.
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RCO19-Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση Τιμή Στόχου 2029: 8.113,25 τ.μ.
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και

	2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».				
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.				
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου</td><td>ΝΑΙ ☒</td><td>ΟΧΙ ☐</td><td>Δεν απαιτείται ☐</td></tr> </table>	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐		
Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.					
<table border="1"> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td><td>ΝΑΙ ☐</td><td>ΟΧΙ ☒</td></tr> </table>	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒		
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒			
	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία θα ακολουθήσει τη μέθοδο μελέτης-κατασκευής, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση από τον σχεδιασμό έως την παράδοση. Όλες οι φάσεις του έργου θα υλοποιηθούν με διαφάνεια και σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα τεχνικά και κανονιστικά πρότυπα.				
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα				
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.3.:Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η δημοτική αγορά Σπάρτης χωροθετείται μεταξύ των οδών «Αγησιλάου», «Βρασιδίου», «Γκορτσολόγου» και πεζοδρόμου «Κλεομβρότου» στο ΟΤ 31 της πόλης της Σπάρτης.Κτιριοδομικά αποτελείται από δυο παράλληλα επιμήκη συγκροτήματα κτιρίων

	με ενδιάμεσο διάδρομο πλάτους περίπου 10 μέτρων. Στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια της Δημοτικής αγοράς, θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης. Οι παρεμβάσεις αυτές θα αφορούν σε θερμομόνωση κελύφους, αντικατάσταση παλαιών κουφωμάτων με νέα, ενεργειακά αποδοτικά, εγκαταστάσεων σύγχρονων κλιματιστικών, αναβάθμιση συστημάτων πυρόσβεσης, καθώς και στην αναβάθμιση του τεχνητού φωτισμού. Επιπλέον, ο ενδιάμεσος διάδρομος της αγοράς θα στεγαστεί με ελαφριά μεταλλική κατασκευή - χωροδικτύωμα και στο σύνολο του θα εξωραϊστεί. Στην εν λόγω Πράξη περιλαμβάνεται, ουσιαστικά, το σύνολο των δημοτικών κτιρίων της αγοράς και συνεπώς, η πραγματοποίηση αντίστοιχων παρεμβάσεων σε αυτά θα έχει σημαντικό ενεργειακό αποτέλεσμα. Η ως άνω ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων θα έχει σαν αποτέλεσμα, τόσο τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά τη λειτουργία τους, όσο και τη βελτίωση των συνθηκών θερμικής άνεσης για τους ανθρώπους που τα χρησιμοποιούν. Οι προτεινόμενες εργασίες είναι απαραίτητες για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και την ορθή λειτουργία τους. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν εργασίες για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, βάσει πάντα των όρων δόμησης της περιοχής και τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές όπως αυτές προβλέπονται από τον Κτιριοδομικό Κανονισμό και την κείμενη νομοθεσία. Επιγραμματικά οι επεμβάσεις της πρότασης είναι: • Στέγαση του ενδιάμεσου διαδρόμου με ελαφριά μεταλλική κατασκευή, κατασκευή δαπέδων κ.λπ. ώστε να καταστεί λειτουργικός και χώρος ξεκούρασης. • Εργασίες κατασκευής θερμομονωτικού κελύφους – εξωτερική θερμομόνωση κτιρίων. • Αντικατάσταση των κουφωμάτων με νέα συστήματα χαμηλού συντελεστή Θερμοπερατότητας. • Τοποθέτηση συστήματος φωτοβολταϊκών. • Αντικατάσταση συμβατικών κλιματιστικών με νέα τύπου «Inverter» ή εγκατάσταση αντλιών θερμότητας. • Αναβάθμιση φωτισμού με φωτιστικά τύπου «led». Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.800.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Στόχος των προτεινόμενων παρεμβάσεων είναι να εξασφαλιστούν συνθήκες θερμικής άνεσης στον εσωτερικό χώρο των κτιρίων και στον στεγασμένο χώρο (με σωστή συμπεριφορά των κτιρίων κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου) και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η ορθολογική χρήση και η εξοικονόμηση της ενέργειας. Συνεπώς, θα πρέπει κατά τη χειμερινή περίοδο να περιοριστούν οι θερμικές απώλειες των κτιρίων και να μεγιστοποιηθούν τα θερμικά ηλιακά κέρδη και αντίστοιχα, τη θερινή περίοδο να ελαχιστοποιηθούν τα θερμικά κέρδη. Βασικός σκοπός της εν λόγω Πράξης είναι να συμβάλει την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης και τα υφιστάμενα κτίρια μέσω των παρεμβάσεων να κατατάσσονται κατ' ελάχιστον στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης «B», σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ). Επιπλέον, η δημοτική αγορά Σπάρτης χωροθετείται μεταξύ των οδών «Αγησιλάου», «Βρασιδίου» και «Γκορτσολόγου» στο ΟΤ 31 της πόλης της Σπάρτης, στις οποίες υλοποιείται η ανάπλαση του δημόσιου χώρου για τις ανάγκες του έργου «Ανοικτό Κέντρο Εμπορίου Σπάρτης». Καθίσταται σαφές ότι η συγκεκριμένη παρέμβαση αναβαθμίζει το ιστορικό και Εμπορικό Κέντρο της πόλης, ενώ ο χώρος μπορεί να αποτελέσει έναν μηχανισμό κοινωνικής συνοχής, συνεργατικού πνεύματος και συνδημιουργίας στους άξονες του πολιτισμού και των τεχνών μέσω της χρήσης των κοινόχρηστων χώρων εντός του συγκροτήματος. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.2.3. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης:

	• 3.1.2.«Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 2.1.4)» • 3.2.4.«Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών κέντρων εντός της πόλης»			
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η περιβαλλοντική επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών στο εσωτερικό του Δήμου Σπάρτης, με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.3. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.			
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	45: Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης			
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RCO19- Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση Τιμή στόχου 2029:2.519 τ.μ.			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».			
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;			ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία θα ακολουθήσει τη μέθοδο μελέτης-κατασκευής, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση από τον σχεδιασμό έως την παράδοση. Όλες οι φάσεις του έργου θα υλοποιηθούν με διαφάνεια και σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα τεχνικά και κανονιστικά πρότυπα.				
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα				
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.4.: Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου του Α' Παιδικού Σταθμού Σπάρτης.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το κτίριο που στεγάζεται ο Παιδικός Σταθμός Σπάρτης βρίσκεται στην οδό «Αρχιδάμου» και «Θερμοπυλών» στο ΟΤ 120. Ως έτος κατασκευής του ισογείου κτιρίου φέρεται το έτος 1958 και πρόκειται για κτίριο διώροφο, με τμήμα υπογείου. Ο χώρος του ισογείου αποτελείται από πέτρινη φέρουσα τοιχοποιία με πλάκα οροφής που εδράζεται σε δοκούς οπλισμένου σκυροδέματος και ο χώρος του ορόφου φαίνεται να αποτελείται από οπτοπλινθοδομή με ενισχυμένα «σενάζ». Η προτεινόμενη πράξη αφορά την υλοποίηση παρεμβάσεων ενεργειακής και λειτουργικής αναβάθμισης. Οι παρεμβάσεις αυτές θα αφορούν σε θερμομόνωση κελύφους, αντικατάσταση παλαιών κουφωμάτων με νέα, ενεργειακά αποδοτικά, εγκαταστάσεων σύγχρονων κλιματιστικών ή αντλιών θερμότητας, αναβάθμιση συστημάτων πυρόσβεσης, καθώς και στην αναβάθμιση του φωτισμού και του περιβάλλοντος χώρου. Επιπλέον, είναι απαραίτητες εργασίες για την βελτίωση του κτιρίου και την αναβάθμιση της λειτουργίας του σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και την κείμενη νομοθεσία για τα κτίρια ειδικών χρήσεων όπως τα εκπαιδευτήρια. Για το λόγο αυτό θα υλοποιηθούν επεμβάσεις ύστερα από την ολοκλήρωση μελετών που δύναται να αφορούν την προσβασιμότητα ΑμεΑ, την Εγκατάσταση Ανελκυστήρα, την Στατική Ενίσχυση και την εγκατάσταση ραμπών για την απευθείας είσοδο στον β' όροφο και γενικότερα για επεμβάσεις που θα κριθούν απαραίτητες για την τήρηση του Κτιριολογικού Προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.300.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Στόχος των προτεινόμενων επεμβάσεων είναι αφενός να εξασφαλιστούν συνθήκες θερμικής άνεσης στον εσωτερικό χώρο του κτιρίου με ταυτόχρονη ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας και αφετέρου ο εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση ενός κτιρίου που μπορεί να στεγάσει Εκπαιδευτικές δομές (Παιδικός Σταθμός, Νηπιαγωγείο, Κέντρο δια βίου Μάθησης,) με άμεσο όφελος για τους πολίτες και τα μικρά παιδιά. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: - Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης - Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

	Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.2.3. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 3.1.2. «Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 2.1.4)» • 3.2.4. «Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών κέντρων εντός της πόλης»			
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η περιβαλλοντική επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών στο εσωτερικό του Δήμου Σπάρτης, με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.4. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.			
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027				
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».			
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐

	κτιρίου			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;			ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.5.:Ενεργειακή αναβάθμιση, νεοκλασσικού κτιρίου (πρώην οικία «Τριτάκη») επί της οδού «Άγιδος 28» στο Δήμο Σπάρτης.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το κτίριο βρίσκεται στο ΟΤ 22 επί της οδού «Άγιδος 28», έναντι της Ι. Μητρόπολης Ευαγγελίστριας, πλησίον του ομώνυμου Πάρκου και των Παλαιών Δικαστηρίων. Το κυρίως κτίριο είναι διώροφη κατοικία διατηρητέα και αποτελείται από ισόγειο και Α΄ όροφο συνολικού εμβαδού 601,4 m². Η Πράξη αφορά την Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου, λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική ιδιαιτερότητά του, γι' αυτό και τα μέτρα που θα εφαρμοστούν στο κέλυφος, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις την στέγη κτλ. επιλέγονται και εφαρμόζονται κατά περίπτωση. Ενδεικτικά οι επεμβάσεις αφορούν μέτρα στατικής και αρχιτεκτονικής αποκατάστασης του κτιρίου και λοιπές ενέργειες όπως: - Εγκατάσταση κεραμοσκεπούς στέγης και μόνωσης σε αυτή, - Μονώσεις στο κτιριακό κέλυφος, εγκατάσταση φωτιστικών νέας τεχνολογίας, - Αντικατάσταση κουφωμάτων με σύγχρονα κουφώματα και διπλούς υαλοπίνακες, αποκατάσταση Τοιχοποιιών, - Υποστρωμάτων, Δοκών, πατωμάτων, - Αναβάθμιση ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων Θέρμανσης-Ψύξης κτλ. Επιπλέον, η Πράξη δύναται να περιλαμβάνει εξοπλισμούς και προμήθειες απαραίτητες για την λειτουργία Κέντρου Πολιτισμού. Μετά την περαίωση του κυρίως έργου, όπως αίθουσα πολλαπλών χρήσεων πλήρως εξοπλισμένη, χώρους γραφείων και λοιπούς βοηθητικούς χώρους απαραίτητους για την λειτουργία του κέντρου. Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	2.000.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Σκοπός της Πράξης είναι η αποκατάσταση ενός διατηρητέου κτιρίου, βρισκόμενο σε σημαντική θέση εντός της Σπάρτης.Ο εκσυγχρονισμός του, βάση ελαχιστοποίησης του οικολογικού αποτυπώματός του, καθώς και η δημιουργία Κέντρου Πολιτισμού θα συμβάλλουν στην ανάδειξη της περιοχής και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της.Το κτίριο θα φιλοξενεί ένα ευρύ φάσμα δράσεων πολιτιστικού, κοινωνικού, ψυχαγωγικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η περιβαλλοντική επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών στο εσωτερικό του Δήμου Σπάρτης, με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.5. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών

	και πολιτιστικών υποδομών της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.			
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027				
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029				
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».			
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.
ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.2.6.:Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η παρούσα Πράξη αφορά την αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία Συγχρηματοδοτούμενων Δομών από το Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, μετά την ολοκλήρωση της επιλεξιμότητας των δαπανών τους και για τη διασφάλιση της βιώσιμης συνέχισης λειτουργίας τους, μετά τη λήξη της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για το τεχνικό έργο και τις προμήθειες που θα απαιτηθούν ύστερα από την οριστικοποίηση των αναγκαίων μελετών, ώστε στο κτίριο να φιλοξενηθούν οι δομές και τα γραφεία υποστήριξης της «Καινοτομίας» και της «Επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης» που λειτουργούν ήδη, σε συνεργασία ακαδημαϊκής & επιχειρηματικής κοινότητας στην Περιφέρεια Λακωνίας. Το κτίριο θα διαθέτει αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αίθουσα αναμονής, χώρος γραφείων και λοιπούς χώρους βοηθητικής χρήσης. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, οι εργασίες αναβάθμισης κτιρίου δύναται να αφορούν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα εξής: • στατικές ενισχύσεις, • αποκατάσταση στέγης, • συντήρηση εξωτερικών και εσωτερικών επιφανειών, • αποκατάσταση κουφωμάτων, • ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις, • εγκαταστάσεις θέρμανσης – ψύξης, • υποδομές προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία (ράμπες, τουαλέτες ΑμεΑ), • διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων εγκαταστάσεις πυροπροστασίας & ασφάλειας κτλ. Η Πράξη 1.1.2.6. παρουσιάζει: i. Άμεση συνέργεια με την Πράξη με κωδικό ΟΠΣ: 6004735, καθώς σχεδιάζεται να αποτελέσει την υποδομή φιλοξενίας της «Δομής υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης» στην περιοχή. ii. Συμπληρωματικότητα με την Πράξη με κωδικό ΟΠΣ: 6011212 και τίτλο «Δράσεις Στήριξης της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης Μέσω της Συνεργασίας Περιφερειακών Επιχειρηματικών και Ερευνητικών Φορέων (InnovationOffice)» ως προς το περιεχόμενο. Η κατασκευή του έργου δύναται να υλοποιηθεί με την διαδικασία αξιολόγησης Μελέτης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 παρ.4 του ν.4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.600.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η Αναβάθμιση κτιρίου το οποίο θα φιλοξενήσει για λογαριασμό της ΠΕ Λακωνίας, μετά το 2030, τις υλοποιημένες στο Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021- 2027 δομές καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, προκειμένου να λειτουργήσουν απρόσκοπτα μετά το πέρας της χρηματοδότησής τους κάτω από μία στέγη. Η παρούσα Πράξη θα επιτύχει την περαιτέρω διασύνδεση των ερευνητικών και ακαδημαϊκών αποτελεσμάτων με την αγορά και την παραγωγή σε ένα ευρύ φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας (Αγροδιατροφική Αλυσίδα, Τουρισμός-Πολιτισμός, Υλικά-Κατασκευές & Βιομηχανία, Τεχνολογίες Πληροφορικής Επικοινωνιών, Ενέργεια, Περιβάλλον, Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα). Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια:

	Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027		
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η περιβαλλοντική επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών στο εσωτερικό του Δήμου Σπάρτης, με βάση τις αρχές ενεργειακής και βιώσιμης απόδοσης. Συνεπώς η Πράξη 1.1.2.6. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.		
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	168: Φυσική ανάπτυξη και ασφάλεια δημόσιων χώρων		
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)			
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RCO74-Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη Τιμήστόχου 2029: 32.786 άτομα		
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029			
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: - Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. - Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). - Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». - Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».		
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.		
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
	Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία θα ακολουθήσει τη μέθοδο μελέτης-κατασκευής, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση από τον σχεδιασμό έως την παράδοση. Όλες οι φάσεις του έργου θα υλοποιηθούν με διαφάνεια και σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τα ισχύοντα τεχνικά και κανονιστικά πρότυπα.		
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.		

Δράση 1.1.3.:Παρεμβάσεις αναβάθμισης του αστικού και του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης βάσει των αρχών βιωσιμότητας:

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.3.1.:Πράσινη ανάπτυξη της περιοχής «Ευρώτα», από παλιά γέφυρα ως παραπόταμο «Κνακίωνα».
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Ανάπλαση του Ευρώτα είναι μια από τις παρεμβάσεις που συνθέτουν μια ολιστική προσέγγιση ανάπτυξης της Σπάρτης και την ανάδειξη σύνθεσης της σύγχρονης ζωής, μαζί με το ιστορικό και μυθικό περιβάλλον. Αφορά σε τμήμα της παραποτάμιας περιοχής του Ευρώτα που εκτείνεται από την υπάρχουσα μεταλλική γέφυρα έως τις εκβολές του παραπόταμου «Κνακίωνα» και καταλαμβάνει έκταση 700 περίπου στρεμμάτων. Σκοπός του έργου είναι να αναπτυχθεί, κατά μήκος του ποταμού, ένα γραμμικό πάρκο ανάδειξης και προστασίας του φυσικού τοπίου και των αρχαιολογικών τόπων που ενυπάρχουν στην περιοχή. Ουσιαστικά προτείνεται η κατασκευή υποδομών για την υποστήριξη τουριστικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, ψηφιακών και αθλητικών δραστηριοτήτων, για την περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Οι προτεινόμενες υποδομές θα είναι ήπιας μορφής και αποσκοπούν στη διασύνδεση του αστικού ιστού της Σπάρτης, με αναπτυξιακές δυνατότητες και παραγωγικές λειτουργίες του τοπίου του ποταμού Ευρώτα. Η εν λόγω σύνδεση είναι εφικτό να προσφέρει στους επισκέπτες και στους κατοίκους της παγκοσμίου φήμης ονόματος της πόλης της Σπάρτης, τον ποταμό Ευρώτα αντάξιο της ιστορικής του αξίας και ονόματος. Θα προστατευθεί το ευρύτερο οικοσύστημα με την ρύθμιση παραγόντων που επιβαρύνουν την φυσική κατάσταση του ποταμού (όπως περιβαλλοντικές πιέσεις, καταπατήσεις της ενεργού και ευρείας κοίτης, καταπατήσεις της εγκαταληφθείσας κοίτης, αυθαίρετη δόμηση, κ.λπ.). Θα αναδειχθούν και ενοποιηθούν τα παραεωρώτεια μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, το φυσικό περιβάλλον και η πολιτιστική κληρονομιά, μέσω των αναπλάσεων στις αναξιοποίητες εκτάσεις της περιοχής παρέμβασης, η οποία θα επιφέρει δυναμική ώθηση στην αναβάθμιση του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος της Σπάρτης και της ΠΕ Λακωνίας. Ακόμη, θα ενισχυθεί η εκπαιδευτική περιβαλλοντική αξία μελέτης και παρατήρησης ενός ιδιαίτερου οικοσυστήματος. Ο δημόσιος χώρος που θα δημιουργηθεί κατά μήκος του ποταμού θα περιλαμβάνει ποδηλατόδρομο, πεζόδρομο, φυτεύσεις και τοπιακό σχεδιασμό, καθώς και θεματικές περιοχές. Επίσης, πρόκειται να υλοποιηθεί αποκατάσταση της υφιστάμενης μεταλλικής γέφυρας και ο σχεδιασμός μιας νέας πεζογέφυρας στην προέκταση του δρόμου που διέρχεται δίπλα από το αρχαίο ιερό της Ορθίας Αρτέμιδας. Υπογραμμίζεται θα

	αξιοποιηθούν και θα αναβαθμιστούν οι υπάρχουσες υποδομές (λ.χ. οι αθλητικές εγκαταστάσεις), εντάσσοντας τες στο γενικό σχεδιασμό της περιοχής.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	3.818.218,25 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Σκοπός του έργου είναι να αναπτυχθεί κατά μήκος του ποταμού ένα γραμμικό πάρκο ανάδειξης και προστασίας του φυσικού τοπίου και των αρχαιολογικών τόπων που ενυπάρχουν στην περιοχή. Στο πλαίσιο της Πράξης προωθείται η κατασκευή υποδομών για την υποστήριξη τουριστικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, ψηφιακών και αθλητικών δραστηριοτήτων, η οποία αποσκοπεί στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.3.1. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 1.1.5. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 2.1.4, 3.1.2) • 2.1.4. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, στο κέντρο και σε ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 3.1.2) • 2.2.3. Δημιουργία νέων ποδηλατικών διαδρομών και σχετικών εγκαταστάσεων (πχ θέσεις στάθμευσης) • 2.2.8. Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων, ράμπες ΑμεΑ κ.α.) • 3.1.2. Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας σε γειτονιές, κέντρο και ευαίσθητες περιοχές (κοινό μέτρο 1.1.5, 2.1.4) • 3.2.5. Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων, ράμπες ΑμεΑ κ.α.) και Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την προσβασιμότητα των πεζών – (κοινό μέτρο 2.2.7) • 3.2.7. Παρεμβάσεις ανάπλασης και κυκλοφοριακών ρυθμίσεων (συμπ. Πεζοδρομήσεων παροδικών ή μόνιμων) σε περιοχές πέριξ σχολικών συγκροτημάτων και άλλων χρήσεων που συγκεντρώνουν ευάλωτους χρήστες (κοινό με 1.2.8) • 5.2.1. Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης πχ αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α. (κοινό με 2.2.7) • 5.2.2. Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Σπάρτης με παράλληλη βελτίωση της προσπελασιμότητας του με βιώσιμα μέσα • 5.2.3. Ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος (Ταΰγετος, Ευρώτας) με περιπατητικές και ποδηλατικές διαδρομές
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η αναβάθμιση του αστικού και του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης βάσει των αρχών βιωσιμότητας. Συνεπώς η Πράξη 1.1.3.1. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	79: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RC075- Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται Τιμή στόχου 2029: 1 συνεισφορά σε στρατηγικές

ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029					
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»				
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.				
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου</td><td>ΝΑΙ ☐</td><td>ΟΧΙ ☐</td><td>Δεν απαιτείται ☒</td></tr> </table> Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒		
<table border="1"> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td><td>ΝΑΙ ☒</td><td>ΟΧΙ ☐</td></tr> </table>	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐		
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐			
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα				
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.3.2: Αγορά Ηλεκτροκίνητων λεωφορείων και τροχαίου υλικού για τις ανάγκες πολιτών και Υπηρεσιών του Δήμου
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης

ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Ο Δήμος Σπάρτης, στο πλαίσιο της υλοποίησης δράσεων για την κλιματική ουδετερότητα και αειφορία, προτίθεται να προμηθευτεί τα αναγκαία ηλεκτρικά τροχοφόρα. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις ΣΒΑΚ και προκειμένου να μειωθούν οι μετακινήσεις με ΙΧ μέσα στην πόλη αλλά και σε σημαντικά σημεία συγκέντρωσης επισκεπτών ή εξυπηρέτησης πολιτών (αξιοθέατα, Διοικητήριο ΠΕΛ, Νοσοκομείο Λακωνίας κτλ) κρίνεται εύλογο η μετακίνηση και πρόσβαση να διευκολύνεται με την χρήση Δημοτικών ηλεκτρικών λεωφορείων. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα να αξιοποιούνται τα εν λόγω λεωφορεία και για οργανωμένες μετακινήσεις επισκεπτών ή εργαζομένων του Δήμου. Σημειώνεται πως 2 επιβατικά ηλεκτροκίνητα οχήματα θα εξυπηρετούν τις ανάγκες μετακινήσεων των υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα την Δημοτική Αστυνομία η οποία θα ενισχυθεί με 6 νέα στελέχη.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	900.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η συγκεκριμένη Πράξη αφορά στην αγορά ηλεκτροκίνητων λεωφορείων και τροχαίου υλικού για τις ανάγκες πολιτών και Υπηρεσιών του Δήμου Σπάρτης, για την προώθηση της βιώσιμης μεταφοράς των κατοίκων όλου του Δήμου. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης. • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.3.2. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 2.1.1. «Δημιουργία διαδρομών Δημόσιας Συγκοινωνίας εντός της πόλης με υψηλές συχνότητες. • 2.2.1. «Αγορά και κυκλοφορία ηλεκτροκίνητων μικρών οχημάτων δημοτικής συγκοινωνίας και εξηλεκτρισμός δημοτικού στόλου οχημάτων». • 2.2.7. «Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης, π.χ. αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α.».
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη είναι μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.3.2. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και

	2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις».			
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.3.3: Προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων για το Δήμο Σπάρτης
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η παρούσα Πράξη αφορά στην προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων και συγκεκριμένα, 2 αυτοκινήτων και 2 δίκυκλων για τις ανάγκες του Δήμου Σπάρτης.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	200.000,00 €

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Ο Δήμος Σπάρτης, στο πλαίσιο της υλοποίησης δράσεων για την κλιματική ουδετερότητα και την αειφορία, πρόκειται να προμηθευτεί ηλεκτροκίνητα οχήματα. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη είναι μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.3.3. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: - Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. - Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). - Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». - Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.

ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.3.4: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του δημοτικού Άλσους «Γουδέ».
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η παρούσα Πράξη αφορά στην αναβάθμιση και στον εκσυγχρονισμό του δημοτικού Άλσους «Γουδέ» έκτασης 38 στρεμμάτων που βρίσκεται στην περιοχή Αγία Ειρήνη του ΔΔ Σπαρτιατών σε απόσταση περίπου 2km από το κέντρο της πόλης και περίπου 1km από τον οργανωμένο και συνεκτικό αστικό ιστό της. Το πάρκο «Γουδέ» δημιουργήθηκε προ 10-ετίας και αποτέλεσε πρότυπο έργο αειφορικής ανάπτυξης και αναβάθμισης της ποιότητα ζωής. Ως χώρος ήπιων δραστηριοτήτων (αθλητικών, εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών), απευθύνεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και αποτελεί πόλο έλξης για κατοίκους και επισκέπτες. Στο πλαίσιο αυτό και για να συνεχίσει να αποτελεί το πάρκο πυλώνα ανάπτυξης της Δυτικής πλευράς της πόλεως. Προτείνεται η αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου χώρου αστικού πρασίνου και αναψυχής πάρκου «Γουδέ» με προτεινόμενες παρεμβάσεις να αφορούν τα εξής: • Συντήρηση πίστας SkatePark • Ενίσχυση Φυτεύσεων • Εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης και επανάχρησης υδάτων • Εγκατάσταση Μονάδων αποθήκευσης Ενέργειας από ιδιοπαραγωγή • Αντικατάσταση υφιστάμενων φωτιστικών σωμάτων και ενίσχυση φωτισμού με νέο, καινούργιας τεχνολογίας • Συντήρηση και αντικατάσταση εξοπλισμού σιντριβανιών • Προσθήκη γηπέδων άθλησης • Προσθήκη Αστικού εξοπλισμού • Ενίσχυση Περιβαλλοντικής ταυτότητας με απαραίτητο πληροφοριακό υλικό • Αντικατάσταση εξοπλισμού παιδικών χαρών και συντήρηση αστικού εξοπλισμού • Συντήρηση και μερική αντικατάσταση δαπέδων από κουρασάνι • Λοιπές αναβαθμίσεις που εξυπηρετούν την λειτουργικότητα (π.χ.ύλική αναδιαμόρφωση θεάτρου, δωρεάν wi-fi, κτλ).
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.000.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	Σκοπός της συγκεκριμένης Πράξης είναι η ανάδειξη των οικολογικών διαδικασιών, η προαγωγή της ποιότητας ζωής και η ενίσχυση της αειφορίας στο Δήμο Σπάρτης. Τα οφέλη από τη δημιουργία περαιτέρω πράσινων υποδομών ή/και την ανάπτυξη των υφιστάμενων στο Δήμο είναι τα ακόλουθα:

ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	• Ενίσχυση της αστικής βιοποικιλότητας • Διαφύλαξη και αξιοποίηση υδρολογικού καθεστώτος (όμβρια ύδατα, σώματα νερού, υδροφόρος ορίζοντας) • Μικροκλιματική αναβάθμιση του αστικού τοπίου • Αναβάθμιση ποιότητας ζωής • Διεύρυνση δυνατοτήτων αστικής και κοινωνικής συναναστροφής • Ενίσχυση οικολογικής συνείδησης – επαφή με το φυσικό στοιχείο • Εξάλειψη κοινωνικών ανισοτήτων – ενδυνάμωση κοινωνικής συνοχής μέσα από τη συμμετοχή και τη συνεργασία • Ανάδειξη αστικής πολιτιστικής κληρονομιάς • Δημιουργία υπεραξίας γης σε υποβαθμισμένες περιοχές • Ελαχιστοποίηση ενεργειακού κόστους – επανάχρηση πόρων Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου (ΦΕΚ 298/ΑΑΠ/2017). • Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (ΣΑΠ) Δήμου. • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΚΑΒ) Δήμου Σπάρτης • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027. Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.3.4. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου Σπάρτης: • 3.2.2. «Δημιουργία μικρών χώρων αστικού πρασίνου - Parklets και ανάπτυξη κοινοχρήστων χώρων». • 3.2.4. «Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών κέντρων εντός της πόλης». • 3.2.5. «Ανάπτυξη υποδομών για ενίσχυση της προσβασιμότητας (σημειακές διαπλατύνσεις, τοπικές εξοχές, μείωση πλάτους λωρίδων, ράμπες ΑμεΑ κ.α.) και Αφαίρεση εξοπλισμού ή σήμανσης ή υποδομής που επηρεάζει την ορατότητα και την προσβασιμότητα των πεζών – (κοινό μέτρο 2.2.7)» • 5.1.1. «Πεζοδρόμηση στα κέντρα οικισμών του Δήμου» • 5.2.1. «Αναπλάσεις οδών - Δημιουργία πράσινων διαδρομών διασύνδεσης πόλων έλξης πχ αρχαιολογικός χώρος Σπάρτης, δημόσιοι χώροι, Μυστράς κ.α. (κοινό με 2.2.7)»
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη είναι μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.3.4. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων,

	Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒ Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης. Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 1.1.3.5: Ανάπλαση τμημάτων του αστικού ιστού του Δήμου Σπάρτης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης κινητικότητας.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας: Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα οδικής ασφάλειας είναι η διαμόρφωση ή η

	απουσία διαμόρφωσης των συμβολών των οδών μεταξύ τους. Υπάρχουν σε όλη την πόλη της Σπάρτης, αλλά και σε επιμέρους οικισμούς, σημεία που χρήζουν ανασχεδιασμού σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές οδικής ασφάλειας. Η αναβάθμιση των διασταυρώσεων θα ενισχύσει την ασφάλεια για όλους τους μετακινούμενους και θα συμβάλλει στην ανασυγκρότηση του δημόσιου χώρου. Για την περίπτωση του Δήμου Σπάρτης η προτεινόμενη Πράξη προβλέπει τη αναδιαμόρφωση/ διαμόρφωση 6 κόμβων. Παράλληλα με την βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας, επιχειρείται η βελτίωση της οδικής ασφάλειας σε διάφορους ισόπεδους κόμβους και διασταυρώσεις της πόλης, στους οποίους καταγράφεται υψηλός αριθμός τροχαίων συμβάντων ή εντοπίζονται επισφαλή στοιχεία για την κίνηση ευάλωτων χρηστών ή εντοπίζεται άλλο ζήτημα (κακή γεωμετρία, μειωμένη ορατότητα κ.α.). Η οδική ασφάλεια αποτελεί ιδιαίτερα κρίσιμο στοιχείο στον αστικό χώρο. Η αναβάθμιση διασταυρώσεων στο αστικό οδικό περιβάλλον αποτελεί σημαντικό μέτρο υποδομών, η εφαρμογή του οποίου θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία του Δήμου με την Περιφέρεια. Το κόστος και ο χρόνος υλοποίησης μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την επιλεγμένη παρέμβαση. Χαρακτηριστικές παρεμβάσεις για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και της ροής της μηχανοκίνητης κυκλοφορίας είναι: • η δημιουργία κυκλικών κόμβων, • ο ανασχεδιασμός του φυσικού χώρου της διασταύρωσης, • η απλοποίηση των επιτρεπόμενων κινήσεων, • η τοποθέτηση φωτεινού σηματοδότη κ.α.. Η αλλαγή της διάταξης ενός κόμβου και τη βελτίωση των γεωμετρικών του χαρακτηριστικών, οδηγούν στη βελτίωση των συνθηκών οδικής ασφάλειας και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης της μηχανοκίνητης κυκλοφορίας. Πέραν τούτων, θα πρέπει να υπάρχουν και σχετικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της βιώσιμης κινητικότητας της αναβάθμισης της εξυπηρέτησης των πεζών και των ευάλωτων χρηστών. Ιδιαίτερη μέριμνα για τέτοιου είδους μέτρα θα πρέπει να λαμβάνεται στους κόμβους εντός του αστικού ιστού και πλησίον σημείων ενδιαφέροντος και σχολικών συγκροτημάτων. Παρά το γεγονός πως η υποδομή για την κίνηση των πεζών μπορεί να είναι επαρκής, συχνά δημιουργούνται ζητήματα ασφάλειας κατά την διάσχιση της οδού και την γενικότερη διεξαγωγή των πεζών με την μηχανοκίνητη κυκλοφορία. Επιπροσθέτως, το παρόν μέτρο εξετάζει τη μελέτη και την τελική αναδιαμόρφωση των διαβάσεων των πεζών και των ποδηλάτων σε κρίσιμες διασταυρώσεις. Η θέση και η συχνότητα των διαθέσιμων σημείων διάσχισης της οδού σε έναν κεντρικό άξονα συμβάλουν σημαντικά στην ασφαλή και άνετη κίνηση των πεζών, ενώ επηρεάζουν άμεσα την ροή της μηχανοκίνητης κυκλοφορίας. Στόχος είναι η αρμονική λειτουργία των οδών και η ασφάλεια για όλους τους χρήστες της. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της Πράξης είναι τα εξής: • Ενίσχυση της οδικής ασφάλειας στους επικίνδυνους κόμβους. • Αναβάθμιση των διασταυρώσεων για την εξυπηρέτηση των πεζών και των ατόμων με κινητικά προβλήματα. • Μείωση αριθμού τροχαίων συμβάντων στους οικισμούς και στοεπαρχιακό οδικό δίκτυο. • Βελτίωση των υποδομών σε όλο το μήκος του οδικού δικτύου (επαρχιακό, τοπικό). • Μείωση των ταχυτήτων στο αστικό και επαρχιακό δίκτυο. • Αύξηση του επιπέδου αντιληπτής οδικής ασφάλειας σε κρίσιμες Το έργο θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, ο οποίος ρυθμίζει τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	1.500.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Σκοπός της εν λόγω Πράξης είναι η αναβάθμιση τμημάτων στο αστικό περιβάλλον του Δήμου Σπάρτης, για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας και της βιώσιμης κινητικότητας. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Σπάρτης • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 Συγκεκριμένα, η Πράξη 1.1.3.5. είναι συμβατή με τα ακόλουθα μέτρα του ΣΒΑΚ Δήμου

	Σπάρτης: • 1.2.1. «Αναβάθμιση διασταυρώσεων στο οδικό περιβάλλον για ενίσχυση της οδικής ασφάλειας» • 1.2.2. «Αναβάθμιση-Διαμόρφωση κόμβων εισόδου στους οικισμούς» • 1.2.3. «Σημειακές βελτιώσεις κόμβων με χαμηλού κόστους παρεμβάσεις Αντικατάσταση υλικών ασφαλτόστρωσης σε επιλεγμένες οδούς του Δήμου (3.2.3)»
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη είναι μία ολοκληρωμένη παρέμβαση, μέσω της οποίας προωθείται η λειτουργική, περιβαλλοντική, κοινωνική και αισθητική αναβάθμιση της πόλης της Σπάρτης, με παράλληλη ενίσχυση της ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητάς της. Συνεπώς η Πράξη 1.1.3.5. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.1 «Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027».
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα

	οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου ☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☒
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; ☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.

5.1.2 Άξονας Στρατηγικής 2

Ε.Σ.2.1.: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.

Δράση 2.1.1.: Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας του Δήμου Σπάρτης.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 2.1.1.1.: Ψηφιοποίηση Δημοτικών Μουσείων του Δήμου Σπάρτης.
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Αντικείμενο της συγκεκριμένης Πράξης είναι η αξιοποίηση από το Δήμο Σπάρτης των, πλέον, σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας για τη διάσωση και προστασία του πολιτιστικού του αποθέματος καθώς και για την, με αποτελεσματικό τρόπο, περαιτέρω ανάδειξη και προβολή του. Η ανάπτυξη καινοτόμου ψηφιακού περιεχομένου, θα μπορεί να συμβάλλει στον εμπλουτισμό του πολιτιστικού και τουριστικού προϊόντος της χώρας. <u>Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών – «Τάκης Αϊβαλής»:</u> Το Μουσείο Φωτογραφικών Μηχανών - Τάκης Αϊβαλής εγκαινιάστηκε το Μάρτιο του 2013. Η συλλογή περιλαμβάνει κυρίως την εξέλιξη των φωτογραφικών μηχανών του εικοστού αιώνα που απευθυνόταν κυρίως στον ερασιτέχνη χρήστη. Φιλοξενεί την προσωπική συλλογή του γνωστού φωτογράφου Τάκη Αϊβαλή που χαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη παγκοσμίως ιδιωτική συλλογή φωτογραφικών μηχανών, αφού αριθμεί περισσότερες από 1000 φωτογραφικές μηχανές. η συλλογή του αυξήθηκε και το 1967 έφθασε να έχει περισσότερες από 300 μηχανές – από τις οποίες οι έξι είναι αεροφωτογραφικές – τις οποίες αγόρασε σε χαμηλές τιμές από παλαιοπωλεία της Νέας Υόρκης, αφού τα χρόνια εκείνα δεν τις θεωρούσαν συλλεκτικά κομμάτια. Συνέχιζε να αγοράζει μηχανές από ολόκληρο τον κόσμο, διαφόρων εταιριών, μαζί με αεροφωτογραφικές μηχανές που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν από τον αμερικανικό στρατό, για τη δημιουργία χαρτών ή τη φωτογράφιση ολόκληρων περιοχών. Το 2001 η συλλογή κέρδισε μια θέση στο βιβλίο των ρεκόρ Guinness και σήμερα μπορεί να τη θαυμάσει κανείς επισκεπτόμενος το ιδιαίτερο αυτό μουσείο στον Μυστρά. Όλες οι μηχανές που υπάρχουν στο Μουσείο είναι μεταχειρισμένες με το ανάλογο πιστοποιητικό, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων που αγοράστηκαν καινούριες. Ανάμεσα στις φωτογραφικές

μηχανές φιγουράρουν ονόματα όπως: «Kodak», «Agfa», «Argus», «Coronet», «Zeissikon», «Bilora», «Dacora», «Minotta», «Nikon», «Canon», «Olympus», «Polaroid», «Zenit» κ.α.. Επίσης, ο επισκέπτης μπορεί να δει: ξύλινες φωτογραφικές μηχανές, αρνητικά, φακούς, εξαρτήματα και βιβλία σχετικά με την τέχνη της φωτογραφίας.

«Μανουσάκειο Μουσείο Αστικού & Λαϊκού Βίου»:

Το «Μανουσάκειο Μουσείο Αστικού & Λαϊκού Βίου» στεγάζεται σε διώροφο παραδοσιακό κτίριο του 19ου αιώνα και εγκαινιάστηκε το 2014. Το κτίριο αυτό, μαζί με την οικοσκευή, το ρουχισμό κλπ, δωρίθηκε στον Δήμο Σπάρτης το 1996 από τον αείμνηστο Λεωνίδα Μανουσάκη. Οι επισκέπτες του Μουσείου έχουν τη δυνατότητα μέσα από τις αναπαραστάσεις των χώρων της κατοικίας, τις εκθέσεις αντικειμένων και τις προβολές πολυμέσων, να επισκεφθούν και να «γευτούν» όψεις της οικογενειακής & κοινωνικής ζωής μίας άλλης εποχής, των ανθρώπων που κατοίκησαν & δημιούργησαν τη νέα πόλη της Σπάρτης. Περιλαμβάνει έπιπλα, ενδυμασίες, κεντήματα, υαλικά και πλούσιο φωτογραφικό υλικό της εποχής. Σε ειδική προθήκη εκτίθενται οικογενειακά κειμήλια που δωρίθηκαν στο Μουσείο από Σπαρτιάτες πολίτες, που επιθυμούν να μοιραστούν με τους επισκέπτες, όχι μόνο το μερίδιο της ιστορίας που τους αναλογεί αλλά και το μοναδικό συναίσθημα που τους συνδέει με αυτά τα πολύτιμα αντικείμενα. Ξεχωριστή θέση στην έκθεση καταλαμβάνει το Οθωμανικό λάβαρο, το οποίο έφερε από την Λέσβο το 1912 μετά την απελευθέρωση του νησιού από τους Οθωμανούς, (8/11/1912), ο Σπαρτιάτης ταγματάρχης Αλέξανδρος Μανουσάκης- θεός του δωρητή. Το λάβαρο έχει περιέλθει στην κατοχή του Δήμου, αφού πρώτα συντηρήθηκε και χαρακτηρίστηκε ως κινητό διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Στο πλαίσιο της προτεινόμενης Πράξης θα υλοποιηθούν ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- Φωτογράφιση, τεκμηρίωση και επεξεργασία 364 έργων τέχνης και 122χαρτών
- Πληροφοριακό Σύστημα Τεκμηρίωσης
- Ανάπτυξη διαδικτυακού κόμβου
- Δημιουργία 3D εικονικής έκθεσης
- Εικονική περιήγηση
- Ψηφιακός Ξεναγός
- Επαυξημένη Πραγματικότητα
- Ντοκιμαντέρ για την ιστορία της έκθεσης

Ο πολιτισμός αποτελεί προϋπόθεση για να υπάρξει βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και το προτεινόμενο έργο θα υπηρετήσει το βιώσιμο πολιτιστικό τουρισμό της Λακωνίας. Εκτιμάται ότι η ανάπτυξή του μπορεί να συνδράμει στην προσπάθεια για την ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής. Ως προς τις υπόλοιπες πολιτικές και αρχές της ΕΕ (την περιβαλλοντική προστασία, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προστασία της βιοποικιλότητας), η προτεινόμενη Πράξη σέβεται την αρχή της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος και ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της υπ.αρ. 177229/15.12.14 ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία 2014-2020» για την ελληνική επικράτεια, όπως αυτή τροποποιείται και ισχύει. Όπου είναι δυνατόν, θα προσπαθήσει να επιτύχει θετική συνεισφορά για το περιβάλλον (π.χ. με τη χρήση τεχνολογιών και υλικών φιλικών προς το περιβάλλον). Ταυτόχρονα, στοχεύει σε έμμεσους τρόπους βελτίωσης, στοχεύοντας στην πλήρη αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενημέρωσης, που δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον και δεν επιβαρύνουν τις μη ανανεώσιμες πηγές του πλανήτη.

Η υλοποίηση της πράξης περιλαμβάνει τη χρήση νέων ψηφιακών εργαλείων, που αφορούν στη διάσωση και προβολή του πολιτιστικού πλούτου των Δημοτικών Μουσείων και τη διάθεση του υλικού στους επισκέπτες της και όχι μόνο. Προκειμένου να ενισχυθεί επί τόπου η «εμπειρία του χρήστη», θα υπάρχουν εφαρμογές ψηφιακής ξενάγησης με οπτικό και ηχητικό υλικό. Όλα τα παραπάνω, θα αναπτύσσονται με χρήση εξελιγμένων τεχνολογικά εργαλείων και με ιδιαίτερη έμφαση στο φιλικό προς το χρήστη σχεδιασμό, καθώς και στη βιωσιμότητά του.

Η προτεινόμενη Πράξη θα αποτελέσει πόλο έλξης για τους χρήστες του διαδικτύου, καθώς θα αποκτήσουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με την ιστορική και πολιτιστική μας κληρονομιά και θα έχει ως στόχο την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του Δήμου Σπάρτης. Ως επικοινωνιακός στόχος της Πράξης ορίζεται η προβολή των συλλογών σε όλη τη διεθνή κοινότητα. Ο παραπάνω στόχος επιτυγχάνεται

με την ανάδειξη και ολοκληρωμένη παρουσίαση των ανωτέρω στο διαδίκτυο και με την ένταξη του φορέα στη νέα ψηφιακή εποχή, μέσω των νέων ψηφιακών εφαρμογών και αναδυόμενων τεχνολογιών και παραγωγών. Αυτές θα ενισχύουν την εμπειρία του επισκέπτη, μέσα από τη χρήση του διαδικτύου και των πολυμέσων.

Η εν λόγω Πράξη αφορά στην αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων και στη χρήση αναδυόμενων τεχνολογιών για την προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας. Με γνώμονα την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής εξωστρέφειας του πολιτιστικού περιεχομένου, στο πλαίσιο της Πράξης θα υλοποιηθούν εργασίες ψηφιοποίησης, τεκμηρίωσης και ταξινόμησης, καθώς και ανάπτυξης μιας σειράς ψηφιακών εφαρμογών. Στόχος είναι να εμπλουτίζεται διαρκώς και να φιλοξενεί σημαντικές εκθέσεις, έτσι ώστε να διεγείρεται το ενδιαφέρον των συνδημοτών και των επισκεπτών, αλλά και να διευρύνει τον πολιτιστικό ορίζοντα, ως γνήσιος χώρος της πνευματικής και της αισθητικής αναζήτησης.

Το προτεινόμενο έργο θα αξιοποιήσει καινοτόμες τεχνολογίες προκειμένου να εξασφαλισθεί με το βέλτιστο τρόπο η προσβασιμότητα στο ψηφιοποιημένο πολιτιστικό απόθεμα από όλους τους πολίτες. Επιπλέον, το ψηφιοποιημένο υλικό θα αξιοποιηθεί για την πλήρη τεκμηρίωση του πολιτισμικού αποθέματος, τη διαχείρισή του με βάση τη διαλειτουργικότητα και για την προβολή και ανάδειξή του με ελκυστικότητα και σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Επίσης, δίνει τη δυνατότητα στο φορέα να έχει άμεση πρόσβαση στο πολιτιστικό απόθεμα, χωρίς την ανάγκη να έρθει σε επαφή με το πρωτότυπο, περιορίζοντας έτσι τον κίνδυνο φθοράς.

Εκτιμάται ότι το έργο θα έχει σημαντικά θετικά αποτελέσματα στην έρευνα και την εκπαίδευση. Η ψηφιοποίηση, επεξεργασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και η δημιουργία υπηρεσιών συμβάλλουν στην Κοινωνία της γνώσης. Οι επισκέπτες, τόσο των διαδικτυακών εφαρμογών, όσο και οι φυσικοί επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα εκτενούς πληροφόρησης όσον αφορά το πρωτογενές υλικό, αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία.

Αναφορικά με τα αναμενόμενα οφέλη, το συγκεκριμένο έργο αναμένεται πως θα λειτουργήσει προς όφελος των ίδιων των χώρων και τεκμηρίων μέσω της παρουσίας τους στο διαδίκτυο, μέσω της αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες των φυσικών χώρων και της δημιουργίας νέων υπηρεσιών προς διαφορετικές ομάδες χρηστών του διαδικτύου της τοπικής κοινωνίας με την αναβάθμιση των μέσων που διαθέτουν οι χώροι για να παρέχουν βαθύτερη και βιωματικότερη γνωριμία με την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά του φορέα του εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού, η προσέλκυση του οποίου θα οδηγήσει τελικά στην προβολή και οικονομική τόνωση των περιοχών, αναβαθμίζοντας τη συνολική τουριστική εμπειρία των επισκεπτών της διαδικτυακής πύλης από την Ελλάδα και το εξωτερικό, μέσω της παροχής πλούσιου πολιτιστικού περιεχομένου με εύληπτο και βιωματικό τρόπο της εκπαιδευτικής κοινότητας μέσω της διάθεσης πλούσιας και έγκυρης πολιτισμικής πληροφορίας και με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών ως εκπαιδευτικών εργαλείων, παρέχοντας νέες ευκαιρίες στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων ως χρήστες του διαδικτύου.

Επίσης, μεταξύ άλλων θα αποτελέσει ένα σύγχρονο Ψηφιακό Ξεναγό που με τρόπο ευφάνταστο και ευρηματικό, ο οποίος θα:

- Απευθύνεται σε κατοίκους και επισκέπτες
- Ενισχύει τη δια βίου μάθηση με τρόπο ευφάνταστο και δημιουργικό
- Θα συνδέει την ιστορία του φορέα με την ιστορία και τους ανθρώπους της πόλης
- Προκαλεί την ενεργή συμμετοχή του επισκέπτη
- Εξατομικεύει την επίσκεψη ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις προτιμήσεις του επισκέπτη
- Ενισχύσει σημαντικά την εξωστρέφεια όχι μόνο του φορέα, αλλά και όλης της ευρύτερης περιοχής
- Διασυνδέσει αμφίδρομα, μέσω του Δήμου Σπάρτης με τις υπόλοιπες περιοχές της Λακωνίας, προτείνοντας διαδρομές και επισκέψεις
- Αναδείξει το Δήμο Σπάρτης ως φορέα που στηρίζει την καινοτόμο ανάπτυξη που βασίζεται στην ενεργό συμμετοχή χωρίς αποκλεισμούς των κοινοτικών ομάδων, που αποσκοπεί στην ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και που συμβάλλει στην ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων, πληροφορίας και αγαθών.

	Φάση 2: Μελέτη Τεχνικών Προδιαγραφών έργου
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	250.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η σκοπιμότητα της Πράξης «Ψηφιοποίηση Δημοτικών Μουσείων» έγκειται στην ανάγκη αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογιών για την προστασία, ανάδειξη και προβολή του πολιτιστικού πλούτου του Δήμου Σπάρτης, ενισχύοντας την εξωστρέφεια της περιοχής και προάγοντας τον βιώσιμο πολιτιστικό τουρισμό. Με τη δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών και εργαλείων (λ.χ. η ψηφιοποίηση έργων τέχνης και εκθεμάτων, η ανάπτυξη εικονικών εκθέσεων και η εφαρμογή εικονικής περιήγησης) το έργο επιδιώκει να: 1. προσελκύσει τόσο τοπικούς, όσο και διεθνείς επισκέπτες, 2. ενισχύσει την εκπαιδευτική αξία του πολιτιστικού αποθέματος και 3. διευκολύνει την πρόσβαση σε αυτό μέσω καινοτόμων ψηφιακών λύσεων. Επίσης, με τη δημιουργία ενός σύγχρονου Ψηφιακού Ξεναγού, το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση της βιωματικής εμπειρίας των επισκεπτών και στη σύνδεση του πολιτιστικού αποθέματος με την τοπική κοινωνία, προάγοντας την ενεργό συμμετοχή και την αειφορία. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη προωθείται η αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας του Δήμου Σπάρτης. Συνεπώς η Πράξη 2.1.1.1. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.2 «Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	-
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΝΑΙ, ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες

	επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☐
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;			ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 1^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 6 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 2.1.1.2.: Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ).
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Πράξη αφορά στην υποστήριξη και παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027. Ουσιαστικά, θα παρέχει: • διαρκής παρακολούθηση της προόδου των Πράξεων και Δράσεων, • διασφάλιση της σωστής προώθησης και δημοσιότητας των αποτελεσμάτων • και κάλυψη των αναγκών της Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας Στρατηγικής.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	147.058,75 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η συγκεκριμένη Πράξη κρίνεται αναγκαία για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υποστήριξη της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027. Δύναται να εξασφαλίσει την ορθή και έγκαιρη υλοποίηση των έργων, την ενίσχυση της δημοσιότητας των δράσεων και την αναγνώριση των επιτευγμάτων της περιοχής. Η σωστή και ορθολογική κάλυψη των αναγκών της Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας συμβάλλει στην επιτυχία της στρατηγικής και στην ενδυνάμωση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη αφορά την παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ). Συνεπώς, η Πράξη 2.1.1.2. συμβάλλει στην επίτευξη όλων των Σ.Σ. της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027. (Σ.Σ.1: Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών. Σ.Σ.2: Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας. Σ.Σ.3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής εξέλιξης μέσα από την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία, την εξωστρέφεια και την ψηφιακή μετάβαση. Σ.Σ.4: Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού)
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	169:Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	RC074 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 8.784 άτομα RC075 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	PSR998 - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 1 φορέας Πηγή: ΟΠΣ
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021). • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

	Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
	Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒	
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

5.1.3. Άξονας Στρατηγικής 3

Ε.Σ.3.1.: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.

Δράση 3.1.1.: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	3.1.1.1.: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιγας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ).
Δικαιούχος	Δήμος Σπάρτης
Κύριος Πράξης	Δήμος Σπάρτης
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Σπάρτης
Περιγραφή Πράξης	Ο πληθυσμός των περιοχών παρέμβασης της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης βρίσκεται στη βάση της διαπιστωμένης ανάγκης της εν λόγω Πράξης. Ο συγκεκριμένος πληθυσμός παρουσιάζει ολοένα αυξανόμενες ανάγκες φροντίδας (κυρίως λόγω επιπολασμού χρόνιων νοσημάτων), ενώ υφίστανται σημαντικές γεωγραφικές απόστασης για την προσέγγιση σε μονάδες Υγείας (Δημόσιες και Ιδιωτικές). Το εν λόγω οδηγεί, εν μέρει, σε απομόνωση των κατοίκων των δυσπρόσιτων περιοχών και στην έλλειψη της δυνατότητας έγκαιρης πρόβλεψης παθήσεων που παρουσιάζονται με αυξανόμενη συχνότητα στον πληθυσμό αυτό. Με την προτεινόμενη Πράξη των κινητών μονάδων πρόληψης & προαγωγής υγείας επιτυγχάνεται η εξατομικευμένη φροντίδα των κατοίκων της Περιφέρειας, στον τόπο διαμονής τους. Αναλύοντας επιμέρους τις παθήσεις αυτές σημειώνεται ότι: Τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια αποτελούν μακράν τα συνηθέστερα νευρολογικά νοσήματα. Ένα στα έξι άτομα θα υποστεί κάποια στιγμή στη ζωή του ποικίλης αιτιολογίας και βαρύτητας εγκεφαλικό, ενώ υπολογίζεται πως περίπου 25.000 Έλληνες νοσούν ετησίως. Σε παγκόσμια κλίμακα τα εγκεφαλικά αποτελούν πλέον την πρώτη αιτία αναπηρίας και τη δεύτερη πιο συχνή αιτία θανάτου. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι το φορτίο και το κόστος που επιφέρουν τα εγκεφαλικά σε ατομικό, οικογενειακό, αλλά και ευρύτερα κοινωνικό επίπεδο είναι τεράστιο. Θεμελιώδους σημασίας για την πρόληψη εγκεφαλικών αποτελεί η σωστή ρύθμιση των παραγόντων αγγειακού κινδύνου, με πρώτη την αρτηριακή υπέρταση. Η ρύθμιση της πίεσης σε φυσιολογικά επίπεδα ελαττώνει τον κίνδυνο

	εγκεφαλικού κατά 40%. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δίδεται στη χοληστερίνη και το σάκχαρο. Η σωματική άσκηση και η απώλεια βάρους, η διακοπή του καπνίσματος, ο περιορισμός της χρήσης οινοπνεύματος και η σωστή διαχείριση του στρες αποτελούν επίσης σημαντικούς προστατευτικούς παράγοντες. Με την προτεινόμενη Πράξη θα ληφθεί πρόνοια στο θέμα αυτό, εξασφαλίζοντας το είδος των προληπτικών εξετάσεων που απαιτούνται στη βάση των Υπηρεσιών επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας και στην περιοχή κατοικίας του πληθυσμού. Συγγενής πάθηση μπορεί να θεωρηθεί και όποια προκύπτει από ενδεχόμενο καρδιαγγειακό νόσημα. Συνεπώς, απολύτως απαραίτητη κρίνεται και η πρόληψη, με την παρακολούθηση των σχετικών παραμέτρων των ομάδων εκείνων του πληθυσμού οι οποίες παρουσιάζουν συχνότερα καρδιαγγειακά νοσήματα και δεν έχουν για τον σκοπό αυτό εξεταστεί ως προς την πιθανότητα αυτή. Υπογραμμίζεται επίσης έχει προληπτικό σκοπό και δεν απευθύνεται σε αυτούς οι οποίοι έχουν διαπιστωμένη πάθηση. Απευθύνεται σε εκείνους που παρότι ανήκουν στις ομάδες που στατιστικά παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης, εντούτοις δεν έχουν προβεί στις απαραίτητες εξετάσεις. • Σχετικά με τις παθήσεις οι οποίες σχετίζονται με την στοματική υγεία, την παχυσαρκία, τον σακχαρώδη διαβήτη, την υπέρταση την σκελετική υγεία, την οστεοπόρωση και τη ΧΑΠ, ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί στην ηλικιακή διαστρωμάτωση του πληθυσμού έτσι ώστε τα παιδιά και οι έφηβοι να λάβουν πρόληψη στις περιπτώσεις εκείνες όπου η όποια θεραπεία και οι λοιπές απαραίτητες παρεμβάσεις θα αποδώσουν έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση της πάθησης. Η όλη Πράξη θα υλοποιηθεί μέσω ενιαίας ή διαχωρισμένης ανά πάθηση διαγωνιστικής διαδικασίας σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Ν.4412/2016), όπως ισχύει, και δεν συνδέεται με τη δημιουργία νέων Δομών. Οι ανάδοχοι που θα επιλεγούν έχουν την ευθύνη της υλοποίησης τους σε κατάλληλους και προσβάσιμους χώρους, ακόμα και στην περίπτωση διάθεσης χώρων του Δήμου.
Προϋπολογισμός	700.000,00 €
Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή Συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Η σκοπιμότητα της προτεινόμενης Πράξης για τις Κινητές Μονάδες Πρόληψης και Προαγωγής Δημόσιας Υγείας έγκειται στην ανάγκη για βελτίωση της πρόσβασης και της ποιότητας των προληπτικών υπηρεσιών υγείας σε περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες λόγω των γεωγραφικών αποστάσεων και των περιορισμένων πόρων. Ο πληθυσμός του Δήμου Σπάρτης, που πλήττεται από χρόνιες παθήσεις (λ.χ. τα καρδιαγγειακά νοσήματα, ο σακχαρώδης διαβήτης, η υπέρταση, η παχυσαρκία και άλλες χρόνιες καταστάσεις), συχνά στερείται της δυνατότητας έγκαιρης διάγνωσης και παρακολούθησης, κάτι που οδηγεί σε απομόνωση και καθυστερημένη φροντίδα. Με την Πράξη αυτή, παρέχεται η δυνατότητα εξειδικευμένων και εξατομικευμένων προληπτικών υπηρεσιών υγείας στον τόπο κατοικίας των πολιτών, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους και μειώνοντας την επιβάρυνση των συστημάτων υγείας, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη γενική ευημερία της κοινότητας μέσω της πρόληψης και της έγκαιρης διάγνωσης. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025. • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Με την προτεινόμενη Πράξη επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών και υπηρεσιών συμπερίληψης και κοινωνικής στήριξης στο Δήμο Σπάρτης. Επίσης, ενισχύονται η προώθηση της αναβάθμισης και η επέκταση των υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και πρόληψης, προς όφελος των πολιτών και των μειονεκτουσών ομάδων. Συνεπώς, η προτεινόμενη Πράξη 3.1.1.1. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.3 «Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος)	Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 - 1η Ομάδα Έργων

«Πελοπόννησος» 2021-2027)					
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικείμενου Πράξης (Δείκτες Εκροών) & Τιμές στόχος 2029	RC075: Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται Τιμή Στόχου 2029: 1 Συνεισφορά σε στρατηγικές				
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Πράξης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029					
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η πράξη θα υλοποιηθεί από το Δήμο Σπάρτης μέσω ενιαίας διαγωνιστικής διαδικασίας σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Ν.4412/2016), όπως ισχύει.				
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας της πράξης εδράζεται στη διαχειριστική ικανότητα του Δήμου Σπάρτης και συνολικά της Χωρικής Αρχής καθώς και τη σημασία του αντικείμενου της για την περιοχή και τους κατοίκους της. Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.				
Ωριμότητα υλοποίησης	<table border="1"> <tr> <td>Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου</td><td>ΝΑΙ ☐</td><td>ΟΧΙ ☐</td><td>Δεν απαιτείται ☒</td></tr> </table> Στην περίπτωση της επιλογής "ΟΧΙ" αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒		
<table border="1"> <tr> <td>Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;</td><td>ΝΑΙ ☐</td><td>ΟΧΙ ☒</td></tr> </table>	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒		
Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒			
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Ημερομηνία Έναρξης Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξης Πράξης: 2^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα				
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.				

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 3.1.1.2.:Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης στο Δήμο Σπάρτης.
Δικαιούχος	Δήμος Σπάρτης
Κύριος Πράξης	Δήμος Σπάρτης
Φορέας Λειτουργίας και Συντήρησης	Δήμος Σπάρτης
Περιγραφή Πράξης	Η παρούσα Πράξη αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης (δηλ. σε όλη την έκταση του Δήμου Σπάρτης), βασικό πυρήνα του οποίου θα αποτελεί η εξατομικευμένη προσέγγιση τόσο για τους

	ωφελομένους, όσο και για τις οικογένειές τους. Οι εν λόγω κοινωνικές υπηρεσίες πρόκειται να εστιάζουν στην ενδυνάμωση, τη συμβουλευτική, την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (με πρόσθετες δημιουργικές δραστηριότητες, που συνδέονται με την κοινωνικοποίηση και την ενεργό υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης) των ωφελομένων. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι κάτοικοι του Δήμου Σπάρτης. Σημειώνεται πως προτεραιότητα θα αποδοθεί σε άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες πληθυσμού, καθώς και στους δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Στο πλαίσιο του πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών θα παρέχονται: • Διάγνωση αναγκών σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο • Ατομική και ομαδική συμβουλευτική • Ψυχοκοινωνική υποστήριξη και καθοδήγηση των οικογενειών σε ειδικές καταστάσεις (λ.χ. περίοδοι ανάρρωσης: μετανοσοκομειακή προσαρμογή και φροντίδα, διαχείριση πένθους, λοχείας κτλ.) • Ψυχοκοινωνική υποστήριξη γονέων και εκπαιδευτικών, ευαισθητοποίηση και απόκτηση δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία, αυτογνωσία, τη διαχείριση συναισθημάτων και αποδοχή της διαφορετικότητας • Ψυχοκοινωνική υποστήριξη μαθητών • Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για παιδιά και ενήλικες • Βιωματικά εργαστήρια, για ενθάρρυνσης της δημιουργικότητας και κοινωνική ενδυνάμωση των νέων • Βιωματική ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) με την αξιοποίηση των εκφραστικών-εικαστικών μέσων με στόχο την κοινωνική μάθηση και ψυχική ανθεκτικότητα • Δραστηριότητες άθλησης και πολιτισμού • Προώθηση της ενεργού γήρανσης (δια μέσου εξειδικευμένων υπηρεσιών, προκλήσεις που συνδέονται με τη γήρανση μετατρέπονται σε ευκαιρίες) • Υπηρεσίες ανίχνευσης, έγκαιρης διάγνωσης και υποστήριξης ηλικιωμένων και ατόμων με διαταραχές μνήμης • Υπηρεσίες λογοθεραπείας για ενήλικες και άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) • Υπηρεσίες κινησιοθεραπείας για ηλικιωμένους, άτομα με χρόνιες παθήσεις και άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) • Υπηρεσίες φυσικοθεραπείας και αποκατάστασης για ενήλικες και ηλικιωμένους • Υπηρεσία προσωποποιημένων «ραντεβού» για την κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων (με κινητικά ή άλλα προβλήματα) και χρονίως πασχόντων ατόμων. • Υπηρεσίες εξυπηρέτησης και στήριξης κατ' οίκον των ατόμων ΑμεΑ με κινητικά ή άλλα προβλήματα προσαρμοσικότητας, καθώς και αντίστοιχη στήριξη των εμποδιζόμενων ατόμων. Η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης συμπληρώνει καταλυτικά το προσφερόμενο πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών με στοχευμένες δράσεις, εξειδικευμένες υπηρεσίες και στελέχη/ επιστημονικές ειδικότητες που δεν διαθέτουν (κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, παιδοψυχολόγοι, coaches, φυσικοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές, διαιτολόγοι/ διατροφολόγοι, εικαστικοί, οργανωτές βιωματικών εργαστηρίων, γυμναστές). Επιπλέον, συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου κοινωνικής ένταξης με έμφαση την εξατομικευμένη και ολιστική προσέγγιση των ωφελομένων και των οικογενειών τους. Σημειώνεται ότι οι προαναφερόμενες δράσεις/παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ενδεικτικές και θα εξειδικευτούν περαιτέρω ανάλογα τη στόχευση κατά την οριστικοποίηση του σχεδιασμού της δράσης και διαμόρφωσης της Πρόσκλησης. Ενδεικτικά, ο συνολικός Π/Υ της Πράξης θα κατανεμηθεί ως εξής: • Το 75% του συνολικού Π/Υ (δηλ. το ποσό των 1.125.000,00 €) θα χρηματοδοτηθεί από το πεδίο παρέμβασης 159 και αφορά σε υπηρεσίες ένταξης, μέριμνας και προστασίας που δύναται να επιλεχθούν. • Το υπόλοιπο 25% του συνολικού Π/Υ (δηλ. το ποσό των 375.000,00 €) θα χρηματοδοτηθεί από το πεδίο παρέμβασης 160 και αφορά σε υπηρεσίες περίθαλψης που δύναται να επιλεχθούν.
Προϋπολογισμός	1.500.000,00€

Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα / Συμβατότητα ή Συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / σχέδια και πολιτικές	Σκοπός της Πράξης είναι η ανάπτυξη ενός πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο του Δήμου Σπάρτης. Οι εν λόγω κοινωνικές υπηρεσίες θα στηρίζονται στην εξατομικευμένη προσέγγιση των ωφελούμενων και των οικογενειών τους και θα εστιάζουν στην ενδυνάμωση, τη συμβουλευτική, την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ωφελούμενων, με πρόσθετες δημιουργικές δραστηριότητες (που συνδέονται με την κοινωνικοποίηση και την ενεργό υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης). Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
Συμβολή στους στόχους της Στρατηγικής	Με την προτεινόμενη Πράξη επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών και υπηρεσιών συμπερίληψης και κοινωνικής στήριξης στο Δήμο Σπάρτης. Επίσης, ενισχύονται η προώθηση της αναβάθμισης και η επέκταση των υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και πρόληψης, προς όφελος των πολιτών και των μειονεκτουσών ομάδων. Συνεπώς, η προτεινόμενη Πράξη 3.1.1.2. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.3 «Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.
Πεδία Παρέμβασης Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	159: Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων 160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)
Άλλη πηγή χρηματοδότησης (εκτός Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027)	
Ποσοτικοί Δείκτες φυσικού αντικειμένου Πράξης (Δείκτες Εκρύν) & Τιμές στόχος 2029	RC075: Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται Τιμή Στόχου 2029: 1 Συνεισφορά σε στρατηγικές
Ποσοτικοί Δείκτες αποτελεσμάτων Πράξης (Δείκτες Αποτελεσμάτων) & Τιμές στόχος 2029	
Τρόπος Ανάθεσης / Εκτέλεσης (αναφορά στο Θεσμικό πλαίσιο)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία». • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας	Η διασφάλιση της λειτουργίας της Πράξης εδράζεται στη διαχειριστική ικανότητα του Δήμου Σπάρτης, καθώς και στη σημασία του αντικειμένου αυτής για την περιοχή και τους κατοίκους της. Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».

	~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.			
Ωριμότητα υλοποίησης	Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☐	Δεν απαιτείται ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;			ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
Χρονοπρογραμματισμός Υλοποίησης	Ημερομηνία Έναρξης Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξης Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα			
Προαπαιτούμενα - Περιορισμοί	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.			

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Πράξη 3.1.1.3.: Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σπάρτης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σπάρτης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Αντικείμενο της Πράξης είναι η ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) του Δήμου Σπάρτης. Αφορά στην παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια κλπ), των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον που τα φροντίζει εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα (όπως υγείας, κοινωνικά ή οικονομικά) και αδυνατεί να ανταποκριθεί στη φροντίδα που έχει αναλάβει. Σκοπός του ΚΗΦΗ είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και η παραμονή τους στο φυσικό και οικογενειακό τους περιβάλλον, καθώς και η διατήρηση μιας φυσιολογικής κοινωνικής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού και συγγενικού περιβάλλοντος που ασχολούνται με την φροντίδα των ατόμων αυτών. Ουσιαστικά, το ΚΗΦΗ θα προσαρμόζει τη λειτουργία του ανάλογα με τις ανάγκες των εξυπηρετούμενων και του οικογενειακού – συγγενικού τους περιβάλλοντος. Το ΚΗΦΗ θα έχει δυναμικότητα εξυπηρέτησης 25 ατόμων, τουλάχιστον και θα λειτουργήσει έως 31/12/2028, με τις προδιαγραφές και το ωράριο λειτουργίας όπως ορίζονται στην ΚΥΑ με αρ. Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963 (ΦΕΚ Β' 1397/22-10-2001) που ισχύει. Σε κάθε περίπτωση η διάρκεια λειτουργίας του κέντρου κατά τις εργάσιμες ημέρες, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των επτά μισή ωρών, σύμφωνα και με το άρθρο 5 της ανωτέρω ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 1397/22-10-2001). Στο ΚΗΦΗ προβλέπεται ότι θα απασχολείται κατ'ελάχιστο το ακόλουθο προσωπικό: • 1 Νοσηλεύτρια/τρια • 2 Κοινωνικοί Φροντιστές • 1 Οδηγός (ΔΕ), στην περίπτωση που το Κέντρο διαθέτει μέσο μεταφοράς των ηλικιωμένων. • 1 Βοηθητικό Προσωπικό Επίσης, θα μπορεί να απασχολείται και προσωπικό άλλων ειδικοτήτων ανάλογα με τις ανάγκες των εξυπηρετούμενων (π.χ. Κοινωνικοί Λειτουργοί , Εργοθεραπευτές κλπ). Υπογραμμίζεται πως το ανωτέρω προσωπικό ισχύει για δυναμικότητα μέχρι 25 άτομα

	και για επιπλέον άτομα το προσωπικό αυξάνεται αναλόγως. Η πρόσληψη του προσωπικού θα γίνει σύμφωνα με τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ. Στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΚΗΦΗ προβλέπεται η παροχή των εξής υπηρεσιών: • Ημερήσια φιλοξενία • Παροχή πρόχειρου γεύματος καθημερινά • Διενέργεια κλινικής εξέτασης (επισκόπηση, ακρόαση, ψηλάφηση) και αξιολόγηση νοσηλευτικής φροντίδας. • Παρακολούθηση φαρμακευτικής αγωγής • Συνταγογράφηση και προμήθεια φαρμάκων • Μέτρηση ζωτικών σημείων • Διασφάλιση ατομικής υγιεινής • Δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης • Δραστηριότητες απασχόλησης Τονίζεται πως οι ανωτέρω υπηρεσίες, που θα παρέχει το ΚΗΦΗ, θα εξατομικεύονται για κάθε ωφελούμενο. Η παρακολούθηση των ωφελούμενων του ΚΗΦΗ: Το προσωπικό του ΚΗΦΗ θα παρακολουθεί τους άμεσα ωφελούμενους, καθώς και την πορεία της υγείας τους μέσα από συγκεκριμένο πλαίσιο ενεργειών. Σε όλη την διαδικασία θα υπάρχει απόλυτη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των άμεσα ωφελούμενων (προβλήματα υγείας, οικογενειακά κ.λ.π.). Η διάρθρωση της παρούσας Πράξης είναι η ακόλουθη: ΦΑΣΗ Α: Αφορά τις δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού του ΚΗΦΗ και τις λοιπές επιλέξιμες δαπάνες. Τα Παραδοτέα αποτελούν: • Μητρώο εξυπηρετούμενου πληθυσμού / ωφελουμένων • Ατομικοί φάκελοι ωφελουμένων • Ατομικό πλάνο παρεχόμενων υπηρεσιών σε κάθε ωφελούμενο • Ημερήσια παρουσιολόγια ωφελουμένων • Ημερήσια δελτία συμβάντων • Ηλεκτρονικό αρχείο ωφελουμένων • Ατομικοί φάκελοι προσωπικού • Ημερήσια παρουσιολόγια προσωπικού • Μηνιαίες και εξαμηνιαίες εκθέσεις πεπραγμένων της δομής • Παραστατικά μισθοδοσίας του προσωπικού • Παραστατικά λειτουργικών δαπανών • Παραστατικά λοιπών δαπανών • Δράσεις δημοσιότητας • Δράσεις δικτύωσης • Αρχείο εκδηλώσεων ΦΑΣΗ Β: Διαμόρφωση κτιρίου Αφορά τις δαπάνες για τις απαραίτητες εργασίες διαμόρφωσης, συντήρησης και επισκευής των χώρων, αλλά και νέες διαρρυθμίσεις των χώρων του κτιρίου, έτσι ώστε - σε συνδυασμό με την δυναμικότητά του- να ανταποκρίνεται πλήρως στις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, σύμφωνα με το άρθρο 3 της ανωτέρω ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 1397/22-10-2001). Το Παραδοτέο είναι ένα πλήρως διαμορφωμένο κτίριο, που θα ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές λειτουργίας του ΚΗΦΗ. ΦΑΣΗ Γ: Προμήθεια εξοπλισμού Δαπάνες για την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού για την λειτουργία του ΚΗΦΗ, όπως: έπιπλα, είδη κιγκλερίας, ηλεκτρικές συσκευές και μικροσυσκευές, ιματισμός, ιατρικός εξοπλισμός, εξοπλισμός εγκαταστάσεων υγιεινής και εκπαιδευτικό υλικό.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	700.000,00 €
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η Πράξη έχει ως αντικείμενο την ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) του Δήμου Σπάρτης και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας σε ηλικιωμένα άτομα, μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες, άνοια κλπ), των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον, που τα φροντίζει, εργάζεται, ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στη φροντίδα, που έχει αναλάβει. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου 2014-2020

	Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027		
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Με την προτεινόμενη Πράξη επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών και υπηρεσιών συμπερίληψης και κοινωνικής στήριξης στο Δήμο Σπάρτης. Επίσης, ενισχύονται η προώθηση της αναβάθμισης και η επέκταση των υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και πρόληψης, προς όφελος των πολιτών και των μειονεκτουσών ομάδων. Συνεπώς, η προτεινόμενη Πράξη 3.1.1.3. συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ.3 «Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού» της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027.		
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	-		
ΑΛΛΗ ΠΛΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ		
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-		
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	-		
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Πράξης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: - Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει - Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) - Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» - Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»		
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Πράξη θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β') ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β'/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027». ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της Πράξης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.		
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐
Στην περίπτωση της επιλογής «ΟΧΙ» αναφέρετε τον τρόπο, τη διαδικασία, το στάδιο και το χρονοδιάγραμμα απόκτησης.			

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης;	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Ημερομηνία Έναρξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2025 Ημερομηνία Λήξη Πράξης: 2 ^ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Οι απαιτούμενες μελέτες και εγκρίσεις/ βεβαιώσεις/ άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση της παρούσας Πράξης.		

5.2.Ωριμότητα Σχεδίου Δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η ωριμότητα των προτεινόμενων Πράξεων, Έργων Δημόσιων Επενδύσεων/ΕΤΠΑ του Σχεδίου Δράσης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Όπως παρατηρείται και στον παρακάτω πίνακα, ως επί το πλείστον, οι Πράξεις που χρηματοδοτούνται από τους Πόρους του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 για τη ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης, βρίσκονται στο στάδιο 5, δηλαδή διαθέτουν ήδη προμελέτες ενώ μια Πράξη, η οποία είναι μεταφερόμενη, βρίσκεται στο στάδιο 4, ως απόφαση ένταξης.

Πίνακας 37: Πίνακας Ωριμότητας Προτεινόμενων Πράξεων/Έργων Δημοσίων Επενδύσεων/ ΕΠΤΑ στο Σχέδιο Δράσης

ΚΩΔ.	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΚΩΔ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
					1	2	3	4	5	6	
1	Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης (Μεταφερόμενο)	1.1.1.1	2.034.723,00	1.1.1	X						Μεταφερόμενη Πράξη
2	Επέκταση ανάπλασης Παλαιολόγου από Όθωνος Αμαλίας έως Εθνικής Αντιστάσεως	1.1.1.2	2.500.000,00	1.1.1					X		
3	Ενεργειακή αναβάθμιση Κλειστού Γυμναστηρίου Σπάρτης	1.1.2.1	1.300.000,00	1.1.2				X			
4	Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου	1.1.2.2	1.300.000,00	1.1.2					X		
5	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς	1.1.2.3	2.800.000,00	1.1.2					X		
6	Πράσινη ανάπλαση της περιοχής Ευρώτα από παλιά γέφυρα ως παραπόταμο Κνακίων	1.1.2.1	3.818.218,25	1.1.3				X			
7	Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)	2.1.1.2.	147.058,75	2.1.1.					X		
8	Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών	1.1.2.6	1.600.000,00	1.1.2					X		
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ			15.500.000,00								

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στάδιο/ φάση ωριμότητας *:
1. Σε εξέλιξη εκτέλεσης
2. Με συμβάσεις **
3. Με τεύχη δημοπράτησης **
4. Με οριστικές μελέτες/ μελέτες εφαρμογής **
5. Με προμελέτες **
6. Χωρίς προμελέτες
* Κάθε πράξη/ έργο σε ένα στάδιο/ φάση ωριμότητας
** Κατ' ελάχιστο το κύριο υποέργο

Πίνακας 38: Πίνακας Ωριμότητας Προτεινόμενων Ομαδοποιημένων Πράξεων/Εργων Δημοσίων Επενδύσεων / ΕΤΠΑ.

ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ/ΕΡΓΑ		ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	ΠΟΣΟ (€)	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	
Σε εξέλιξη εκτέλεσης	1	12,50	2.034.723,00	13,13	
Με συμβάσεις *	0	0,00	0,00	0,00	
Με τεύχη δημοπράτησης *	0	0,00	0,00	0,00	
Με οριστικές μελέτες/ μελέτες εφαρμογής *	2	25,00	5.118.218,25	33,02	
Προμελέτες *	5	62,50	8.347.058,75	53,85	
Χωρίς προμελέτες	0	0,0	0,00	0,00	
ΣΥΝΟΛΟ	8	100,0	15.500.000,00 €	100,00	

* Το κύριο υποέργο (κατ' ελάχιστο)

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

5.3.Ρεαλιστικότητα Προϋπολογισμού του Σχέδιου Δράσης

Στην ενότητα 5.3 παρουσιάζονται πίνακες που αφορούν στην τεκμηρίωση της κοστολόγησης των μη συμβασιοποιημένων και χωρίς οριστική μελέτη Πράξεων που βρίσκονται στη φάση ωριμότητας 5 ή 6 καθώς και των έργων κατηγοριών δράσεων ΕΚΤ+ και κατηγοριών δράσεων κρατικών ενισχύσεων ΕΤΠΑ.

Πίνακας 39: Πίνακας Τεκμηρίωσης της Κοστολόγησης των μη συμβασιοποιημένων και χωρίς οριστική Μελέτη Πράξεων / Έργων / Δημοσίων Επενδύσεων ΕΤΠΑ (Στάδιο / Φάση Ωριμότητας 5 και 6).

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΑΠΤοΚ	ΣΤΑΔΙΟ/ ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ ¹	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
						Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020	
				(5 ή 6)	(€)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
1	Επέκταση ανάπλασης Παλαιολόγου από Όθωνος Αμαλίας έως Εθνικής Αντιστάσεως	1.1.1.2.	1.1.1.	5	2.500.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
2	Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου	1.1.2.2.	1.1.2	5	1.300.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
3	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς	1.1.2.3.	1.1.3	5	2.800.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
4	Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)	2.1.1.2.	2.1.1	5	147.058,75	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
5	Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών	1.1.2.6.	1.1.2	5	1.600.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
ΣΥΝΟΛΟ					8.347.058,75		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

¹ Στάδιο/ φάση ωριμότητας:

5. Με προμελέτες *

6. Χωρίς προμελέτες

* Κατ' ελάχιστο το κύριο υποέργο

Πίνακας 40: Πίνακας Τεκμηρίωσης της Κοστολόγησης των Έργων Κατηγοριών Δράσεων ΕΚΤ+ & Κατηγοριών Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΠΑ.

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ/ΕΚΤ+	ΚΩΔ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
				(ΕΚΤ+ ή ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ)		Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020	
					(€)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
1	Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ).	4.1.1.1.	4.1.1.	ΕΚΤ+	700.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
2	Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης στο Δήμο Σπάρτης	4.1.1.2.	4.1.1.	ΕΚΤ+	1.500.000,00	ΝΑΙ	Ο εκτιμώμενος Π/Υ (€) υπολογίστηκε βάσει ομοειδών δράσεων.
ΣΥΝΟΛΟ					2.200.000,00		

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

5.4.Χρονοπρογραμματισμός Δράσεων και Πράξεων

Η συγκεκριμένη υποενότητα αποτελεί παρουσίαση του συνολικού χρονοπρογραμματισμού των δράσεων και πράξεων ανά Άξονα και Ειδικό Στόχο της Στρατηγικής, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών για τις Πράξεις από το Δήμο Σπάρτης.

Πίνακας 41: Ο χρονοπρογραμματισμός των Δράσεων & Πράξεων της Στρατηγικής.

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Β.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
1	1.1.	1.1.1.	Πράξη 1.1.1.1.: Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης (Μεταφερόμενο)					E					Π				
			Πράξη 1.1.1.2.: Επέκταση ανάπλασης Παλαιολόγου από Όθωνος Αμαλίας έως Εθνικής Αντιστάσεως						E				Π				
		1.1.2.	Πράξη 1.1.2.1: Ενεργειακή αναβάθμιση Κλειστού Γυμναστηρίου Σπάρτης						E				Π				
			Πράξη 1.1.2.2: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου						E				Π				
			Πράξη 1.1.2.3: Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς						E				Π				
			Πράξη 1.1.2.4: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση, κτιρίου Α΄ Παιδικού Σταθμού Σπάρτης						E				Π				
			Πράξη 1.1.2.5: Ενεργειακή αναβάθμιση, νεοκλασσικού κτιρίου (πρώην οικία Τριτάκη) επί της οδού Άγιδος 28 στο Δήμο Σπάρτης						E				Π				
			Πράξη 1.1.2.6: Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών						E				Π				
		1.1.3.	Πράξη 1.1.3.1: Πράσινη ανάπλαση της περιοχής Ευρώτα από παλιά γέφυρα ως παραπόταμο Κνακίωνα						E				Π				
			Πράξη 1.1.3.2: Αγορά Ηλεκτροκίνητων λεωφορείων και τροχαίου υλικού για τις ανάγκες πολιτών και Υπηρεσιών του Δήμου						E				Π				
			Πράξη 1.1.3.3: Προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων για το Δήμο Σπάρτης						E				Π				
			Πράξη 1.1.3.4: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του δημοτικού Άλσους Γουδέ						E				Π				
			Πράξη 1.1.3.5: Ανάπλαση τμημάτων του αστικού ιστού του Δήμου Σπάρτης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης κινητικότητας						E				Π				
2	2.1.	2.1.1.	Πράξη 2.1.1.1: Ψηφιοποίηση Δημοτικών Μουσείων του Δήμου Σπάρτης						E				Π				
			Πράξη 2.1.1.2: Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)						E				Π				

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

3	3.1.	3.1.1.	Πράξη 3.1.1.1.: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ).							E					Π				
			Πράξη 3.1.1.2.: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης στο Δήμο Σπάρτης							E					Π				
			Πράξη 3.1.1.3.: Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων							E					Π				

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

6.ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο παρατίθεται ο Χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Σπάρτης.

Πίνακας 42:Ο χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής.

ΑΞΟΝΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ/ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	
1	1.1	1.1.1.	Πράξη 1.1.1.1.: Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης (Μεταφερόμενο)	2.034.723,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	168
			Πράξη 1.1.1.2.: Επέκταση ανάπλασης Παλαιολόγου από Όθωνος Αμαλίας έως Εθνικής Αντιστάσεως	2.500.000,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	168
		1.1.2.	Πράξη 1.1.2.1: Ενεργειακή αναβάθμιση Κλειστού Γυμναστηρίου Σπάρτης	1.300.000,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	45
			Πράξη 1.1.2.2: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση Ματαλείου Δημοτικού Κολυμβητηρίου	1.300.000,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	45
			Πράξη 1.1.2.3: Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων Δημοτικής Λαϊκής Αγοράς	2.800.000,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	45
			Πράξη 1.1.2.4: Ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση, κτιρίου Α' Παιδικού Σταθμού Σπάρτης	1.300.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
			Πράξη 1.1.2.5: Ενεργειακή αναβάθμιση, νεοκλασσικού κτιρίου (πρώην οικία Τριτάκη) επί της οδού Αγίδος 28 στο Δήμο Σπάρτης	2.000.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
			Πράξη 1.1.2.6: Αναβάθμιση κτιρίου στο Δήμο Σπάρτης για τη φιλοξενία συγχρηματοδοτούμενων δομών	1.600.000,00	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	168
		1.1.3.	Πράξη 1.1.3.1: Πράσινη ανάπτυξη της περιοχής Ευρώτα από παλιά γέφυρα ως παραπόταμο Κνακίωνα	3.818.218,25	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	2.vii.	79
			Πράξη 1.1.3.2: Αγορά Ηλεκτροκίνητων λεωφορείων και τροχαίου υλικού για τις ανάγκες πολιτών και Υπηρεσιών του Δήμου	900.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

			Πράξη 1.1.3.3: Προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων για το Δήμο Σπάρτης	200.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
			Πράξη 1.1.3.4: Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του δημοτικού Άλσους Γουδέ	1.000.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
			Πράξη 1.1.3.5: Ανάπλαση τμημάτων του αστικού ιστού του Δήμου Σπάρτης για την ενίσχυση της ασφάλειας και της βιώσιμης κινητικότητας	1.150.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
2	2.1.	2.1.1.	Πράξη 2.1.1.1: Ψηφιοποίηση Δημοτικών Μουσείων του Δήμου Σπάρτης	250.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
			Πράξη 2.1.1.2: Παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών της Τοπικής Ομάδας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)	147.058,75	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.i.	169
3	3.1.	3.1.1.	Πράξη 3.1.1.1.: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (ΧΑΠ).	700.000,00	ΕΚΤ+	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	4ια	160
			Πράξη 3.1.1.2.: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης στο Δήμο Σπάρτης	1.500.000,00	ΕΚΤ+	Πόροι για ΣΒΑΑ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	4ια	159 & 160
			Πράξη 3.1.1.3.: Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	700.000,00	-	ΆΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΒΑΑ ΑΠΟ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 21-27				17.700.000,00 €	Το ποσοστό συμβολής της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης 2021-2027 στην κλιματική αλλαγή είναι 45%			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ - ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				25.200.000,00 €				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ				7.500.000,00 €				

Πηγή:

Ιδία

επεξεργασία.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7.1. Περιγραφή Διοικητικής Οργάνωσης Αστικής Αρχής⁶²

Το Κεφάλαιο αυτό περιγράφει συνοπτικά τη διοικητική οργάνωση του φορέα που προτείνεται ως Αστική Αρχή. Ειδικότερα, αναλύεται η διοίκηση, η διάρθρωση, το αντικείμενο και η στελέχωση των υπηρεσιών του.

Για την υλοποίηση της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027 ως Χωρική/Αστική αρχή ορίζεται ο οργανισμός του Δήμου Σπάρτης. Οι αρμοδιότητες του Δήμου Σπάρτης αναφορικά με την εκπόνηση Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης, καθώς και το περιεχόμενο αυτής σε επίπεδο δράσεων και έργων απορρέουν από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006-Β.3.π1), καθώς και το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010-Β3.π2). Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου, το οργανόγραμμα και οι αρμοδιότητες κάθε οργανικής μονάδας περιγράφονται αναλυτικά στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου. Αναλυτικά το αντικείμενο και η στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου περιγράφονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Σπάρτης (ΦΕΚ 2982/τ.Β'/30-8-2017) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Να σημειωθεί πως με την Απόφαση με ΑΔΑ: 6ΜΞΑΩ1Ν-ΧΧ7 του Δημάρχου, συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου.

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημοτική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Όργανα διοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, των Δημοτικών Κοινοτήτων και των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας ή το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας (ή ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας) αντίστοιχα. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Ο Δήμαρχος υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντά του από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνουν ιδίως την εποπτεία και τον έλεγχο των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου. Το Δήμαρχο εκπροσωπούν οι Αντιδήμαρχοι, που ορίζει ο Δήμαρχος, και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην (π.χ άσκηση εποπτείας συγκεκριμένων δημοτικών υπηρεσιών) και κατά τόπο (εποπτεία αποκεντρωμένων υπηρεσιών και ζητημάτων που αφορούν συγκεκριμένες ΔΕ).

Στο Γενικό Διευθυντή υπάγονται οι Διευθύνσεις του Δήμου με τις οποίες συνεργάζεται και συντονίζει τις ενέργειές τους. Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης & Ευρωπαϊκών Θεμάτων κατά το σχεδιασμό και την παρακολούθηση εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, των ετησίων προγραμμάτων και γενικά των προγραμμάτων δράσης του Δήμου. Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες και τα Αυτοτελή Γραφεία Κ.Ε.Π προκειμένου αυτά (α) να ενημερώνονται να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές

⁶² Πηγή: Επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Σπάρτης

δημοτικές υπηρεσίες, (β) να παραλαμβάνονται ήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεων τους από τις κεντρικές υπηρεσίες και να διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για τη διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και (γ) να παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και να μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων και των Προϊσταμένων τους θεωρούνται ως η γενική περιγραφή του ρόλου τους και αποτελούν το βασικό πλαίσιο λειτουργίας τους. Λεπτομερέστερες περιγραφές αρμοδιοτήτων, μπορούν να γίνουν με τη σύνταξη κανονισμών ή εγχειριδίων λειτουργίας των διοικητικών μονάδων, στο πλαίσιο της πιστοποίησης των κρίσιμων διαδικασιών μεταξύ όλων των υπηρεσιών του Δήμου. Ο λεπτομερής τρόπος λειτουργίας της κάθε μονάδας, η διάρθρωση των Τμημάτων, οι θέσεις εργασίας της κάθε οργανικής μονάδας, οι περιγραφές καθηκόντων, καθώς και οι διαδικασίες διοίκησης και λειτουργίας της μονάδας, ορίζονται με αποφάσεις του Δημάρχου ή καθορίζονται με ειδικούς κανονισμούς λειτουργίας που συντάσσονται με απόφαση του Δημάρχου μετά από εισήγηση των αρμόδιων Προϊσταμένων.

Η διοικητική οργάνωση του Δήμου Σπάρτης αναπτύσσεται σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις τοπικές ανάγκες της περιοχής. Η διοικητική οργάνωση του Δήμου Σπάρτης αποτελείται από τις εξής αρμόδιες θέσεις και επιτροπές:

- Δήμαρχος
- Αντιδήμαρχοι
- Δημοτικό Συμβούλιο
- Δημοτική Επιτροπή
- Επιτροπή Διαβούλευσης
- Συμβούλια Κοινοτήτων
- Γενικός Γραμματέας

Πιο αναλυτικά:

Δημοτική Επιτροπή

Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής και την εκτελεστική επιτροπή των δήμων, καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφεξής νοείται η δημοτική επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές. (άρθρο 74Α παρ.1 ν.3852/10, όπως προστέθηκε από το άρθρο 9 του ν.5056/23) (ΥΠ.ΕΣ. εγκ.1237/94548/06.11.2023).

Αρμοδιότητες μεταφερόμενες από την Οικονομική Επιτροπή:

- Συντάσσει και εισηγείται το σχέδιο του προϋπολογισμού και ελέγχει την πρόοδο υλοποίησής του. Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του Δήμου. Η έκθεση αυτή, στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Δήμου.

- Εγκρίνει τον απολογισμό του Δήμου.
- Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του δήμου και έχει την ευθύνη και την αποφασιστική αρμοδιότητα για την υλοποίησή του. Για την ετήσια πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο, σε ειδική συνεδρίαση, κατά τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους.
- Αποφασίζει για την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους του Δήμου ή δημόσιους υπαλλήλους.
- Ασκήει καθήκοντα αναθέτουσας αρχής κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων της απευθείας ανάθεσης, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δημάρχου και αποφασίζει για την έγκριση και παραλαβή των πάσης φύσεως μελετών του δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 189 του ν. 4412/2016. Ειδικά για τις συμβάσεις που υλοποιούνται με σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα του ν. 3389/2005 (Α' 232) ασκεί τα καθήκοντα αναθέτουσας αρχής και κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτών και αποφασίζει για την τροποποίηση του φυσικού ή/και οικονομικού αντικείμενου τους, κατά τους όρους της σύμβασης σύμπραξης και της, κατά περίπτωση, εφαρμοζόμενης νομοθεσίας.
- Αποφασίζει για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του δήμου για τη χρηματοδότηση ή επιχορήγηση δράσεων, προγραμμάτων και αντίστοιχων έργων από εθνικούς πόρους, πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιουδήποτε άλλου φορέα και αποφασίζει, όπου απαιτείται, για την αποδοχή χρηματοδότησης ή επιδότησης ή επιχορήγησης πράξεων που εντάσσονται στα πάσης φύσεως αναπτυξιακά προγράμματα ή προγράμματα επιχορήγησης.
- Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, **πλην** των περιπτώσεων δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ένδικων μέσων είναι υποχρεωτική. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται **ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου**, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.
- Αποφασίζει για:

- i. Τη μετακίνηση και την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του δημάρχου, των αντιδημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, εκτός της έδρας του δήμου για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος ή μέλος του δημοτικού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι,
 - ii. Την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον δήμαρχο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015 (Α' 94),
- Αξιολογεί και μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπραγματεύεται με αυτά τον καθορισμό των όρων δανειοδότησης και υποβάλλει σχετική εισήγηση προς το δημοτικό συμβούλιο.
 - Εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη της περ. βε' της παρ. 1Β του άρθρου 73, αξιολογεί την υλοποίησή τους και εισηγείται τροποποιήσεις, όπου απαιτούνται. Οι κανονιστικές αποφάσεις αξιολογούνται υποχρεωτικά από τη Δημοτική επιτροπή κάθε δύο (2) χρόνια, από την έναρξη ισχύος τους.
 - Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί, επίσης, να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του ν. 3463/2006 (Α' 114).
 - Αποφασίζει για τη διευκόλυνση οφειλετών για ποσά άνω των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.
 - Αποφασίζει για την παραχώρηση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και μέσων προς τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, κατά την παρ. 4 του άρθρου 259 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,
 - Αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών προς τον Δήμο.
 - Αποφασίζει για την αποδοχή πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων κατανομών Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, επιδοτήσεων, δωρεών προς τον δήμο και αποφάσεων ένταξης πράξεών του σε αναπτυξιακά προγράμματα, καθώς και για την παροχή δεσμευτικής εισήγησης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου έκτου της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 161), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4722/2020 (Α' 177).
 - Αποφασίζει για το σύνολο των αρμοδιοτήτων του δήμου που έχουν ανατεθεί με τον ν. 4375/2016 (Α' 51) και την παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 4332/2015 (Α' 76).

- Αποφασίζει την αποδοχή των πάσης φύσεως μελετών που αφορούν σε έργα και παροχές τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συντάσσονται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου. (παρ.1 άρθρο 72 Ν.3852/10).
- Αρμοδιότητα **εξειδίκευσης πιστώσεων**, όπου απαιτείται. (περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.1 του άρθρου 203 του Ν.4555/18 και τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 14 του Ν.4625/19).
- Αρμοδιότητα έγκρισης αποφάσεων διοικητικών συμβουλίων ΔΕΥΑ σχετικά με οικονομικά θέματα που ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 11 (Ειδικό τέλος για την μελέτη, κατασκευή και επέκταση έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως), 25 (τιμολόγια) και 26(διαφοροποίηση τελών) του ν. 1069/1980 (Α' 191) (παρ.5 άρθρο 11 Ν.4674/20).
- Άνοιγμα πάσης φύσεως λογαριασμών των Ο.Τ.Α. σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. (παρ.2 άρθρο 45 Ν.4647/19).

Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά σε κοινότητα έως διακοσίων (200) κατοίκων, γίνεται από τη Δημοτική επιτροπή, μετά από σύμφωνη γνώμη του **οικείου προέδρου** (παρ.5 άρθρο 82 Ν.3852/10, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 83 του Ν.4555/18) (παρ.2 άρθρο 18 και παρ.2 άρθρο 23 ν.5043/23).

Αρμοδιότητες μεταφερόμενες από την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής:

- Αποφασίζει, με την επιφύλαξη του άρθρου 83, για:
 - α. τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,
 - β. την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του Δήμου,
 - γ. τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας παράτασης λειτουργίας μουσικής. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία,
 - δ. τη χορήγηση, ύστερα από γνώμη του προέδρου της οικείας δημοτικής κοινότητας, θέσεων στάθμευσης στους δικαιούχους κατοίκους, με βάση την κείμενη νομοθεσία και τις κανονιστικές αποφάσεις του Δήμου ή με βάση ισχύον σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης, καθώς και την ανάκληση ή την τροποποίηση της χορήγησης αυτών (άρθρο 73 παρ.1α Ν.3852/2010).
- Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο:
 - α. θέματα καθορισμού χρήσεων γης,
 - β. τα θέματα εφαρμογής των σχεδίων πολεοδομικού (ρυθμιστικού) επιπέδου, ανάπτυξης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπτυξης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ιδιωτικής πολεοδόμησης, και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,

γ.τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,

δ. τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (Α' 124) (ήδη Ν.4447/16 (ΦΕΚ 241/23.12.2016 τεύχος Α'), και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και όλων των σχετικών με το αντικείμενο αρμοδιοτήτων,

ε. το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων,

στ. τη διατύπωση γνώμης κατά την υποπερ. 2.3 της παρ. Α' του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 (Α' 94),

ζ. την έναρξη της διαδικασίας εκπόνησης Τοπικού Χωρικού Σχεδίου (ΤΧΣ) και Ειδικού Χωρικού Σχεδίου (ΕΧΣ) και

η. περί της τύχης των ενστάσεων που αφορούν αναθεωρήσεις, τροποποιήσεις σχεδίου πόλης και κάθε άλλη μορφή ρύθμισης του χώρου,

θ. ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (άρθρο 73 παρ.1β Ν.3852/2010)

Οι αποφάσεις που αφορούν την κυκλοφορία λαμβάνονται από το δημοτικό συμβούλιο μετά από εισήγηση της επιτροπής ποιότητας ζωής (ήδη Δημοτικής Επιτροπής) του Δήμου και υποβάλλονται για έγκριση και εκτελούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 52 του ν. 2696/1999 (Α' 57)(παρ.2 άρθρο 82 Ν.3463/06, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 του ν.5013/23).

Ως Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) ορίζεται το επιχειρησιακό σχέδιο που καταρτίζεται από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για τη διαχείριση των ΑΑ, σύμφωνα με τους στόχους του οικείου ΠΕΣΔΑ (άρθρο 56 παρ.1 Ν.4819/21).

Το ΤΣΔΑ εγκρίνεται με απόφαση της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής (ήδη Δημοτικής Επιτροπής) του Ο.Τ.Α. α' βαθμού, μετά από **παροχή γνώμης του οικείου ΦοΔΣΑ μέσα σε έναν (1) μήνα** από την αποστολή του σχετικού ερωτήματος. Εφόσον ο ΦοΔΣΑ δεν παρέχει γνώμη εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας, το ΤΣΔΑ εγκρίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω και υποβάλλεται από τον Ο.Τ.Α. α' βαθμού στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στη βάση τυποποιημένης ηλεκτρονικής φόρμας, στην οικεία περιφέρεια και στον οικείο ΦοΔΣΑ, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Το ΤΣΔΑ είναι **πενταετούς διάρκειας**, επικαιροποιείται ετησίως και **υποβάλλεται έως τις 31 Μαρτίου** κάθε έτους στο ΗΜΑ, καθώς και στον οικείο ΦοΔΣΑ (άρθρο 56 παρ.2 Ν.4819/21).

Αρμοδιότητες μεταφερόμενες από την Εκτελεστική Επιτροπή:

- Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης.
- Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια: i) Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, ii) Κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
- Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το Σχέδιο Χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση του Οδηγού του Δημότη, στον οποίο

περιγράφονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών του δήμου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

- Εισηγείται το σχέδιο του κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και του κανονισμού διαβούλευσης (άρθρο 63 Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/2010 τεύχος Α').

Αρμοδιότητες μεταφερόμενες από το δημοτικό συμβούλιο:

α) υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων [ν. 3584/2007 (Α' 143)] και 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6),

β) τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία, και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής με αιτιολογημένη απόφασή της,

γ) έγκριση των όρων και τη σύναψη κάθε είδους προγραμματικών συμβάσεων και συμβάσεων του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 (Α' 147),

δ) διαγραφή χρεών και την απαλλαγή από προσαυξήσεις μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά το άρθρο 174 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)],

ε) επιστροφή από τον Δήμο αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,

στ) σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Δήμου,

ζ) δωρεές εξοπλισμού, ειδών και οχημάτων σε άλλους δήμους ή κοινωφελείς οργανισμούς (άρθρο 74Α παρ.2 ν.3852/10, όπως προστέθηκε από το άρθρο 9 του ν.5056/23).

Η απόδοση των ανωτέρω ενδεικτικά αναφερομένων αρμοδιοτήτων από το δημοτικό συμβούλιο στη δημοτική επιτροπή, σε καμία περίπτωση, δεν αποδυναμώνει το κύρος του δημοτικού συμβουλίου, αλλά αντιθέτως ενισχύει την ευχέρεια του τελευταίου να εστιάζει στις κρίσιμες τοπικές υποθέσεις (ΥΠ.ΕΣ. εγκ.1237/94548/06.11.2023).

Επιτροπή Διαβούλευσης

1. Στους δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους συγκροτείται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του και εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών, δημοτική επιτροπή διαβούλευσης ως όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Η διάρκεια της θητείας της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης δεν υπερβαίνει τα δύομιση έτη. Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης μπορεί να συγκροτηθεί και σε μικρότερους δήμους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως:

- α) των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων
- β) των επιστημονικών συλλόγων και φορέων

- γ) των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών
- δ) των εργαζομένων στο δήμο και τα νομικά του πρόσωπα
- ε) των ενώσεων και συλλόγων γονέων
- στ) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων
- ζ) των εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών
- η) άλλων οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών
- θ) εκπρόσωποι των τοπικών συμβουλίων νέων και
- ι) δημότες

7.2.Πρόταση Λειτουργιών Διακυβέρνησης

Περιλαμβάνεται τεκμηρίωση των διαδικασιών που θα εφαρμόσει και τις υπηρεσίες/στελέχη που θα εμπλέξει η Χωρική Αρχή στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση υλοποίησης της ΣΒΑΑ. Αφορά στον τρόπο οργάνωσης των λειτουργιών, τη διάταξη των υπηρεσιών και την εσωτερική κατανομή εργασιών, τις προβλέψεις για την επαρκή στελέχωση και τον τρόπο κάλυψης όλων των αναγκών που σχετίζονται με τις λειτουργίες **Διακυβέρνησης της Στρατηγικής**, όσον αφορά **τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και το συντονισμό της προτεινόμενης Στρατηγικής**.

7.2.1.Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης σε Επίπεδο Αστικής Αρχής

Με Πρόσκληση της ΕΥΔ του ΠΕΠ «Πελοποννήσου» 2021-2027 θα κληθεί η Αστική Αρχή του Δήμου Σπάρτης να υποβάλλει πρόταση Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Στο πλαίσιο της υποβολής της ανωτέρω πρότασης και για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης, θα απαιτείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική Πρόσκληση να συγκροτηθεί μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Αστικής Αρχής με στόχο:

- Τον συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία.
- Τη διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των έργων και υλοποίηση της Στρατηγικής.
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής.
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», η εν λόγω Ομάδα δύναται να αποτελείται από:

- Στελέχη των αρμόδιων Χωρικών Αρχών που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
- Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής του φορέα και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
- ΕξωτερικούςΕμπειρογνώμονες.

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών/Αστικών Αρχών ανά ΣΒΑΑ, θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί από τις αρμόδιες Χωρικές/Αστικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και θα αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Με βάση τα ανωτέρω, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση, η αστική αρχή του Δήμου Σπάρτης, αποφασίζει και εγκρίνει τη συγκρότηση Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο Αστικής Αρχής με σκοπό τη Διακυβέρνηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης για την περίοδο 2021-2027, η οποία θα αποτελείται από τους/τις κάτωθι:

- Στελέχτη της αστικής αρχής
- Εκπρόσωποι φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής
- Εξωτερικοίεμπειρογνώμονες

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών/Αστικών Αρχών ανά ΣΒΑΑ, θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί από τις αρμόδιες Χωρικές/Αστικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και θα αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Με βάση τα ανωτέρω, σύμφωνα με την **Απόφαση Συγκρότησης Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο Χωρικής Αρχής**, με την υπ' αριθμ. Απόφαση 34/15-02-2024 (ΑΔΑ: 6ΩΥΚΩ1Ν-0ΦΠ) της Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίουπου πραγματοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2024, η **Χωρική/ Αστική Αρχή του Δήμου Σπάρτης**, αποφάσισε και **ενέκρινε τη συγκρότηση Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο Χωρικής Αρχής με σκοπό τη Διακυβέρνηση της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης για την περίοδο 2021-2027, η οποία αποτελείται από τους/ τις (ονοματεπώνυμο, φορέας/υπηρεσία):**

- Στελέχη της χωρικής/αστικής αρχής:
 1. κ. **Παυλής Παναγιώτης**, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών Χωροταξίας και Υπηρεσιών Δόμησης, με αναπληρωτή το Δημοτικό Σύμβουλο κ. **Τριτάκη Παναγιώτη** Αντιδήμαρχο Προγραμματισμού και Επιχειρηματικότητας. Ο κ. **Παυλής Παναγιώτης** θα ασκεί τα καθήκοντα του Προέδρου της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης για την ΟΧΕ/ ΒΑΑ Σπάρτης με αναπληρωτή του τον κ. **Τριτάκη Παναγιώτη**.
 2. κα. **Καρακίτσου Άννα**, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Σπάρτης με αναπληρωματικό της τον κ.**Βαρζακάκο Κωνσταντίνο** Προϊστάμενο του Τμήματος Μελετών και Κατασκευής Έργων.
 3. κα. **Σανιδά Αικατερίνη**, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Δήμου Σπάρτης, ως τακτικό μέλος με αναπληρωτή της τον κ. **Τσίντολα Θεόδωρο**,

- Προϊστάμενο του Τμήματος του Τμήματος Προγραμματισμού και Οργάνωση Δήμου Σπάρτης.
4. κα. **Μαχαίρα Παναγιώτα**, Προϊσταμένη του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Αθλητισμού Δήμου Σπάρτης, ως τακτικό μέλος, με αναπληρώριά της την κα. **Ματσούκα Αντιγόνη** Κοινωνική Λειτουργό, υπάλληλο Αυτοτελούς Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Αθλητισμού Δήμου Σπάρτης.
 5. κ. **Ρεστέμη Ευστάθιο** Γενικό Γραμματέα του Δήμου Σπάρτης, ως τακτικό μέλος, με αναπληρωτή του τον κ. **Μητράκο Χρήστο**, Προϊστάμενο του Τμήματος Τουρισμού του Δήμου Σπάρτης.
- Εκπρόσωποι φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής:
 1. Από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας (ΕΦΑΛΑΚ) την κα. **Δανάη Χαραλάμπους**, Αρχαιολόγο ως τακτικό μέλος με αναπληρώριά της την κα. **Τσούλη Μαρία**, Αρχαιολόγο.
 2. Από την Ομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Λακωνίας (ΟΕΒΕΛ) τον κ. **Ροϊνό Σωτήριο** ως τακτικό μέλος με αναπληρωματικό μέλος τον κ. **Γκουβάτσο Γεώργιο**.
 3. Από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας/ Περιφερειακό Τμήμα Πελοποννήσου/ Νομαρχιακή Επιτροπή τον κ. **Σπυριδάκο Ιωάννη**, χημικό μηχανικό, ως τακτικό μέλος με αναπληρωτή τον κ. **Κουρκούλη Πολυζώη**, πολιτικό μηχανικό.
 4. Από το Σωματείο ΑμεΑΝ.Λακωνίας τον κ. **Λαμπρινάκο Σταύρο**, ως τακτικό μέλος, με αναπληρώριά του την κα. **Αργυρώ Πετράκου**.
 - Εξωτερικοί εμπειρογνώμονες:
 1. κ. **Γκόννη Γεώργιο**, τοπογράφο μηχανικό ΕΜΠ-MBA. Εμπειρία σε συγκοινωνιακά, υδραυλικά έργα και κυκλοφοριακές – πολεοδομικές μελέτες. Ειδίκευση στην χρηματοοικονομική των επενδύσεων και σημάτων συμβάσεων για έργα υποδομών και τον κ. **Βέργαδο Δημήτριο** καθηγητή Πανεπιστημίου Πειραιά, κάτοχο της έδρας της UNESCO και Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ψηφιακού Πολιτισμού, Έξυπνων πόλεων, Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT) και Προηγμένων Ψηφιακών Τεχνολογιών και Υπηρεσιών».
 - Εκπρόσωποι μειοψηφίας:
 1. κ. **Κουρεμπή Γεώργιο**, δημοτικό σύμβουλο εκπρόσωπο της δημοτικής παράταξης ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ με αναπληρωματικό τον δημοτικό σύμβουλο κ. **Βαλιώτη Ευάγγελο** επικεφαλής της δημοτικής παράταξης ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΠΑΡΤΗΣ.
 2. κα. **Τσιρώνη Μαρία**, δημοτική σύμβουλο, εκπρόσωπο της δημοτικής παράταξης ΣΠΑΡΤΗ ΜΠΡΟΣΤΑ με αναπληρώριά της τη δημοτική σύμβουλο **Κανελλοπούλου Αναστασία**, επικεφαλής της δημοτικής παράταξης ΣΠΑΡΤΗ ΜΠΡΟΣΤΑ.

7.2.2.Εκοπόνηση Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) επιδιώκει την ανοιχτή επικοινωνία και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Δημοτικής Αρχής, της Περιφερειακής αρχής και των

υπηρεσιών της ΕΥΔ του ΠεΠ Πελοποννήσου, όπως και των Δικαιούχων των δράσεων/πράξεων που συνθέτουν τη στρατηγική ΣΒΑΑ, με στόχο την πλήρη επίτευξη των στόχων της.

Οι κύριοι άξονες της Στρατηγικής που εφαρμόζει η Συνεκτική Ομάδα είναι οι εξής:

- ✓ **Συνεργασία:** Υποστηρίζει τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος εργασίας όπου οι συμμετέχοντες μοιράζονται τις διαθέσιμες πληροφορίες και συνεργάζονται για την επίτευξη των στόχων της ΣΒΑΑ.
- ✓ **Ανοικτή Επικοινωνία:** Δημιουργεί σαφείς διαύλους επικοινωνίας, διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη είναι ενημερωμένα για την πρόοδο της Στρατηγικής. Αυτό περιλαμβάνει την οργάνωση τακτικών συναντήσεων και την προώθηση εργαλείων για συζήτηση και σχόλια. Επιπλέον προβλέπει για τη κυκλοφορία αναφορών προόδου για την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής προς όλα εμπλεκόμενα μέρη. Για το σκοπό αυτό αξιοποιούνται ψηφιακά εργαλεία όπως email, λογισμικό διαχείρισης έργου ή ψηφιακές πλατφόρμες επικοινωνία.
- ✓ **Αξιολόγηση:** Η υλοποίηση της Στρατηγικής αξιολογείται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται ότι ακολουθεί τους εγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους. Κεντρικό σημείο της αξιολόγησης αποτελεί η έγκαιρη διαπίστωση τυχόν προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν.
- ✓ **Διαχείριση Κινδύνων:** Επεξεργάζεται, επικαιροποιεί και εξειδικεύει το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων.
- ✓ **Υποστήριξη Δικαιούχων:** Η Συνεκτική Ομάδα αναπτύσσει στρατηγικές για να υποστηρίξει και να βελτιώσει τη διαχειριστική ικανότητα και αποτελεσματικότητα των Δικαιούχων όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο και εφικτό.
- ✓ **Διαχείριση συγκρούσεων:** Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τις συγκρούσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών με τρόπο που να προωθεί αποδοτικά και δίκαια την υλοποίηση της Στρατηγικής.
- ✓ **Ευελιξία:** Η Συνεκτική Ομάδα είναι προετοιμασμένη να τροποποιήσει τη εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ εφόσον οι συνθήκες στο εξωτερικό/εσωτερικό περιβάλλον αλλάζουν, βάσει και της πορείας υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της εν εξελίξει διαβούλευσης.

Ειδικότερα, η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) κατά τη φάση σχεδιασμού της Στρατηγικής παρέχει και τις παρακάτω υποστηρικτικές ενέργειες:

- Παροχή κατευθύνσεων προς την Αστική αρχή για θέματα που αφορούν τον προσδιορισμό της περιοχής παρέμβασης, το μείγμα των προβλεπόμενων δράσεων, τη στοχοθεσία και το χρονο-προγραμματισμό.
- Διασφάλιση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και της τοπικής κοινωνίας τόσο στις διαδικασίες σχεδιασμού όσο και στις προβλεπόμενες διαδικασίες υλοποίησης.
- Συντονισμό σε τοπικό επίπεδο με άλλες χωρικές στρατηγικές που υλοποιούνται με γεωγραφική επικάλυψη ή στην περιοχή άμεσης επιρροής.

Επιπλέον, η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνδράμει στην επίσπευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Αστικής αρχής και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίσπευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει συνολικά το Σχέδιο, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών.

7.2.3. Παρακολούθηση Υλοποίησης Πράξεων

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με την Αστική αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠΕΠ για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης. Ειδικότερα:

- Συμβάλλει στην καταλληλότητα και την εγκυρότητα του προτεινόμενου συστήματος δεικτών και διατυπώνει απόψεις προς τον χωρικό φορέα για βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης.
- Υποστηρίζει το χωρικό φορέα στη διασφάλιση στοιχείων που εξυπηρετούν το βέλτιστο σχεδιασμό (evidencebased).
- Διαμεσολαβεί στις σχετικές υπηρεσίες των δικαιούχων και των ωφελούμενων για την συλλογή ποσοτικής και ποιοτικής πληροφορίας που θα αξιοποιηθεί για την παρακολούθηση (εκτός δεδομένων ΟΠΣ που παραλαμβάνει από την Περιφερειακή Ομάδα ή απ ευθείας από την ΕΥΔ).
- Τα μέλη δύναται να παρέχουν ποσοτική και ποιοτική πληροφόρηση σχετικά με τον τομέα αναφοράς τους.
- Κινητοποιεί στο μέτρο του εφικτού την κοινωνία των πολιτών και την τοπική κοινωνία και διασφαλίζει τη συμμετοχή τους σε όλο το φάσμα του σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης της Στρατηγικής. Δύναται να καταστρώσει τοπικό σχέδιο δράσης για την κινητοποίηση των τοπικών φορέων και των πολιτών στην περιοχή της ΣΒΑΑ.
- Αποτελεί το σημείο επαφής (focalpoint) σε τοπικό επίπεδο.

Παρακολουθεί την εξέλιξη της Στρατηγικής καθ' όλη τη διάρκεια και όπου απαιτείται διαμορφώνει προτάσεις προς την Αστική αρχή για την προσαρμογή της Στρατηγικής ή / και τη λήψη μέτρων επίσπευσης.

7.2.4. Διαδικασίες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ανασχεδιασμού της Στρατηγικής

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με την Αστική αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠΕΠ για τη διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΒΑΑ.

Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί τη βάση για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση της Στρατηγικής. Αφετηρία του Σχεδίου Δράσης είναι η Στρατηγική και τροφοδοτείται περαιτέρω από τις

Εκθέσεις Παρακολούθησης της Πορείας Υλοποίησης και περιεχόμενό του είναι οι προτάσεις ενεργειών ωρίμανσης και επίστευσης της υλοποίησης των έργων στο πλαίσιο της Στρατηγικής. Η λογική του Σχεδίου Δράσης επικεντρώνεται στην επίλυση των προβλημάτων της στρατηγικής. Για τον λόγο αυτό εστιάζει στη χαρτογράφηση του προβλήματος που έχει ανατρέψει τον αρχικό σχεδιασμό και την αποτύπωση μιας σαφούς στρατηγικής για την απεμπλοκή του.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνδράμει στην επίστευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Αστικής αρχής και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίστευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει συνολικά το Σχέδιο, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών. Για την άσκηση του ρόλου αυτού οφείλει να γνωρίζει το «χάρτη» εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση, την υλοποίηση και την υποστήριξη της ΣΒΑΑ, περιλαμβανομένων και των φορέων και μέσων παροχής Τεχνικής Βοήθειας.

Στο πλαίσιο των τακτικών συναντήσεων της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης:

(α) Αξιολογείται η πρόοδος της Στρατηγικής, ανά πράξη και συνολικά, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που παρουσιάστηκαν προηγούμενα σε συνδυασμό με το βαθμό επίτευξης των εγκεκριμένων επιμέρους ειδικών στόχων. Διαπιστώνονται τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

(β) Χαρακτηρίζεται η πρόοδος της Στρατηγικής, ανά πράξη και συνολικά, είτε ως ικανοποιητική είτε ως χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.

(γ) Όταν ο χαρακτηρισμός είναι χαμηλού κινδύνου, ενεργοποιείται από τη Αστική Αρχή το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης κινδύνου που εξειδικεύεται ανά περίπτωση σε συνεργασία με τους Δικαιούχους και την ΕΥΔ.

(δ) Όταν ο χαρακτηρισμός αλλάξει σε υψηλού κινδύνου εφαρμόζεται το εξειδικευμένο σχέδιο διαχείρισης κινδύνου.

(ε) Η Αστική αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης εξασφαλίζει ότι η υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών είναι σύμφωνη με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων 2021-2027 καθώς και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει κατά περίπτωση η Διαχειριστική Αρχή.

7.3.Ανάλυση και Διαχείριση Κινδύνων

Η Αστική Αρχή περιγράφει και ιεραρχεί τα είδη των κινδύνων (επιχειρησιακών, οικονομικών, νομικών, τεχνικών προβλημάτων, στελέχωσης, θεσμικών) κατά την ανάπτυξη των Παρεμβάσεων - Δράσεων του Σχεδίου Δράσης και παρουσιάζει τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Πίνακας 43: Η αναγνώριση και ιεράρχηση κινδύνων

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Ωρίμανση Έργων	Καθυστερήσεις στα προπαρασκευαστικά στάδια για την υλοποίηση έργων (π.χ. τεχνικές μελέτες, αποφάσεις εγκρίσεων, αδειοδοτήσεις, τεύχη δημοπράτησης)	Ιδιαίτερα δράσεις που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις του κτιριακού αποθέματος των Δήμων	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στην ένταξη των έργων	ΧΑΜΗΛΗ	Μη δυνατότητα έγκαιρης έκδοσης απαιτούμενων αδειοδοτήσεων στον προκαθορισμένο χρόνο, όπως ορίζεται στην πρόσκληση.	ΧΑΜΗΛΟΣ
	Συχνές επανυποβολές Τεχνικών Δελτίων εκ μέρους των δικαιούχων μέχρι την ένταξη της πράξης	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Επίπτωση στον ετήσιο προγραμματισμό του, καθώς τίθενται συγκεκριμένοι ετήσιοι στόχοι ενεργοποίησης και απορρόφησης του ΠΕΠ	ΜΕΣΑΙΑ	Χαμηλός βαθμός ωριμότητας των πράξεων που υποβάλλονται	ΜΕΣΑΙΟΣ
Εκπλήρωση Απαιτήσεων Χρηματοδότησης	Χαμηλή απορροφησιμότητα των διαθέσιμων κονδυλίων	Όλες οι δράσεις και ιδιαίτερα αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων και δημοσίων υποδομών	ΧΑΜΗΛΗ	Ενδεχόμενες καθυστερήσεις στην έναρξη των προγραμματισμένων παρεμβάσεων	ΧΑΜΗΛΗ	Απλούστευση διαδικασιών	ΧΑΜΗΛΟΣ

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Μη ανταπόκριση με τους όρους και της προϋποθέσεις συμμετοχής στη χρηματοδότηση του έργου	Όλες οι δράσεις και ιδιαίτερες αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στον χρονοπρογραμματισμό/ υλοποίηση των πράξεων	ΧΑΜΗΛΗ	Απλούστευση διαδικασιών	ΧΑΜΗΛΟΣ
Δημοπρατήσεις Έργων	Καθυστερήσεις στις δημοπρατήσεις των έργων	Μη ώριμες δράσεις, νέα σχεδιαζόμενα έργα/ πράξεις	ΜΕΣΑΙΑ	Καθυστέρηση υλοποίησης προγραμματισμένων δράσεων Κίνδυνος μειωμένης απορρόφησης κονδυλίων από το Πρόγραμμα	ΜΕΣΑΙΑ	Ελλιπής προετοιμασία και προπαρασκευή τους πριν τη φάση της Δημοπράτησης. Σφάλματα του φορέα κατά την κατάρτιση της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης.	ΜΕΣΑΙΟΣ
	Μη τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα)	Όλες οι δράσεις	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στο χρονοπρογραμματισμό των έργων/ πράξεων λόγω ενδεχόμενων προβλημάτων στη νομιμότητα των ενεργειών	ΧΑΜΗΛΗ	Ανεπαρκής γνώση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου	ΧΑΜΗΛΟΣ
Υλοποίηση Δράσεων	Μη παρακολούθηση των δικαιούχων των έργων	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Πιθανές καθυστερήσεις στην έναρξη και υλοποίηση πράξεων	ΜΕΣΑΙΑ	Μη τήρηση των ορόσημων που έχουν προγραμματιστεί, κάτι που δύναται να προκαλέσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος	ΜΕΣΑΙΟΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Μη κάλυψη των προβλεπόμενων από το οργανόγραμμα, θέσεων εργασίας της Χωρικής Αρχής	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Μη έγκαιρη ή πλημμελής υλοποίηση καθκόντων της Χωρικής Αρχής και προβλήματα στην ομαλή υλοποίηση του Προγράμματος	ΜΕΣΑΙΑ	Μη τήρηση των ορόσημων που έχουν προγραμματιστεί, κάτι που δύναται να προκαλέσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος	ΜΕΣΑΙΟΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Πίνακας 44: Διαχείριση κινδύνων

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ
Ωρίμανση Έργων	Καθυστερήσεις στα προπαρασκευαστικά στάδια για την υλοποίηση έργων (π.χ. τεχνικές μελέτες, αποφάσεις εγκρίσεων, αδειοδοτήσεις, τεύχη δημοπράτησης)	Ιδιαίτερα δράσεις που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις του κτιριακού αποθέματος των Δήμων	ΧΑΜΗΛΗ	Αξιοποίηση του Αναπτυξιακού Οργανισμού Μοριάς ΑΕ, που αποτελεί τον κεντρικό αναπτυξιακό οργανισμό της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για την ταχύτερη ωρίμανση των έργων μέσω υλοποίησης τεχνικών μελετών	Σωστός χρονοπρογραμματισμός και τήρηση των ρητρών των συμβάσεων των έργων
	Συχνές επανυποβολές Τεχνικών Δελτίων εκ μέρους των δικαιούχων μέχρι την ένταξη της πράξης	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Συντονισμός και προγραμματισμός της διαδικασίας σχεδιασμού και ένταξης έργων	Θέσπιση ανώτατου ορίου υποβολής Τεχνικών Δελτίων
Εκπλήρωση Απαιτήσεων Χρηματοδότησης	Χαμηλή απορροφησιμότητα των διαθέσιμων κονδυλίων	Όλες οι δράσεις και ιδιαίτερα αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Μείωση του χρόνου ωρίμανσης των έργων (με την αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος)	Απλούστευση των διαδικασιών (μείωση της γραφειοκρατίας)
	Μη ανταπόκριση με τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη χρηματοδότηση του έργου	Όλες οι δράσεις και ιδιαίτερα αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Αυστηρή παρακολούθηση και τήρηση των όρων και προϋποθέσεων χρηματοδότησης των έργων/ πράξεων	Απλούστευση των διαδικασιών (μείωση της γραφειοκρατίας)
Δημοπράτησεις Έργων	Καθυστερήσεις στις δημοπρατήσεις των έργων	Μη ώριμες δράσεις, νέα έργα/ πράξεις	ΜΕΣΑΙΑ	Λεπτομερής προ-δημοπρασιακός έλεγχος των δικαιούχων	Νομική και διαχειριστική ενίσχυση/ υποστήριξη της αρμόδιας Μονάδας της Χωρικής Αρχής για την επιτυχή και αποτελεσματική υλοποίηση του προ-δημοπρασιακού ελέγχου
	Μη τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα)	Όλες οι δράσεις	ΧΑΜΗΛΗ	Εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου και αξιολόγησης για τον περιορισμό του κινδύνου παρέκκλισης από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο	Σε περίπτωση που διαπιστωθούν αστοχίες στην τήρηση του θεσμικού πλαισίου προτείνεται η ακύρωση της σύμβασης και η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για την ανάληψη του έργου/ πράξης από άλλον δικαιούχο

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ
Υλοποίηση Δράσεων	Μη παρακολούθηση των δικαιούχων των έργων	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Για την αξιολόγηση και το συστηματικό έλεγχο των δικαιούχων, προτείνεται ο καταμερισμός της εν λόγω διαδικασίας σε ομάδες εργασίας της Χωρικής Αρχής	Αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για υποστήριξη μέσω Τεχνικού Συμβούλου, ο οποίος εξειδικεύεται στην παρακολούθηση πράξεων
	Μη κάλυψη των προβλεπόμενων από το οργανόγραμμα, θέσεων εργασίας της Χωρικής Αρχής	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Ενίσχυση της Χωρικής Αρχής με εξειδικευμένα στελέχη	Χρήση Τεχνικής Βοήθειας για την υποστήριξη του έργου της Χωρικής Αρχής

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

8.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ – ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Η διαβούλευση με τους φορείς και τους πολίτες του Δήμου Σπάρτης, αποτελεί μια πολύ ουσιαστική παράμετρο για την εκπόνηση και την υλοποίηση μια επιτυχημένης στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ). Οι διαδικασίες διαβούλευσης αποτελούν τμήμα της εκπόνησης του Σχεδίου δράσης και βασίζονται στους Στόχους και τους Άξονες Προτεραιότητάς του.

Σε αυτό το πλαίσιο, η επιλογή και ιεράρχηση των δράσεων και πράξεων, καθορίζεται από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που λαμβάνει υπόψιν του τις ανάγκες και τις αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου, καθώς και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης. Οι διαδικασίες διαβούλευσης έχουν συνήθως δύο μορφές, μια εσωτερική και μια εξωτερική.

Η εσωτερική διαβούλευση περιγράφει τον ουσιαστικό συ-σχεδιασμό της Στρατηγικής με τις υπηρεσίες του Δήμου. Η εσωτερική διαβούλευση σχετίζεται με τη διαμόρφωση του οράματος, των Αξόνων Προτεραιότητας και του Σχεδίου Δράσεως της ΣΒΑΑ, μέσα από την συνεργασία του Δήμου και των Υπηρεσιών του. Στόχος της εσωτερικής διαβούλευσης είναι να αξιοποιήσει τις προτάσεις που απορρέουν από τις γνώσεις και την εμπειρία των εμπλεκομένων υπηρεσιών του Δήμου, ανάλογα με την ωριμότητα και τη σχέση τους με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας. Επιπλέον, στόχος αποτελεί η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε ένα ενιαίο προγραμματικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό, όπως επίσης και της ένταξης αυτών των παρεμβάσεων στο χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Στόχος της εξωτερικής διαβούλευσης, είναι να κάνει την τοπική κοινωνία συμμετοχό στην αναπτυξιακή διαδικασία για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Να καταγράψει τα προβλήματα και τις ανάγκες, καθώς και τις προτάσεις, τόσο των φορέων του Δήμου Σπάρτης, όσο και των ίδιων δημοτών και στη συνέχεια να συλλέξει και να αξιολογήσει πιθανές προτάσεις για δράσεις και έργα.

Βασικό εργαλείο για τη διεξαγωγή της εξωτερικής διαβούλευσης και τη διαμόρφωση ισχυρής εταιρικής σχέσης με τους πολίτες, τους τοπικούς οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, αποτελεί το ερωτηματολόγιο, το οποίο διαμορφώθηκε καταλλήλως και ψηφιακά, για την εισροή και αξιοποίηση στοχευμένης πληροφορίας και αξιολογικών κρίσεων επί των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής, εκ μέρους των δημοτών και των εταίρων.

A. Πρώτος Κύκλος Διαβούλευσης: Εσωτερική Διαβούλευση

Ο πρώτος κύκλος διαβούλευσης αναφορικά με τη ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης, κατά την οποία διαμορφώθηκαν και οριστικοποιήθηκαν το όραμα και οι Άξονες Προτεραιότητας, με μία πρώτη προσέγγιση του Σχεδίου Δράσης, έχει ολοκληρωθεί μέσω της συνεργασίας της Δημοτικής Αρχής με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.

Όλοι οι όροι και οι αρχές διαφάνειας τηρήθηκαν βάσει της σχετικής νομοθεσίας, κατά την υλοποίηση του πρώτου κύκλου διαβούλευσης και την προετοιμασία του επακόλουθου.

B. Αποτελέσματα Εσωτερικής Διαβούλευσης

Ακολουθεί το σχετικό υλικό τεκμηρίωσης της συνεργασίας με τις υπηρεσίες του Δήμου Σπάρτης:

Την Παρασκευή 29 Μαρτίου 2024 αποστάλθηκε εκ μέρους του Αντιδημάρχου Προγραμματισμού και Επιχειρηματικότητας κ.Παναγιώτη Τριτάκη, δια μέσου ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, email με θέμα «Εσωτερική διαβούλευση για εκπόνηση των Στρατηγικών για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης» στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Σπάρτης⁶³. Το περιεχόμενο του μηνύματος, όπως ακριβώς αποστάλθηκε στους αποδέκτες ήταν το κατωτέρω:

«Καλησπέρα,

Εκ μέρους του Αντιδημάρχου κ. Παναγιώτη Τριτάκη:

Κατά την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 προβλέπεται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027» η εφαρμογή Στρατηγικών Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες. Ειδικότερα στην περιοχή του Δήμου Σπάρτης προβλέπονται: η Στρατηγική ΟΧΕ του ορεινού όγκου Ταυγέτου των Δήμων Καλαμάτας και Σπάρτης και η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Σπάρτης.

Οι στρατηγικές ΟΧΕ και ΒΑΑ αποτελούν εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών, στις συγκεκριμένες χωρικές ενότητες. Έχουν στο επίκεντρο την επανεκκίνηση της τοπικής οικονομίας, την αστική αναβάθμιση και ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής και της πρόσβασης των δημοτών σε ποιοτικές υπηρεσίες.

Η επιλογή και ιεράρχηση των δράσεων και πράξεων, καθορίζεται από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που λαμβάνει υπόψη του τις ανάγκες και τις αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου, καθώς και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης. Η διαμόρφωση ενός συνολικού αλλά συγκεκριμένου οράματος, με μακροχρόνια στόχευση αλλά και άμεσα υλοποιήσιμα βήματα καθιστούν απαραίτητη τη δημιουργία μας ολοκληρωμένης και συνεκτικής Στρατηγικής.

Σας αποστέλλουμε συνημμένα προς συνολικότερη ενημέρωση για το θέμα:

- Το αρ. πρωτ. 5956/29.3.2024 έγγραφο με θέμα: «Πρόγραμμα τοπικών συναντήσεων διαβούλευσης για τις Στρατηγικές για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, την προγραμματική περίοδο 2021-2027».
- Το από 27-3-2024 email της Ειδ. Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ Πελοπόννησος 2021-2027 με θέματα την εξέλιξη των Στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ-ΒΑΑ με ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα ενεργειών για την υποβολή και έγκριση αυτών.

⁶³ Διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αρμόδιων δημοτικών υπηρεσιών/ αποδεκτών του συγκεκριμένου email: texniki@1504.syzefxis.gov.gr, devaspa@gmail.com, info@deva-spartis.gr, p.maxaira@1504.syzefxis.gov.gr, spartatourism@hotmail.gr, ankarakitsou@yahoo.gr, d.tsaparas@1504.syzefxis.gov.gr, aods2010@hotmail.com, g.kotsio@1504.syzefxis.gov.gr, sepe.spartis@gmail.com, sxebs@gmail.com, n.panagakos@1504.syzefxis.gov.gr, civilprotectionsparti@gmail.com, a.xidia@1504.syzefxis.gov.gr.

Σύντομο ενημερωτικό για το γενικό πλαίσιο διαβούλευσης για τον σχεδιασμό των Στρατηγικών ΟΧΕ και ΒΑΑεδώ: ΟΧΕ ΤΑΪΓΕΤΟΥ 19.12.2023 (Πηγή: ΕΥΔ Πελοποννήσου, από σχετική παρουσίαση για την ΟΧΕ Ταΐγέτου).

Η πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης, που αποτελούν τμήμα της εκπόνησης του Σχεδίου Δράσης των Στρατηγικών και βασίζονται στους Στόχους και τους Άξονες Προτεραιότητάς του. Οι διαδικασίες διαβούλευσης διακρίνονται στην εξωτερική και την εσωτερική.

Στην εξωτερική διαβούλευση με την κοινωνία και τους τοπικούς φορείς αναφέρεται διεξοδικά το συνημμένο έγγραφο.

Η εσωτερική διαβούλευση περιγράφει τον ουσιαστικό συ-σχεδιασμό της Στρατηγικής με τις υπηρεσίες του Δήμου, για την διαμόρφωση του οράματος, των Αξόνων Προτεραιότητας και του Σχεδίου Δράσεως της ΣΒΑΑ. Αναφέρεται στη συνεργασία των Υπηρεσιών του Δήμου με στόχο να αξιοποιήσει τις προτάσεις που απορρέουν από τις γνώσεις και την εμπειρία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Δήμου, ανάλογα με την ωριμότητα και τη σχέση τους με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας. Επιπλέον στόχο αποτελεί η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε ένα ενιαίο προγραμματικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό, και της ένταξης αυτών των παρεμβάσεων στο χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω παρακαλούμε βασισμένοι στην εμπειρία και τις γνώσεις σας για την υποβολή προτάσεων για όποιες παρεμβάσεις/δράσεις/πράξεις/έργα θεωρείτε ότι μπορούν να συμπεριληφθούν στο χρηματοδοτικό πλαίσιο των Στρατηγικών ΟΧΕ και ΒΑΑ (δίνοντας έστω με τα βασικά περιγραφικά στοιχεία και τυχόν ωριμότητα της παρέμβασης).

Παρακαλούμε για την αποστολή των προτάσεων σας έως την Τετάρτη 3 Απριλίου 2024 στα email: tsintolas@1504.syzefxis.gov.gr ή threetakis@yahoo.gr

Ευελπιστώντας στην ανταπόκρισή σας σε αυτή την προσπάθεια, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία και την ενεργό συμμετοχή σας.»

Στο παραπάνω ηλεκτρονικό μήνυμα ανταποκρίθηκαν υπηρεσίες του Δήμου Σπάρτης, αποστέλλοντας τις προτάσεις τους. Ακολουθεί παρουσίαση των εν λόγω προτάσεων, όπως ακριβώς κοινοποιήθηκαν στον Αντιδήμαρχο Προγραμματισμού και Επιχειρηματικότητας.

Ι.Αυτ. Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού:

Στις 04/04/2024 κοινοποιήθηκαν «Προτάσεις για την προετοιμασία Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης την περίοδο 2021-2027» (αρ.πρωτ.: οικ: Δ.Υ.) από το Αυτ. Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού του Δήμου Σπάρτης. Το παρόν έγγραφο αποτυπώνει κάποιες από τις προτάσεις του Τμήματος, οι οποίες θα μπορούσαν να ενταχθούν στη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου για την παρούσα ΠΠ και αφορούν την κοινωνική πολιτική. Οι προτάσεις που κοινοποιήθηκαν ήταν οι εξής:

- Ομάδα Α - Προμήθεια Επιβατικών Οχημάτων: Προμήθεια επιβατικών κρατικών οχημάτων νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας χαμηλών ρύπων, υβριδικά ή ηλεκτρικά και φιλικά προς το περιβάλλον.

Η συγκεκριμένη προμήθεια θα αφορά την αντικατάσταση των ήδη πέντε παλαιών οχημάτων με τα οποία εξυπηρετείται το προσωπικό του «Βοήθεια στο Σπίτι» και ενός του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Σπάρτης.

- Ομάδα Β – Ίδρυση Κοινωνικών Δομών:

1.Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) ΑμεΑ.

Ίδρυση και λειτουργία Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) για διαβίωση και φροντίδα (διαμονή, διατροφή και πρόσβαση σε ιατρική και νοσοκομειακή φροντίδα) σε άτομα με αναπηρία.

2.ΚΗΦΗ

Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων που θα αφορούν άτομα τρίτης ηλικίας που δε μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα, με παροχή υπηρεσιών σε Νοσηλευτική Φροντίδα, Δημιουργική Απασχόληση και Ανάπτυξη Λειτουργικών & Κοινωνικών Δεξιοτήτων.

3.ΚΔΑΠ

Ίδρυση και λειτουργία δημοτικών Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, με στόχο τη δημιουργική απασχόληση παιδιών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για ορισμένο χρονικό διάστημα, εκτός του σχολικού ωραρίου. Με δυνατότητα δημιουργικής απασχόλησης και παιδιών με ελαφριάς μορφής κινητικών ή αισθητηριακών αναπηριών.

4.Κοινωνικό Δημοτικό Ιατρείο

Ίδρυση και λειτουργία δημοτικού ιατρείου για την παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας σε αστέγους, Ρομά, ανασφάλιστους και σε άτομα με χαμηλά εισοδηματικά κριτήρια. Με δυνατότητα στελέχωσης από τις εξής ιατρικές ειδικότητες: i.Παιδιατρικής, ii.Οδοντιατρικής, iii.Γυναικολογίας, iv.Παθολογικής Ιατρικής και v.Γενικής Ιατρικής.

- Ομάδα Γ – Διασύνδεση και Ψηφιακή Τεχνολογία:

1.Τηλεϊδοποίηση

Προμήθεια έξυπνων συσκευών ειδοποίησης για άμεση βοήθεια σε άτομα μοναχικά, κυρίως τρίτης ηλικίας και ΑμεΑ του Δήμου Σπάρτης με δυνατότητα διασύνδεσης τους με το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

2.Τηλεϊατρική

Προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού και λειτουργία τηλεϊατρικής, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στον ιατρό να παρακολουθεί εξ' αποστάσεων την υγεία των εξυπηρετούμενων του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» ή άλλων κοινωνικών δομών, όπως ΚΗΦΗ.

3.Ψηφιακός Αναλφαβητισμός

Προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού για τη δράση «Ψηφιακός Αναλφαβητισμός, με έμφαση στις κοινωνικές ομάδες Ρομά, ΑμεΑ που υστερούν στις ψηφιακές δεξιότητες»

II.Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας:

Στις 08 Απριλίου 2024 η Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Σπάρτης απέστειλε τις προτάσεις της στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της περιοχής. Ειδικότερα:

- Δύο επιβατικά αυτοκίνητα νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας χαμηλών ρύπων, φιλικά προς το περιβάλλον (υβριδικά ή ηλεκτρικά).
- Δύο ηλεκτρικά μηχανάκια.

III. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Χωροταξίας, Υπηρεσίας Δόμησης & Περιβάλλοντος:

Στις 03/04/2024 κοινοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών Χωροταξίας, Υπηρεσίας Δόμησης & Περιβάλλοντος έγγραφο με θέμα «Υποβολή προτάσεων για παρεμβάσεις /δράσεις/ πράξεις/ έργα στο πλαίσιο των Στρατηγικών για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, την προγραμματική περίοδο 2021-2027» και αρ. πρωτ. ΔΥ. Οι προτάσεις που αποστάλθηκαν ήταν οι κατωτέρω:

- Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου:
1. Ανάπλαση πεζοδρομίων –πεζοδρόμων στην πόλη της Σπάρτης και σε οικισμούς. Ανάπλαση εισόδου της Σπάρτης από την παλαιά γέφυρα (οδός Ορθίας Αρτέμιδος, οδός Των 118, κλπ.).
 2. Ανάπλαση- ανάδειξη κοινόχρηστων ή /και δημοτικών χώρων (π.χ. περιβάλλον χώρος Ξενία, χώρος εκατέρωθεν ποταμού Κνακίων, πλατεία Αγίου Ιωάννη, ασφαλής διασύνδεση Σπάρτης-Μυστρά, κλπ.).
- Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης με βάση τις αρχές βιώσιμης απόδοσης και κυκλικής οικονομίας:

1. Προμήθεια τεμαχιστή θραύσης ξύλου, ογκωδών και μικτών αποβλήτων και μεταλλικών αντικειμένων, δυναμικότητας τουλάχιστον 10 τόνων/ ώρα.
2. Προμήθεια συμπιεστή υλικών κομποστοποίησης κάθε κατάλληλου υλικού, δηλ. οργανικών, πράσινων απορριμμάτων καθώς και μίγμα αυτών ή μίγμα τους με άλλα αδρανή υλικά δυναμικότητας τουλάχιστον 10.000 τόνων ετησίως.

IV. Τμήμα Τουρισμού:

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εσωτερικής διαβούλευσης για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης το Τμήμα Τουρισμού απέστειλε πρόταση για τη δημιουργία διαδρομής/περιπάτου στον αστικό ιστό της πόλης της Σπάρτης, προκειμένου να αξιολογηθεί μαζί με τις υπόλοιπες προτεινόμενες παρεμβάσεις σε έναν ενιαίο προγραμματικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό. Η προτεινόμενη πολιτιστική διαδρομή «Περπατώντας στην Ιστορία της Σπάρτης» οριοθετείται από την Αρχαία Ακρόπολη στα Βόρεια, από τον χείμαρρο της Μαγουλίσας (Κνακίων) στα Νότια, την οδό Ορθίας Αρτέμιδος στα ανατολικά και τον οικισμό Μαγούλας στα δυτικά και πρόκειται να είναι μικτή, περιλαμβάνοντας στοιχεία της πολιτιστικής και της φυσικής κληρονομιάς, ανεξαρτήτου είδους και εποχής.

Με το σχεδιασμό και την υλοποίηση της πολιτιστικής διαδρομής ο επισκέπτης αποκτά ταυτόχρονα μια εικόνα για το παρόν, αλλά και το παρελθόν του. Μέσω της ιστορίας που ξετυλίγεται μπροστά του, το περιεχόμενο της οποίας αλλάζει κάθε φορά ανάλογα με τον χώρο, το θέμα και στην προκειμένη περίπτωση, τα πολιτιστικά αγαθά της διαδρομής. Ο επισκέπτης δε μένει στην απλή θέαση αξιοθέατων,

αλλά γνωρίζει όλα τα πολιτιστικά στοιχεία που συνθέτουν την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου. Η πολιτιστική διαδρομή γίνεται εργαλείο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής και όχι μόνο των σταθερών σημείων ενός αρχαιολογικού χώρου ή ενός μουσείου.

Η μεθοδολογία σχεδιασμού της πολιτιστικής διαδρομής απαιτεί πρωτογενή και δευτερογενή έρευνα, καθώς η διαδρομή πρέπει να καλύπτει κατά το δυνατόν και στο μέγιστο βαθμό τις επιθυμίες ενός σύγχρονου τουρίστα – επισκέπτη. Αυτό πρέπει να γίνεται αντιληπτό από τον ίδιο τον επισκέπτη, τόσο στην αρχική φάση σχεδιασμού συμμετοχής του σε μια τέτοια διαδρομή, όσο και κατά τη διάρκειά της και μέχρι την ολοκλήρωσή της. Η διαδρομή θα περιλαμβάνει:

- Σηματοδότηση με στοιχεία «followme» στο έδαφος.
- Σηματοδότηση διαδρομής με πινακίδες ενημέρωσης για τη διαδρομή (URhere) και επιμέρους χρωματιστές πινακίδες πληροφόρησης ανάλογα με το θεματικό πλαίσιο (π.χ. μπλε για αρχαιολογικό, κόκκινο για αρχιτεκτονικό κλπ.) στα σημεία ενδιαφέροντος.
- Ηλεκτρονική πληροφόρηση με δωρεάν Wi-Fi σε επιλεγμένες περιοχές της διαδρομής, κατασκευή ηλεκτρονικής εφαρμογής περιήγησης και δυνατότητα ηλεκτρονικής λήψης πληροφοριών με 3 τεχνολογίες (NFC, QR, bluetooth).

Επίσης, περιλαμβάνει βελτιωτικές παρεμβάσεις σε τμήματα της διαδρομής, οι οποίες θα υλοποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη:

- Αρχές «Σχεδιάζοντας για όλους»
- Ένταξη περιβαλλοντικών παραμέτρων στον σχεδιασμό
- Σεβασμός στα ποιοτικά χαρακτηριστικά της περιοχής
- Ανάδειξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων
- Άλλες δράσεις που βαίνουν προς υλοποίηση (Ανάπλαση Κέντρου Σπάρτης- openmall)

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- Οργανική σύνδεση συνοικιών με το κέντρο πόλης και ανάδειξη μνημείων περιοχής.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
- Αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος.
- Ανάδειξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων περιοχής.
- Αύξηση ελκυστικότητας της περιοχής.

Ο περίπατος θα ξεκινάει και θα συνδέει, ουσιαστικά, την περιοχή του κέντρου της πόλης με όλους τους ενδιαφέροντες χώρους περιμετρικά, θρησκευτικά, ιστορικά και αρχιτεκτονικά μνημεία. Η πόλη της Σπάρτης διαθέτει έναν απaráμιλλο πλούτο αρχιτεκτονικών, ιστορικών αλλά και θρησκευτικών μνημείων, που αναδεικνύουν την ιστορία της διά μέσου των αιώνων. Τα χαρακτηριστικά του περιπάτου αυτού θα είναι οικολογικά, πολιτισμικά και τουριστικά. Πιο αναλυτικά, θα περιλαμβάνει αρχαιολογικούς χώρους (Ακρόπολη Αρχαίας Σπάρτης-Λεωνίδαίο –Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος-Λουτρικό συγκρότημα), μουσεία (Αρχαιολογικό, Νεότερης Σπάρτης, Ψηφιδωτό Ευρώπης, Μουσείο Ελιάς, Μανουσάκειο, Εκκλησιαστικής Τέχνης), χώρους πολιτισμού (Πινακοθήκη-Αρχείο Βρεττάκου), σημεία αρχιτεκτονικής (νεοκλασικά κτίρια,

δημόσια κτίρια οθωνικής περιόδου), καθώς και τοποθεσίες φυσικού κάλους (όπως η διαδρομή κατά μήκος της «Μαγουλίτσας», από τα Γυμνάσια έως το Πάρκο «Γουδέ»).

Για να μπορέσουν να εφαρμοστούν έμπρακτα οι παραπάνω προτάσεις στην κατεύθυνση της προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, κρίνεται απαραίτητη μία σειρά από επιμέρους παρεμβάσεις και δράσεις:

- Η ολοκλήρωση των ανασκαφικών ερευνών στους αρχαιολογικούς χώρους και θέσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η αναστύλωση μνημείων (Βωμός Ψυχικού, Λουτρά Αράπισσας κ.α.).
- Η διαμόρφωση των περιβαλλόντων χώρων των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων, όπου δίνεται η δυνατότητα.
- Η ανάδειξη των μνημείων και χώρων, μέσω φωτισμού, προκειμένου να γίνεται πιο αισθητή η παρουσία τους στο χώρο.
- Η τοποθέτηση πινακίδων σε κάθε μνημείο και χώρο όπου θα παρέχονται οι απαραίτητες σχετικές πληροφορίες, τόσο για το συγκεκριμένο μνημείο/χώρο, όσο και τη συνολική διαδρομή στην οποία ανήκει.
- Η ανακατασκευή πεζοδρομίων και οδοστρώματος.
- Οι φυτεύσεις δέντρων και λοιπών στοιχείων πρασίνου.
- Η κατασκευή ποδηλατοδρόμων.
- Η δημιουργία υποστηρικτικών υποδομών κατά μήκος της διαδρομής π.χ.info-kiosk.
- Οι προσβάσεις ΑμεΑ και όδευση τυφλών, κατασκευή διαβάσεων πεζών, οδικό φωτισμό και αστικό εξοπλισμό (λ.χ. κάλαθους και παγκάκια).

Τα βήματα υλοποίησης που προτείνονται είναι:

- Ερωτηματολόγια –συνεντεύξεις για ενδιαφέροντα επισκεπτών (πρωτογενής ερευνα)
- Καταγραφή σημείων ενδιαφέροντος (δευτερογενής ερευνα)
- Προκήρυξη μελέτης πολιτιστικής διαδρομής (χάραξη-παρεμβάσεις – σηματοδοτήσεις κλπ.)
- Προκήρυξη επιμέρους έργων
- Μελέτη μάρκετινγκ
- Διαχείριση – συντήρηση διαδρομής (Φορέας)

Η ανωτέρω πρόταση είναι εφικτό να συμπεριληφθεί στη ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης για την ΠΠ 2021-2027 και μπορεί να ενσωματωθεί σε 2 από τους Άξονες της Στρατηγικής, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (Ε.Σ). Συγκεκριμένα:

Α.Σ.1.: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης:

Ε.Σ.1.1.: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης.

Α.Σ.2.: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης:

Ε.Σ.2.1.: Οργάνωση και ενίσχυση της προβολής της ταυτότητας και της εικόνας του Δήμου Σπάρτης για τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση του τουριστικού τομέα.

Ε.Σ.2.2.: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.

Γ. Δεύτερος Κύκλος Διαβούλευσης: Εξωτερική Διαβούλευση

Προετοιμασία της Ψηφιακής Διαβούλευσης

Ο Δήμος Σπάρτης προωθεί την από κοινού ενεργό συμμετοχή των κατοίκων και των φορέων στο έργο του, καθώς και τη διαφάνεια των διαδικασιών του. Ο Δήμος Σπάρτης προωθεί την ηλεκτρονική ιστοσελίδα (<https://sparti.espa2127.gr/>), ως βασικό εργαλείο διάχυσης και ενημέρωσης και προώθησης της ΣΒΑΑ, καθώς και ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο ενσωματώνεται στην προαναφερθείσα ιστοσελίδα.

Το εν λόγω ερωτηματολόγιο έχει αναρτηθεί και προωθηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Σπάρτης (<https://www.sparti.gov.gr/index.php/news/item/1021067-erotimatologio-gia-symmetoxi-ton-topikon-foreon-sti-diavoylefsi-gia-ekponisi-tis-stratigikis-gia-tis-olokliromenes-xorikes-ependyseis-kai-viosimi-astiki-anaptyksi-sto-dimo-spartis-tis-programmatikis-periodou-2021-2027>) καθώς και της ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» (<https://eydpeop2127.gr/basiki-selida/ohesbaa>) με σκοπό την άμεση ανταπόκριση των ενδιαφερόμενων κατοίκων/φορέων/επιχειρήσεων και την ενεργή συμμετοχή τους.

Όλοι οι όροι και οι αρχές διαφάνειας τηρήθηκαν βάσει της σχετικής νομοθεσίας, κατά την υλοποίηση του δεύτερου κύκλου διαβούλευσης και την προετοιμασία του επόμενου.

Οι ενότητες της ιστοσελίδας και το περιεχόμενο αυτών παρουσιάζονται ακολούθως:

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
Προετοιμασία της Νέας ΣΒΑΑ 2021 - 2027

Πύλη Ενημέρωσης και Διαβούλευσης για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης

Σας καλωσορίζουμε στον ηλεκτρονικό χώρο Ενημέρωσης και Δημόσιας Διαβούλευσης, για την προετοιμασία της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Σπάρτης την περίοδο 2021 - 2027.

Η διαμόρφωση ενός συνολικού αλλά συγκεκριμένου οράματος, με μακροχρόνια στόχευση αλλά και άμεσα υλοποιήσιμα βήματα καθιστούν απαραίτητη τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής Στρατηγικής για τη Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Σε αυτό το πλαίσιο η Δημοτική Αρχή έχει ήδη ξεκινήσει την εσωτερική διαβούλευση

ΛΑΒΕΤΕ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΒΑΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ

Με το παρόν ερωτηματολόγιο καλούνται κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις, να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Προτομασία της Νέας ΣΒΑΑ 2021 - 2027

ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ

Ο Δήμος Σπάρτης στοχεύει στην αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου, προς όφελος της πόλης μας και των χωριών μας, της τοπικής κοινωνίας και της οικονομίας. Με πόρους του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου καλούμαστε να συντάξουμε και να υλοποιήσουμε την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Έχοντας δώσει ως Δημοτική Αρχή μεγάλη έμφαση στην αξία της διαβούλευσης, θεωρούμε τη συμμετοχικότητα των πολιτών βασικό σύμμαχο σε κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία του Δήμου μας. Σας καλούμε, λοιπόν, να λάβετε μέρος και να συμβάλλετε στη διαμόρφωση της νέας Στρατηγικής, για να πετύχουμε τη μέγιστη δυνατή προστιθέμενη αξία για τον τόπο μας.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΣΒΑΑ
ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ

Η διαβούλευση με τους φορείς και τους πολίτες του Δήμου Σπάρτης, αποτελεί μια πολύ ουσιαστική παράμετρο για την εκπόνηση και την υλοποίηση μια επιτυχημένης στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ). Οι διαδικασίες διαβούλευσης αποτελούν τμήμα της εκπόνησης του Σχεδίου δράσης και βασίζονται στους Στόχους και τους Άξονες Προτεραιότητάς του.

[ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Προτομασία της Νέας ΣΒΑΑ 2021 - 2027

ΧΩΡΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την ΠΠ 2021 - 2027

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ

Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Σπάρτης

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης

▽ **ΧΩΡΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΤΗΝ ΠΠ 2021-2027:**

Τα Χωρικά Εργαλεία στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτούνται κυρίως από τον Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών» των ΠεΠ και των ειδικών στόχων:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- ◇ 5.i την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές·
- ◇ 5.ii την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών.

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA και ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται στις κάτωθι κανονιστικές προβλέψεις για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027:

- ◇ Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/22 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων
- ◇ Άρθρα 3 , 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ
- ◇ Προοίμιο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ◇ Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ◇ ΕΣΠΑ 2021-2027
- ◇ Άρθρο 25-28 του Ν.4914/22 για τη Διαχείριση του ΕΣΠΑ

Η Πολιτική Συνοχής συμβάλλει αποφασιστικά στη σύγκλιση, όχι μόνο μέσω των απαραίτητων πόρων, αλλά και με τη δημιουργία κινήτρων για μια περισσότερο αποτελεσματική διακυβέρνηση, βασισμένη στην εταιρική σχέση, στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και στην ολοκληρωμένη τοπική χωρική προσέγγιση (placebasedapproach).

Σύμφωνα με την στρατηγική του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, με δεδομένη την ύπαρξη έξι (6) κύριων αστικών κέντρων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εκ των οποίων τα πέντε (5) είναι πρωτεύουσες των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων και το έκτο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο μιας Περιφερειακής Ενότητας (μεγαλύτερο σε πληθυσμό και από την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας), αλλά και τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου που εκπονήθηκε σχετικά με μια αρχική εκτίμηση της δυναμικής και των προοπτικών ανάπτυξης στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ, προγραμματίζεται να εφαρμοστούν οι ακόλουθες τέσσερις (4) Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ):

- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Καλαμάτας
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Τριπόλεως
- **Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Σπάρτης**
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Κορινθίων -Λουτρακίου/Περαχώρας/Αγίων Θεοδώρων

Η αξιολόγηση και η έγκριση των ΣΒΑΑ θα γίνει στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, τόσο ποσοτικών (π.χ. πληθυσμιακή συγκέντρωση), όσο και επί της ποιότητας των στρατηγικών, ως προς τους στόχους τους και ως προς το σύστημα διακυβέρνησής τους. Δεδομένου ότι βρίσκονται σε εξέλιξη δύο ΣΒΑΑ θα

Οι στρατηγικές BAA που θα εφαρμοσθούν θα απαντούν ολιστικά σε συγκεκριμένες προκλήσεις των περιοχών παρέμβασης που θα επιλεγούν και θα εστιάσουν στην:

- ο Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων, ιδίως ως προς την μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη τοπική οικονομία μέχρι και το 2030, με προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα ή/και λύσεις που βασίζονται στη φύση.
- ο Ολοκληρωμένη στήριξη της ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς καινοτομίας.

Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτές της ΠΠ 2014 – 2020 που επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 θα εγκριθούν το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Χωρική αστική ανάπτυξη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την ΠΠ 2021 - 2027

Τα Χωρικά Έργα/εία στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτούνται κυρίως από τον Στόχο Πολιτικής (ΣΤΠ) 5 «Μα Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσης της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών» των ΠΔΤ και των ειδικών στόχων:

- 5.1 την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
- 5.1 την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών.

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται στις κάτωθι κανονιστικές προβλέψεις για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027:

- Άρθρο 28 - 34 του Κανονισμού Κανόνων Διατάξεων
- Άρθρο 3, 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ
- Προσώμο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ΕΣΠΑ 2021-2027

Η Πολιτική Συνοχής συμβάλλει αποφασιστικά στη σύγκλιση όχι μόνο μέσω των απαραίτητων πόρων, αλλά και με τη δημιουργία κινήτρων για μια περισσότερο αποτελεσματική διακυβέρνηση, βασισμένη στην εταιρική σχέση, στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και στην ολοκληρωμένη τοπική χωρική προώθηση (place based approach).

Σύμφωνα με την στρατηγική του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, με δεδομένη την ύπαρξη έξι (6) κύριων αστικών κέντρων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εκ των οποίων τα πέντε (5) είναι πρωτεύουσες των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενότητων και το έκτο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο μιας Περιφερειακής Ενότητας (μεγαλύτερο με πληθυσμό και από την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας), αλλά και τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου που εκπονήθηκε σχετικά με μια αρχική αξιολόγηση της δυναμικής και των προοπτικών ανάπτυξης στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ, προγραμματίζονται τα εξής:

- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Καλαμάτας
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Τριπόλεως
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Σπάρτης

Η διαμόρφωση ενός συνολικού αλλά συγκεκριμένου οράματος, με μακροχρόνια στόχευση αλλά και άμεσα υλοποιήσιμα βήματα καθιστούν απαραίτητη τη δημιουργία μας ολοκληρωμένης και συνεκτικής Στρατηγικής για τη Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Οι κατευθυντήριες αρχές της Στρατηγικής διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρχει συνέχεια με τους στόχους του υπερκείμενου σχεδιασμού και πιο συγκεκριμένα με τους στόχους του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου.

Ως Στρατηγικοί Στόχοι (Σ.Σ.) της ΣΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Σπάρτης τίθενται οι κατωτέρω:

- Σ.Σ.1.: Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών.
- Σ.Σ.2.: Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας.
- Σ.Σ.3.: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής εξέλιξης μέσα από την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία, την εξωστρέφεια και την ψηφιακή μετάβαση.
- Σ.Σ.4.: Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
Προστασία της Νέας ΣΒΑΑ 2021 - 2027

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Σπάρτης

Η διαμόρφωση ενός συνολικού αλλά συγκεκριμένου οράματος, με μακροχρόνια στόχευση αλλά και άμεσα υλοποιήσιμα βήματα καθιστούν απαραίτητη τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής Στρατηγικής για τη Στρατηγική ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Οι κατευθυντήριες αρχές της Στρατηγικής διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρχει συνέχεια με τους στόχους του υπερεκτιμώμενου σχεδιασμού και πιο συγκεκριμένα με τους στόχους του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, του Περιφερειακού Γραφείου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου.

Οι Στρατηγικοί Στόχοι (Σ.Σ.) της ΣΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Σπάρτης τίθενται οι κατωτέρω:

- Σ.Σ.1.: Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών του Δήμου στη βάση της βιώσιμης κινητικότητας, των έξυπνων προσεγγίσεων και της διασύνδεσης αστικών και πολιτιστικών υποδομών.
- Σ.Σ.2.: Προστασία και προβολή του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος του Δήμου Σπάρτης και δημιουργία μιας συνεκτικής τουριστικής ταυτότητας.
- Σ.Σ.3.: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και αναστροφή της φθίνουσας δημογραφικής εξέλιξης μέσα από την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία, την εξωστρέφεια και την ψηφιακή μετάβαση.
- Σ.Σ.4.: Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, ανάπτυξη και προώθηση στην απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού.

Εκκίνηση διαδικασίας σχεδιασμού προγραμματικής περιόδου 2021-2027

▽ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ:

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Άξονες Στρατηγικής (Α.Σ.). Η ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (Ε.Σ.):

Α.Σ.1.: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.1.1.: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης.

Α.Σ.2.: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της εικόνας του Δήμου Σπάρτης:

- Ε.Σ.2.1.: Οργάνωση και ενίσχυση της προβολής της ταυτότητας και της εικόνας του Δήμου Σπάρτης για τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση του τουριστικού τομέα.

- Ε.Σ.2.2.: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.

Α.Σ.3.: Στήριξη της τοπικής οικονομίας στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.3.1.: Ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης.

Α.Σ.4.: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.4.1.: Βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης.

Σχέδιο Δράσης Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξοδικούνται σε Άξονες Στρατηγικής (Α.Σ.). Η ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξοδικούνται σε Ειδικούς Στόχους (Ε.Σ.).

Α.Σ.1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.1.1: Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης.

Α.Σ.2: Προστασία και ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος για την ενίσχυση της αρίστης του Δήμου Σπάρτης:

- Ε.Σ.2.1: Οργάνωση και ενίσχυση της προβολής της ταυτότητας και της αρίστης του Δήμου Σπάρτης για τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση του τουριστικού τομέα.
- Ε.Σ.2.2: Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.

Α.Σ.3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.3.1: Ενίσχυση της πράσινης επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης για την ασφάλεια διαχείρισης των πόρων.

Α.Σ.4: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στο Δήμο Σπάρτης:

- Ε.Σ.4.1: Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπεριληψης στο Δήμο Σπάρτης.

Εκκίνηση διαδικασίας σχεδιασμού προγραμματικής περιόδου 2021-2027

▽ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΣΠΑΡΤΗΣ:

Η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ συνδέεται στενά με τη διακυβέρνηση και την παρακολούθηση. Όπως δηλώνει το UN Habitat ειδικά για τον αστικό χώρο, η αστική διακυβέρνηση είναι το λογισμικό (software) που επιτρέπει στις αστικές υποδομές (hardware) να λειτουργούν.

Για την υλοποίηση της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027 ως Χωρική/Αστική αρχή ορίζεται ο οργανισμός του Δήμου Σπάρτης.

Στο πλαίσιο της υποβολής της πρότασης ΣΒΑΑ, και για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής ΒΑΑ Δήμου Σπάρτης, απαιτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ/21-12-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», να συγκροτηθεί μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικής/Αστικής Αρχής με στόχους:

- Τον συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τοπική κοινωνία.

- Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών/Αστικών Αρχών ανά ΣΒΑΑ, συγκροτείται από τις αρμόδιες Χωρικές/Αστικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Η Συνεχιστική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών/Αστικών Αρχών ανά ΣΒΑΑ, συγκροτείται από τις αρμόδιες Χωρικές/Αστικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

▽ **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ:**

Ερωτηματολόγιο Διαβούλευσης για το σχεδιασμό της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης

Σκοπιμότητα και Αντικείμενο Διαβούλευσης

Η παρούσα διαδικασία Διαβούλευσης αφορά στη συμβολή των πολιτών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την προετοιμασία της **Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) στο Δήμο Σπάρτης**.

Οι ΣΒΑΑ αποτελούν ένα εργαλείο χωρικής ανάπτυξης μέσω του οποίου είναι δυνατό να εφαρμοστούν βιώσιμες αναπτυξιακές στρατηγικές στις αστικές περιοχές.

Η περιοχή παρέμβασης αφορά στο **σύνολο του Δήμου Σπάρτης**. Η διαβούλευση αποτελεί ένα κρίσιμο στάδιο για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τις ανάγκες, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η περιοχή. Τα συμπεράσματα αυτά θα αξιοποιηθούν για τη χάραξη της καταλληλότερης Στρατηγικής για το Δήμο Σπάρτης.

Με το παρόν ερωτηματολόγιο καλούνται **κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις**, να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της **ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης**.

Τονίζεται ότι η συμβολή στα ερωτήματα των συμμετεχόντων ΔΕΝ θα δημοσιοποιηθεί, θα αξιοποιηθεί ΜΟΝΟ για στατιστική επεξεργασία και την εξαγωγή συμπερασμάτων επί του συνόλου του δείγματος. Θα τηρηθούν όλοι οι όροι και οι αρχές εμπιστευτικότητας βάσει της σχετικής νομοθεσίας.

Η έρευνα δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς τη δική σας συμβολή. Σας παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο από το χρόνο σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Ιδιότητα (κάτοικος, φορέας, επιχείρηση)	
Τόπος διαμονής/έδρα (υποχρεωτικό)	

1) Γνωρίζετε τι είναι το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου;

Ναι

Όχι

Αν ναι, πως ενημερωθήκατε για αυτό;

2) Αξιολογείτε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΑΝΑΓΚΩΝ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	1=χαμηλότερη
----------------------------	---------------------

	5=υψηλότερη				
Μειωμένη δραστηριότητα στους παραγωγικούς τομείς	1	2	3	4	5
Δυσκολίες προσβασιμότητας & κινητικότητας (οδικό δίκτυο, κίνηση πεζών, ποδηλάτων κ.λπ.)	1	2	3	4	5
Γήρανση πληθυσμού	1	2	3	4	5
Διαρροή πληθυσμού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό	1	2	3	4	5
Εγκατάλειψη αγροτικών ή ορεινών περιοχών	1	2	3	4	5
Ανεργία	1	2	3	4	5
Έλλειψη τουριστικών υποδομών – χαμηλή ποιότητα τουριστικού προϊόντος	1	2	3	4	5
Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού	1	2	3	4	5
Ελλιπή αποτελέσματα στη τουριστική προβολή της περιοχής	1	2	3	4	5
Ανεπάρκεια περιβαλλοντικών υποδομών για απορρίμματα, ανακύκλωση, απόβλητα, ύδρευση κτλ.	1	2	3	4	5
Έντονα φαινόμενα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης στην πόλη	1	2	3	4	5
Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσια κτίρια και υποδομές	1	2	3	4	5
Ελλιπής αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση	1	2	3	4	5
Χαμηλή ποιότητα και επάρκεια αστικών υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, κτλ.)	1	2	3	4	5
Έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και εργαζομένους	1	2	3	4	5
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη του φυσικού/οικολογικού πλούτου	1	2	3	4	5
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κτλ.)	1	2	3	4	5
Ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ.)	1	2	3	4	5
Ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, φροντίδας, στήριξη οικογένειας, παιδιών, ηλικιωμένων, ευάλωτων ομάδων κτλ.)	1	2	3	4	5
Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας	1	2	3	4	5
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο – έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	1	2	3	4	5
Αναφέρετε άλλη Ανάγκη /Πρόκληση:.....	1	2	3	4	5

3) Αξιολογείστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη
Πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση και ανάδειξη φυσικών πόρων (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, κ.λπ.)	1 2 3 4 5
Περαιτέρω ενσωμάτωση καινοτομίας και ψηφιακών εργαλείων στη λειτουργία των επιχειρήσεων	1 2 3 4 5
Περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της πόλης	1 2 3 4 5
Διαθεσιμότητα πλούσιων πολιτιστικών πόρων – πολιτιστικές διαδρομές	1 2 3 4 5
Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων και αστικού τουρισμού	1 2 3 4 5
Δυνατότητες ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Ανάπτυξη προϊόντων αγροδιατροφής ΠΟΠ	1 2 3 4 5
Μεταποιητικές μονάδες μικρής κλίμακας	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση βιομάζας από την αγροτική παραγωγή και τα δάση	1 2 3 4 5
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και των πράσινων υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κτλ.) με βιοκλιματικούς όρους	1 2 3 4 5
Βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών	1 2 3 4 5
Βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια κτίρια και υποδομές	1 2 3 4 5
Ενίσχυση του τουρισμού με βάση θεματικές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία	1 2 3 4 5
Ενίσχυση του αστικού τουρισμού για την αύξηση της επισκεψιμότητας στην πόλη	1 2 3 4 5
Δράσεις Πολιτισμού και Αθλητισμού στο Δήμο	1 2 3 4 5
Σύνδεση της αγροδιατροφής και γαστρονομίας με τις τουριστικές δραστηριότητες	1 2 3 4 5
Ενίσχυση διασύνδεσης τουριστικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες	1 2 3 4 5
Ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης	1 2 3 4 5
Ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες	1 2 3 4 5
Προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή	1 2 3 4 5

Βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου	1	2	3	4	5
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της πολιτιστικής/τουριστικής ταυτότητας του Δήμου μέσω νέων τεχνολογιών	1	2	3	4	5
Ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και της δικτύωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων	1	2	3	4	5
Αναφέρατε άλλο Πλεονέκτημα/Δυνατότητα:.....	1	2	3	4	5

4) Αξιολογείστε τους τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της περιοχής;

TOMEIS	1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη				
Αστικές υποδομές&λειτουργίες	1	2	3	4	5
Ενεργειακή εξοικονόμηση και κυκλική οικονομία	1	2	3	4	5
Βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	1	2	3	4	5
Ψηφιακή αναβάθμιση - Καινοτομία	1	2	3	4	5
Βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	1	2	3	4	5
Τουρισμός – Προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής	1	2	3	4	5
Τοπική οικονομία - Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα	1	2	3	4	5
Κοινωνική ένταξη & συνοχή – Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	1	2	3	4	5
Άλλο :.....	1	2	3	4	5

5) Επιλέξτε (X) τους πιο σημαντικούς Ειδικούς στόχους της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την περιοχή (μέχρι 3 επιλογές);

Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης.	
Οργάνωση και ενίσχυση της προβολής της ταυτότητας και της εικόνας του Δήμου Σπάρτης για τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση του τουριστικού τομέα.	
Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.	
Ενίσχυση της πράσινης επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης για την αειφόρο διαχείριση των πόρων.	
Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στο Δήμο Σπάρτης.	

6) Αξιολογείστε τις παρακάτω κατηγορίες Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην περιοχή;

ΔΡΑΣΕΙΣ	1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη				
Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου.	1	2	3	4	5
Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης με βάση τις αρχές βιώσιμης απόδοσης και κυκλικής οικονομίας.	1	2	3	4	5
Παρεμβάσεις ενίσχυσης ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας του Δήμου Σπάρτης.	1	2	3	4	5
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Σπάρτης.	1	2	3	4	5
Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας του Δήμου Σπάρτης.	1	2	3	4	5
Αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης.	1	2	3	4	5
Ενίσχυση της λειτουργίας των ΜμΕ στο Δήμο Σπάρτης για ανάπτυξη διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικής χρήσης των πόρων.	1	2	3	4	5
Αναβάθμιση και επέκταση υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και πρόληψης προς όφελος των πολιτών και των μειονεκτουσών ομάδων.	1	2	3	4	5
Δημιουργία μηχανισμού για την ισότιμη πρόσβαση σε πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών στο Δήμο Σπάρτης.	1	2	3	4	5

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΑΣ!

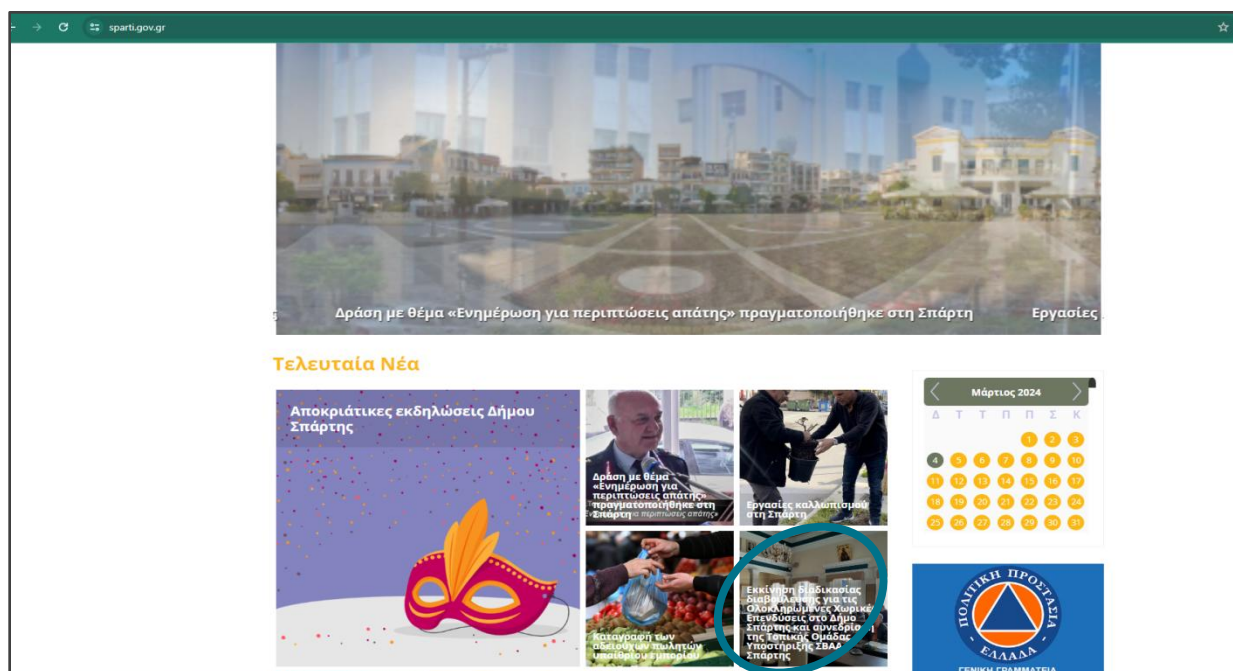
Συνεδρίαση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης

Την Τετάρτη 21 Φεβρουαρίου 2024, με την υπ. αρ. πρωτ. οικ. 3448 πρόσκληση σε συνεδρίαση, εκλήθη η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης να συνεδριάσει στις 23 Φεβρουαρίου 2024 και ώρα 12:00 στο Δημοτικό Κατάστημα του Δήμου Σπάρτης. Δεδομένου πως η εν λόγω συνεδρίαση θα αποτελούσε την εναρκτήρια συνεδρίαση της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης της συγκεκριμένης ΣΒΑΑ, η παρούσα πρόκληση κοινοποιήθηκε στα τακτικά και στα αναπληρωματικά μέλη της προαναφερθείσας ομάδας, καθώς και στα μέλη που έχουν οριστεί από το Δήμο Σπάρτης για την ΟΧΕ περιοχής Ταυγέτου, προκειμένου να συμμετέχουν στη συνεδρίαση.

Τη Δευτέρα 26 Φεβρουαρίου 2024 αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Σπάρτης⁶⁴ Δελτίο Τύπου σχετικά με τη συνεδρίαση της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης⁶⁵. Στο εν

⁶⁴<https://www.sparti.gov.gr/>

λόγω Δελτίο Τύπου, που είχε τον τίτλο «Εκκίνηση διαδικασίας διαβούλευσης για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις στο Δήμο Σπάρτης και συνεδρίαση της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης ΣΒΑΑ Σπάρτης» ενσωματώθηκε η ηλεκτρονική ιστοσελίδα ενημέρωσης, προώθησης και διαβούλευσης για τη ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης⁶⁵. Τα τελικά αποτελέσματα των ενεργειών διαβούλευσης θα ενσωματωθούν στο αντίστοιχο κεφάλαιο, καθώς συνδέονται με ειδικό κριτήριο αξιολόγησης για την έγκριση της παρούσας ΣΒΑΑ. Μέχρι στιγμής στο κεφάλαιο έχουν ενσωματωθεί τα προσωρινά αποτελέσματα της ηλεκτρονικής εξωτερικής διαβούλευσης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

⁶⁵ <https://www.sparti.gov.gr/index.php/deltia/item/1021009-ekkinisi-diadikasias-diavoylefsis-gia-tis-olokliromenes-xorikes-ependyseis-to-dimo-spartis-kai-synedriasi-tis-topikis-omadas-ypostirixis-svaa-spartis>

⁶⁶ <https://sparti.espa2127.gr/>

ΔΗΜΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΚΑΤΟΙΚΟΙ

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

e-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Δελτία Τύπου

Δευτέρα, 26 Φεβρουαρίου 2024 11:53

Εκκίνηση διαδικασίας διαβούλευσης για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις στο Δήμο Σπάρτης και συνεδρίαση της Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης ΣΒΑΑ Σπάρτης

Μάρτιος 2024

Δ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31					

Την Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2024 στη Σπάρτη, η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της ΣΒΑΑ Σπάρτης, η οποία συγκροτήθηκε με την αρ. πρωτ. 3411/21-2-2024 Απόφαση Δημάρχου (ΑΔΑ: 6ΞΘΨΩ1Ν-ΧΟΑ), κατόπιν της 34/2024 Απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου (ΑΔΑ: 6ΩΥΚΩ1Ν-0ΦΠ), συνεδρίασε.

Αντικείμενο της εναρκτήριας συνεδρίασης αποτέλεσε ο συντονισμός του σχεδιασμού και της διαβούλευσης της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία. Συζητήθηκε η ενδεικτική προσέγγιση για το Σχέδιο Δράσης της Στρατηγικής, το είδος δράσεων και έργων/πράξεων που δύναται να περιλαμβάνει, η αξιοποίηση πόρων από τα ταμεία ΕΔΕΤ(ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+) ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της, ο σχεδιασμός και το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας διαβούλευσης και η διοργάνωση εκδηλώσεων ανοικτής διαβούλευσης στο Δήμο. Στόχος της διαβούλευσης, είναι να αποτελέσει η τοπική κοινωνία ενεργό συμμετοχο στην αναπτυξιακή διαδικασία για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της περιοχής. Καλούνται κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

276

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης
Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΟΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
Τοπικής Ομάδας Υποστήριξης της Στρατηγικής
για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ/ΒΑΑ Σπάρτης

Στη Σπάρτη σήμερα **23 Φεβρουαρίου 2024**, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00, συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Δημοτικό Κατάστημα (Δημαρχιακό Μέγαρο-Κεντρική Πλατεία Σπάρτης), η Τοπική Ομάδα Υποστήριξης της Στρατηγικής για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις ΟΧΕ/ΒΑΑ Σπάρτης, η οποία συγκροτήθηκε με την αρ. πρωτ. 3411/21-2-2024 (ΑΔΑ: 6ΞΘΨΩΠ1Ν-ΧΟΑ) Απόφαση Δημάρχου Σπάρτης, κατόπιν της αρ. πρωτ. **3448/21-2-2024** Πρόσκλησης του Αναπληρωτή Προέδρου, που γνωστοποιήθηκε στα μέλη της με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, με θέμα ημερήσιας διάταξης:

«Συντονισμός του σχεδιασμού και της διαβούλευσης της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία».

Στη συνεδρίαση παρευρίθησαν:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα / Φορέας	Υπογραφή
1. Πουλίης Παναγιώτης	Αντ. Τεχνικός	[Υπογραφή]
2. Τράικας Παναγιώτης	Αντ. Προγραμματιστή	[Υπογραφή]
3. Κρητικός Γιώργος	Πρόεδρος Ο.Ε.Ε.	[Υπογραφή]
4. Τερενίκας Παν/ν	Εκπ/νός Ο.Ε.Ε.	[Υπογραφή]
5. ΛΑΜΠΡΙΚΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜ.Α.	[Υπογραφή]
6. ΒΑΡΔΑΚΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ	Δ.Υ.	[Υπογραφή]
7. ΓΡΙΒΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Αντ. Υπάρχοντος	[Υπογραφή]
8. ΚΟΥΡΚΟΥΛΗΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΤΕΕ ΛΑΚΟΝΙΑΣ	[Υπογραφή]
9. ΣΑΜΠΙΛΑΚΗΣ ΓΙΩΝΝΗΣ	ΤΕΕ	[Υπογραφή]
10. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝ.	Υπ. Λογιστ. Σπάρτης	[Υπογραφή]
11. ΚΟΥΡΕΜΟΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΠΑΡΑΤΑΧΗ ΒΑΛΙΣΤΗ	[Υπογραφή]
12. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΥ ΑΝΝΑ	ΔΗΜ. ΥΠ. ΑΝΑΦΟΡΑΣ	[Υπογραφή]

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης **ΕΣΠΑ** 2021-2027 **ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»**

13.	Τσίτσικας Θωμάς	Δημ. Υπάρχοντος	[Υπογραφή]
14.	ΡΕΓΓΙΝΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ	Γεν. Γραμματέας	[Υπογραφή]
15.	ΠΑΤΑΚΗΣ ΣΥΓΓΗΡΙΟΣ		ΣΟΦΗ
16.	ΓΚΟΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ		ΣΟΦΗ
17.	ΚΕΣΤΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ		ΣΟΦΗ
18.	ΣΑΥΙΔΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	Δημ. Υπάρχοντος	[Υπογραφή]
19.	ΒΕΡΓΑΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΣΟΦΗ
20.	ΒΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης **ΕΣΠΑ** 2021-2027 **ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»**

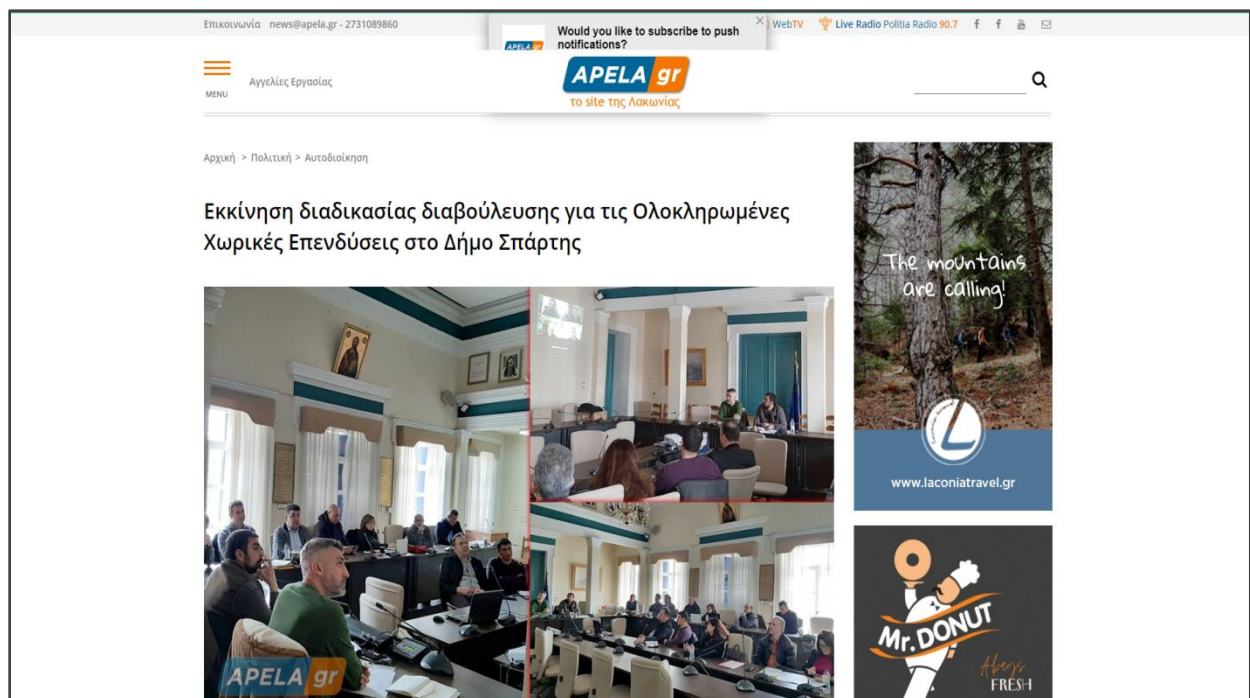
Έναρξη της Ψηφιακής Διαβούλευσης

Με το Δελτίο Τύπου που αναρτήθηκε τη Δευτέρα 26 Φεβρουαρίου 2024 στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Σπάρτης⁶⁷ ανακοινώθηκε η έναρξη της διαδικασίας της Δημόσιας Διαβούλευσης για τη Στρατηγική ΒΑΑ του εν λόγω Δήμου. Επίσης δημιουργήθηκαν Δελτία Τύπου σχετικά με τη ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης και την εκκίνηση της Δημόσιας Διαβούλευσης, τα οποία αναπαράχθηκαν από τοπικά ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης⁶⁸.

⁶⁷ <https://www.sparti.gov.gr/>

⁶⁸ <https://lakonikos.gr/epikairothta/item/170487-stratigiki-viosimis-anaptyksis-kalei-sparti>, <https://www.apela.gr/article/145017/ekkinisi-diadikias-diabouleusis-gia-tis-olokliromenes-horikes-ependuseis-sto-dimo-spartis>, <https://www.spartavoice.gr/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CE%B4%CF%81%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%80-%CE%BF%CE%BC%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82-%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CE%BF%CF%87/>

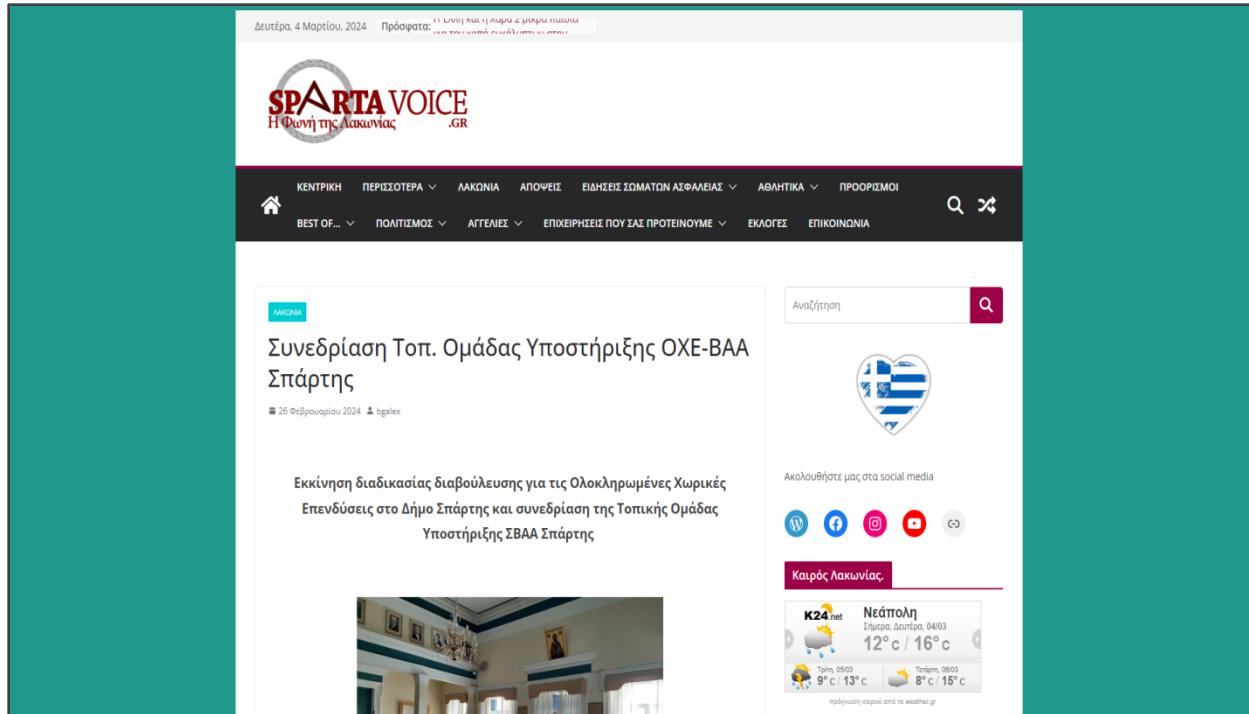
Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης
Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Για την περαιτέρω ενημέρωση του κοινού σχετικά με τη Δημόσια Διαβούλευση ο Δήμος Σπάρτης εξέδωσε την Τετάρτη 27 Μαρτίου επίσημη ανακοίνωση στο λήμμα «Τελευταία Νέα» της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας του, με θέμα «Ερωτηματολόγιο για συμμετοχή των τοπικών φορέων στη διαβούλευση για εκπόνηση της Στρατηγικής για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, της προγραμματικής περιόδου 2021-2027⁶⁹».

⁶⁹<https://www.sparti.gov.gr/index.php/news/item/1021067-erotimatologio-gia-symmetoxi-ton-topikon-foreon-sti-diavoylefsi-gia-ekponisi-tis-stratigikis-gia-tis-olokliromenes-xorikes-ependyseis-kai-viosimi-astiki-anaptyksi-sto-dimo-spartis-tis-programmatikis-periodou-2021-2027>

Παρασκευή 12 Απριλίου 2024

Αναζήτηση...

ΕΙΣΟΔΟΣ | ΕΓΓΡΑΦΗ
GR | EN

ΔΗΜΟΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΚΑΤΟΙΚΟΙ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ
e-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τελευταία Νέα

Καθαρισμός οικοπέδων και ακάλυπτων χώρων

Επιστημονική ημερίδα στο ΚΑΠΗ Σπάρτης: Η διαταραχή ύπνου στην τρίτη ηλικία - Δέκα πρακτικές οδηγίες για τη βελτίωση ύπνου

Ερωτηματολόγιο για συμμετοχή των τοπικών φορέων στη διαβούλευση για εκπόνηση της Στρατηγικής για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, της προγραμματικής περιόδου 2021-2027

Οι Ρομά του Κέντρου Κοινότητας Σπάρτης στην Ημερίδα για την «Ενδυνάμωση νεαρών γυναικών Ρομά» του Ινστιτούτου Prolepsis

Η αύξηση κρουσμάτων ιλαράς στο επίκεντρο ενημέρωσης των Ρομά

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Ο Δήμος σας ακούει
15460

LIVE Ζωντανή Αναμετάδοση

Στο πλαίσιο της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και ειδικότερα στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027» προβλέπεται η εφαρμογή Στρατηγικών στο πλαίσιο των χωρικών εργαλείων (Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων- Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ-ΒΑΑ)).

Ο Δήμος Σπάρτης αποτελεί την αρμόδια χωρική αρχή για την εκπόνηση της Στρατηγικής, το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των χωρικών στρατηγικών, που καθορίστηκαν εντός της περιοχής του, δηλ. της ΟΧΕ ορεινού όγκου Ταΰγετου και της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Σπάρτης.

Οι ΟΧΕ-ΒΑΑ αποτελούν εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών, στις συγκεκριμένες χωρικές ενότητες. Βασικό στοιχείο στη διαδικασία κατάρτισης και εκπόνησης της στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης είναι η σαφής προσδιορισμένη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της στρατηγικής (Περιοχή Παρέμβασης) και η ανάλυση αναπτυξιακών αναγκών και των δυνατοτήτων της περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής, καθώς απαιτείται μία τεκμηριωμένη λογική παρέμβασης στη περιοχή από τις αρμόδιες αρχές.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Δήμος Σπάρτης έχει ήδη ξεκινήσει τη διαβούλευση καθώς και τη διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων, που αφορούν στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης. Η συγκεκριμένη περιοχή παρουσιάζει ανάγκες και προβλήματα, που πρέπει να αντιμετωπιστούν συνολικά, με βάση ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο.

Στόχος της δημόσιας διαβούλευσης, είναι να αποτελέσει η τοπική κοινωνία ενεργό συμμετοχο στην αναπτυξιακή διαδικασία για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της περιοχής. Μέσω αυτής καλούνται κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των Στρατηγικών ΟΧΕ και ΒΑΑ.

Το γενικό πλαίσιο διαβούλευσης για τον σχεδιασμό των Στρατηγικών ΟΧΕ και ΒΑΑ εν συντομία εδώ: [ΟΧΕ ΤΑΪΓΕΤΟΥ 19.12.2023](#) (Πηγή: ΕΥΑ Πελοπόννησος, από αντιστόχ παρουσίαση για τον ΟΧΕ

 Κέντρο Κοινότητας

 Τουριστικός Οδηγός

 Διαύγεια
διαφάνεια στο κράτος

 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Παρασκευή 12 Απριλίου 2024

ΣΠΑΡΤΗ

 23°C
σποραδικές νεφώσεις

Παρασκευή 23°C 15°C

Στην εν λόγω ανακοίνωση ο Δήμος Σπάρτης έχει επισυνάψει την ηλεκτρονική ιστοσελίδα⁷⁰(με ενσωματωμένο το ερωτηματολόγιο διαβούλευσης) και ένα ερωτηματολόγιο που απευθύνεται αποκλειστικά προς τους ενδιαφερόμενους φορείς, το οποίο προετοιμάστηκε μέσω της χρήσης Googleforms⁷¹.

⁷⁰<https://sparti.espa2127.gr/>

⁷¹https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe4LC2AU-jFadoLYs_MJ9Htw9uChMD5unaCI-79OkaWxuBPUA/viewform

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Επίσης έχουν δημιουργηθεί Πύλες Ενημέρωσης και Διαβούλευσης, για τις στρατηγικές ΟΧΕ και ΒΑΑ ανάλογα με την περιοχή παρέμβασης αντίστοιχα:

- για τη ΣΒΑΑ Σπάρτης <https://sparti.espa2127.gr/>

- για τη ΟΧΕ Ταυγέτου <https://oxe-taygetoy.espa2127.gr/>

Περαιτέρω όμως θεωρούμε ιδιαίτερα εποικοδομητική και χρήσιμη τη συμμετοχή και την εξειδικευμένη συμβολή των τοπικών φορέων, στο πλαίσιο της διαβούλευσης και σχεδιασμού των Στρατηγικών ΒΑΑ Σπάρτης και ΟΧΕ Ταυγέτου στην περιοχή του Δήμου Σπάρτης.

Για το σκοπό αυτό διαμορφώσαμε σύντομα ερωτηματολόγια (ανάλογα με την περιοχή παρέμβασης ΟΧΕ ή ΒΑΑ, τα οποία επισυνάπτονται και στο παρόν ενημερωτικό), προκειμένου να αποκτήσουμε καλύτερη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής καθώς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και δυνατοτήτων που εντοπίζετε ως τοπικός φορέας στο ειδικότερο αντικείμενό σας.

Παρακαλούμε για τη συμπλήρωσή του ερωτηματολογίου **έως τις 05 Απριλίου 2024**, αποκλειστικά μέσω Googleforms στους παρακάτω συνδέσμους, ανάλογα με την περιοχή παρέμβασης:

Το ερωτηματολόγιο ΒΑΑ Σπάρτης: <https://forms.gle/hdCd4rfjdW2KMh6U7>

Το ερωτηματολόγιο ΟΧΕ Ταυγέτου: <https://forms.gle/EXarj5ZLGg4Rbjst9>

(Αντιγράψτε τον παραπάνω σύνδεσμο στον browser που χρησιμοποιείτε και συμπληρώστε το ερωτηματολόγιο).

Παρακαλούμε για την ανταπόκρισή σας σε αυτή την προσπάθεια και σας ευχαριστούμε, εκ των προτέρων, για τη συνεργασία.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΧΕ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΑΑ) ΣΠΑΡΤΗΣ *

* Ενδεικτική Περιοχή παρέμβασης της ΒΑΑ Σπάρτης: Διοικητικά όρια Δήμου Σπάρτης

@gmail.com [Εναλλαγή λογαριασμού](#)

Δεν κοινοποιήθηκε

* Υποδεικνύει απαιτούμενη ερώτηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΕΥΛ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»

Επωνυμία φορέα : *

Η απάντησή σας

Ονοματεπώνυμο υπεύθυνου συμπλήρωσης ερωτηματολογίου : *

Η απάντησή σας

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης
Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

Η απάντησή σας

Ταχυδρομική Διεύθυνση : *

Η απάντησή σας

E-mail : *

Η απάντησή σας

Τηλέφωνο : *

Η απάντησή σας

Επόμενο

Σελίδα 1 από 4 Εκκαθάριση φόρμας

Μην υποβάλετε ποτέ κωδικούς πρόσβασης μέσω των Φορμών Google.

Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google. [Αναφορά κακής χρήσης](#) - [Όροι Παιχνιδιού Υποδοχών](#) - Πολιτική απορρήτου

Google Φόρμες

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΧΕ)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΑΑ) ΣΠΑΡΤΗΣ ***

@gmail.com [Ενδεικτική λογαριασμού](#)

Δεν κοινοποιήθηκε

1. ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1.1 Υπάρχουν ακίνητα ιδιοκτησίας του φορέα σας στην περιοχή παρέμβασης της ΒΑΑ Σπάρτης;

☐ Ναι

☐ Όχι

Αν ναι, παρακαλούμε αριθμήστε τα και περιγράψτε τα (π.χ. κατάστημα, κατοικία, οικόπεδο, αγροτεμάχιο, κλπ. / ταχυδρομική διεύθυνση, αποτύπωση σε χάρτη)

Η απάντησή σας

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης
Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

1.2 Υπάρχει σε εξέλιξη πλάνο αξιοποίησης των ακινήτων αυτών;

☐ Ναι
☐ Όχι

Αν ναι, γράψτε μια σύντομη περιγραφή

Η απάντησή σας

1.3 Υπάρχουν προτάσεις αξιοποίησης των ακινήτων αυτών;

☐ Ναι
☐ Όχι

Αν ναι, γράψτε μια σύντομη περιγραφή

Η απάντησή σας

Πίσω Επόμενο

Σελίδα 2 από 4

Εκκαθάριση φόρμας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΧΕ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΑΑ) ΣΠΑΡΤΗΣ *

@gmail.com Εναλλαγή λογαριασμού

Δεν κοινοποιήθηκε

2. ΕΡΓΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ

2.1 Έργα που υλοποιούνται ή προγραμματίζονται να υλοποιηθούν από τον φορέα σας στη συγκεκριμένη περιοχή της ΒΑΑ Σπάρτης;

Η απάντησή σας

2.2 Ανάλογα με τη φύση του φορέα σας, περιγράψτε τυχόν ανάγκες που υπάρχουν στη συγκεκριμένη περιοχή

Η απάντησή σας

Πίσω Επόμενο

Σελίδα 3 από 4

Εκκαθάριση φόρμας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΧΕ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2021-2027 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΑΑ) ΣΠΑΡΤΗΣ *

@gmail.com Εναλλαγή λογαριασμού

Δεν κοινοποιήθηκε

3 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

3.1 Ανάλογα με τη φύση του φορέα σας, αναφέρετε τυχόν προβλήματα που έχετε εντοπίσει στη συγκεκριμένη περιοχή της ΒΑΑ Σπάρτης

Η απάντησή σας

3.2 Ανάλογα με τη φύση του φορέα σας, αναφέρετε γενικότερες προτάσεις για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής σύμφωνα με τις Δράσεις του Παραρτήματος Ι

Η απάντησή σας

Πίσω Υποβολή

Σελίδα 4 από 4

Εκκαθάριση φόρμας

Την ίδια ημέρα (Τετάρτη 27 Μαρτίου 2024) κοινοποιήθηκε το ανωτέρω ερωτηματολόγιο, προς Φορείς, με το διαβιβαστικό με αρ.πρωτ. οικ.5712 και θέμα «Ερωτηματολόγιο για συμμετοχή των τοπικών φορέων στη διαβούλευση για εκπόνηση της Στρατηγικής για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, της προγραμματικής περιόδου 2021-2027». Ο πίνακας αποδεκτών των τοπικών Φορέων ήταν ο ακόλουθος:

1	Περιφέρεια Πελοποννήσου/ Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας	veroutis@ppe.gov.gr
2	Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας	dipelak@sch.gr
3	Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας	mail@dide.lak.sch.gr
4	ΕΦΑΛΑΚ (Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας)	efalak@culture.gr
56	Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας/ 11 ^ο Περιφερειακό Τμήμα Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου	oe11pt@oe-e.gr
7	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου / - Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής /Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού - Σχολή Οικονομίας και Τεχνολογίας /Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων	toda@go.uop.gr ds-secr@uop.gr
8	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας /Περιφερειακό Τμήμα Πελοποννήσου /Νομαρχιακή Επιτροπή Λακωνίας	kpelizois@gmail.com
9	Πάρωνας ΑΕ, Αναπτυξιακός Οργανισμός Τοπ. Αυτοδιοίκησης	info@parnonas.gr
10	Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας /Τμήμα Λακωνίας	spm.laconias@gmail.com
11	Σύλλογος Γεωπόνων Λακωνίας	geoponoilakonias@gmail.com
12	Γενικό Νοσοκομείο Λακωνίας –Ν.Μ. Σπάρτης	info@hospspa.gr

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης

Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

13	Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης	info@immspartis.gr
14	ΔΕΥΑΣ	info@deya-spartis.gr deyaspa@gmail.com
15	Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) /ΚΠΑ2 ΣΠΑΡΤΗΣ	kpasparti@dypa.gov.gr
16	Δ.Ε.Δ.Η.Ε. Α.Ε. /Διεύθυνση Περιφέρειας Πελοποννήσου-Ηπείρου /ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΠΑΡΤΗΣ	infodeddie@deddie.gr info@dei.com.gr
17	Εμπορικός Σύλλογος Σπάρτης «Ο Ερμής»	1908ess@gmail.com
18	Επιμελητήριο Λακωνίας	info@lakoniacci.gr
19	ΟΕΒΕΛ (Ομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Λακωνίας)	oebe.lakonias@gmail.com
20	Σύλλογος Ιδιοκτητών επιχειρήσεων μαζικής εστίασης Σπάρτης	sylogos.estiasis.spartis1@gmail.com
21	Ένωση ξενοδοχείων Λακωνίας	info@palazzo.gr
22	ΚΤΕΛ Λακωνίας	info@ktel-lakonias.gr
23	Σωματείο ΑΜΕΑ Ν. Λακωνίας	amealakonias@yahoo.gr
24	Ιατρικός Σύλλογος Λακωνίας	islakonias@gmail.com
25	Δικηγορικός Σύλλογος Σπάρτης	info@dssparti.gr
26	Λέσχη Φωτογραφίας Σπάρτης	lefospartis@gmail.com
27	Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης	biblspar@sch.gr
28	Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Λακωνίας	eklakonias@hotmail.gr
29	Πνευματική Εστία Σπάρτης	p.e.spartis@gmail.com
30	Δασαρχείο Σπάρτης	dasspart@5148.syzefxis.gov.gr
31	Διεύθυνση Δασών Λακωνίας	ddlak@5148.syzefxis.gov.gr
32	Πυροσβεστική Υπηρεσία Σπάρτης	sparti@psnet.gr
33	Ελληνική Ομάδα Διάσωσης –Παράρτημα Λακωνίας	eodlakonias@gmail.com
34	Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης	eosspa@otenet.gr
35	ΟΦΥΠΕΚΑ /Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου	mdpp.southernpeloponnese@necca.gov.gr
36	Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος	spartiatikos@gmail.com
37	Ινστιτούτο Σπάρτης	institoutospartis@gmail.com

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

38	Σαϊνοπούλειο Ίδρυμα	idrymaia@otenet.gr
39	Σύλλογος φίλων προστασίας του ποταμού Ευρώτα «Ο Ευρώτας»	sfpevrota@gmail.com
40	ΑθλητικόςΜοτοσυκετιστικόςΌμιλος Σπάρτης	amospartis1989@gmail.com
41	Παιδαγωγικός ΦιλότεχνοςΌμιλος Φάριδος	filotehnos@gmail.com

Εκδήλωση Δημόσιας Διαβούλευσης

Την Τετάρτη 3 Απριλίου και ώρα 17:00 στη Σπάρτη (Δωριέων 11, αίθουσα Αθλητικού Οργανισμού) πραγματοποιήθηκε ανοιχτή συνάντηση δημόσιας διαβούλευσης, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) Δήμου Σπάρτης της ΠΠ Περίοδο 2021-2027. Κατά τη συνάντηση διαβούλευσης παρόντες ήταν:

1. κ.Βακαλόπουλος Μιχαήλ, Δήμαρχος Σπάρτης
2. κ.Τριτάκης Παναγιώτης, Αντιδήμαρχος Προγραμματισμού & Ανάπτυξης
3. κ.Παυλής Παναγιώτης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών
4. κα.Κανελλοπούλου Αναστασία, Δημοτικός Σύμβουλος και μέλος της Τοπικής Ομάδας Διαβούλευσης
5. κ.Τσούκληρης Νικόλαος, Δημοτικός Σύμβουλος,
6. κ.Τσίντολας Θεόδωρος, προϊστάμενος Τμήματος Προγραμματισμού του Δήμου Σπάρτης
7. κ.Παυλέας Σωτήρης, Τεχνικός Σύμβουλος Προγράμματος ΟΧΕ/BAA
8. κα.Ανδριοπούλου Γεωργία, Πρόεδρος Δημοτικής Κοινότητας Σπάρτης
9. κ.Σταυρόπουλος Δημήτριος, Πρόεδρος Κοινότητας Βασαρά
10. κ.Λαμπρινάκος Σταύρος, Πρόεδρος Σωματείου ΑμεΑ
11. κα.ΤζάκαΜπέττυ, Εκπρόσωπος Αναπτυξιακής Πάρνωνα
12. κ.Παπαδόπουλος Ανδρέας, Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου – Τμήματος Οργάνωσης Αθλητισμού
13. κ.Χριστάκου Γεωργία, κάτοικος

Αρχικά τα μέλη της επιτροπής ενημέρωσαν τους παρευρισκόμενους για τη σημασία και το σκοπό της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στο Δήμο Σπάρτης και παρουσίασαν τα εργαλεία διαβούλευσης που αναπτύχθηκαν, δίνοντας τη δυνατότητα συλλογής προτάσεων και κατευθύνσεων για τη διαμόρφωση στόχων και δράσεων.

Ο τεχνικός Σύμβουλος τόνισε την σημαντικότητα των Στρατηγικών BAA και την ανάγκη αξιοποίησης και απορρόφησης των πόρων του προγράμματος. Επίσης ανέλυσε διεξοδικά το θεσμικό πλαίσιο, τους άξονες, τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητες, καθώς και τη σημασία οι προτάσεις που θα διαμορφωθούν να έχουν συμβολή στην κλιματική αλλαγή και το μετριασμό του ανθρακικού αποτυπώματος.

Ακολούθησε εκτενής διαλογική συζήτηση μεταξύ των παρευρισκόμενων, όπου μεταξύ άλλων τέθηκαν ερωτήσεις για τα ακόλουθα:

- την περιοχή παρέμβασης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης,
- το πεδίο παρέμβασης με κωδ. «Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα Τουρισμού»,
- τη στήριξη της επιχειρηματικότητας,
- τη διαχείριση κίνδυνων και πολιτικής προστασίας,
- τη διαχείριση υδάτινων πόρων,
- τις δράσεις κοινωνικής προστασίας και υγείας,
- και την υποστήριξη ατόμων για κοινωνική ένταξη

Επιπλέον συζητήθηκαν λεπτομερώς θέματα επιλεξιμότητας δαπανών, του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης και δυνητικών δικαιούχων. Στη συνάντηση καταγράφηκαν και κατατέθηκαν προτάσεις όπως:

- Δημιουργία δημοτικής αστικής συγκοινωνίας,
- Δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής εντός αστικού ιστού,
- Ίδρυση στέγης υποστηριζόμενης διαβίωσης ΑμεΑ (από τον Πρόεδρο του σωματείου ΑμεΑκ.Λαμπρινάκο)
- και Καταγραφή αύλου πολιτιστικού αποθέματος και δράσεων ανάδειξης αυτού.

Ο Δήμαρχος Σπάρτης κ.ΜιχάληςΒακαλόπουλος ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες και τόνισε πως η παρουσία του τεχνικού Συμβούλου στη συνάντηση αποτέλεσε ιδιαίτερα σημαντική, διαφωτιστική και καταλυτική για όλους τους συμμετέχοντες.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Σπάρτης
Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027

ΔΕ ΣΠΑΡΤΗΣ /Σπάρτη 03-04-2024

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
Για τις Στρατηγικές για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ/ΒΑΑ) στο Δήμο Σπάρτης.

Στη Σπάρτη (Δωριέων 11, αίθουσα Αθλητικού Οργανισμού), της Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ Δήμου Σπάρτης, σήμερα 03 Απριλίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 17:00, πραγματοποιήθηκε συνάντηση δημόσιας διαβούλευσης που διοργανώθηκε στο πλαίσιο σχεδιασμού της Στρατηγικής για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) στο Δήμο Σπάρτης, την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Παρευρέθηκαν πολίτες, Δημοτικοί σύμβουλοι, Πρόεδροι Δημοτικών Κοινοτήτων, εκπρόσωποι τοπικών φορέων, μέλη των Τοπικών Ομάδων Υποστήριξης ΟΧΕ/ΒΑΑ, στελέχη του Δήμου, κλπ.

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα / Φορέας	Υπογραφή
1. ΠΑΠΡΙΝΑΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΕΣΗΚΑΤΕΙΟ ΔΗΜΟ ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
2. ΤΣΟΥΚΕΡΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	[Υπογραφή]
3. ΤΡΙΤΑΚΗΣ ΠΑΡΑΘΩΜΑΣ	Αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
4. ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	[Υπογραφή]
5. ΑΥΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	[Υπογραφή]
6. ΤΣΙΝΤΟΥΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Δ. ΣΠΑΡΤΗΣ / Τ.Κ. ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ	[Υπογραφή]
7. ΣΑΒΒΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	[Υπογραφή]
8. ΤΣΑΛΑ ΜΙΧΑΗΛ (ΠΑΝΑΙΩΤΑ)	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	[Υπογραφή]
9. Δ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ	Δ. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
10. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΥΛΟΣ	Αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
11. ΤΡΙΤΑΚΗΣ ΠΑΡΑΘΩΜΑΣ	Αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
12. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΥΛΟΣ	Αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
13. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	Αντιπρόεδρος Δ.Ε. ΣΠΑΡΤΗΣ	[Υπογραφή]
14.		
15.		

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνεργασία Περιφέρειας και Δήμου Σπάρτης για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης 2021-2027 του Δήμου Σπάρτης

Την Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2024 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, Δημήτρη Πτωχού και του Δημάρχου Σπάρτης, Μιχάλη Βακαλόπουλου, Αντιδημάρχων και στελεχών αρμόδιων υπηρεσιών, με στόχο τη διαμόρφωση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) του Δήμου Σπάρτης. Στη συνάντηση τέθηκαν επί τάπητος προτάσεις για έργα που θα μπορούσαν να ενταχθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος 2021-2027», με στόχο τη συνολική αναβάθμιση της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Με Δελτίο Τύπου⁷² που αναρτήθηκε την Πέμπτη 21 Νοεμβρίου 2024 στην επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου⁷³ και συγκεκριμένα, στο λήμμα «Δελτία Τύπου⁷⁴» δημοσιοποιήθηκε η ανωτέρω συνάντηση στο ευρύ κοινό.

⁷² <https://www.ppel.gov.gr/sinergasia-periferias-ke-dimou-spartis-gia-to-schedio-viosimis-astikis-anaptixis/>

⁷³ <https://www.ppel.gov.gr/>

⁷⁴ <https://www.ppel.gov.gr/category/deltia-typou/page/10/>

ppel.gov.gr/category/deltia-typou/page/10/

Δελτία Τύπου

Ενημερωθείτε για τα νέα και τις δράσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου

21/11/2024

Συνάντηση για την ΟΧΕ Ταύγετου-Προχωρά ο σχεδιασμός για αναπτυξιακά έργα

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ →](#)

21/11/2024

Συνεργασία Περιφέρειας και Δήμου Σπάρτης για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ →](#)

21/11/2024

Συνεδρίαση Περιφερειακής Επιτροπής Πελοποννήσου-Χρηματοδότηση, αποχιονισμός και κοινωνικές υποδομές

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ →](#)

Ακολουθεί το άρθρο, όπως αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου:

ppel.gov.gr/sinergasia-periferias-ke-dimou-spartis-gia-to-schedio-viosimis-astikis-anaptixis/

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΝΕΩΝ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Αρχική Περιφέρεια ▾ Ενημέρωση ▾ Για τον πολίτη ▾ Έργα & Δράσεις ▾ Ψηφιακές υπηρεσίες Επικοινωνία 🔍

Συνεργασία Περιφέρειας και Δήμου Σπάρτης για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Χρόνος ανάγνωσης: 46 "

21/11/2024 | Δελτία Τύπου

[ΑΚΟΥΣΤΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ](#)

Την Τετάρτη, 20 Νοεμβρίου, πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, Δημήτρη Πτωχού, του Δημάρχου Σπάρτης, Μιχάλη Βακαλόπουλου, Αντιδημάρχων και στελεχών αρμόδιων υπηρεσιών, με στόχο τη διαμόρφωση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) του Δήμου Σπάρτης. Στη

συνάντηση τέθηκαν επί τάπητος προτάσεις για έργα που θα μπορούσαν να ενταχθούν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος 2021-2027», με στόχο τη συνολική αναβάθμιση της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Το ΒΑΑ, ως στρατηγικό εργαλείο ανάπτυξης, προσφέρει τη δυνατότητα για τη συστηματική αντιμετώπιση των αναγκών της Σπάρτης, την αξιοποίηση χρηματοδοτικών ευκαιριών και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Οι συμμετέχοντες εστίασαν στη δημιουργία υποδομών που θα συμβάλουν στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, ενώ συμφωνήθηκε η ανάγκη τακτικών συναντήσεων για την αποτελεσματική παρακολούθηση και προώθηση των διαδικασιών.

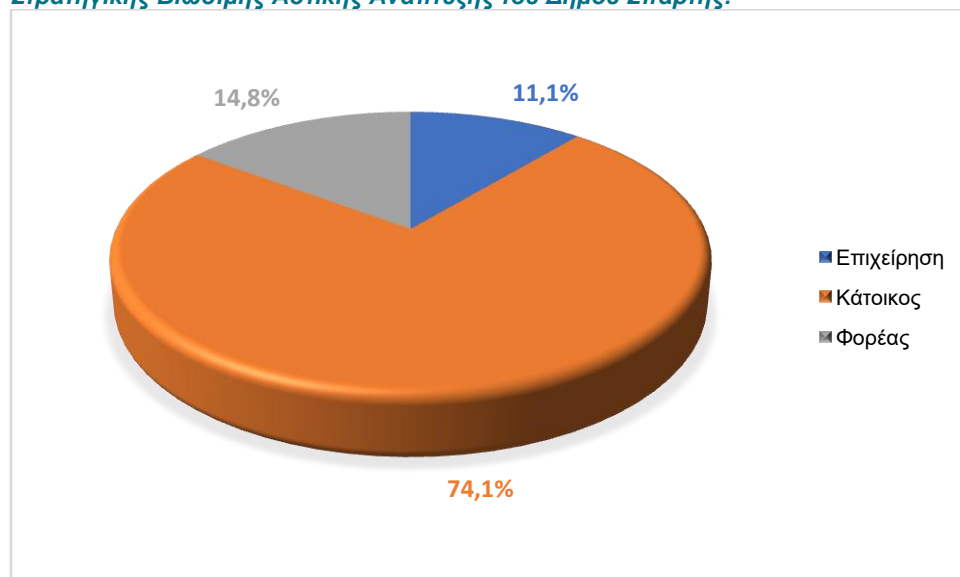
Η Περιφέρεια Πελοποννήσου και ο Δήμος Σπάρτης δεσμεύονται να προχωρήσουν από κοινού στη διαμόρφωση ενός σχεδίου που θα ενσωματώνει τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη, θέτοντας τη Λακωνία στο επίκεντρο των αναπτυξιακών προοπτικών της Πελοποννήσου.

Δ.Αποτελέσματα Εξωτερικής Διαβούλευσης

Αποτελέσματα Ερωτηματολογίου Διαβούλευσης της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027:

Στην παρούσα υποενότητα αναλύονται οι απαντήσεις που συλλέχθηκαν από το διαθέσιμο ερωτηματολόγιο διαβούλευσης. Συγκεκριμένα, στη διαδικασία ηλεκτρονικής διαβούλευσης έλαβαν μέρος 27 ερωτηθέντες, απαντώντας στο ερωτηματολόγιο σχετικά με τη φύση και τη φιλοσοφία της Στρατηγικής. Τα αποτελέσματα της Διαβούλευσης παρουσιάζονται ακολούθως:

Διάγραμμα 25: Η δομή του δείγματος που έχει λάβει μέρος, μέχρι στιγμής, στην ηλεκτρονική Διαβούλευση της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

1) Γνωρίζετε τι είναι το Σχέδιο Βιώσιμης

Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου;	
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
ΝΑΙ	55,56%
ΟΧΙ	44,44%

1.ι) Αν ναι, πως ενημερωθήκατε γι' αυτό;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
MME - Διαδίκτυο (Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Επίσημη Ιστοσελίδα Δήμου)	6,67%
Δήμος Σπάρτης	13,33%
Πρόσκληση στη διαβούλευση	13,33%
Εκδήλωση δημόσιας διαβούλευσης	53,33%
Από τρίτους	6,67%

2) Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΑΝΑΓΚΩΝ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Μειωμένη δραστηριότητα στους παραγωγικούς τομείς	3,6
Δυσκολίες προσβασιμότητας & κινητικότητας (οδικό δίκτυο, κίνηση πεζών, ποδηλάτων κ.λπ.)	3,8
Γήρανση πληθυσμού	4,0
Διαρροή πληθυσμού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό	4,2
Εγκατάλειψη αγροτικών ή ορεινών περιοχών	4,0
Ανεργία	3,2
Έλλειψη τουριστικών υποδομών – χαμηλή ποιότητα τουριστικού	3,5

προϊόντος	
Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού	3,6
Ελλιπή αποτελέσματα στη τουριστική προβολή της περιοχής	3,6
Ανεπάρκεια περιβαλλοντικών υποδομών για απορρίμματα, ανακύκλωση, απόβλητα, ύδρευση κτλ.	3,8
Έντονα φαινόμενα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης στην πόλη	2,2
Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσια κτίρια και υποδομές	2,8
Ελλιπής αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση	3,6
Χαμηλή ποιότητα και επάρκεια αστικών υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, κτλ.)	4,2
Έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και εργαζομένους	4,0
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη του φυσικού/οικολογικού πλούτου	3,8
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κτλ.)	4,0
Ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ.)	3,3
Ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, φροντίδας, στήριξη οικογένειας, παιδιών, ηλικιωμένων, ευάλωτων ομάδων κτλ.)	4,0
Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας	3,2
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο – έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	3,5
Αναφέρατε άλλη Ανάγκη/Πρόκληση:	1.Ανάγκη/Πρόκληση: Διάνομιξη νέων περιμετρικών δρόμων/κυκλοφοριακή συμφόρηση Σπουδαιότητα: 5 2.Ανάγκη/Πρόκληση: Πολιτιστικά δρώμενα/ λαϊκή επιμόρφωση, προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (ήθη, έθιμα, χορός,

	τραγούδι, παράδοση κ.λπ.) <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 3.Ανάγκη/Πρόκληση: Προσέλκυση νέων εταιρειών και βιομηχανιών μονάδων <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 4.Ανάγκη/Πρόκληση: Ανάδειξη τοπικών προϊόντων και προώθηση τους <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 5.Ανάγκη/Πρόκληση: Δημιουργία νέου και σύγχρονου χώρου λαϊκής δημοτικής αγοράς, με στεγασμένους χώρους και καταλληλότητα για εκθέσεις προϊόντων <u>Σπουδαιότητα:</u> 5 6.Ανάγκη/Πρόκληση: Δημιουργία σύγχρονου δημαρχιακού Μεγάρου και ενσωμάτωση όλων των υπηρεσιών του Δήμου και της ΔΕΥΑ <u>Σπουδαιότητα:</u> 5 7.Ανάγκη/Πρόκληση: Διαμόρφωση του υπάρχοντα χώρου της λαϊκής αγοράς και των καταστημάτων της σε ένα σύγχρονο εμπορικό κέντρο <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 8.Ανάγκη/Πρόκληση: Ανάγκη τοποθέτησης φωτεινών σηματοδοτών σε σημεία που υπάρχει κίνδυνος <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 9.Ανάγκη/Πρόκληση: Ανάπτυξη δικτύου υποδηλατοδρόμου <u>Σπουδαιότητα:</u> 4 10.Ανάγκη/Πρόκληση: Δημιουργία χώρων στάθμευσης και απαγόρευση στάθμευσης στους πεζόδρομους <u>Σπουδαιότητα:</u> 5 11.Ανάγκη/Πρόκληση: Δημιουργία ειδικού χώρου στάθμευσης για τουριστικά λεωφορεία
--	--

	<u>Σπουδαιότητα: 4</u> 12.Ανάγκη/Πρόκληση: Ανάδειξη των Μουσείων της Σπάρτης <u>Σπουδαιότητα: 5</u> 13.Ανάγκη/Πρόκληση:Υποστήριξη και ανάπτυξη των κοινοτήτων στις αγροτικές περιοχές για την αποτροπή της ερήμωσης και την ενίσχυση της παραγωγικότητας. <u>Σπουδαιότητα: 5</u> 14.Ανάγκη/Πρόκληση:Προώθηση της ανακύκλωσης <u>Σπουδαιότητα: 5</u> 15.Ανάγκη/Πρόκληση:Διοργάνωση εκδηλώσεων που θα καταστήσουν τη Σπάρτη έναν ελκυστικό προορισμό, όπως το SpartanRace και το Σπάρταθλον, σε συνδυασμό με πολιτιστικά φεστιβάλ που θα προβάλλουν παραδοσιακά προϊόντα, χορούς και τοπικά δρώμενα. <u>Σπουδαιότητα: 5</u> 16.Ανάγκη/Πρόκληση:Προβολή και ανάδειξη του βυζαντινού Μυστρά, αξιοποιώντας την επίσκεψη του Πατριάρχη ως σημαντική ευκαιρία πολιτιστικής και ιστορικής ανάδειξης. <u>Σπουδαιότητα: 5</u> 17.Ανάγκη/Πρόκληση:Ανάδειξη της περιοχής του Ευρώτα μέσα από τη δημιουργία χώρων για άθληση, περιπάτους και φιλοξενία εκδηλώσεων. <u>Σπουδαιότητα: 4</u> 18.Ανάγκη/Πρόκληση:Διοργάνωση εκθέσεων βιβλίων και αφιερώματα σε συγγραφείς <u>Σπουδαιότητα: 4</u>
--	---

3) Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον	4,1
Αξιοποίηση και ανάδειξη φυσικών πόρων (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, κ.λπ.)	4,0
Περαιτέρω ενσωμάτωση καινοτομίας και ψηφιακών εργαλείων στη λειτουργία των επιχειρήσεων	4,0
Περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της πόλης	4,4
Διαθεσιμότητα πλούσιων πολιτιστικών πόρων – πολιτιστικές διαδρομές	3,9
Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων και αστικού τουρισμού	3,8
Δυνατότητες ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων	3,8
Ανάπτυξη προϊόντων αγροδιατροφής ΠΟΠ	3,9
Μεταποιητικές μονάδες μικρής κλίμακας	3,7
Αξιοποίηση βιομάζας από την αγροτική παραγωγή και τα δάση	3,3
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και των πράσινων υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κτλ.) με βιοκλιματικούς όρους	4,1
Βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών	4,0
Βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια κτίρια και υποδομές	3,7
Ενίσχυση του τουρισμού με βάση τις ορεινές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία	4,3
Ενίσχυση του αστικού τουρισμού για την αύξηση της επισκεψιμότητας στην πόλη	4,0
Δράσεις Πολιτισμού και Αθλητισμού στο Δήμο	4,0
Σύνδεση της αγροδιατροφής και γαστρονομίας με τις τουριστικές δραστηριότητες	4,0
Ενίσχυση διασύνδεσης τουριστικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων	3,9
Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις τοπικές	4,1

οικονομικές δραστηριότητες	
Ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης	4,1
Ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες	3,8
Προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή	4,3
Βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου	3,9
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της πολιτιστικής/τουριστικής ταυτότητας του Δήμου μέσω νέων τεχνολογιών	3,8
Ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και της δικτύωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων	3,7
Αναφέρατε άλλο Πλεονέκτημα/Δυνατότητα:	1. Πλεονέκτημα/Δυνατότητα: Δυνατότητα ανάδειξης Αρχαιολογικών χώρων (Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος, Πελλάνακτλ) Σπουδαιότητα: 5

4) Αξιολογήστε τους τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της περιοχής;	
ΤΟΜΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Αστικές υποδομές & λειτουργίες	4,2
Ενεργειακή εξοικονόμηση και κυκλική οικονομία	3,6
Βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	3,8
Ψηφιακή αναβάθμιση - Καινοτομία	4,1
Βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	3,8
Τουρισμός – Προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής	3,8
Τοπική οικονομία – Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα	4,1
Κοινωνική ένταξη & συνοχή – Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	3,5
Άλλο:	1. Τομέας: Εκπαίδευση/ κατάρτιση για επαγγελματική επανατοποθέτηση

	Σπουδαιότητα: 5 2.Τομέας: Ασφάλεια δημόσιων υποδομών Σπουδαιότητα: 5
--	---

5) Επιλέξτε (X) τους πιο σημαντικούς Ειδικούς στόχους της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την περιοχή (μέχρι 3 επιλογές);

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών με έμφαση στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα του Δήμου Σπάρτης	21,54%
Προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης	26,15%
Ενίσχυση της πράσινης επιχειρηματικότητας στο Δήμο Σπάρτης για την αειφόρο διαχείριση των πόρων	20,00%
Οργάνωση και ενίσχυση της προβολής της ταυτότητας και της εικόνας του Δήμου Σπάρτης για τον εκσυγχρονισμό και διεύρυνση του τουριστικού τομέα	20,00%
Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στο Δήμο Σπάρτης	12,31%

6) Αξιολογήστε τις παρακάτω κατηγορίες Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην περιοχή;

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Βελτίωση λειτουργίας και εικόνας Ιστορικού Κέντρου	4,3
Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης με βάση τις αρχές βιώσιμης απόδοσης και κυκλικής οικονομίας.	3,8
Παρεμβάσεις ενίσχυσης ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας του Δήμου Σπάρτης στο πλαίσιο υλοποίησης του κλιματικού συμβολαίου.	3,5
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Σπάρτης	3,7

Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας του Δήμου Σπάρτης	4,2
Αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων του Δήμου Σπάρτης	4,0
Ενίσχυση της λειτουργίας των ΜμΕ στο Δήμο Σπάρτης για ανάπτυξη διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικής χρήσης των πόρων.	3,1
Αναβάθμιση και επέκταση υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και πρόληψης προς όφελος των πολιτών και των μειονεκτουσών ομάδων.	3,3
Δημιουργία μηχανισμού για την ισότιμη πρόσβαση σε πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών στο Δήμο Σπάρτης	3,7

Συμπεράσματα

Στη διαδικασία ηλεκτρονικής διαβούλευσης για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Σπάρτης συμμετείχαν 27 άτομα. Από την ανάλυση των απαντήσεων προκύπτει ότι το 55,56% των ερωτηθέντων γνώριζε για το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου, με την πλειοψηφία (53,33%) να έχει ενημερωθεί μέσω της εκδήλωσης δημόσιας διαβούλευσης, ενώ ακολουθούν η ενημέρωση από το Δήμο και η πρόσκληση στη διαβούλευση (13,33% έκαστες).

Αναφορικά με τις ανάγκες και προκλήσεις της περιοχής, οι συμμετέχοντες ανέδειξαν ως σημαντικότερα ζητήματα τη διαρροή πληθυσμού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα και τη χαμηλή ποιότητα και επάρκεια αστικών υποδομών (4,2/5). Ακόμη, σημαντικές αξιολογήθηκαν η γήρανση του πληθυσμού, η έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών, η ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων, καθώς και οι ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (4,0/5).

Ως προς τα πλεονεκτήματα και τις δυνατότητες της περιοχής, υψηλότερη βαθμολογία έλαβαν η περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της πόλης (4,4/5), η ενίσχυση του τουρισμού με βάση τις ορεινές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία, καθώς και η προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή (4,3/5).

Στην αξιολόγηση των τομέων στους οποίους πρέπει να επικεντρωθεί η Στρατηγική, προτεραιότητα δόθηκε στις αστικές υποδομές και λειτουργίες (4,2/5), ενώ ακολουθούν η ψηφιακή αναβάθμιση-καινοτομία και η τοπική οικονομία-απασχόληση-επιχειρηματικότητα (4,1/5). Στην επιλογή των σημαντικότερων ειδικών στόχων, το 26,15% των συμμετεχόντων επέλεξε την προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων, ενώ το 21,54% τη βελτίωση αστικών υποδομών και λειτουργιών.

Τέλος, στην αξιολόγηση των προτεινόμενων δράσεων, υψηλότερη βαθμολογία έλαβαν η βελτίωση λειτουργίας και εικόνας του Ιστορικού Κέντρου (4,3/5) και η αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη

πολιτιστικών πόλων υψηλής ιστορικής σημασίας (4,2/5), αναδεικνύοντας τη σημασία που αποδίδουν οι συμμετέχοντες στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Συνοψίζοντας, από τα αποτελέσματα της διαβούλευσης των κατοίκων, των επιχειρήσεων και των φορέων του Δήμου Σπάρτης αναδεικνύεται η ανάγκη για μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα εστιάζει στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, την αναβάθμιση των αστικών υποδομών, και την ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού δυναμικού της περιοχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών και την ενίσχυση της καινοτομίας, καθώς και στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής για την προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού. Οι προτεραιότητες αυτές αποτυπώνονται τόσο στην επιλογή των ειδικών στόχων όσο και στην αξιολόγηση των προτεινόμενων δράσεων, με έμφαση στη βελτίωση του ιστορικού κέντρου και την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων της περιοχής.

Αποτελέσματα Ερωτηματολογίου (αποκλειστικά) προς Ενδιαφερόμενους Φορείς της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027:

Στην παρούσα υποενότητα αναλύονται οι απαντήσεις που συλλέχθηκαν από το διαθέσιμο ερωτηματολόγιο που διατέθηκε αποκλειστικά προς τους ενδιαφερόμενους Φορείς της Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027. Το παρόν ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από 9 Φορείς και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ακολούθως:

1.ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ		
1.1.Υπάρχουν ακίνητα ιδιοκτησίας του Φορέα σας στην περιοχή παρέμβασης της ΒΑΑ Σπάρτης;		
Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Διεύθυνση Δασών Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
ΕΟΔ Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόραχης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐

Αν ναι, παρακαλούμε αριθμήστε τα και περιγράψτε τα (π.χ. κατάσταση, κατοικία, οικόπεδο, αγροτεμάχιο, κλπ./ ταχυδρομική διεύθυνση, αποτύπωση σε χάρτη):

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Οικόπεδο 13 στρ. στη θέση «Ψυχικό» απέναντι από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

- Άγιος Ιωάννης: Αγροτεμάχιο 37.040627, 22.408274
- Άγιος Ιωάννης: Αγροτεμάχιο 37.037170, 22.406198
- Ψυχικό: Αγροτεμάχιο 37.071186, 22.447684
- Προφήτης Ηλίας: Αγροτεμάχιο 37.085753, 22.415442
- Λάκκα: Κτίσμα 37.086024, 22.433793
- Μαγουλίτσα: Κτίσμα 37.067844, 22.433905

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης:

Ένα κτήριο που βρίσκεται μέσα σε οικόπεδο στην Κοκκινόρραχη Σπάρτης.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

- Μονοκατοικία επί της συμβολής των οδών «Ι.&Αικ. Γρηγορία» και «Σόλωνος».
- Κατασκηνωτικό συγκρότημα στον «Μπαρσινίκο» Μυστρά
- Κτιριακό Συγκρότημα στο 5ο χλμ. Σπάρτης-Καλαμάτας

1.2.Υπάρχει σε εξέλιξη πλάνο αξιοποίησης των ακινήτων αυτών;

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Διεύθυνση Δασών Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
ΕΟΔ Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐

Αν ναι, γράψτε μία συνοπτική περιγραφή:

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

- Άγιος Ιωάννης, Αγροτεμάχιο 37.040627, 22.408274: Αποκατάσταση κτισμάτων, νομιμοποίηση, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Άγιος Ιωάννης, Αγροτεμάχιο 37.037170, 22.406198: Αποκατάσταση κτισμάτων, νομιμοποίηση, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Ψυχικό, Αγροτεμάχιο 37.071186, 22.447684: Αποπεράτωση κτισμάτων, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Προφήτης Ηλίας, Αγροτεμάχιο 37.085753, 22.415442: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Λάκκα, Κτίσμα 37.086024, 22.433793: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Μαγουλίτσα, Κτίσμα 37.067844, 22.433905: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

- Αποθηκευτικός χώρος του ιδρύματος κατ' οίκον φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ Σπάρτης.
- Κατασκηνώσεις Ταυγέτης (δια μαθητές, μαθήτριες, φοιτητές φοιτήτριες).
- Ίδρυμα Περιθάλψεως Χρονίως Πασχόντων (Άσυλο Ανιάτων) «Άγιος Παντελεήμων» Σπάρτης

1.3.Υπάρχουν προτάσεις αξιοποίησης των ακινήτων αυτών;

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Διεύθυνση Δασών Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
ΕΟΔ Λακωνίας	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒
Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης	ΝΑΙ ☒	ΟΧΙ ☐
Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης	ΝΑΙ ☐	ΟΧΙ ☒

Αν ναι, γράψτε μία σύντομη περιγραφή:

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Έχει υπογραφεί σύμφωνο συνεργασίας με το Δήμο Σπάρτης και έχει ψηφιστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο Σπάρτης, η δημιουργία αθλητικού κέντρου και κλειστού γυμναστηρίου.

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

- Άγιος Ιωάννης, Αγροτεμάχιο 37.040627, 22.408274: Αποκατάσταση κτισμάτων, νομιμοποίηση, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Άγιος Ιωάννης, Αγροτεμάχιο 37.037170, 22.406198: Αποκατάσταση κτισμάτων, νομιμοποίηση, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Ψυχικό, Αγροτεμάχιο 37.071186, 22.447684: Προβλέπονται επεμβάσεις με σκοπό την αύξηση της ασφάλειας στην ΕΕΛ, τη βελτίωση της λειτουργικότητας, καθώς και την αισθητική αναβάθμιση, όπως τα εξής:
 - iii. Αντικατάσταση όλων των προστατευτικών κιγκλιδωμάτων και μεταλλικών καλυμμάτων φρεατίων από άλλα από FRP ή PE,
 - iv. Αντικατάσταση της περίφραξης και εγκατάσταση CCTV (τουλάχιστον πέντε IP κάμερες),
 - v. Αποκατάσταση αίθουσας συνεδριάσεων κτιρίου διοίκησης και
 - vi. Αποκατάσταση περιβάλλοντος χώρου
- Προφήτης Ηλίας, Αγροτεμάχιο 37.085753, 22.415442: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Λάκκα, Κτίσμα 37.086024, 22.433793: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Μαγουλίτσα, Κτίσμα 37.067844, 22.433905: Επισκευή κτιρίου, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης:

Το κτήριο χρησιμοποιείται για στέγαση του Νηπιαγωγείου Αφυσσού-Κοκκινόρραχης. Το υπόλοιπο οικόπεδο για αυλή του σχολείου.

2.ΕΡΓΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ

2.1.Έργα που υλοποιούνται ή προγραμματίζονται να υλοποιηθούν από τον Φορέα σας στη συγκεκριμένη περιοχή της ΒΑΑ Σπάρτης;

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

Τα έργα που υλοποιούνται ή προγραμματίζονται να υλοποιηθούν

- Αναβάθμιση – επέκταση & βελτίωση ενεργειακής απόδοσης εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων Σπάρτης (υπό δημοπράτηση).
- Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης Μυστρά, Μαγούλα, Αγ. Ιωάννη, Παρόρι, Παλαιολόγιο, Αφυσσού, Κοκκινόραχη, Κλαδά, Σπάρτη, Καστόρι.

- Κατασκευή δικτύων ύδρευσης Σπάρτη, Γεωργίτσι, Άρνα, Αμύκλες, Ριζά, Αγία Κυριακή, Σοχά, Καραβάς.
- Ανόρυξη υδρευτικής γεώτρησης στην «Άρνα».
- Ηλιακή ξήρανση λυματολάσπης.

Διεύθυνση Δασών Λακωνίας:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ:

Η αποκατάσταση του ιστορικού διατηρητέου νεοκλασσικού κτηρίου «ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΜΑΤΑΛΑ (ΛΑΦ ΣΠΑΡΤΗΣ)», επί των οδών «Λυκούργου» 164 και «Λεωνίδου» στη Σπάρτη, βρίσκεται σε εξέλιξη.

ΕΟΔ Λακωνίας:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόραχης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

2.2.Ανάλογα με τη φύση του Φορέα σας, περιγράψτε τυχόν ανάγκες που υπάρχουν στη συγκεκριμένη περιοχή:

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Οι ανάγκες που εντοπίζονται είναι οι ακόλουθες:

- Δημιουργία κλειστών γυμναστηρίων
- Δημιουργία ανοικτών γηπέδων tennis, basket και volley
- Ριζική επισκευή υπαρχουσών εγκαταστάσεων
- Δημιουργία ποδηλατοδρόμων
- Δημιουργία ποδηλατικής πίστας BMX
- Κατασκευή νέου σταδίου
- Συντήρηση και αναβάθμιση υπαρχουσών πάρκων αναψυχής και δημιουργία νέων.

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

Οι ανάγκες που εντοπίζονται είναι οι ακόλουθες:

- Αντικατάσταση εξωτερικών δικτύων και δικτύων διανομής ύδρευσης στους οικισμούς «Λογγάστρα»,

«Σουσιάνους», «Πικουλιάνικα», «Καστρί», «Καμίνια».

- Υδροδότηση «Αγ. Ιωάννη» από «Παρόρι».
- Υδροδότηση «Τραπεζοντής», «Λευκοχώματος» από «Ξηροκάμπι».
- Κατασκευή μικρών φραγμάτων ανάσχεσης ροής για εμπλουτισμό υδροφόρου ορίζοντα (π.χ. ρέμα «Γερακάρη»).

Διεύθυνση Δασών Λακωνίας:

Οι ανάγκες που εντοπίζονται είναι οι ακόλουθες:

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης,
- Internet υψηλής ταχύτητας

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας:

Είναι αναγκαία η κατασκευή κτιρίων κατάλληλων, ώστε να στεγαστούν οι σχολικές μονάδες του Δήμου Σπάρτης (όψι ενοικίαση καταστημάτων).

Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ:

Θα πρέπει να αναδειχθεί το νεότερο πολιτιστικό απόθεμα της πόλης. Στη Σπάρτη υπάρχει πλήθος νεότερων μνημείων, ορισμένα εκ των οποίων διαθέτουν μοναδικά χαρακτηριστικά. Η ανάδειξη, η τεκμηρίωση και η προβολή του νεότερου πολιτισμού θα συμβάλλει σημαντικά στην επισκεψιμότητα της πόλης. Παράλληλα, θα ευνοήσει την έρευνα, σε συνδυασμό με το εξέχον πολεοδομικό σχέδιο της πόλης της Σπάρτης.

ΕΟΔ Λακωνίας:

Υφίσταται η ανάγκη δημιουργίας χώρων συγκέντρωσης πληθυσμού, σε περίπτωση σεισμού. Για τους εν λόγω χώρους θα πρέπει να τηρούνται οι προδιαγραφές που προβλέπονται στον ΟΑΣΠ.

Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ:

Θα μπορούσαν να ενισχυθούν οι υποδομές περιβαλλοντικής ερμηνείας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, με έμφαση στη διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑμΕΑ.

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης:

Οι ανάγκες που εντοπίζονται είναι οι ακόλουθες:

- Διαμόρφωση του χώρου της αυλής του σχολείου, προκειμένου να είναι λειτουργικός και ασφαλής για τη σχολική κοινότητα και να μπορεί να αξιοποιηθεί για τις δραστηριότητές του νηπιαγωγού (πχ. δάπεδο, παιχνίδια εξωτερικού χώρου, φυτά).
- Διαχωρισμός της αυλής που θα χρησιμοποιεί το νηπιαγωγείο από τον υπόλοιπο δημοτικό χώρο, ώστε να κλειδώνει κατά τις ώρες μη λειτουργίας του φορέα.
- Εγκατάσταση συστήματος συναγερμού για προστασία του χώρου.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

3.ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

3.1.Ανάλογα με τη φύση του Φορέα σας, αναφέρετε τυχόν προβλήματα που έχετε εντοπίσει στη συγκεκριμένη περιοχή της ΒΑΑ Σπάρτης;

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Τα προβλήματα που εντοπίζονται είναι τα ακόλουθα:

- Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων
- Απαρχαιωμένες αθλητικές εγκαταστάσεις

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Διεύθυνση Δασών Λακωνίας:

Τα προβλήματα που εντοπίζονται είναι τα ακόλουθα:

- Έλλειψη χώρων πρασίνου,
- Έλλειψη χώρων στάθμευσης

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας:

Τα προβλήματα που εντοπίζονται είναι τα ακόλουθα:

- Νηπιαγωγεία που στεγάζονται σε νοικιασμένα καταστήματα.
- Υποχρηματοδότηση από τη σχολική επιτροπή.
- Ελλιπής και μη έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων των κτιρίων όπου στεγάζονται οι σχολικές μονάδες.

Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

ΕΟΔ Λακωνίας:

Τα προβλήματα που εντοπίζονται είναι τα ακόλουθα:

- Αποκλεισμός ελεύθερης πρόσβασης οχημάτων έκτακτης ανάγκης στην κεντρική πλατεία Σπάρτης. Ο αποκλεισμός παρατηρείται γενικότερα σε κοινόχρηστους χώρους.
- Διαχείριση οχημάτων και θέσεων στάθμευσης.

Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ:

Θα πρέπει να δοθεί έμφαση στον περιορισμό της υποβάθμισης του περιβάλλοντος (μικροί ΧΑΔΑ, μπαζώματα χειμάρρων, ανεξέλεγκτη απόθεση αδρανών υλικών, ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων του γεωργικού και κτηνοτροφικού τομέα κ.α.) και στην ενίσχυση της ανακύκλωσης και της κυκλικής οικονομίας.

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόραχης:

Ο χώρος της αυλής χρειάζεται διαμόρφωση, καθώς υπάρχει μεγάλη περιοχή με χορτάρια που θέλουν συχνά κόψιμο, δεν είναι καλυμμένη με υλικό για την αποφυγή της δημιουργίας λάσπης και υπάρχουν παλιά παγκάκια. Επίσης, ο χώρος είναι προσβάσιμος στο κοινό τις ώρες μη λειτουργίας του Φορέα, δεδομένου ότι δεν κλειδώνει αφού υπήρξε εκεί παλαιότερα η δημοτική παιδική χαρά.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

3.2.Ανάλογα με τη φύση του Φορέα σας, αναφέρετε γενικότερες προτάσεις για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης σύμφωνα με τις Δράσεις του Παραρτήματος Ι:

Σπαρτιατικός Γυμναστικός Σύλλογος:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Σπάρτης:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Διεύθυνση Δασών Λακωνίας:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λακωνίας:

Για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής, σύμφωνα με τις δράσεις του Παραρτήματος Ι, προτείνεται οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου Σπάρτης να επισκέπτονται σε τακτική βάση τις σχολικές μονάδες αρμοδιότητάς τους, ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζουν έγκαιρα τα προβλήματα που παρουσιάζονται.

Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων ΔΕΠΝΙ:

Δεν εντοπίζεται απάντηση.

ΕΟΔ Λακωνίας:

Θα πρέπει να υλοποιηθούν λύσεις για τα ζητήματα που έχουν αναφερθεί ανωτέρω.

Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Νότιας Πελοποννήσου/ ΟΦΥΠΕΚΑ:

Στα πεδία παρέμβασης 168 και 81:Θα μπορούσε να συμπεριληφθεί η δημιουργία ποδηλατόδρομων και ενός δημόσιου δικτύου (βραχυπρόθεσμης ή μακροχρόνιας) ενοίκιασης ηλεκτρικών ποδηλάτων για τους επισκέπτες του ιστορικού Κέντρου και των καταστημάτων της Σπάρτης που επιθυμούν να μετακινηθούν χωρίς το αυτοκίνητό τους.

Στο πεδίο παρέμβασης 67:Εξίσου σημαντική (αν όχι, σημαντικότερη) με την αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών του Δήμου Σπάρτης, είναι η ενημέρωση-ευαισθητοποίηση των πολιτών, φορέων, συλλόγων και επιχειρήσεων για την αναγκαιότητα της ενεργής συμμετοχής τους.

Στο πεδίο παρέμβασης 60:Θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια καινοτόμα εφαρμογή (app) που να ενσωμάτωνε πολυθεματική πληροφορία, σχετιζόμενη με την κλιματική αλλαγή (π.χ. χρόνος έκθεσης στην ηλιακή ακτινοβολία,

αυξημένος κίνδυνος πυρκαγιάς, κίνδυνος πλημμύρας, κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών συσκευών σε πραγματικό χρόνο, υποδείξεις μείωσης κατανάλωσης νερού ύδρευσης και άρδευσης).

Στο πεδίο παρέμβασης 79:Θα μπορούσαν να δοθούν κίνητρα (ή διευκολύνσεις) σε πολίτες, σχολεία ή κοινωνικές ομάδες για στοιχεία της Φύσης που αξίζουν της προσοχής τους, βασιζόμενοι στο τρίπτυχο: «Γνωρίζω – Αγαπώ – Προστατεύω» και υιοθετώντας μια ενεργή, περιβαλλοντικά φιλική στάση ζωής με συγκεκριμένο αποτύπωμα.

Νηπιαγωγείο Αφυσσού-Κοκκινόρραχης:

Για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής, σύμφωνα με τις δράσεις του Παραρτήματος Ι, προτείνονται τα κατωτέρω:

- Ενεργειακή και γενικότερα αναβάθμιση της υποδομής του σχολείου με βάση τις αρχές βιώσιμης απόδοσης και κυκλικής οικονομίας.
- Μέτρα πυροπροστασίας, προστασίας από ακραίες καιρικές συνθήκες, υποδομές πρόσβασης όλων των ατόμων.

Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης:

Για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής, σύμφωνα με τις δράσεις του Παραρτήματος Ι, προτείνονται τα εξής:

- Δημιουργία περιπατητικών διαδρομών και διευκόλυνση πρόσβασης των οχημάτων στα μνημεία θρησκευτικού ενδιαφέροντος στον Ταΰγετο, αλλά και στην κοιλάδα του Ευρώτα.
- Υποστήριξη της Ιεράς Μητροπόλεως με την χρηματοδότηση για την εκπόνηση νέων μελετών για την αναστήλωση των θρησκευτικών μνημείων της, όπως π.χ. Ιερά Μονή Κούμπαρη, δημιουργία μουσείου και ανακαίνισης πτέρυγας της Ι.Μ. Ζερμπίτσης.

Σημειώνεται πως θα κατατεθεί και έντυπο με αναπτυγμένες τις παραπάνω προτάσεις εκ του εκπροσώπου της Ι.Μητροπόλεως Πανοσ. Αρχιμ. Ραφαήλ Τσάλτα προς τον Αντιδήμαρχο κ. Παν. Τριτάκη.

Συμπεράσματα

Η ανάλυση των απαντήσεων από το ερωτηματολόγιο που διατέθηκε στους ενδιαφερόμενους Φορείς της ΣΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης 2021-2027 αποκαλύπτει στοιχεία για τις υπάρχουσες υποδομές, τις ανάγκες, τα προβλήματα και τις προτεινόμενες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της περιοχής εφαρμογής της Στρατηγικής. Σημαντικό δεδομένα της έρευνας αποτελεί η ύπαρξη ακινήτων στην περιοχή παρέμβασης από διάφορους Φορείς. Μερικοί από τους εν λόγω Φορείς έχουν σε εξέλιξη πλάνο αξιοποίησης των ακινήτων αυτών, ενώ άλλοι έχουν σχέδια αξιοποίησης.

Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς υπογραμμίζουν σημαντικές ανάγκες και προβλήματα της περιοχής εφαρμογής της Στρατηγικής ΒΑΑ 2021-2027 του Δήμου Σπάρτης. Ειδικότερα, η αναβάθμιση των αθλητικών εγκαταστάσεων, η βελτίωση των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, η δημιουργία χώρων πρασίνου και στάθμευσης, καθώς και η αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων θεωρούνται αναγκαία από τους Φορείς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο. Πρόσθετα, η έλλειψη αθλητικών και σχολικών υποδομών, η ανεπαρκής χρηματοδότηση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, η ανάγκη προστασίας του φυσικού

περιβάλλοντος και η δυσκολία πρόσβασης σε βασικές εγκαταστάσεις αναφέρονται ως προβλήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ερωτηματολογίου, προτείνονται από τους Φορείς δράσεις για την αντιμετώπιση των προαναφερθέντων προβλημάτων, καθώς και για την γενικότερη ανάπτυξη του Δήμου Σπάρτης. Οι προτεινόμενες δράσεις εστιάζουν στην εστιάζουν στην ενεργειακή αναβάθμιση, τη δημιουργία νέων υποδομών για αθλητισμό και αναψυχή, τη βελτίωση της προσβασιμότητας και την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Συνολικά, από τα απαντημένα ερωτηματολόγια προκύπτει πως η Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Σπάρτης απαιτεί στοχευμένες επενδύσεις και διατομεακή συνεργασία, ώστε να διαμορφωθεί ένα βιώσιμο και λειτουργικό περιβάλλον για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής.

[Προτάσεις που κατατέθηκαν με αλληλογραφία στο πλαίσιο της Διαβούλευσης για τη ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης της ΠΠ 2021-2027:](#)

A.Εφορία Αρχαιοτήτων Λακωνίας

Την Παρασκευή 5 Απριλίου 2024 η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας, σε συνέχεια των με αρ.πρωτ. 133270/28.3.2024 και 136995/29.3.2024 εγγράφων της Δ/σης Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης, σχετικά με τη διαβούλευση για την εκπόνηση της ΣΒΑΑ στον Δήμο Σπάρτης και κατόπιν επικοινωνίας με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο κ.Τριτάκη, κοινοποίησε δια μέσου ηλεκτρονικής αλληλογραφίας πιθανές προτάσεις στον άξονα των πολιτιστικών διαδρομών και των ψηφιακών εφαρμογών. Ακολουθεί παρουσίαση αυτών, όπως ακριβώς προτάθηκαν:

- Ψηφιακοί σταθμοί στην Σπάρτη που θα παρουσιάζουν σημεία πολιτιστικού, εικαστικού και φυσιολατρικού ενδιαφέροντος και θα κατευθύνουν σε αυτά.
- QR Codes σε οικία της Ευρώπης, απαλλοτριωμένα οικοπέδα, ιστορικά - νεοκλασικά κτήρια, Κουμαντάρειος Πινακοθήκη και μνημεία, με πληροφορίες για αυτά.
- Πολιτιστική διαδρομή σήμανσης επί του εδάφους, εντός της πόλης που θα οδηγεί στα σημεία αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.
- Ψηφιακή εφαρμογή στην οποία θα παρουσιάζονται οι Ιερές Μονές του Δήμου.
- Ψηφιακές εφαρμογές για τους «ήρωες της περιοχής – διοικητικά όρια Δήμου Σπάρτης» από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή, για ήθη, έθιμα, φορεσιές.
- Πολιτιστικός σταθμός στο σχολείο της Πελλάνας που έχει αποκατασταθεί από τοπικό Σύλλογο.
- Παρατηρητήριο φύσης στην περιοχή του Μυστρά.

B. Προτάσεις Δημοτικού Συμβούλου Ν. Τσούκληρη

Στις 8 Απριλίου 2024 ο Δημοτικός Σύμβουλος Ν. Τσούκληρης κοινοποίησε τις προτάσεις, σε συνέχεια του υπ' αρ. 5956/29-3-2024 εγγράφου, με θέμα «Πρόγραμμα τοπικών συναντήσεων διαβούλευσης για τις Στρατηγικές για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο Δήμο Σπάρτης, την προγραμματική περίοδο 2021-2027» και έπειτα από την συμμετοχή του στην τοπική συνάντηση

διαβούλευσης (Σπάρτη, Τετάρτη 03/04/2024), κατέθεσε και εγγράφως τις προτάσεις του για δράσεις και έργα στο χρηματοδοτικό πλαίσιο. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των δράσεων:

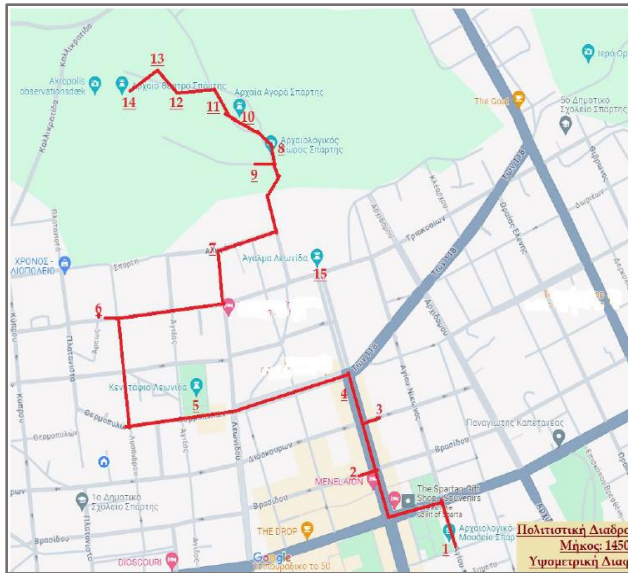
- Ενεργειακής αναβάθμισης κτηρίων και υποδομών, να εξεταστεί κατά πόσο είναι εφικτό να ενταχθούν και εργασίες εξωραϊσμού και αναβάθμισης εξωτερικών όψεων νεοκλασικών κτηρίων που υπάρχουν στην πόλη μας, ενδεικτικά στις οδούς Κ. Παλαιολόγου, Λυκούργου, καμάρες πέριξ της κεντρικής πλατείας, Ανανίου κλπ.
- Κλασικών αναπλάσεις, μπορούν να εξεταστούν περιπτώσεις για αναπλάσεις αδόμητων οικοπέδων στο σχέδιο πόλης ή και σε οικισμούς, για διαμόρφωση μικρών εστιών πρασίνου και παιδικών χαρών («πάρκα τσέπης»).
- Περιβάλλοντος, η διαχείριση υδάτινων πόρων όπως κλειστά κυκλώματα άρδευσης (για παράδειγμα στον Καραβά).
- Κοινωνικού περιεχομένου, να προταθεί η δημιουργία κοινωνικών δομών, σε διαμερίσματα ιδιοκτησίας του Δήμου μας, για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Ενδεικτικά αναφέρω: (α) τη φιλοξενία άπορων και άστεγων συνδημοτών μας για διημέρευση κατά τις ιδιαίτερα ακραίες κλιματολογικά ημέρες του έτους (ημέρες με καύσωνα ή δριμύ ψύχος) και (β) «safehouses» για τη φιλοξενία ατόμων που έχουν υποστεί ενδοοικογενειακή βία.

Γ. Πολιτιστική Διαδρομή της Γιούλη Μπεκιάρη

Η μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μάνατζμεντ και Τεχνολογίες στην Πολιτιστική Κληρονομιά» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Γιούλη Μπεκιάρη, στο πλαίσιο της διαβούλευσης απέστειλε στο Δήμο, μέσω αλληλογραφίας, την πρότασή της για τη δημιουργία πολιτιστικής διαδρομής στο Δήμο Σπάρτης. Η πολιτιστική διαδρομή που πρότεινε περιλαμβάνει 15 θέσεις και η πορεία φαίνεται στην ακόλουθη εικόνα.

Τα 15 σημεία ενδιαφέροντος είναι τα ακόλουθα:

1. Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης	7. Η «Έπαυλη της Μέδουσας» (οδός Αλκμάνος, οικ. Παρασκευοπούλου, Ο.Τ. 124).
2. Η «Έπαυλη του Αχιλλέα» (οδός Βρασίδου, οικ. Τράγκα, Ο.Τ. 135).	8. Η Ρωμαϊκή Στοά
3. Η «Έπαυλη της Ευρώπης» (οδός Διοσκούρων, οικ. Φουστάνου-Μουραμπά, Ο.Τ. 36).	9. Το Κυκλοτερές Οικοδόμημα.
4. Τα Ψηφιδωτά των Οικοπέδων Βαλλιώτη και Μηνακάκη (οδός Κωνσταντίνου Παλαιολόγου)	10. Η Ρωμαϊκή Αγορά
5. Το Κενοτάφιο του Λεωνίδα ή «Λεωνιδαίο»	11. Η Βασιλική του Σωτήρος Χριστού
6. Το Ρωμαϊκό και Βυζαντινό Λουτρό Σπάρτης (οδός Τριακοσίων)	12. Το Ρωμαϊκό Οικοδόμημα
	13. Το Ιερό της Χαλκιοίκου Αθηνάς
	14. Το Αρχαίο Θέατρο Σπάρτης
	15. Το Άγαλμα του Λεωνίδα.

Στην επιστολή υπογραμμίζεται πως ο σχεδιασμός της ανωτέρω ιστορικής πολιτιστικής διαδρομής θα μπορούσε να προσφέρει, τόσο στον επισκέπτη όσο και στον ίδιο τον κάτοικο, μία νέα εμπειρία μέσω της οποίας θα βιώσει την αλληλεπίδραση με την παράδοση και την ιστορία μέσα από ένα πραγματικό ταξίδι με τα μνημεία που θα ξεδιπλώνονται μπροστά του.

Η διαδρομή αυτή μπορεί να εμπλουτιστεί με τη βοήθεια ενός Εικονικού Ξεναγού, ένα τεχνολογικά εξελιγμένο λογισμικό που μπορεί να εγκατασταθεί στις κινητές συσκευές (smartphone) των επισκεπτών. Με τη χρήση διάφορων αισθητήρων εντοπίζονται οι τοποθεσίες και οι γωνίες θέασης, έτσι ώστε να προβάλλεται το κατάλληλο περιεχόμενο (γεωεντοπισμός / geolocation). Στο συγκεκριμένο application κινητού οι επισκέπτες θα καθοδηγούνται μέσα από αυτά τα μονοπάτια, έχοντας πρόσβαση σε πολυμεσικό περιεχόμενο (πολλές μορφές δεδομένων όπως κείμενο, εικόνες, ήχο και βίντεο για την παροχή πληροφοριών), διαδραστικούς χάρτες και εκπαιδευτικές πηγές. Αντιπροσωπεύουν συναρπαστικές τεχνολογικές προσεγγίσεις που συνδυάζουν τον φυσικό κόσμο με τον ψηφιακό χώρο, προσφέροντας μια ενιαία εμπειρία για τους χρήστες.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τον σωστό σχεδιασμό αυτής της πολιτιστικής διαδρομής είναι η δημιουργία υποδομών σύνδεσης επιμέρους σημείων και περιήγησης με σήμανση και φωτισμό, ποδηλατοδρόμους, πεζόδρομο, ιατρική περίθαλψη κ.ά. Μία ενδιαφέρουσα πρόταση θα ήταν να υπάρχει σήμανση στα πεζοδρόμια με κόκκινο χρώμα, που θα υποδεικνύει τη διαδρομή. Ακόμα είναι επιτακτική η επικοινωνία του περιεχομένου της διαδρομής, η σύνδεση με φορείς και κοινό και η προβολή σε ολόκληρη την πολιτεία, έτσι ώστε να είναι εφικτή η ισότιμη συμμετοχή του καθενός στην πολιτιστική ζωή. Αυτό θα δημιουργήσει ένα αίσθημα οικειοποίησης και υπερηφάνειας μεταξύ των κατοίκων.

9.ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Σε αυτήν την Ενότητα, παρατίθενται αναλυτικά οι ενέργειες Δημοσιότητας – Επικοινωνίας της Στρατηγικής και των Δράσεων/Πράξεων αυτής.

Πρόκειται για την περιγραφή Δράσεων για τη δημοσιοποίηση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής. Οι Δράσεις θα περιγράφονται και θα καταγράφονται τα μέσα για την υλοποίηση του Σχεδίου, οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν, καθώς και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός. Απαιτείται η κάλυψη των εξής προϋποθέσεων:

- Στοχευμένη επικοινωνία και πληροφόρηση του συνόλου των Ομάδων Στόχου και δικαιούχων της Στρατηγικής
- Αξιοποίηση έντυπων και ψηφιακών εργαλείων ενημέρωσης και επικοινωνίας
- Ενέργειες που δίνουν έμφαση στη διάδραση με το κοινό των Ομάδων Στόχου και τους δικαιούχους
- Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στο Επικοινωνιακό Σχέδιο
- Πληρότητα και σαφήνεια του προτεινόμενου Επικοινωνιακού Σχεδίου

Η Στρατηγική Επικοινωνίας και Προβολής της Αστικής Αρχής του Δήμου Σπάρτης για τη δημοσιότητα και επικοινωνία των δράσεων της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης που συγχρηματοδοτείται από το ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2021-2027, λαμβάνει υπόψη τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων COM(2018) 375, τα άρθρα 17(3), 35-37 και 41-45, καθώς και τις Οδηγίες που δόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Εθνική Αρχή Συντονισμού. **Τονίζεται πως το Επικοινωνιακό Σχέδιο της ΣΒΑΑ Δήμου Σπάρτης 2021-2027 θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τον ΕΚ 1060/2021 και τον επικοινωνιακό οδηγό ΕΣΠΑ.**

Η Στρατηγική Επικοινωνίας στοχεύει στη δημιουργία σαφούς εικόνας για τις υλοποιούμενες δράσεις, τις ευκαιρίες συμμετοχής και τις θετικές επιπτώσεις που δημιουργούν. Επιπλέον, καθορίζει τον τρόπο και τα μέσα προβολής, ώστε να αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων που αντιστοιχίζονται με τους Άξονες Στρατηγικής της ΟΧΕ της Αστικής Αρχής και το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Βασικός στόχος της Στρατηγικής Επικοινωνίας είναι η ανάδειξη και προβολή της συμβολής των αποτελεσμάτων και της προστιθέμενης αξίας των Στόχων Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Προτεραιοτήτων του Περιφερειακού Προγράμματος της Πελοποννήσου, που επιτυγχάνονται μέσω της υλοποίησης της προτεινόμενης ΟΧΕ, με κεντρικό σημείο αναφοράς την ενεργοποίηση των πολιτών κατά την εφαρμογή του.

Οι ειδικοί στόχοι Επικοινωνίας είναι οι εξής:

- Έγκυρη/άμεση ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τις ευκαιρίες και διαδικασίες χρηματοδότησης
- Ενημέρωση του κοινού για τα επιτεύγματα της Πολιτικής Συνοχής μέσω του Προγράμματος και των ΕΔΕΤ

- Σύνδεση του Προγράμματος με τις επιμέρους Ευρωπαϊκές, Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές
- Διασφάλιση της μέγιστης διαφάνειας ως προς τη διαχείριση/υλοποίηση του ΠΠ και της εμπιστοσύνης στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ
- Υποστήριξη των Δικαιούχων ώστε να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά τις δράσεις τους με βάση τα προαπαιτούμενα των Κανονισμών

Κοινό Στόχου

Με βάση τη γνώση και την εμπειρία που έχει σωρευθεί από την υλοποίηση Στρατηγικών Επικοινωνίας κατά τις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, παρουσιάζεται παρακάτω μία κατηγοριοποίηση των ομάδων κοινού, με μία στρατηγική προσέγγιση των μέσων/μέτρων και μεθόδων επικοινωνίας ανά κατηγορία κοινού και ανά κατηγορία παρεμβάσεων του Προγράμματος.

Δυνητικοί Δικαιούχοι και Δικαιούχοι

Η Αστική Αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, εξασφαλίζει την ευρεία διάδοση στους δυνητικούς δικαιούχους και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΟΧΕ των στόχων και των ευκαιριών χρηματοδότησης που προσφέρει η χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα με αναλυτικά στοιχεία της χρηματοδοτικής συνδρομής από τα οικεία Ταμεία.

Σε ό,τι αφορά τους δικαιούχους, η Αστική αρχή τους ενημερώνει ότι η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 49, παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 2021/1060. Επιπλέον, υποστηρίζει τους δικαιούχους στην τήρηση των υποχρεώσεών τους για την ενημέρωση και επικοινωνία, την έγκαιρη και σωστή υλοποίηση των πράξεων.

Οι Δυνητικοί Δικαιούχοι και Δικαιούχοι είναι οι εξής:

- Ο Δήμος και Εποπτευόμενοι φορείς του Δήμου
- Ο Αναπτυξιακός Οργανισμός της Περιφέρειας
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ)
- Οικονομικοί και Κοινωνικοί Εταίροι (επιμελητήρια, κλαδικοί φορείς, επαγγελματικές ενώσεις, κ.ά.)

Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες

Οι δράσεις ΕΚΤ+ παρουσιάζουν την ιδιαιτερότητα της άμεσης σύνδεσης της αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας με την αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δράσεων του ΕΚΤ+ επιτάσσουν έναν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στις ενέργειες επικοινωνίας που τις συνοδεύουν, καθώς έχουν άμεσο και προσωπικό αντίκτυπο στη ζωή των πολιτών. Αφορούν στις ειδικές ομάδες κοινού, όπως κοινωνικά ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι, ΑμεΑ κ.ά.

Ευρύ Κοινό

Η Αστική Αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης μεριμνά για την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών στην ενημέρωση σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος, αλλά και στη δημοσιοποίηση του τρόπου με τον οποίο επενδύονται οι δημοσιονομικοί πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κοινό-στόχος αφορά στους πολίτες των Δήμων, αλλά και της Περιφέρειας.

Μέσα Διάδοσης και Ενημέρωσης

Τα μέσα διάδοσης και ενημέρωσης των κοινών στόχων είναι τα ΜΜΕ, οι Διαμορφωτές Κοινής Γνώμης στο διαδίκτυο και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (bloggers, αρθρογράφοι, influencers), καθώς επίσης και τα επικοινωνιακά εργαλεία φορέων (αναπτυξιακών, οικονομικών, κοινωνικών). Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων επικοινωνίας οι στόχοι και οι τρόποι επικοινωνίας θα διαμορφώνονται ανάλογα με το στοχοθετούμενο κάθε φορά κοινό.

Επιλογή Μέσων Επικοινωνίας

Τα βασικά μέσα επικοινωνίας που προγραμματίζεται να αξιοποιηθούν κατά την εφαρμογή της Επικοινωνιακής Στρατηγικής προκειμένου να δημοσιοποιηθούν ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η διάδοση των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής ΟΧΕ της Αστικής Αρχής είναι τα παρακάτω:

Internet / Ιστοσελίδα

Το διαδίκτυο αποτελεί το βασικό επικοινωνιακό εργαλείο. Για τους δικαιούχους αποτελεί το βασικό αγωγό παροχής πληροφορίας, υποδειγμάτων και οδηγιών, ενώ για τους δυνητικούς δικαιούχους αποτελεί εύκολη και γρήγορη μέθοδο παροχής «χρηστικής» πληροφόρησης με στόχο την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών που προσφέρει η ΟΧΕ. Για τους κατοίκους της πόλης, τις ειδικές ομάδες πληθυσμού και τις επιχειρήσεις αποτελεί την έγκαιρη και έγκυρη πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες που τους δίνονται από ΟΧΕ για χρηματοδότηση, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε ειδικές ανάγκες τους, καθώς και για τις αναπτυξιακές δράσεις. Επιπλέον, για το ευρύ κοινό αποτελεί αποτελεσματικό μέσο ενημέρωσης για την πορεία υλοποίησης της ΟΧΕ. Παράλληλα, δε αποτελεί σημαντική πηγή άντλησης πληροφοριών για τα ΜΜΕ.

Η διαδικτυακή πύλη αποτελεί βασικό επικοινωνιακό εργαλείο, θα περιλαμβάνει μηχανή αναζήτησης προσκλήσεων για όλες τις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων, τις εντάξεις έργων, πληροφορίες για δικαιούχους κλπ. Η οργάνωση του περιεχομένου θα είναι κατανοητή και η πλοήγηση στις ενότητες της ιστοσελίδας εύκολη. Η ιστοσελίδα θα είναι προσβάσιμη για ΑμεΑ σε επίπεδο προσβασιμότητας τουλάχιστον «ΑΑ» δίνοντας τη δυνατότητα για την επικοινωνία του συνόλου της πληροφορίας στα άτομα με αναπηρία.

Ενημερωτικές Εκδηλώσεις και Ημερίδες

Οι ενημερωτικές εκδηλώσεις και η διοργάνωση ημερίδων εξασφαλίζουν την προσωπική επαφή με το στοχοθετούμενο κοινό και λειτουργούν συμπληρωματικά στις υπόλοιπες δράσεις επικοινωνίας, ως προωθητικές και υποστηρικτικές ενέργειες. Στην περίπτωση των δικαιούχων, οι πάσης φύσεως

ενημερωτικές εκδηλώσεις είναι καίριας σημασίας, διότι προσφέρουν την ευκαιρία στο κοινό στόχο να διατυπώσει τους προβληματισμούς και τις απορίες του, στις οποίες δίνονται απαντήσεις άμεσα και κατανοητά. Επιπλέον, οι εκδηλώσεις αυτές είναι εξαιρετικά χρήσιμες στην περίπτωση των πολλαπλασιαστών πληροφόρησης δεδομένου ότι καλούνται στη συνέχεια να μεταδώσουν οι ίδιοι την πληροφορία προς τα κοινά της ευθύνης τους.

ΣυναντήσειςΕργασίας

Αποτελούν ένα εργαλείο διάχυσης της πληροφόρησης που λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούν οι ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ. όταν απευθύνεται στους δικαιούχους.

Οι συναντήσεις εργασίας είναι κρίσιμης σημασίας όταν απευθύνονται στα μέλη των δικτύων, για την ορθή λειτουργία τους, με στόχο τη μεγιστοποίηση της επικοινωνίας και την εγκυρότητά της. Οι συναντήσεις εργασίας προτείνεται να λαμβάνουν χώρα μια φορά το χρόνο μεταξύ Αστικής Αρχής και δικαιούχων, ώστε να συζητείται η πρόοδος των έργων και να τίθενται ερωτήματα και τυχόν δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι στην υλοποίηση των έργων (επιλεξιμότητα, οικονομική διαχείριση, δημοσιότητα κ.ά.). Επιπλέον, οι συναντήσεις αυτές και τα συμπεράσματα που προκύπτουν μπορούν να συνδεθούν και με τη Συνεκτική Ομάδα της Αστικής Αρχής.

Ενημερωτικό Υλικό

Το ενημερωτικό υλικό, που περιλαμβάνει ηλεκτρονικά φυλλάδια και οδηγούς, παρέχει εξειδικευμένες οδηγίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους για τον τρόπο συμμετοχής τους στις δράσεις της ΟΧΕ και στους δικαιούχους και στη συνέχεια λειτουργεί ως υποστηρικτικό υλικό στην υλοποίηση των έργων τους. Επιπλέον, παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνολική πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Η λειτουργία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ραδιόφωνο, Τηλεόραση, Έντυπος και Ηλεκτρονικός τύπος) ως πολλαπλασιαστών πληροφόρησης και διαμορφωτών κοινής γνώμης αποτελεί ένα εργαλείο μέσω του οποίου επιδιώκεται η ευρεία ενημέρωση σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο με βάση τον κατάλληλο επικοινωνιακό και διαφημιστικό προγραμματισμό. Η προβολή του Προγράμματος μέσω των ΜΜΕ έχει ως κύριους στόχους την εξασφάλιση ακρίβειας, αξιοπιστίας και σαφήνειας για πληροφορίες που αφορούν στην ΟΧΕ και την προβολή των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (SocialMedia)

Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, LinkedIn, YouTube, Instagram) αποτελούν ένα εξαιρετικό επικοινωνιακό εργαλείο για τη δημοσιότητα της ΟΧΕ, αφού είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη τάση επικοινωνίας και ταυτόχρονα συνδυάζει στοχευμένη προβολή και ποιοτικά αποτελέσματα. Η χρήση των SocialMedia ενθαρρύνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών δραστηριοποιείται μέσω των κοινωνικών δικτύων.

Η μέθοδος επικοινωνίας αποτελεί συνάρτηση του κοινού στόχου, των γενικών και ειδικών στόχων επικοινωνίας και βασίζεται πάνω στις στρατηγικές επιλογές. Περιλαμβάνει τα βασικά μέτρα ενημέρωσης

και επικοινωνίας που θα λάβει η Αστική Αρχή για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, των δικαιούχων/ωφελομένων και των πολλαπλασιαστών ενημέρωσης και των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, η μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος εξασφαλίζεται μέσα από τη συνέργεια, τη συμπληρωματικότητα, τη συνεκτικότητα και τη μέγιστη δυνατή ομοιογένεια, λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις της Διαχειριστικής Αρχής και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού:

- Την ενιαία σηματοδότηση με τη χρήση μιας ενιαίας οπτικής ταυτότητας σε όλες τις εφαρμογές και ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας, που συμβάλλει στην αναγνωρισιμότητα των έργων και των δράσεων από τον πολίτη
- Την αξιοποίηση της αναγνωρισιμότητας του ΕΣΠΑ με τη διατήρηση ίδιου ονόματος, καθώς αποτελεί πλέον ισχυρό brandname
- Τον περιορισμό των λογοτύπων με στόχο τη δημιουργία μιας εύκολα αναγνωρίσιμης εικόνας και την αποφυγή σύγχυσης στο κοινό
- Την απλοποίηση της γλώσσας που χρησιμοποιείται. Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργειών επικοινωνίας των Προγραμμάτων θα πρέπει να γίνονται εύκολα αντιληπτές από όλους τους πολίτες. Για το σκοπό αυτό να επιδιώκεται η χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας αποφεύγοντας τους εξειδικευμένους όρους διαχείρισης.
- Τις φωτογραφίες και τα βίντεο με αξιοποίηση της δύναμης της εικόνας
- Το αφήγημα (storytelling) - Εκπαίδευση του κοινού με την παρουσίαση εννοιών, στόχων, έργων και δράσεων με τη μορφή αφηγημάτων, συμπεριλαμβανομένων μαρτυριών και παραδειγμάτων, τα οποία το κοινό μπορεί να κατανοήσει και να συσχετίσει με τη δική του πραγματικότητα. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα να διαδοθεί το αναπτυξιακό όραμα.

Η διάσταση της αναπηρίας και της προσβασιμότητας στην επικοινωνία

Με βάση το άρθρο 9, παρ.3 του Καν ΕΕ 2021/1060 κάθε ΕΠ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 πρέπει να διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές δυσκολίες στην πληροφόρηση για το ρόλο των Ταμείων και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχουν.

Η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα μέσα πληροφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμΕΑ) μπορεί να διασφαλιστεί με τους τρόπους που περιγράφονται στη συνέχεια.

Κατά τη διοργάνωση πάσης φύσεως εκδηλώσεων θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τα ακόλουθα:

- Η πρόσκληση της κάθε εκδήλωσης να αποστέλλεται στα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία, ενδεχομένως και σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, προς διανομή στα μέλη τους
- Η επιλογή των χώρων πραγματοποίησης των εκδηλώσεων θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στους χώρους εκδηλώσεων μέσω ραμπών, ανελκυστήρων ή αναβατορίων, θυρών

ικανού πλάτους. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής και θέσεων στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ πλησίον του χώρου εκδηλώσεων

- Σε περίπτωση διοργάνωσης εκθέσεων τα εκθέματα θα τοποθετούνται σε τέτοια ύψη και θέσεις ώστε να είναι δυνατή αφενός η πρόσβαση σε αυτά από χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και αφετέρου ανεμπόδιστη η διακίνηση ατόμων με κινητικές αναπηρίες ή συνοδευόμενων ατόμων, δια μέσου των εκθεμάτων.
- Θα εξασφαλίζεται η διερμηνεία στην ελληνική νοηματική γλώσσα και η κράτηση θέσεων κωφών και βαρήκων ατόμων, ώστε να εξασφαλίζεται η ορατότητα προς τον διερμηνέα νοηματικής.
- Πρόβλεψη παροχής έντυπου ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κ.λπ.) Εναλλακτικά, το ενημερωτικό υλικό θα διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα.
- Πρόβλεψη ανεμπόδιστης συνοδείας τυφλών και ατόμων με αναπηρία.

Κατά τη μετάδοση των ραδιοφωνικών μηνυμάτων, ενδείκνυται να επιλέγεται τουλάχιστον ένας ραδιοφωνικός σταθμός που διαθέτει σύστημα ραδιοπληροφόρησης (RadioDataSystem - RDS), ώστε να μεταδώσει ένα κρίσιμο για την πρόσβαση στην πληροφόρηση τμήμα του ραδιοφωνικού μηνύματος π.χ. Προγράμματα απασχόλησης Τηλ. 19999 ή www.....gr, ώστε να είναι προσβάσιμο στα κωφά και βαρήκοα άτομα.

Κατά το σχεδιασμό και την παραγωγή τηλεοπτικών μηνυμάτων λαμβάνεται μέριμνα ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα και στους κωφούς, ή βαρήκοους/τυφλούς, ή σε άτομα με προβλήματα όρασης, με χρήση υποτιτλισμού, αφήγησης, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Οι ιστοσελίδες που απευθύνονται στο ευρύ κοινό πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού έκδοση 2.1 σε επίπεδο προσβασιμότητας τουλάχιστον «ΑΑ» (WCAG 2.0 Level AA και Υ.ΑΠ/Φ.40.4/1/989 «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης», Παράρτημα Ι – Ενότητα 7 «Προσβασιμότητα», ΚΥ. 49 και ΚΠ. 27).

Το ενημερωτικό υλικό παράγεται κατά περίπτωση και σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κ.λπ) και διατίθεται στους συλλογικούς φορείς των ατόμων με αναπηρία ή κατόπιν αιτήματος απευθείας στα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Εναλλακτικά, το υλικό διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα και η ανάρτηση γνωστοποιείται στους συλλογικούς φορείς.